

2018

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರ ನೇಮಕಾತಿ ಪರೀಕ್ಷೆ

KANNADA

MATH'S

ENGLISH

COMPUTER

SOCIAL

PSYCHOLOGY

TET and CET

ಪರೀಕ್ಷೆ

wiseGEEK

Merilin prabhu D.ed., M.A.,(Eng)
Vidya Needi
10/23/2018

Dedication

For the remarkable gifts of life and love, I dedicate this book to my beloved father , Babu, and the loving memory of my mother , Dushanthala and my all revered friend and source.

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರ ನೇಮಕಾತಿ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ವಿಷಯ	ಅಂಕ
01	ಸಾನಾನ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನ	15
02	ಶಿಶುವಿನ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ	25
03	ಭಾಷೆ - ಕನ್ನಡ	20
04	ಭಾಷೆ - ಆಂಗ್ಲ	25
05	ಪರಿಸರ ವಿಜ್ಞಾನ	20
06	ಗಣಿತ	20
07	ಕಂಪ್ಯೂಟರ್	25

Subject source:- Psychology - D.S.E.R.T., K.M. Suresh
Kannada - Sri.R.G. Chikkamatha, Madguy Lab tm
English -
Environmet - KTBS (1-10th), Madguy Lab tm
Maths - KTBS (1-10th), Madguy Lab tm
Computer - KTBS (1-10th), Madguy Lab tm

Editor:- Mrilin Prabhu, Mano Kumar

Source Collector:- Merilin Prabhu

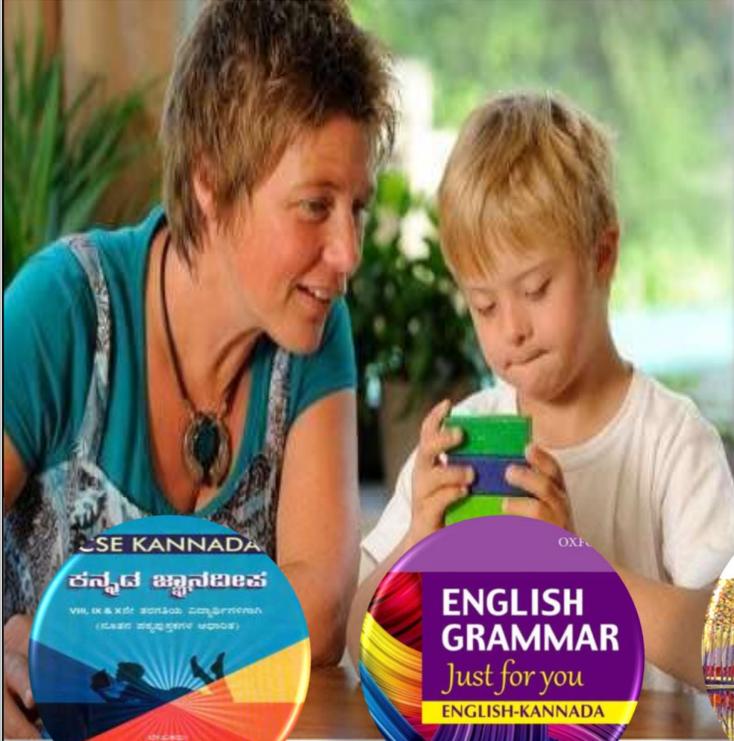
Theme Design :- Merilin Prabhu

Publisher Ownership:- Merilin Prabhu D.Ed(Eng, Sci)(TET), B.A(Engilsh), [M.A(English)]

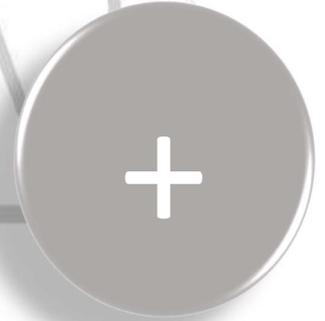
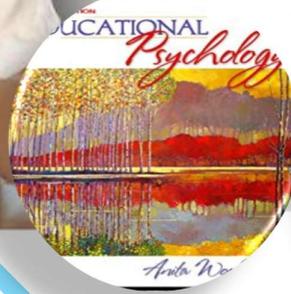
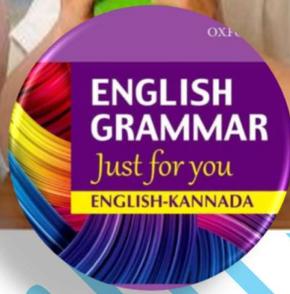
ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರ ನೇಮಕಾತಿ ಸಂಬಂಧಿತ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ

ವಿಷಯ ; ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ
ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ (1-5ನೇ ತರಗತಿ)

ಕ್ರಮ ಸಂಖ್ಯೆ	ಘಟಕ ಹೆಸರು	ಉಪ ಘಟಕ
೧	ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ	ಪಂಪ ಯುಗ:- ಪಂಪ, ರನ್ನ, ಪೊನ್ನ ಹರಿಹರ ಯುಗ:- ಹರಿಹರ, ರಾಘವಾಂಕ, ಅಲ್ಲಮಪ್ರಭು, ಅಕ್ಕ ಮಹಾದೇವಿ, ಚನ್ನ ಬಸವಣ್ಣ, ಕುಮಾರ ವ್ಯಾಸ ಯುಗ:- ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ, ಲಕ್ಷ್ಮಿಶ, ಕುಮಾರ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ದಾಸ ಸಾಹಿತ್ಯ:- ಪುರಂದರ ದಾಸ, ಕನಕದಾಸ, ಶ್ರೀ ಪಾದರಾಜ, ಜಗನ್ನಾಥರಾಜ, ಒಡೆಯರ ಕಾಲದ ಸಾಹಿತ್ಯ:- ಚಿಕ್ಕದೇವರಾಜ, ತಿರುಮಲಾರ್ಯ, ಸಂಚಿಹೊನ್ನಮ್ಮ, ಬಸವಪ್ಪಶಾಸ್ತ್ರಿ, ಕೆಂಪುನಾರಯಣ, ಮುದ್ದಣ್ಣ. ಆಧುನಿಕ ಯುಗ:- ಆರಂಭ ಕಾಲ, ಕಾದಾಂಬರಿ, ಸಣ್ಣಕಥೆ, ವಿಮರ್ಶೆ, ನಾಟಕ
೨	ಸರಳ ವ್ಯಾಕರಣ	ಅಕ್ಷರ ಪ್ರಕರಣ:- ಸ್ವರ ಸಂಧಿ, ವ್ಯಂಜನ ಸಂಧಿ ದೇಶಿ ಶಬ್ದ ಪ್ರಕರಣ ಅನ್ಯ ದೇಶಿ ಶಬ್ದ ಪ್ರಕರಣ ನಾಮ ಪದ ಕ್ರಿಯಾಪದ ಅವ್ಯಯ ಲೇಖನ ಚಿಹ್ನೆ, ವಿರುದ್ಧ , ನಾನಾರ್ಥಕ, ಜೊಡಿನುಡಿ, ಒಗಟುಗಳು
೩	ಭಂದಸ್ಸು	ಗಣ - ಪ್ರಾಸ - ಯತಿ ವರ್ಣ ವೃತ್ತಗಳು ಪಾತ್ರಾಂಗಣ
೪	ಅಲಂಕಾರ	ಶಬ್ದಾಲಂಕಾರ ಅರ್ಥಾಲಂಕಾರ
೫	ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆಯ ತತ್ವಗಳು	ಭಾಷಾ ಕೌಶಲ್ಯ, ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆ ಮತ್ತು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ನಿಯಮಗಳು, ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆಯ ಗುರಿಗಳು ಮತ್ತು ಪದ್ಧತಿಗಳು, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಯೋಜನೆಗಳು, ಶಿಕ್ಷಕ, ಬೋಧನೋಪಕರಣಗಳು ಮಹತ್ವ, ಭಾಷಾ

Educational Psychologist

Merilin

ಹಳಗನ್ನಡಕವಿಗಳು

ಕವಿ ಪರಿಚಯ

1. ಶಿವಕೋಟ್ಯಾಚಾರ್ಯ

ಮೋದಲ ಗ್ರಂಥ :- ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ
ಕಾಲ:- 898-941 (ಡಿ ಎಲ್ ನರಸಿಂಹಚಾರ್ಯರ ಪ್ರಕಾರ)
ಜೈನ ಧಾರ್ಮಿಕ 19 ಕಥೆಗಳ ಹಲವಾರು ಉಪ ಕಥೆಗಳ ಸಂಕಲನವಾಗಿ
ವಡ್ಡ- ಹಿರಿಯದು, ಆರಾಧನೆ- ಪ್ರಜೆ
ಮೂಲ:- ಭಗವತಿ ಆರಾಧನ ಪ್ರಾಕೃತ ಭಾಷೆ,
ಭಾಷೆ :- ಪ್ರಾಕೃತ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತ
ಇದರ ಹಲವಾರು ಹೆಸರುಗಳು:- ಉಪಸರ್ಗ ಕೇವಲಿಗಳ ಕಥೆ, ಪರಿಷಹಜಯದ ಕಥೆ,
ಕಥೆಯ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗವು ಪ್ರಾಕೃತನ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ 'ಗಾಹೆ' ಇರುತ್ತದೆ,
ಗಾಹೆ ಎಂದರೆ ಸಾರಾಂಶ

2. ಶ್ರೀ ಲಿಂಗಯ್ಯ- ರಸಿಂಹನಾಗ

ಪ್ರಾಚೀನ ಗ್ರಂಥ
ಕಾಲ:- 814-877 ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟರ ಅಮೋಘವರ್ಷನ ಕಾಲ
ಪ್ರೇರಣೆ:- ಸಂಸ್ಕೃತದ ದಂಡಿ ರಚಿಸಿದ ಕಾವ್ಯದರ್ಶಿ
ಹಿನ್ನೆಲೆ:- ಕವಿಗಳ ಸೂಕ್ತ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವುದು
ಪರಿಚ್ಛೇದಗಳು:- 1.ದೋಷಾನುವರ್ತನ ನಿಯಮ 2. ಶಬ್ದಾಲಂಕಾರ 3. ಅರ್ಥಲಂಕಾರ
ಕಾವೇರಿಯಿಂದ ದಕ್ಷಿಣದ ಗೋವಾದವರೆಗಿನ ಕನ್ನಡನಾಡು ಹಬ್ಬಿತು ಎಂದು ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

3. ನಂಸ- ನಿರ್ಮಲಾಚಾರ್ಯ ಸಿಂಹಯ್ಯ, ಆದಿಪುರಾಣ

ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ದೋರತ ಕನ್ನಡದ ಕಾವ್ಯ ಆದ್ದರಿಂದ ಇದನ್ನು ಕನ್ನಡದ 'ಆದಿ ಕಾವ್ಯ' ಎನ್ನಲಾಗಿದೆ
ಜನನ:- ವೆಂಗಿಮಂಡಲದ ವೆಂಗಿಮರ ಎಂಬ ಅಗ್ರಹಾರದಲ್ಲಿ

ಕಾಲ:- 940

ತಂದೆ ತಾಯಿ:- ಭೀಮಪಯ್ಯ, ಪಟ್ಟಾಭೇ

ಆಶ್ರಯದಾತ:- 2ನೇ ಅರಿಕೇಸರಿ

ಪ್ರೇರಣೆ:- ಸಂಸ್ಕೃತದ ವ್ಯಾಸ ಭರತ

ಕಥಾ ರಚನೆ:- ಅರ್ಜುನನೋಂದಿಗೆ ಅರಿಕೇಸರಿಯನ್ನು ಹೋಲಿಸಿ ಬರೆದಿದ್ದಾನೆ (ಕಾರಿಕ ಕೃತಿಯಾಗಿದೆ)

ಆದಿಪುರಾಣ:- 1ನೇ ತೀರ್ಥಂಕರ ಆದಿನಾಥ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ

4. ನೊಣ್ಣ

ಆಶ್ರಯದಾತ:- ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟರ 3ನೇ ಕೃಷ್ಣ
ಬಿರುದು:- ಉಭಯ ಕವಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿ
ಕೃತಿಗಳು:- ಶಾಂತಿ ಪುರಾಣ, ಭುವನೈಕ ರಾಮಾಭುದ್ಯಯ, ಜೀನಾಕ್ಷಮಾಲೆ, ಗತಂ ಪ್ರತ್ಯಾಗತ
ಭೂವನೈಕ ರಾಮಾಭುದ್ಯಯ:- ರಾಮನ ಕಥೆ, ಆಶ್ರಯದಾಯ ಕೃಷ್ಣನನ್ನು ಕಥಾನಾಯಕನನ್ನಾಗಿ
ಮಾಡಿದ್ದಾನೆ.

ಇದರಲ್ಲಿ 14 ಅಶ್ವಾಸಗಳಿವೆ, 14 ಲೋಕಗಳಿವೆ

ಜಿನಾಕ್ಷರಮಾಲೆ:- 39 ಕಂದ ಪದ್ಯ ಜಿನನನ ಸ್ತುತಿಯಾಗಿದೆ

ಶಾಂತಿಪುರಾಣ:- ಚಂದ್ರ ಚೂಡಾಮಣಿ ಎಂದು ಕರೆಯುವರು, 6ನೇ ತೀರ್ಥಂಕರ ಶಾಂತಿನಾಥನ
ಚರಿತ್ರೆ :-12 ಅಶ್ವಾಸಗಳಿವೆ, ಚಂಪು ಕಾವ್ಯ

5. ರನ್ನ (೯೯೦)

ಜನನ:- ಮುಧೋಳ (ಮುದುವೋಳಲು)

ತಂದೆ ತಾಯಿ:- ಜಿನವಲ್ಲಭ, ಅಬ್ಬಲಬ್ಬೆ

ಮಕ್ಕಳು:- ರಾಯ, ಅತ್ತಮಬ್ಬೆ

ಪತ್ನಿಯರು:- ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಜಕ್ಕಿ ಸಂತಿಯರು

ಕವಿ ಪೋಷಕರು:- ಚಾವುಂಡರಾಯ, ದಾನ ಚಿಂತಾಮಣಿ, ಅತ್ತಿಮಬ್ಬೆ

ಗುರುಗಳು:- ಅಜಿತ ಸೇನಾಚಾರ್ಯ

ಕೃತಿಗಳೂ:- ಪರಶುರಾಮ ಚರಿತ್ರೆ, ಚಕ್ರೇಶ್ವರ ಚರಿತ್ರೆ, ಅಜಿತ ತೀರ್ಥಂಕರ ಚರಿತ್ರೆ (ದೋರೆತಿಲ್ಲ),
ಸಹಜ ಬೀಮಾ ವಿಜಯ (ದೋರೆತಿಲ್ಲ)

ಸಹಾಸಭೀಮ ವಿಜಯ:- 10 ಅಶ್ವಾಸಗಳು, ಚಂಪೂ ಕಾವ್ಯ

ಆಶ್ರಯದಾತನು ಮಹಾಭಾರತದ ಭೀಮನಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ಬರೆಯಲಾಗಿದೆ

6. 1ನೇ ನಾಗವರ್ಮ (990)

ಕೃತಿಗಳೂ:- ಕರ್ನಾಟಕ ಕಾದಂಬರಿ ಭಂದೋಬುದಿ

ಭಂದೋಬುದಿ:- ಕನ್ನಡ ಭಂದಸ್ತು ಕೃತಿ ಹಳುವ ಪ್ರಥಮ ಗ್ರಂಥ, 60 ಅಶ್ವಾಸಗಳಿವೆ

1.ಸಮವೃತ್ತ 2. ಅಸಮ ಅರ್ಧಸಮವೃತ್ತ 3. ವಿಷಮ ಸಮವೃತ್ತ 4. ಯತಾ ಭಂದಸ್ತು 5. ಕರ್ನಾಟಕ
ವಿಷಯ 6. ಷಟ್ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು

ಕರ್ನಾಟಕ ಕಾದಂಬರಿ

ಕಥಾನಾಯಕ:- ಅಶ್ರಯಧಾರು ಚಂದ್ರರಾಜನಿಗೆ ಸಮೀಕರಿಸಿದೆ.

ಸಂಸ್ಕೃತದ ಬಾಣಭಟ್ಟನ "ಕಾದಂಬರಿ"ಯ ರೂಪಾಂತರವಾಗಿದೆ

7. ಚಾವುಂಡರಾಯ (1024)

ಇತ ಗಂಗ ರಾಜನ ರಾಜನಮಲ್ಲನ ಮಂತ್ರಿ

ಬಿರುದುಗಳು:- ವೀರ ಮಾರ್ತಾಂಡದೇವ, ಸದ್ಭಕ್ತರತ್ನಾಕರ

ಇತ ಶ್ರವಣಬೆಳಗೋಳದ ಗೋಮಟ್ಟಿಶ್ವರ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ

ಕೃತಿ:- ಚಾವುಂಡರಾಯ ಪುರಾಣ ಇದು ಜೀನಸನನ ಗಣಭದ್ರ ಸಂಸ್ಕೃತದ ಆಕಾರಗ್ರಂಥವಾಗಿದೆ

ಗದ್ಯಕೃತಿ:- 24ನೇ ತೀರ್ಥಂಕರ ವಿಷಯವಾಗಿದೆ, 63 ಶಲಾಕಮರುಷ ಚರಿತ್ರೆ

"ತ್ರಿಷಷ್ಟಿ ಅಕ್ಷರ ಮಹಾಪುರಾಣ" ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ

8. ಮಗೇಸರಿ

ಜನನ:- ಕಿಮನಾಡಿನ ಸೈಯಡಿ ಅಗ್ರಹಾರ (ಗದಗದ ರೂಣ ತಾಲೂಕಿನ ಸವಡಿ ಗ್ರಾಮ)

ಪಂಚತಂತ್ರ:- ಸಂಸ್ಕೃತದ ವಸುಭಾಗ ಭಟ್ಟನದು

ಭಂಪು ಕೃತಿ:- 1.ಭದ್ರ ಪುರಾಣ 2. ಪರಿಕ್ಷಾ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಂ 3. ವಿಶ್ವಾಸ ಪ್ರಕರಣವರ್ಣನಂ 4.ವಂಚನ

ಪ್ರಕರಣವರ್ಣನಂ 5. ಮಿತ್ರ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರಕರಣ

9. ನಯನಿಹ (1100)

-ಜನನ:- ಗದಗದ ಮುಳಗುಂದ ಗ್ರಾಮ

ಕೃತಿ :- ಧರ್ಮಾವೃತ (14 ಅಶ್ವಾಸಗಳಿವೆ, 14 ವಿಷಯಗಳಿವೆ)

ಜೈನಧರ್ಮದ ತತ್ವ ಬೋಧನೆ 14 ಕಥೆಗಳಿವೆ

10. ಲಕ್ಷ್ಮ ಶಿವ (1500)

ಜನನ:- ಪಟ್ಟಣಗರೆ ತಂದೆ ಸಿಂಗರಾಜ

ಕೃತಿಗಳೂ:- ಸಮಯ ಪರಿಕ್ಷೆ, ತ್ರೈಲೋಕ್ಯ ಚೂಡಾಮಣಿ

ಸಮಯ ಪರಿಕ್ಷೆ:- ಅಪ್ರಾಂಗ ಮಾರ್ಗ, ಅನಾಪ್ತ ಗುಣ ಧರ್ಮದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಿದೆ

ತ್ರೈಲೋಕ್ಯ ಚೂಡಾಮಣಿ :- 36 ವೃತ್ತಗಳಿವೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಭತ್ತಿಸರತ್ನಮಾಲೆ ಎಂದು

ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ

11. 2ನೇ ನಾಗವರ್ಮ (1150)

ಇತನ 7 ಕೃತಿಗಳಿವೆ 1.ವರ್ಧನ ಪುರಾಣ(24ನೇ ತೀರ್ಥಂಕರ ಮಹಾವಿರ ಚರಿತ್ರೆ) 2.ಅಭಿಧಾನ

ವಸ್ತುಕೋಶ 3. ಕಾವ್ಯಾವಲೋಕನ(ಅಲಂಕಾರ ಗ್ರಂಥ, ಶಬ್ದಸೃಷ್ಟಿ, ಕಾವ್ಯಮಲವ್ಯಾಪ್ತಿಯ

ಗುಣ ವೀರ್ಣೆ, ರೀತಿಕ್ರಮ ರಸನಿರೂಪಣೆ, ಕವಿ ಸಮಯ 4. ಕರ್ನಾಟಕ

ಭಾಷ್ಯಭೂಷಣ(ವ್ಯಾಕರಣ ಗ್ರಂಥ:- 10 ಪರಿಚ್ಛೇದಗಳು, 1, ಸಂಜ್ಞಾ ಸರದಿ, ವಿಭಕ್ತಿ, ಕಾರಕ,

ಶಬ್ದತಿ, ಸಮಾಸ, ತದ್ವಿತ, ನಿಪಾತ ನಿರೂಪಣೆ, ಅಪ್ರಾಕೃತ, ಅಪ್ಯಯ ನಿರುಪಣೆ, ಇದರಲ್ಲಿ

280 ಸ್ತೋತ್ರಗಳಿವೆ)

12. ಕೇಶಿರಾಜ (1260)

ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ಇತನ ತಂದೆ

ಕೃತಿ:- ಚೋಳಪಾಲಕ ಚರಿತೆ, ಶ್ರೀ ಚಿತ್ರಮಾಲೆ, ಸುಭದ್ರಾಪರಣೆ, ಪ್ರಮೋದ ಚಂದ್ರ

(ದೋರೆತಿಲ್ಲ) ಶಬ್ದಮಣಿ ದರ್ಪಣ(ದೋರೆತಿಂದೆ)

ಶಬ್ದಮಣಿ ದರ್ಪಣ:- ವ್ಯಾಕರಣ ಗ್ರಂಥ, 350 ಕಂದ ಪದ್ಯ ಗಳ ಮೂಲಕ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

13. ಸಕಲೇಶ ನೂರಣ (1150)

ಬಸವಣ್ಣನವರ ಸಮಕಾಲಿನವರು

ಅಂಕಿತನಾಮ:- ಸಕಲೇಶ್ವರಾ

ವಚನಗಳು:- 88 ವಚನಗಳು ಸಿಕ್ಕಿವೆ

14. ನಾಗೇಂದ್ರ (1100)

ಕೃತಿಗಳೂ:- ಮಲ್ಲಿನಾಥ ಪುರಾಣ, ಜಿನಾಕ್ಷರ ಮಾಲೆ

ಮಲ್ಲಿನಾಥ ಪುರಾಣ (14ಅಶ್ವಾಸಗಳಿವೆ)

ರಾಮಚಂದ್ರ ಚರಿತೆ ಪುರಾಣ ಆಧಾರ ಪಂಪ ಪುರಾಣ

ಇತನು ಅಭಿನವ ಪಂಪನಿಚಿದು ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾಗಿದ್ದಾನೆ

15. ರುಕ್ಮಿಣಿ - (12ನೇ ಶತಮಾನ)

ವೀರಬಲ್ಲಾಳ ಹೊಯ್ಸಳರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಕವಿ.

ರಸಕಳಕೆ ಎಂಬ ರಸಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಗ್ರಂಥ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

16. ಚಂಗವಾಳ ನಿಯಮ:-

ವಿಷ್ಣುಪುರಾಣದ ಕಥೆ 18 ಅಶ್ವಾಸಗಳಿವೆ, ನೇಮಿಚಂದ್ರ

12ನೇ ಶತಮಾನದವರು

ಕೃತಿ:- 1) ಲೀಲಾವತಿ ಪ್ರಬಂಧ

14 ಆಶ್ವಾಸದಲ್ಲಿ ಶೃಂಗಾರ ರಸ

ನಿರೂಪಿಸಿದ ಚಂಪೂಕಾವ್ಯ

ಸ್ತೋತ್ರ:- ವಾಸವದತ್ತ ಎಂಬ ಸಂಸ್ಕೃತ ಗದ್ಯಕಾವ್ಯ

1) ನೇಮಿನಾಥ ಪುರಾಣ:- ಚಂಪೂಕಾವ್ಯ, ಪದ್ಮನಾಭನ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಬರೆದನು.

೧೬. ಳೇತರ ಾಸಿಮಯ್ಯ - (1015)

ಕಾಯಿಕ:- ಬಟ್ಟಿ ನೇಯಿಕೆ.

ಜನನ:- ಗುಲ್ಬರ್ಗಾ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮೂದನೂರು 1015 - 1042

ಅಂಕಿತನಾಮ:- ರಾಮನಾಥ

ವಚನಗಳು:- 150 ವಚನಗಳು

೧೭. ಳನವಣ್ಣ - 1131

ಸ್ಥಳ:- ವಿಜಾಪೂರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ವಾಗೇವಾಡಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಇಂಗಲೇಶ್ವರದಲ್ಲಿ ಮಾರದರಸ, ಮಾದಲಾಂಬಿಕೆಯ ಮಗ

ಜನನ:- 12ನೇ ಶತಮಾನ ಕ್ರಿ.ಶ.1311

ಗುರು:- ಜಾತಿವೇದ ಮುನಿಗಳು.

ಅಕ್ಕನಾಗಲಾಂಬಿಕೆ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣ ಸೋದರಳಯ

ಸತಿಯರು:- ಗಂಗಾಂಬಿಕೆ, ನೀಲಾಂಬಿಕೆ. ಸೋದರ ಮಾವನಾದ ಬಲದೇವ ಇ ಇಬ್ಬರನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಮದುವೆ ಮಾಡಿದನು

ಮಂಚಣ್ಣ ಎಂಬ ದೊಡ್ಡಿಯ ಮಾತಿನಿಂದ ಬಿಜ್ಜಳ ಮೋಸಹಾಗಿ ಶರಣರ ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಲು ಸೈನಿಕರನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿದಾಗ, ವಚನಸಾಹಿತ್ಯ ರಚಿಸಲು ಶರಣರಲ್ಲಿದ್ದ ದಿಕ್ಕಿಗೊಬ್ಬರು ಹೊಡೆಹೋದದರು

18. ಳನವಣ್ಣ - (1150)

ಅಕ್ಕ ನಾಗಮ್ಮನ ಮಗ

ಬಸವಣ್ಣನ ಸೋದರಳಯ

“ಬೋಗಿಯಾದರೆ ನಮ್ಮ ಗುರು ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣನಂತಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಸಿದ್ಧರಾಮ ತನ್ನ ವಚನದಲ್ಲಿ ಹೊಗಳಿರುವನು

ವೀರಶೈವ ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕೆ ತಳಹದಿ ಹಾಕಿದರು.

ಶಾಸ್ತ್ರಗಳು: ಮಂತ್ರಗೋಪ್ಯ, ಮಿಶ್ರ ಗೋಪ್ಯ, ಕರಣ ಹಸುಗೆ.

ಅಂಕಿತನಾಮ:- ಕೂಡಲ ಸಂಗಮ ದೇವ.

೧೯. ಅಲ್ಲಮ ಫಳು - (1150)

ಜನನ:- ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಶಿಕಾರಿಪುರದ ಬಳ್ಳಿಗಾಡಿ.

ತಂದೆ ತಾಯಿ:- ನಿರಹಂಕಾರ, ಸುಜ್ಞಾನಿ

ಇವರ ವಚನಗಳು ಬೆಡಗಿನ ವಚನಗಳು ಎಂದು ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿವೆ.

ಅಂಕಿತ ನಾಮ:- ಗುಹೇಶ್ವರ.

ಹರಿಹರನ ಪ್ರಭು ದೇವರ ರಗಳೆ ಚಾಮರಸನ ಪ್ರಭುಲಿಂಗ ಲೀಲೆ ಈ ಶರಣರ ಮೇಲೆ ಬೆಳಕು ಚೆಲ್ಲುತ್ತದೆ.

೨೦. ಅಢ್ಢ ಮೂನೇಣಿ - (1150)

ಜನನ:- ಶಿವಮೊಗ್ಗದ ಉಡುತಡಿ

ತಂದೆ ತಾಯಿ:- ನಿರ್ಮಲ ಶೆಟ್ಟಿ ಸುಮತಿ.

ಕೌಶಿಕ ರಾಜನಿಗೆ ವಿವಾಹವಾಗಲು ನಿರಾಕರಿಸಿದರು.

ಶ್ರೀಶೈಲಕ್ಕೆ ತೆರಳಿ- ಐಕ್ಯಳಾದಳು.

ಪ್ರಥಮ ಕವಯಿತ್ರಿ

354 ವಚನಗಳು ದೊರೆತಿವೆ.

ಕೃತಿ:- ಯೋಗಾಂಗ ಯೋಗ “ತ್ರಿಪದಿ”.

೨೧. ಸೈಢರಾಮ - (1150)

ಜನನ:- ಹೊನ್ನಲಗಿ (ಸೋಲ್ಲಾಪುರ)

೨೨. ಅಢ್ಢಕ್ಕ ಲಢ್ಢವ್ವ - (1150)

ಜನನ:- ರಾಯಚೂರು ಅಮರೇಶ್ವರ - 1160.

“ಸತಿ ಪತಿ ಒಂದಾದ ಭಕ್ತಿ ಹಿತವೆಮ್ಮದು ಶಿವಂಗಿ” ಎಂಬ ಆದರ್ಶ ಪಾಲಿಸಿದ ದಂಪತಿಗಳು.

೨೩. ಳಲಸರ - (1200)

ಕೃತಿಗಳು:- ಗಿರಿಜ ಕಲ್ಯಾಣ - ಚಂಪೂಕಾವ್ಯ, ಪಂಪತತಕ, ರಕ್ಕಾಶತಕ, ಮುಡಿಗಿಯ ಅಪ್ಪಕ ಶಿವಗಣದ ರಗಳೆಗಳು.

ರಗಳೆಗಳು:- ಬಸವರಾಜ ದೇವರ ರಗಳೆ, ಮಹಾದೇವಿಯಕ್ಕನ ರಗಳೆ, ಪ್ರಭುದೇವರ ರಗಳೆ, ನಂಬಿಯಣ್ಣನ ರಗಳೆ.

ಗಿರಿಜಾ ಕಲ್ಯಾಣ:- ಚಂಪೂಕಾವ್ಯ.

“ಲಗಳೆಯ ಕವಿ” ಎಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ.

“ಲಲಿತ ರಗಳೆ” ಹೆಚ್ಚು ಬರೆದಿದ್ದಾರೆ.

4 ಪೌರಾಣಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆಯ ಕಥೆಯಾಗಿದೆ.

ಗಿರಿಜೆ ಶಿವನನ್ನು ಹೇಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪರಿ ಇದರಲ್ಲಿದೆ.

೨೪. ರಾಳನಾಂತ - (1225)

“ಷಟ್ಪದಿ ಬ್ರಹ್ಮ” ಎಂದು ಈತನನ್ನು ಕರೆಯುವರು.

6 ಕೃತಿಗಳು ಅವುಗಳು:- ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಕಾವ್ಯ, ಶರಭ ಚರಿತ್ರೆ, ಹರಿಹರ ಮಹತ್ವ.

ಸೋಮನಾಥ ಚರಿತ್ರೆ, ಸಿದ್ಧರಾಮ ಪುರಾಣ, ವೀರೇಶ ಚರಿತೆ.

ಹರಿಹರ ಮಹತ್ವ:- ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

ಕವಿಯ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಕಾವ್ಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರೆದ ಮೊದಲಿಗ.

ಷಟ್ಪದಿಯಲ್ಲಿ ಇಡಿ ಗ್ರಂಥ ಬರೆದ ಮೊದಲ ಕವಿ.

೨೫. ಳನವ - (1225)

ಆಶ್ವಯುದಾತ:- ಹೊಯ್ಸಳ ವೀರಬಲ್ಲಾಣ 12ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ.

ಬಿರುದು:- ಕವಿಚಕ್ರವರ್ತಿ.

ಕೃತಿಗಳು:- ಯಶೋಧರ ಚರಿತ್ರೆ, ಅನಂತನಾಥ ಪುರಾಣ, ಅನುಭವ ಮುರಾರಿ.

ಅನಂಥನಾಥ ಪುರಾಣ:- 14ನೇ ತೀರ್ಥಂಕರ ಅನಂತನಾಥ ಜೈನ ಪುರಾಣ, ಚಂಪೂಕಾವ್ಯ, ಯಶೋಧರ ಚರಿತ್ರೆ:- “ಅಹಿಂಸಾ ಧರ್ಮದ ಪರಮೋದಮ್” ಜೈನಧರ್ಮದ ಸಂದೇಶವನ್ನು ಸಾರಲಾಗಿದೆ.

೨೬. ರುಮಾರವ್ಯಾಣ - (1400)

ಜನನ:- ಗದಗದ ಕೋಳಿವಾಡ.

ವ್ಯಾಸಭಾರತವನ್ನು ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಅನುವಾದಿಸಿದ.

ಮೂಲ ಹೆಸರು:- ನಾರಾಯಣಪ್ಪ. ಗದುಗಿನ ಭಾರತ:- “ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾರತ ಕಥಾ ಮಂಜರಿ”

ಎಂದೂ ಕರೆಯುವರು, ಕನ್ನಡ ಭಾರತ, ಕೃಷ್ಣ ಕಥೆ ಎಂದು ಕರೆಯುವರು.

ರೂಪಕ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಚಕ್ರವರ್ತಿ ಎಂಬ ಬಿರುದು ಪಡೆದಿದ್ದಾನೆ.

೨೭. ಳಾನರಸ - (1430)

28. ರುಮಾರವ್ಯಾಣ - (1500)

ನರಹರಿ ಎಂಬ ಕವಿ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ರಾಮಾಯಣ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ತಂದನು ಈತನೇ ಕುಮಾರ ವಾಲ್ಮೀಕಿ.

ಬಿಜಾಪುರದ ತೊರವೆ ಗ್ರಾಮದವರು

ರಾಮಾಯಣವನ್ನು 500 ಭಾಮಿನಿ ಷಟ್ಪದಿಯಲ್ಲಿ ರಚಿಸಿದನು.

ಹಂಸ ಎಂಬ ಬಿರುದು ಪಡೆದಿದ್ದನು.

29. ಳಿಣಗುಣ ಶಿವಯೋಗಿ - (1500)

ಅಂಕಿತನಾಮ:- ಶಂಭುಲಿಂಗ.

ಕೃತಿಗಳು:-

ಕೈವಲ್ಯ ಪದ್ಧತಿ - ಪಾಡು

ಪರಮಾನುಭವ ಭೋಧೆ - ಸಾಂಗತ್ಯ

ಪರಮಾರ್ಥ ಗೀತೆ - ಲಲಿತ ರಗಳೆ

ಅನುಭವ ಸಾರ - ತ್ರಿಪದಿ

ಅರವತ್ತು ಮೂರರ ತ್ರಿಪದಿ - ತ್ರಿಪದಿ

ಪರಮಾರ್ಥ ಪ್ರಕಾಶಿತ - ಶಾಸ್ತ್ರ ಗದ್ಯ.

ವಿವೇಕ ಚಿಂತಾಮಣಿ - ಶಾಸ್ತ್ರ ಗದ್ಯ.

೩೦. ವ್ಯಾಣ ರಾಯರು - (1447)

ಜನನ:- ಮೈಸೂರಿನ ಬನ್ನೂರಿನಲ್ಲಿ

ತಂದೆ ತಾಯಿ:- ಬಲ್ಲಣ್ಣ ಸುಮತಿ, ಅಕ್ಕವ್ವ

ವಿದ್ಯಾ ಗುರುಗಳು:- ಶ್ರೀ ಪಾದರಾಯರಾಗಿದ್ದರು.

12 ವರ್ಷಗಳ ಕಾಲ ತಿರುಪತಿ ವೆಂಟೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡರು.

ವಿಜಯನಗರ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಸಾಕ್ಷಿ ನರಸಿಂಹನ ಗುರುವಾಗಿದ್ದರು.

ಅಂಕಿತನಾಮ:- ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ ಮತ್ತು ಸಿರಿ ಕೃಷ್ಣ

ಸಂಘಟನೆಗಳು:- ವ್ಯಾಸಕೂಟ, ದಾಸಕೂಟ.

ನಿಧನ:- 1539.

ಗ್ರಂಥಗಳು:- ತರ್ಕ ತಾಂಡವ, ತಾತ್ಪರ್ಯ ಚಂದ್ರಿಕೆ, ನ್ಯಾಯಮೂಲ ಸಂಸ್ಕೃತ ಗ್ರಂಥಗಳಾಗಿದ್ದವು.

೩೧. ಶ್ರೀನಾನರಾಯರು - (1406)

ಮೊದಲ ಹೆಸರು:- ಲಕ್ಷ್ಮೀ ನಾರಾಯಣ.

ತಂದೆ ತಾಯಿ:- ಶೇಷಗಿರಿ ಆಚಾರ್ಯ, ಗಿರಿಯಮ್ಮ.

ಗುರುಗಳು:- ರಾಘನಾಥ ತೀರ್ಥ.

ಬಿರುದು:- ಶ್ರೀ. ಪಾದರಾಜ.

ಅಂಕಿತನಾಮ:- ರಂಗ ವಿಠಲ.

ಗ್ರಂಥ:- ವಾಗ್ಭಟ.

ಕೀರ್ತನೆ:- ಗೋಪಿಗೀತಾ, ವೇಣುಗೀತ, ಭ್ರಮರಗೀತಾ, ರುಕ್ಮಿಣಿ.

ನಿಧನ:- 1504.

32. ಳುರಂಚರ ಳಾಸರು - (1500)

ಜನನ:- 1480 ರಲ್ಲಿ ಪುಂಡರಾಪುರ.

ಮೊದಲ ಹೆಸರು:- ಕೃಷ್ಣಪ್ಪ ನಾಯಕ.

ಗುರುಗಳು:- ಗುರು ವ್ಯಾಸರಾಯ.

ಅಂಕಿತನಾಮ:- ಪುರಂದರ ವಿಠಲ.

ಈತನನ್ನು ಕರ್ನಾಟಕದ ಸಂಗೀತ ವಿತಾಮಹ ಎಂದು ಕರೆಯುವರು.

ಪಿ.ಪಿ. ರವಣ ಕಾಸರು - (1550)

ಗುರುಗಳು:- ವ್ಯಾಸರಾಯರು.
ಜನನ:- ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಾಡ.
ಅಂಕಿತನಾಮ:- ಕಾಗಿನೆಲೆ ಅದಿಕೇಶವ.
ಕೃತಿಗಳು:- ರಾಮಧಾನ್ಯ ಚರಿತೆ, ಹರಿಭಕ್ತ ಸಾರ, ನಳಚರಿತೆ ಇವು ಷಟ್ಪದಿ ಕೃತಿಗಳಾಗಿದ್ದವು.
ರಾಮಧಾನ್ಯ:- 150 ಷಟ್ಪದಿಗಳು.
ಹರಿಭಕ್ತಸಾರ:- 110 ಪದ್ಯಗಳು.
ನಳಚರಿತೆ:- ಮೂಲ ಮಹಾಭಾರತದ ನಳೋಪಖ್ಯಾನ 28 ಅಧ್ಯಾಯ, 480 ಭಾಮಿನಿ ಷಟ್ಪದಿ.

34. ಅಂಜಯ್ಯ

13ನೇ ಶತಮಾನದ ಕೊನೆಯ ಕಾಲ
ಕೃತಿಗಳು:- ಕಬ್ಬಿಗರ ಕಾವ್ಯ (ಕಾಮನ್ ಗೆಲ್)

ಪಿ.ಐ. ಥಾವೆ ರಸ

14ನೇ ಶತಮಾನದ ಪ್ರಾರಂಭದ ಕವಿ.
ಕೃತಿಗಳು:- ಬಸವ ಪುರಾಣ - ಈ ಕೃತಿ ತೆಲುಗಿಗೆ ಅನುವಾದ ಸೋಮನಾಥ.
ಭೀಮಕವೀಶ್ವರರ ರಗಳೆ.
ಬೃಂಗಿಡಂಡಕ.

ಪಿ.ಒ. ಐರುಕಾಡ್ ಸಂಜಿತ - (1585)

ಕೃತಿಗಳು:- ಚನ್ನಬಸವ ಪುರಾಣ.

ಪಿ.ಬಿ. ಲಕ್ಷ್ಮಣ - (1550)

ಜನನ:- ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ದೇವನೂರು, 16ನೇ ಶತಮಾನ.
ಕೃತಿ:- ಜೈಮಿನಿ ಭಾರತ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾನೆ.
ವಾರ್ಧಕ ಷಟ್ಪದಿ.
ಜೈಮಿನಿ ಭಾರತ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀ.ಕೃಷ್ಣ ಚರಿತಾಮೃತ.
ಬಿರುದು:- ಉಪಮಾಲೋಲ.

38. ರಕ್ಕಚರಾಮಣಿ - (1560)

ಜನನ:- ಮೂಡ ಬಿದಿರೆಯಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದ 6 ನೇ ಶತಮಾನ.
ಗುರು:- ಚಾರುಕೀರ್ತಿ ಆಚಾರ್ಯ.
ಕೃತಿಗಳು:- ತ್ರಿಲೋಕ ಶತಕ, ಅಪರಾಜಿತೇಶ್ವರ ಶತಕ.
ಅಣ್ಣನ ಪದಗಳು ಭರತೀಶ ವೈಭವ.
ಸಾಂಗತ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ.
ಬಿರುದು:- ತೃಂಗಾರ ಕವಿ ಹಂಪರಾಜ.

ಪಿ.ಒ. ಸರ್ವಜ್ಞ - (1700)

ಜನನ:- ಧಾರವಾಡ, ಹಿರೇಕರೂರು ತಾಲ್ಲೂಕು, ಮಾಸೂರು ಗ್ರಾಮ.
ಕಾಲ:- 17ನೇ ಶತಮಾನ.
ತಂದೆ:- ಬಸವರಸ, ಅಂಬಲೂರಿನ ಕುಂದಾಳಿಕೆ.
ಸುಮಾರು 280 ತ್ರಿಪದಿ ದೊರೆತಿವೆ.

40. ನಂಟಾಂಡೆ ರಸ - (1525)

ಕೃತಿ:- ಕುಮಾರ ರಾಮನ ಸಾಂಗತ್ಯ ಅಥವಾ ರಾಮನಾಥ ಚರಿತೆ ಇದು ಮೊದಲ ಐತಿಹಾಸಿಕ ವೀರ ಕಾವ್ಯ.

೪೧. ಸಚ್ಚರಣಿ - (1655)

ಜನನ:- ಮುಳವಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ದನಗೂರು
ತಂದೆ:- ಅಮ್ಮತಾಂಬೆ, ತಂದೆ:- ಆರಾಧ್ಯರು (ಯಳಂದೂರು ಮಠದ ಸ್ವಾಮಿಗಳಾಗಿದ್ದರು).
ಕೃತಿಗಳು:- ರಾಜಶೇಖರ ವಿಳಾಸ, ವೃಷಭೇಂದ, ವಿಜಯ, ಶಬರ ಶಂಕರ ವಿಳಾಸ, ಷಡಕ್ಷರ ಮಂತ್ರ ಸೂತ್ರ.

೪೨. ನಿರಂರಾಯಣ - (1700)

ಮೊದಲ ನಾಟಕ:- "ಮಿತ್ರವಿಂದ ಗೋವಿಂದ"

೪೩. ತಿರುಮಾಲಾರ್ಯ - (1700)

ಕಾಲ:- ಮೈಸೂರು ಚಿಕ್ಕದೇವರಾಯನ ಕಾಲ.
ಕಾವ್ಯ:- ಚಿಕ್ಕದೇವರಾಯ ವಿಜಯ - ಚಂಪೂಕಾವ್ಯ.
ಗ್ರಂಥ:- ಚಿಕ್ಕದೇವರಾಯ ವಂಶಾವಳಿ ಚಿಕ್ಕದೇವರಾಜ ಶತಕ ಮತ್ತು ಅಪ್ರತಿಮ ವೀರ ಚರಿತೆ.

44. ನೆಚನನ ರಸ ಗುರಿಯಮ್ಮ - (1750)

ಊರು:- ಹೆಳವನ ಕಟ್ಟಿ
ಹರಿಹರನ ಭಕ್ತಳು

ಕೃತಿ:- ಚಂದ್ರಹಾಸ - ಸಾಂಗತ್ಯ ಸೀತಾ ಕಲ್ಯಾಣ, ಬ್ರಹ್ಮಕೊರವಂಜಿ.

೪೫. ಸಂತ ಶಿಲಾನಾಥ ಶರಣಭ 1819

ಜನನ:- ದಾರವಾಡದ ಕುಂದುಗೋಳ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಶಿಶುವಿನ ಹಾಳದಲ್ಲಿ
ಕಾಲ:- ಕ್ರಿ.ಶ.1819 ಮಾರ್ಚ್ 17.
ತಂದೆ:- ಇಮಾಮುಸಾಹೇಬ, ಹಜ್ಜೂಮಾ.
ಗುರು:- ಕಳಸದ ಗೋವಿಂದ ಭಟ್ಟರು.
ಪತ್ನಿ:- ಫಾತಿಮಾ.
ಅಂಕಿತನಾಮ:- ಶಿಶುನಾಳಧೀಶ.
ಇವರ ಹಾಡು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದವರು:- ಗುಡಗೇರಿಯ ಕುಂಬಾರ ಬಸಪ್ಪ.
ಮರಣ:- ಕ್ರಿ.ಶ.1889 ಜುಲೈ 07.

೪೬. ಟಿಗನಾಥ ರಾಸ - 18ನೇ ಶತಮಾನ

ತಂದೆ:- ರಾಯಚೂರಿನ ನರಸಿಂಹ ಚಾರ್ಯ. ಅಕ್ಷಯ್ಯ.
ಜನ್ಮನಾಮ:- ಶ್ರೀನಿವಾಸ.
ಮರಣ:- 1809.
ಕೃತಿ:- ಹರಿಕಥಾಮೃತಸಾರ ತತ್ವ ಸುವ್ಯಾಲಿ, 33 ಸಂಧಿ 953 ಪದ್ಯಗಳು.

47. ನೂರಾಂಗ ರಂಗ - (ಸು.1675)

ಕೃತಿ:- ಅನುಭವಾಮೃತ 800 ಭಾಮಿನಿ ಷಟ್ಪದಿಯ ಪದ್ಯಗಳಿವೆ.

೪೮. ಸಂಜಿ ಸೋಮಯ್ಯ - (ಕ್ರಿ.ಶ.1700)

17 ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಶೂದ್ರ ಕುಲದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು.
ಕೃತಿ:- ಹದಿಬದೆಯ ಧರ್ಮ - 2 ಸಂಧಿ, 468 ಸಾಂಗತ್ಯ.

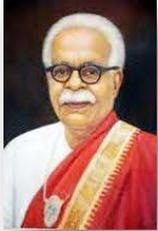
೪೯. ಮೂರ್ಘಣಿ - (18 ನೇ ಶತಮಾನ)

ಕಾವ್ಯನಾಮ:- ಲಕ್ಷ್ಮೀ ನಾರಾಯಣಪ್ಪ
ಹೊಸಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಮುಂಗೋಲಿ.
ಕೃತಿ:- ರತ್ನಾವತಿ ಕಲ್ಯಾಣ, ಕುಮಾರ ವಿಜಯ - ಯಕ್ಷಗಾನ ಕೃತಿಗಳು

ಆಧುನಿಕ ಕವಿಗಳು

1) ನಿವೃತ್ತೋದಯ ಸೈ

ಜನನ:- 1883 ಮಾರ್ಚ್ 23 ಮಂಗಳೂರು.
ಪೋಷಕರು:- ಸಾವಕರ ತಿಮ್ಮಪ್ಪ, ದೇವಕಿಯಮ್ಮ
ಕೃತಿಗಳು:-
ಕಾವ್ಯ:- ಗಿಳಿವಿಂದು, ನಂದಾದೀಪ, ಹೃದಯ ರಂಗ ವಿಟಂಕ.
ಖಂಡಕಾವ್ಯ:- ವೈಶಾಲಿ.
ಕಥನ ಕಾವ್ಯ:- ಗೊಲ್ಲಾಧಾ.
ಗದ್ಯಾನುವಾದ:- ಶ್ರೀ.ಕೃಷ್ಣ ಚರಿತೆ.
ನಾಟಕ:- ಹೆಬ್ಬೆರಳು, ಚಿತ್ರಬಾನು, ತಾಯಿ ಮತ್ತು ನೋ.
ಸಂಶೋಧನಾ ಪ್ರಬಂಧ:- ಮೇಣೂರಿನ ಶಿಲಾಶಾಸನಗಳು.
ವಚನ ಮಾಲಿಕೆ:- ಭಕ್ತವಾಣ.
ಪ್ರಬಂಧ ಸಂಕಲನ:- ಕನ್ನಡದ ದೊರೆ.
ಇತರ ಕೃತಿಗಳು:- ಮೂರು ಉಪನ್ಯಾಸಗಳು, ಪಾರ್ಶ್ವನಾಥ, ತೀರ್ಥಂಕರ ಚರಿತೆ, ಬಾಹುಬಲಿ, ಗೋಮುಖೇಶ್ವರ ಚರಿತೆ, ಭಗವಾನ್ ಬುದ್ಧ.

2) ಕೆ.ಎ.ಸುಬ್ಬಣ್ಣ

ಜನನ:- 1904 ಡಿಸೆಂಬರ್ 29
ಪೋಷಕರು:- ವೆಂಕಟಪ್ಪ - ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿಯ ಹಿರೇಕೊಡಿಗೆ.
ಕವನ ಸಂಕಲನ:- ನವಿಲು, ಅನಿಕೇತನ, ಕೊಳಲು, ಅಗ್ನಿ, ಹಂಸ, ಪ್ರೇಮ ಕಾಶ್ಮೀರ, ಹಾಳೂರು, ಕಲಾ ಸುಂದರಿ, ಅನುಶ್ವರಾ, ಕುಟೀಚರ, ಕಾನೀನ, ಕದರಟಗಿ ಚಂದ್ರ ಮಂಚಕ್ಕೆ ಬಾ ಚೆಕೋರಿ, ಕಬ್ಬಿಗನ ಕೈ ಬುಟ್ಟಿ.
ಖಂಡಕಾವ್ಯ:- ಚಿತ್ರಾಂಗದಾ.
ಕಥೆ:- ಸನ್ಯಾಸಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಥೆ, ಮಲೆನಾಡಿನ ಚಿತ್ರಗಳು, ನನ್ನ ದೇವರು.

ನಾಟಕ:- ಬೆರಳೆಗೆ ಕೊರಳೆ, ಯಮನ ಸೋಲು, ಜಲಗಾರ, ರಕ್ಕಾಪ್ಪಿ, ಸ್ವಶಾನ, ಕುರುಕ್ಷೇತ್ರ, ಮಹಾರಾತ್ರಿ, ಶೂದ್ರ ತಪಸ್ವಿ, ಚಂದ್ರಹಾಸ, ಬಲಿದಾನ, ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಭಾಗ್ಯ.

ಮಹಾಕಾವ್ಯ:- ಶ್ರೀ ರಾಮಾಯಣ ದರ್ಶನಂ.

ಕಾದಂಬರಿ:- ಕಾನೂರು ಸುಬ್ಬಮ್ಮ ಹೆಗ್ಗಡತಿ, ಮಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮದು ಮಗಳು.

ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ:- ಶ್ರೀ.ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸ, ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದ, ನೆನಪುಗಳಲ್ಲಿ ವಿವೇಕಾನಂದ.
ಶಿಶು ಸಾಹಿತ್ಯ:- ಮರಿ ವಿಜ್ಞಾನಿ, ಮೊಡಲಿನ ತಮ್ಮ ಬೊಮ್ಮನಹಳ್ಳಿಯ ಕಿಂದರ ಜೋಗಿ, ನನ್ನ ಗೋಪಾಲ ನನ್ನ ಮನೆ.
ಆತ್ಮಕಥನ:- ನೆನಪಿನ ದೋಣಿಯಲಿ.

3) ದ.ರಾಜೇಂದ್ರ

ಜನನ:- 1896 ಜನವರಿ 31 ದಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ.
ಪೋಷಕರು:- ರಾಮಚಂದ್ರ, ಅಂಬವ್ವ
ಕಾವ್ಯನಾಮ:- ಅಂಬಿಕಾಯನ ದತ್ತ.

ಕವನ:- ಕೃಷ್ಣ ಕುಮಾರ, ಗರಿ, ಕಾಮ ಕಸ್ತೂರಿ, ಸುವಿನಿತ, ಉಯ್ಯಾಲೆ, ನಾದಲೀಲೆ, ಮೇಘಧೂತ, ಹಾಡು ಪಾಡು, ಅರಳು ಮರಳು, ಸೂರ್ಯಪಾಲ, ಸೂರ್ಯಪಾನ, ಹೃದಯ ಸಮುದ್ರ, ಮುಕ್ತಕಂಠ, ಚೈತ್ರಾಲಯ, ಸಂಚಾಯಿ, ಉತ್ತರಾಮಾಯಣ, ಮುಗಿಲ ಮಲ್ಲಿಗೆ, ನಾಕುತಂತಿ, ಮತ್ತೆ ಶ್ರಾವಣ ಬಂತು, ದೊರೆ, ಬಾಲಬೋದೆ, ಪ್ರತಿಬಿಂಬ, ಶಾವಣ ಪ್ರತಿಭೆ.

ನಾಟಕ:- ತಿರುಕರು, ಪಿಡುಗು, ಉದ್ಧಾರ, ನಗೆಯ ಹೊಗೆ, ಹುಚ್ಚಾಟ, ಹೊಸ ಸಂಸಾರ.

ಅನುವಾದ:- ಉಪನಿಷತ್ ರಹಸ್ಯ, ಭಾರತೀಯ ನವಜನ್ಮ ಗುರುಗೋವಿಂದ ಸಿಂಗ್, ನೂರೋಂದು ಕವನ, ಕಬೀರ ವಚನಾವಳಿ, ಭಗ್ಗು ಮೂರ್ತಿ.

ಸಂಪಾದನೆ :- ನನ್ನದು ಈ ಕನ್ನಡ ನಾಡು, ಹಕ್ಕಿ ಹಾರುತಿದೆ, ಚಂದ್ರಹಾಸ, ಹೊಸಗನ್ನಡ ಕಾವ್ಯ ಶ್ರೀ, ಕನಕದಾಸ ಚತುರತಮಾನೋತ್ಸವ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಸಂಪುಟ.

ಬಾನುಲಿ ರೂಪಕ :- ಧನ್ಯ ಬೃಧಾನವನ, ದಾಸಾನುದಾಸ, ಕನಕದಾಸ, ಸಂತಸಮಾಗಮ, ರಂಗವಿಠಲ, ರಾಮನವಮಿ, ನಾರೀನಾರಾಯಣಿ, ದಯವೇ ಧರ್ಮದ ಮುಲ, ಯಕ್ಷ-ಯಕ್ಷಿ, ಮೇಘಧೂತ, ಮಕ್ಕಳು ಅಡಿಗಿ ಮನೆ ಹೊಕ್ಕರೆ, ಇದು ಗೊಳುಲಾಷ್ವಮಿ.

ಮರಾಠಿಯಲ್ಲಿ:- ಶಾಂತಲಾ, ಸಂತಮಹಾಂತಾಚಾ ಪೂರ್ಣ ಶಂಭೂವಿಠಲ, ಉಮಾಳಾ

4) ರಿಚಿಲ್ ಕಾರ್ನಾಡ್

ಜನನ:- 1938 ಮೇ 19 ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದ ಮಧೆಗಾಂವ್.
ಪೋಷಕರು:- ರಘುನಾಥ, ಕೃಷ್ಣಬಾಯಿ.

ನಾಟಕ:- ಕರ್ನಾಟಕ, ಯಯಾತಿ, ತುಘಲಕ್, ಅಂಜು ಮಲ್ಲಿಗೆ, ಹಯವದನ, ಹಿಟ್ಟಿನ ಹಂಜ, ನಾಗಮಂಡಲ, ತಲೆದಂಡ, ಅಗ್ನಿ ಮತ್ತು ಮಳೆ, ಟಿಪ್ಪು ಸುಲ್ತಾನ ಕಂಡ ಕನಸು, ಮದುವೆ ಆಲ್ಪಂ.

5) ಯು.ಆರ್.ಅನಂತ್‌ನೂರ್ತಿ

ಜನನ:- 1932 ಉಡುಪಿಯ ರಾಜಗೋಪಾಲ ಚಾರ್ಯ, ಶಿವಮೊಗ್ಗದ ಮೇಳಗದಲ್ಲಿ ಜನನ.

ಕಾದಂಬರಿ:- ಸಂಸ್ಕಾರ ಅವಸ್ಥೆ.

ಭವ ದಿವ್ಯ, ಭಾರತಿಪುರ.

ಕವನ:- ಅಜ್ಜನ ಹಗಲ ಸಕ್ಕುಗಳು, 15 ಪದ್ಯಗಳು, ವಿಘನ.

ನಾಟಕ:- ಆವಾಹನ.

ಕಥಾ ಸಂಕಲನ:- ಪ್ರಶ್ನೆ, ಮೌನಿ, ಆಕಾಶ ಮತ್ತು ಬೆಕ್ಕು ಎರಡ ದಶಕದ ಕಥೆಗಳು, ಎಂದೆಂದು ಮುಗಿಯದ ಕಥೆ.

ಲೇಖನ:- ಸನ್ನಿವೇಶ, ಪ್ರಶ್ನೆ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ, ಸಮಕ್ಷಮ, ಪೂರ್ವಾಪರ, ನವ್ಯಲೋಕ, ಅನಂತಮೂತಿ, ಕಥಾ ವಾಚಕೆ.

ಅನುವಾದ:- ದಾವೂದ್ ಜಿಂಗ್

ಸಂಪಾದನೆ:- ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯ

6) ಶಿವರಾಜು ಕಾರಂತ

ಜನನ:- 1902 ಅಕ್ಟೋಬರ್ 10 ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕುಂದಾಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕೋಟ ಗ್ರಾಮ.

ಪೋಷಕರು:- ಶೇಷ ಕಾರಂತ, ಲಕ್ಷ್ಮಮ್ಮ.

ಕವಿತೆ:- ರಾಷ್ಟ್ರಗೀತೆ ಸುಧಾಕರ, ನೀಳ್ವನಗಳು.

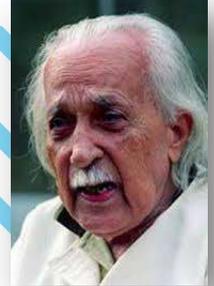
ನಾಟಕ:- ವಿಜಯ ದಶಮಿ ದೃಷ್ಟಿ ಸಂಗಮ, ಕರ್ಣಾರ್ಜುನ, ದುಮಿಂಗೊ, ಬೆವರಿಗೆ ಜಯವಾಗಲಿ, ಸಾವಿಯ ಮಿಲಿಯ, ಗರ್ಭಗುಡಿ, ಗರ್ವಭಂಗ, ಹಣೆಬರಹ, ಗೋಬೆಯ ಮನೆ, ದೆವ್ವದ ಜಾಲ, ವಿನಾಶದ ಒಸಗೆ, ಅವಳ ನಾಟಕಗಳು, ಮಂಗಳಾರತಿ, ಜಂಬದ ಜಾನಕೆ.

ಸಣ್ಣ ಕಥೆ:- ಹಸಿವು, ಹಾವು, ಕವಿಕರ್ಮ, ತೆರೆದ ಮತಿಯಲ್ಲಿ.

ಕಾದಂಬರಿ:- ಚಿತ್ರಕೂಟ, ನಿಭಾಗ್ಯ, ಜನ್ಮ ಭೂತ, ದೇವದೂತರು, ಸನ್ಯಾಸಿ ಬದುಕು, ಸರಸಮ್ಮನ ಸಮಾಧಿ, ಕರುಳಿನ ಕರೆ, ಚಿಗುರಿದ ಕನಸು, ಮೂಕಚ್ಚಿಯ ಕನಸು, ಮೈಮಗಳ ಸುಳಿಯಲಿ, ಉಕ್ಕಿನ ನೊರೆ, ಕೇಂದ್ರ ಮನುಷ್ಯರು, ನಷ್ಟ ದಿಗ್ಗಜರು, ಅಂಟದ ಅಪರಂಜಿ, ಅರಳಿದ ಮೇಲೆ, ಧರ್ಮರಾಯನ ಸಂಸಾರ, ಮೂಜನ್ಯ ಇಳಿಯಂಬ.

ಹರಟೆ:- ಗ್ಯಾನ, ಚಿಕ್ಕದೊಡ್ಡವರು, ಮೈಲಿಕಲ್ಲಿ ನೊಡನೆ, ಹಳ್ಳಿಯ ಹತ್ತು ಸಮಸ್ತರು, ದೇಹ ಜೋತಿಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿ ಪ್ರಬಂಧ.

ಶಿಶು ಸಾಹಿತ್ಯ:- ಡುಮಿಂಗಲಾ, ಹುಲಿರಾಯ, ಡಂಡಂ ಡೋಲ, ಹೆಳಗನ್ನಡ ಪಾಠ ಮಾಲೆ, ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನ, ಸೂರ್ಯ ಚಂದ್ರ, ಮರಿಯಪ್ಪನ ಸಾಹಸಗಳು, ಮಂಗನ ಮದುವೆ, ದೇವ ಒಲಿದ ಊರು, ಸಮಾಜ ನೀತಿ, ನಾಗರಿಕತೆಯ ಹೊಸಿಲಲ್ಲಿ, ಓದುವ ಆಟ, ಕನ್ನಡ ರೂಪಾಂತರ ಅಮರ ಚಿತ್ರ ಕಥೆ.

ತಾತ್ವಿಕ:- ಜೀವನ ರಹಸ್ಯ, ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಕುರಿತು, ಬಾಳ್ವೆಯ ಬೆಳಕು, ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿ ಸಾರ್ಥಕವಾಗಲು.

ಕಲೆ:- ಕಲೆಯ ದರ್ಶನ, ಭಾರತೀಯ ಚಿತ್ರಕಲೆ, ಚಿತ್ರ, ಶಿಲ್ಪ, ವಾಸ್ತು ಕಲೆಗಳು, ಯಕ್ಷಗಾನ ಬಯಲಾಟ, ಚಾಳುಕ್ಯ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪ, ಭಾರತೀಯ ಶಿಲ್ಪ, ಕಲಾ ಪ್ರಪಂಚ.

ಅನುವಾದ:- ಪಂಚಮುತು ಯಾರು ಲಕ್ಷಿಸುವವರು? ಚಾತರದ ಕಥೆಗಳು.

ನಾಟಕ:- ಜೂಲಿಯಸ್ ಸೀಸರ್.

ವಿಜ್ಞಾನ:- ನಮ್ಮ ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಕಡಲು, ಪರಮಾಣು ಇಂದುನಾಳೆ.

ಇತಿಹಾಸ:- ಭರತ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಬ್ರಿಟೀಷರು.

7) ಸಿ.ಕೃಷ್ಣೋಲಾಡ್

ಜನನ:- ಹಾವೇರಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸವಣೂರು 1909 ಆಗಸ್ಟ್ 09.
ಪೋಷಕ:- ಕೃಷ್ಣರಾಯರು/ಸುಂದರಮ್ಮ.

ಕವನ:- ಕಲೋಪಾಸಕ, ಪಯಣ, ತ್ರಿವಿಕ್ರಮರ ಆಕಾಶಗಂಗೆ, ಅಭ್ಯುದಯ, ವಿನಾಯಕರ ಸುನೀತಗಳು, ಇಂದಲ್ಲ ನಾಳೆ, ಭಾಗವತ ನಿಮಿಷಗಳು, ಕೊನೆಯ ದಿನ.

ಮಹಾಕಾವ್ಯ:- ಭಾರತ ಸಿಂಧು ರಕ್ಷಿ, ಜನನಾಯಕ, ಯುಗಾಂತರ.

ನಾಟಕ:- ಮಿಮರ್ಶಕ ವೈದ್ಯ, ಮುನಿದ ಮಾರಿ.

ಕಾದಂಬರಿ:- ಸಾಮರಸವೇ ಜೀವನ ಭಾಗ-1, 2, 3., ಇಜ್ಜೋಡು, ಸಮುದ್ರಯಾನ, ನಿರ್ವಹಣ ನರಹರಿ, ನೂತನ ಯುಗದ ಜೀವನ ಪ್ರವಾದಿ.

ಪ್ರಬಂಧ:- ಚೆಲುವಿನ ನಿಲುವು, ಜೀವನದ ಪಾಠ.
ಪ್ರವಾಸ ಕಥನ:- ಸಮುದ್ರದಾಚೆಯಿಂದ, ಸಮುದ್ರದೀಚೆಯಿಂದ ಪಯಣಿಗ.

8) ನ್ಯಾಸಿ ನೆಂಕಣಿಲ್ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್.

ಜನನ:- ಕೋಲಾರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಾಲೂರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ "ಮಾಸ್ತಿ" ಎಂಬ ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ 1891 ಜೂನ್ 06 ರಂದು ಜನನ.

ಪೋಷಕರು:- ರಾಮಸ್ವಾಮಿ, ತಿರುಮಲಮ್ಮ.

ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳು:- ಅರುಣ, ತಾವರ, ಚೆಲುವು, ಶಿವ ಭತ್ತಪತಿ, ಮಲಾರ, ಗೌಡರ ಮಲ್ಲಿ, ರಾಮನವಮಿ, ಮೂಕನಮಗಳು, ಸುನಿತಾ, ಮನವಿ, ಸಂಕ್ರಾಂತಿ, ಶ್ರೀ ರಾಮ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ.

ಸಣ್ಣಕತೆ:- ರಂಗನ ಮದುವೆ, ಸಣ್ಣ ಕಥೆಗಳು ಭಾಗ-4 ಕೆಲವು ಸಣ್ಣ ಕಥೆಗಳು, 4 ಸಣ್ಣ ಕಥೆಗಳು, ಸಣ್ಣ ಕಥೆಗಳು ಭಾಗ-5, 6, 12, 15 ಮಾಸ್ತಿಯರ ಸಮಗ್ರ ಕಥೆಗಳು ಭಾಗ-1 ಮಾಸ್ತಿಯವರ ಸಮಗ್ರ ಕಥೆಗಳು ಭಾಗ-2.

ನಾಟಕಗಳು:- ಶಾಂತಿ, ಸಾವಿತ್ರಿ, ಉಷಾ, ತಾಳಿಕೋಟೆ, ಮಂಜುಳ, ಯಶೋಧರಾ, ಕಾಕನ ಕೋಟೆ, ಅನಾರ್ಥಿ, ಪುರಂದರ ದಾಸ, ಕನಕಣ್ಣ, ಬಾನುಲಿ ದ್ರಷ್ಟೃಗಳು, ಅಜ್ಜನ ದಾರಿ, ವಿಮಲ ಮರಿಯಾನ್.

ಕಾವ್ಯ ನಾಟಕ:- ತಿರುಪಾಣಿ ಮಾಸ್ತಿ.
ನಿಷ್ಕತೆ:- ಸುಬ್ಬಣ್ಣ.
ಕಾದಂಬರಿ:- ಚನ್ನಬಸವ ನಾಯಕ, ಚಿಕ್ಕವೀರ ರಾಜೇಂದ್ರ.
ಪ್ರಬಂಧ:- ಸಾಹಿತ್ಯ, ಜನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ.
ಆತ್ಮ ಚರಿತ್ರೆ:- ಭಾವ (3 ಭಾಗಗಳು).

9) ಕೆ.ಎಸ್.ನಿವಾರ ಅಣ್ಣದ.

ಜನನ:- ಬೆಂಗಳೂರಿನ ದೇವನಹಳ್ಳಿ 1936 ಫೆಬ್ರವರಿ 05.

ಪೋಷಕರು:- ಕೆ.ಎಸ್.ಹೈದರ್, ಹಮೀದಾ ಬೇಗಂ.

ಸಾಹಿತ್ಯ ಕೃತಿಗಳು:-

ಕವನ:- ನೆನದವರ ಮನೆಯಲ್ಲಿ, ಸಮೂಹ ಸಂಜೆ 5ರ ಮಳೆ, ನಾನೆಂಬ ಪರಕೀಯ, ನಿತ್ಯೋತ್ಸವ, ಮನಸ್ಸು, ಗಾಂಧಿ ಬಜಾರು, ಅನಾಮಿಕ ಆಂಗ್ಲರು, ಬಹಿರಂತರ, ಸ್ವಯಂ ಸೇವೆಯ ಗಿಳಿಗಳು.
ವಿಚಾರ ಸಾಹಿತ್ಯ:- ಮನದೊಂದಿಗೆ ಮಾತುಕಥೆ.
ವಿಮರ್ಶೆ:- ಇದು ಬೆಡಗಲ್ಲೋ ಅಣ್ಣ.

ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯ:- ಹಕ್ಕಿಗಳು ಪುಟ್ಟ ಸಂತರು ಮತ್ತು ಕಲಿಗಳು, ತಿಲೆಗಳು ಖನಿಜಗಳು, ಬಡ್ಡ ಕಾಕ್ ಆಂಡ್ ಮಿನರಲ್ಸ್.
ಅನುವಾದ:- ಒಥೆಲ್ಲೋ, ಹೆಚ್ ಗುರುತು, ಬರೀ ಮರ್ಯಾದ ಸ್ಮರಣೆ.

ಸಂಪಾದನೆ:- ಚಿಕ್ಕವೀರ ರಾಜೇಂದ್ರ ಒಂದು ಚಿಂತನೆ.
ಕವಿತೆ:- ಚಂದನ, ತ್ರೈಮಾಸಿಕ, ರತ್ನ ಸಂಪುಟ ಅವಲೋಕನ, ಅಚ್ಚುಮೆಚ್ಚು.

10) ಜಿ.ಎಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ

ಜನನ:- ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗುಬ್ಬಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಸಂಪಿಗೆಯಲ್ಲಿ 1884.
ಪೋಷಕರು:- ಬೆಳ್ಳುರು ಮೈಲಾರಯ್ಯ ಭಾಗಿರಥಮ್ಮ.
ಕಾವ್ಯ:- ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಗೀತೆಗಳು, ಕನ್ನಡ ಬಾವುಟ, ಹೊಂಗನಸು.
ನಾಟಕ:- ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್, ಗದಾಯುದ್ಧ ನಾಟಕಂ, ಪಾರಸಕ್ತರು, (ಕನ್ನಡ ಚಂದ್ರಶಿಖ ಚರಿತೆ, ಕನ್ನಡಂಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಶ್ರೀ ಸಾಹಿತ್ಯ ಇಸ್ರಾಂ ಸಂಸ್ಕೃತಿ -ಇತರೆ).

11) ಕೆ.ಎಸ್. ನರಸಿಂಹ ಣ್ಣಾಡಿ.

ಜನನ:- ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕಿಕ್ಕೇರಿಯಲ್ಲಿ 1915
ತಂದೆ ತಾಯಿ:- ಸುಬ್ಬರಾಯ, ನಾಗಮ್ಮ.

ಕವನ:- ಮೈಸೂರು ಮಲ್ಲಿಗೆ, ದೀಪದ ಮಲ್ಲಿ ಉಂಗುರ, ಐರಾವತ, ತಿಲಾಲತೆ, ಇರುವಂತಿಗೆ, ತೆರೆದ ಬಾಗಿಲು, ದುಂಡು ಮಲ್ಲಿಗೆ, ನವಿಲದನ, ಸಂಜೆ ಹಾಡು, ನವ ಪಲ್ಲವ, ಮನೆಯಿಂದ ಮನೆ, ಮಲ್ಲಿಗೆ ಮಾಲೆ, ಕೆಲವು ಚಿನಿ ಕವನಗಳು, ರಾಬರ್ಟ್ ಬನ್ಸ್ ಕವಿಯ ಕೆಲವು ಪ್ರೇಮ ಕವಿತೆಗಳು, ಗಡಿಯಾರದಂಗಡಿಯ ಮುಂದೆ.

ಗದ್ಯ:- ಉಪವನ, ಮಾರಕಟ್ಟು(ಕಿರು ಕವಿತೆಗಳು), ದಮಾಯಂತಿ(ಗದ್ಯ ರೂಪ).

ಅನುವಾದ:- ನನ್ನ ಕನಸಿನ ಭಾರತ, ಪ್ರಪಂಚದ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ, ಮಿಡಿಯಾ, ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಭಾರತಿ, ರಾಣಿಯ ಗಿಳಿ ಮತ್ತು ರಾಜನ ಮಂಗ, ಮೋಹನ ಮಾಲೆ, ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಭಾರತಿ, ರಾಣಿಯ ಗಿಳಿ ಮತ್ತು ರಾಜನ ಮಂಗ, ಮೋಹನ ಮಾಲೆ, ಸುಬ್ರಹ್ಮಣ್ಯ ಭಾರತಿ, ಮಾಯಾಶಂಬಿ ಮತ್ತು ಇತರೆ..

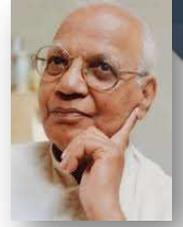
12) ಜಿ. ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರ ಪ್ಪ

ಜನನ:- 07.02.1926 ಶಿಕಾರಿಪುರದ ಈಸೂರು.
ಪೋಷಕರು:- ಸೌಂದರ್ಯ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಪ್ರಬಂಧಕ್ಕೆ ಪಿ.ಎಚ್.ಡಿ. ಪಡೆದರು

ಕಾವ್ಯ:- ಸಾಮಗಾನ, ಚೆಲುವು ಒಲವು, ದೇವಶಿಲ್ಪಿ, ತೀರ್ಥವಾಣಿ ಕಾರ್ತಿಕ, ದೀಪದ ಹೆಜ್ಜೆ, ಅನಾವರಣ, ತೆರೆದ ದಾರಿ, ಕಾಡಿನ ಕತ್ತಲಲ್ಲಿ ಗೋಡೆ, ಪ್ರತಿ ಇಲ್ಲದ ಮೇಲೆ ಚಿಕ್ಕಗತಿ.

ಪ್ರವಾಸ ಕಥನ:- ಮಾಸ್ತೋದಲ್ಲಿ 22 ದಿನ, ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡಿಗ ಗಂಗೆಯ ಶೇಖರದಲ್ಲಿ, ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನಲ್ಲಿ ಚತುರ್ಮಾಸ.

ಕಾವ್ಯ ಮೀಮಾಂಸೆ:-
ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಮರ್ಶೆ:- ವಿಮರ್ಶೆಯ ಪೂರ್ವ ಪಶ್ಚಿಮ, ಗತಿ ಬಿಂಬ, ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯ ಬೆಡಗು, ವಿಸ್ತರಣೆ, ನವೋದಯ, ಪರಿಶೀಲನ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮೀಕ್ಷೆ, ಹಿನ್ನೆಲೆ, ಅನುರಣನ, ಸೌಂದರ್ಯ, ಸಮೀಕ್ಷೆ, ಕಾವ್ಯಾರ್ಥ ಚಿಂತನ, ಕನ್ನಡ ವಿಮರ್ಶೆ ನೆಲೆ ಬೆಲೆ, ಮಹಾಕಾವ್ಯ ಸ್ವರೂಪ, ಚಿದುರಿದ ಚಿಂತನೆಗಳು, ವಿಸ್ತರಣ ಕನ್ನಡ, ಕವಿಗಳ ಕಾವ್ಯ ಕಲ್ಪನೆ, ವಿಮರ್ಶೆಯ ದಾರಿ-1, ವಿಮರ್ಶೆಯ ದಾರಿ-2, ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ವಿಮರ್ಶೆ, ಮಹಾಕಾವ್ಯದ ಸ್ವರೂಪ.

ಸಂಪಾದನೆ:- ಸಾಹಿತ್ಯ ವಾರ್ಷಿಕ (14 ಸಂಪುಟ), ಸಮಗ್ರ ಕನ್ನಡ ಚರಿತ್ರೆ (6 ಸಂಪುಟ), ಸಾಮಾನ್ಯನಿಗೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ (10 ಸಂಪುಟ), ಕಾದಂಬರಿಕಾರನಾಗಿ ಕಾರಂತ, ಸ್ನೇಹಕಾರ್ತಿಕ, ಕರ್ನಾಟಕ ಜನಪದ, ಭಾರತಿಯ ಪರಂಪರ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆ, ಶ್ರೀನಿಧಿ, ಪಂಪ-ಒಂದು ಅಧ್ಯಯನ, ಮಹಿಳೆ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ, ದಲವಾರ್ಷಿಕ ಸಹಿತ್ಯ ಸಮೀಕ್ಷೆ, ಕರ್ನಾಟಕ ನಾಟಕ ಪರಂಪರ ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಗ, ಹೊಸಗನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಎರಡು ಮಾರ್ಗಗಳು, ಸಮಕಾಲೀನ ಕನ್ನಡ ಕವಿತೆ, ಕುವೆಂಪು:ರಚನೆಯ ವಿವಿಧತೆಗಳು, ನಾದಸೇವು ಮತ್ತು ಇತರೆ ನಾಟಕಗಳು.. "ಸೌಂದರ್ಯ ಸಮೀಕ್ಷೆ" ಪ್ರಬಂಧಕ್ಕೆ ಪಿ.ಎಚ್.ಡಿ. ಪಡೆದರು.

7) ದೇವನೂರು ಮಹಾದೇವ.

ಜನನ:- ಮೈಸೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ನಂಜನಗೂಡು ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ದೇವನೂರಿನಲ್ಲಿ 1949ರಲ್ಲಿ ಜನನ..
ತಂದೆ:- ನಂಜಮ್ಮ, ನಂಜಯ್ಯ.
ಸಾಹಿತ್ಯ:-
ಕಥೆ:- ದ್ರಾವಣೂರು, ಗ್ರಸ್ತರು, ಅಮಾಸ, ಮಾರಿಕೊಂಡರು, ಒಂದು ದಹನದ ಕಥೆ, ದತ್ತ, ಮೂಡಲ, ಸಿಮೆಲಿ ಕೋಗಿಲೆ ಮುಂತಾಗಿ, ಡಾಂಬರು ಬಂದರು.

ಕಾದಂಬರಿ:- ಬಡವಾಳ, ಕುಸುಮ ಬಾಲೆ.
ಇತರೆ:- ಗಾಂಧಿ ಮತ್ತು ಮಾವೋ, ನೋಡು ಮತ್ತು ಕೂಡು, ಏಳು ನಂಬಿಗೆಯ ನಂಟ.

13) ಎನ್.ಸಿ. ಭೈರಪ್ಪ

ಜನನ:- ಹಾಸನ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಸಂತೆಶಿವರ 1934 ಜುಲೈ 26.
ತಂದೆ:- ಲಿಂಗಣ್ಣಯ್ಯ, ಗೌರಮ್ಮ.
ಕಾದಂಬರಿ:- ಬೀಮಕಾಯ, ಗತಜನ್ಮ, ಬೆಳಕು ಮೂಡಿತು, ಗೃಹಭಂಗ, ದೂರ ಸರಿದರು, ತಂತು, ಸಾರ್ಥ, ಅಂಚು, ಸಾಕ್ಷಿ, ನೆಲೆ, ನಿಕಾರಕ, ಗ್ರಹಣ, ದಾಟು, ನಾಯ ನೆರಳು ಜಲಪಾತ, ತಬ್ಬಲಿಯು ನೀನಾದೆ, ಮತದಾನ, ವಂಶವೃಕ್ಷ, ಧರ್ಮಶ್ರೀ, ಅನ್ವೇಷಣೆ, ಪರ್ವ, ಆವರ್ಣ.

ಅತ್ಯವ್ಯಕ್ತಿ:- ಭಿತ್ತಿ.
ಸಾಹಿತ್ಯ ವಿಮರ್ಶೆ:- ಸೌಂದರ್ಯ ವಿಮರ್ಶೆ:- ಸತ್ಯ ಮತ್ತು ಸೌಂದರ್ಯ, ಕಥೆ ಮತ್ತು ಕಥಾವಸ್ತು, ನಾನೇಕೆ ಬರೆಯುತ್ತೇನೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಪ್ರತೀಕ.
ಇತರೆ :- ನಮ್ಮ ಪರಂಪರೆಯ ಕಥೆಗಳು, ಗಂಗೂಬಾಯಿ ಹಾನಗಲ್.

In English:- Truth and Beauty.

14) ಸಿದ್ದಲಂಕಾರಯ್ಯ

ಜನನ:- 1954 ಫೆಬ್ರವರಿ 03 ಬೆಂಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮಾಗಡಿಯಲ್ಲಿ.
ತಂದೆ:- ದೇವಯ್ಯ, ವೆಂಕಟಮ್ಮ.
ಕಾವ್ಯ:- ಹೊಲೆ ಮಾದಿಗರ ಹಾಡು, ಸಾವಿರಾರು ನದಿಗಳು, ಕಪ್ಪು ನಾಡಿನ ಹಾಡು.

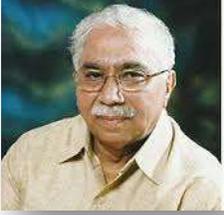

ನಾಟಕ:- ಏಕಲವ್ಯ, ಪಂಚಮ, ನೆಲಸಮ.
ಪ್ರಬಂಧ:- ಅವತಾರಗಳು.
ಮಹಾಪ್ರಬಂಧ:- ಗ್ರಾಮ ದೇವತೆಗಳು.
ವಿಮರ್ಶೆ:- ಹಕ್ಕಿನೋಟ.

ಸಂಪಾದನೆ:- ಸಮಕಾಲೀನ ಕನ್ನಡ ಕವಿತೆ 2 ಮತ್ತು 8.

15) ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಭಾರ.

ಜನನ:- ಬೆಳಗಾವಿಯ ಹುಕ್ಕೇರಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಗೊಂಡಗೇರಿಯಲ್ಲಿ 1937 ಜನವರಿ 02.
 ತಂದೆ ತಾಯಿ:- ಬಸವಣ್ಣಪ್ಪ, ಚನ್ನಮ್ಮ.
 ನಾಟಕ:- ಬೆಂಬತ್ತಿದ ಕಣ್ಣು, ಋಷ್ಯಶೃಂಗ, ಚಾಳೀಶ ಮತ್ತು ನಾರ್ಸಿಪ್ಪ, ಜೋಕುಮಾರ ಸ್ವಾಮಿ, ಸಂಗ್ರಾ ಬಾಳ್ವೆ, ಅನಬೇಕೋ ನಾಡೋಳಗ, ಕಿಟ್ಟಿಯ ಕಥೆ, ಜೈಸಿದ ನಾಯಕ, ಆಲಿಬಾಬ ಕಾಡು ಕುದುರೆ, ನಾಯಕಥೆ, ಖರೋಕರ.

ಭಾರತಾಂಬೆ, ಹರಿಕಿರಿಯ ಕುರಿ, ಸಾಂಬತಿವ ಪ್ರಹಸನ, ಸರಿ ಸಂಪಿಗೆ, ಹುಲಿಯ ನೆರಳು, ಚಿಪ್ಪು ತಕ್ಕಡಿ, ಬೋಳೆ ಶಂಕರ, ಪುಷ್ಪರಾಣಿ, ತುಕ್ರನ ಕನಸು, ಮಹಾಮಾಯಿ.

ಕವನ:- ಮುಗುಳು, ಹೆಳತನ ಕೇಳ, ತಕರಾನವದರ, ಸಾವಿರದ ನೆರಳು, ಆಯ್ದು ಕವನಗಳು, ಬೆಳ್ಳಿ ಮೀನು, ಈವರೆಗಿನ ಹೇಳತನ ಕೇಳ, ಸಮಗ್ರ ಕಾವ್ಯ, ಅಕ್ಕಕ್ಕು ಹಾಡುಗಳೋ.

ಮಹಾಕಾವ್ಯ:- ಚಕೋರಿ.

ಕಾದಂಬರಿ:- ಕರಿಮಾಯಿ, ಪಿ.ಕೆ.ಮಾಸ್ತರ, ಪ್ರಣಯ ಪ್ರಸಂಗ, ಸಿಂಗಾರಮ್ಮ ಮತ್ತು ಅರಮನೆ.

ಸಂಶೋಧನೆ:- ಬಣ್ಣಿಸಿ ಹಾಡವು ಕನ್ನಡ ಬಳಗ, ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕ ಜಾನಪದ ರಂಗಭೂಮಿ, ಬಯಲಾಟಗಳು, ಸಂಗ್ರಾಬಾಳ್ವೆ, ಲಕ್ಷಾಪತಿ ರಾಜನ ಕಥೆ, ಮಾತಾಡೋ ಲಿಂಗವೇ, ಬೇಡರ ಹುಡುಗ ಮತ್ತು ಗಿಳಿ, ಕಾಡಿಗೊಂದು ಸೇರು, ನಮ್ಮ ಜಾನಪದ ವಿಶ್ವಕೋಶ.

16) ಎನ್.ರೋಷಾಂ ಕೃಷ್ಣ ಅಂಡರಿ.

ಜನನ:- ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕುಂದಾಪುರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ.

ತಂದೆ:- ರಾಮಪ್ಪ, ಗೌರಮ್ಮ.

ಕಾವ್ಯ:- ಭಾವತರಂಗ, ಕಟ್ಟುವವು ನಾವು, ನಡೆದು ಬಂದ ದಾರಿ, ಚಂಡಮದ್ದಳೆ, ಭೂಮಿಗಿಂತ, ವರ್ಧಮಾನ, ಇವನ್ನು ಬಯಸಿರಲಿಲ್ಲ, ಮೂಲಕ ಮಹಾಶಯ ಭತ್ತಲಾರದ ಗಂಗೆ, ಚಿಂತಾಮಣಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡ ಮುಖ, ಸುವರ್ಣ ಪುತ್ರಳೆ, ಬಾ ಇತ್ತ ಇತ್ತ, ಆಯ್ದು ಕವನ ಸಂಕಲನ:-ಅರೋಹಣ, ಆಡಿಗರ ಆಯ್ದು ಕವನಗಳು.

ಸಮಗ್ರ ಸಂಕಲನ:- ಸಮಗ್ರ ಕಾವ್ಯ(ಸಾಕ್ಷಿ ಪ್ರಕಾಶನ), ಸಮಗ್ರ ಕಾವ್ಯ

ಕಾದಂಬರಿ:- ಆಕಾಶದೀಪ, ಅನಾಥ.

ಕಥಾ ಸಂಕಲನ:- ಹುಲಿಯ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಥೆ.

ವಿಚಾರ ವಿಮರ್ಶೆ:- ಮಣ್ಣಿನ ವಾಸನ ವಿಚಾರ ಪಥ, ಕನ್ನಡ ಅಭಿಮಾನ, ನಮ್ಮ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರ, ಆತ್ಮಕಥನ:- ನೆನಪಿನ ದೋಣಿಯಿಂದ.

ಅನುವಾದ:- ಸುವರ್ಣ ಕೀಟ, ರೈತನ ಹುಡುಗ, ಜನತೆಯ ಶತ್ರು, ಭೂಗರ್ಭಯಾತ್ರೆ, ಹುಲ್ಲಿನ ದಳ, ಮುಕ್ತಾಕ್ಷರ, ಇತಿಹಾಸ ಚಕ್ರ, ಬನದ ಮಕ್ಕಳು, ಕೆಸರಿನಿಂದ ತೀವಿಕ, 4 ಮಂದಿ ಗೆಳೆಯರ ಕಥೆ.

17) ವಿ.ಎಂ.ಕೇಶ.

ಜನನ:- ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ 1935.

ಪೋಷಕರು:- ನಂದಿ ಬಸವ್ವ/ದೇವಿರಮ್ಮ.

ನಾಟಕ:- ನನ್ನ ತಂಗಿಗೊಂದು ಗಂಡು ಕೋಡಿ.

ಟಿ.ಪ್ರಸನ್ನನ ಗ್ರಹಸ್ಥಾಪನ, ತೆರೆಗಳು ಮತ್ತು ಇತರ ಆರು ನಾಟಕಗಳು, ಸಂಕ್ರಾಂತಿ ಗುಣಮುಖಿ.

ಕಥಾ ಸಂಕಲನ:- ಕಿರಿಯ ನೀರು ಕಿರೆಗೆ ಚಿಲ್ಲು, ನಾನಲ್ಲ, ಉಮಾಪತಿಯ ಸ್ಯಾಲರ್‌ಶಿಪ್ ಯಾತ್ರೆ, ಕಲ್ಲು ಕರಗುವ ಸಮಯ ಉಲ್ಲಂಘನೆ.

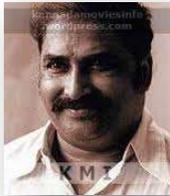
ಕವನ ಸಂಕಲನ:- ಬಿಚ್ಚು, ತಲೆಮಾರು.

ಕಾದಂಬರಿ:- ಬಿರುಳು, ಮುಸ್ಸಂಜೆಯ ಕಥಾ ಪ್ರಸಂಗ.

ಆತ್ಮಕಥನ:- ಹುಳಿಮಾವಿನ ಮರ.

ಅನುವಾದ:- ದೊರೆ ಇಡಿಪಸ್, ಅಂತಿಗೊನೆ, ಪಾಸದ ಹೂಗಗಳು.

ಇತರೆ:- ಕಂಡದ್ದು ಕಂಡ ಹಾಗೆ, ಅಂತಿಗೊನೆ, ಟೀಕೆ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಪುಸ್ತಕ ಅಕ್ಷರ ಹೊಸ ಕಾವ್ಯ.

18) ಕನ್ನಡಿರ ಕಅನಿ.

ಜನನ:- ಗದಗದ ಹೊಂಬಳದಲ್ಲಿ 1928.

ಪೋಷಕರು:- ಸಕ್ಕರೆಪ್ಪ/ಪಾರ್ವತಮ್ಮ.

ಕಾವ್ಯ:- ಕಾವ್ಯಾಕ್ಷಿ, ಭಾವ ಜೀವ, ಆಕಾಶ ಬುಟ್ಟಿ ಮದು ಚಂದ್ರ, ದೀಪದಾರಿ, ಮಣ್ಣಿನ ಮೆರಗಣಿಗೆ, ನಲಮುಗಿಲು, ಎರಡು ದಡ, ನಗರದಲ್ಲಿ ನೆರಳು, ಜೀವಧ್ವನಿ, ಜೀನಿಯಾ.

ಚಿರಂತನ ದಾಹ, ಹೂವು ಹೊರಳುವವು ಸೂರ್ಯನ ಕಡೆಗೆ, ಹಕ್ಕು ಪುಟ್ಟೆ, ಕಣವಿ ಸಮಗ್ರ ಕಾವ್ಯ, ವಿಮರ್ಶೆ:- ಸಾಹಿತ್ಯ ಚಿಂತನ ಕಾವ್ಯಾನು ಸಂಧಾನ, ಸಾಮೂಹಿಕ, ಮಧುರ ಚೆನ್ನ ಸಮತೋಲನ.

ಸಂಪಾದನೆ:- ಕನ್ನಡದ ಕಾಲು ಶತಮಾನ, ಸಿದ್ದಿ ವಿನಾಯಕ ಮೊದಕ, ಕವಿತೆಗಳು.

ಇತರೆ:- ನವಲೂರ ಮನೆಯಿಂದ, ನವಧ್ವನಿ, ನೈವೇದ್ಯ, ನಮ್ಮಲರ ಹಸರು, ಜೀವನ ಸಿದ್ದಿ, ಆಧುನಿಕ ಕನ್ನಡ ಕಾವ್ಯ, ಸುವರ್ಣ ಸಂಪುಟ, ರತ್ನ ಸಂಪುಟ, ದಶವಾರ್ಷಿಕ ಕವಿತೆಗಳು.

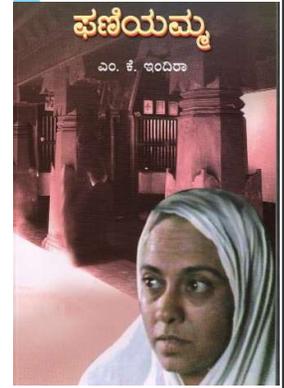
ಭಾಷಾಂತರ:- ಬಾಬಾ ಫರೀದ್(ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಿಂದ).

19) ಎನ್.ಕೆ.ಇಂದಿರಾ.

ಜನನ:- ಶಿವಮೊಗ್ಗದ ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ 1917.

ಪೋಷಕರು:- ತುರಿಕೆ ಸೂರ್ಯ ನಾರಾಯಣ, ಬನಶಂಕರ.

ಕಾದಂಬರಿ:- ತುಂಗಾಭದ್ರ, ಸದಾನಂದ, ಗೆಜ್ಜೆಪೂಜೆ, ಮನೆ ತುಂಬಿದ ಮಡದಿ, ಭ್ರಷ್ಟಕಾರಿ, ಹೆಣ್ಣಿನ ಆಕಾಂಕ್ಷೆ, ತಾಪದಿಂದ ತಂಪಿಗೆ, ಟುಲೆಟ್, ಡಾಕ್ಟರ್, ಕಲಾದರ್ಶಿ, ನಾಗದರ್ಶಿ, ನಾಗವೀಣ, ಬಿದಿಗೆ ಚಂದ್ರಮ, ಡೊಂಕು, ಮುಸುಕು, ಆತ್ಮಶಿಖಿ, ಚಿದ್ರಿಲಾಸ, ಯಾರು ಹಿತವರು, ಸುಖಾಂತ, ಜಾತಿ ಕೆಟ್ಟವಳು, ಕಥೆಗಾರ, ಕೊಪ್ಪುಭಟ್ಟ, ವರ್ಣಲೀಲೆ, ಹಸಿವು, ಮದುವಿನ, ಜಾಲ, ಫಣಿಯಮ್ಮ, ಗುಂಡ, ಮನೆಕಟ್ಟಿ ನೋಡಿ, ಹೋಬಾಣ, ಒಂದೇನಿಮಿಷ, ಅಭರಣ ನೂರೊಂದು ಭಾಗಿಲು, ಅಮರಾವತಿ, ರಸವಾಹಿನಿ,ಪೂರ್ವಾಪರ, ತಾಳದವರು, ತಗ್ಗಿನ ಮನೆ ಸೀತೆ, ಮನೋಮಂದಿರ, ಸೂತ್ರದಾರಿ.

ಕಥಾ ಸಂಕಲನ:- ನವರತ್ನ, ನಗಬೇಕು, ಅಂಬರದ ಅಪ್ಪರ, ನವಜೀವನ ಸ್ಪೂರ್ತಿ, ದಶಾವತಾರ, ಕಲ್ಪನಾ ವಿಲಾಸ, ಸುಸ್ವಾಗತ, ಪವಾಡ ಪೋರ್ನಿವೆ, ಕವಲು.

ಇತರೆ:- ಅನುಭವ ಕುಂಜ(ಪ್ರವಸ ಕಥನ), ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿಯವರೆಗೆ, ಚಿತ್ರ ಭಾರತ(ಚಲನಚಿತ್ರ ಚರಿತ್ರೆ), ಚಿತ್ರಶಿಲ್ಪಿ, ಪುಟ್ಟಣ್ಣ ಕಣಗಲಾ, ಹಂಸಗಾರ.

20) ಜಿ.ನುಸು ಲಿಂಟನ್.

ಜನನ:- 1934 ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ.

ಪೋಷಕರು:- ಶಿವರಾಮಯ್ಯ, ಲಕ್ಷ್ಮೀ ದೇವಮ್ಮ.

ಕಥಾ ಸಂಕಲನ:- ಡೋಮ ಮತ್ತಿತರ ಕಥೆಗಳು, ಇನ್ನಾದರೂ ಸಾಯಬೇಕು, ಭಗವತಿ ಕಾಡು, ನಿಜಲಿಂಗ, ಅಪೂರ್ಣ ಚಿಂತಾಮಣಿ, ಸುಶೀಲ ಎಂಬ ನಾಯಿಯೂವಾಗಲಿ ಎಂಬ ಗ್ರಾಮವೋ.

ಜೀವನ ಚಿತ್ರ:- ಚಾಪ್ಲಿನ್, ಸುಭಾಷ್‌ಚಂದ್ರಭೋಸ್, ಸುಭದ್ರಮ್ಮ ಮನ್ನೂರು.

ವಿಮರ್ಶೆ ಸಂಕಲನ:- ನಾನು ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ.

21) ಕೊಡರಿನ ನಾರಯಣ.

ಜನನ:- 1912 ಮಡಿಕೇರಿಯಲ್ಲಿ.

ಪೋಷಕರು:- ರಾಮಯ್ಯ/ನಂಜಕ್ಕ.

ಸಾಹಿತ್ಯ:- ಕಂಬನಿ, ಚಿಗುರು, ಗೌರಮ್ಮನ ಕಥೆಗಳು.

22) ಕು.ನೀರಭದ್ರಪ್ಪ.

ಜನನ:- ಬಳ್ಳಾರಿಯ ಕೊಟ್ಟೂರು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ 1953.

ಪೋಷಕರು:- ಹಾಲಪ್ಪ/ಕೊಟ್ಟಮ್ಮ.

ಕವನ:- ಕೋಗಿಲೆಗೊಂದು ಸಲಹೆ, ದೀವಿ ಸೀಮೆಯ ಹಾಡು.

ಕಾದಂಬರಿ:- ಕಪು, ಅಸ್ತಿ, ಬೇಲಿ ಮತ್ತು ಹೊಲ, ಕೊಟ್ಟ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಸೇರಿದ್ದು, ಕೆಂಡದ ಮಳೆ ಬೇಟೆ, ಪಕ್ಷಿಗಳು, ಹನುಮ, ಶಾಮಣ್ಣ, ಯಾಡಿಲ್ಲು ಕರಿವೇಮಲ, ಬೇಲಿಯ ಹೂಗಗಳು.

ವಿಮರ್ಶೆ:- ಜಮೀನ್ದಾರಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ತೆಲುಗು ಸಾಹಿತ್ಯ.

ಸಂಪಾದನೆ:- ಕಥೆಗಳು - 1989.

23) ಕಂದ್ರೇಶ್ವರ ಪಾಟೀಲ್

ಜನನ:- ಧಾರವಾಡ ಹತ್ತಿಮತ್ತೂರನಲ್ಲಿ 1939.

ಹೋಷಕರು:- ಬಸವರಜ/ಮುರಿಗೆವ್ವ.

ಕಾವ್ಯ:- ಬಾನುಲಿ, ಮಧುಬಿಂದು, 19 ಕವನಗಳು, ಗಾಂಧಿ ಸ್ಮರಣೆ, ಓ ಎನ್ನ ದೇಶ ಬಾಂಧವರೆ, ಹೂ ಹಣ್ಣು ತಾರೆ, ಅರ್ಧ ಸತ್ಯದ ಹುಡುಗಿ, ಗುಂಡಮ್ಮನ ಹಾಡು, ಶಾಲ್ವಲಾ ನನ್ನ ಶಾಲ್ವಲ.

Chandrashekar Patil

At the other end

ನಾಟಕ:- ಕೊಡುಗೆ, ಅಷ್ಟಕುಂಟಾ ಕುಂಟಾ ಕುರವತ್ತಿ,

ಗುರಿನವರು, ಟಿಂಗರ ಬಡ್ಡಣ್ಣ, ಗೋಕರ್ಣದ ಗೌಡಶಾನಿ, ಕತ್ತಲ

ರಾತ್ರಿ, ಜಗದಾಂಬೆಯ ಬೀದಿ ನಾಟಕ, ಬುರಡಿ ಬಾಬನ ವಸ್ತ್ರಪಹರಣ ಪವಾಡ, ಮಂದಿ ಮಾಗಧ, ನಳಕವಿಯ ಮಸ್ತಕಾಭಿಷೇಕ, ವಂದಿ ಮಾಗಧ.

ಸಂಪಾದನೆ:- ಸಂಕ್ರಮಣ ಕಾವ್ಯ, ಗಾಂಧಿ ಗಾಂಧಿ, ಜೂನ್ 25 ಮಾರಂಭ 27, ಬಂಡಾಯ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ, ನೆಲ್ಸನ್ ಮ್ಯಾಂಡೆಲ್, ಕನ್ನಡ ನಾಡಿಗೊಂಡು ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಪಕ್ಷ, ಸಂಕ್ರಮಣ.

ಸಾಹಿತ್ಯ:- ಸಂಪುಟ-1, ಸಂಕ್ರಮಣ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪುಟ-2,3, ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಅನುಭವ ಇತರೆ:- 26ದಿನ 25ರಾತ್ರಿ, ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯ ಅನುಭವ ಲಹರಿ, ಬೇಂದ್ರೆ-ನಾನು ಕಂಡಂತೆ ನನಗೆ ಕಂಡಷ್ಟು.

24) ಕೆ.ವಿ.ನೂರ್ಜಹದ್ದು ಕೆಜ್ಜಿ

ಜನನ:- ಕಪ್ಪಳ್ಳಿ ಪುಟ್ಟಪ್ಪ ನವರ ಮಗ ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರ ತೇಜಸ್ವಿ ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ತೀರ್ಥಹಳ್ಳಿ ತಾಲೂಕಿನ ಕುಪ್ಪಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ 1938 ರಲ್ಲಿ ಜನನ ತಂದೆ ತಾಯಿ:- ಕುವೆಂಪು, ಹೇಮಾವತಿ.

ಸಾಹಿತ್ಯ:- ಕವನ ಸಂಕಲನ:- ಸ್ವಗತ ಲಹರಿ

ನಾಟಕ :- ಯಮಳ ಪ್ರಶ್ನೆ

ಕಥಾ ಸಂಕಲನ :- ಹುಲಿಯೊಲಿನ ಸರಹದ್ದು, ಅಬಚೊರಿನ ಹೋಲ್ಸ್ ಆಫೀಸ್, ಕಿರಗೋರಿನ ಗಯ್ಯಾಳಗಳು

ಕಾದಂಬರಿ:- ಸ್ವರೂಪ ನಿಗೂಢ, ಮನುಷ್ಯರು, ಕರ್ವಾರೋ, ಚಿಂಬರ ರಹಸ್ಯ ಪ್ರವಾಸ ಕಥನ:- ಅಲೇಮಾರಿ ಅದಮಾನ ಮತ್ತು ಮಹಾನದಿ ನೈಲ್

ಸೃಜನೇತರ ಕೃತಿ :- ವ್ಯಕ್ತಿ ವಿಚಿತ್ರ ಸಿದ್ಧಾಂತ, ಪರಿಸರದ ಕಥೆ, ಮಿಂಚುಳ್ಳಿ (ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಹಕ್ಕಿ) ವಿಜ್ಞಾನ ಕೃತಿ :- ಪ್ಲೆಮಿಂಗ್ ಸಾಸರ್ಸ್ ಭಾಗ-2-1, ಸಹಜ ಕೃಷಿ, ಮಿಸ್ಟಿಂಗ್ ಲಿಂಕ್, ವಿರೋಧನ ಚಿಟ್ಟೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಕಥೆಗಳು, ವಿಶ್ವಯುಧ ಭಾಗ-1,2,3 ಅನುವಾದ :- ಲೋಹಿಮಾ, ಕಾದಿನ ಕಥೆಗಳು ಭಾಗ-1,2,3, ರುದ್ರ ಪ್ರಯೋಗದ ನರಭಕ್ಷಕ

25) ಐ.ನ. ಕೃಷ್ಣರಾಯ

ಜನನ:- ಅರಕಲಗೂಡು ನರಸಿಂಗರಾಯರ ಮಗ ಕೃಷ್ಣರಾಯ, 1908 ಕೋಲಾರದಲ್ಲಿ ತಾಯಿ:- ಅನ್ನಪೂರ್ಣ

ಸಾಹಿತ್ಯ

ಕಾದಂಬರಿ:- ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ, ಉದಯರಾಗ, ಸಂಧ್ಯಾರಾಗ, ಮಂಗಲ ಸೂತ್ರ, ಸಾಹಿತ್ಯ ರತ್ನ, ನಟಸಾವಜೋಮ, ಹೊಸಲು ದಾಟಿದ ಹೆಣ್ಣು, ಕಣ್ಣರು, ಮುಯ್ಯಿಗೆ ಮುಯ್ಯಿ, ಅಮರ ಅಗಸ್ತ್ಯ, ತಾಯಿಯ ಕರುಳು, ನಗ್ನ ಸತ್ಯ, ಕಾಲಚಕ್ರ, ಶನಿಸಂತಾನ, ಅರಳು ಮರಳು, ಸಂಜೆಗತ್ತಲು, ಚಿತ್ರ ವಿಚಿತ್ರ, ಶ್ರೀ ಮತಿ, ಬಣ್ಣದ ಬದುಕು, ಗೃಹಲಕ್ಷ್ಮೀ, ಸಂಗ್ರಾಮ, ಜೀವನದಿ, ಗಾಜಿನ ಮನೆ, ಕಾಮಿನಿ ಕಾಂಚಾರ, ಕನ್ನಡಮನ ಗುಡಿಯಲ್ಲಿ, ಪಂಜರದ ಗಿಣಿ, ವೀರರಾಣಿ ಕಿತ್ತುರು ಚನ್ನಮ್ಮ ಅತಿರ್ವಾದ, ದೀಪಾರಾಧನೆ, ತಾಯಿ ಮಕ್ಕಳು, ಕಾಂಚನ ಗಂಗಾ, ಅನುಗ್ರಹ, ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ, ಪಾತಕ ಪಕ್ಷಿ, ಪುನರಾವತಾರ, ಕಟ್ಟಿದ ಬಣ್ಣ, ಪಾಪಿಯ ನೇಲೆ, ಈಜಲ ಮರದವ್ಯ, ರಸಿಕಾಗಣಿ, ಅಗ್ರತಾಂಬೂಲ, ಹುಲಿಯುಗುರು, ಕುಲಮತ್ತ, ಕಂಕಣಬಲ, ಭೂಮಿತತಾಯಿ, ಹೆಂಗರುಳೂ, ಕುಂಕುಮ ಪ್ರಸಾದ, ಗೌರಿ, ಅಪರಂಜಿ, ವಿಜಯ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ, ತಮೋಬಲ, ಮರಳು ಮನೆ, ಅಪರಾಜಿತ, ಮುಡಿ ಮಲ್ಲಿಗೆ, ಪುಣ್ಯ ಪ್ರಭಾವ, ರಣವಿಕ್ರಮ, ರೂಪರ್ಥರೀ, ಅಭಿಮಾನ, ಕಣ್ಣಿದ ಕಾಗೆ, ಈ ದಾರಿ, ಆ ದಾರಿ, ಧರ್ಮಪತ್ನಿ, ಸ್ತ್ರೀ ಮುಖಿ ವ್ಯಾಪ್ತ, ಕಸ್ತೂರಿ, ಹೃದಯ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ, ಯಲಹಂಕ ಭೂಪಾಲ, ಪ್ರೌಢ ಪ್ರತಾಪಿ, ಹೋಪನ ಮುರಾರಿ, ಯಶೋದಂಧುಬಿ, ಅಭಯ ಪ್ರಧಾನ ತೇಜೋಭಂಗ, ಭುವನ ಮೋಹಿನಿ, ಚಿರಂಜೀವಿ, ದೇವಪ್ರಿಯ, ಅಮೃತ ಮಂಥನ, ಪಂಕಜ ಕಾಗದದ ಹೂ, ಹೆಣ್ಣು ಜನ್ಮ, ಸುಂದರ ಸಂಸಾರ, ಸಂಗ್ರಾಮ ಧುರೀ, ರತ್ನದೀಪ, ಮಾರ್ಜಾಲ ಸನ್ಯಾಸಿ, ಸುಮೂರ್ಹೋರ್ತ, ಅದೃಷ್ಟ ನಕ್ಷತ್ರ, ಯಾರಿಗುಂಟು ಯಾರಿಗಿಲ್ಲ, ಭೂಮಿಗಳಿದು ಬಂದ ಭಗವಂತ, ವಿಣಾಕಿ, ಅನ್ನದಾತ, ಮಿಯಾ ಮಲ್ಯಾರ, ಹೇಗಾದರೂ ಬದುಕು, ಭಾಗ್ಯದ ಬಾಗಿಲು, ಗುಡು, ಮಚ್ಚೆ ಅಣ್ಣ ತಂಗಿ, ಅಕ್ಕಯ್ಯ, ನರಬಲಿ, ಜನತಾ ಜನಾರ್ದನ, ಕಲಾವಿದ, ಕಣ್ಣಿನ ಗೊಂಬೆ, ದಾದಿಯ ಮಗ, ಹೊನ್ನೆ ಮೊದಲು, ಮನೆಯಲ್ಲಿ, ಮಹಾಯುದ್ಧ, ಪರಿನಿರ್ವಾಣ, ಕುಲಪುತ್ರ, ಭಾಗ-2, ಶುಭ, ಸಮಯ, ನರನಾರಾಯಣ, ಹೊಸ ಸುಗ್ಗಿ, ಸಾಕಿದ ಅಳಿಯ.

ನಾಟಕ:- ಮದುವೆಯೋ ಮನೆಹಾಲೋ, ಅಪತಿ, ಆದದ್ದೇನು?, ಗೋಮುಖಿವ್ಯಾಪ್ತ, ಬಣ್ಣದ ಬೀಜಣಿ, ಎರಡು ನಾಟಕಗಳು, ರಜಪೂತ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ಜಗಜ್ಯೋತಿ ಬಸವೇಶ್ವರ, ಸ್ವರ್ಣ ಮೂರ್ತಿ, ಹಿರಣ್ಮೈ ಕೃಷಿಕ, ಕಿತ್ತೂರು ರಾಣಿ ಚನ್ನಮ್ಮ, ಮಾಗಡಿ ಕೆಂಪೆಗೌಡ ರಾಜನರ್ತಕಿ, ಧರ್ಮಸಂಕಟ, ಸೂತ್ರಪುತ್ರ, ಗುಬ್ಬಚ್ಚಿ ಗೂಡು, ರಾಷ್ಟ್ರ ಧುರೀ ಬೆಂಗಳೂರು ಕೆಂಪೆಗೌಡ, ವಿಶ್ವಧರ್ಮ, ಶ್ರೀ ರಾಮ ಪಾದುಕಾ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ, ಪಾಲು, ಐತುಹಾಮುಖಿ, ಜೀವದಾಸೆಯ ಸಮಸ್ಯೆ

ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ :- ಅಲ್ಲಮ ಪ್ರಭು, ಕನ್ನಡ ಕುಲ ರಸಿಕರು, ಕರ್ನಾಟಕ ಕಾವಿದರು(ಭಾಗ-1,2) ಕೈಲಾಸಂ,ದೀನಬಂದು ಕಬೀರ, ಭಾರತದ ಬಾಪೂ, ವಿಶ್ವ ಬಂದು ಬಸವೇಶ್ವರ, ನಿಡುಮಾಮುಡಿ ಸನ್ನಿಧಿಯವರು, ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದರು.

ಅತ್ಯಕಥೆ :- ಕನ್ನನ್ನು ನಾನೇ ಕಂಡೆ, ಬರಹಗಾನ ಬದುಕು, ಅನುವಾದ :- ನೀಲಲೋಚನೆ, ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದ ಕಥೆ, ಅಸಿಕಾಗ್ರಣಿ, ರುಬಾಹಿಯತ್ ಕಾವ್ಯ, ಭಾರತದ ಕಥೆ.

ಸಂಪಾದನೆ :- ಪ್ರಣಯ ಗೀತೆಗಳು, ಕಾಮನ ಬಿಲ್ಲು, ಪ್ರಗತಿಶಿಲ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಮ್ಯಾಕ್ವಿಗಾರ್ಕ, ಕಾಮನ ಬಿಲ್ಲು ಭಾಗ-2, ರಸಗುಷಿ, ಮರುಳಸಿದ್ಧ ಕಾವ್ಯ, ರಾಘವಾಂಕನ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಕಾವ್ಯ, ಬಗವದ್ಗೀತಾರ್ಥಸಾರ, ಭಾರತೀಯ ಕಲಾ ದರ್ಶನ, ಭಾರತೀಯ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ದರ್ಶನ.

ವಿಮರ್ಶೆ/ ವೈಚಾರಿಕತೆ/ ಪ್ರಬಂಧ:- ಕನ್ನಡದ ದಾರಿ, ಅಂದಿಡ ಕರ್ನಾಟಕ, ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಕರ್ನಾಟಕದ ಓತಚಿಂತನೆ, ಬಳ್ಳಾರಿಯ ಸಮಸ್ಯೆ ಮತ್ತು ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಾಂತ್ಯ, ಭಾರತೀಯ ಚಿತ್ರಕಲೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜಾ ರವಿವರ್ಮನ ಸ್ಥಾನ, ಸಮದರ್ಶನ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ವಿಶ್ವರೂಪ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಕಾಮ ಪ್ರಚೋದನೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಜೀವನ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಯುಗಧರ್ಮ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮಾರಾಧನೆ, ನಾಟಕ ಕಲೆ, ಹೊಸ ಹುಟ್ಟು, ವೀರಶೈವ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸಜೀವ ಸಾಹಿತ್ಯ, ಬಸವಣ್ಣ ನವರ ಅಮೃತವಾಣಿ, ಭಾರತೀಯ ಚಿತ್ರಕಲೆ.

In English:- Lord Basaveshwars, Allma Prabhu, akka mahadevi.

26) ಡಾ.ರಾ. ನುಲ್ಲರಾಯ

ಜನನ:- ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಹರಿಹರ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಮಲೆಬೆನ್ನೂರನಲ್ಲಿ 1920 ರಲ್ಲಿ

ಸಾಹಿತ್ಯ

ಕಥಾಸಂಕಲನ :- ರೂಪಸಿ, ತೊಟ್ಟಿಲು ತುಗಿತು, ಗಿರಿಮಲ್ಲಿಗೆಯ ನಂದನದಲ್ಲಿ, ಇದೇ ನಿಜವಾದ ಸಂಪತ್ತು.

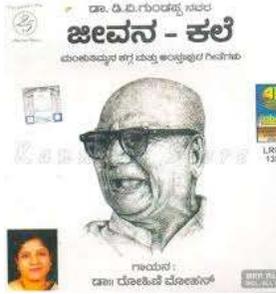
ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾದಂಬರಿ :- ಮನೆಗೆ ಬಂದ ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮಿ ರಕ್ತಕರ್ಷಣ, ಕಾಮಾಕ್ಷಿ, ಜೀತದ ಜೀವ, ಪುರುಷಾವತಾರ, ಮಂಜಾವಿನಿಂದ ಮುಂಜಾವು, ಬೇಡದ ಮಗು, ಮಸಣದ ಹೂ, ಬಿದುಗಡೆಯ ಬಿಡಿ, ಚಿಂದನದ ಗೊಂಬೆ, ಚಕ್ರತೀರ್ಥ, ಸಾಕು ಮಗಳು, ಬೆಂಕಿಯ ಬಲೆ, ನಾಗರಹಾವು, ಎರಡು ಹೆಣ್ಣು ಒಂದು ಗಂಡು-2, ಸರ್ಪ ಮತ್ತರ-2, ಕೇದಿಗೆ ಪನ-1, ಕಣ್ಣು ತೆರೆಯಿತು-2, ವಿಷಪ್ರಜ್ಞೆ, ಹಂಸಗೀತೆ, ಮೊದಲು ನೋಟ-1, ಗೃಹ ಪ್ರವೇಶ-2, ರಾಜೇಶ್ವರಿ-3, ಚಂದವಳ್ಳಿಯ ತೋಟ, ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿ-1, ಭಾಗ್ಯಶ್ರೀಲಿಪಿ-2, ಬೆಳಕಿನ ಬಿಡಿ-3, ಮರುಳು ಸೇತುವೆ, ಗಾಳಿಮಾತು, ಬೇಲಿಮೆಯ್ಯ ಹೊಲ-1, ಬಂಗಾರ, ಆಕಸ್ಮಿಕ-1, ಅಪರಾಧಿ-3, ಪಾವು ಹಿಡಿದವರು-1, ಗ್ರಹಣ ಬಿಟ್ಟಿತು-2, ಎಲ್ಲಾ ಅವನ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ-1,2, ಪಂಜರದ ಪಕ್ಷಿ-1, ಒಮ್ಮೆ ನಕ್ಕನಗು-2, ಶಿಶುದೈತ್ಯ, ಹೆಣ್ಣು ಕಟ್ಟಿದ ಮನೆ, ಶ್ರೀ ಚಕ್ರೇಶ್ವರಿ-1,2, ಕಾಕೋಟಿ, ಯಕ್ಷಪ್ರಶ್ನೆ, ಬಯಕೆಯ ಬಂದಿ, ಪರಿಮಳದ ಉರುಳು, ಬೋಟಾನೋಟು, ಲಾವಣ್ಯವತಿ, ಚದುರಂಗ ಮನೆ, ಅಕ್ಕಮ್ಮನ ಭಾಗ್ಯ, ಶುಕ್ರವಾರದ ಲಕ್ಷ್ಮಿ.

ಐತಿಹಾಸಿಕ ಕಾದಂಬರಿ :- ನೃಪತುಂಗ, ಸಿಡಿಲಮೊಗ್ಗು, ಕೀರ್ತಿನಾರಾಯಣ, ಶಿಲ್ಪಶ್ರೀ, ಅಗ್ನಿರಥ ಮತ್ತೆ ಪಥಮ ಕಸ್ತೂರಿ ಕಂಕಣ, ಕಂಬನಿಯ ಕುಯಿಲು, ರಾಜ್ಯದಾಪ, ರಕ್ತರಾತ್ರಿ, ತಿರುಗುಬಾಣ, ಹೊಸ ಹಗಲು, ವಿಜಯೋತ್ಸವ, ದುರ್ಗಾಸ್ತಮಾನ

ಉಪನಿಷತ್ಪ್ರಾಧಾರಿತ ಕಾದಂಬರಿ :- ಬೆಳಕು ತಂದ ಬಾಲಕ, ನಾಲ್ಕು ನಾಲ್ಕು = ಒಂದು ನಾಟಕ:- ಜ್ಞಾನ, ಮೃತ್ಯು ಸಿಂಹಾಸನ,

ಅನ್ಯಾತಾರ, ಮಹಾಶೈಲೆ, ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ, ರೇಖಾ ಚಿತ್ರಗಳು, ಅನಕೃ.

ಸಂಪಾದನೆ:- ಶ್ರೀಜಗದ್ಗುರು(ಲ.ನ. ಶಾಸ್ತ್ರಿ ಅಪರೂಂದಿಗೆ), ಶ್ರೀ ಶಿವಾರ್ಪಣ (ಬಸವ ವಿಮರ್ಶೆ, ಜಿ.ಎಚ್. ಕೃಷ್ಣ ಮೂರ್ತಿವರೂಂದಿಗೆ.)

27) ಡಿ.ವಿ. ರುಂಡ್ಲೆ

ಜನನ:- ಕೋಲಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಮುಳಬಾಗುಲು 1887

ತಂದೆ:- ವೆಂಟಕರಮಣಯ್ಯ ತಾಯಿ:- ಅಲಮಲಮ್ಮ

ಸಾಹಿತ್ಯ :-

ಕವನ ಸಂಕಲನ :- ವಸಂತ ಕುಸುಮಾಂಬಲಿ, ನಿವೇದನೆ, ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯಸ್ತುತಿ, ಉಮರನ ಒಸಗೆ, ಮಂಕುತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗ, ಮರುಳ ಮನಿಯನ ಕಗ್ಗ, ಶ್ರೀ ರಾಮ ಪರೀಕ್ಷಣಂ, ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತ, ಮಹಾತ್ಮ ಗಾಂಧಿ, ಅಂತಃಪುರಗೀತೆ, ಮಹಾಜನಾವಣೆ, ವಾಲ್ಮೀಕಿ ವ್ಯಾಸ ವಂದನಂ, ಗೀತಶಾಕುಲನವ್, ಶೃಂಗಾರ ಮಂಗಳಂ, ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಪರೀಕ್ಷಣಂ, ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ದರ್ಶನ, ಸ್ವತಂತ್ರ ಭಾರತ ಅಭಿನಂದನಸ್ತವ, ಕೇತಕೀವನ.

ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ :- ದಿವಾನ್ ರಂಗಚಾರ್ಯ, ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಗೋಖಲೆ, ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯರ ಸಮಕಾಲಿನವರು, ದಾದಾ ಬಾಯಿನವರೋಜಿ, ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯ :- ಬಿಕ್ಕೋಜಿ, ಇಂದ್ರ ವಜ್ರ.

ಕಾವ್ಯ ಸೌಂದರ್ಯ ಮೀಮಾಂಸೆ :- ಜೀವನ ಸೌಂದರ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಶಕ್ತಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಕವ್ಯ ಸ್ಮಾರಕ
ನಾಟಕ :- ಕನಕಾಲುಕಾ, ತ್ರಿಲೋತ್ರಮ, ಕನ್ನಡ ಮ್ಯಾಕಬೆತ್, ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ ವಿಜಯ, ಜಾಕ್ ಕೇಡ್, ಪ್ರ ಹಸನ ನತ್ರಯೀ, ಪರಶುರಾಮ.
ರಾಜಕೀಯ :- ಮೈಸೂರಿನ ಕೈ ಗನ್ನಡಿ, ವೃತ್ತ ಪತ್ರಿಕೆ, ಸ್ವರಾಜ್ಯ ಎಂದರೇನು?, ರಾಜ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ, ರಾಜ್ಯಾಂಗ ತತ್ವಗಳು, ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಸಂಗಗಳು, ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಸಂಗಗಳು ಭಾಗ -2, ಇಂಡಿಯದ ಭಾಷ ಪ್ರಶ್ನೆ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸ್ಥಾನ, ಸಾರ್ವಜನಿಕದಲ್ಲಿ ಸಾತ್ವಿಕ, ಸಂಕೀರ್ಣಸೃತಿ ಸಂಪುಟ.
ಮನನಗ್ರಂಥ :- ಬಾಳಗೊಂದು ನಂಬಿಕೆ, ಪುರುಷ ಸೂಕ್ತ, ಈಶೋಪನಿಷತ್ತು, ಶ್ರೀ ಮಧ್ವಗವಧೀತಾ ತಾತ್ಪರ್ಯ ಅಥಾವ ಜೀವನ, ಧರ್ಮಯೋಗ, ಶೃಂಗಾರ ಮಂಗಳಂ, ದೇವರು, ಏತ ಸತ್ಯ ಧರ್ಮ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ.

28) ಐನನರಾಜ ಕಟ್ಟಮಲಿ:-

ಜನನ:- ಬೆಳಗಾವಿ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಗೋಕಾಕ ತಾಲೂಕಿನ ಮಲಾಮರಡಿಯಲ್ಲಿ 1919ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು.
ಪೋಷಕರು:- ಅಪ್ಪಣ್ಣ ತಾಯಿ:- ಬಾಳವ್ವ

ಸಾಹಿತ್ಯ ಕವನ ಸಂಕಲನ:- ಕಂಪೋಜಿಬೆರ್, ಸ್ವತಂತ್ರವ್ಯಕ್ತಿ(ಗೀತರೂಪಕ)
ಕಥಾಸಂಕಲನ :- ಕಾರವಾಸ, ಗುಲಾಬಿ ಹೂ, ಅಗರ್ಜ್ಜ, ಸೆರೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ, ಜೋಳದ ಬೆಳೆಯ ನಡುವೆ, ಸುಂಟರಗಾಳಿ, ಜೀವನ ಕಲೆ, ಸೈನಿಕನ ಹೆಂಡತಿ, ಹುಲಿಯಣ್ಣನ ಮಗಳು, ಗರಡಿಯಾಳು.
ಕಾದಂಬರಿ:- ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯದಡೆಗೆ, ಮಾಡಿ ಮಡಿದರು, ಜ್ವಾಲಾಮುಖಿಯ ಮಲೆ, ಮೋಹದ ಬಲೆಯಲ್ಲಿ, ಬೀದಿಯಲ್ಲಿ ಬಿದ್ದವಳು, ಜರತಾರಿ ಜಗದ್ಗುರು, ಮಣ್ಣು ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣು, ಖಾನಾವಯ ನೀಲಾ, ಬಲೆಯ ಬೀದಿದರು, ನಾನು ಪೋಲಿಸನಾಗಿದ್ದೆ, ಬಂಗಾರದ ಜಿಂಕೆಯ ಹಿಂದೆ, ನೀ ನನ್ನ ಮುಟ್ಟಬೇಡ, ಜನಿವಾರ ಮತ್ತು ಶಿವದಾರ, ಗೋವಾ ದೇವಿ, ಬೆಳಗಿನ ಗಾಳಿ, ಅತ್ತಮದ ವಾಸಿ, ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ, ಸಮರ ಭೂಮಿ, ಪಾತರಗಿತ್ತಿ, ಗಿರಿಯ ನವಿಲು, ಜಲ ತರಂಗ, ಪೌರುಷ ಪರೀಕ್ಷೆ, ಕತ್ತಲ ಪ್ರಯೋಗ, ಗೆಳೆಯನ ಮಡದಿ, ದೋಟಿ, ಪ್ರೀತಿಯ ಬಾಂಧವಿ, ಬೆಂಗಳೂರಿಗೊಂದು ಟಿಕೇಟು, ಚಕ್ರವ್ಯಹ, ಹೆಂಡಿ, ಪ್ರಪಾತ, ಗ್ರಾಮ ಸೇವಕ, ಐದನೇಯ ದೇಸಾಯಣಿ, ಸಂಗೋಳ್ಳಿ ನಾಯಕ, ಮಾಜಿ ಮಂತ್ರಿ, ಪರಿಜನಾಯಂ, ತಿರುಗಣಿ, ಸೈತಾನ, ಜೋತೆಗಾತಿ, ಮಗನ ತಾಯಿ, ಆಧುನಿಕ ಜನವಣ್ಣ.

ಅನುವಾದಿತ ಕಥಾ ಸಂಕಲನ :- ಕಾಡಿನ ಹಾಡು(ಬೈಲೋ ರಸಿಯನ್ ಕಥೆಗಳ ಅನುವಾದ)
ನಾಟಕ :- ಪಟ್ಟಣದ ಹುಡುಗಿ
ಪ್ರವಾಸ ಕಥನ:- ನಾ ಕಂಡ ರಷಿಯಾ
ಜೀವನ ಚಿತ್ರಗಳು :- ಸೇನಾಪತಿ ಚಿನ್ನಪ್ಪ ವಾಲಿ, ಪ್ರಿಯದತ್ತಿನಿ:ಮಾರ್ಗರ್ಥಿನಿ ಇಂದಿಯಾಗಾಂಧಿ.
ಮಕ್ಕಳ ಕಥೆ :- ಸಂಗೋಳ್ಳಿ ರಾಯಣ್ಣ, ಕುಮಾರ ರಾಮ,
ಸಂಪಾದನೆ:- ನವಿಲೂರ ಮನೆಯಿಂದ(ಚಿನ್ನಪ್ಪರ ಕಣವಿಯವರೊಂದಿಗೆ), ರಸಿಕ ರಂಗದತ್ತ(ಮಾದವ ಮಹಿಷಿ ಅವರೊಂದಿಗೆ), ಗೋಕಾಕ ತಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಅಮರ(ಶಿವಲಿಂಗಪ್ಪ ಭಾವಿಕಟ್ಟಿ ಅವರೊಂದಿಗೆ), ಹಾಲತೊರೆಗೆ ಕೆಸರು.
ಅತ್ಯಕಥನ :- ಕಾದಂಬರಿಕಾರನ ಕಥೆ

29) ಎಂ.ಎನ್. ಸುಣ್ಣ

ಜನನ:- 1854 ರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು.
ಪೋಷಕರು :- ಸೂರ್ಯನಾರಾಯಣ, ತಾಯಿ:- ಲಕ್ಷ್ಮಮ್ಮ
ಸಾಹಿತ್ಯ ಕಾದಂಬರಿ:- ಮಾಡಿದ್ದುಣ್ಣೋ ಮಹಾರಾಯ, ಮುಸುಕು ತೆಗೆಯೇ ಮಾಯಂಗನೆ, ಅವಲಿಲ್ಲದರೂಟ ಅಥಾವ ಕೊಂಬೆಗೆ ರೆಂವೆ ಸೇರಿತ, ತಲುವ ಕಳ್ಳರು (ಅಪ್ಪಕಟ್ಟೆ)
ನೀಳತೆ:- ಹೇಟಿಮಾತೇನಜ್ಜಿ?
ಚರಿತ್ರೆ :- ಸುಮತಿ ಮದನ ಕುಮಾರ ಚರಿತ್ರೆ, ಕಾಂಪೂಷನ ಚರಿತ್ರೆ, ಮಹಮುದ್ ಗವಾನನ ಚರಿತ್ರೆ, ಮಾರ್ಡಾನನ ಚರಿತ್ರೆ, ದಿವಾನ ರಂಗಾಚಾರ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ, ಸಲ್ ಸಾಲಾಲ್ ಜಂಗನ ಚರಿತ್ರೆ, ಇಕ್ಕೇರಿ ಸಂಸ್ಥನದ ಚರಿತ್ರೆ, ಕುಣಿಲ್ ರಾಮಾಶಾಸ್ತ್ರಗಳ ಚರಿತ್ರೆ, ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಪಾಳೆಗಾರರು, ಜಯಸಿಂಹ ರಾಜ ಚರಿತ್ರೆ.
ಇತರೆ:- ನೀತಿ ಚಿಂತಾಮಣಿ, ಹಿಂದೂ ಚರಿತ್ರದಷ್ಟ ಭಾಗ-1, ಹಿತಬೋಧಿನಿ, ಹಿಂದೂ ಚರಿತ್ರ ಸಂಗ್ರಹ, ಕನ್ನಡ ಬಂದನೆಯ ಪುಸ್ತಕವು, ಹೇಮಚಂದ್ರರಾಜ ವಿಲಾಸ, ಕನ್ನಡ ಲೇಖನ ಲಕ್ಷಣ, ಪಾಳೆಗಾರರು, ಗುಮನಾಯಕನ ಪಾಳೆಯದ ಪಾಳೆಗಾರರು, ಹಾಗಲವಾಡಿ ಪಾಳೆಯಗಾರರು, ಮುಟ್ಟಣ್ಣ ಹೇಳಿದ ಕಥೆಗಳು, ಹಾತಿಂ, ತಾಯಿ, ಹೆಮಲಯ, ಭಕ್ತಪತಿ ಶಿವಾಜಿ ಮಹಾರಾಜ.

30) ತಿ. ನಂ. ಶ್ರೀ ಕಂಠಯ್ಯ

ಜನನ:- ತುಮಕುರು ಜಿಲ್ಲೆಯ ಚಿಕ್ಕನಾಯಕನಹಳ್ಳಿ ತಾಲೂಕಿನ ತೀರ್ಥಪುರದಲ್ಲಿ 1906ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು.
ಪೋಷಕರು :- ನಂಜುಂಡಯ್ಯ, ತಾಯಿ:- ಭಾಗೀರಥಮ್ಮ
ಪೂರ್ಣಹೆಸರು:- ತೀರ್ಥಪುರ ನಂಜುಂಡಯ್ಯನ ಮಗ ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ.
ಸಾಹಿತ್ಯ ಕವಿತೆ:- ಒಲುಮೆ, ಬಿಡಿಮುತ್ತು
ಪ್ರಥಮ:- ನಂಟರು
ನಾಟಕ:- ರಾಕ್ಷಸನ ಮುದ್ರಿಕೆ
ವಿಮರ್ಶೆ/ ಕಾವ್ಯ ಮೀಮಾಂಸೆ:- ಭಾರತೀಯ ಕಾವ್ಯ, ಮೀಮಾಂಸೆ, ಪಂಪ, ಕಾವ್ಯ ಸಮೀಕ್ಷೆ, ಸಮಾಲೋಕನ, ಕಾವ್ಯಾನುಭವ,
ಶಾಸ್ತ್ರ:- ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮ ವ್ಯಾಕರಣ,
ಸಂಪಾದನೆ :- ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ ಪದಗಳು, ಹರಿಹರ ಕವಿಯ ಸಂಬಂಧಿಗಳ ರಗಳೆ, ರನ್ನ ಕವಿಯಾಗಿಯುದ್ದ ಸಂಗ್ರಹ.

In English:- Imagination in Indian poetics and other Literary paper, Affricates in Kannada Speech and other Linguistic paper
 Translation to English:- Indian Poetics(200, Tr. By N.Balabramanya)

31) ಎಸ್. ಎಸ್. ಶಿವಪ್ರಲಾಶ
ಜನನ:- 1954

ಪೋಷಕರು:- ಬಿ.ಶಿವಮುರ್ತಿಶಾಸ್ತ್ರಿ ತಾಯಿ :- ಮುದ್ದುವೀರಮ್ಮ
ಸಾಹಿತ್ಯ ನಾಟಕ:- ಮಹಾಚಿತ್ರ, ಸುಲ್ತಾನ ಟಿಪ್ಪೂ, ಷೆಕ್ಸ್ಪಿಯರ ಸವಪ್ನನೌಕೆ, ಮಂಟೀಸ್ವಾಮಿ ಕಥಾ ಪ್ರಸಂಗ, ಮಾದಾರಿ ಮಾದಯ್ಯ, ಮಕರ ಚಂದ್ರ, ಮನೆಯೊಳಗಿನ ಬೆಂಕಿ, ಮಾದವಿ, ಮಧುರ ಕಾಂಡ, ಸತಿ- ಸಕಂಧರಾ, ಮಾತೃಕಾ, ಮಲ್ಲಮ್ಮನ ಮನೆ, ಹೊತ್ತು, ಮೂರು ಸಿಲಿಪ್ಪುಗಾರಂ ನಾಟಕಗಳು.
ಕಾವ್ಯ:- ಸುರಾಜಲ, ನವಿಲು ನಗರ, ಅನು ಕೃಷ್ಣ ಚರಿತೆ, ಮಾಲೆಬದ್ದ ನೆಲದಲಿ, ಮಿಲರೇಪು.
ವಿಮರ್ಶೆ :- Medieval Kannada Literature in medieval, Indian Literature- Vol-1, ಮೊದಲ ಕಟ್ಟನ ಗದ್ಯ, ರಂಗಭೂಮಿ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ.
ಅನುವಾದ:- shakespeare's king Lear, Non La Ikai, Chekov's The Cherry orchard, wole Soyinka's Road. W.B. Yeat's purgatory
ಕನ್ನಡ:- ಕವಿತೆಗಳು-1984, ಮಾನವ ಮಾಮರ

ಕಿರ್ತನಕಾರರ ಅಂಕಿತನಾಮ

- ✦ ಜಗನ್ನಾಥ - ಜಗನ್ನಾಥ ವಿಠಲ
- ✦ ವೈಕುಂಟದಾಸ - ವೈಕುಂಟ ಕೇಶವ
- ✦ ಶ್ರೀಪಾದರಾಜ - ರಂಗವಿಠಲ
- ✦ ವಾದಿರಾಜ - ಹಯವದನ
- ✦ ಕೆನಕದಾಸ - ಕಾಗಿನೇಲೆ ಅಧಿಕೇಶವ
- ✦ ಪುರಂದರಾಸರು - ಪುರಂದರ ವಿಠಲ
- ✦ ನರಹರಿ ತೀರ್ಥರು - ಶ್ರೀರಘುಪತಿ
- ✦ ವ್ಯಾಸರಾಯ - ಶ್ರೀಕೃಷ್ಣ
- ✦ ರಾಗವೇಂದ್ರ ತೀರ್ಥ - ವೇಣುಗೋಪಾಲ
- ✦ ಪ್ರಸನ್ನ ವೆಂಕಟದಾಸ - ಪ್ರಸನ್ನ ವೆಂಕಟಕೃಷ್ಣ
- ✦ ಗೋಪಾಲ ದಾಸರು - ಗೋಪಾಲ ವಿಠಲ
- ✦ ಗೋಪಾಲದಾಸರು - ಹಯವದನ ವಿಠಲ

ಆಧುನಿಕ ವಚನಕಾರರ ಅಂಕಿತನಾಮ

- ✦ ಕಮಲಾ ಹಂಪಣ್ಣ - ಕಮಲಪ್ರಿಯ
- ✦ ಸಿಂಪಿ ಲಿಂಗಣ್ಣ - ವಿಶ್ವರಾಧ್ಯ ಲಿಂಗ
- ✦ ಡಾ|| ಜ.ಚ.ನೀ. - ಶ್ರೀ ನಿಡುಮಾಮಿಡಿ ಶ್ರೀಗಿರಿ
- ✦ ಎಸ್.ವಿ. ಪರಮೇಶ್ವರ ಭಟ್ - ಸದಾಶಿವ ಗುರು
- ✦ ಮಹಾದೇವ ಬಣಕಾರ - ಎನ್ನವರ ಗುರು ಶಿವಕುಮಾರ ಪ್ರಭು
- ✦ ಸಿ.ಪಿ. ಕೃಷ್ಣಕುಮಾರ - ಕಾರಣಿಕೇ ಪ್ರಭು
- ✦ ಫ.ಗು. ಸಿದ್ಧಾಪುರ - ಬಸವಲಿಂಗ
- ✦ ಗುರುಸ್ವಾಮಿ ಕಲಕೇರಿ - ಕಲಿದೇವರು
- ✦ ತಿಳಗೋಳ ಯಮನೂರೇಶ - ಭೀಮಾಶಂಕರ
- ✦ ಅನ್ನದಾನಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕ - ಗುರು ಸಿದ್ಧಲಿಂಗೇಶ್ವರ
- ✦ ಎಂ.ಎನ್. ವಾಲಿ - ಯೋಗೀರಾಯ
- ✦ ಬಸವರಾಜ ಸೂರದ - ಸೂರದ ಬಸವ
- ✦ ಸಿದ್ದಣ್ಣ ಲಂಗೂಟ - ಜಗಜ್ಜ್ಯೋತಿ ಬಸವೇಶ್ವರ
- ✦ ಡಾ||ಎಸ್.ವಿ.ರಂಗಣ್ಣ - ರಂಗನಾಥ

ವಚನಕಾರರು

- ✦ ಬಸವಣ್ಣ - ಕುಡಲ ಸಂಗಮದೇವ
- ✦ ಅಕ್ಕ ಮಹಾದೇವಿ - ಶ್ರೀ ಚನ್ನಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ
- ✦ ಚೇಡರದಾಸಿಮಯ್ಯ - ರಾಮನಾಥ
- ✦ ಅಲ್ಲಮ ಪ್ರಭು - ಗುಹೇಶ್ವರ
- ✦ ಸಿದ್ಧರಾಮ - ಕಪಿಲ ಸಿದ್ಧ ಮಲ್ಲಾಕಾರ್ಜುನ
- ✦ ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ - ಅಂಬಿಗರ ಚೌಡಯ್ಯ
- ✦ ಮುಕ್ಕಾಯಕ್ಕ - ಅಜಣ್ಣ
- ✦ ಅಮ್ಮಿಗೆ ರಾಯಮ್ಮ - ಅಮುಗೇಶ್ವರ

- ✦ ಆಯ್ಕೆ ಲಕ್ಷ್ಮಮ್ಮ ಮಾರಯ್ಯ ಪ್ರಿಯ ಅಮರೇಶ್ವರ ಲಿಂಗ
- ✦ ಆಕ್ಟ ನಾಗಮ್ಮ ಬಸವಣ್ಣ ಪ್ರಿಯ ಚನ್ನಸಂಗಯ್ಯ
- ✦ ಅಕ್ಕಮ್ಮ ಅಚಾರವೇ ಪ್ರಾಣವಾದ ರಾಮೇಶ್ವರಲಿಂಗ
- ✦ ಕದಿರ ಕಾಳವ್ವ ಗುಮ್ಮತ್ತರ
- ✦ ಕಾಲ ರಣಿಯ ಕಾಮಯ್ಯ ನಿರ್ದೀತಿ ಲಿಂಗೇಶ್ವರ
- ✦ ಕಾಳವ್ವ ಎರಲಿಂಗ ಪದ್ಮಿಗಳ ರಸ
- ✦ ಕೊಟ್ಟಣದ ಸೋಮವ್ವ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಮತ್ತರ ಲಿಂಗ
- ✦ ಗಂಗಮ್ಮ ಗಂಗೇಶ್ವರ ಲಿಂಗ
- ✦ ಗಂಗಾಂಬಿಕೆ ಗಂಗಾ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲಸಂಗಮ ದೇವ
- ✦ ಗಿಡ್ಡವ್ವ ನಿರಭೇಶ್ವರ
- ✦ ಗೊಗ್ಗವ್ವ ನಾಸ್ತಿನಾಥ
- ✦ ನೀಲಲೋಚನೇ ಬಸವ ಪ್ರಿಯ ಕೂಡಲಸಂಗಮ
- ✦ ಬೊಂತಾದೇವಿ ಬಿಡಾದಿ
- ✦ ಮಸಣಮ್ಮ ನಿಜಗುಣೇಶ್ವರ ಅಮರೇಶ್ವರ ಲಿಂಗ
- ✦ ರೇಚವ್ವ ಅಜಗಣ್ಣ
- ✦ ಲಕ್ಷ್ಮಮ್ಮ ಮಾರಯ್ಯಪ್ರಿಯ ಅಮರೇಶ್ವರ ಲಿಂಗ
- ✦ ಲಿಂಗಮ್ಮ ಅಪ್ಪಣ್ಣಪ್ರಿಯ ಚನ್ನಬಸವಣ್ಣ
- ✦ ಸೊಳ ಸಂಕವ್ವ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಮೇಶ್ವ

ಕನ್ನಡದ ಬಿರುದಾಂಕಿತರು

ಕ್ರ.ಸಂ	ಬಿರುದು	ಬಿರುದಾಂಕಿತರು
1	ದಾನ ಚಿಂತಾಮಣಿ	ಅತ್ತಿಮಬ್ಬೆ
2	ಕನ್ನಡ ಕುಲಪುರೋಹಿತ	ಅಲೂರು ವೆಕಂಟರಾಯ
3	ಕನ್ನಡದ ಶೆಕ್ಸ್ಪಿಯರ್	ಕಂದಗಲ್ ಹನುಮಂತರಾಯ
4	ಕನ್ನಡದ ಕೋಗಿಲೆ	ಪಿ.ಕಾಳಿಗಂರಾವ್
5	ಕನ್ನಡದ ವುಡ್‌ವರ್ತ	ಕುವೆಂಪು
6	ಕಾದಂಬರಿ ಸಾರ್ವಭೌಮ	ಅ.ನ.ಕೃಷ್ಣರಾಯ
7	ಕರ್ನಾಟಕ ಪ್ರಹಸನ ಪಿತಾಮಹ	ಟಿ.ಪಿ. ಕೈಲಾಸಂ
8	ಕರ್ನಾಟಕದ ಕೆಸರಿ	ಗಂಗಾಧರರಾವ್ ದೇಶಪಾಂಡೆ
9	ಸಂಗೀತ ಗಂಗಾದೇವಿ	ಗಂಗೂಬಾಯಿ ಹಾನಗಲ್
10	ನಾಟಕರತ್ನ	ಗುಬ್ಬಿ ವಿರಣ್ಣ
11	ಚುಟುಕು ಬ್ರಹ್ಮ	ದಿನಕರ ದೇಸಾಡಿ
12	ಅಭಿನವ ಪಂಪ	ನಾಗಚಂದ್ರ
13	ಕನಾಟಕ ಸಂಗೀತ ಪಿತಾಮಹ	ಪುರಂದರದಾಸ
14	ಕರ್ನಾಟಕ ಲೂಠರ್	ಬಸವಣ್ಣ
15	ಅಭಿನವ ಕಾಳಿದಾಸ	ಬಸವ್ವ ಶಾಸ್ತ್ರಿ
16	ಕನ್ನಡದ ಆಸ್ತಿ	ಮಾಸ್ತಿ ವೇಂಕಟೇಶ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್
17	ಕನ್ನಡದ ದಾಸಯ್ಯ	ಶಾಂತಕವಿ
18	ಕಾದಂಬರಿ ಪಿತಾಮಹ	ಗಳಗನಾಥ
19	ತ್ರಿಪದಿ ಚಕ್ರವರ್ತಿ	ಸರ್ವಜ್ಞ
20	ಸಂತಕವಿ	ಪು.ತಿ.ನ.
21	ಪಟ್ಟಿ ಬ್ರಹ್ಮ	ರಾಘವಾಂಕ
22	ಸಾಮಿರ ಹಾಡುಗಳ ಸರದಾರ	ಬಾಳಪ್ಪ ಹುಕ್ಕಿಂ
23	ಕನ್ನಡದ ನಾಡೋಜ	ಮುಳಿಯ ತಿಮ್ಮಪ್ಪಯ್ಯ
24	ಸಣ್ಣ ಕತೆಗಳ ಜನಕ	ಮಾಸ್ತಿ ಮೇಂಕಟೇಶ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್
25	ಕರ್ನಾಟಕ ಶಾಸನಗಳ ಪಿತಾಮಹ	ಬಿ.ಎಲ್. ರೈಸ್
26	ಹರಿದಾಸ ಪಿತಾಮಹ	ಶ್ರೀ ಪಾದರಾಯ
27	ಅಭಿನವ ಸರ್ವಜ್ಞ	ರೆ. ಉತ್ತಂಗಿ ಚೆನ್ನಪ್ಪ
28	ವಚನಶಾಸ್ತ್ರ ಪಿತಾಮಹ	ಫ.ಗು. ಹಳಕಟ್ಟಿ
29	ಕವಿಚಕ್ರವರ್ತಿ	ರನ್ನ
30	ಉಭಯ ಚಕ್ರವರ್ತಿ	ಪೊನ್ನ
31	ಆದಿ ಕವಿ	ಪಂಪ
32	ರಗಳಿಯ ಕವಿ	ಹರಿಹರ
33	ಕನ್ನಡದ ಕಣ್ಣ	ಬಿ.ಎಂ. ಶ್ರೀ
34	ಕನ್ನಡದ ಸೇನಾನಿ	ಎ.ಆರ್. ಕೃಷ್ಣಾ ಶಾಸ್ತ್ರಿ
35	ಕರ್ನಾಟಕದ ಉಕ್ಕಿನಮಾನುಷ	ಹಳ್ಳಿಕೆಂ ಗುಡ್ಡಪ್ಪ

36	ಯಲಹಂಕ ನಾಡ ಪ್ರಭು	ಕಂಪಗೌಡ
37	ವರಕವಿ	ಬೇಂದ್ರೆ
38	ಕುಂದರ ನಾಡಿನ ಕಂದ	ಬಸವರಾಜ ಕಟ್ಟಮನಿ
39	ಪ್ರಮ ಕವಿ	ಕೆ.ಎಸ್. ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿ
40	ಚಲಿಸುವ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ	ಕೆ. ಶಿವಕಾರಂತ
41	ಚಲಿಸುವ ನಿಘಂಟು	ಡಿ.ಎಲ್. ನರಸಿಂಹಚಾರ್
42	ದಲಿತ ಕವಿ	ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯ
43	ಅಭಿನವ ಬೋಜರಾಜ	ಮುಮ್ಮಡಿ ಕೃಷ್ಣ ರಾಜ ಒಡೆಯರು
44	ಪ್ರಕೃತ ವಿಮರ್ಶಕ ವಿಚಕ್ಷಣ	ಆರ್. ನರಸಿಂಹಚಾರ್
45	ಕನ್ನಡದ ಕವಿರ	ಶಿಶುನಾಥ ಪರಿಪ
46	ಕನ್ನಡದ ಬಾರ್ಗವ	ಕೆ. ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತ
47	ಕರ್ನಾಟಕದ ಗಾಂಧಿ	ಹರ್ಷಕರ ಮಂಜಪ್ಪ

ಪ್ರಸಿದ್ಧ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಮತ್ತು ಬಿರುದುಗಳು		
1	ಮೈಸೂರು ಹುಲಿ	ಟಿಪ್ಪು ಸುಲ್ತಾನ್
2	ಕುಮಾರ ವ್ಯಾಸ	ರೂಪಕ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯ ಚಕ್ರವರ್ತಿ
3	ಉಪಮಾಲೋಲಮಾದಲೋಲ	ಲಕ್ಷ್ಮೀಶ
4	ಯಕ್ಷಗಾನಾ ಚಾರ್ಯ	ಪಾರ್ವತಿ ಸುಬ್ಬ
5	ಅಭಿನವ ಭಕ್ತಿ ಶಿರೋಮಣಿ	ಸಿ.ಬಿ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ
6	ಕನ್ನಡದ ಹುಲಿ	ಡೆಮ್ಮಟಿ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ
7	ಜಾನಪದ ಗಾರುಡಿಗ	ದಾ.ರಾ. ಬೆಂದ್ರೆ
8	ಕಲ್ಪರ್ ಕಮೇಡಿಯನ್	ಕೆ.ಹಿರಣ್ಣಯ್ಯ
9	ಸಂಸಾರ ಸಾರೋದಯ	ಪಂಪ
10	ನಟ ಭಯಂಕರ	ಗಂಗಾಧರರಾಯರು
11	ಆಧುನಿಕ ಕರ್ನಾಟ ಶಿಲ್ಪಿ	ಎಂ. ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ
12	ಕನ್ನಡದ ಕಾಳಿದಾಸ	ಡಾ.ಎಸ್.ವಿ. ಪರಮೇಶ್ವರ ಭಟ್
13	ಅಭಿನವ ಕಾಳಿದಾಸ	ಬಸವಪ್ಪ ಶಾಸ್ತ್ರಿ
14	ಕನ್ನಡದ ಕಣ್ಣ	ಬಿ.ಎಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ
15	ಕನ್ನಡದ ಆಸ್ತಿ	ಮಾಸ್ತಿ
16	ಯಕ್ಷಗಾನಾಚಾರ್ಯ	ಪಾರ್ತಿಪುಟ್ಟ
17	ಅಭಿನವ ಭಕ್ತಿ ಶಿರೋಮಣಿ	ಸಿ.ಬಿ. ಮಲ್ಲಪ್ಪ
18	ಕಡಲ ತೀರ ಬಾರ್ಗವ	ಶಿವರಾಂ ಕಾರಂತ
19	ವರ ಕವಿ	ದ.ರಾ. ಬೆಂದ್ರೆ
20	ಕಾದಂಬರಿ ಸಾರ್ವಭೌಮ	ಅ.ನ.ಕೃಷ್ಣರಾಯ
21	ನಟ ಭಯಂಕರ	ಗಂಗಾಧರರಾಯರು
22	ಕನ್ನಡದ ನಾಡೋಜ	ಮುಳಿಯ ತಿಮ್ಮಪ್ಪಯ್ಯ
23	ಹರಿದಾಸ ಪಿತಾಮಹ	ಶ್ರೀಪಾದರಾಯರು
24	ಕರ್ನಾಟಕದ ಶಾಸನ ಪಿತಾಮಹ	ಬಿ.ಎಲ್. ರೈಸ್
25	ಮಕ್ಕಳ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಪಿತಾಮಹ	ಪಂಪೆ ಮಂಗಳೇಶರಾಯ
26	ಜಾನಪದ ಗಾರುಡಿಗ	ದಾ.ರಾ.ಬೆಂದ್ರೆ
27	ಅಭಿನವ ಸರ್ವಜ್ಞ	ಚೆನ್ನಪ್ಪ ಉತ್ತಂಗಿ
28	ಕನ್ನಡದ ಕುಲಪುರೋಹಿತ	ಅಲೂರು ವೆಂಕಟರಾಯರು

ಆತ್ಮ ಕಥನ

- ✓ ಪಿ. ಲಂಕೇಶ ಹುಳೇಮಾವಿನ ಮರ
- ✓ ಜಿ.ಪಿ. ರಾಜವಂಶ ಹತ್ತು ನೇನಪುಗಳು (ಹತ್ತು ವರ್ಷಗಳು)
- ✓ ಅನುಪಮಾ ನಿರಂಜನ ನೇನಪು ಸಿಡಿ-ಕಡಿ
- ✓ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ ನನಸಾಗದ ಕನಸು
- ✓ ಕುವೆಂಪು ನೇನಪಿನ ದೋಣಿಯಲ್ಲಿ
- ✓ ಕಂ. ಶ್ರೀ ಮುಗಳಿ ಜೀವನ ರಸಿಕ
- ✓ ಅರವಿಂದ ಮಾಲಗತ್ತಿ ಗೌರ್ವಂಟ್ ಬಾಪ್ಪಣ್ಣ
- ✓ ದ.ರಾ ಬೆಂದ್ರೆ ನಡೆದು ಬಂದ ದಾರಿ
- ✓ ದೇ.ಜ. ಗೌ. ಹೋರಾಟದ ಬದುಕು

- ✓ ಶಿವತಾಮ ಕಾರಂತ ಹುಚ್ಚು ಮನಸಿನ ಹತ್ತು ಮುಖಗಳು
- ✓ ವಿ.ಎಸ್. ನಾರಾಯಣರಾವ್ ಮಹಾತ್ಮರ ಮಾರ್ಗ
- ✓ ಡಾ|| ಪ್ರಭು ಶಂಕರ ಬೆರಗು
- ✓ ಮಾಸ್ತಿ ಭಾವ
- ✓ ಡಾ|| ದೇ. ಜವರೇ ಗೌಡ ಬಶವೇಶ್ವರ, ಅಂಬೇಡ್ಕರ
- ✓ ವಿ.ಎಮ್. ಇನಂದಾರ್ ಡಾ|| ಅಂಬೇಡ್ಕರ್
- ✓ ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ ನನ್ನ ರಸಯಾತ್ರೆ
- ✓ ನೇಮಿ ಚಂದ್ರ ಬೇಳಕೋಗೋಂದು ಕಿರಣ ಮೇರಿ ಕ್ಯೂರಿ
- ✓ ಎಮ್. ಎ. ಸಿತರಾಮ್ ಪ್ರತಿಮಾಗ್ರಹ
- ✓ ಪಿ.ಬಿ. ಬಸವೇಗೌಡ ನಾ ಕಂಡ ಪುಟ್ಟಣ್ಣ ಕಣಗಾಲ್
- ✓ ಸಿ.ಜೆ. ಕೃಷ್ಣಸ್ವಾಮಿ ಕತ್ತಲೆ ಬೆಳದಿಂಗಳೋಳಿಗೆ
- ✓ ಡಾ|| ಬಿ.ಪಿ. ರಾಧಕೃಷ್ಣ ಡಾರ್ವಿನ್
- ✓ ಅ.ನ.ಕೃ ಬರಹಗಾರನ ಬದುಕು
- ✓ ಬಸವರಾಜ ಕಟ್ಟಿಮನಿ ಕಾದಂಬರಿಕಾರನ ಬದುಕು
- ✓ ಸ.ಸ. ಮಾಲವಾಡ ದಾರಿ ಸಾಗಿದೆ
- ✓ ಎಸ್. ಎಲ್. ಬೈರಪ್ಪ ಭಿತ್ತಿ
- ✓ ಎ.ಎನ್. ಮೂರ್ತಿರಾವ್ ಸಂಜೆಗಣ್ಣಿನ ಹಿನ್ನೋಟ
- ✓ ಗುಬ್ಬಿ ವಿರಣ್ಣ ಕೆಲೆಯ ಕಾಯಕ
- ✓ ಹರ್ಷಿಕರ್ ಮಂಜಪ್ಪ ಕಳೆದ ನನ್ನ ಮೂವತ್ತು ವರ್ಷಗಳ ಕಾಣಿಕೆ
- ✓ ಸ.ಜಿ. ನಾಗಲೋಟಮಠ ಬಿಟ್ಟದ ಜೋಳಿಗೆ
- ✓ ಕುಂ. ವಿರಭದ್ರ ಗಾಂಧಿ ಕ್ಷಮೆ
- ✓ ಶ್ರೀ ರಂಗ ನಾಟ್ಯ ನೇನಪುಗಳು
- ✓ ತ.ಸು. ಶಾಮರಾಯ ಮೂರು ತಲೆಮಾರು.
- ✓ ಕಡಿದಾಳ್ ಮಂಜಪ್ಪ ನನಸಾಗದ ಕನಸು
- ✓ ಕಯ್ಯಾರ್ ಕಿಚಿಣ್ಣ ರೈ ದುಡಿತವೆ ನನ್ನ ದೇವರು
- ✓ ಬಿಚಿ ನನ್ನ ಬಯ್ಯಾಕ್ಷಿ
- ✓ ಹೆಚ್. ನರಸಿಂಹ ಹೊರಾಟದ ಹಾದಿ
- ✓ ಗಿರಿಶ್ ಕಾರ್ನಾಡ್ ಆಡಾಡತ ಆಯುಷ್ಯ

ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ

- ✓ ಡಿ.ವಿ.ಜಿ. ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಗೋಕಲೆ
- ✓ ರಂ. ಶ್ರೀಮುಗಳ ಆರವಿಂದ ಮಕರಂದ
- ✓ ಕುವೆಂಪು ಸ್ವಾಮಿ ವಿವೇಕಾನಂದ ರಾಮ ಕೃಷ್ಣ ಪರಮಹಂಸ
- ✓ ಬಿ.ಜಿ.ಎಲ್ ಸ್ವಾಮಿ ಜಾಪಕ ಚಿತ್ರಕಲೆ
- ✓ ಪ್ರಭು ಶಂಕರ ಖಿಲೀಶ್ ಗಿಬ್ರಾನ್
- ✓ ದೇ. ಜವರೇಗೌಡ ಸಾಹಿತಿಗಳ ಸಂಗಮದಲ್ಲಿ ರಾಷ್ಟ್ರ ಕವಿ ಕುವೆಂಪು, ಬಂಕಿಮಚಂದ್ರ
- ✓ ಟಿ.ಟಿ.ಶರ್ಮ ಮೋಕ್ಷ ಗುಂಡಂ
- ✓ ಅಲೂರು ವೇಂಕಟರಾಯ ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ
- ✓ ಎಮ್. ಚಿದಾನಂದ ಮೂರ್ತಿ ಬಸವಣ್ಣನವರು
- ✓ ಎಸ್. ಆರ್. ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ನೇತಾಜಿ ಸುಭಾಷ್ ಚಂದ್ರ ಬೋಸ್
- ✓ ಮಾಲಿ ಮುದ್ದಣ್ಣ ಮಾಲಿ ಮುರಿಯಪ್ಪ
- ✓ ಗೌರಿಶ ಕಾಯ್ಕಿಣಿ ಜಗದೀಶ್ ಚಂದ್ರ ಬೋಸ್

ಅಭಿನಂದನ ಗ್ರಂಥ

ಕ್ರ.ಸಂ	ಕವಿಗಳು	ಗ್ರಂಥ
1	ರಂ.ಶ್ರೀ ಮುಗಳ	ರಸಿಕ ರಂಗ ದರ್ಶನ
2	ಶಿವರಾಂ ಕಾರಂತ	ಕಾರಂತ ಪ್ರಪಂಚ
3	ದ.ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆ	ಇಳಿದು ಬಾ ತಾಯಿ
4	ಚಿದಾನಂದ ಮೂರ್ತಿ	ಸಂಕೋಧನೆ
5	ದೇ. ಜವರೇ ಗೌಡ	ಅಂತಕರಣ ರಸಶಷ್ಟ
6	ಬೀಳಿ	ತಿರುಪ ದರ್ಶನ
7	ಅ.ನ.ಕೃ	ರಸಜೀತನ
8	ಗೋವಿಂದ ಪೈ	ದೀವಿಗೆ
9	ಚನ್ನವೀರ ಕಣವಿ	ಚಂಬಳಕು
10	ಕೆ.ಎಸ್. ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿ	ಚಂದನ
11	ತಿ.ನಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ	ಶ್ರೀಕಂಠ ತೀರ್ಥ

12	ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶ ಅಯ್ಯಂಗಾರ	ಶ್ರೀನಿವಾಸ
13	ಶಂ.ಭಾ. ಜೋಶಿ	ಅಧ್ಯಯನ
14	ಹಾ.ಮಾ. ನಾಯಕ	ಮಾನ
15	ಕುವೆಂಪು	ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ, ಗಂಗೋತ್ರಿ
16	ಬಿ.ಎಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ	ಸಂಭಾವನೆ
17	ಡಿ.ವಿ.ಗುಂಡಪ್ಪ	ಧೀಮಂತ
18	ಮುತಿನಂ	ಯಧುಗಿರಿ

ಅಲಂಕಾರ ಕೃತಿಗಳು

- 01 ಭರತ ನಾಟ್ಯಶಾಸ್ತ್ರ
- 02 ಭಮಹ ಕಾವ್ಯಲಂಕಾರ
- 03 ದಂಡಿ ಕಾವ್ಯದರ್ಶಿ
- 04 ಜಗನ್ನಾಥ ರಸಗಂಗಾಧರ
- 05 ವಿಶ್ವನಾಥ ಸಾಹಿತ್ಯ ದರ್ಪಣ
- 06 ಕುಂತಕ ವಕ್ರೋಕ್ತೇ ಜೀವನ
- 07 ಆನಂದ ವರ್ಧನ ಧ್ವನಾಲೋಕ
- 08 ಮುಮ್ಮಟ ಕಾವ್ಯ ಪ್ರಕಾಶ
- 09 ಕ್ಷೇಮಂದ್ರ ಔಚಿತ್ಯ ವಿಚಾರ ಚರ್ಚೆ
- 10 ಅಭಿನವ ಗುಪ್ತ ಧ್ವನಾಲೋಕ ಲೋಚನೆ
- 11 ಭಟ್ಟಶೌತ ಕಾವ್ಯಕೌತುಕ
- 12 ರಾಜಶೇಖರ ವೃತ್ತರತ್ನಾಕರ
- 13 ರುದ್ರಟಿ ಕಾವ್ಯಲಂಕಾರ
- 14 ಎಂ.ವಿ. ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯ ಪ್ರಾಚೀನ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ವ್ಯಾಕರಣಗಳು
- 15 ತೀ.ನಂ.ಶ್ರೀ ಕನ್ನಡ ಮಾಧ್ಯಮ ವ್ಯಾಕರಣಗಳು
- 16 ಕೇಶಿರಾಜ ಶಬ್ದಮಣಿ ದರ್ಪಣ
- 17 ಡಿ.ವಿ.ಜಿ. ಜೀವನ ಸೌಂದರ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ
- 18 ಧನಂಜಯ ದಶರೂಪಕ
- 19 ಭಟ್ಟಾಕಳಂಕ ಶಬ್ದಾನು ಶಾಸನ
- 20 ಆರ್. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯ ಕರ್ನಾಟಕ ಕವಿ ಚರಿತೆ
- 21 ತಿರುಮಲಾರ್ಯ ಅಪ್ರತಿಮವೀರ ಚರಿತೆ
- 22 ಸಾಳ ಸಾಳ ಭಾರತ
- 23 ಕವಿಕಾಮ ಶೃಂಗಾರ ರತ್ನಾಕರ
- 24 ನಾಗವರ್ಮ-2 ಕಾವ್ಯವಲೋಕನ
- 25 ಉದಯಾದಿತ್ಯ ಉದಯಾದಿತ್ಯಲಂಕಾರ
- 26 ಭಟ್ಟನಾರಾಯಣ ಹೃದಯ ದರ್ಪಣ

ಪ್ರವಾಸ ಕಥನ

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಕವಿ	ಗ್ರಂಥ
01	ದೇ. ಜವರೇಗೌಡ	ವಿಧೇಶದಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕುವಾರ
02	ಎ.ಎನ್ ಮೂರ್ತಿ ರಾವ್	ಅಪರ ಪಯಸ್ಕರ ಅಮೇರಿಕಾ ಯಾತ್ರಿ
03	ಬಸವರಾಜ ಕಟ್ಟಿಮನಿ	ನಾನು ಕಂಡ ರಶಿಯಾ
04	ಪ್ರಭು ಶಂಕರ	ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ನಾನು ಮತ್ತು ಶಾಚಿತಿ
05	ಅನುಪಮಾ ನಿರಂಜನ್	ಸ್ನೇಹ ಯಾತ್ರೆ
06	ಜಿ.ಎಸ್.ಎಸ್.	ಗಂಗೆಯಲ್ಲಿ ಶಿವಶಂಕರ, ಮಾಸ್ತೋದಲ್ಲಿ 22ದಿನ
07	ಎಚ್. ಎಲ್. ನಾಗೇಗೌಡ	ಪ್ರವಾಸ ಕಂಡ ಇಂದಿಯಾ
08	ಶ್ರೀ ರಂಗ	ಶ್ರೀ ರಂಗರ ಯಾತ್ರೆ
09	ಗೋರುರು	ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಗೋರುರು
10	ಬಿ.ಜಿ.ಎಲ್ ಸ್ವಾಮಿ	ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ನಾನು
11	ದಿನಕರ ದೇನಾಯಿ	ನಾಕಂಡ ಪಡುವಣ
12	ವಿ.ಕೃ. ಗೋಕಾಕ್	ಸಮುದ್ರದ ಆಚೆ
13	ವಿ. ಸೀತಾಯಾಮಯ್ಯ	ಪಂಪಯಾತ್ರೆ
14	ನೇಮಿಚಂದ್ರ	ಓಂದು ಕನಸಿನ ಪಯಣ

15	ಜಿ.ಪಿ. ಬಸವರಾಜ	ಪಂಚಮುಖಿ ಪಂಚಾಬ್
16	ಜೆ. ಪಿ ರಾಜರತ್ನಂ	ಕವಿ ಕಂಡ ನಾಡು, ಚಿನಾ ದೇಶದ ಬೌದ್ಧಯಾತ್ರಿಕರು

ಭಂಧಸ್ತು ಕೃತಿಗಳು

- 1) ಬಿ.ಎಂ. ಶ್ರೀ - ಕನ್ನಡ ಭಂದಸ್ತು ಚರಿತ್ರೆ
- 2) ತಿ. ನಂ. ಶ್ರೀ- ಹೊಸಗನ್ನಡ ಭಂಧಸ್ತು
- 3) ಪಿ.ವಿ ವೆಂಕಟಲಾಚಲ ಶಾಸ್ತ್ರಿ-ಕನ್ನಡ ಭಂಧಸ್ತು ಸ್ವರೂಪ
- 4) 1ನೇ ನಾಗವರ್ಮ- ಭಂದೋಬುದಿ
- 5) 2ನೇ ನಾಗವರ್ಮ- ಭಂದೋವಿರಚಿತ
- 6) ಈಶ್ವರ ಕವಿ - ಕವಿಜಿಜ್ಞಾಸು ಭಂಧನ
- 7) ಡಿ. ಎಸ್. ಕರ್ಕಿ- ಕನ್ನಡ ಭಂಧೋವಿಕಾಸ
- 8) ನಂದಿ - ನಂದಿ ಭಂಧಸ್ತು
- 9) ಗುಣ ಚಂದ್ರ - ಭಂದಸ್ತುರ
- 10) 2ನೇ ಸೋಮೇಶ್ವರ- ಮಾನಸೋಲ್ಕಾಸ

ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಮುಖ ನಿಘಂಟುಗಳು

- ಕೆಶೀರಾಜ ಶಬ್ದಮಣಿ ದರ್ಪಣ
- ರನ್ನ ರನ್ನ ಕಂದ
- ಎರಡನೇ ನಾಗವರ್ಮ ಅಭಿಧಾನ ವಸ್ತುಕೋಶ
- ಶೃಂಗಾರ ಕವಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಜೀವನಂ
- ಮಮ್ಮಡಿ ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಚಾಮುಂಡಿ ಲಘು ನಿಘಂಟು
- ರವರಂದ್ ಕಿಟಲ್ ಕನ್ನಡ-ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ನಿಘಂಟು
- ಶಿವರಾಂ ಕಾರಂತ ಸಿರಿಗನ್ನಡ ಅರ್ಥಕೋಶ
- ಫ.ಗು. ಹಳಕಟ್ಟಿ ವಿವಾಸುಭವ ಶಬ್ದಕೋಶ
- ಟಿ.ವಿ. ವೆಂಕಟಚಲಶಾಸ್ತ್ರಿ ಶ್ರೀವತ್ಸ ನಿಘಂಟು
- ಎನ್ನೆ ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ನಿಘಂಟು

ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರವಾಸಿ ಕೃತಿಗಳು

ಪ್ರವಾಸಕಾರರು

ಕೃತಿಗಳು

- ವಿ.ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯ ಪಂಪಾಯಾತ್ರೆ
- ವಿ.ಕೃ.ಗೋಕಾಕ ಸಮುದ್ರದಾಚೆ
- ಶಿವರಾಂ ಕಾರಂತ ಅಪೂರ್ವ ಪಶ್ಚಿಮ
- ಜಿ.ಎಸ್.ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ ಮಾಸ್ಕೋದಲ್ಲಿ 22 ಪಾರ
- ಜಿ.ಪಿ.ರಾಜರತ್ನಂ ಚಿನಾ ದೇಶದ ಭೌದ್ಧ ಯಾತ್ರಿಕರು
- ಹರೀಷ್ಚಂದ್ರ ಈಶ್ವರಣ್ಣ ಕವಿ ಕಂಡ ನಾಡು
- ಅನುಪಮ ನಿರಂಜನ ಸ್ನೇಹ ಯಾತ್ರೆ
- ದಿನಕರ ದೇಸಾಯಿ ನಾಕಂಡ ಪ್ರಥಮಣ
- ಗೋರೂರು ರಾಮಚಂದ್ರ ಅಮೇರಿಕದಲ್ಲಿದ್ದ ಗೋರೂರು
- ಎಚ್.ಎಲ್. ನಾಗೇಗೌಡ ನಾಕಂಡ ಪ್ರಪಂಚ
- ಪ್ರಭುಶಂಕರ ಅಮೇರಿಕದಲ್ಲಿದ್ದ ನಾನು ಮತ್ತು ಶಾಂತಿ

ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಮುಖ ವಿಮರ್ಶಾ ಕೃತಿಗಳು

- ಡಿ.ವಿ.ಗುಂಡಪ್ಪ ಜೀವನ ಸೌಂದರ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಹಿತ್ಯ
- ದ.ರಾ. ಬೆಂದ್ರೆ ಸಾಹಿತ್ಯ ಮತ್ತು ವಿಮರ್ಶೆ
- ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶ ಅಯ್ಯಂಗಾರ ಆದಿ ಕವಿ ವಾಲ್ಮೀಕಿ
- ತೀ.ನಂ. ಶ್ರೀಕಂಟಯ್ಯ ಕಾವ್ಯ ಸಮೀಕ್ಷೆ
- ಜಿ.ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ ಸೌಂದರ್ಯ ಸಮೀಕ್ಷೆ
- ತೀ.ನಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ ಭಾರತೀಯ ಕಾವ್ಯಮಿಮಾಂಸೆ
- ಎಚ್.ತೀಪ್ಪರುದ್ರಸ್ವಾಮಿ ತೌಲನಿಕ ಕಾವ್ಯಮಿಮಾಂಸೆ
- ಎಂ ಚಿದಾನಂದ ಮೂರ್ತಿ ಹೊಸತು ಹಸತು
- ಓ.ಎಲ್. ನಾಗಭೂಷಣಸ್ವಾಮಿ ವಿಮರ್ಶೆಯ ಪರಿಭಾಷೆ
- ವಿ. ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಂಪರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಗ

ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಬಂಧ ಕೃತಿಗಳು

- ಗೋವಿಂದ ಪೈ ಬರಹಗಾರನ ಬದುಕು
- ತಿ.ನಂ.ಶ್ರೀ. ನಂಟರು

- ಕುವೆಂಪು ಮಲೆನಾಡಿನ ಚಿತ್ರಗಳು
- ಪು.ತೀ.ನ. ರಾಮಚಾರಿ ನೆನಪು
- ಹಾ.ಮಾ. ನಾಯಕ ನಮ್ಮ ಮನೆಯ ದೀಪ
- ದ.ರಾ.. ಬೇಂದ್ರೆ ನಿರಾಭರಣ ಸುಂದರಿ
- ಶಿವರಾಂ ಕಾರಂತ ಹಳ್ಳಿಯ ಹತ್ತು ಮಸ್ತುರರು
- ರಾವಬಹದ್ದೂರು ಮರೆಯದ ನೆನಪು

ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಮುಖ ಕೃತಿಗಳು

- ಪಂಪ ವಿಕ್ರಮಾರ್ಜುನ ವಿಜಯ, ಆದಿಪುರಾಣ
- ಪೊನ್ನ ಶಾಂತಿಪುರಾಣ
- ಚಾವುಂಡರಾಯ ಚಾವುಂಡರಾಯ ಪುರಾಣ
- 1ನೇ ನಾಗವರ್ಮ ಕರ್ನಾಟಕ ಕಾದಂಬರಿ
- ದುರ್ಗಸಿಂಹ ಕನ್ನಡ ಪಂಚತಂತ್ರ
- ನಾಗಚಂದ್ರ ಮಲ್ಲಿನಾಥ ಪುರಾಣ
- ರಾಘವಾಂಕ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಕಾವ್ಯ
- ನೇಮಿಚಂದ್ರ ನೇಮಿನಾಥ ಪುರಾಣ
- ಜನ್ನ ಯಶೋಧರ ಚರಿತ್ರೆ
- ಕೇಶಿರಾಜ ಶಬ್ದಮಣಿ ದರ್ಪಣ
- ಕುಮಾರವ್ಯಾಸ ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾರತ ಕಥಾ ಮಂಜರಿ
- ಕಾಮಾರ ವಾಲ್ಮೀಕಿ ತೊಲವಿ ರಾಮಾಯಣ
- ಕನಕದಾಸ ಮೋಹನ ತರಂಗಿಣಿ, ನಳಚರಿತ್ರೆ
- ಸಂಜಿ ಹೊನ್ನಮ್ಮ ಹದಿಬದೆಯ ಧರ್ಮ
- ಸಿಂಗರಾಯ್ ಮಿತ್ರವಿಂದ ಗೊವಿಂದ
- ಕೆಂಪು ನಾರಾಯಣ ಮುದ್ರಾ ಮಂಜುಷ
- ಲಕ್ಷ್ಮಣ ದಂಡೇಶ ಶಿವತತ್ವ ಚಿಂತಾಮಣಿ
- ಚಾಮರಸ ಪ್ರಭುಲಿಂಗ ಲೀಲೆ
- ತಿರುಮಲಾಯ್ ಚಿಕ್ಕದೇವರಾಜ ವಿಜಯ
- ಚಿಕ್ಕ ದೇವಯ್ಯ ಚಿಕ್ಕ ದೇವರಾಜ ಭಿನ್ನಪ
- ಹರಿಹರ ಗಿರಿಜಾ ಕಲ್ಯಾಣ
- ಪಾಲ್ಕುರಿಕೆ ಸೋಮನಾಥ ಬಸವ ಪುರಾಣ
- ರುದ್ರಭಟ್ಟ ಜಗನ್ನಾಥ ವಿಜಯ
- ರಂಗಾಚಾರ್ಯ ಶ್ರೀ ರಂಗ ಮಹಾತ್ಮೆ
- ಹಳವನಕಟ್ಟಿ ಗಿರಿಯಮ್ಮ ಚಂದ್ರಹಾಸನ ಕಥೆ
- ತ್ರಿವೇಣಿ ಬೆಳ್ಳೆಮೊಡ, ಶರಪಂಜರ, ಬೆಕ್ಕಿನ ಕಣ್ಣು, ಮುಟ್ಟಿದ ಬಾಗಿಲು, ಅವಳ ಮನೆ, ಎರಡು ಮನಸ್ಸು, ಕಾಶಿಯಾತ್ರೆ, ಯಯಾತಿ, ಹಯವದನ, ತಲೆದಂಡ, ಅಗ್ನಿಸಾಕ್ಷಿ, ಅಂಬುಮಲ್ಲಿಗೆ, ಮಾನಿಷಾದ, ಹಿಟ್ಟಿನ ಹುಂಬ, ನಾಗಮಂಡಲ, ಅಗ್ನಿ ಮತ್ತು ಮಳೆ.
- ಡಾ.ಹಾ.ಮಾ.ನಾ. ಸಂಗತಿ, ಸಂಪದ, ಸಾಂಪ್ರತೆ
- ಯಶವಂತ ಚಿತ್ತಾಲ ಶಿಕಾರಿ, ಮೂರು ದಾರಿಗಳು
- ಬಸವರಾಜ ಕಟ್ಟಿಮನಿ ಮೋಹದ ಬಲೆಂಪಲ್ಲಿ, ಖಾನಾವಳಿ ನೀಲಾ, ರತಾರಿ ಜಗದ್ಗುರು, ನೀ ನನ್ನ ಮುಟ್ಟಬೇಡ, ಕತ್ತೂರ ಕೇಸರಿ. ದೇವನಗಂಗಾ, ಮನ್ನೋನ್ನೇ ಪದ್ಮಾಲಯ, ವಂದೇಮಾತರಂ, ಶ್ರೀ ವಿವೇಕಾನಂದ ವಿಜಯ
- ಅನುಪಮಾ ನಿರಂಜ ತಾಯಿ ಮಗು, ಅನಂತಗೀತ
- ನಾ.ಡಿ.ಸೋಜ ದ್ವೀಪ, ಕಾಡಿನ ಬೆಂಕಿ, ಒಂದು ಇಗರ್ಜಿಯ ಸುತ್ತಣ, ಹತ್ತು ಮನೆಗಳು, ನೆಲೆ, ಬೆಲೆ, ಕೊನೆ,
- ಜಿ.ಪಿ. ರಾಜರತ್ನಂ ನಾಗನಪದಗಳು, ಎಂಜ್ಜಿ ರತ್ನ ಪದಗಳು
- ದೇ.ಜಿ.ಗೌ. ಶಾಂತಿಕಾರಿ ಅಂಬೇಡ್ಕರ್
- ಟಿ.ಸುನಂದಮ್ಮ ಜಂಭದಚೀಲ, ಹೆಪ್ಪರಮಂಟು
- ಕುಂ.ವೀರಭದ್ರಪ್ಪ ಕಪ್ಪು ಭಗವತಿಕಾಡು, ಬೇಲಿ ಮತ್ತು ಹೊಲ, ಕೆಂಡಮಳೆ, ಇನ್ನಾದರೂ ಸಾಯಬೇಕು, ಬೇಟೆ
- ನಿಸಾರ್ ಅಹ್ಮದ್ ಮನಸುಗಾಂಧಿ ಬಜಾರು, ನಾನೆಂಬ ಪರಕೀಯ, ಸಂಜೆ ಬಂದ ಮಳೆ ನಿತ್ಯೋತ್ತಮ, ಇದು ಬರಿ ಬಳಗಲ್ಲೋ
- ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರ ಮುಗುಳು, ಹೇಳತೀನಿಕೇಳ, ಸಾವಿನೆರಳು, ತಕರಾರಿನವರು, ಜೋಕುಮಾರು ಸ್ವಾಮಿ, ಋಷ್ಯಶೃಂಗ, ಸಿರಿಸಂಪಿಗೆ, ಕರಿಮಾಯಿ, ಸಿಂಗಾರವ್ವ ಮತ್ತು ಅರಮನೆ.
- ಬಿಜಿ ನನ್ನ ಭಯಾಗ್ರಭಿ, ಸರಸ್ವತಿ ಸಂಹಾರ, ಸತಿ ಸೂಳೆ.
- ಶ್ರೀರಂಗ ಕಾಳಿದಾಸ, ವಿಶ್ವಮಿತ್ರ ಸೃಷ್ಟಿ

- ಜಿ.ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ ಮಾಸ್ಕೋದಲ್ಲಿ ಇಪ್ಪತ್ತೆರಡು ದಿನ, ಸಾಮಗಾನ, ದೀಪದ ಹೆಜ್ಜೆ, ತೆರೆದ ದಾರಿ, ಗತಿಬಿಂಬ
- ಗೋಪಾಲ ಕೃಷ್ಣ ಅಡಿಗ ಭಾವತರಂಗ, ಕಟ್ಟಿವು ನಾವು, ಚಂಡಮದ್ದಳೆ, ಭೂಮಿಗೀತೆ, ಆಕಾಶದೀಪ.
- ಎ.ಎನ್.ಮೂರ್ತಿರಾವ್ ಮಾಸ್ಕಿ, ಭವಭೂತಿ, ಚಂಡಮಾರುತ, ಹಗಲಗನಸುಗಳು, ಅಲೆಯುವ ಮನ, ಮಿನುಗು ಮಿಂಚು, ದೇವರು
- ಸಿದ್ದಗಯ್ಯ ಹೊಲೆಮಾದಿಗರ ಹಾಡು, ಸಾವಿರಾರು ನದಿಗಳು, ಕಪ್ಪು ಕಾಡಿನ ಹಾಡು
- ದೇವನೂರು ಮಹಾದೇವ ಕುಸುಮಬಾಲೆ, ಒಡಲಾಳ, ದ್ಯಾವನೂರು, ಎದೆಗೆ ಬಿದ್ದ ಅಕ್ಷರ
- ಕೆ.ಎಸ್. ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿ ಮೈಸೂರು ಮಲ್ಲಿಗೆ, ದೀಪದಲ್ಲಿ, ಇರುವಂತಿಗೆ, ಮನೆಯಿಂದ ಮನೆಗೆ, ತೆರೆದ ಬಾಗಿಲು
- ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕ ಶರಣ ಚರಿತಾಮೃತ
- ವಿ. ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯ ಅಭಿಜ್ಞಾನ ಶಾಕುಂತಲ, ಕವಿಕಾವ್ಯ ದೃಷ್ಟಿ ಕಲಾನುಭವ
- ಡಾ.ಎಚ್. ನರಸಿಂಹಯ್ಯ ತೆರೆದ ಮನ, ಹೋರಾಡಸ ಹಾದಿ.
- ಹಂಪನಾ ನಾಗಶ್ರೀ, ಸವ್ಯಸಚಿ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ, ವಿಮರ್ಶೆ ಸಂಶೋಧನೆ
- ಕೆ.ಡಿ.ಗಟ ಭೂಮಿಗೀತೆ, ಮನುಷ್ಯನ ವಾಸನೆ, ಕೆಂಪುಕಾಗೆ
- ಜಗದೇವಿ ತಾಯಿ ಲಿಗಾಡೆ ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧರಾಮೇಶ್ವರ ಪುರಾಣ
- ಡಿ.ವಿ.ಜಿ. ಗೀತಶಾಸ್ತ್ರಯ್ಯ
- ರಂ.ಶ್ರೀ. ಮುಗಳ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತ್ರೆ, ನಲ್ಲೆ ಹಣ್ಣುಕಾಯಿ, ಶಂಕರಭಟ್ಟ, ಧೂಮಕೇಶು, ದೇವತಾ ಮನುಷ್ಯ
- ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತ ಚೋಮನದುಡಿ, ಮರಳಿಮಣ್ಣಿಗೆ, ಬೆಟ್ಟದ ಜೀವ, ಮೈ ಮನ ಸುಳಿಯಲ್ಲಿ, ಮೂಕಜ್ಜೆಯ ಕನಸುಗಳು, ಆಳಿದ ಮೇಲೆ, ಪೂರ್ವಪತ್ರಿಮ, ಯಕ್ಷಗಾನ, ಬಯಲಾಟ, ಹುಚ್ಚು ಮನಸ್ಸಿನ ಹತ್ತು ಮುಖಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ..
- ಎ.ಆರ್.ಕೃಷ್ಣರಾಸ್ತಿ ವಚನಭಾರತ
- ವಿ.ಕೃ.ಗೋಕಾಕ್ ಭಾರತ ಸಿಂಧೂರಶ್ಮಿ
- ವಿ.ಜಿ.ಎಲ್. ಸ್ವಾಮಿ ಕಾಲೇಜುರಂಗ
- ಡಿ.ವಿ.ಜಿ ಅಂತಃಪುರಗೀತೆಗಳುಕುತಿಮ್ಮನ ಕಗ್ಗ, ಜೀವನ ಸೌರ್ಯ ಮತ್ತು ಸಹಿಷ್ಣುತೆ
- ಗೋರೂರು ಹೇಮಾವತಿ ತೀರದಲ್ಲಿ, ಅವೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಗೋರೂರು, ನಮ್ಮ ಊರಿನ ರಸಿಕರು
- ತ.ರಾ.ಸು. ಚಂದವಳ್ಳಿಯ ತೋಟ, ಚಂದನದ ಗೊಂಬೆ, ಮಸೂದ ಹೂವು, ಸುರ್ಗಸ್ಮಾನ್, ನಾಗರಹವ್ಯ, ಹಂಸಗೀತೆ ಸಂಧ್ಯಾರಾಗ, ಉದಯರಾಗ, ಜೀವನಯಾತ್ರೆ ಕಣ್ಣಿರು
- ಅ.ನ.ಕೃ ಭಾವ, ಕೇಲವು ಸಣ್ಣ ಕಥೆಗಳು, ಶೇಷಮ್ಮ
- ಮಾಸ್ಕಿ ಗಂಗವ್ವ ಗಂಗಾಮಾಯಿ
- ಶಂಕರ ಮೂಕಾಶಿ ಪುಣೆಕರ ಚಿದಂಬರ ರಹಸ್ಯ, ರಿರುಗೂರಿನ ಗಯ್ಯಾಳಿಯರು, ಅಬಚೂರಿನ ಪೋಸ್ಟಾಪೀಸು
- ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರ ತೇಜಸ್ವಿ
- ಚದುರಂಗ ವೈಶಾಖಿ, ಉಯ್ಯಾಲೆ, ಪೆಚ್ಚಾಲ, ಬಂಗಾರದ ಗೆಜ್ಜೆ, ಕುಮಾರರಾಮ
- ದ.ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆ ಚತುರ್ಮುಖಿ, ನಾಕುಂತಿ, ಗರಿ, ಸಖೀಗೀತೆ, ಸಂಗಾವತರಣ, ಅರುಳು ಮರಳೂ, ನಾದಲೀಲೆ, ಮತ್ತು ಶಾವಣ ಬಂತು ಮುಗಿಲಮಲ್ಲಿಗೆ
- ಯು.ಆರ್. ಅನಂತಮೂರ್ತಿ ಅವಸ್ಯೆ, ಭಾರತೀಪು, ಸಂಸ್ಕಾರ, ಸಮಕ್ಷಮ, ಪೂರ್ವಪರ
- ಲಂಕೇಶ್ ಪಿ ಬಿರುಕು, ಮುಸ್ಸಂಜೆಯ ಕಥಾಪ್ರಸಂಗ, ಹುಳಿಮಾವಿನಮರ, ಈಡಿಪಸ್, ಅಂತಿಗೊನೆ, ತಲೆಮಾರು, ಸಂಕ್ರಾಂತಿ
- ವ್ಯಾಸರಾಯ ಬಲ್ಲಾಳ ಹೇಮಂತಗಾನ, ಉತ್ತರಾಯಣ, ಬಂಡಾಯ
- ಮುಖ್ಯನ ಷಡಕ್ಷರಿ ಸುಭೋಧಸಾರ
- ನಂಜುಂಡ ಕವಿ ಕುಮಾರ ರಾಮ ಸಾಂಗತ್ಯ
- ಷಡಕ್ಷರ ದೇವ ರಾಜಶೇಖರ ವಿಲಾಸ, ವ್ಯಷಬೇಂದ್ರ ವಿಜಯ
- ಬಸವ್ವ ಶಾಸ್ತ್ರೀ ಶಾಕುಂತಲ, ವಿಕ್ರಮೋರ್ವತಿಯ
- ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಗೀತೆಗಳು, ಅಶ್ವತ್ಥಾಮನ್, ಪಾರಸೀಕರು, ಗದಾಯುದ್ಧ, ಕನ್ನಡ ಬಾವುಟ
- ತೀ.ನಂ.ಶ್ರೀ ಭಾರತೀಯ ಕಾವ್ಯ ಮಿಮಾಂಸೆ, ಕನ್ನಡ ಮದ್ಯಮ ವ್ಯಾಕರಣ, ಕಾವ್ಯ ಸಮೀಕ್ಷೆ
- ಪು.ತಿ.ನ. ಹಣತೆ, ಅಹಲೆ, ಗೋಕುಲ ನಿರ್ಗಮನ, ಈಚಲಮರದ

- ಗುಲ್ವಾಡಿ ವೆಂಕಟರಾಯ ಕೆಳಗೆ ಇಂದೀರಾಬಾಯಿ, ಭಗೀರಥಿ, ಸೀಮಂತಿನಿ
- ಕುವೆಂಪು ಶ್ರೀ ರಾಮಾಯಣ ದರ್ಶನಂ, ಪಾಂಚಜನ್ಯ, ನವಿಲು, ಕೊಳಲು, ಪಕ್ಷಿಕಾಶಿ, ಮಲಗಲ್ಲೆ

ಕಾವ್ಯಗಳು ಹಾಗೂ ಕವನ ಸಂಕಲನ

ಕ್ರ.ಸಂ	ಲೇಖಕರು	ಕಾವ್ಯ & ಕವನ ಸಂಕಲನ
1	ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಪಾಟೀಲ	ಗಾಂಧಿ ಸ್ಮರಣೆ
2	ದೋಡ್ಡ ರಂಗೇ ಗೌಡ	ಕಣ್ಣು ನಾಲಗೆ ಕಡಲು
3	ಬಿ.ಎ. ಸನದಿ	ಪ್ರತಿಬಿಂಬ
4	ಚೆನ್ನವೀರ ಕಣವಿ	ನಲ ಮುಗಿಲು
5	ಡಿ.ಎಸ್. ಕರ್ಕ	ಗೀತೆ ಗೌರವ
6	ಸು.ರಂ. ಎಕ್ಕುಂಡಿ	ಮತ್ಸ್ಯಗಂಧಿ
7	ಡಾ ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಪಾಟೀಲ	ತಕರಾರಿನವರು
8	ಎಚ್.ಎಸ್. ವೆಂಕಟೇಶ್ ಮೂರ್ತಿ	ಸಿಂಧೂ ಭಾದ್ರನ ಅತ್ಯಕಥನ
9	ಅರವಿಂದ ನಾಡಕರ್ಣೀ	ಅತ್ಯ ಭಾರತ
10	ಸಮಿತಾ ನಾಗಭೂಷಣ	ನಾ ಬರುತ್ತೆನೆ ಕೇಳು
11	ಎನ್.ಕೆ. ಹನುಮಂತಯ್ಯ	ಚಿತ್ರದ ಬೆನ್ನು
12	ಅರವಿಂದ ಮಾಲಗತ್ತಿ	ಮೂಕನಿಗೆ ಬಾಯಿ ಬಂದಾಗ
13	ಸೇಡಿಯಾಪು ಕೇಷ್ವ ಭಟ್ಟ	ಚಂದ್ರವಿಂಡ ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಸಣ್ಣ ಕಾವ್ಯಗಳು
14	ಡಾ ಎನ್. ಎಸ್. ಲಕ್ಷ್ಮೀ ನಾರಯಣ ಭಟ್ಟ	ಚಿತ್ರಕೂಟ, ಸುಳಿ
15	ಕುವೆಂಪು	ಪ್ರೇಮ ಕಾಶ್ಮೀರ
16	ಮುದ್ದಣ್ಣ	ಶ್ರೀ ರಾಮಪಟ್ಟಾಭೀಷೇಕಂ
17	ಕೆ.ಎಸ್. ನರಸಿಂಹ ಸ್ವಾಮಿ	ತೆರೆದ ಬಾಗಿಲು(ಕ.ಸ.)
18	ಎಂ. ಗೋವಿಂದ ಪೈ	ಗಿಳಿವಿಂಡು (ಕ.ಸ.)
19	ಬಿ.ಟಿ. ಲಲಿಯಾನಾಯಕ	ಭರವಸೆ
20	ಚೆನ್ನವೀರ ಕಣವಿ	ಜೀವದ್ವನಿ (ಕ.ಸ.)
21	ಚಂದ್ರ ಶೇಖರ ತಾಳೆ	ಸುಡುವ ಭೂಮಿ (ಕ.ಸ.)
22	ಟಿ.ಎ. ಸನದಿ	ಸೂರ್ಯ ಪಾನ(ಕ.ಸ.)
23	ಕೆ.ಷರೀಫಾ	ಬಿಡುಗಡೆಯ ಕವಿತೆಗಳೂ (ಕ.ಸ.)
24	ಡಾ.ಟಿ.ಸಿ.ರಾಮಚಂದ್ರ ಶರ್ಮ	ಸಪ್ತಪದಿ
25	ಎಸ್. ವಿ. ಪರಮೇಶ್ವರ ಭಟ್ಟ	ರಾಗೀಶೆ (ಕ.ಸ.)
26	ಈಶ್ವರ ಸನಕಲ್ಲ	ಕೋರಿಕೆ (ಕ.ಸ.)
27	ಜಿ.ವರದ ರಾಜರಾವ್	ಪರಂಪರೆ (ಕ.ಸ.)
28	ಟಿ.ಸಿ. ಪೂರ್ಣಿಮಾ	ಮೌನಗೀತೆ (ಕ.ಸ.)
29	ಎಸ್.ವಿ. ರಂಗಣ್ಣ	ಮರುಬಿನ್ನಪ್ಪ

ಕನ್ನಡದ ನಾಟಕಗಳು

ಕ್ರ.ಸಂ	ಲೇಖಕರು	ನಾಟಕಗಳು
1	ಪಿ.ಲಂಕೇಶ	ಸಂಕ್ರಾಂತಿ
2	ಡಾ. ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರ	ಜೋಕುಮಾರ ಸ್ವಾಮಿ
3	ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಪಾಟೀಲ	ಗೋಕರ್ಣದ ಗೌಡಶಾನಿ
4	ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕುಸನೂರು	ನಾಲ್ಕು ಅಸಂಗತ ನಾಟಕಗಳು
5	ಜಡಭಾರತ	ನಾನೇ ಬಿಜ್ಜಳ
6	ಗಿರಿಶ್ ಕಾರ್ನಾಡ	ಅಗ್ನಿ ಮತ್ತು ಮಳೆ
7	ಸಿಂಗರಾರ್ಯ	ವಿಶ್ರಾಮದ ಗೋವಿಂದ
8	ಬಿ.ಎಂ. ಶ್ರೀ	ಅಶ್ವತ್ಥಮನ್
9	ಕುವೆಂಪು	ರಕ್ತಾಕ್ಷಿ
10	ಶ್ರೀ ರಂಗ	ಪುಲಕೇಶಿ
11	ಮಾಸ್ಕಿ	ಕಾಕನ ಕೋಟೆ
12	ಪು.ತಿ.ನ.	ಅಹಲ್ಯಾ
13	ಆರ್ಯ	ಯಜ್ಞ
14	ಟಿ.ಪಿ. ಕೈಲಾಸಂ	ಟೋಳುಗಟ್ಟಿ

15	ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತ	ಕಿಸಾಗೌತಮಿ
16	ಎಚ್.ಎಂ. ಚಿನ್ನಯ್ಯನವರು	ಎಲ್ಲರಂಥವನಲ್ಲ ನನ ಗಂಡ
17	ಹಳೆಮನೆಎವರ	ಚಿಕ್ಕ ದೇವ ಬೂಪ
18	ಎಚ್. ಎಸ್. ಶಿವಪ್ರಕಾಶ	ಮಹಾಚಿತ್ತ
19	ಟಿ.ಎನ್ ಸಿತಾರಂ	ಆಸ್ತೋಟ
20	ಬಿ.ವಿ. ವೆಂಕಟರಾಜು.	ಸಂದರ್ಭ
21	ಪ್ರಭುಶಂಕರ	ಅಂಗುಲಿಮಾಲ

ಕರ್ನಾಟಕದ ಖಾಸಗಿ & ಡಿಪ್ಲೊ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು

ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ	ಸ್ಥಳ
ಅಲೈನ್ಸ್ ವಿ.ವಿ.	ಬೆಂಗಳೂರು
ಅಜೀಂ ಪ್ರೇಮ್‌ಜಿ	ಬೆಂಗಳೂರು
ವಿಜಯ್ ವಿ.ವಿ.	ಬೆಂಗಳೂರು
ರೇವಾ ವಿ.ವಿ.	ಬೆಂಗಳೂರು
ಪ್ರೆಸಿಡೆನ್ಸಿ ವಿ.ವಿ.	ಬೆಂಗಳೂರು
ಎಂ.ಎಸ್. ರಾಮಯ್ಯ ವಿ.ವಿ.	ಬೆಂಗಳೂರು
ರಾಯ್ ತಂತ್ರಜ್ಞಾನ ವಿ.ವಿ.	ಬೆಂಗಳೂರು
ಜೈನ್ ವಿ.ವಿ.	ಬೆಂಗಳೂರು
ಅನುಸಂಧಾನ ವಿ.ವಿ.	ಬೆಂಗಳೂರು
ನಿರ್ಮಾನ್ಸ್	ಬೆಂಗಳೂರು
ಕ್ರೈಸ್ಟ್ ವಿ.ವಿ.	ಬೆಂಗಳೂರು
lis	ಬೆಂಗಳೂರು
liit	ಬೆಂಗಳೂರು
ಮಣಿಪಾಲ್ ಆಕಾಡೆಮಿ ಆಫ್ ಹೈಯರ್ ಎಜುಕೇಷನ್	ಮಣಿಪಾಲ್
ಜೆ.ಎಸ್.ಎಸ್ ವಿ.ವಿ.	ಮೈಸೂರು
ಕೆಎಲ್‌ಇ ವಿ.ವಿ.	ಬೆಳಗಾವಿ
ಬೆಂಗಳೂರಿನ	ವಿಜಯಪುರ
ದೇವರಾಜ ಆರ್ಟ್ ಆಕಾಡೆಮಿ	ಕೋಲಾರ
ಸಿದ್ಧಾರ್ಥ್ ಆಕಾಡೆಮಿ	ತುಮಕೂರು
Nitte	ಮಂಗಳೂರು
YENEPOYA V. V.	ಮಂಗಳೂರು

ಕನ್ನಡದ ಸಣ್ಣ ಕಥೆಗಳು

ಕ್ರ.ಸಂ	ಲೇಖಕರು	ಸಣ್ಣ ಕಥೆಗಳು
1	ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶರಾಯ	ಕಮಲಪುರದ ಹೊಟೆಲ್
2	ಮಾಸ್ತಿ	ಮೊಸರಿನ ಮಂಗಮ್ಮ
3	ನಿರಂಜನ್	ಕೊನೆಯ ಗಿರಾಕಿ
4	ಪೂರ್ಣ ಚಂದ್ರ ತೇಜಸ್ವಿ	ಅಬುಜುರಿನ ಪೋಸ್ಟ್ ಆಫಿಸ್
5	ತ.ರಾ.ಸು.	ರೂಪಸಿ
6	ಶಾಂತಿನಾಥ ದೇಸಾಯಿ	ಕ್ಷಿತಿಜ
7	ಯಶವಂತ ಚಿತ್ತಾಲ	ಸೆರೆ
8	ಯು.ಆರ್. ಅನಂತ ಮೂರ್ತಿ	ಯಾರು ಹಿತವರು ನಿನಗೆ
9	ಎ.ಕೆ. ರಾಮಾನುಜನ್	ಅಣ್ಣಯ್ಯನ ಮಾನವಶಾಸ್ತ್ರ
10	ಟಿ.ಜಿ. ರಾಘವ್	ಶ್ರದ್ಧಾ
11	ರಾಜಶೇಖರ್ ನೀರಮಾನ್ಸಿ	ಹಂಗಿರ ಮನೆಯ ಹೊರಗೆ
12	ಜಿ.ಎಸ್. ಸದಾಶಿವ	ಹ್ಯಾಂಗೋವರ್
13	ಪ.ಲಂಕೇಶ್	ನಿವೃತ್ತರು
14	ವೀಣಾ	ಕೊನೆಯದಾರಿ
15	ದೇವನುರು ಮಹಾದೇವಪ್ಪ	ಅಮಾಸ
16	ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣ ಅಲನಹಳ್ಳಿ	ಸಂಬಂಧ
17	ಕುಂ.ವಿರಭದ್ರಪ್ಪ	ಅಪೂರ್ಣ ವಿಂತಾಮಣಿ
18	ಚದುರಂಗ	ಸ್ವಪ್ನ ಸುಂಧರಿ
19	ಕೆ.ಸದಾಶಿವ	ಅಪರಿಚಿತರು
20	ಗಿರಡ್ಡಿ ಗೋವಿಂದ ರಾಜ	ಮಗುವಾಗಿ ಬಂದವನು
21	ರಾಘವೇಂದ್ರ ಖಾಸನೀಸ	ತಲ್ಲುಗಿಗಳು

22	ಸೋ. ರಮಾಕಾಂತ	ಅಸಹಜ
23	ದ.ರಾ. ಬೇಂದ್ರೆ	ನಿರಾಭರಣ ಸುಂದರಿ

ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಮ್ಮೇಳನಗಳು ಹಾಗೂ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು			
ಕ್ರ.ಸಂ	ವರ್ಷ	ಅಧ್ಯಕ್ಷರು	ಸ್ಥಳ
1	1915	ಹೆಚ್. ವಿ.ನಂಜುಂಡಯ್ಯ	ಬೆಂಗಳೂರು
2	1916	ಹೆಚ್. ವಿ.ನಂಜುಂಡಯ್ಯ	ಬೆಂಗಳೂರು
3	1917	ಹೆಚ್. ವಿ.ನಂಜುಂಡಯ್ಯ	ಬೆಂಗಳೂರು
4	1918	ಆರ್. ನರಸಿಂಹಾಚಾರ್ಯ	ಧಾರವಾಡ
5	1919	ಕರ್ಪೂರ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾವ್	ಹಾಸನ
6	1920	ರೋದ್ದ ಶ್ರೀನಿವಾಸರಾಯರು	ಹೊಸಪೇಟೆ
7	1921	ಕೆ.ಪಿ. ಪುಟ್ಟಣ್ಣ ಚೆಟ್ಟಿ	ಚಿಕ್ಕ ಮಗಳೂರು
8	1922	ಎಂ. ವೆಂಕಟಕೃಷ್ಣಯ್ಯ	ಧಾರವಾಡ
9	1923	ಸಿದಾಂತಿ ಶಿವರಂಕರಶಾಸ್ತ್ರಿ	ಬೀಜಾಪುರ
10	1924	ಹೊಸಕೊಟೆ ಕೃಷ್ಣ ಶಾಸ್ತ್ರಿ	ಕೋಲಾರ
11	1925	ಬೆನಗಲ್ ರಾಮರಾವ್	ಬೆಳಗಾವಿ
12	1926	ಫ.ಗು.ಹಳಕಟ್ಟಿ	ಬಳ್ಳಾರಿ
13	1927	ಆರ್. ತಾತಚಾರ್ಯ	ಮಂಗಳೂರು
14	1928	ಬಿ.ಎಂ. ಶ್ರೀ ಕಂಠಯ್ಯ	ಕಲ್ಬುರ್ಗಿ
15	1929	ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶ್ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್	ಬೆಳಗಾವಿ
16	1930	ಅಲೂರು ವೆಂಕಟರಾವ್	ಮೈಸೂರು
17	1931	ಮುಳಯ ತಿಮ್ಮಪಯ್ಯ	ಕಾರವಾರ
18	1932	ಡಿ.ವಿ. ಗುಂಡಪ್ಪ	ಮಡಿಕೇರಿ
19	1932	ಮೈ ಸಾಗೇಶ್ ಶಾಸ್ತ್ರಿ	ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ
20	1934	ಪಂಜೆ ಮಂಗೇಶ್ ರಯ್	ರಾಯಚೂರು
21	1935	ಎನ್.ಎಸ್. ಸುಬ್ಬರಾವ್	ಮುಂಬಯಿ
22	1937	ಬೆಳ್ಳಿಗಾವೆ ವೆಂಕಟ ನಾರಾಯಣಪ್ಪ	ಜಮಕಂಡಿ
23	1938	ಆರ್. ಆರ್ ದಿವಾಕರ್	ಬಳ್ಳಾರಿ
24	1939	ಮುದವೀಡು ಕೃಷ್ಣಶಾಸ್ತ್ರಿ	ಬೆಳಗಾವಿ
25	1940	ವೈ ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಶಾಸ್ತ್ರಿ	ಧಾರವಾಡ
26	1941	ಎ.ಆರ್ ಕೃಷ್ಣ ಶಾಸ್ತ್ರಿ	ಹೈದರಾಬಾದ್
27	1943	ದ.ರಾ ಬೇಂದ್ರೆ	ಶಿವಮೊಗ್ಗ
28	1944	ಶಿ.ಶಿ. ಬಸವನಾಳ	ರಬಕವಿ
29	1945	ಟಿ.ಪಿ.ಕೈಲಾಸಂ	ಮದ್ರಾಸ್
30	1947	ಸಿ.ಕೆ. ವೆಂಕಟರಾಮಯ್ಯ	ಹರಪನಹಳ್ಳಿ
31	1948	ತಿರುಮಲೆ ತಾತಾಚಾರ್ಯ ಶರ್ಮ	ಕಾಸಗೊಡು
32	1949	ಚೆನ್ನಪ್ಪ ಉತ್ತಂಗಿ	ಕಲ್ಬುರ್ಗಿ
33	1950	ಎಂ.ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸಮೂರ್ತಿ	ಸೋಲಾಪುರ
34	1951	ಎಂ.ಗೋವಿಂದ ಪೈ	ಮುಂಬಯಿ
35	1952	ಎಸ್.ಸಿ. ನಂದಿಮಠ	ಬೇಲೂರು
36	1954	ವಿ.ಸಿತಾರಾಮಯ್ಯ	ಕುಮಟಾ
37	1955	ಕೆ.ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತ	ಯಾಯಚೂರು
38	1956	ಅದ್ವೈ ರಂಗಚಾರ್ಯ	ಮೈಸೂರು
39	1957	ಕೆ.ವಿ. ಪುಟ್ಟಪ್ಪ	ಧಾರವಾಡ
40	1958	ವಿ.ಕೃ. ಗೋಕಾಕ್	ಬಳ್ಳಾರಿ
41	1959	ಡಿ.ಎಲ್. ನರಸಿಂಹಚಾರ್ಯ	ಬೀದರ್
42	1960	ಅ.ನ. ಕೃಷ್ಣ ರಾಯ	ಮಣಿಪಾಲ
43	1961	ಕೆ.ಜಿ. ಕುಂದಣಗಾರ	ಗದಗ
44	1963	ರಂ. ಶ್ರೀ ಮಗಳಿ	ಸಿದ್ದಗಂಗಾ ಮಠ
45	1965	ಕಡೆಂಗೊಡ್ಡು ಶಂಕರಭಟ್ಟ	ಕಾರವಾರ
46	1967	ಅ.ನೇ ಉಪಡೈ	ಶ್ರವಣಬೆಳಗೋಳ
47	1970	ದೇ. ಜವರೇಗೌಡ	ಬೆಂಗಳೂರು
48	1974	ಜಯದೇವಿ ತಾಯಿ ಲಿಗಾಡೆ	ಮಂಡ್ಯ
49	1976	ಎಸ್.ವಿ. ರಂಗಣ್ಣ	ಶಿವಮೊಗ್ಗ
50	1978	ಜಿ.ಪಿ ರಾಜರಂ	ನವದೆಹಲಿ

51	1979	ಎಂ. ಗೋಪಾಲ ಕೃಷ್ಣ ಅಡಿಗ	ಧರ್ಮಸ್ಥಳ
52	1980	ಬಸವರಾಜ ಕಟ್ಟಮನಿ	ಬೆಳಗಾವಿ
53	1981	ಪು.ತಿ. ನರಸಿಂಹಚಾರ್ಯ	ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು
54	1981	ಶಂ.ಭಾ.ಜೋಶಿ	ಮಡಿಕೇರಿ
55	1982	ಗೋರೂರು ಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್	ಶರಸಿ
56	1984	ಎ.ಎನ್. ಮೂರ್ತಿರಾವ್	ಕೈವಾರ
57	1985	ಹಾ.ಮಾ ನಾಯಕ್	ಬೀದರ್
58	1987	ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕ	ಕಲ್ಬುರ್ಗಿ
59	1989	ಆರ್. ಸಿ. ಹೆರೇಮಠ	ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ
60	1990	ಕ.ಎಸ್. ನರಸಿಂಹ ಸ್ವಾಮಿ	ಮೈಸೂರು
61	1992	ಜಿ.ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ	ದಾವಣಗೆರೆ
62	1992	ಸಿಂಪಿ ಲಿಂಗಣ್ಣ	ಕೋಪ್ಪಳ
63	1993	ಚದುರಂಗ	ಮಂಡ್ಯ
64	1994	ಡಾ.ಎಚ್. ಎಲ್ ನಾಗಗೌಡ	ಮುಧೋಳ
65	1996	ಚನ್ನವೀರ ಕಣವಿ	ಹಾಸನ
66	1997	ಕಯ್ಯರ ಕಿಣ್ಣಣ್ಣರೈ	ಮಂಗಳೂರು
67	1999	ಎಸ್.ಎಲ್. ಬೈರಪ್ಪ	ಕನಕಪುರ
68	2000	ಶಾಂತಾದೇವಿ ಮಳವಾಡ	ಬಾಗಲಕೋಟೆ
69	2002	ಡಾ.ಯು.ಆರ್. ಅನಂತಮೂರ್ತಿ	ತುಮಕೂರು
70	2003	ಪಾಟೀಲ ಪುಟ್ಟಪ್ಪ	ಬೆಳಗಾವಿ
71	2003	ಕಮಲಾ ಹಂಪನ	ಮೂಡಬಿದಿರೆ
72	2006	ಶಾಂತರಸ	ಬೀದರ್
73	2006	ಪ್ರೊ. ಕೆ.ಎಸ್. ನಿಸಾರ್ ಅಹಮದ್	ಶಿವಮೊಗ್ಗ
74	2007	ಪ್ರೊ.ಎಲ್.ಎಸ್. ಶೇಷಗೀರಿ ರಾವ	ಉಡುಪಿ
75	2008	ಪ್ರೊ. ಎಲ್. ಬಸವರಾಜು	ಚಿತ್ರದುರ್ಗ
76	2010	ಗೀತಾ ನಾಗಭೂಷಣ	ಗದ್
77	2011	ಪ್ರೊ. ಜಿ. ವೇಂಕಟಸುಬ್ಬಯ್ಯ	ಬೆಂಗಳೂರು
78	2011	ಪ್ರೊ.ಸಿ.ಪಿ. ಕೃಷ್ಣಮೂರ್ತಿ	ಗಂಗಾವತಿ
79	2013	ಶ್ರೀ ಕೋಟೆ ಚನ್ನ ಬಸಪ್ಪ	ಬಿಜಾಪೂರ
80	2014	ಶ್ರೀ ನಾ. ಡಿಸೋಜಾ	ಮಡಿಕೇರಿ
81	2014	ಶ್ರೀ ಸಿದ್ದಲಿಂಗಯ್ಯ	ಶ್ರವಣಬೆಳಗೋಳ
82	2016	ಡಾ.ಬರಗೂರು ರಾಮಚಂದ್ರಪ್ಪ	ರಾಯಚೂರು

ಪ್ರಾಚೀನ ಕವಿಗಳ ಕಾವ್ಯ, ಕೃತಿಗಳು ಅವುಗಳ ಮಹತ್ವ

ಪ್ರಾಚೀನ ಕವಿಗಳ ಕಾವ್ಯ, ಕೃತಿಗಳು ಅವುಗಳ ಮಹತ್ವ			
೧	ಕವಿರಾಜ ಮಾರ್ಗ	ಶ್ರೀ ವಿಜಯ	ಮೋದಲ ಉಪಲಬ್ಧ ಗ್ರಂಥ
೨	ವಡ್ಡಾರಾಧನೆ	ಶವಕೋಟ್ಯಾಚಾರ್ಯ	ಗ್ರಂಥಗ್ರಂಥ
೩	ಶಾಂತಿ ಪುರಾಣ, ಭುವನೈಕ ರಾಮಾಭ್ಯುದಯ	ಪೋನ್ನ	ಧಾರ್ಮಿಕ ಗ್ರಂಥ ಸಾಮಾಜಿಕ ಗ್ರಂಥ
೪	ಛಂದೋಬುದಿ, ಕರ್ನಾಟಕ ಕಾದಂಬರಿ	ನಾಗವರ್ಮ-೧	ಛಂದೋಗ್ರಂಥ ಸಾಮಾಜಿಕ ಗ್ರಂಥ
೫	ಅಜಿತ ತೀರ್ಥಂಕರ, ಗದಾಯುದ್ಧ, ರನ್ನ ಕಂದ, ಚಕ್ರೇಶ್ವರ ಚರಿತೆ, ಅಜಿತ ತೀರ್ಥಂಕರ ಚರಿತೆ	ರನ್ನ	ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾವ್ಯ ಲೌಕಿಕ ಕಾವ್ಯ ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಥಮ ನಿಘಂಟು
೬	ಆದಿ ಪುರಾಣ, ವಿಕ್ರಮಾರ್ಜುನ ವಿಜಯ	ಪಂಪ	ಮೋದಲ ಕಾವ್ಯ ಲೌಕಿಕ ಕಾವ್ಯ ಮೋದಲ
೭	ಮದನ ತಿಲಕ	ಚಂದ್ರರಾಜ	
೮	ಚಾವುಂಡರಾಯ ಪುರಾಣ	ಚಾವುಂಡರಾಯ	ಗದ್ಯ ಗ್ರಂಥ
೯	ಕರ್ನಾಟಕ ಪಂಚತಂತ್ರ	ದುರ್ಗಸಿಂಹ	ಚಂಪೂ ಕಾವ್ಯ
೧೦	ಜಾತಕ ತಿಲಕ	ಶ್ರೀಧರಾಚಾರ್ಯ	ಮೋದಲ ಜೋತಿಸ್ವ ಶಾಸ್ತ್ರ

೧೧	ಚಂದ್ರಚೂಡಾಮಣಿ ಶತಕ	ನಾಗವರ್ಮಚಾರ್ಯ	ಕನ್ನಡ ಮೋದಲ ಶತಕ ಗ್ರಂಥ
೧೨	ಸುಕುಮಾರ	ಶಾಂತಿನಾಥ	
೧೩	ಧರ್ಮಾಮೃತ	ನಯಸೇನ	ಮೋದಲ ವಿಡಂಬನೆ ಕಾವ್ಯ
೧೪	ರಾಮಚಂದ್ರ ಪುರಾಣ	ನಾಗಚಂದ್ರ	ಮೋದಲ ಜೈನ ಗ್ರಂಥ
೧೫	ಸಮಯ ಪರಿಕ್ಷೆ	ಬ್ರಹ್ಮಶಿವ	---
೧೬	ಕರ್ನಾಟಕ ಭಾಷೆ ಭೂಷಣ, ಕಾವ್ಯವಲೋಕನ	ನಾಗವರ್ಮ-೨	ಅಲಂಕಾರ ಗ್ರಂಥ ವ್ಯಾಕರಣ ಗ್ರಂಥ
೧೭	ಗಿರಿಜ ಕಲ್ಯಾಣ, ಪಂಪ ಶತಕ, ಶವಣದರಗಳೆ	ಹರಿಹರ	ಚಂಪೂ ಕಾವ್ಯ ಶತಕ ಕಾವ್ಯ ರಗಳೆ ಕಾವ್ಯ
೧೮	ಕಬ್ಬಿಗರ ಕಾವ್ಯಂ	ಅಂಡಯ್ಯ	ಅಚ್ಚಗನ್ನಡ ಮೋದಲ ಕೃತಿ
೧೯	ಲೀಲಾವತಿ ಪ್ರಭಂದ	ನೇಮಿಚಂದ್ರ	
೨೦	ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಕಾವ್ಯ, ವಿರೇಶ ಚರಿತೆ, ಸೋಮನಾಥ ಚರಿತೆ, ಹರಿಹರ ಮಹತ್ವ	ರಾಘವಾಂಕ	ವಾರ್ಧಕ ಷಟ್ಪದಿ ಉದ್ದಂಡ ಷಟ್ಪದಿ ಉದ್ದಂಡ ಷಟ್ಪದಿ
೨೧	ಜಗನ್ನಾಥ ವಿಜಯ	ರುದ್ರಭಟ್ಟ	---
೨೨	ಅನಂಥನಾಥ ಪುರಾಣ, ಯಶೋದರ ಚರಿತ	ಜನ್ನ	೧೪ನೇ ತೀರ್ಥಂಕರಿಗೆ ಸಂಭಂದಿಸಿದ ಧಾರ್ಮಿಕ ಕಾವ್ಯ
೨೩	ಸೂಕ್ತಿ ಸುಧಾರ್ಣವ	ಮಲ್ಲಿಕಾರ್ಜುನ	ಮೋದಲ ಸಂಕಲನ ಕೃತಿ
೨೪	ಬಸವ ಪುರಾಣ	ಭೀಮ ಕವಿ	---
೨೫	ಸೋಮಶ್ವರ ಶತಕ	ಪುಲಿಗೆರೆ ಸೋಮನಾಥ	---
೨೬	ಕರ್ನಾಟಕ ಕಥಾಮಂಜರಿ	ಕುಮಾರ ವ್ಯಾಸ	ಭಾಮಿನಿ ಷಟ್ಪದಿ
೨೭	ಸೋಭಗಿನ ಸೋನೆ	ದೇವರಾಜ	ಮೋದಲ ಸಾಂಗತ್ಯ ಕೃತಿ
೨೮	ಶಿವತತ್ವ ಚಿಂತಾಮಣಿ	ಲಕ್ಷ್ಮಣ ದಂಡೆಶ	---
೨೯	ಪ್ರಭುಲಿಂಗಲಿಲೆ	ಜಾಮರಸ	ಭಾಮಿನಿ ಷಟ್ಪದಿ
೩೦	ತ್ರಿಪುರ ದಹನ ಸಾಂಗತ್ಯ	ಶಿಶುಮಾರ್ಯಾಣ	ಸಾಂಗತ್ಯ
೩೧	ವೀವೆಕ ಚಿಂತಾಮಣಿ	ನಿಜಗುಣ ಶಿವಯೋಗಿ	---
೩೨	ಸಾಳ್ವ ಭಾರತ, ರಸರತ್ನಾಕರ, ವೈದ್ಯ ಸಾಂಗತ್ಯ	ಸಾಳ್ವ	ಭಾಮಿನಿ ಅಲಂಕಾರ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕುರಿತು
೩೩	ಅನುಭವಾಮೃತ	ಮಹಲಿಂಗ ರಂಗ	ಭಾಮಿನಿ
೩೪	ಹದಿಬದೆಯ ಧರ್ಮ	ಸಚಿಚೋದನಮ್ಮ	ಸಾಂಗತ್ಯ
೩೫	ಮುದ್ರಾ ಮಂಜುಷಾ	ಕೆಂಪು ನಾರಾಯಣ	ಐತಿಹಾಸಿಕ ಕಾದಂಬರಿ
೩೬	ಚಂದ್ರ ಹಾಸನ ಕಥೆ	ಹೆಳವನ ಕಟ್ಟೆ ಓರಿಯಮ್ಮ	ಸಾಂಗತ್ಯ
೩೭	ರತ್ನಾವಳಿ ಕಲ್ಯಾಣ ರಾಮ ಪಟ್ಟಾಭಿಷೇಕ		ಯಕ್ಷಗಾನ ರಾಮಾಶ್ವಮೇದ ಗದ್ಯಕೃತಿ
೩೮	ರಾಮಶಾಸ್ತ್ರಮೇಧ ಕುಮಾರ ವಿಜಯ	ಮುದ್ದಣ	ಸುವರ್ಣ ಚೌಕಟ್ಟು ಯಕ್ಷಗಾನ
೩೯	ಶಬ್ದಮಣಿ ದರ್ಪಣ	ಕೇಶಿರಾಜ	ವ್ಯಾಕರಣ
೪೦	ಶ್ರೀ ಸಿದ್ಧರಾಮೇಶ್ವರ ಪುರಾಣ	ಜಯದೇವಿ ತಾಯಿ ಲಿಗಾಡೆ	ತ್ರಿಪದಿಗಳೂ
೪೧	ಹರ್ಷ ಚರಿತೆ	ಬಾಣ	ಕಾದಂಬರಿ
೪೨	ಅಪ್ರತಿಮ ವೀರ		ತಿರುಮಾಲಾರ್ಯ ಚರಿತೆ
೪೩	ಯೋಗಾಂಗ ತ್ರಿವಿಧಿ	ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ	ತ್ರಿಪದಿ ಕಾವ್ಯ

ಳಿ	ತೊರೆವೆ ರಾಮಾಯಣ	ನರಹರಿ ಆಧಾರವ ಕುಮಾರ ವಾಲ್ಮೀಕಿ	ಭಾಮಿನಿ ಪಟ್ಟದಿ
ಳಿಳಿ	ಭರತೇಶ ವ್ಯಭವ ರಾಮಧಾನ್ಯ ಚರಿತೆ	ರತ್ನಾಕರ ವರ್ಣಿ	ಸಾಂಗತ್ಯ
ಳಿಳಿ	ಮೋಹನ ತರಂಗಿಣಿ ನಳ ಚರಿತೆ ಪರಿ ಭಕ್ತಸಾರ	ಕನಕದಾಸ	ಖಂಡಕಾವ್ಯ ಸಾಂಗತ್ಯ ರಮ್ಯವಾದ ಕಥನ

ಜ್ಞಾನ ಪೀಠ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೇತರು			
ಕ್ರ.ಸಂ	ಹೆಸರು	ಕೃತಿ	ವರ್ಷ
1	ಕುವೆಂಪು	ಶ್ರೀ ರಾಮಾಯಣ ದರ್ಶನಂ	1967
2	ದ.ರಾ. ಬೆಂದ್ರೆ	ನಾಕುತಂತಿ	1972
3	ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತ	ಮೂಕಜ್ಜಿಯ ಕನಸು	1977
4	ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್	ಚಿಕ್ಕವೀರ ರಾಜೇಂದ್ರ	1983
5	ವಿ.ಕೃ.ಗೋಕಾಕ್	ಭಾರತ ಸಿಂಧು ರಶ್ಮಿ	1990
6	ಯು. ಆರ್. ಅನಂತಮೂರ್ತಿ	ಸಮಗ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ	1994
7	ಗಿರಿಶ್ ಕಾನಾಡ್	ಸಮಗ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ	1998
8	ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರ	ಸಮಗ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ	2010

ಪಂಪ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೇತರು			
ಕ್ರ.ಸಂ	ಹೆಸರು	ಕೃತಿ	ವರ್ಷ
1	ಕುವೆಂಪು	ಶ್ರೀ ರಾಮಾಯಣ ದರ್ಶನಂ	1987
2	ಶಿ.ನಂ. ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ	ಭಾರತಿಯ ಕಾವ್ಯ ಮಿಮಾಂಸೆ	1988
3	ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತ	ಮೈಮನ ಸುಳಯಲ್ಲಿ	1989
4	ಸಂ.ಶಿ. ಭೂಸನೂರ ಮಠ	ಶೂನ್ಯ ಸಂಪಾದನೆ ಪರಾಮರ್ಶೆ	1990
5	ಪು.ಶಿ.ನ.	ಹರಿಚರಿತೆ	1991
6	ಎ.ಎನ್. ಮೂರ್ತಿರಾವ್	ದೇವರು	1992
7	ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣ ಅಡಿಗ	ಸುರ್ವಣ ಪುತ್ಥಳಿ	1993
8	ಸೋಡಿಯಾಪು ಕೃಷ್ಣ ಭಟ್ಟರು	ವಿಚಾರ ಪ್ರಪಂಚ	1994
9	ಕೆ.ಎಸ್. ಸರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿ	ದುಂಡು ಮಲ್ಲೆಗೆ	1995
10	ಎಂ.ಎಂ. ಕಲಬುರ್ಗಿ	ಸಂಶೋಧನಾ ಕಾರ್ಯ	1996
11	ಜಿ.ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ	ಸಮಗ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ	1997
12	ದೇ. ಜವರೇ ಗೌಡ	ಸಮಗ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ	1998
13	ಚನ್ನವೀರ ಕಣವಿ	ಕವಿತೆಗಳು	1999
14	ಡಾ.ಎಲ್. ಬಸವರಾಜು	ಸಮಗ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ	2000
15	ಪೂರ್ಣ ಚಂದ್ರ ತೇಜಸ್ವಿ	ಸಮಗ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ	2001
16	ಚಿದಾನಂದ ಮೂರ್ತಿ	ಸಮಗ್ರ ಸಂಶೋಧನೆ	2002
17	ಡಾ.ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರ	ಸಮಗ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ	2003
18	ಹೆಚ್. ಎಲ್. ನಾಗೇಗೌಡ	ಜಾನಪದ ಸಾಹಿತ್ಯ	2004
19	ಎಸ್.ಎಲ್ ಬೈರಪ್ಪ	ಸಮಗ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ	2005
20	ಜಿ.ಎಸ್ ಅಮೂರ	ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವೆ	2006
21	ಯಶವಂತ ಚಿತ್ತಾಲ	ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವೆ	2007
22	ಟಿ.ವಿ. ವೆಂಕಟಾಚಲಶಾಸ್ತ್ರಿ	ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವೆ	2008
23	ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಪಾಟೀಲ್	ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವೆ	2009
24	ಜಿ.ಎಚ್. ನಾಯಕ್	ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವೆ	2010
25	ಬರಗೂರು ರಾಮ ಚಂದ್ರಪ್ಪ	ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಸೇವೆ	2011

ಕೇಂದ್ರ ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಕಾಡೆಮಿ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೇತರು			
ಕ್ರ.ಸಂ	ವರ್ಷ	ಕೃತಿ	ಸಾಹಿತಿ

1	1955	ಶ್ರೀ ರಾಮಾಯಣ ದರ್ಶನಂ	ಕುವೆಂಪು
2	1956	ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತೆ	ರಂಗನಾಥ ಶ್ರಿನಿವಾರ ಮುಗಳಿ
3	1958	ಅರಳು ಮರಳು	ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ರಾಮಚಂದ್ರ ಬೇಂದ್ರೆ
4	1959	ಯಕ್ಷಗಾನ ಬಯಲಾಟ	ಕ.ಶಿವರಾಮ ಕಾರಂತ
5	1960	ದ್ಯಾವಾ ಪೃಥಿವಿ	ವಿ.ಕೃ. ಗೋಕಾಕ್
6	1961	ಬಂಗಾಳೀ ಕಾದಂಬರಿಕಾರ ಬಂಕಿಮ ಚಂದ್ರ ಚಟರ್ಜಿ	ಎಲ್. ಕೃಷ್ಣ ಶಾಸ್ತ್ರಿ
7	1962	ಮಹಾಕೃತಿಯ	ದೇವುಡು ನರಸಿಂಹ ಶಾಸ್ತ್ರಿ
8	1964	ಕ್ರಾಂತಿ ಕಲ್ಯಾಣ	ಬಿ. ಪುಟ್ಟ ಸ್ವಾಮಯ್ಯ
9	1965	ರಂಗ ಬುನಿಪ	ಎಸ್. ವಿ. ರಂಗಣ್ಣ
10	1966	ಹಂಸ ದಮಯಂತಿ ಮತ್ತು ಇತರರು	ಪುರೂಹಿತ ತಿರು ನಾರಾಯಣ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್ ನರಸಿಂಹಚಾರ್
11	1967	ಶೀಮದ್ ಭಗವದ್ಗೀತಾ ತಾತ್ಪರ್ಯ	ಡಿ.ವಿ.ಜಿ.
12	1968	ಸಣ್ಣ ಕಥೆಗಳು	ಮಾಸ್ತಿ ವೆಂಕಟೇಶ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್
13	1969	ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಕೃತಿ ಸಮಿಕ್ಷೆ	ಹೆಚ್. ತಿಪ್ಪರುದ್ರಸ್ವಾಮಿ
14	1970	ಕರ್ನಾಟಕ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಪೂರ್ವ ಪೀಠಿಕೆ	ಎಸ್.ಬಿ.ಶೋಷಿ
15	1971	ಕಾಳಿದಾಸ	ಆದ್ಯ ರಂಗಾಚಾರ್ಯ
16	1972	ಶೂನ್ಯ ಸಂಪಾದನೆಯ ಪರಾಮರ್ಶೆ	ಎಸ್.ಎಸ್. ಭೂಸನೂರ ಮಠ
17	1973	ಅರಲು ಬರಲು	ವಿ. ಸೀತಲಾಮಯ್ಯ
18	1974	ವರ್ಧಮಾನ	ಗೋಪಾಲ ಕೃಷ್ಣ ಅಡಿಗ
19	1975	ದಾಟು	ಎಸ್. ಎಲ್ ಬೈರಪ್ಪ
20	1976	ಮನ ಮಂಥನ	ಎಂ. ಶಿವರಾಂ
21	1977	ತೆರೆದ ಬಾಗಿಲು	ಕೆ.ಎಸ್ ನರಸಿಂಹ ಸ್ವಾಮಿ
22	1978	ಹಸಿರು ಹೊನ್ನು	ಬಿ.ಜಿ.ಎಲ್ ಸ್ವಾಮಿ
23	1979	ಚಿತ್ರಗಳೂ ಪತ್ರಗಳು	ಎ.ಎನ್ ಮೂರ್ತಿರಾವ್
24	1980	ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಗೋರುರು	ಗೋರುರು ಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್
25	1981	ಜೀವ ದ್ವನಿ	ಚನ್ನವೀರ ಕಣವಿ
26	1982	ವೈಶಾಖ	ಚದುರಂಗ
27	1983	ಕಥೆಯಾದಳು ಹುಡುಗಿ	ಯಶವಂತ ಚಿತ್ತಾಲ
28	1984	ಕಾವ್ಯಾರ್ಥ ಚಿಂತನೆ	ಜಿ.ಎಸ್. ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ
29	1985	ದುರ್ಗಾಸ್ತಮಾನ	ತ.ರಾ.ಸು
30	1986	ಬಂಡಾಯ	ವ್ಯಾಸರಾಯ ಬಲ್ಲಾಳ
31	1987	ಚಿದಂಬರ ರಹಸ್ಯ	ಕೆ.ಪಿ. ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರ ರಹಸ್ಯ
32	1988	ಅವಧೇಶ್ವರಿ	ಶಂಕರ ಮೂಕಾಸಿ ಪೂಣೇಕರ್
33	1989	ಸಂಪ್ರತಿ	ಹಾ.ಮಾ. ನಾಯಕ
34	1990	ಕುಸುಮ ಬಾಲೆ	ದೇನೂರು ಮಹಾದೇವ
35	1991	ಸಿರಿ ಸಂಪಿಗೆ	ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಕಂಬಾರ
36	1992	ಬಕೂಳದ ಹೂವುಗಳು	ಎಸ್.ಆರ್. ಎಕ್ಕುಂಡಿ
37	1993	ಕಲ್ಲಿ ಕರಗುವ ಸಮಯ	ಪಿ.ಲಂಕೇಶ್
38	1994	ತಲೆ ದಂಡ	ಗಿರೀಶ್ ಕಾರ್ನಾಡ್
39	1995	ಉರಿಯ ನಾಲಗೆ	ಕೀರ್ತಿನಾಥ ಕುರ್ತಕೋಟಿ
40	1996	ಭುವನದ ಭಗ್ಯ	ಜಿ.ಎಸ್. ಅಮೂರ್
41	1997	ಹೊಸತು ಹೊಸತು	ಎಂ. ಚಿದಾನಂದ ಮೂರ್ತಿ
42	1998	ಸಪ್ತಪದಿ	ಬಿ.ಸಿ. ರಾಮಚಂದ್ರ ಶರ್ಮ
43	1999	ಸಾಹಿತ್ಯ ಕಥನ	ಡಿ. ಆರ್ ನಾಗರಾಜ
44	2000	ಓಂ ನಮೋ	ಶಾಂತಿನಾಥ ಕುಬೇರಪ್ಪ
45	2001	ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಸಾಹಿತ್ಯ ಚರಿತೆ	ಎಲ್.ಎಸ್. ಶೇಷಗಿರಿರಾವ್
46	2002	ಯುಗ ಸಂದ್ಯಾ	ಸುಜನಾ(ಎಸ್. ನಾರಾಯಣ ಶೆಟ್ಟಿ)
47	2003	ಕವಿರಾಜ ಮಾರ್ಗ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಜಗತ್ತು	ಕೆ.ವಿ. ಸುಬ್ಬಣ್ಣ
48	2004	ಬದುಕು	ಗಿತಾ ನಾಗಭೂಷಣ
19	2005	ತೇರು	ರಾಘವೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲ್
50	2006	ಮಾರ್ಗ-ಳಿ	ಎಂ.ಎಂ.ಕುಲಕರ್ಣಿ

51	2007	ಅರಮನೆ	ಕುಂ,ವಿರಬದ್ರಪ್ಪ
52	2008	ಹಳ್ಳಿ ಬಂತು ಹಳ್ಳಿ	ಶ್ರೀನಿವಾಸ ವೈದ್ಯ
53	2009	ಕೌಂಚ ಪಕ್ಷಿಗಳು	ವೈದೇಹಿ
54	2010	ಕತ್ತಿಯಂಚಿನ ದಾರಿ	ರಹಮತ್ ತರಿಕರಿ
55	2011	ಸ್ವಪ್ನ ಸಾರಸ್ವತ	ಗೋಪಾಲ ಕೃಷ್ಣ ಪೈ
56	2012	ಎಚ್ . ಎಸ್. ಶಿವಪ್ರಕಾಶ	ಮುಖ್ಯನ ಹಾಗೆ ಕಣಿವೆಯಾಸಿ
57	2013	ಸಿ.ಎನ್. ರಾಮಚಂದ್ರನ್	ಆಖ್ಯಾನ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ
58	2014	ಜಿ.ಎಚ್. ನಾಯಕ್	ಉತ್ತರಾರ್ಧ
59	2015	ಕೆ.ವಿ.ತಿರುಮಲೇಶ	ಅಕ್ಷರಕಾವ್ಯ

ಸಾಹಿತ್ಯಗಳ ಕಾವ್ಯನಾಮ		
ಕ್ರ.ಸಂ	ಹೆಸರು	ಕಾವ್ಯನಾಮ
1	ಅಜ್ಜಂಪುರ ಸಿತಾರಂ	ಆನಂದ
2	ಅರಕಲಗೂಡು ನರಸಿಂಗರಾವ್ ಕೃಷ್ಣರಾವ್	ಅ.ನ.ಕೃ
3	ಅರಗದ ಲಕ್ಷ್ಮಣರಾವ್	ಹೊಯ್ಸಳ
4	ಅಕ್ಕಿ ಹೆಬ್ಬಾಳು ರಾಮಣ್ಣ ಮಿತ್ರ	ಅ.ರಾ.ಮಿತ್ರ
5	ಆದ್ಯರಂಗಾಚಾರ್ಯ	ಶ್ರೀರಂಗ
6	ಕಿಕ್ಕೇರಿ ಸುಬ್ಬರಾವ್ ನರಸಿಂಹಸ್ವಾಮಿ	ಕೆ.ಎಸ್.ಎನ್
7	ಕೆ.ವಿ. ಪುಟ್ಟಪ್ಪ	ಕು.ವೆಂ.ಪು
8	ಕುಂಬಾರ ವೀರಭದ್ರಪ್ಪ	ಕುವಿ
9	ಕಯ್ಯಾರ ಇದ್ದನ್ನರೈ	ದುರ್ಗದಾರ
10	ಕಸ್ತೂರಿ ರಘುನಾಥಚಾರ ರಂಗಾಚಾರ	ರಘುಸುತ
11	ಕುಳಕುಂದ ಶಿವರಾಯ	ನಿರಂಜನ
12	ಕೆ.ಪಿ.ಪೂರ್ಣಚಂದ್ರ ತೇಜಸ್ವಿ	ಪೂಜಂತೆ
13	ಗುಗ್ಗುರಿ ಶಾಂತ ವೀರಪ್ಪ ಶಿವರುದ್ರಪ್ಪ	ಜಿ.ಎಸ್.ಎಸ್
14	ಗೋವಿಂದಚಾರ್ಯ ಭಿಮಾಚಾರ್ಯ ಜೋಷಿ	ಜಡಭರತ
15	ಚನ್ನಮ್ಮಲ್ಲಪ್ಪ ಸಿದ್ದಲಿಂಗಪ್ಪ ಗಲಗಿ	ಮಧುರಚೆನ್ನ
16	ಚಂದ್ರಶೇಖರ ಪಾಟಿಲ	ಚಂಪಾ
17	ಜಾನಕಿ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಮೂರ್ತಿ	ವೈದೇಹಿ
18	ತಳುಕಿನ ರಾಮಸ್ವಾಮಿ ಸುಬ್ಬರಾವ್	ತ.ರಾ.ಸು
19	ತರುಮಲ ರಾಜಮ್ಮ	ಭಾರತಿ
20	ತೀರ್ಥಪುರ ನಂಜುಂಡಯ್ಯ ಶ್ರೀಕಂಟಯ್ಯ	ತೀನಂತೀ
21	ದ.ರಾ. ಬೆಚ್ಚೆ	ಅಂಬಿಕಾಯನ ದತ್ತ
22	ದೇವನಹಳ್ಳಿ ವೆಂಟಕರಮಣಯ್ಯ ಗುಂಡಪ್ಪ	ಡಿ.ವಿ.ಜಿ
23	ದೇ.ಜವರೇ ಗೌಡ	ದೇ.ಜ.ಗೌ
24	ದೋಡ್ಡರಂಗೇ ಗೌಡ	ಮನುಜ
25	ದೇವುಡು ನರಸಿಂಹ ಶಾಸ್ತ್ರಿ	ಕುಮಾರ ಕಾಳಿದಾಸ
26	ನಂದಳಿಕೆ ಲಕ್ಷ್ಮಿನಾರಾಯಣ	ಮುದ್ದಣ್ಣ
27	ಪಾಟಿಲ ಪುಟ್ಟಪ್ಪ	ಪಾಪು
28	ಪಂಚೆ ಮಂಗೇಶರಾಯ	ಕವಿಶಿಷ್ಯ
29	ಪುರೋಹಿತ ತಿರುನಾಯಾಯಣ ನರಸಿಂಗರಾವ್	ಪುಶ್ಪಿನ
30	ರಾಯಸಂ ಭಿಮಸೇನರಾವ್	ಬಿಚಿ
31	ಬಾಳಾಚಾರ್ಯ ಗೋಪಾಲಚರ್ಯ ಸಕ್ಕರಿ	ಶಾಂತಕವಿ
32	ಬೆಳ್ಳೂರು ಮೈಲಾರಯ್ಯ ಶ್ರೀಕಂಠಯ್ಯ	ಬಿ.ಎಂ.ಶ್ರೀ
33	ಬೆಟಗೇರಿ ಕೃಷ್ಣರಮಣ	ಆನಂದಕಂದ
34	ಅಂಬಳ ರಾಮಕೃಷ್ಣಶಾಸ್ತ್ರಿ	ಶ್ರೀಪತಿ
35	ಎ.ಆರ್. ಕೃಷ್ಣಶಾಸ್ತ್ರಿ	ಎ.ಆರ್.ಕೃ
36	ಮಾಸ್ತಿ ವೇಕಟೇಶ್ ಅಯ್ಯಂಗಾರ್	ಶ್ರೀನಿವಾಸ
37	ರಾಮೇಗೌಡ	ರಾಗೌ
38	ವಿನಾಯಕ ಕೃಷ್ಣ ಗೋಕಾಕ್	ವಿನಾಯಕ
39	ವೆಂಕಟೇಶ ತಿರುಕೊ ಕುಲಕರ್ಣಿ	ಗಗಳನಾಥ
40	ಸಿದ್ದಯ್ಯ ಪುರಾಣಿಕ	ಕಾವ್ಯಾನಂದ
41	ಎಂ.ಆರ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸಮೂರ್ತಿ	ಎಂ.ಆರ್ ಶ್ರೀ
42	ಸಿ.ಪಿ. ಕೃಷ್ಣ ಕುಮಾರ್	ಸಿ.ಪಿ.ಕೆ
53	ಎಚ್.ಎಸ್. ಅನುಸೂಯ	ಶ್ರೀವೇಣಿ
14	ಕಸ್ತೂರಿ ರಂಗನಾಥ ನಾರಾಯಣ ಶರ್ಮ	ನಾ. ಕಸ್ತೂರಿ
15	ಕಂಚೂರು ಬಾರಿಕರ ಸದಾಶಿವ	ಕಣಬಾಸ
16	ಗೋರುರು ಸ್ವಾಮಿ ಅಯ್ಯಂಗಾರ	ಸೀತಾತನಚಿಮು

17	ಗೊಡೆದಹಳ್ಳಿ ರುದ್ರಪ್ಪ ಚನ್ನಬಸಪ್ಪ	ಗೊರುಚೆ
18	ಚನ್ನಕ್ಕ ಎಲಿಗಾರ	ಚೆನ್ನ
19	ಜಾನಕಿ ಎಸ್. ಮೂರ್ತಿ.	ವೈದೇಹಿ
20	ಜಡೆ ರಂಗರಾವ	ಜಡೆ
21	ತೀರುಮಲೆ ರಾಜಮ್ಮ	ಭಾರತಿ
22	ಜೀರಲಹಳ್ಳಿ ಶಂಕರಗೌಡ ಪರಮಶೀವಯ್ಯ	ಜೀ.ಶಂಪ
23	ದುಡ್ಡ ಕೃಷ್ಣ ಅಯ್ಯಂಗಾರ	ಶ್ರೀವತ್ಸ
24	ನಾಡಿಗೇರ್ ಕೃಷ್ಣರಾವ್	ಗೇಡಿನಾರ್
25	ನಂದಳಿಕೆ ಲಕ್ಷ್ಮಿ ನಾರಾಯಣಪ್ಪ	ಮುದ್ದಣ್ಣ
26	ಪರ್ವತವಾಣಿ ನರಸಿಂಗರಾವ್	ಪರ್ವತವಾಣಿ
27	ನಾರಾಯನರಾವ್ ಕೃಷ್ಣರಾವ್ ಕುಲಕರ್ಣಿ	ಎನ್ನೆ
28	ಪ್ರಹ್ಲಾದ ಬಂಡರಾವ್ ನರೇಗಲ್ಲ	ವತ್ಸ
29	ಪುತ್ತಿನ ಸುಬ್ರಮಣ್ಯ ಆಚಾರ್ಯ	ರಸಿಕ ಪುತ್ತಿಗೆ
30	ಪಾಡಿಗಾರ್ ವೆಂಕಟರಮಣ ಆಚಾರ್ಯ	ಲಾಂಗೂಲಾಚಾರ್ಯ
31	ಬಾಲಕೃಷ್ಣ ಕಾಳಿಂಗಾರ್ ನಡುಮನೆ	ಬಾಕಿನ
32	ಮುಲ್ಲಾಡಿ ಹಳ್ಳಿ ರಾಘವೇಂದ್ರ ಸ್ವಾಮಿಗಳು	ತಿರುಕ
33	ರಂಗನಾಥ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಮುಗಳ	ರಸಿಕ ರಂಗ
34	ರಾಜೇಂದ್ರ ಯಲಗುಂದರಾವ್ ಧಾರವಾಡಕರ್	ಧಾರಾಯ
35	ರಾಮಚಂದ್ರ ಭೀಮರಾವ್ ಕುಲಕರ್ಣಿ	ರಾವ್ ಬಹದ್ದೂರ್
36	ರಂಗನಾಥ ಶಾಮಾಚಾರ್ಯ ಲೋಕಾಪು	ರಂಶಾ
37	ಮೈಸೂರು ವೆಂಕಟ ದಾಸಪ್ಪ ಸೀತಾರಾಮಯ್ಯ	ರಾಘವ
38	ವೆಂಕಟೇಶ ತಿರುಕೊ ಕುಲಕರ್ಣಿ	ಗಗಳನಾಥ
39	ವೆಂಕಟರಾವ್ ಕೈಯೂರ್ ಕರ್	ಕುಮಾರ ವೆಂಕಣ್ಣ
40	ವೆಂಕಟರಾಮಚಾರ್ಯ	ಜಯಂತ
41	ಶ್ರೀನಿವಾಸ ನರಸಪ್ಪ ಕುಲಕರ್ಣಿ	ಜಗನಾಥದಾಸರು
42		ದೇಜಗೌ

ಕರ್ನಾಟಕದ ಕವಿಗಳು, ಆಶ್ರಯದಾತ, ಕೃತಿ ಮತ್ತು ರಾಜಮನೆತನಗಳು

ಕವಿ	ಐತಿಹಾಸಿಕ ಕೃತಿ	ಆಶ್ರಯದಾತ	ರಾಜಮನೆತನಗಳು
ಪಂಪ	ವಿಕ್ರಮಾರ್ಜುನ ವಿಜಯ	ಶಿವೇ ಅರಿಕೇಸರಿ	ರಾಷ್ಟ್ರಕೂಟರ ಸಾಮಂತ
ರನ್ನ	ಸಾಹಸ ವಿಜಯಂ	ಭೀಮ ಸತ್ತತ್ತ ಬೇಡಂಗ	ಇರಿವ ಕಲ್ಯಾಣಿ ಚಾಳೂಕರು
ನಾಗಚಂದ್ರ	ಮಲ್ಲನಾಥ ಪುರಾಣ	ನಿಲೇ ಬಲ್ಲಾಳ	ಹೊಯ್ಸಳ
ರಾಘವಾಂಕ	ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಕಾವ್ಯ	ನಿಲೇ ನರಸಿಂಹ	ಹೊಯ್ಸಳ
ಜನ್ನ	ಯಶೋಧರಚರಿತೆ	ಶಿವೇ ವೀರ ಬಲ್ಲಾಳ	ಹೊಯ್ಸಳ
ಚಾಮರಸ	ಪ್ರಭುಲಿಂಗ ಲಿಲೆ	ಶಿವೇ ದೇವರಾಯ	ವಿಜಯ ನಗರ
ಕುಮಾರ ವ್ಯಾಸ	ಕರ್ನಾಟಕ ಕಥಾ ಮಂಜರಿ	ಶಿವೇ ದೇವರಾಯ	ವಿಜಯ ನಗರ
ನಂದಿ ತಿಮ್ಮಣ್ಣ	ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷ್ಣರಾಯ	ಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯರು	ವಿಜಯ ನಗರ
ನಂಜುಂಡ	ಕರ್ನಾಟಕ ಕೃಷ್ಣರಾಯ	ಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯರು	ವಿಜಯ ನಗರ
ಗೋವಿಂದ ವೈದ್ಯ	ಕಂಠಿರವ ನರಸರಾಜ ಒಡೆಯರ್ ವಿಜಯ	ಕಂಠಿರವ ನರಸರಾಜ ಒಡೆಯರ್	ಮೈಸೂರು
ಲಿಂಗಣ್ಣ	ಕೆಳದಿ ನೃಪವಿಜಯಂ	ಶವಪ್ಪ ನಾಯಕ	ಕೆಳದಿ
ಸಿಂಗರಾಯ	ವಿತ್ರಾವಿಂ ಗೋವಿಂದ	ಚಿಕ್ಕದೇವರಾಜ ಒಡೆಯರ್	ಮೈಸೂರು
ಸಂಚಿ ಹೊನ್ನಮ್ಮ	ಹದಿಬದೆಯ ಧರ್ಮ	ಚಿಕ್ಕದೇವರಾಜ ಒಡೆಯರ್	ಮೈಸೂರು

ಕನ್ನಡದ ವಿವಾದಾತ್ಮಕ ಕೃತಿಗಳು	
ಸಂಸ್ಕಾರ	ಯು.ಆರ್. ಅನಂತಮೂರ್ತಿ
ಆವರಣ	ಎಸ್.ಎಲ್. ಬೈರಪ್ಪ
ಧರ್ಮಕಾರಣ	ಪಿ.ವಿ. ನಾಯಾಯಣ

ಹಳ್ಳಿ ಹಕ್ಕಿಯ ಹಾಡಿತು
ಮಹಾಜೈತ್ರ
ಅನುದೇವಾ ಹೊರಗಣ
ದುಂಡಿ
ವಾಲ್ಮೀಕಿ ಯಾರು

ಹೆಚ್. ವಿಶ್ವನಾಥ
ಹೆಚ್.ಎನ್. ಶಿವಪ್ರಕಾಶ್
ಬಂಜೆಗೆರೆ ಪ್ರಕಾಶ್
ಯೋಗೇಶ್ ಮಾಸ್ತರ್
ಕೆ.ಎಸ್. ನಾಯಾಯಣಚಾರ್

ಕರ್ನಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಗಳು

ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ	ಸ್ಥಾಪನೆ	ಕೇಂದ್ರ ಸ್ಥಳ	ಕ್ಯಾಂಪಸ್ ಹೆಸರು	ಉದ್ದೇಶ
ಮೈಸೂರು ವಿವಿ	1916	ಮೈಸೂರು	ಮಾನಸ ಗಂಗೋತ್ರಿ	ನಟ ಜ್ಞಾನ ಸದೃಶಂ
ಕರ್ನಾಟಕ ವಿವಿ	1949	ಧಾರವಾಡ	ಪಾವಡನಗರ	ಅರಿವೇ ಗುರು
ಬೆಂಗಳೂರು	1964	ಬೆಂಗಳೂರು	ಜ್ಞಾನ ಭಾರತಿ	ಜ್ಞಾನ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಹಿತಂ
ಕಲಬುರ್ಗಿ	1980	ಕಲಬುರ್ಗಿ	ಜ್ಞಾನಗಂಗಾ	ವಿದ್ಯೆಯ ಅಮೃತ
ಮಂಗಳೂರು	1980	ಮಂಗಳೂರು	ಮಂಗಳ ಗಂಗೋತ್ರಿ	ಜ್ಞಾನವೇ ಬೆಳಕು
ಕುವೆಂಪು	1987	ಶಿವಮೊಗ್ಗ(ಶಂಕರಘಟ್ಟ)	ಜ್ಞಾನ ಸಹ್ಯಾದ್ರಿ	ಮನುಜಮತ ವಿಶ್ವಪಥ
ರಾಜೀವ್ ಗಾಂಧಿ	1996	ಬೆಂಗಳೂರು		ದೇವಹಿತಿಯು ದಾಯಮ
ಆರೋಗ್ಯ				
ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ತಾಂತ್ರಿಕ	1998	ಬೆಳಗಾವಿ	ಜ್ಞಾನ ಸಂಗಮ	ಮೊದಲು ಮಾನವನಾಗು
ಬೆಂಗಳೂರು ಕೃಷಿ	1964	ಹೆಬ್ಬಾಳ		ಕೃಷಿಶೋ ನಾಸ್ತಿ ದುರ್ಭಿಕ್ಷಂ
ಧಾರವಾಡ ಕೃಷಿ	1988	ಧಾರವಾಡ	ಕೃಷಿ ನಗರ	ಕೋಟಿ ವಿದ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಮೇಟಿ ವಿದ್ಯೆ ಮೇಲು
ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯ ಮುಕ್ತ ವಿವಿ	1996	ಮೈಸೂರು	ಮುಕ್ತ ಗಂಗೋತ್ರಿ	ಉನ್ನತ ಶಿಕ್ಷಣ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಎಲ್ಲೆಡೆ
ಅಕ್ಕಮಹಾದೇವಿ	2003	ವಿಜಯಪುರ	ಜ್ಞಾನಶಕ್ತಿ	ಸ್ತ್ರೀ ಶಕ್ತಿಯೇ ಸರ್ವ ಶಿಕ್ಷಣ
ತುಮಕೂರು	2004	ತುಮಕೂರು	ಜ್ಞಾನಾದ್ರಿ	ನಾಲೆಡ್ಡ್ ಈಜ್ ಎಟರನಲ್
ಪಶು ವಿವಿ	2008	ಬೀದರ್	ನಂದಿ ನಗರ	ರೂರಲ್ ಓರಿಯಂಟೆಡ್ ಫಾರ್ಮ್ ಪ್ರೆಂಜಿ
ಕನ್ನಡ ವಿವಿ	1991	ಹಂಪಿ	ವಿದ್ಯಾರಣ್ಯ	ಮಾತೆಂಬುವುದು ಜ್ಯೋತಿರ್ಲಿಂಗ
ಮಂಗಳೂರು	1980	ಮಂಗಳೂರು	ಮಂಗಳ ಗಂಗೋತ್ರಿ	ಜ್ಞಾನವೇ ಬೆಳಕು
ಶ್ರೀ ಕೃಷ್ಣದೇವರಾಯ	2010	ಬಳ್ಳಾರಿ	ಜ್ಞಾನಸಾಗರ	ಜ್ಞಾನ ದಾಸೋಹ
ಸಂಗೀತ ವಿವಿ	2009	ಮೈಸೂರು		ಅನಾದಿಗಾನಮೀ ವಿಶ್ವಂ
ಕೃಷಿ ವಿವಿ	2009	ರಾಯಚೂರು		ಹಸಿರೇ ಉಸಿರು
ರಾಣೀ ಚಿನ್ನಮ್ಮ	2010	ಬೆಳಗಾವಿ	ವಿದ್ಯಾಸಂಗಮ	ವಿದ್ಯಾನ್ ಸರ್ವತ್ರ ಪೂಜ್ಯತೆ
ಕರ್ನಾಟಕ ಬಾನಪದ ವಿವಿ	2011	ಗೋಟಡಿ		ಹನ್ನೆ ಬಿತ್ತೇವು ಹೊಲಕೈಲ್ಲ
ದಾವಣಗೆರೆ	2009	ದಾವಣಗೆರೆ	ಶಿವಗಂಗೋತ್ರಿ	ತಮಸೋಮ ಜೋತಿರ್ಗಮಯ
ತೋಟಗಾರಿಕೆ	2010	ಬಾಗಲಕೋಟೆ	ಉದಯಗಿರಿ	ಫಲ ಪುಷ್ಪ ತಾಂಬೂಲಗಳ ಸಮೃದ್ಧಿ
ವಿಜ್ಞಾನ ವಿವಿ	2013	ಶಿವಮೊಗ್ಗ		ನೆಗಲ ಮೇಲೆ ನಿಶಿದ ಧರ್ಮ

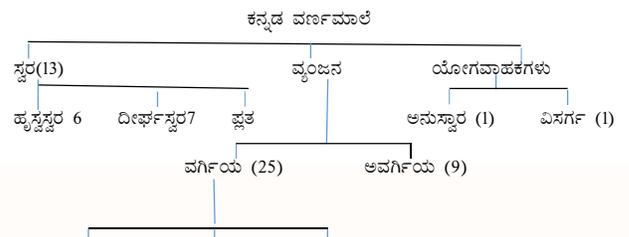
ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಥಮಗಳು

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಪ್ರಥಮ ದೇವಾಲಯ	ಪ್ರಣವೇಶ್ವರ ದೇವಲಾಯ
1	ಪ್ರಥಮ ದೇವಾಲಯ	ಪ್ರಣವೇಶ್ವರ ದೇವಲಾಯ
2	ಮೊದಲು ಬೌದ್ಧ ವಿಹಾರ	ಬನವಾಸಿ
3	ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಥಮ ರಾಜಮನೆತನ	ಕದಂಬರು
4	ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಥಮ ಗದ್ಯ ಕೃತಿ	ವಡ್ಡಾರಧನೆ
5	ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಥಮ ಕೃತಿ	ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ
6	ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಥಮ ಶಾಸನ	ಬ್ರಹ್ಮಗಿರಿ ಶಾಸನ
7	ಕನ್ನಡದ ಮೊದಲ ಶಾಸನ	ಹಲ್ಲೆಡಿ ಶಾಸನ
8	ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಥಮ ತಾಮ್ರ ಶಾಸನ	ತಾಳಗುಂದ ಶಾಸನ
9	ಅಚ್ಚ ಗನ್ನಡದ ಮೊದಲ ದೂರ	ಮಯೂರ ಶರ್ಮ
10	ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಥಮ ಟೆಸ್ಟ್ ಆಟಗಾರ	ಪಿ.ಇ. ಪಾಲಿಯಾ
11	ಕನ್ನಡಿಗ ಪ್ರಥಮ ಅರ್ಜನ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೇತ	ಕೆನ್.ಎಲ್. ಪೋವೆಲ್
12	ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಥಮ ಅರ್ಜನ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೇತ	ಈ.ಎ.ಎಸ್. ಪ್ರಸನ್ನ
13	ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಥಮ ಅರ್ಜನ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ವಿಜೇತ ಮಹಿಳೆ	ಶಾಂತಾ ರಂಗಸ್ವಾಮಿ
14	ತೊರೆವೆ ರಾಮಯಣದ ಕತೆ	ಕುಮಾರ ವಾಲ್ಮೀಕಿ
15	ಆರ್.ಬಿ.ಎ. ಮೊದಲ ಗರ್ವನರ್ ಕನ್ನಡಿಗ	ಬೆನಗಲ ರಾಮರಾವ
16	ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಥಮ ನಾಡಕ	ವಿಶ್ವಾಸಿಂಧ ಗೊವಿಂದ
17	ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಥಮ ಪೋಲಿಸ್ ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರ	ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ
18	ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಥಮ ಹತ್ತಿ ಗಿರಣಿ	ಎಂ.ಎಸ್.ಕೆ ಕಲಬುರ್ಗಿ
19	ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಥಮ ಕಾಗದ ಕಾರ್ಖಾನೆ	ಮೈಸೂರು ಪೆಪರ್ ಮಿಲ್ಸ್ ಲಿ.
20	ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಥಮ ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆ	ಮೈಸೂರು ಸಕ್ಕರೆ ಕಾರ್ಖಾನೆ
21	ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಪ್ರಥಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು	ಎಸ್.ವಿ. ನಂಜುಂಡಯ್ಯ
22	ಕನ್ನಡದ ಮೊದಲ ಸಾಮಜಿಕ ಕಾದಂಬರಿ	ಇಂದಿರಾಬಾಯಿ
23	ಕನ್ನಡದ ಮೊದಲ ಭಾಷಾಂತರ ಕೃತಿ	ಕರ್ನಾಟಕ ಶಾಕುತಲ
24	ಕನ್ನಡ ಶಾಲೆ ಆರಂಭಿಸಿದ ಪ್ರಥಮ ವ್ಯಕ್ತಿ	ವಾರ್ಟರ್ ಎಲಿಯಟ್, ಧಾರವಾಡ
25	ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾದ ಪ್ರಥಮ ಕೆರೆ	ಚಂದ್ರವಳ್ಳಿ ಕೆರೆ
26	ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಥಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ	ಕೆ.ಸಿ.ರೆಡ್ಡಿ
27	ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಥಮ ಚುನಾಯಿತ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ	ಕೆಂಗಲ್ ಹನಂತರಾಯ್
28	ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಥಮ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸೇತರ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ	ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗಡೆ
29	ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಥಮ ಉಪಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿ	ಎಸ್.ಎಂ. ಕೃಷ್ಣ
30	ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನೀಲಗಿರಿ ಗಿಡ ಪರಿಚಯಿಸಿದವರು.	ಟಿಪ್ಪು ಸುಲ್ತಾನ್
31		

ಕನ್ನಡ ವರ್ಣಮಾಲೆಗಳು

- * ಕನ್ನಡದ ವರ್ಣಮಾಲೆಗಳೂ 49
- * ಕೇಸಿರಾಜ 52 ದೇಶಿಯ ಅಕ್ಷರ 5 ಒಟ್ಟು 57, ಅದರಲ್ಲಿ 10 ಕನ್ನಡದವು ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.
- * 47 ಅಕ್ಷರ ಕನ್ನಡದವು ಎಂದು ಚರ್ಚಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯ ವರ್ಣಮಾಲೆ

ಅಲ್ಪ ಪ್ರಾಣ(10) ಮಹಾ ಪ್ರಾಣ(10) ಅನುನಾಸಿಕ (5)

ಸ್ವರಗಳು (13):- ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಉಚ್ಚರಿಸಲ್ಪಡುವ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಸ್ವರಗಳೆಂದು ಕರೆಯುವರು ಅ,ಆ, ಇ, ಈ, ಉ,ಊ, ಋ, ಎ, ಏ, ಐ, ಒ,ಓ ಔ

- ✓ **ಹೃಸ್ವಸ್ವರ(6):-**ಒಂದು ಮಾತ್ರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚರಿಸಲ್ಪಡುವ ಅಕ್ಷರಗಳು ಅ,ಇ,ಉ,ಋ,ಎ,ಐ
- ✓ **ಧಿರ್ಘ ಸ್ವರ(7):-**ಎರಡು ಮಾತ್ರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚರಿಸಲ್ಪಡುವ ಅಕ್ಷರಗಳು ಆ, ಈ, ಊ, ಐ, ಓ, ಔ
- ✓ **ಪ್ಲತ ಸ್ವರಗಳು:-** ಎರಡು ಮಾತ್ರಕಾಲಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಮಾತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚರಿಸುವ ಅಕ್ಷರ ಾ:- ಅಕ್ಕಾ.. ಅಮ್ಮಾ..

2. ಯೋಗವಾಹಕಗಳು(2):- ಯೋಗವಾಹದ ಸಮಸ್ತ ಪದದವನ್ನು ಯೋಗ+ವಹ್ ಎಂದು ವಿಭಜಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಯೋಗ" ಎಂಬುದರ ಮೂಲ ರೂಪವು "ಯುಜ್" ಆಗಿದೆ. ಯುಜ್ ಎಂದರೆ ಕೂಡು ಎಂಬ ಅರ್ಥ ಬರುತ್ತದೆ. ವಾಹ್ ಎಂಬ ದಾತುನಿಂದ ನಿಷ್ಪನ್ನವಾಗಿದೆ. ವಹ್ ಎಂದರೆ ಹೋಗು, ಆದ್ದರಿಂದ ಯೋಗವಾಹಕಗಳು ಎಂದರೆ **ಹೋಗಿ ಕೂಡುವುದು** ಎಂದರ್ಥ. ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಉಚ್ಚರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಒಂದು ಅಕ್ಷರ ಮುಂದೆ ಕೂಡುವುದರಿಂದ ಉಚ್ಚರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅನುಸಾರ ಏರ್ಪಡ ಬದಲಾಗಿ ನಾವು ಅನುನಾಸಿಕ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸಬಹುದಾಗಿದೆ.
ಉದಾ:- ಒಂದು-ಒನ್ದು-ಒನ್ನು
ಅಂಚೆ-ಅಞಚೆ
ಅನುಸಾರ(೦), ವಿಸರ್ಗ(೩)

3. ವ್ಯಂಜನಗಳು(34):- ಸ್ವರಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಮಾತ್ರ ಉಚ್ಚರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ವರ್ಗಿಯ ಮತ್ತು ಅವರ್ಗಿಯ ಎಂದು ಎರಡು ಪ್ರಕಾರಗಳಿವೆ.

ವರ್ಗಿಯ ವ್ಯಂಜನ(25):- ಇವುಗಳನ್ನು ನಾವು ವರ್ಗೀಕರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾದ್ದರಿಂದ ಇವುಗಳನ್ನು ವರ್ಗಿಯ ವ್ಯಂಜನಗಳು ಎನ್ನುವರು
ಕ,ಚ,ಟ,ತ,ಪ ವರ್ಗದ ಅಕ್ಷರಗಳಾಗಿವೆ
ಇದರಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪ ಪ್ರಾಣ ಮತ್ತು ಮಹಾ ಪ್ರಾಣಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ.
ಅಲ್ಪಪ್ರಾಣ(10):- ಕ,ಗ,ಚ,ಜ,ಟ,ಡ,ತ,ದ,ಪ,ಬ
ಮಹಾ ಪ್ರಾಣ(10):- ಖ,ಘ,ಙ,ಝ,ಞ,ಠ,ಡ,ಢ,ಣ,ಠ,ಡ,ಢ,ಣ
ಅನುನಾಸಿಕ(5):- ಙ,ಞ,ಣ,ನ,ಮ

ಅವರ್ಗಿಯ ವ್ಯಂಜನಗಳು:- ಇವುಗಳನ್ನು ನಾವು ಅರ್ಗೀಕರಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ
ಯ,ರ,ಲ,ವ,ಸ,ಶ,ಷ,ಹ,ಳ,ಕ್ಷ,ಙ್ಞ

ಗುಣಿತಾಕ್ಷರ

ಬರಿ ವ್ಯಂಜನವಾಗಿ ಅಥವಾ ಸ್ವರಗಳಾಗಿ ಬಿರಿಯುವುದರಿಂದ ಗುಣಿತಾಕ್ಷರಗಳು ಬರೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. 34 ವ್ಯಂಜನಗಳು ಮತ್ತು 13 ಸ್ವರಗಳೂ ಸೇರಿ 47 ಗುಣಿತಾಕ್ಷರಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬಹುದು. ಅದೇ ರೀತಿ ಯೋಗವಾಹಕಗಳು ಬರೆಯ ಬಹುದು.

ಉದಾ:- ಕ, ಕಾ, ಕಿ, ಕೀ... .. ಕಂ, ಕಃ
ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರಗಳು:- ಎರಡು ಅಥವಾ ಅನೇಕ ವ್ಯಂಜನಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸ್ವರ ಸೇರಿ ಉಂಟಾಗುವ ಪದಗಳನ್ನು ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರಗಳು ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಉದಾ:- ಅಪ್ಪ, ಅಮ್ಮ, ಅಕ್ಕ, ಇತ್ಯಾದಿ.

ಸಜಾತಿಯ ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರಗಳು:- ಅಯಾ ಜಾತಿಯ ಎರಡು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಂಜನಗಳು ಸೇರಿ ಉಂಟಾಗುವ ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರಗಳು. ಉದಾ:- ಅಪ್ಪ, ಅಮ್ಮ, ಅಕ್ಕ

ವಿಜಾತಿಯ ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರಗಳು :- ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಎರಡು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಂಜನಗಳು ಸೇರಿ ಉಂಟಾಗುವ ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರಗಳು. ಉದಾ:- ಅಕ್ಷರ, ಅದ್ವಿತ, ಅಕ್ರಮ, ಇತ್ಯಾದಿ

ಲಿಂಗ, ವಚನ , ವಿಭಕ್ತಿ

ಲಿಂಗ:-

ಕೇಶಿರಾಜನು ಲಿಂಗಗಳು **ಒಂಬತ್ತು(9)** ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿರುವವರು **ಮೂರು**. ಒಟ್ಟು ಆರು ಲಿಂಗಗಳು ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿವೆ ಅವುಗಳೆಂದರೆ.

- 1) ಪುಲ್ಲಿಂಗ
- 2) ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ

- 3) ನಪುಂಸಕಲಿಂಗ
- 4) ಪುನ್ಯಪುಂಸಕಲಿಂಗ
- 5) ಸ್ತ್ರೀನಪುಂಸಕಲಿಂಗ
- 6) ನಿತ್ಯನಪುಂಸಕಲಿಂಗ

1. ಪುಲ್ಲಿಂಗ:- ಯಾವ ಶಬ್ದ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದಾಗ 'ಗಂಡಸು' ಎಂಬರ್ಥ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೊಳೆಯುವುದೋ ಅದು ಪುಲ್ಲಿಂಗ
ಉದಾ:- ಹನುಮ, ದೊಡ್ಡವನು, ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ, ಅಣ್ಣ, ಸುಳ್ಳು

2. ಸ್ತ್ರೀ ಲಿಂಗ:- ಯಾವ ಶಬ್ದ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದಾಗ 'ಹೆಂಗಸು' ಎಂಬರ್ಥ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೊಳೆಯುವುದೋ ಅದು ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗ
ಉದಾ:- ಕೆಟ್ಟವಳು, ಯಾಯಿ, ಚೆಲುವೆ, ಹರಣಿ, ಯಾಣಿ, ಕವಯತ್ರಿ,

3. ನಪುಂಸಕಲಿಂಗ :- ಯಾವ ಶಬ್ದ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದಾಗ 'ಗಂಡಸು-ಹೆಂಗಸು' ಅಲ್ಲ ಎಂಬರ್ಥ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೊಳೆಯುವುದೋ ಅದು ನಪುಂಸಕಲಿಂಗ
ಉದಾ:- ಪೆಪೆರ್, ಕಲ್ಲು, ಮುಳ್ಳು, ಹೊಲ, ಮನೆ ..

4. ಪುನ್ಯಪುಂಸಕಲಿಂಗ:- ಕೆಲವು ನಾಮಪದಗಳು ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಪುಲ್ಲಿಂಗವಾದರು ನಪುಂಸಕಲಿಂಗವಾಗಿಯೂ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳೂ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಗ್ರಹವಾಚಕ ಶಬ್ದಗಳಾದ ಸೂರ್ಯ, ಚಂದ್ರ, ಮಂಗಳ, ಆಕಾಶ ಮುಂತಾದವು

ಪುಲ್ಲಿಂಗ	ನಪುಂಸಕಲಿಂಗ
ಸೂರ್ಯ ಮೂಡಿದನು	ಸೂರ್ಯ ಮೂಡಿತು
ಚಂದ್ರ ಬಂದನು	ಚಂದ್ರ ಬಂದಿತು

5. ಸ್ತ್ರೀನಪುಂಸಕಲಿಂಗ :-ದೇವತಾ ವಾಚಕಗಳಾದ ಕೆಲವು ಶಬ್ದಗಳು ಸಂದರ್ಭಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಸ್ತ್ರೀಲಿಂಗದಂತೆಯೂ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆನಪುಂಸಕ ಲಿಂಗವಾಗಿಯೂ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.

ಸ್ತ್ರೀ ಲಿಂಗ	ನಪುಂಸಕಲಿಂಗ
ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಒಲಿದಳು	ಲಕ್ಷ್ಮೀ ಒಲಿಯಿತು
ಹುಡುಗಿ ಓಡಿದಳು	ಹುಡುಗಿ ಓಡಿತು

6. ನಿತ್ಯನಪುಂಸಕಲಿಂಗ:- ಶಿಶು, ಮಗು, ದಂಡು, ಗುಂಪು, ಜಂಗುಳಿ ಮುಂತಾದವು ಶಬ್ದಗಳೂ ನಪುಂಸಕಲಿಂಗ ಪ್ರಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುವುದರಿಂದ ಇಂತವುಗಳನ್ನು ನಿತ್ಯನಪುಂಸಕಲಿಂಗ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ
ಉದಾ:- ದಂಡು ಬಂದಿತು
ಜನರು ಚದುರಿದರು
ಮಗು ಜನಿಸಿತು
ಜನ ಜಂಗುಳಿ ಸೇರಿತು

ವಚನ:-

ಭಾ

ಷೆಯಲ್ಲಿ ವಚನ ಎಂದರೆ ಮಾತು ಎಂದಾದರೆ ವ್ಯಾಕರಣದಲ್ಲಿ ವಚನ ಎಂದರೆ ಸಂಖ್ಯಾ ಎಂದಾಗುತ್ತದೆ. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಎಕವಚನ, ದ್ವಿವಚನ, ಬಹುವಚನ ಎಂದು ಮೂರು ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿವೆ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಏಕವಚನ, ಬಹುವಚನ ಎಂದು ಎರಡು ಮಾತ್ರ ಇವೆ.
ಒಂದು ವಸ್ತು ಎಂದು ಸೂಚಿಸುವ ಶಬ್ದಗಳೆಲ್ಲ ಎಕವಚನ, ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಬಹುವಚನ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಏಕ ವಚನ	ಬಹುವಚನ	ಏಕವಚನ	ಬಹುವಚನ
ತಾಯಿ	ತಾಯಿಯರು	ಅಣ್ಣ	ಅಣ್ಣಂದಿರು
ಅಕ್ಕ	ಅಕ್ಕಂದಿರು	ಅರಸ	ಅರಸರು
ಕಲ್ಲು	ಕಲ್ಲುಗಳು	ಮನೆ	ಮನೆಗಳು
ಬಾಲಕ	ಬಾಲಕರು	ಊರು	ಊರುಗಳು

ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು

ವಿಭಕ್ತಿ ಎಂದರೆ ಕತ್ಯ, ಕರ್ಮ, ಕರಣ, ಸಂಪ್ರಧಾನ, ಅಪಾದಾನ, ಅಧಿಕಾರಣಾದಿ ಕಾರಕಾರ್ಥಗಳನ್ನು ವಿಭಾಗಿಸಿಕೊಡುವ ಶಬ್ದರೂಪಕ್ಕೆ ವಿಭಕ್ತಿ ಎನ್ನುವರು.

ಕ್ರ. ಸಂ.	ವಿಭಕ್ತಿಗಳು	ಕಾರಕ ಅರ್ಥಗಳು	ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯ	ಉದಾಹರಣೆ	ಹಳಗನ್ನಡ	ಉದಾಹರಣೆ
1	ಪ್ರಥಮಾ	ಕರ್ತೃರ್ಥ	ಉ	ರಾಮನು	ಮ್	ರಾನಮ್
2	ದ್ವಿತೀಯಾ	ಕರ್ಮಾರ್ಥ	ಅನ್ನು	ರಾಮನನ್ನು	ಅಂ	ರಾಮನಂ
3	ತೃತೀಯಾ	ಕರುಣಾರ್ಥ	ಇಂದ	ರಾಮನಿಂದ	ಇಂ, ಇಂದೆ	ರಾಮನಿಂ
4	ಚತುರ್ಥಿ	ಸಂಪ್ರಧಾನ	ಗೆ, ಇಗೆ, ಕೈ, ಅಕ್ಕ	ರಾಮನಿಗೆ	ಗೆ, ಕೈ, ಕೈ	ರಾಮನಿಗೆ
5	ಪಂಚಮಿ	ಅಪಾದಾನ	ದಸೆಯಿಂದ	ರಾಮನದಸೆಯಿಂದ	ಅತ್ತೇಣಿಂ, ಅತ್ತೇಣಿಂದಂ	ರಾಮನತ್ತೇಣಿಂ
6	ಷಷ್ಠಿ	ಸಂಬಂಧ	ಅ	ರಾಮನ	ಅ	ರಾಮನ
7	ಸಪ್ತಮಿ	ಅಧಿಕರಣ	ಅಲ್ಲಿ, ಅಲಿ, ಎ, ಒಳ್	ರಾಮನಲ್ಲಿ	ಒಳ್	ರಾಮನೊಳ್
8	ಸಂಭೋದನ	ಕರೆಯುವಿಕೆ	ಆ, ಏ, ಇರಾ, ಈ			

ಕ ಕ ಕ ಸ ಅ ಸ ಅ ಕರೆಯುವಿಕೆ

(ಉ, ಅನ್ನು, ಇಂದ, ಗೆ ಇಗೆ ಕೈ ಅಕ್ಕ, ದಸೆಯಿಂದ, ಅ, ಅಲ್ಲಿ ಅಲಿ ಎ ಒಳ್, ಆ ಏ ಇರಾ ಈ)

- ಪ್ರಥಮಾ :-** ಇದು ಕರ್ತೃಕಾರಕ ಹೊಂದಿದೆ, ಅಂದರೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಅಥವಾ ಮಾಡಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಈ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯ 'ಉ' ಕಾರವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಸತಿಶನ ಓದುತ್ತಾನೆ ರಾಧೆಯು ಅಟವಾಡುತ್ತಾಳೆ
- ದ್ವಿತೀಯಾ :-** ಇದು ಕರ್ಮಕಾರಕ ಅಂದರೆ, ಕರ್ತೃ ಮಾಡಬಹುದಾದ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಈಡಾಗುವ ವಸ್ತುವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರ ಪ್ರತ್ಯಯ 'ಅನ್ನು' ಮಕ್ಕಳು ಪತ್ರವನ್ನು ಬರೆದರು ಅಧಿಕಾರಿಯು ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡಿದರು
- ತೃತೀಯಾ :-** ಇದು ವಿಭಕ್ತಿ ಕರಣ ಕಾರಕವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ, ಕರಣ ಎಂದರೆ ಸಾಧನ ಕರ್ತೃವಾದದ್ದನ್ನು ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಸಾಧನವೇ ಕರಣವಾಗಿದೆ. ಇದರ ಪ್ರತ್ಯಯ 'ಇಂದ';
1) ಮಂಜು ಜೆನ್ನಿಲ್‌ನಿಂದ ಚಿತ್ರ ಬಿಡಿಸಿದನು ಗುತುಗಳು ಕೊಲಿನಿಂದ ಹೊಡೆದರು
- ಚತುರ್ಥಿ :-** ಇದರ ಕಾರಕ ಸಂಪ್ರಧಾನ(ಪಡೆಯುವಿಕೆ) ಕರ್ತೃದಾರ ಮಾಡುವ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ಸ್ಥಾನ ಪಡೆಯಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ಸಂಪ್ರಧಾನವು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರ ಪ್ರತ್ಯಯ 'ಗೆ, ಇಗೆ ಕೈ, ಅಕ್ಕ' ಭಿಮನು ದುರ್ಯೋಧನನಿಗೆ ಹೇಳಿದನು ಸಂಜು ಕಿತ್ತೂರಿಗೆ ಬಂದನು
☞ ಇದರ ಕಾರಕ ಅಪಾದಾನ(ಅಗಲುವಿಕೆ) ಯಾವ ಮೂಲದಿಂದ ವಸ್ತು ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತು ಅಥವಾ ಒಂದು ವಸ್ತು ಏಲ್ಲಿಂದ ಎಲ್ಲಿಗೆ ಆಗಲಿತು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ಇದರ ಕಾರಕ 'ದರೆಯಿಂದ' ಕೊಳದಿಂದ ಹಕ್ಕಿಗಳು ಹಾರಿದವು

ನಲಿಂದ ಮನವನು ಮೇಲಕ್ಕೆ ಹಾರಿತು

- ಷಷ್ಠಿ:-** ಷಷ್ಠಿಗೆ ಕಾರಕವಿಲ್ಲ ಏಕೆಂದರೆ ಇದು ನಾಮಪದಕ್ಕೂ ಕ್ರಿಯಾಪದಕ್ಕೂ ಇರುವ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಎರಡು ನಾಮ ಪದಗಳ ನಡುವೆ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿದೆ. ಇದರ ಪ್ರತ್ಯಯ 'ಅ' ಗಂಗೆಯ ನೀರು ಅರಸನ ಮನೆ ಅವನ ಗಡಿಯಾರ
- ಸಪ್ತಮಿ :-** ಇದರ ಕಾರಕ ಅಧಿಕರಣ, ಕೆಲಸ ನಡೆಯಲು ಯಾವುದರ ಆಧಾರ ಆಶ್ರಯವಾಗಿರುತ್ತದೆಯೋ ಅದನ್ನು ಅಧಿಕರಣ ಎನ್ನುವರು. ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿದ್ದಾರೆ ಗೂಡಿನೊಳು ಪಕ್ಷಿಗಳಿವೆ ಬ್ಯಾಂಕಿನಲ್ಲಿ ಹಣವಿದೆ
- ಸಂಭೋಧನೆ :-** ಸಂಭೋಧನೆ ಎಂದರೆ ಅಮೃತ್ತೋ ಮತ್ತೊಬ್ಬರ ಹೆಸರನ್ನು ಸೂಚಿಸಿ ಕರೆಯುವುದೇ ಸಂಭೋಧನಾ, ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು 'ಆ, ಇ, ಏ, ಇರಾ,' ರಾಮಾ ಇಲ್ಲಿ ಬಾ ತಂಗಿ ಪೆನ್ನು ಕೊಡು ಮಕ್ಕಳೇ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಿರಿ

ವಿಭಕ್ತಿ ಸ್ಥಾನ ಪಲ್ಲಟ:- ನಾವು ಮಾತನಾಡುವಾಗ ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ಪ್ರಕೃತಿಗಳಿಗೆ ಯಾವ ಯಾವ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳನ್ನು ಹಚ್ಚಿ ಹೇಳಬೇಕೋ ಅದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಕೆಲವು ಸಾರಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯ ಹಚ್ಚಿ ಹೇಳುವುದುಂಟು. ಹೀಗೆ ಬರಬೇಕಾದ ಪ್ರತ್ಯಯಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿ ಬರೋಂದು ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯ ಬರುವಂತೆ ಹೇಳುವುದು :ವಿಭಕ್ತಿ ಸ್ಥಾನಪಲ್ಲಟ" ಎನ್ನುವರು

ದೇಶಿಯ ಮತ್ತು ಅನ್ಯದೇಶಿಯ

ಯಾ ವುದೇ ಒಂದು ಭಾಷೆಯು ಸಂಪದ್ದರಿತವಾಗಿ ಬೆಳೆಯಲು ಅನ್ಯ ಭಾಷೆಯಿಂದ ಪಡೆಯುವ ಅಥವಾ ಕೊಡುವ ಕ್ರಿಯೆಯು ನಿತರಂತರವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದದ್ದು ಅನಿವಾರ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈ ಸ್ಥಿಕರಣ ಹಾಗೂ ಅರ್ಜನಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಆಯಾ ಭಾಷೆಯು ತನ್ನ ಶಬ್ದ ಸಂಪತ್ತನ್ನು ವಿಸ್ತರಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಹೀಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿದ ಶಬ್ದ ಕೋಶಗಳ ಪದಗಳನ್ನು ನಾವು ಅನ್ಯದೇಶ್ಯ / ತತ್ವಮ/ ಶಬ್ದಗಳೆಂದು ವರ್ಗೀಕರಿಸಿದ್ದೇವೆ

ದೇಶ್ಯ ಪದಗಳು ಎಂದರೆನು?

ಅಚ್ಚಗನ್ನಡದ ಪದಗಳನ್ನು ದೇಶ್ಯ ಪದಗಳು ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಉದಾ:- ಕೈ, ಕಾಲು, ಬಾಯಿ, ಕಣ್ಣು, ಮಿನು, ಬಿಳಿದು ಕೆರಿದು, ಮೊಸರು, ಮಜ್ಜೆ, ಕರು, ಆಕಳು, ಬಾನು, ಬೊನು, ತಿಂಗಳು, ಕಲ್ಲು, ಹಿಡ, ನೆಲ, ಮನೆ, ಹೊಲ, ಗದ, ಕದ, ಮರ, ಗಿಡ, ನೆಲ, ಆಳು , ತೆಂಕಣ, ಮೂಡಣ, ಪಟುವಣ, ಬಡಣಣ, ತೆವರು, ತಗ್ಗು ಇಳಿ, ನೇಸರು, ತಿಂಗಳು, ಕಲ್ಲು , ನೆಲ್ಲು, ಹೊಳೆ, ತೋಗು, ಬರು, ತಿನ್ನು, ಒಂದು , ಎರಡು, ನೂರ, ಹೆಚ್ಚು, ಕಡಿಮೆ, ಮೆಲ್ಲಗೆ, ಚೆನ್ನಾಗಿ, ತಿಳುವಳಿಕೆ, ನಡವಳಿಕೆ, ನೀರು ಮೀನು, ಬಾನು, ಅರಸು, ಹುಡುಕು, ಅಗಿ, ಅಲರು, ನುರಿ, ಉಡು, ತೊಡು, ಕೈ, ಕಾಲು, ಬಾಯಿ, ಕಣ್ಣು ತಲೆ, ಕಿವಿ, ಮೂಗು, ಕನ್ನೀರು, ಬೆನ್ನೀರು, ಬೆಚ್ಚಗೆ, ತಣ್ಣಗೆ, ಕಮ್ಮಿಗೆ, ಸಣ್ಣ, ದೊಡ್ಡ, ಬಿಳಿದು, ಕೆರಿದು, ಹಿರಿದು,ತುಪ್ಪು, ಹಾಲು, ಮೊಸರು, ಮಜ್ಜೆಗೆ, ಅವು, ಕರು, ಆಕಳು, ತರು, ನೆರೆ, ಸೇರು , ಹೀರು, ಸೋರು, ಸಾರು, ಹುಳಿ, ಹುರುಳಿ, ಹುಲ್ಲು, ರಾಗಿ, ಜೋಳ, ಬೆಲ್ಲ, ಎಳ್ಳು ಬೆಣ್ಣೆ, ಮುಂತಾದವುಗಳು

ಸಂಸ್ಕೃತ ಪದಗಳು:-

ಭುಮಿ, ಪೃಥ್ವಿ, ಆರ್ದ್ರ, ನದಿ, ರಾತ್ರಿ, ದಿವಸ, ರಾಮ, ಲಕ್ಷ್ಮಣ, ಭರತ, ಶತ್ರುಘ್ನ, ಮಹಾಭಾರತ, ಕುಮಾರ, ಪಿತೃ, ಮಾತೃ, ರಾಜನ್, ಸಹೋದರ ಸಹೋದರಿ, ಅಂಗ, ಅಂಗವಿಕಲ, ಸಂಗಮ, ಸಮಗಮಾ, ಶಸ್ತ್ರ, ಶಾಸ್ತ್ರ, ದೇವತಾ, ಯಾತ್ರಾ, ದೇವಲಯಾ, ಋಷಿ, ಮುನಿಗಣ, ಋಣ, ಇತ್ಯಾದಿ.

ಅನ್ಯದೇಶಿಯ ಪದಗಳು ಎಂದರೆನು?

ಸಂಸ್ಕೃತವಲ್ಲದ ಹಾಗೂ ಅನ್ಯ ಭಾಷೆಯ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಅನ್ಯದೇಶ್ಯ ಪದಗಳೆಂದು ಕರೆಯುವರು. ಉದಾ:- ರೋಡ್, ಅರ್ಜಿ, ಕಛೇರಿ, ಜಲನ್, ಸಿಮೆಂಟ್, ಪೆನ್,ಅಲಮಾರ್, ಲೈಬ್ರರಿ, ಲೈಟ್, ಬಾಟಲ್, ಕ್ರಿಕೆಟ್, ನಂಬರ್, ಅಸಲಿ, ನಕಲಿ, ಮೋಟಾರು, ಜಬರ್ದಸ್ತ ಮುಂತಾದವು

- ಕ.ತ.ವ ಅಕ್ಷರಗಳ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಗ.ದ.ಬ ಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಕ.ಖಂ-ಗ ಘೂಕ-ಗೂಗೆ, ಈಲಿಕಾ-ಈಲಿಗೆ ಕೇತಕಿ-ಕೇದಗ, ಕಟಕ-ಕಡಗ, ಮುಖಿ-ಮೂಗ, ಜೀರಿಕಾ-ಜೀರಿಗೆ, ಮಲ್ಲಿಕಾ-ಮಲ್ಲಿಗೆ, ಕಾಕ-ಕಾಗೆ, ಸುತ್ತಿಕಾ-ಸುತ್ತಿಗೆ, ವ್ಯುಕ್ತಾಖಿ-ಬೇಸಿಗೆ, ದೀಪಾವಳಿಕಾ-ದೀಪಳಿಗೆ ಚತುರ=ಚದುರ, ಭೂತಿ=ಭೂದಿ, ದೋತಿ=ದೋದಿ, ದ್ವಿತೀಯಾ=ಬಿದಿಗೆ, ತೃತೀಯಾ=ತುದಿಗೆ, ಸಂಸ್ಕೃತ=ಸಕ್ಕದ.

- ಮ>ಬ> ವಿರಹ-ಬಿರಹ, ವಿಸ್ಮಾ-ಬಿತ್ತರ, ವ್ಯವಸಾಯ- ಬೇಸಾಯ, ವಸಂತ- ಬಸಂತ, ಕಾವ್ಯ-ಕಬ್ಬು, ವ್ಯಾಪ್ತ- ಬಗ್ಗ
- 3) ಋ>ಅರ್ :- ಕರ್ತೃ-ಕರ್ತಾರ, ದಾತೃ-ದತಾರ, ನೇತೃ-ನೇತಾರ, ವಕ್ತೃ-ವಕ್ತಾರ, ಶೋತೃ-ಶೋತಾರ,
 - 4) ಋ>ರಿ :- ಋಣ-ರಿಣ, ಋಷಿ-ರಿಷಿ,
 - 5) ಓ> ಡ :- ಅಡವಿ- ಅಡವಿ, ಕಟಕ-ಕಡಗ, ಜಿಜಾ-ಜಡೆ, ಕರ್ನಾಟ-ಕನ್ನಡ, ತಟ-ದಡ
 - 6) ಶ,ಷ >ಸ ಅಂಕುಶ-ಅಂಕುಶ, ಅಶೋಕ- ಅಸುಗೆ, ಕಲಶ-ಕಳಸ, ಸೃಶಾನ-ಮಸಣ, ಶುಂಟಿ-ಸುಂಟಿ, ಪಶು-ಹಸು, ಯಶ-ಜಸ, ಶ್ರೀ-ಸಿರಿ, ರಾಶಿ-ರಾಸಿ, ದಿಶಾ-ದೆಸೆ, ಶಿರ-ಸಿರ

ಅನ್ಯದೇಶೀಯ ಪದಗಳು:-

ಇಂಗ್ಲಿಷ್ :- ಕಾರು, ಬಸ್ಸು, ಕಾಲೇಜು, ರೈಲು, ಮೋಟಾರು, ಲೈಟ್, ಪೆನ್ನು, ಆಫೀಸ್, ಸ್ಕೂಲ್, ರೇಡಿಯೋ, ಆಸ್ಟ್ರೆ, ಕೋರ್ಡ್, ಬ್ಯಾಂಕ್ ಇತ್ಯಾದಿ.

ಅರಬ್ಬಿ :- ಅಮಾನತು, ಅಸಲು, ಇನಾಮು, ಕಾಯ್ದೆ, ಗಲೀಬು, ತಕರಾರು, ನಕಲು ಇತ್ಯಾಗಿ

ಪೋರ್ಚುಗಲ್ :- ಮೇಜು, ತಂಬಾಕು, ಅನಾನಸು, ಸಾಬುನು, ಆಸ್ಟ್ರೆ, ಚೆಂಬು, ಚಾ, ಇಸ್ಟ್ರಿ, ರಶಿಡಿ, ಇತ್ಯಾದಿ.

ಉರ್ದು:- ಕಿಮ್ಮತ್ತು, ತಾರಿಮಿ, ತಾಲೂಕು, ಅಹವಾಲು, ಇಲಾಖೆ, ಬಂದೂಕು, ರುಜು, ಶುರು, ಶಾಮಿಲು. ಇತ್ಯಾದಿ.

ಗ್ರೀಕ್ ಮತ್ತು ರೋಮ್ :- ದಮಡಿ, ದಮ್ಡಿ, ದಮ್ಕಿ, ದಿನಾರ, ಗದ್ಯಾಣಿ. . . ಇತ್ಯಾದಿ.

ಪಾರ್ಸಿ & ಪರ್ಶಿಯನ್ :- ಅಬಕಾರಿ, ರಸ್ತೆ, ದವಖಾನೆ, ಚೌಕಾಷಿ, ಜಮಿನು, ಅಜಮಾಯಿಸಿ, ಆಮದು, ದಲ್ಲಾಳಿ, ಇತ್ಯಾದಿ.

ಹಿಂದುಸ್ಥಾನಿ :- ಅರ್ಜಿ, ಕಾರ್ಖಾನೆ, ಸಲಾಮು, ದರ್ಬಾರು, ಮಿರ್ಚಿ, ಕಾಗದ, ಪುಕುಂ. . . . ಇತ್ಯಾದಿ.

- ಮಾತೃ>ಮಾತೃ>ಮಾತರ್, ಪಿತೃ>ಪಿತೃ>ಪಿತರ್
5. ವ್ಯಂಜನಾತ್ಮಕ ಲೋಪವಾಗುತ್ತದೆ ಇಲ್ಲವೆ ಅವು 'ಉ' ಕಾರಾಂತವಾಗಿ ಸಂಯುಕ್ತಾಕ್ಷರವಾಗುತ್ತವೆ ಶಿರಸ್>ಶಿರಸ್ಸು>ಶಿರ, ಸಂಪತ್>ಸಂಪತ್ತು, ಕಾರ್> ಕಾರ್ ಮಹಾಪ್ರಾಣಾಕ್ಷರಗಳು ಅಲ್ಪಪ್ರಾಣಾಕ್ಷರಗಳಾಗುತ್ತವೆ ವಧೂ>ವಧು, ಘಂಟಾ>ಗಂಟೆ, ಭಿಕ್ಷಾ>ಬಿಕ್ಷೆ
 - 6.

ತದ್ರವ	ತದ್ರವ	ತದ್ರವ	ತದ್ರವ
ದಯಾ	ದಯೆ	ಧನುಶ್	ಶನು
ಅಟವಿ	ಅಟವಿ	ವೇಳಾ	ವೇಳೆ
ಶಶಿ	ಶಸಿ	ಋಷಿ	ರಿಷಿ
ಗೌರೀ	ಗೌರಿ	ಪಶು	ಪಸು
ಅಕ್ಷರ	ಅಕ್ಷರ	ಮಾಲಾ	ಮಾಲೆ
ಭಾಷೆ	ಭಾಷೆ	ಬ್ರಹ್ಮ	ಬೊಮ್ಮ
ವಧೂ	ವಧು	ಯಾವನ	ಜಾವನ
ವೈಶಾಲಿ	ಬೇಸಿಗೆ	ಯಾತ್ರಾ	ಯಾತ್ರ
ಯಮ	ಅವ	ಶುಂಠಿ	ಸುಂಟಿ
ಅಶಾ	ಆಸೆ/ ಆಶೆ	ಸಂಧ್ಯಾ	ಸಂಜೆ
ಪ್ರೀತಿ	ಪಿರುತಿ	ರಾಜನ್	ರಾಜ
ವಿಧ್ಯಾ	ಬಿಜ್ಜೆ	ಭಿಕ್ಷಾ	ಬಿಕ್ಷೆ
ಅಗ್ನಿ	ಅಗ್ನಿ	ಅದ್ಭುತ	ಅದುಬುತ
ಅಭಿ	ಅಕ್ಷರ	ಅತಸಿ	ಅಗಸಿ
ಅಮಾಸ್ಯಾ	ಅಮಾಸೆ	ಇಷ್ಟಿಕಾ	ಇಷ್ಟಿಗೆ
ಕಲಮಾ	ಕಳವ	ಕಾವ್ಯ	ಕಬ್ಬ
ಕಾರ್ಯ	ಕಜ್ಜ	ಗೊಪ್ಪಿ	ಗೊಟ್ಟ
ಗಹನ	ಗಾನ	ಗ್ರಂಥಿ	ಗಂಟು

ದ್ವಿರುಕ್ತಿ= ದ್ವೈಉಕಿ | ಅನುಕರಣಾವ್ಯಯ

ತತ್ಸಮ ಮತ್ತು ತದ್ರವ

ತತ್ಸಮ ಎಂದರೇನು?

ಅಸ್ತತ್ಸಮದ ಏಕಾದ ಹೊಂದದೇ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬಳಸಲ್ಪಡುವ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ತತ್ಸಮ ಎನ್ನುವರು. ತತ್ ಎಂದರೆ ಇದಕ್ಕೆ/ ಅದಕ್ಕೆ ಸಮ ಎಂದರ್ಥ. ಅಂದರೆ ಸಂಸ್ಕೃತಕ್ಕೆ ಸಮಾನ ಅಂದರೆ ಇಂಥಹ ಪದಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಕಾರ ಹೊಂದಿದ್ದರೂ ಅರ್ಥ ಮಾತ್ರ ಸಮಾನವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಉದಾ:- ರಾಮ, ಬೀಮ, ವಸಂತ, ಸೋಮ, ಚಂದ್ರ, ಸೂರ್ಯ, ಶಕ್ತು, ಸ್ತ್ರೀ, ವನ, ಭುವನ, ಶಯನ, ಕಾವ್ಯ, ಪಿಲಿ, ಪಶು, ಶಿಷ್ಟ, ಯಶಿಮತಿ, ಗತಿ ಮುಂತಾದವು

ತತ್ಸಮಗಳಾಗುವ ಬಗೆ

1. ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಋ,ಶ,ಷ,ಕ್ಷ,ಞ್, ತ್ರ ವಿಸರ್ಗ ಸ್ತ್ರೀ, ಸ್ತ್ರ, ಮುಂತಾದ ಅಕ್ಷರಗಳಿದ್ದರೆ ಅಲ್ಲಿ ತತ್ಸಮಗಳಾಗುತ್ತವೆ.
2. ಪುರಾಣ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಬರುವ ಹೆಸರು, ಮಾನ, ನದಿ, ತಿಥಿ, ನಕ್ಷತ್ರ, ದಿವಸ ಮುಂತಾದ ಹೆಸರುಗಳು ತತ್ಸಮಗಳಾಗಿರುತ್ತವೆ.
3. ವಿ, ಅ, ಆನ್, ಋ, ನಿನ್, ನಿರ್, ನಿ, ದೆಸ್, ಧರ್, ಇತ್ಯಾದಿ ಉಪಸರ್ಗಗಳೂ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿದ್ದರೆ ತತ್ಸಮಗಳಾಗುತ್ತವೆ.

ತದ್ರವ ಎಂದರೇನು?

ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಕನ್ನಡಕ್ಕೆ ಬರುವಾಗ ಅಲ್ಪ ಸ್ವಲ್ಪ ವಿಕಾರವನ್ನಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಪೂರ್ಣ ವಿಕಾರವನ್ನಾಗಲಿ ಹೊಂದಿ ಬರುವ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು "ತದ್ರವ" ಎನ್ನುವರು. 'ತದ್' ಎಂದರೆ ಅದರಿಂದ 'ಭವ' ಎಂದರೆ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು, ಸಂಸ್ಕೃತದಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ್ದು ಎಂದರ್ಥ

ತದ್ರವಗಳಾಗುವ ಬಗೆ

1. ಸಂಸ್ಕೃತದ ಆ'ಕಾರಗಳು ಎ'ಕಾರಂತಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಶಾಲಾ>ಶಾಲೆ, ಮಾಲಾ>ಮಾಲೆ
2. ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಅ ಮತ್ತು ಆ ಗಳೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಎ, ಅ ಆಗುತ್ತವೆ ದಯ>ದಯೆ, ರಾಮಾ>ರಾಮ
3. ದೀರ್ಘಾಂತ ಸ್ವರಗಳು ಸ್ವರಾಂತಗಳಾಗುತ್ತವೆ. ಲಕ್ಷ್ಮೀ> ಲಕ್ಷ್ಮೀ, ಶ್ರೀ< ಸಿರಿ
4. ಋ ಕಾರಂತಗಳೂ ಅ, ಆ ಕಾರಂತಗಳಾಗುತ್ತವೆ

ದ್ವಿರುಕ್ತಿ ಎಂದರೆ ಒಂದು ವೀಶೇಷಾರ್ಥ ಶಬ್ದವನ್ನು ಎರಡು ಸಲ ಉಚ್ಚರಿಸುವುದು ಎಂದರ್ಥ.

ಪದಭಾಗವನ್ನು ಎರಡು ಎರಡು ಭಾಗ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದು.

1. ಉತ್ಸಾಹದಲ್ಲಿ:- ಹೌದು ಹೌದು! ನಾನೂ ನೋಡಿದೆ. ನಿಲ್ಲು ನಿಲ್ಲು ನಾನು ಬರುವೆ
2. ಹೆಚ್ಚು(ಅಧಿಕ):- ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಾಯಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಸಭಿಕರು ಸೆರಬೆಕು
3. ಕೊಪದಲ್ಲಿ:- ಎಲೆಲಾ! ಮೂರ್ಖಾ, ನಿಲ್ಲು, ನಿಲ್ಲು ಬಂದೆ. ಅಯ್ಯೋ! ಕಾಪಾಡಿ
4. ಪ್ರತಿಯೊಂದು:-ಕೆರಿಗೆ ಕೆರಿಯೇ ಕಣ್ಣೆಂಬಿಟ್ಟು
5. ತರಸ್ಸಾರ :- ಬೇಡ ಬೇಡ, ಅಲ್ಲ ಅಲ್ಲ
6. ಸಂತೋಷ :- ಒಳ್ಳೆಯದು ಒಳ್ಳೆಯದು.
7. ಗಾತ್ರ :- ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ
8. ಅವರಸ :- ಓಡು ಓಡು, ನಡೆ ನಡೆ.
9. ಆಮಂತ್ರಣ :- ಬನ್ನಿ ಬನ್ನಿ
10. ಸಂಭ್ರಮದಲ್ಲಿ:- ಬನ್ನಿ ಬನ್ನಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಿ ಅಗೋ ಅಗೋ! ಎಷ್ಟು ಚೆನ್ನಾಗಿದೆ.
11. ಆಶ್ಚರ್ಯದಲ್ಲಿ:- ಅಬ್ಬಬ್ಬಾ! ಅಂಥ ಮಾಟವಿಡು ಅಹಹಾ! ಈತನ ಅಟ ಆಶ್ಚರ್ಯಕರ
12. ಆಕ್ಷೇಪ:- ಬೇಡ ಬೇಡ ಅವನು ಬರುವುದು ಬೇಡ, ನಡೆ ನಡೆ ದೊಡ್ಡವರ ಗೊಡವೆ ನಮಗೇಕೆ
13. ಹರ್ಷದಲ್ಲಿ:- ಅಮ್ಮಾ ಅಮ್ಮಾನಾನೆ ಗೆದ್ದದ್ದು ಅಹಹಾ ನಾವೇ ಧನ್ಯರು
14. ಅದರದ ಅರ್ಥದಲ್ಲಿ:- ಓಹೋ ಇಗ ಬಂದೆಯಾ, ಬಾ ಬಾ ಮೊದಲು ಊಟ ಮಾಡು ಅಣ್ಣ ಬಂದ ಕಾಲಿಗೆ ನೀರು ಕೊಡು
15. ಅನೇಕ ವಸ್ತುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಗುರುತಿಸುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ :- ಈ ಜೋಳದ ಚೀಲದಲ್ಲಿಯೂ ಜೋಳವನ್ನು ತೆಗೆದು ಒಬ್ಬೊಬ್ಬ ಬಡವರಿಗೂ ಹಂಚಬೇಕು. ಕಟ್ಟಕಡೆಗೆ, ನಟ್ಟ ನಡುವೆ, ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು, ಸಾಕು, ಸಾಕು, ಹಣ್ಣು ಹಂಪಲು, ಕೊತ್ತಕೊತ್ತನೆ, ದಂಡು ದಂಡಾಗಿ, ಯುಗ-ಯುಗಗಳ, ಮೆಲ್ಲಮೆಲ್ಲನೆ, ಹತ್ತಿರತ್ತಿರ, ಓಡೋಡು, ಸುಡುಸುಡು, ಗರಿಗರಿ, ಸಲಸಲಕ್ಕೂ, ಕಲಕಲ, ಪಟಪಟ, ಬುಳುಬುಳು, ಸರಸರ, ಚುರುಚುರು, ಧಗಧಗ, ಒಂದೋಂದು.

ಕೇಲವು ವಿಶೇಷ ರೂಪಗಳು

- ಕಡೆಗೆ+ಕಡೆಗೆ=ಕಟ್ಟಕಡೆಗೆ
- ನಡುವೆ+ನಡುವೆ=ನಟ್ಟನಡುವೆ
- ತುದಿ+ತುದಿ=ತುತ್ತತುದಿ

ಜೋಡಿ ನಡಿಗಳು

ನವು ಆಡುವ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ದ್ವರುಕ್ತಿಯಂತಹ ಇನ್ನೊಂದು ರೀತಿ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತೇವೆ, ಅವು ದ್ವರುಕ್ತಿಯಂತೆ ಕಂಡರು ಅವು ದ್ವರುಕ್ತಿ ಆಗಲಾರವು, ಅವುಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸುವುದು ಎನ್ನುವರು.

ಉದಾ:-

- ❖ ಪಾಪ ಬಡವ ಸಾಲ-ಸೋಲಾ ಮಾಡಿ ಬದುಕಿದನು
- ❖ ಅವರು ಊರು-ಕೆರಿ ಸುತ್ತಿದರು
- ❖ ಬಜಾರಿನಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬಟ್ಟೆ-ಬರೆ ಕೊಡಿಸಿದರು
- ❖ ಅಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳೂ-ಮರಿ ಇದ್ದಾರೆ

ಸಮನಾರ್ಥ ಕೊಡುವ ನಡಿಗಳು:-

ಕೂಡಲ ಸಂಗಮ, ಘನತೆ ಗೌರವ, ಅಲ್ಪಸ್ವಲ್ಪ, ಹೊಗದ್ದೆ, ಕನ್ಯಾಕುಮಾರಿ, ಬಂಧು-ಬಳಗ

- ❖ ಒಂದು ಪ್ರಧಾನ ಅರ್ಥ ಇನ್ನೊಂದು ಅಪ್ರಧಾನ ಅರ್ಥ ಪದವಿರುವ ಪದ ಪಾತ್ರೆ-ಪಗಡೆ, ಪೂಜೆ-ಪುನಸ್ಕಾರ, ಕಾಳು-ಕಡ್ಡಿ, ಕಸ-ಕಡ್ಡಿ, ಗುಡಿ-ಗುಂಡಾರ
- ❖ ಒಂದು ಅರ್ಥಯುಕ್ತ ಮತ್ತು ಮತ್ತೊಂದು ಅರ್ಥರಹಿತ ಪದ ಸಾಲು-ಗಿಲಲು, ಪೆನ್ನು-ಗಿನ್ನು, ರೋಟ್ಟಿ-ಗಿಟ್ಟಿ, ಪಲ್ಲೆ-ಗಿಲ್ಲೆ, ಕಾಲು-ಗಿಲು, ಕೆಲಸ-ಗಿಲಸ, ಹಾಳಿ-ಗಿಳಿ, ಊರು-ಗೀರು.
- ❖ ಬೇರೆ ಅರ್ಥಕೊಡುವ ಪದಗಳು
ಸಹೋದರ ಸಹೋದರಿ
ಊಟ ಉಪಚಾರ
ಹೋಲ ಮನೆ
ಕೆರೆ ಬಾವಿ
ತಂದೆ ತಾಯಿ
ಕರಿನರೆ, ಸೋಪುಸದೆ, ಬಟ್ಟಬರೆ, ಮಕ್ಕಳುಮರಿ, ಮನೆಮಠ, ಹಾಲುಬೇನು, ಸತಿಪತಿ, ಬಿಳಿಯೋಳಿ, ಹಾಲುಗೀಲು, ಬಿಳಿಹೊಳೆ.

ಗ್ರಾಂಥಿಕ ಪದ

- ❖ ಹಿಂಗೆ - ಹಿಗ್ಗೆ
- ❖ ಇವಾಸ - ವಿಶ್ವಾಸ
- ❖ ಸಕ್ಕಾರಿ - ಸಕ್ಕರಿ
- ❖ ಇಲ್ಲದ್ದಂಗ- ಇಲ್ಲದಹಾಗೆ
- ❖ ಕಳುವಾರ ಕಳುಹಿಸಿದ್ದಾರೆ

ವಾಕ್ಯಪ್ರಕಾರಗಳು

ವಾಕ್ಯದ ಪ್ರಕಾರಗಳು

- 1) ಪ್ರಾಚೀನ ವೈಯಾಕರಣಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ
 - ⊙ ಸರಳ ವಾಕ್ಯ (ನಾಮಪದ ಕ್ರಿಯಾದಗಳುಳ್ಳ ವಾಕ್ಯ)
 - ⊙ ಪ್ರತ್ಯಾರ್ಥ ವಾಕ್ಯ
 - ⊙ ಉದ್ಗಾರವಾಚಕ ವಾಕ್ಯ(ಭಾವನೆ ಬಿಂಬಿಸುವ ವಾಕ್ಯ)
 - ⊙ ಅಜ್ಞಾನಾರಕ ವಾಕ್ಯ (ವಿನಂತಿ, ಅಜ್ಜಿ, ಹಾರೈಕೆ, ಬಿಂಬಿಸುವ ವಾಕ್ಯ)
- 2) ಹೊಸಗನ್ನಡ ವೈಯಾಕರಣಿಗಳು ಪ್ರಕಾರ
 - ⊙ ಸಾಮಾನ್ಯ ವಾಕ್ಯ

- ⊙ ಸಂಯೋಜಿತ ವಾಕ್ಯ
- ⊙ ಮಿಶ್ರ ವಾಕ್ಯ

1. ಒಂದು ಪೂರ್ಣ ಪದದೊಂದಿಗೆ ಸ್ವಂತವಾಗಿ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವಾಕ್ಯವೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.
 - ☞ ಕಾರವಾರದಲ್ಲಿ ಮಲೆಯಾ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಹಬ್ಬಿತು.
 - ☞ ವೀರಶೈವರ ಹಣ್ಣನ್ನು ತಿಂದನು.
2. ಸ್ವತಂತ್ರ ವಾಕ್ಯಗಳಾಗಿ ನಿಲ್ಲಬಹುದಾದ ಅನೇಕ ಉಪವಾಕ್ಯಗಳೊಂದಿಗೆ ಒಂದು ಪೂರ್ಣಾಭಿಪ್ರಾಯದ ವಾಕ್ಯವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದು ಸಂಯೋಜಿತ ವಾಕ್ಯ.
 - ☞ ಕಾರವಾರದಲ್ಲಿ ಮಲೆಯಾ ವ್ಯಾಪಕವಾಗಿ ಹಬ್ಬಿತು, ಆದ್ದರಿಂದ ವೀರೇಶ್ವರ ಪಾಠಕರವರು ಮಲೆಯಾದಿಂದ ಬಳಲಬೇಕಾಯಿತು; ಈ ಕಾರಣದಿಂದ ಅವರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಂದ ವರ್ಗಾಯಿಸಲಾಯಿತು.
3. ಒಂದು ಅಥವಾ ಅನೇಕ ವಾಕ್ಯಗಳು ಒಂದು ಪ್ರಧಾನ ಅಧಿನಗಳಾಗಿದ್ದರೆ ಅಂತ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಮಿಶ್ರವಾಕ್ಯ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.
 - ☞ ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮೋಟಾರು ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯ ನವರು ನಿರ್ಧರಿಸಿದ್ದರಾದರೂ ಅವರ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರದ ಅಪ್ಪಣೆ ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲ ಎಂಬ ವಿಷಯ ತಿಳಿದಾಗ ಅವರು ಬಹುವಾಗಿ ಮರುಗಿದರು.

ಪ್ರಧಾನ ಅರ್ಥ:- ಅವರು ಬಹುವಾಗಿ ಮರುಗಿದರು.

ಉಪವಾಕ್ಯ :- ಏನಾದರೂ ಮಾಡಿ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಮೋಟಾರು ಕಾರ್ಖಾನೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಲು ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಯ್ಯನವರು ನಿರ್ಧರಿಸಿದರು. / ಅವರ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬ್ರಿಟಿಷ್ ಸರ್ಕಾರ ಅಪ್ಪಣೆ ದೊರೆಯಲಿಲ್ಲ.

ನಾಮಪದ:-

ಒಂದು ನಾಮಪದ ಉಂಟಾಗುವ ನಾಮ ಪ್ರಕೃತಿ ಅಥವಾ ಪ್ರಾತಿಪದಿಕ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ನಾಮ ಪ್ರಕೃತಿ	ನಾಮ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯ	ನಾಮಪದ
ರಾಮ	ಇಂದ	ರಾಮನಿಂದ
ರಾಮ	ಉ	ರಾಮನು
ಚಿರತೆ	ಅನ್ನು	ಚಿರತೆಯನ್ನು

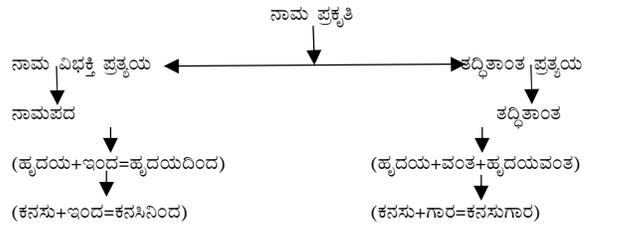
ನಾಮ ಪ್ರಕೃತಿ :- ನಾಮಪದ ಮೂಲ ರೂಪವನ್ನು ನಾಮಪ್ರಕೃತಿ ಅಥವಾ ಪ್ರಾತಿಪದಿಕ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ನಾಮ ಪ್ರತ್ಯಯ ಸೇರಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಮರ, ಕಲ್ಲು, ರಾಮ, ಭೀಮ, ರುದ್ರ

ತದ್ವಿತಾಂತ

ನಮ ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳಲ್ಲದೆ "ತದ್ವಿತಾಂತಗಳು" ಎಂದು ಹೆಸರು ಇದೆ. ನಾಮ ಪದಗಳಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸುವುದನ್ನು ತದ್ವಿತಾಂತಗಳೂ ಎನ್ನುವರು. ನಾಮಪದಗಳ ಮೇಲೆ ಹಲವಾರು ಅರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ 'ಗಾರ, ಕಾರ, ಇಗ, ಅಡಿಗ, ವಂತ, ವಳ, ಇರ, ಮೊದಲಾದ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಸೇರಿ ತದ್ವಿತಾಂತಗಳು ಅನಿಸುವವು.

ನಾಮಪದಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಅರ್ಥಗಳಲ್ಲಿ ತದ್ವಿತ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಸೇರಿ ಆಗುವ ಶಬ್ದಗಳು. (ನಾಮ ಪದಗಳ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ತದ್ವಿತಾಂತಗಳು ಬರುತ್ತವೆ.

1. ಬಳೆಯನ್ನು ಮಾರುವವರು = ಬಳೆಗಾರ
2. ಬುದ್ಧಿ ಹೊಂದಿದವರು = ಬುದ್ಧಿವಂತರು
3. ಕಲೆ ಬಲ್ಲವರು = ಕಲೆಗಾರ

ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರಕಾರಗಳು

1. ತದ್ವಿತಾಂತ ನಾಮ
2. ತದ್ವಿತಾಂತ ಭಾವನಾಮ
3. ತದ್ವಿತಾಂತ ಅವ್ಯಯ (ನಾಮ ಭಾವ ಅವ್ಯಯ)

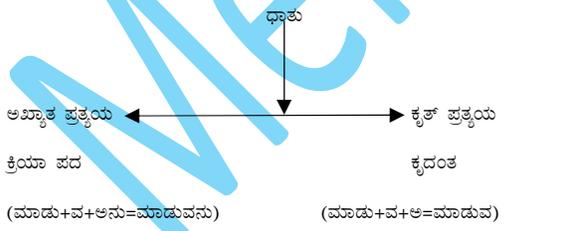
1. **ತದ್ಗುಣಾಂತನಾಮ :-** ನಾಮ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳಿಗೆ ಗಾರ, ವಾಳ, ವಳ, ಕಾರ, ವಂತ, ಆನೆಯ, ಗಿ, ಗುಳಿ, ಕೋರ, ಅಡಿಗ, ಇತಿ, ಹಿತ್ತಿ, ಎ, ಇ ಮೊದಲಾದವು
 - > ಕನ್ನಡ + ಇಗ = ಕನ್ನಡಿಗ
 - > ಹಣ + ವಂತ = ಹಣವಂತ
 - > ಹಾವು + ಹಾಡಿಗ = ಹಾವಾಡಿಗ
 - > ಲಂಚ + ಕೋರ = ಲಂಚಕೋರ
 - > ಬೀಗ + ಇತಿ = ಬೀಗಿತಿ
 - > ಜಾಣ + ಎ = ಜಾಣೆ
 - > ಮಾಲೆಯನ್ನು + ಕಟ್ಟುವನು = ಮಾಲೆಗಾರ

ಸ್ತ್ರೀ ಲಿಂಗದಲ್ಲಿ ಬರುವ ತದ್ಗಿತ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು :- ಬಳಿಗಾರ್ತಿ, ಕನ್ನಡತಿ, ಮಾಲೆಗಾರ್ತಿ, ಇತ್ತಿ, ಗಿತ್ತಿ, ತಿ, ಇ, ಎ .

2. **ತದ್ಗುಣಾಂತ ಛಾಂದನಾಮ :-** ನಾಮ ಪ್ರಕೃತಿಗೆ ತನ, ಪು, ಮೆ, ಇಕೆ, ಮೇ, ಪು, ಕಾ, ಎ ಇತ್ಯಾದಿ ಪ್ರತ್ಯಾಯ ಸೇರಿ ತದ್ಗಿತ ಭಾವನಾಮ ಉಂಟಾಗುತ್ತವೆ
 - > ಗೌಡನ ಭಾವ ಗೌಡ+ಇ+ಕೆ=ಗೌಡಿಕೆ
 - > ಹಿರಿದು ಭಾವ ಹಿರಿದು+ ಪು=ಹಿರಿದು
 - > ಬಿಳಿದುರ ಭಾವ ಬಿಳಿದು+ಪು= ಬಿಳಿಪು
 - > ನುಣದ ಭಾವ ನುಣು+ಪು=ನುಣುಪು
 - > ಇನಿದುರಭಾವ ಇನಿದು+ ಪು= ಇಂಪು
 - > ಜಾಣತನ
 - > ಚೆಲುವಿಕೆ
 - > ಕಪ್ಪು
 - > ಪೆರ್ಮ
 - > ಸಿರಿತನ

3. **ತದ್ಗುಣ ಅನ್ವಯ:-** ಷಷ್ಠಿ ಚತುರ್ಥಿನಾಮ ಪದಗಳೊಡನೆ ಸೇರಿಕೋಂಡು ವಾಕ್ಯ ರಚನೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಒಸ್ಕರ, ತನಕ, ವರೆಗೆ, ಆಗಿ, ಓಸುಗ, ಮುಟ್ಟಿಗೆ, ತನಕ, ಹೀಗೆ, ಅಂತ ಇತ್ಯಾದಿ
 - > ಕೋಗಿಲೆ + ಹಾಗೆ = ಕೋಗಿಲೆ ಹಾಗೆ
 - > ಅವನ + ಒಟ್ಟಿಗೆ = ಅವನೊಟ್ಟಿಗೆ
 - > ಅದಕ್ಕೆ + ಹಾಗಿ = ಅದಕ್ಕಾಗಿ
 - > ಮನೆಯ + ವರೆಗೆ = ಮನೆಯವರೆಗೆ
 - > ಚಂದ್ರನಂತೆ, ಚಂದ್ರನವೋಲ್
 - > ಅವನಂತೆ, ಅವನೋಲ್
 - > ಮನೆಯತನಕ, ಶಾಲೆಯವರೆಗೆ, ನನಗೋಸ್ಕರ, ರಾಧೆಕ್ಕಿಂತ, ಇದಕ್ಕಾಗಿದೆ.

ಕೃದಂತಗಳು

ಧಾತುವಿಗೆ ಕ್ರಿಯಾ ಪ್ರಕೃತಿ ಕಾಲವಾಚಕ ಅಖ್ಯಾತ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳಲ್ಲದೆ 'ಕೃತ್' ಎಂಬ ಬೇರೆ ಅಕ್ಷರಗಳು ಸೇರಿರುತ್ತವೆ

1. **ಕೃದಂತ ನಾಮ**
2. **ಕೃದಂತ ಛಾಂದನಾಮ**
3. **ಕೃದಂತ ಅನ್ವಯ** (ನಾಮ ಭಾವ ಅನ್ವಯ)
 1. **ಕೃದಂತ ನಾಮ:-** ಕೃದಂತ ನಾಮ ಪದಗಳಿಗೆ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಸೇರಿರುತ್ತವೆ.
 - ★ ನೋಡಿದ+ ಅವನು= ನೋಡಿದವನು
 - ★ ನೋಡು+ ಅವನು = ನೋಡಿದ
 - ★ ನೋಡು+ಅದ+ ಅವರು= ಮಾಡಿದವರು

- ★ ನೋಡು+ಅದ+ ಅವನು= ನೋಡದವರು
 - ★ ಅಳ+ ಅತೆ= ಅಳತೆ
2. **ಕೃದಂತ ಭಾವನಾಮ:-** ಧಾತುವಿಗೆ ಭಾವಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ಗೆ, ಇಕೆ, ಆಕೆ, ಇಗೆ, ಓಪ, ಅಲು, ವಳಿಗೆ, ಅಳಕಿ ಮೊದಲಾದವು ಪ್ರತ್ಯಯ ಸೇರಿರುತ್ತವೆ.
 - ★ ಕಲಿ+ಇಕೆ= ಕಲಿಕೆ
 - ★ ತಿಳಿ+ವಳಕೆ=ತಿಳಿವಳಕೆ
 - ★ ಮುನಿ+ಇಸು=ಮುನಿಸು
 - ★ ಬೆಳ+ಅಸು=ಬೆಳಸು
 - ★ ಓಡ, ಹೊಲಿಗೆ, ನೋವು, ತಿನ್ನುವಿಕೆ, ಮಾಟ, ಬಿಚ್ಚಿತ, ನಡತ, ತೋಡಿಗ, ನಂಬಿಕೆ, ಮರವಣಿಗೆ, ನೇನಪು. . . .
 3. **ಕೃದಂತ ಅನ್ವಯ:-** ಧಾತುವಿಗೆ ಉತ್ತ, ಅದೆ, ಅ, ಅಲಿಕ್ಕಿ, ಓಸ್ಕರ, ಅಲಿಕೆ, ಅ, ಇ, ದು, ದರೆ, ಅದು. ಮೊದಲಾದ ಕೃತ್ ಪ್ರತ್ಯಯ ಸೇರಿ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಪದಗಳಾಗಿವೆ.
 - ★ ಬರ+ಉತ್ತ= ಬರೆಯುತ್ತ
 - ★ ನೋಡು+ಉತ್ತ= ನೋಡುತ್ತ
 - ★ ಓದು+ ಅಲು=ಓದಲು
 - ★ ಹೋಗು+ಅದರೆ= ಹೋದರೆ
 - ★ ಓಡು+ಅಲಿಕ್ಕಿ= ಓಡಲಿಕ್ಕಿ
 - ★ ಮಾಡುತ್ತ, ತಿನ್ನುತ್ತ, ಬರದೆ, ಮಾಡಲು, ಮಾಡದೆ, ಕೇಳಿ, ನೋಡ, ಮಾಡಿ, ಬರದು, ತಂದು, ನಡೆಯುತ್ತ,

ಅವ್ಯಯ

ವಾ ಕೃದಲ್ಲಿ ವಚನ ಲಿಂಗ, ವಿಭಕ್ತಿಗೆ ತಕ್ಕಂತ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಬಳಕೆಯಾದರೂ ಯಾವುದೇ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಹೊಂದದೆ ತಮ್ಮ ಮೂಲಕ ರೂಪವನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪದಗಳಿಗೆ ಅವ್ಯಯ ಎನ್ನುವರು

ಉದಾ:- ಮತ್ತು, ಹಾಗಿ, ಆದರೆ, ಬಳಕೆ, ಒಡನೆ, ಬರೆಗೆ, ಸುಮ್ಮನೆ, ಚೆನ್ನಾಗಿ, ಅಂತು, ಇಂತು, ಎಂತು, ಅಂತೆ, ಮೆಲ್ಲಗೆ, ಆಗ, ಈಗ, ಎಂದು. . . .

- * ಸಾಮಾನ್ಯ ಅವ್ಯಯ
- * ಅನುಕರಣಾವ್ಯ ಅವ್ಯಯ
- * ಭಾವಸೂಚಕ ಅವ್ಯಯ
- * ಕ್ರಿಯಾರ್ಥಕ ಅವ್ಯಯ
- * ಸಂಬಂಧಾರ್ಥ ಅವ್ಯಯ
- * ಕೃದಂತ ಅವ್ಯಯ
- * ತದ್ಗಿತ ಅವ್ಯಯ
- * ಅವಧಾರಣಾರ್ಥಕ ಅವ್ಯಯ
- * ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕ ಅವ್ಯಯ
- * ಸಂಭೋಧನ ಅವ್ಯಯ

1. **ಸಾಮಾನ್ಯ ಅವ್ಯಯ :-** ಕ್ರಿಯೆ ನಡುವೆ ರೀತಿ, ಕಾಲ ಸ್ಥಾನ, ಮುಂತಾದವು ತಿಳಿಸುವ ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅವ್ಯಯ ಎನ್ನುವರು.

ಕಮಲೇ ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತಿರುವಳು
ಲಕ್ಷ್ಮೀಯು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹಾಡುವಳು
ಅರವಿಂದನು ಎಲ್ಲಿ ಮಲಗಿದ್ದಾನೆ
2. **ಸಂಭಂದ ಸೂಚಕ:-** ಎರಡು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಪದಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಬಳಸುತ್ತವೆ.

ಆದರೆ, ಅಥಾವ, ಮತ್ತು, ಊ
ಶಂಕರನು ಊರಿಂದ ಬಂದನು ಆದರೆ ಗೌರಿಯು ಬರಲಿಲ್ಲ
ದೀಪಾವಳಿ ಹಬ್ಬಕ್ಕೆ ನನಗೆ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ಹೊಸ ಬಟ್ಟೆ ಬೇಕು
3. **ಭಾವಸೂಚಕ:-** ಮನಸ್ಸಿನ ಭವನೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು. ಸಂತೋಷ, ಆಶ್ಚರ್ಯ, ಭಯ, ಋಷಿ, ಮೆಚ್ಚಿಗೆ, ಕೋಪ, ತಿರಸ್ಕಾರ,

ಆಹಾ! ಎಂಥ ರಮಣೀಯ ವಾದ ಸ್ವಳವಿದು
ಅಯ್ಯೋ! ಅವನಿಗೆ ಹಾವು ಕಚ್ಚಿತು
4. **ಅನುಕರಣ:-** ಅನುಕರಣ ಪದವನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಪದೆ ಪದೆ, ಜಳಜಳ, ಧೂಧೂ, ಜಿಟಿಜಿಟಿ, ಪಟಪಟ

ನೀರು ದಬದಬ ಬಿದ್ದಿತು
ಪಟಪಟ ಮಳೆ ಸುರಿಯಿತು

5. ನಿರ್ಧಾರಾರ್ಥಕ:- ತನಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ವಸ್ತುವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುವ ಪದಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧಾರಾರ್ಥಕ ಎನ್ನುವರು. ಆಗ 'ಏ' ಎನ್ನುವ ಪದ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
 - ಅವನೇ ನನ್ನ ಗೆಳೆಯ
 - ಅವರೇ ಅವರು
 - ಅದೇ ನನ್ನ ಪುಸ್ತಕ
6. ಕ್ರಿಯಾರ್ಥಕ ಅವ್ಯಯ:- ಕ್ರಿಯಾ ಪದದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಮೂಲಕ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವ ಪದಗಳನ್ನು ಕ್ರಿಯಾರ್ಥಕ ಅವ್ಯಯ ಎನ್ನುವರು. ಊಟು, ಹೌದು, ಇಲ್ಲ, ಬೇಕು, ಸಾಕು.
 - ನನಗೆ ಕಾಫಿ ಬೇಕು
 - ತಾಯಿ ಗಿಂತ ಬಂದು ಇಲ್ಲ, ಉಪ್ಪಿಗಿಂತ ರುಚಿ ಇಲ್ಲ
 - ಅವನು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವುದು ಬೇಡ
 - ಅವನಿಗೆ ತಲೆ ಉಂಟು ಬಿದ್ದಿ ಇಲ್ಲ
7. ಕ್ರಿಯಾ ವಿಶೇಷಣ:- ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಕ್ರಿಯಾ ನಡವಂತಹ ರಿತಿಯನ್ನು ಕಾಲ, ಸಮಯ, ಸ್ಥಳ, ಸೂಚಿಸುವ ಅವ್ಯಯ. ಕೂಡಲೆ, ಬಳಿಕೆ, ನಂತರ, ಸುತ್ತಲು, ಇಚ್ಛೆ, ಕೊನೆಗೆ, ಬೆರೆ, ಆಗ, ನಾಳೆ
8. ಅವಧರಣಾರ್ಥಕ ಅವ್ಯಯ:- ಹಲವು ವಸ್ತು ಒಂದನ್ನು ನಿಶ್ಚಯಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಧಾರಣೆ ಎಂದು ಹೆಸರು ನಾನೆ ಅದನ್ನು ಬರೆದೆನು ಅವಳೆ ಬರಲಿ ಅದೇ ನನ್ನ ಶಾಲೆ
9. ಸಂಭೋಧಕಾವ್ಯ :- ಸಂಭಾಷಣೆ ಮಾಡುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ಸಂಭೋಧಕಾವ್ಯ ಎಂದು ಕರೆಯುವರು. ಲೇ, ಎಲೋ, ಎಲಾ, ಓ, ಎ, ಏ ಇತ್ಯಾದಿ
10. ಪ್ರತ್ಯಾರ್ಥಕ ಅವ್ಯಯ:- ಪ್ರಶ್ನೆ ಮಾಡುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಪದಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಾರ್ಥಕ ಅವ್ಯಯ ಎಂದು ಕರೆಯುವರು ಬಂದನೇ? ನೋಡಿದರೇ? ಬಂದೆಯಾ? ಹೋದೆಯಾ?
- 11.

-:ತದ್ವಿತಾಂತಗಳು, ಅವ್ಯಯ, ಕೃದಂತಗಳು:-

ಕ್ರ.ಸಂ.	ತದ್ವಿತಾಂತ	ಉದಾಹರಣೆ
1	ತದ್ವಿತಾಂತ	1. ತದ್ವಿತಾಂತ ನಾಮ 2. ತದ್ವಿತಾಂತ ಭಾವನಾಮ 3. ತದ್ವಿತಾಂತ ಅವ್ಯಯ (ನಾಮ ಭಾವ ಅವ್ಯಯ)
2	ಕೃತನಂತ	1. ಕೃತನಂತ ನಾಮ 2. ಕೃತನಂತ ಭಾವನಾಮ 3. ಕೃತನಂತ ಅವ್ಯಯ (ನಾಮ ಭಾವ ಅವ್ಯಯ)
3	ಅವ್ಯಯ	1. ಸಂಬಂಧ ಸೂಚಕ:- ಎರಡು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಪದಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಬಳಸುತ್ತವೆ. ಆದರೆ, ಅಥಾವ, ಮತ್ತು, ಊ 2. ಭಾವಸೂಚಕ:- ಮನಸ್ಸಿನ ಭವನೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು. ಸಂತೋಷ, ಆಶ್ಚರ್ಯ, ಭಯ, ಖುಷಿ, ಮೆಚ್ಚುಗೆ, ಕೋಪ, ತಿರಸ್ಕಾರ.

	3. ಅನುಕರಣ:- ಅನುಕರಣ ಪದವನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಪದೆ ಪದೆ, ಜಳಜಳ, ಧೇಧೇ, ಚಿಟಿಚಿಟಿ, ಪಟಪಟ ನಿರ್ಧಾರಾರ್ಥಕ:- ತನಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ವಸ್ತುವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳುವ ಪದಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧಾರಾರ್ಥಕ ಎನ್ನುವರು. ಆಗ 'ಏ' ಎನ್ನುವ ಪದ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ನಾಮ ಪ್ರಕೃತಿ

ಮಪದಗಳು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಅಥವಾ ಉಂಟುಮಾಡುವ ಮೂಲ ರೂಪಕ್ಕೆ "ನಾಮ ಪ್ರಕೃತಿ" ಅಥವಾ ಪ್ರತಿಪಾದಕ ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ನಾಮ ಪ್ರಕೃತಿಗಳು ಸಾಕಷ್ಟಿದ್ದು ಅವುಗಳನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಗುರ್ತಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಆ ಎಲ್ಲಾ ನಾಮ ಪದಗಳನ್ನು ಎರಡು ವಿಧಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

1. ಸಹಜನಾಮ ಪ್ರಕೃತಿಗಳು
2. ಸಾಧಿತನಾಮ ಪ್ರಕೃತಿಗಳು
 1. ಸಹಜನಾಮ ಪ್ರಕೃತಿಗಳು:- ಯಾವುದೇ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು ಸಹಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತವೆ ಸಹಜ ನಾಮ ಪ್ರಕೃತಿಯಲ್ಲಿ 8 ಪ್ರಾಕಾರದಲ್ಲಿವೆ. ರಾಮ, ಸೀತ, ನಾಳೆ, ಮೂರನೆಯ ..
 - ❖ ವಸ್ತುವಾಚಕ:-ವಸ್ತುಗಳ ಹೆಸರನ್ನು ಹೇಳುವ ಪದದಗಳು
 - ಅಂಕಿತನಾಮ:-ಕಾವೇರಿ, ಕಾರ್ತಿಕ, ಕೊಪ್ಪಳ, ರಾಯಚೂರು, ರಮಾನಂದರು
 - ರೂಪನಾಮ:- ನದಿ, ಬೆಟ್ಟ, ಹೆಂಗಸರು, ಗಂಡಸರು, ಊರು, ಮನೆ
 - ಅನ್ವರ್ಥನಾಮ:-ಕುಂಟ, ವ್ಯಾಪಾರಿ, ಕುರುಡ, ವಿದ್ಯಾಂಸ, ರೋಗಿ, ಶಿಕ್ಷಕ
 - ❖ ವಸ್ತುಗಳ ಗುಣ, ರೀತಿ, ಆಕಾರ, ಹೆಳುತ್ತವೆ:- ದಾಸ, ಹೇಡಿ, ಶೂರ, ಬಳ್ಳೆಯ, ಕೆಟ್ಟ
 - ❖ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಸಂಖ್ಯಾವಾಚಕ:- ಒಂದು, ಎರಡು, ಮೂರು . ನಾಲ್ಕು
 - ❖ ಸಂಖ್ಯೆಯಿಂದ ಕೂಡಿರುವ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಹೇಳುವ ಶಬ್ದ :- ಮೂವರು, ಐದನೆಯ, ಆರನೆಯ,
 - ❖ ವಸ್ತು/ವಸ್ತುಗಳ ಭಾವನೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸುವ ಪದಗಳು
 - ಬಿಳಿಯದರ ಭಾವ - ಬಿಳಿಪು
 - ನೋಡುವುದರ ಭಾವ- ನೋಡು
 - ಮಾಡುವುದರ ಭಾವ - ಮಾಡು
 - ❖ ವಸ್ತುಗಳ ಆಳತೆ/ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಗಾತ್ರವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಪದ:- ಅಷ್ಟು, ಇಷ್ಟು, ಹಲವು, ಚಾಸ್ತಿ, ಇಸು, ಬಹಳ.
 - ❖ ದಿಕ್ಕು ನಿರ್ದೇಶಿಸುವ ಪದಗಳನ್ನು ದಿಕ್ಕು ವಾಚಕ ಎನ್ನುವರು:- ಮೂಡಣ, ಪಡುವಣ, ತೆಂಕಣ, ಬಡಗಣ
 - ❖ ನಾಮ ಪದಗಳ ಬದಲಿಗೆ ಬಳಸುವ ಪದಗಳು
 - ಪುರುಷಾರ್ಥಕ ನಾಮ ಪದ:- ಅವನು, ಅವಳು, ಅವರು, ಅದು,
 - ಪ್ರತ್ಯಾರ್ಥಕ:- ಯಾರು, ಯಾವದು, ಏಲ್ಲಿ, ಹೇಗೆ
 - ಆತ್ಮಾರ್ಥಕ:- ಮೂರು ಲಿಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಏಕ ರೂಪವಾಗಿ ಬಳಕೆಯಾಗುತ್ತವೆ:- ತಾನು, ತನ್ನ, ತಮ್ಮ, ಅವರ ಇತ್ಯಾದಿ,
 - ನಿರ್ದೇಶನಾತ್ಮಕ:- ಯಾವುದೇ ಪ್ರಾಣಿ ಪಕ್ಷಿ ವಸ್ತು ಗುರುತಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುವ ನಾಮ ಪದಗಳು ಎನ್ನುವರು
 2. ಸಾಧಿತ ಸರ್ವನಾಮ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳು:- ಎರಡು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಪದಗಳ ಸೇರಿ ಉಂಟಾಗುವ ಸಮಸ್ತಪದಗಳು
 - ❖ ಮಳೆ+ಕಾಲ=ಮಳೆಗಾಲ

- ❖ ಮೂರು+ ಕೇವಲ= ಮೂರ್ಕ್ಕಣ್ಣ
- ❖ ಮುಂದಿನ+ ಕೈ=ಮುಂಗೈ
- ❖ ಹಿರಿದು+ ಬಂಡೆ= ಹೆಬ್ಬಂಡೆ

ಸಂಧಿಗಳು

ಸಂಧಿಗಳು

ಸಂಧಿ ಎಂದರೆ ಕೂಡುವಿಕೆ ಅಥವಾ ಸೇರುವಿಕೆ ಎಂದರ್ಥ. ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಅಕ್ಷರಗಳ ಕಾಲ ವಿಳಂಬವಿಲ್ಲದ ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಸೇರುವುದನ್ನು ಸಂಧಿಕಾರ್ಯ ಎನ್ನುವರು.

ಉದಾ:- ಮಳೆ+ಆಗಿ= ಮಳೆಯಾಗಿ
ದಿನಗಳು+ ಅಲ್ಲಿ=ದಿನಗಳಲ್ಲಿ

ಸ್ವರದ ಮುಂದೆ ಸ್ವರ ಬಂದು ಸಂಧಿಯಾದರೆ ಅದು ಸ್ವರ ಸಂಧಿ
ಸ್ವರದ ಮುಂದೆ ವ್ಯಂಜನ ಬಂದು ಸಂಧಿಕಾರ್ಯ ನಡೆದರೆ ಅದನ್ನು ವ್ಯಂಜನ ಸಂಧಿ ಎನ್ನುವರು.

ಸಂಧಿಗಳು

1. ಕನ್ನಡ ಸಂಧಿಗಳು-3

1.1. ಸ್ವರ ಸಂಧಿ

1.1.1. ಲೋಪ ಸಂಧಿ:-

ಸ್ವರದೊಂದಿಗೆ ಸ್ವರವು ಸೇರಿ ಸಂದಿಯಾಗುವಾಗ ಪೂರ್ವಪದದ ಕೊನೆಯ ಸ್ವರವು ಬಿಟ್ಟುಹೋಗಿ ಉತ್ತರ ಪದದ ಮೊದಲನೆಯ ಸ್ವರವು ಹಾಗೆ ಉಳಿಯುವುದೇ ಲೋಪ ಸಂಧಿ

ಎರಡು ಪದಗಳು ಕೂಡಿಸುವಾಗ ಪೂರ್ವ ಪದದ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಸ್ವರವೂ ಲೋಪವಾಗುವುದು. ಪೂರ್ವಪದದ ಅಂತ್ಯಕ್ಕೆ ಉತ್ತರ ಪದದ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವರಸೇರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಪೂರ್ವ ಪದ	ಉತ್ತರ ಪದ	ಸಂಧಿ ಪದ
ನೆನಪು	ಇಲ್ಲ	ನೆನಪಿಲ್ಲ
ಅವನಿಗೆ	ಏನು	ಅವನಿಗನು
ಮಾತು	ಇಲ್ಲ	ಮಾತಿಲ್ಲ
ಊರು	ಅನ್ನು	ಊಠನ್ನು
ದೇವರು	ಇಂದ	ದೇವರಿಂದ
ಬಲ್ಲೇನು	ಎಂದು	ಬಲ್ಲೇನಂದು
ಕಾಡು	ಅಲ್ಲಿ	ಕಾಡಲ್ಲಿ
ಕುಣಿದು	ಆಡು	ಕುಣಿದಾಡು

1.1.2. ಆಗಮ ಸಂಧಿ:-

ಪೂರ್ವಪದದ ಕೊನೆಯ ಅಕ್ಷರದಲ್ಲಿ ಸ್ವರವು ಉತ್ತರಪದದ ಆದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಸ್ವರದೊಡನೆ ಸೇರಿ ಸಂಧಿಯಾಗುವಾದ ಸಂಧಿಪದದಲ್ಲಿರು ಒಂದು ಅಕ್ಷರವು ಹೊಸದಾಗಿ ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುವುದು(ಯ,ವ)

“ಯ”ಕರಾಗಮ ಸಂಧಿ:-ಸಂಧಿಕಾರ್ಯವಾಗುವಾಗ ಯ ಕಾರವು ಆಗಮವಾದರೆ ಅದನ್ನು ಯ ಕರಾಗಮ ಸಂಧಿ ಎನ್ನುವರು
ಉದಾ:-

ಪೂರ್ವ ಪದ	ಉತ್ತರ ಪದ	ಸಂಧಿಪದ
ತಾಯಿ	ಅನ್ನು	ತಾಯಿಯನ್ನು
ಮನೆ	ಅನ್ನು	ಮನೆಯನ್ನು
ಕೈ	ಅನ್ನು	ಕೈಯನ್ನು
ಅಂಗಿ	ಅನ್ನು	ಅಂಗಿಯನ್ನು
ಕೋಡಲಿ	ಇಂದ	ಕೋಡಲಿಯಿಂದ

1.2. ವ್ಯಂಜನ ಸಂಧಿ

1. ಆದೇಶ ಸಂಧಿ:- ಪೂರ್ವ ಪದ ಮತ್ತು ಉತ್ತರಪದಗಳು ಸರಿ ಸಂಧಿಯಾಗುವಾಗ ಸಂಧಿಪದದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಪದದಕೊನೆಯ ವ್ಯಂಜನಗಳಿಗೆ ಆದೇಶಗಳಾಗಿ ಬೇರೆ ವ್ಯಂಜನಗಳು ಬಂದು ಸೇರಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಆದೇಶ ಸಂಧಿ ಎನ್ನುವರು ಮೂರು ಪ್ರಕಾರದ ಆದೇಶ ಸಂಧಿ

1) ಗದಬಾದೇಶ ಸಂಧಿ:-ಉತ್ತರ ಪದದ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಕ್,ತ್,ಪ್, ಗಳಿಗೆ ಗ್, ದ್, ಬ್ ಗಳು ಆದೇಶವಾಗಿ ಬರುತ್ತವೆ.

ಉದಾ:- ಮರ+ಕಾಲು=ಮರಗಾಲು
ತಲೆ+ತೊಗಟು=ತಲೆದೊಗಟು

ಕಣ್+ಪನಿ=ಕಂಬನಿ

ಪೂರ್ವ ಪದ	ಉತ್ತರ ಪದ	ಸಂಧಿಪದ
-	ಕ	ಗ
-	ತ	ದ
-	ಪ	ಬ
ಮಳೆ	ಕಾಲ	ಮಳೆಗಾಲ
ಮೈ	ತೋರು	ಮೈದೋರು
ಕಣ್	ಪನಿ	ಕಂಬನಿ
ಮೈ	ತೋಳೆ	ಮೈದೋಳೆ
ಹೊಸ	ಕಾಲ	ಹೊಸಗಾಲ

2) ವ್ ಕರಾದೇಶ ಸಂಧಿ:- ಉತ್ತರ ಪದದ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ವ್,ಬ್,ಮ್, ಗಳಿಗೆ ವ್ ಕಾರಾವು ಆದೇಶವಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ.

ಉದಾ:- ನೆಕೆ+ಪಾಲು=ನೆಕೆವಾಲು
ಎಳೆ+ಬಳ್ಳಿ= ಎಳೆವಳ್ಳಿ
ಎಲೆ+ಮನೆ=ಎಳೆವನೆ

ಪೂರ್ವ ಪದ	ಉತ್ತರ ಪದ	ಸಂಧಿಪದ
-	ಪ	ವ
-	ಬ	ವ
-	ಮ	ವ

3) ಚ್, ಜ್, ಘ್ ಆದೇಶ ಸಂಧಿ:- ಉತ್ತರ ಪದದ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ ಕಾರಾಕ್ಕೆ ಚ್, ಘ್, ಜ್ ಗಳು ಆದೇಶವಾಗಿ ಬರುತ್ತವೆ.

ಉದಾ:- ಇನ್+ಸರ+ಇಂಚರ
ಮುನ್+ ಸೆರಗು+ಮುಂಜರಗು
ಇರ್+ಸಾಸಿರ=ಇರ್ಭಾರ್ಸಿರ

ಪೂರ್ವ ಪದ	ಉತ್ತರ ಪದ	ಸಂಧಿಪದ
-	ಸ	ಚ
-	ಸ	ಜ
-	ಸ	ಛ

“ಯ”ಕರಾಗಮ ಸಂಧಿ:-ಸಂಧಿಕಾರ್ಯವಾಗುವಾಗ ವ್ ಕಾರವು ಆಗಮವಾದರೆ ಅದನ್ನು ಯ ಕರಾಗಮ ಸಂಧಿ ಎನ್ನುವರು
ಉದಾ:-

ಪೂರ್ವ ಪದ	ಉತ್ತರ ಪದ	ಸಂಧಿಪದ
ವರ	ಅನ್ನು	ವರವನ್ನು
ಹಣ	ಅನ್ನು	ಹಣವನ್ನು
ಗುರು	ಅನ್ನು	ಗುರುವನ್ನು
ಗಿಡ	ಅನ್ನು	ಗಿಡವನ್ನು
ಪುಸ್ತಕ	ಇದು	ಪುಸ್ತಕವಿದು

ಗದಬಾ ಆದೇಶ ಸಂಧಿ

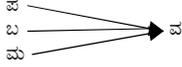
ಉತ್ತರ ಪದದ ಆದಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕ ತ ಪ ಗಳಿಗೆ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಸಂಧಿಪದದಲ್ಲಿರುವ ಗ ದ ಬ ವ್ಯಂಜನಗಳು ಆದೇಶವಾಗಿ ಬರುವುದು

ಕ > ಗ
ತ > ದ
ಪ > ಬ

ಪೂರ್ವ ಪದ	ಉತ್ತರ ಪದ	ಸಂಧಿ ಪದ
ಹಳೆ	ಕನ್ನಡ	ಹಳೆಗನ್ನಡ
ಹಲಿ	ತೋಗಲು	ಹಲಿತೋಗಲು
ಹೂ	ತೋಟ	ಹೂದೋಟ

ವಕಾರಾದೇಶ ಸಂಧಿ:-

ಉತ್ತರ ಪದದ ಆದಿಯಲ್ಲಿ ಪ ಬ ಮ ಗಳಿಗೆ ಸಂಧಿಪದದಲ್ಲಿರುವ ವ ವ್ಯಂಜನ ಆದೇಶವಾಗಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ವಕರಾದೇಶ ಎಂದು ಹೆಸರು.

ಪರ್ವ ಪದ	ಉತ್ತರ ಪದ	ಸಂಧಿಪದ
ಐದು	ಪತ್ತು	ಐವತ್ತು
ಕನೆ	ಪಾಲು	ಕನೆಪಾಲು
ನಲ್	ಮಾತು	ನಲ್ಮಾತು

2. ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಂಧಿಗಳು

- ✓ ಎರಡು ಸಂಸ್ಕೃತ ಸಂಧಿ ಸೇರಿ ಸಂಧಿ ಕಾರ್ಯ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.
- ✓ ಸಂಸ್ಕೃತ ಮತ್ತು ಕನ್ನಡ ಶಬ್ದಗಳು ಸೇರಿ ಸಂಧಿಕಾರ್ಯ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.
- ✓ ಸಂಸ್ಕೃತದಲ್ಲಿ ಸ್ವರಕ್ಕೆ ಸ್ವರ ಪರವಾದಾಗ ಸ್ವರ ಸಂಧಿಕಾರ್ಯಯಾಗುತ್ತದೆ.
- ✓ ವ್ಯಂಜನಕ್ಕೆ ವ್ಯಂಜನ ಪರವಾದರೆ ವ್ಯಂಜನ ಸಂಧಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

2.1. ಸ್ವರ ಸಂಧಿ

1) ಸರ್ವಣಧಿಘ್ನ ಸಂಧಿ:-

ಸ್ವರಗಳ ಮುಂದೆ ಒಂದೇ ಜಾತಿಯ ಸ್ವರಗಳು ಸೇರಿ ಅದೇ ಜಾತಿಯ ಸ್ವರ ದಿಘ್ನವಾಗುವುದನ್ನು ಸರ್ವಣಧಿಘ್ನ ಸಂಧಿ ಎನ್ನುವರು.

ಪೂರ್ವಪದ	ಉತ್ತರ ಪದ	ಸಂಧಿಪದ
ಅ,ಆ	ಅ,ಆ	ಆ
ಇ,ಈ	ಇ,ಈ	ಈ
ಉ,ಊ	ಉ,ಊ	ಊ

ಉದಾ:- ಸುರ+ಅಸುರ=ಸುರಾಸುರ
ದೇವ+ಆಲಯ=ದೇವಾಲಯ
ಕವಿ+ಇಂದ್ರ=ಕವಿಂದ್ರ
ಗುರು+ಉಪದೇಶ=ಗುರುಪದೇಶ
ವಿದ್ಯಾ+ಅಭ್ಯಾಸ=ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ

2) ಗುಣಸಂಧಿ:-

ಅ,ಆ ಕಾರಗಳಿಗೆ ಇ,ಈ ಅವರೂರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ "ಏ", ಉ,ಊ ಕಾರಗಳು ಪರವಾಗಿ ಓ ಕಾರ, ಮತ್ತು ಋ ಕಾರವು ಪರವಾಗಿ "ಅರ್"ಕಾರವು ಪರವಾದರೆ ಅದನ್ನು ಗುಣಸಂಧಿ ಎನ್ನುವರು

ಪೂರ್ವ ಪದ	ಉತ್ತರ ಪದ	ಸಂಧಿ ಪದ
ಅ,ಆ	ಇ,ಈ	ಏ
ಅ,ಆ	ಉ,ಊ	ಓ
ಅ,ಆ	ಋ	ಅರ್

ಉದಾ:- ದೇವ+ಇಂದ್ರ=ದೇವೇಂದ್ರ
ಮಹಾ+ಈಶ=ಮಹೇಶ
ಚಂದ್ರ+ಉದಯ=ಚಂದ್ರೋದಯ
ಮಹಾ+ಉತ್ಸವ=ಮಹೋತ್ಸವ

3) ವೃದ್ಧಿ ಸಂಧಿ:-

ಅ,ಆ ಕಾರಗಳಿಗೆ ಏ ಐ ಕಾರಗಳು ಪರವಾದಾಗ ಅವರೂರ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಐ ಕಾರವು. ಒ, ಔ ಕಾರಗಳು ಪರವಾದಾಗ ಔ ಕಾರವು ಆದೇಶವಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ವೃದ್ಧಿ ಸಂಧಿ ಎನ್ನುವರು

ಪೂರ್ವ ಪದ	ಉತ್ತರ ಪದ	ಸಂಧಿಪದ
ಅ,ಆ	ಏ,ಐ	ಐ
ಅ,ಆ	ಒ,ಔ	ಔ

ಉದಾ:- ಲೋಕ+ಏಕ=ಲೋಕೈಕ
ಜನ+ಐಕ=ಜನೈಕ
ಮಹಾ+ಔದಾರ್ಯ=ಮಹೌದಾರ್ಯ
ಮಹಾ+ಉನ್ನತಿ =ಮಹೌನ್ನತಿ

4) ಯಣ್ ಸಂಧಿ:-

ಇ,ಈ,ಉ,ಊ, ಋ ಕಾರಗಳಿಗೆ ಸ್ವರವಲ್ಲದ ಸ್ವರಗಳು ಪರವಾದರೆ ಇ,ಈ ಕಾರಗಳಿಗೆ ಯ್, ಉ,ಊ ಕಾರಗಳಿಗೆ ವ್, ಋ ಕಾರಕ್ಕೆ ರ್ ಕಾರವು ಬರುವುದು

ಪೂರ್ವ ಪದ	ಉತ್ತರ ಪದ	ಸಂಧಿ ಪದ
ಇ,ಈ	ಸರ್ವಣ ಅಲ್ಲದ ಸ್ವರ	ಯ್
ಉ,ಊ	ಸರ್ವಣ ಅಲ್ಲದ ಸ್ವರ	ವ್
ಋ	ಸರ್ವಣ ಅಲ್ಲದ ಸ್ವರ	ರ್

ಉದಾ:- ಅತಿ +ಅಂತ=ಅತಂತ
ಕೋಟಿ+ಅಧಿಶ=ಕೋಟ್ಯಾಧಿಶ
ಪ್ರತಿ+ ಉತ್ತರ=ಪ್ರತುತ್ತರ
ಅತಿ+ಆಶೆ=ಅತ್ಯಾಶೆ
ಮನು+ಆದಿ=ಮನ್ಯಾದಿ

2. ವ್ಯಂಜನ ಸಂಧಿ

1) ಜಪ್ತ ಸಂಧಿ:-

ಪೂರ್ವ ಪದದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ವರ್ಗ ಪ್ರಥಮಾಕ್ಷರಕ್ಕೆ ಅಂದರೆ ಕ್,ಚ್,ಛ್,ತ್,ಘ್, ಗಳಿಗೆ ಅದೇ ವರ್ಗದ ತೃತೀಯಾಕ್ಷರ ಗ್,ಜ್,ಝ್,ದ್,ಢ್,ಙ್, ಗಳು ಆದೇಶವಾಗಿ ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ಜಪ್ತ ಸಂಧಿ ಎನ್ನುವರು

ಪೂರ್ವ ಪದ	ಉತ್ತರ ಪದ	ಸಂಧಿ ಪದ
ಕ್	-	ಗ್
ಚ್	-	ಜ್
ಛ್	-	ಝ್
ತ್	-	ದ್
ಘ್	-	ಙ್

ಉದಾ:- ದಿಕ್ +ಅಂತ=ದಿಗಂತ
ಸತ್+ಗುಣ=ಸದ್ಗುಣ
ಮಹತ್+ಶಯ=ಮಹಾದ್ಶಯ
ವಾಕ್+ದಾನ=ವಾಗ್ದಾನ
ದಿಕ್+ ದರ್ಶನ= ದಿಗ್ದರ್ಶನ

2) ಪೈತಿ ಸಂಧಿ:-

ಪೂರ್ವ ಪದಾಂತವಾದ ಸ ಕಾರ ತ್ ವರ್ಗಾಕ್ಷರಗಳಿಗೆ ಶ್ ಕಾರ ಚ್ ವರ್ಗಾಕ್ಷರಗಳು ಪರವಾದಾಗ, ಸ ಕಾರಕ್ಕೆ ಶ ಕಾರವು ತ ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಚ ವರ್ಗವು ಆದೇಶವಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ.

ಸ್ > ಶ್
ವರ್ಗ ತ್ > ಚ್ ವರ್ಗ

ಪೂರ್ವ ಪದ	ಉತ್ತರ ಪದ	ಸಂಧಿ ಪದ
ಸ್	-	ಶ್
ಗ್	-	ಚ್
ಘ್	-	ಙ್
ಚ್	-	ಜ್
ಢ್	-	ಝ್
ಙ್	-	ಞ್

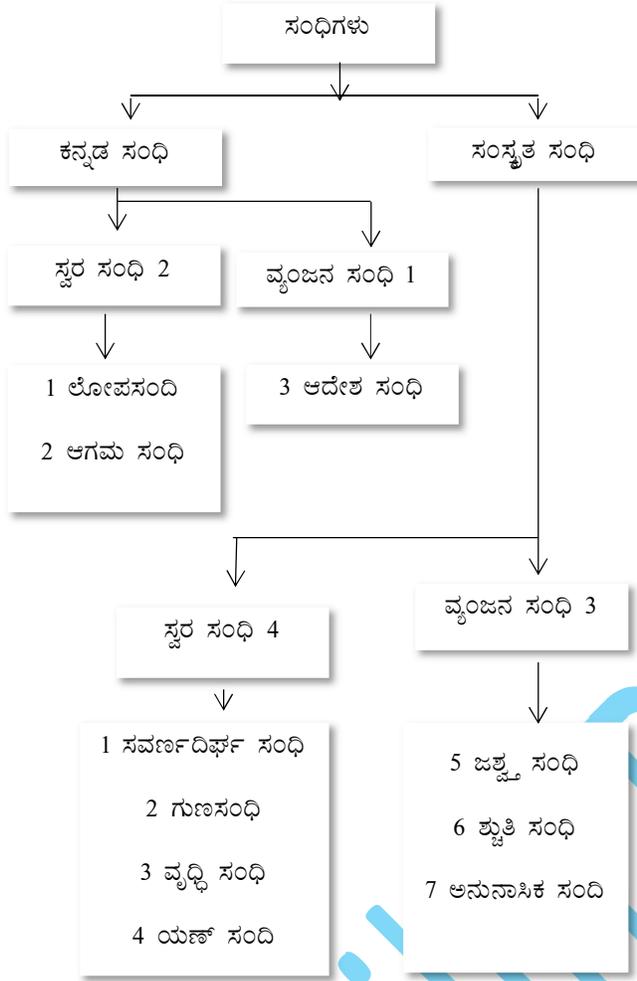
ಉದಾ:- ಪಯಸ್+ಶಯನ=ಪಯಶ್ಚಯನ
ಮನಸ್+ಚಂಚಲ=ಮನಶ್ಚಂಚಲ
ಶರತ್+ಚಂದ್ರ= ಶರಶ್ಚಂದ್ರ
ಜಗತ್+ಜ್ಯೋತಿ=ಜಗಶ್ಚ್ಯೋತಿ
ತತ್+ಜಾತಿ=ತಶ್ಚಾತಿ
ಮನಸ್+ಶಾಂತಿ= ಮನಶ್ಚಾಂತಿ

3) ಅನುನಾಸಿಕ ಸಂಧಿ:-

ಪರ್ವ ಪದದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ವರ್ಗ ಪ್ರಥಮಾಕ್ಷರಗಳಿಗೆ (ಕ್,ಚ್,ಛ್,ತ್,ಘ್,) ಸಂಧಿಪದದಲ್ಲಿ ವರ್ಗ ಪಂಚಮಾಕ್ಷರಗಳು ಅಂದರೆ ಅನುನಾಸಿಕ ಅಕ್ಷರಗಳು ಬಂದರೆ ಅದನ್ನು ಅನುನಾಸಿಕ ಸಂಧಿ ಎನ್ನುವರು

ಪೂರ್ವ ಪದ	ಉತ್ತರ ಪದ	ಸಂಧಿ ಪದ
ಕ್	-	ಙ್
ಚ್	-	ಞ್
ಛ್	-	ಞ್
ತ್	-	ಞ್
ಘ್	-	ಞ್

ಉದಾ:-ದಿಕ್+ ನಾಗ=ದಿಗ್ನಾಗ
ಷಟ್+ ಮಾನ=ಷಟ್ಷಮಾನ
ಸತ್+ಮಾನ=ಸತ್ಷಮಾನ
ಅಪ್+ಮಯ=ಅಪ್ಮಯ
ಭಗವತ್+ನಾಮ=ಭಗವತ್ಷನಾಮ

ಸಮಾಸಗಳು

ಎರಡು ಅಥವಾ ಅನೇಕ ಪದಗಳು ಅರ್ಥಕ್ಕನುಸಾರವಾಗಿ ಸೇರಿ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯವನ್ನು ಲೋಪ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಒಂದು ಪದವಾಗುವುದನ್ನು "ಸಮಾಸ" ಎನ್ನುವರು.

ಸಮಾಸದಲ್ಲಿ ಮೊದಲನೆ ಪದವನ್ನು ಪೂರ್ವಪದವೆಂದು ಎರಡನೆ ಪದವನ್ನು ಉತ್ತರ ಪದ ಈ ಎರಡು ಪದಗಳು ಸೇರಿ ಉಂಟಾಗುವ ಪದವನ್ನು ಸಮಾಸ ಪದ ಎನ್ನುವರು.

ವಿಗ್ರಹ ವಾಕ್ಯ:- ಸಮಾಸ ಪದವನ್ನು ಬಿಡಿಸಿ ಬರೆಯುವುದನ್ನು ವಿಗ್ರಹವಾಕ್ಯ ಎನ್ನುವರು. ಇಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವ ಪದ ಮತ್ತು ಉತ್ತರಪದಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಬಿಡಿಸಿ ಬರೆಯಲಾಗುವುದು.

೧. ತತ್ಪರುಷ ಸಮಾಸ
೨. ಕರ್ಮಧಾರೆಯ ಸಮಾಸ
೩. ಕ್ರಿಯಾ ಸಮಾಸ
೪. ದ್ವಿಗು ಸಮಾಸ
೫. ಗಮಕ ಸಮಾಸ
೬. ಅಂಶ ಸಮಾಸ
೭. ದ್ವಂದ್ವ ಸಮಾಸ
೮. ಬಹುವಿ ಸಮಾಸ
೯. ವಿಷ್ಣೀ ಸಮಾಸ

೧. ತತ್ಪರುಷ ಸಮಾಸ:-

ಸಮಾಸವಾಗುವಾಗ ಉತ್ತರ ಪದದ ಅರ್ಥವು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿದ್ದು ಪೂರ್ವಪದದ ಅರ್ಥವು ಉತ್ತರ ಪದ ಅರ್ಥಕ್ಕೆ ಅಧಿನವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದು ತತ್ಪರುಷ ಸಮಾಸ ಪ್ರಧಾನವೆಂದರೆ ಕ್ರಿಯಾಪದದೊಡನೆ ಅನ್ವಯವಾಗುವ ಎಂದರ್ಥ. ಈ ಸಮಾಸದಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪದಗಳೂ ಪಂಚಮಿ, ಚಷ್ಟಿ, ಸಪ್ತಮಿ, ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದು ಆ ವಿಭಕ್ತಿಗಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿಯೇ ಆ ಸಮಾಸವನ್ನು ಹೆಸರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾ:-

ಪೂರ್ವ ಪದ	ಉತ್ತರ ಪದ	ಸಮಾಸ ಪದ
ಕಲ್ಪಿನ	ಗಾಣ	ಕಲ್ಪಿನಗಾಣ
ತಲೆಯಲ್ಲಿ	ನೋವು	ತಲೆನೋವು
ಊರಿಗೆ	ಗೌಡ	ಊರಗೌಡ
ದೇವರ	ಮಂದಿರ	ದೇವಮಂದಿರ
ಕಣ್ಣಿನಿಂದ	ಕುರುಡ	ಕಣ್ಣುಕುರುಡ
ವ್ಯಾಪ್ತನ ದೆಸೆಯಿಂದ	ಭಯ	ವ್ಯಾಪ್ತನಭಯ
ರತ್ನದ	ಕಂಬಳಿ	ರತ್ನಗಂಬಳಿ
ಮಯ್ಯನಿಂದ	ವೃದ್ಧ	ಮಯ್ಯೋವೃದ್ಧ
ಬೆಟ್ಟದ	ತಾವರೆ	ಬೆಟ್ಟದಾವರೆ
ದೈವದ	ಭಕ್ತಿ	ದೈವಭಕ್ತಿ

- ಇದರಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ವಿಧಗಳಿವೆ:-
೧. ತೃತೀಯ ತತ್ಪರುಷ
 ೨. ಚತುರ್ಥಿ ತತ್ಪರುಷ
 ೩. ಪಷ್ಠ ತತ್ಪರುಷ
 ೪. ಸಪ್ತಮಿ ತತ್ಪರುಷ
೧. ತೃತೀಯ ತತ್ಪರುಷ:- ಪೂರ್ವ ತೃತೀಯ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯ ಪೋಷಗೊಂಡು ಆಗುವ ಸಮಾಸ ಇದಾಗಿದೆ. ಉದಾ:-
- ಮಯ್ಯನಿಂದ + ವೃದ್ಧ = ಮಯ್ಯೋವೃದ್ಧ
 - ಚೋರರಿಂದ + ಭಯ = ಚೋರಭಯ
 - ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ + ಬಲ = ಮನೋಬಲ
೨. ಚತುರ್ಥಿ ತತ್ಪರುಷ:- ಪೂರ್ವಪದದಲ್ಲಿ ಚತುರ್ಥಿ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯ ಲೋಪಗೊಂಡು ಆಗುವ ಸಮಾಸ ಇದಾಗಿದೆ. ಉದಾ:-
- ಗುರುವಿಗೆ + ಕಾಣಿಕೆ = ಗುರುಕಾಣಿಕೆ
 - ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ + ಪತಿ = ರಾಷ್ಟ್ರಪತಿ
 - ದೇಶಕ್ಕೆ + ದ್ರೋಹ = ದೇಶದ್ರೋಹ
 - ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ + ಉತ್ತರ = ಪ್ರಶ್ನೋತ್ತರ
೩. ಪಷ್ಠ ಪರುಷ:- ಪೂರ್ವಪದದಲ್ಲಿ ಪಷ್ಠ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯ ಲೋಪಗೊಂಡು ಆಗುವ ಸಮಾಸ ಇದಾಗಿದೆ. ಉದಾ:-
- ತಲೆಯು + ದಿಂಬ = ತಲೆದಿಂಬ
 - ಮೈಸೂರಿನ + ಮಲ್ಲಿಗೆ = ಮೈಸೂರು ಮಲ್ಲಿಗೆ
 - ಶಾಲೆಯು + ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ = ಶಾಲಾವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ
 - ಕಿತ್ತೂರಿನ + ಚನ್ನಮ್ಮ = ಕಿತ್ತೂರು ಚನ್ನಮ್ಮ
೪. ಸಪ್ತಮಿ ಪರುಷ:- ಪೂರ್ವಪದದಲ್ಲಿನ ಸಪ್ತಮಿ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯ ಲೋಪಗೊಂಡು ಆಗುವ ಸಮಾಸ ಇದಾಗಿದೆ. ಉದಾ:-
- ತಲೆಯಲ್ಲಿ + ನೋವು = ತಲೆನೋವು
 - ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ + ಪಂಡಿತ = ಕನ್ನಡಪಂಡಿತ
 - ಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ + ವೀರ = ಯುದ್ಧವೀರ

೨. ಕರ್ಮಧಾರೆಯ ಸಮಾಸ:- ಪೂರ್ವೋತ್ತರ ಪದಗಳು ಲಿಂಗ, ವಚನ, ವಿಭಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಸಮಾನವಾಗಿದ್ದು, ವಿಶೇಷ, ಸಂಬಂಧದಿಂದ ಕೂಡಿ ಆಗುವ ಸಮಾಸಕ್ಕೆ ಕರ್ಮಧಾರೆಯ ಸಮಾಸ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಪದದ ಅರ್ಥವು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವಪದದಲ್ಲಿರುವ ವಿಶೇಷಣವು ಆ ಪದವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಉದಾ:-

ಪೂರ್ವ ಪದ	ಉತ್ತರ ಪದ	ಸಮಾಸ ಪದ
ಹಿರಿದು	ಚೇನು	ಹೆಚ್ಚಿನು
ಮಲ್ಲಿದು	ನುಡಿ	ಮೆಲ್ಲುಡಿ
ಹಳೆಯದಾದ	ಕನ್ನಡ	ಹಳೆಗನ್ನಡ
ಹಿರಿದು	ಮರ	ಹೆಮ್ಮರ
ಬಿಳಿದು	ಕೋಡ	ಬೆಳ್ಳೆಡೆ
ಶ್ವೇತವಾದ	ವಸ್ತ್ರ	ಶ್ವೇತವಸ್ತ್ರ
ಬಲಿ	ಚಕ್ರವರ್ತಿ	ಬಲಿಚಕ್ರವರ್ತಿ
ನಿಡಿದಾದ	ಮೂಗು	ನಿಡುಮೂಗು
ನೀಲವಾದ	ಕಂಠ	ನೀಲಕಂಠ

ವಿಶೇಷ	ವಿಶೇಷಣ	ಸಮಾಸ ಪದ
ಒಳ್ಳೆಯವನು	ಹುಡುಗ	ಒಳ್ಳೆಹುಡುಗ
ತುಂಟನಾದವನು	ಬಾಲಕ	ತುಂಟಬಾಲಕ
ಚಿಕ್ಕವನು	ಅಪ್ಪ	ಚಿಕ್ಕಪ್ಪ
ಹಿರಿಯವಳು	ಸೋಸೆ	ಹಿರಿಸೋಸೆ
ಜಾಣಿಯಾದವಳು	ಹುಡುಗಿ	ಜಾಣಹುಡುಗಿ
ಕಿರಿಯವಳು	ಮಗಳು	ಕಿರಿಮಗಳು
ಮಲ್ಲಿಕು	ನುಡಿ	ಮಲ್ಲುಡಿ
ಶುಭಕರವಾದ	ನುಡಿ	ಶುಭನುಡಿ
ಹೊನ್ನಿನ	ಕನಡು	ಹಂಗನಸು
ಬಿಳಿದು	ಕೊಡೆ	ಬೆಳ್ಳೊಡೆ

೩. ದ್ವಿಗು ಸಮಾಸ:-

ಪೂರ್ವ ಪದದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸಂಖ್ಯೆಯು ಉತ್ತರ ಪದದಲ್ಲಿ ಇರುವ ಸಂಖ್ಯೆ ಅಥವಾ ನಾಮದೊಡನೆ ಸೇರಿ ಈ ಸಮಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಉತ್ತರಪದದ ಅರ್ಥವೇ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
ಉದಾ:-

ಪೂರ್ವ ಪದ	ಉತ್ತರ ಪದ	ಸಮಾಸ ಪದ
ಮೂರು	ಕಣ್ಣು	ಮುಕ್ಕಣ್ಣು
ಪಂಚಗಳಾದ	ಇಂದ್ರಿಯ	ಪಂಚೇಂದ್ರಿಯ
ನಾಲ್ಕು	ಮುಡಿ	ನಾಲ್ಕುಡಿ
ಐದು	ಆಳು	ಐದಾಳು
ಸಪ್ತಗಳಾದ	ಸ್ವರ	ಸಪ್ತಸ್ವರಗಳು
ನಾಲ್ಕು	ಆಳು	ನಾಲ್ಕಾಳು
ಸಪ್ತಗಳಾದ	ಸ್ವರಗಳು	ಸಪ್ತಸ್ವರಗಳು

೪. ಅಂಶ ಸಮಾಸ:-

ಒಂದು ಪದದವು ಒಂದು ವಸ್ತುವಿನ ಅಂಶ ಅಥವಾ ಒಂದು ಭಾಗವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದು ಇನ್ನೊಂದು ಪದದವು ಆ ಭಾಗವುಳ್ಳ ಪೂರ್ಣವಸ್ತುವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದ್ದರೆ. ಅಂಶ ಅಂಶ ಸಮಾಸ ಭಾವವಿದ್ದರೆ ಸದನ್ನು ಅಂಶ ಸಮಾಸ ಎನ್ನುವರು.
ಉದಾ:-

ಪೂರ್ವ ಪದ	ಉತ್ತರ ಪದ	ಸಮಾಸ ಪದ
ಕೈಯ	ಅಡಿ	ಅಂಗೈ
ದೇಹದ	ಪೂರ್ವ	ಪೂರ್ವ ದೇಹ
ಕಾರ	ಹಿಂದು	ಹಿಂಗಾರು
ತಲೆಯ	ಪೂರ್ವ	ಪೂರ್ವತಲೆ
ಕಾಲಿನ	ಮುಂದರೆ	ಮುಂಗಾಲು
ಕೆರೆಯ	ಒಳಗು	ಒಳಗೆರೆ
ಮುಖದ	ಹೊರಗೆ	ಹೊರಮುಖ

೫. ದಂದ್ವ ಸಮಾಸ:-

ಎರಡು ಅಥವಾ ಅನೇಕ ನಾಮಪದಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಸೇರಿ ಎಲ್ಲ ಪದಗಳ ಅರ್ಥವು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿರುವ ಸಮಾಸವೇ ದಂದ್ವ ಸಮಾಸ. ಪೂರ್ವ ಪದ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಪದಗಳು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಪೂರ್ವಪದದ ಅರ್ಥ ಪ್ರಧಾನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಪದಗಳು ಪ್ರಥಮಾ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯ "ಉ" ಅನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತದೆ.
ಉದಾ:-

ದಂದ್ವ ಸಮಾಸ			
ನರನೂ	ನಾರಾಯಣನು		ನರನಾರಾಯಣರು
ದನಗಳೂ	ಕರುಗಳೂ		ದನಕರುಗಳೂ
ಹುವುಗಳೂ	ಹಣ್ಣುಗಳೂ	ಕಾಹಿಗಳೂ	ಹೂಹಣ್ಣುಕಾಹಿಗಳೂ
ಗಿಡವೂ	ಮರವೂ	ಬಳ್ಳಿಯೂ	ಗಿಡಮರಬಳ್ಳಿಯೂ
ಗುಡುಗು	ಸಿಡಿಲು	ಮಿಂಚು	ಗುಡುಗುಸಿಡಿಲುಮಿಂಚು
ಕೆರೆ	ಕಟ್ಟಿಯೂ	ಕಾಲುಮೆಯೂ	ಕೆರೆಕಟ್ಟಿಕಾಲುಮೆಯೂ

೬. ಬಹುವ್ರಿ ಸಮಾಸ:-

ಇಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಪದಗಳೆರಡು ಸೇರಿ ಒಂದು ಸಮಸ್ತ ಪದವಾಗಿ ಬೇರೊಂದು ವಸ್ತುವನ್ನು ಅರ್ಥೈಸುತ್ತದೆ. ಹಾಗಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವ ಮತ್ತು ಉತ್ತರ ಪದ ಅರ್ಥವು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
ಉದಾ:-

ಬಹುವ್ರಿ ಸಮಾಸ	
ಪದ್ಯವನ್ನು ನಾಭದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿದವನು ಯಾವನೋ ಅವನು	ಪದ್ಯನಾಭ
ನೀಲವನ್ನು ಕಂಠದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿದವನು ಯಾವನೋ ಅವನು	ನೀಲಕಂಠ
ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಣಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದವನು ಯಾವನೋ ಅವನು	ಚಿತ್ರಪ್ರಾಣಿ
ಕರ್ಣದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದವನು ಯಾವನೋ ಅವನು	ಕರ್ಣ
ಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಕಣ್ಣು ಹೊಂದಿದವನು	ಶಿವ
ವೀಣೆಯನ್ನು ಪಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿದವಳು	ಸರಸ್ವತಿ
ಗಂಗೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದವನು	ಶಿವ

೭. ತ್ರಿಯಾ ಸಮಾಸ:-

ಪೂರ್ವಪದದಲ್ಲಿ ನಾಮಪದವು ಪತ್ತರ ಪದದಲ್ಲಿಯೂ ತ್ರಿಯಾ ಪದ ಇಲ್ಲವೆ ಕೃದಂತದೊಡನೆ ಕೂಡಿ ಆಗುವ ಸಮಾಸವು ತ್ರಿಯಾಸಮಾಸವೆನಿಸುವುದು.
ಉದಾ:-

ಪೂರ್ವ ಪದ	ಉತ್ತರ ಪದ	ಸಮಾಸ ಪದ
ಕಣ್ಣನ್ನು	ತೆರೆ	ಕಣ್ಣೆರೆ
ಆಟವನ್ನು	ಆಡು	ಆಟವಾಡು
ಮೈಯನ್ನು	ತೋಳೆ	ಮೈದೋಳೆ
ನೀರನ್ನು	ಕುಡಿ	ನೀರುಕುಡಿ
ತಲೆಯನ್ನು	ಬಾಗು	ತಲೆಬಾಗು
ಬೆಟೆಯನ್ನು	ಆಡು	ಬೆಟೆಯಾಡು
ಕೈಯನ್ನು	ಮುಗಿ	ಕೈಮುಗಿ

೮. ಗಮಕ ಸಮಾಸ:-

ಪೂರ್ವಪದದ ಸರ್ವನಾಮ ಇಲ್ಲವೇ ಕೃದಂತವಾಗಿದ್ದು ಅದು ಉತ್ತರಪದದಲ್ಲಿ ನಾಮಪದದೊಡನೆ ಕೂಡಿ ಆಗುವ ಸಮಾಸವು ಗಮಕಸಮಾಸವೆನಿಸುತ್ತದೆ.

ಪೂರ್ವಪದದಲ್ಲಿರುವ ಧಾತು ಆಯಾ ಕಾಲಾರ್ಥಕ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು ಕೃದಂತವಾಗಿದೆ.
ಉದಾ:-

ಪೂರ್ವ ಪದ	ಉತ್ತರ ಪದ	ಸಮಾಸ ಪದ
ಅವರು	ಜನರು	ಆ ಜನರು
ಅವು	ಪ್ರಾಣಿಗಳು	ಆ ಪ್ರಾಣಿಗಳು
ಇದು	ಬಾವಿ	ಈ ಬಾವಿ
ಅವಳು	ಹೆಂಗಸು	ಆ ಹೆಂಗಸು
ಅವನು	ಅಣ್ಣ	ಆ ಅಣ್ಣ
ಯಾವುದು	ಕೇಲಸ	ಯಾವ ಕೇಲಸ
ಸೊಕ್ಕುದು	ಆನೆ	ಸೊಕ್ಕುಆನೆ
ಉಡುವುದು	ದಾರ	ಉಡುದಾರ
ನೆಯ್ಯುದು	ವಸ್ತ್ರ	ನೇಯ್ಯುವಸ್ತ್ರ

೯. ವಿಪ್ರಿ ಸಮಾಸ:-

ದ್ವಿರುಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಹಾಗೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ತಿರ್ವರೆಯನ್ನು ಹೇಳುವ ಸಮಾಸವಾಗಿದ್ದು ಕರ್ಮಧಾರೆಯ ಸಮಾಸದ ಒಂದು ಭೇದವಾಗಿದೆ.
ಉದಾ:-

ಪೂರ್ವ ಪದ	ಉತ್ತರ ಪದ	ಸಮಾಸ ಪದ
ಹಸಿರು	ಹಸಿರು	ಹಚ್ಚಹಸಿರು
ನಡುವೆ	ನಡುವೆ	ನಟ್ಟಿನಡುವೆ
ತುದಿ	ತುದಿ	ತುತ್ತತುದಿ
ಕಡೆಗೆ	ಕಡೆಗೆ	ಕಟ್ಟಿಕಡೆಗೆ

ಸಮಾಸಗಳು ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ

ವಿಧಾನಿಧಿ - ಮೇರಿಲಿನ್ ಪ್ರಭು

೧. ತತ್ಪುರುಷ ಸಮಾನ:- ಪೂರ್ವ ಪದ ನಾಮ ಪದ, ಉತ್ತರದ ನಾಮಪದ (ಪ್ರಧಾನ ವಾಗಿರುತ್ತದೆ.)
೨. ಕರ್ಮಧಾರೆಯ ಸಮಾನ :- ಪೂರ್ವ ಪದ ಗುಣವಾಚಕ, ಉತ್ತರ ಪದ ನಾಮವಾಚಕ
೩. ದ್ವಿಗು ಸಮಾನ:- ಪೂರ್ವಪದ ಸಂಖ್ಯಾವಾಚಕ, ಉತ್ತರ ಪದ ನಾಮವಾಚಕ
೪. ಅಂಶಿ ಸಮಾನ:- ಅಂಶ, ಅಂಶ
೫. ದ್ವಂದ್ವ ಸಮಾನ:- ಎಲ್ಲಾ ಪದಗಳ ಅರ್ಥ ಪ್ರಮುಖ
೬. ತ್ರಿಯಾ ಸಮಾನ:- ಪೂರ್ವ ಪದ ನಾಮಪದ, ಉತ್ತರ ಪದ ತ್ರಿಯಾವಾಚಕ
೭. ಬಹುವ್ರಿ ಸಮಾನ :- ಅನ್ಯ ಪದ ಪ್ರಧಾನ
೮. ಗಮಕ ಸಮಾನ:- ಪೂರ್ವ ಪದ ಸರ್ವನಾಮ ಅಥವಾ ಕೃದಂತ, ಉತ್ತರ ಪದ ನಾಮಪದಗಳು.

ತ್ರಿಯಾ ಪದ

ಒಂದು ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ತ್ರಿಯೆಯ ಅರ್ಥಕೋಡುವ ಪದವನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ತ್ರಿಯಪದವೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತೇವೆ.

ಧಾತು	ಕಾಲಸೂಚಕ ಪ್ರತ್ಯಯ	ಆಖ್ಯಾತ ಪ್ರತ್ಯಯ	ತ್ರಿಯಾ ಪದ
ಮಲಗು	ಉತ್ತ	ಅರೆ	ಮಲಗುತ್ತಾರೆ
ನಗು	ವ	ಅನು	ನಗುವನು
ಬರೆ	ಉವ	ಅನು	ಬರೆಯುವನು

ತ್ರಿಯಾ ಪ್ರಕೃತಿ ಧಾತು

ತ್ರಿಯಾ ಪದದ ಮೂಲರೂಪವನ್ನು ಧಾತು ಅಥವಾ ತ್ರಿಯಾ ಪ್ರಕೃತಿ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಓದು , ತಿನ್ನು, ಬರೆ, ಮಾಡು , ಜಿಗಿ, ಕುಣಿ, ಹಾರು, ಮಲಗು, ಬಿಳು ಎಳು, ಬಡಿ, ಪಡೆ, ಬಳಸು.. ..

ಧಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ಪ್ರಕಾರಗಳು

1. ಸಹಜ ಧಾತು (ಮೂಲಧಾತು/ ಪ್ರತ್ಯೆ ಇಲ್ಲದ ಧಾತು)
2. ಸಾಧಿತ ಧಾತು (ಪ್ರತ್ಯೆಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಧಾತು)

ಸಹಜ ಧಾತು:- ಪ್ರತ್ಯೆಯವನ್ನು ಹಚ್ಚಿಕೊಳ್ಳದೇ ಇರುವ ತ್ರಿಯಾ ಪದದ ಮೂಲ ರೂಪಕ್ಕೆ ಸಹಜ ಧಾತು ಎಂದು ಕರೆಯುವರು.

ಉದಾ:- ಬರೆ, ಓದು, ತಿನ್ನು, ಜಿಗಿ, ಕುಣಿ, ನಗು, ಹಾರು, ಸೇರು, ತಿಳಿ, ಹೊಡೆ, ಬೀಳು, ಏಳು.. ..

ಸಾಧಿತ ಧಾತು:- ಪ್ರಕೃತಿಗಳಿಗೆ ಅನುಕರಣಾವ್ಯುತ್ಪಾದನಾಮ ಪ್ರಕೃತಿಗಳಿಗೆ ಪ್ರರಣಾರ್ಥಕ ಧಾತುಗಳಿಗೆ ಇಸು" ಎಂಬ ಪ್ರತ್ಯಯ ಸೇರಿಸಿ ಧಾತುಗಳಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧಿತ ಧಾತು ಎಂದು ಕರೆಯುವರು.

- Y ನಾಮ ಪದಗಳಿಗೆ ಇಸು ಪ್ರತ್ಯಯ ಕನ್ನಡ + ಇಸು = ಕನ್ನಡಿಸು
ಅಬ್ಬರ + ಇಸು = ಅಬ್ಬರಿಸು
- Y ಅನುಕರಣಾವ್ಯುತ್ಪಾದನಾಮ ಪ್ರತ್ಯಯ ಸೇರಿಸಿ ಧಗಧಗ + ಇಸು = ಧಗಧಗಿಸು
- Y ಭಾವನಾಮ ಗಳಿಗೆ ಇಸು

ಧಾತುಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಎರಡು ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಮಾಡಲಾಗಿದೆ.

1. ಸಕರ್ಮಕ ಧಾತು
2. ಅಕರ್ಮಕ ಧಾತು

ಸಕರ್ಮಕ ಧಾತು:- ಕರ್ಮ ಪದವನ್ನು ಅಪೇಕ್ಷಿಸುವ ಧಾತುಗಳಿಗೆ ಸಕರ್ಮಕ ಧಾತು ಎಂದು ಕರೆಯುವರು.

ಉದಾ:- ಕಾರುಣ್ಯಳು ಹಣ್ಣನ್ನು ತಿನ್ನುತ್ತಾಳೆ.

ಅಕರ್ಮಕ ಧಾತುಗಳು:- ಕರ್ಮಪದವನ್ನು ಬಯಸದೇ ಇರುವ ಧಾತುಗಳಿಗೆ ಅಕರ್ಮಕ ಧಾತುಗಳು ಎಂದು ಕರೆಯುವರು.

ಉದಾ:- ಕಾರುಣ್ಯ ತಿನ್ನುತ್ತಾಳೆ.

ಕಾಲಸೂಚಕ ಪ್ರತ್ಯಯ:-

ಭೂತ ಕಾಲ	ಧಾತು	ಕಾಲಸೂಚಕ	ಆಖ್ಯಾತ	ತ್ರಿಯಾಪದ
ವರ್ತಮಾನ ಕಾಲ	ಬರೆ	ದ	ಅನು	ಬರೆದನು
	ಓದು	ದ	ಅಳು	ಓದಿದಳು
	ಜಿಗಿ	ಉತ್ತ	ಅನೆ	ಜಿಗಿಯುತ್ತಾನೆ
ಭವಿಷ್ಯತ್ ಕಾಲ	ಬಾಳು	ಉತ್ತ	ಆಳೆ	ಬಾಳುತ್ತಾಳೆ
	ಬರೆ	ಉವ	ಅಳು	ಬರೆಯುವಳು
	ಓದು	ವ	ಅನು	ಓದುವನು

ಆಖ್ಯಾತ ಪ್ರತ್ಯಯ :- ತ್ರಿಯಾಪದಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಧಾತುಗಳಿಗೆ ಹತ್ತಿವ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳನ್ನು ಆಖ್ಯಾತ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳೆನ್ನುವರು ಇವುಗಳನ್ನು ತ್ರಿಯಾ ವಿಭಕ್ತಿ ಪ್ರತ್ಯಯಗಳೆಂದು ಕೂಡಾ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಉದಾ:- ಅನೆ, ಅಳೆ, ಅನು, ಅಳು , ಅದೆ, ಇದೆ, ಉದು, ಅದು, ಎ, ಆರು, ಅವು, ಉವು..

ತ್ರಿಯಾ ಪದದ ಪ್ರಕಾರಗಳು

ವಿದ್ಯರ್ಥ ತ್ರಿಯಾಪದ	ಧಾತು	ಆಖ್ಯಾತ	ವಿದ್ಯರ್ಥಕ ತ್ರಿಯಾಪದ
ನೋಡು	ಅಲಿ	ನೋಡಲಿ	
ಹೋಗು	ಅಲಿ	ಹೋಗಲಿ	
ಕೇಳು	ಓಣ	ಕೇಳೋಣ	
ಮಾಡು	ಅನು	ಮಾಡನು	
ತಿನ್ನು	ಅಳು	ತಿನ್ನಳು	
ಹಾಡು	ಆರು	ಹಾಡಿಯಾರು	
ನೋಡು	ಏನು	ನೋಡೆನು	
ಹೋಗು	ಆರು	ಹೋಗಾರು	

ನಿಷೇಧಾರ್ಥಕ
ಸಂಭವನಾರ್ಥಕ

ಅಂಕಾರಗಳು

- 1) ಶಬ್ದಾಲಂಕಾರ
 - 1) ಅನುಪ್ರಾಸ.
 - ವೃತ್ತಾನುಪ್ರಾಸ
 - ಛೇದಾನುಪ್ರಾಸ
 - 2) ಯಮಕ.
 - 3) ಚಿತ್ರಕವಿತ್ರ.
- 2) ಅರ್ಥಾಲಂಕಾರಗಳು:-
 - 1) ಉಪಮಾ
 - 2) ರೂಪಕ
 - ಅಭೇದಕ ರೂಪಕ
 - ತಾದ್ವಿಪ ರೂಪಕ
 - ಮಾಲಾ ರೂಪಕ
 - 3) ದೃಷ್ಟಾಂತ
 - 4) ಉತ್ಪೇಕ್ಷೆ
 - 5) ಅರ್ಥಾಂತರನ್ಯಾಸ
 - 6) ಶ್ಲೇಷಾ
 - 7) ಅತೀಶಯೋಕ್ತಿ
 - 8) ಅನ್ವಯ

ಭಂದಸ್ಸ ಅಲಂಕಾರ

- 1) ಅನುಪ್ರಾಸ:- ಅಕ್ಷರಗಳ ಆವೃತ್ತಿಯೇ ಅನುಪ್ರಾಸ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುವುದು. ಇದರಲ್ಲಿ 2 ವಿಧಗಳು.

- 1 ವೃತ್ತಾನುಪ್ರಾಸ.
- 2 ಭೇಕಾನುಪ್ರಾಸ.

ವೃತ್ತಾನುಪ್ರಾಸ:- ಒಂದು, ಎರಡು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅಕ್ಷರಗಳು ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೇಲಿಂದ ಮೇಲೆ ಬಂದರೆ ಅದು ವೃತ್ತಾನುಪ್ರಾಸ.

ಎಳ ಗಿಳಿಗಳ ಬಳಗಂ ಗಳ ಗಳ ನಿಳ ತಂದೆಳಸಿ, ಬಳಸಿ ಸುಳಿದೊಳವುಗುತಂ. ಳ ಅನೇಕ ಸಲ ಪುನರ್‌ಉತ್ತತ್ತಿಯಾಗಿದೆ.

ಭೇಕಾನುಪ್ರಾಸ:- ಎರಡೆರಡು ವ್ಯಂಜನಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಪುನಃ ಪುನಃ ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಇದು ಭೇಕಾನುಪ್ರಾಸ.

ಹಾಡಿ ಹಾಡಿ ಹಾಡು ಬಂತು.
ಉಗುಳ ಉಗುಳ ರೋಗ ಬಂತು.
ಪದಗಳು ಪುನರ್‌ಉತ್ತತ್ತಿಯಾಗಿವೆ.

- 2) ಯಮಕಾ" ಲಂಕಾರ:- ಮೂರು ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಪದವೋ, ಒಂದು ಪದ್ಯದ ಆದಿ, ಮಧ್ಯ, ಅಂತ್ಯ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಿಯಾದರೂ ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಬಂದಿದ್ದರೆ ಅದು ಯಮಕಾಲಂಕಾರ.

ನುಡಿದರೆ ಮುತ್ತಿನ ಹಾರದಂತಿರಬೇಕು.
ನುಡಿದರೆ ಮಾರಣಿಕ್ಕದ ದೀಪ್ತಿಯಂತಿರಬೇಕು.
ನುಡಿದರೆ ಸ್ವಟಕದ ಸಕಾಲೆಯಂತಿರಬೇಕು.
ನಿಯಮಿತವಾಗಿ ಪದ ಬಂದಿದೆ.

- 3) ಚಿತ್ರಕವಿತೆ:- ಅಕ್ಷರಗಳು ಕುಶಲತೆಯಿಂದ ಆರಿಸಿ, ಜೋಡಿಸಿ, ಇಡಿ ಪದ್ಯ, ಅಥವಾ ಅಕ್ಷರ ಜೋಡಿಸಿ ಬರೆಯುವುದು.

ನನ್ನನ ನನ್ನನ ನಿನ್ನೊ
ನನ್ನನ ಮೈ ಮುನ್ನ ನನ್ನನ ಮುದದಿ
ನಿನ್ನನ್ನು ನನ್ನದನ್ನಿ

- 3) ಅರ್ಥಾಲಂಕಾರಗಳು:-

1. ಉಪಮಾ
2. ರೂಪಕ
3. ದೃಷ್ಟಾಂತ
4. ಉತ್ತೇಕ್ಷ
5. ಅರ್ಥಾಂತರನ್ಯಾಸ
6. ಶ್ಲೇಷಾ
7. ಅತೀತಯೋಕ್ತಿ
8. ಅನ್ವಯ

Personaficulion, Synecodoche, Alteration, Metaphony, Oxymoron, Antithesis, Irony, Ephenesin.

- 1) ಉಪಮಾಲಂಕಾರ:- ಒಂದು ವಸ್ತುವಿನ ಗುಣ ಅಂತಹುದೇ ಗುಣ ಸಂಪತ್ತು ಹೊಂದಿದ ಬೇರೆ ವಸ್ತುವಿಗೆ ಹೋಲಿಕೆ ಮಾಡುವುದು.

- 1) ಆ ಮಗುವಿನ ಮುಖ ಚಂದ್ರನಂತೆ ಪ್ರಕರವಾಗಿದೆ.
- 2) ನಿಚರಿಗೆ ಮಾಡಿದ ಉಪಕಾರ ಹಾವಿಗೆ ಹಾಲೆರದಂತೆ.

- 2) ರೂಪಕಾಲಂಕಾರ:- ಉಪಮಾನ ಉಪಮೇಯದಂತೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ ಉಪಮಾನ ಉಪಮೇಯ ಒಂದೇ ಎಂಬಂತೆ ಹೇಳುವುದು

1. ಅಭೇದ ರೂಪಕ.
2. ತಾದ್ರೂಪ್ಯ ರೂಪ.
3. ಮಾಲಾ ರೂಪ.

ಅಬೇಧ ರೂಪ:- ಉಪಮಾನ ಉಪಮೇಯ ಒಂದೇ ಎಂಬಂತೆ ಹೇಳುವುದು.

- ಮನಸೇ ಮಂತ್ರಾಲಯ
- ಅರಿವೇ ಗುರು.
- ಬದುಕು ಜಿಜಿಹಾ ಬಂಡಿ, ವಿಧಿ ಅದರ ಸಾಹೇಬ.

- ಹೃದಯವೇ ದೇಗುಲ

ತದ್ರೂಪ ರೂಪ:- ತದ್ರೂಪ ಎಂದರೆ ಅದರ ರೂಪ ಎಂದರ್ಥ ಉಪಮೇಯ ಉಪಮಾನದ ಪ್ರತಿರೂಪವೆಂದೇ ಹೊರತು ಉಪಮಾನವೇ ಉಪಮೇಯವಲ್ಲ.

- ಹೃದಯವೆಂಬ ದೇಗುಲ.
- ಮುಖವೆಂಬ ಚಕ್ರ.

ಮಾಲಾ ರೂಪಕ:- ಒಂದು ವಸ್ತುವನ್ನು, ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಹಲವಾರು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ಣಿಸಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅದು ಮಾಲಾ ರೂಪಕಾಲಂಕಾರವೆನಿಸುವುದನ್ನು ಹಾಗೂ ವರ್ಣವೊಂದನ್ನು ಅನೇಕ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ನಿರೂಪಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಲ್ಲಿ ಮಾಲಾರೂಪಕವೆನಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

4. ಉತ್ತೇಕ್ಷಾಲಂಕಾರ:- ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶ ಮತ್ತೊಂದು ವಸ್ತು ಅಥವಾ ಸನ್ನಿವೇಶವಾಗಿ ಸಂಭಾವಿಸುವುದನ್ನು ಉತ್ತೇಕ್ಷಾಲಂಕಾರ.

- ಅವಳೇನು ರಂಜೆಯೋ ಊರ್ವಸಿಯೋ.
 - ಭೀಮ ದುರ್ಯೋಧನರು ಕಾದಾಡುವಾಗ 2 ಬಲವಾದ ಆನೆಗಳು ಕಾದಾಡುವಂತಿತ್ತು.

5. ದೃಷ್ಟಾಂತಾಲಂಕಾರ:- ಎರಡು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಾಕ್ಯಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಅರ್ಥಸಾದೃಶ್ಯದಿಂದ ಒಂದರ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ ಮತ್ತೊಂದು ಎಂದು ತೋರುವಂತಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ದೃಷ್ಟಾಂತ ಅಲಂಕಾರ ಎನ್ನುವರು.

- ತಾಯಿಗಿಂತ ಬಂದುವಿಲ್ಲ ಉಪ್ಪಿಗಿಂತ ರುಚಿ ಇಲ್ಲ.
- ಮಾತು ಮನೆ ಕೆಡಿಸಿತು, ತೂತು ಹೊಲ ಕೆಡಿಸಿತು.
- ಮಾತು ಬಲ್ಲವನಿಗೆ ಜಗಳವಿಲ್ಲ, ಊಟ ಬಲ್ಲವನಿಗೆ ರೋಗವಿಲ್ಲ.

6. ಅರ್ಥಾಂತರ ವ್ಯಾಸ:- ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ವಾಕ್ಯ ಇನ್ನೊಂದು ವಿಶೇಷ ವಾಕ್ಯದಿಂದ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ವಿಶೇಷ ವಾಕ್ಯದಿಂದ ಇನ್ನೊಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ವಾಕ್ಯಕ್ಕೆ ಅರ್ಥ ಬಲ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.

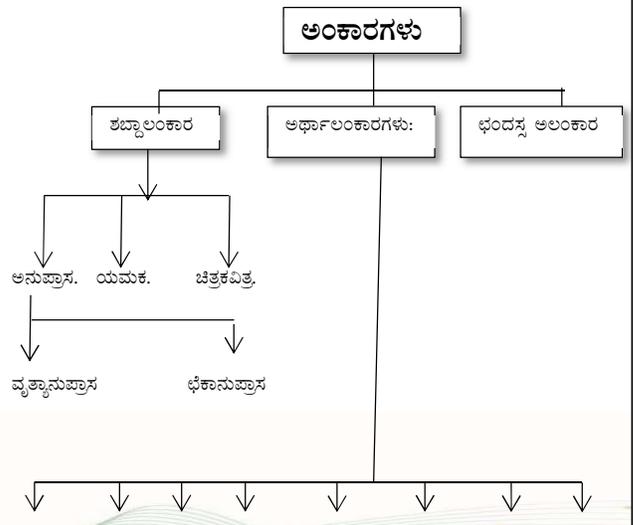
- ✚ ಕಲ್ಪನಾ ಪ್ರತಿಸಲ ಪ್ರಥಮ ವರ್ಗದಲ್ಲಿ ಪಾಸಾಗುತ್ತಾಳೆ (ಬುದ್ಧಿವಂತರಿಗೆ ಯಾವುದು ಅಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ).
- ✚ ಹರಿಶ್ಚಂದ್ರ ಸತ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಅನೇಕ ಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಿದರು ಕೊನೆಗೆ ಆತನ ಗೆದ್ದನು (ಸತ್ಯಮೇವ ಜಯತೆ).

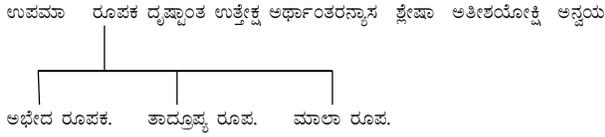
7. ಶ್ಲೇಷಾಲಂಕಾರ:- ಒಂದು ಪದದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ಅದು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪದಗಳನ್ನು ವರ್ಣಿಸಿದರೆ ಅದನ್ನು ಶ್ಲೇಷಾ ಎನ್ನುವರು.

- ✚ ನಂಬಿ ಕರೆದಡೆ ಓ ಎನ್ನನೆ ಶಿವ
- ✚ ಮನೆಯೊಳಗೆ ಮನೆಯೊಡೆಯನಿದ್ದಾನೋ ಇಲ್ಲವೋ.

8. ಅತಿಶಯೋಕ್ತಿ:- ಅತಿ ಬಹಳ ಉಕ್ತಿ ಮಾತು ಸಹಜ ಗುಣವನ್ನು ಮೀರಿ ಶ್ರೇಷ್ಠ ಎಂದು ವರ್ಣಿಸುವುದು.

- ✚ ಮಗು ನಗುವಾಗ ಮುತ್ತುಗಳು ಉದುರುತ್ತವೆ.
- ✚ ಹಿಮಾಲಯ ಮುಗಿಲನ್ನು ಚುಂಬಿಸುತ್ತದೆ.

ಭಂಧಸ್ತು

ಭಂಧಸ್ತು ಶಬ್ದವು "ಭದ" ಏಂಬ ದಾತುವಿನಿಂದ ರೂಪಗೊಂಡಿರಬೇಕು ಎಂದು ಹೆಳುತ್ತಾರೆ. ಭದ್ ಎಂದರೆ ಬೊಧಿಸು

ಪದ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಸ-ಯತಿ-ಗಣ-ಮಾತ್ರ-ಲಘು-ಗುರು ಎಂದರೆನು?

- ಪದ್ಯ**- "ಒಂದು ಗೊತ್ತಾದ ಸಾಲುಗಳ ನಿಯಮದಿಂದ ಬರೆದವುಗಳ ಪದ್ಯಗಳು" ಅಂದರೆ ಪದ್ಯಗಳೂ ತನ್ನದೇ ಆದ ಕೆಲವು ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ. ಅಂದರೆ ಪದ್ಯಗಳು ಪಾದಗಳೇಂದಲೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಾದವು ಪ್ರಾಸ, ಯತಿ, ಗಣಗಳನಿಯಮಗಳಿಂದಲೂ ಕೂಡಿರುತ್ತವೆ.
- ಪ್ರಾಸ**- ಪದ್ಯದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಸಾಲಿನ ಒಂದನೇ ಮತ್ತು ಎರಡನೇ ಸ್ವರಗಳ ಮಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ವ್ಯಜನವಾಗಲಿ, ಸ್ವರಗಳಾಗಲಿ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಾಸ ಎನ್ನುವರು. ಈ ಪ್ರಾಸವನ್ನು ಕೆಲವು ಪದ್ಯದ ಕೊನೆಗೆ ಬರುವ ಹಾಗೆ ರಚಿಸುತ್ತಾರೆ. ಪಾದದ ಕೊನೆಗೆ ಬರುವ ಪ್ರಾಸಗಳು ರಗಳೆ"ಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.
ಉದಾ:-
ಕಣ ಅಟ್ಟೋ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಹೋಗಿ
ಹಣಕೆ ಇಣಕಿ ನೋಡುವಿರಿ
ಕಣಕ ಕುಟ್ಟೋ ಒನಕೇಲಿ ಹೊಡೆದರೆ . ಹಾಡುವಿರಿ
ಅಜ್ಜಾನಿಗಳ ಕುಡ ಅಧಿಕ ಸ್ನೇಹಕ್ಕಿಂತ
ಸುಜ್ಜಾನಿಗಳ ಕೂಡ ಜಗಳವೇ ಲೇಸು||
- ಯತಿ**- "ಪದ್ಯಗಳು ಓದುವಾಗ ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಸ್ಥಳಗಳು" ಹೀಗೆ ನಿಲ್ಲಿಸುವ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲಿಸಿದರೆ ಅರ್ಥವು ಕೆಡುವಂತಿರಬಾರದು.
- ಗಣಗಳು**- "ಗಣ ಎಂದರೆ ಗುಂಪು" ಸಮೂಹ ಎಂದು ಅರ್ಥ. ಭಂಧಸ್ತು ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಗಣ ಎಂದರೆ- ಪದ್ಯದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಾದದಲ್ಲಿ ವಿಭಾಗಿಸುವ ಮಾತ್ರಗಳ ಅಥವಾ ಅಕ್ಷರಗಳ ಗುಂಪು ಮತ್ತು ಅಂಶಗಳ ಗುಂಪು.

ಕ್ರ. ಸಂ.	ಷಟ್ಪದಿಯ ಹೆಸರು	1,2,4,5 ನೇ ಸಾಲು			3,6ನೇ ಸಾಲು		
		ಮಾತ್ರ	ಗಣ	ಒಟ್ಟು ಮಾತ್ರ	ಮಾತ್ರ	ಗಣ	ಒಟ್ಟು ಗಣ
1	ಶರ	4	2	8	4	3	14
2	ಕುಸುಮ	5	2	10	5	3	17
3	ಬೋಗ	3	4	12	3	6	20
4	ಭಾಮಿನಿ	3,4	4	14	3,4	6	21
5	ಪರಿವಧಿನಿ	4	4	16	4	6	24
6	ವಾರ್ಧಕ	5	4	20	5	6	30
7	ಉದ್ಧಂಡ ಶಟ್ಪದಿ	4	5	20			

- ಮಾತ್ರಗಣ**- ಮಾತ್ರಗಳ ಲೆಕ್ಕದಿಂದ ಗಣ ವಿಂಗಡಿಸುವುದು
- ಅಕ್ಷರಗಣ**- ಕೆಲವು ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಮೂರು ಮೂರು ಅಕ್ಷರಗಳು ಗುಂಪನ್ನಾಗಿ ವಿಭಾಗಿಸುವುದು ಅವು ಅಕ್ಷರಗಣ
- ಅಂಶಗಣ**- ಕೆಲವು ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಅಂಶಕ್ಕೆ ಒಂದೊಂದು ಗಣವನ್ನು ವಿಂಗಡಿಸುವುದು

ಮಾತ್ರ-ಲಘು-ಗುರು

ಮಾತ್ರ ಎಂದರೆನು- 'ಅ' ಎಂಬ ಅಕ್ಷರವನ್ನು ನಾವು ಎಳೆಯದಂತೆ, ಮೊಟಕುಗೊಳಿದಂತೆ ಉಚ್ಚಾರ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಕಾಲವೇ ಒಂದು ಮಾತ್ರಾ ಕಾಲ. ಹೀಗೆ ಒಂದು ಮಾತ್ರಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚರಿಸುವ ಅಕ್ಷರಗಳೆಲ್ಲ 'ಲಘು' ಎನಿಸುವುದು. ಎರಡು ಮಾತ್ರಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚರಿಸುವ ಅಕ್ಷರವನ್ನು 'ಗುರು' ಎನ್ನುವರು.

ಲಘು- ಒಂದು ಮಾತ್ರಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚರಿಸುವ ಅಕ್ಷರಗಳೆಲ್ಲ ಲಘು ಚಿನ್ಹೆಯನ್ನು ಬಳಸುವುದುಂಟು 'U'

ಸೂತ್ರ- 'ಹ್ರಸ್ವಸ್ವರಗಳು ಹಾಗೂ ಹ್ರಸ್ವಸ್ವರಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಗುಣಿತಾಕ್ಷರಗಳೇ ಲಘು ಗಳೆನಿಸುವವು.

ಅ, ಇ, ಉ, ಋ, ಌ, ಂ, ಗ, ಕ, ಘ, ನೊ, ಪ, ತ, ಟ, ಚ, ಲ, ಇತ್ಯಾದಿ

ಗುರು- ಎರಡು ಮಾತ್ರಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚರಿಸಲ್ಪಡುವ ಅಕ್ಷರಗಳೆಲ್ಲ ಗುರುಗಳೆನಿಸುವವು.

ಸೂತ್ರ- ದೀರ್ಘಸ್ವರ, ಅನುಸ್ವಾರ, ನಿಸರ್ಗ, ಒತ್ತಕ್ಷರ ಹಿಂದಿನ ಅಕ್ಷರ, ವ್ಯಂಜನಾಕ್ಷರದ ಹಿಂದಿನಾಕ್ಷರ, ಷಟ್ಪದಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಮೂರನೇ ಹಾಗೂ ಆರನೇ ಸಾಲಿನ ಕೊನೆಯ ಅಕ್ಷರ. ಅ, ಈ, ಊ, ಏ, ಕೀ, ಔ, ಐ, ಅಂ, ತ, ಸಂ, ಲಂ, ಲ್, ದ್, ಯ್, ಇತ್ಯಾದಿ

ಮಾತ್ರಗಣ- "ಪದ್ಯಗಳ ಸಾಲುಗಳ ಅಕ್ಷರಗಳಿಗೆ ಗುರು- ಲಘುಗಳ ಗುಂಪು ಮಾಡಿ ಪ್ರಸ್ತಾರ ಹಾಕುವುದು ಎನ್ನಲಾಗುವುದು.

ಮಾತ್ರ ಗಣಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಪದ್ಯ ಜಾತಿಗಳೆಂದರೆ ಕಂದ, ಷಟ್ಪದಿ, ರಗಳೆಗಳು, ಮುಂತಾದವುಗಳು

ಗಣಗಳ ಹೆಸರು ಸೂಚಿಸುವುದು

U	-	-	-	U	-	U	U	U	-
ಯ	ಮಾ	ತಾ	ರಾ	ಜ	ಬಾ	ನ	ಸ	ಲ	ಗಂ

- ಕಂದಪದ್ಯ
- ಷಟ್ಪದಿ
- ರಗಳೆ

ಅಂದಾಜು-

- ✓ 4 ಸಾಲಿನಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತದೆ.
- ✓ 1ನೇ ಹಾಗೂ 3ನೇ ಸಾಲು ಸಮವಾಗಿರುತ್ತವೆ.
- ✓ 2ನೇ ಹಾಗೂ 4ನೇ ಸಾಲು ಸಮವಾಗಿರುತ್ತವೆ.
- ✓ 4 ಮಾತ್ರೆಯ 3 ಗಣಗಳು ಹೊಂದಿರುತ್ತವೆ.
- ✓ 2-4 ನೆ ಸಾಲು 4 ಮಾತ್ರೆಯ 5 ಗಣಗಳು ಉದಾ:-

UUUU | -- | UUUU

ಒಡೆಯಲು | ಜಾಂಡಂ | ಕುಲಗಿರಿ

U- U | - UU | - U | UUUU | U UU

ಕಡೇಯೋಲ್ ಪಿಳಿಯ ಲೈಧಾತ್ರಿ ದಿವಿಜಾ ರ ನಡುಗ

UUUU | U - U | - UU

ಲೊಡರಿಸು | ವಿನಂಜ | ಟಾಸುರ

U - U | U - U | U - U | - - | - -

ಹಿಡಿಂಬ | ಬಕವೈ | ರಿ ಸಿಂಹ | ನಾದಂ | ಗೆಂಯಂ

ಷಟ್ಪದಿಗಳು-

- ✓ 6 ಸಾಲುಗಳ ಪದ್ಯ
- ✓ 1,2,4,5, ಮತ್ತು 3,6, ನೇ ಸಾಲು ಗಳು ಸಮವಾಗಿರುತ್ತವೆ
- ✓ 3,6 ನೇ ಸಾಲಿನ ಕೊನೆಯ ಅಕ್ಷರ ಲಘು ವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದು ಗುರುವಾಗಿರುತ್ತವೆ.

೧. ಶರ ಷಟ್ಪದಿ-

- 6 ಸಾಲುಗಳು
- 1,2,4,5, ನೇ ಸಾಲು 4ಮಾತ್ರೆಯ 2ಗಣ
- 3,6, ನೇ ಸಾಲು ಸಮ 4ಮಾತ್ರೆಯ 3ಗಣ ಒಂದು ಗುರು
- ಜಗಣ (U-U) ಎಲ್ಲಿಯೂ ಬರಬಾರದು

-UU | UU-

ಈಶನ ಕರುಣೆ

-UU | UUUU

ನಾಶಿಸಿ ವಿನಯದಿ
 -UU | -UU | -UU -
 ದಾಸನ ಹಾಗೆಯೇ ನೀ ಮನವೇ
 -UU | UUUU
 ಕ್ಷೇತ್ರವ ವಿಧ ವಿಧ
 -UU | UUUU
 ಪಾಶವ ಹರಿದು ವಿ
 -UU | -UU | UUUU | -
 ಲಾಸದಿ ಸತ್ಯವ ತಿಳಿಮನ ವೇ

೨. ಕುಸುಮ

- 6 ಸಾಲುಗಳು
- 1,2,4,5, ನೇ ಸಾಲು 5ಮಾತ್ರೆಯ 2ಗಣ
- 3,6, ನೇ ಸಾಲು ಸಮ 5ಮಾತ್ರೆಯ 3 ಗಣ ಒಂದು ಗುರು
- ನ ಮತ್ತು ಯ ಗಣ (UUU, U-) ಎಲ್ಲಯು ಬರಬಾರದು
 UUUUU -UUU
 ಹರಿಪದವ ಪೂಜಿಸದೆ
 UUUUU -UUU
 ಗುರುಜನರ ಸೇವಿಸದೆ
 UU-U --U --U -
 ನರಜನ್ಯ ಸಾರ್ಥಕ ವಂತಪ್ಪು ದೈ
 UUU- -U -
 ಬಿಸಿಲಿಗುಂ ಗಾಳಿಗಂ
 UU-U UUUU
 ನಸುಬಾಡಿ ಣನು ಅತಕೆ
 UUU - UUUUU -U- -
 ಕುಸುಮಕೋ ಮಳೆ ಗೊಸೆದ ಹೊವಿನಂ ತೆ

೩. ಛೋಗ

- 6 ಸಾಲುಗಳು
- 1,2,4,5, ನೇ ಸಾಲು 3ಮಾತ್ರೆಯ 4ಗಣ
- 3,6, ನೇ ಸಾಲು ಸಮ 3ಮಾತ್ರೆಯ 6 ಗಣ ಒಂದು ಗುರು
- ಗಣ (-U) ಎಲ್ಲಯು ಬರಬಾರದು
 UUU | - U | - U | -U
 ತಿರುಕ ನೋರ್ವ ನೂರ ಮುಂದೆ
 -UU | U- | -U | -U
 ಮುರುಕ ಧರ್ಮ ಶಾಲೆ ಯಲ್ಲಿ
 - UU | -U | - U | UUU | -U | -U | -
 ಯೂರಗಿರುತ್ತಲೊಂದು ಕನಸ ಕಂಡ ನಂತೆ ಯೇ

೪. ಛಾಟುಣಿ

- 6 ಸಾಲುಗಳು
- 1,2,4,5, ನೇ ಸಾಲು 3&4 ಮಾತ್ರೆಯ 4 ಗಣ
- 3,6, ನೇ ಸಾಲು ಸಮ 3&4 ಮಾತ್ರೆಯ 6 ಗಣ ಒಂದು ಗುರು
- ಗಣ (U-U) ಎಲ್ಲಯು ಬರಬಾರದು
 U- UUUU -U UUUU
 ನೀರ ರವಿಸುತ ನೊಂದು ದಿನರವಿ
 -U UUUU -U UU-
 ವಾರ ದಲಿಪರಿ ತೋಷ ಮಿಗೆ ಭಾ
 -U - - U -U -U -U UU UU -
 ಗೀರ ಥೀ ತೀರದ ಲ್ಲಿ ತಾಂತ ಗರ್ಭ್ಯ ವನು ಕೊಡು ತ
 ಕೇಳು ಜನಮೇ ಜಯ ಮಹೀಪತಿ
 ಬಾ ಕರುನೂ ಮೆರದರು
 ಬಾಲ ಕೇಳಿ ವ್ಯಸನಿಗಳು ಹೊ ರವಳಿಯ ದಲಿಪುರ ದ

5. ಸಲನದಿಣಿ

- 6 ಸಾಲುಗಳು
- 1,2,4,5, ನೇ ಸಾಲು 4ಮಾತ್ರೆಯ 4ಗಣ
- 3,6, ನೇ ಸಾಲು ಸಮ 4ಮಾತ್ರೆಯ 6 ಗಣ ಒಂದು ಗುರು

UUUU | - UU|UUU U | - UU

ದುರಿತವ ನಂಬೆಳವುದಕೆ ಪೊಲಂಕೊಲೆ
 UUUU|UUUUU -UU | -U-
 ಪರಿಕಲಿ ಸಿದನವ ದೋಪಳ ಮನ್ಯತಂ
 UU-|UUUU | UUUU | -U | -UU- | -
 ಪರಿಕಾಲುದಕಮ ದಕಕಲ ವನ್ಯಸ್ತ್ರೀ ಸಂಗಮೆಗಯ್ಗೆ

೬. ನಾಥೇರ

- 6 ಸಾಲುಗಳು
- 1,2,4,5, ನೇ ಸಾಲು 5ಮಾತ್ರೆಯ 4ಗಣ
- 3,6, ನೇ ಸಾಲು ಸಮ 5ಮಾತ್ರೆಯ 6 ಗಣ ಒಂದು ಗುರು
 -- U | UU-U | UUUUU -UUU
 ಬಲ್ಲಯ್ಯ ಬೃಪರಂಹಿ ತಡೆಯದರ ಘಾಡ್ಡಹನ
 -- U | UUUUU| -U UUU | -UUU
 ಸೋಲೇಳಿ ಸಮಿಸಲಿಳಿಯೋಳ್ ಚರಿಸು ತದ್ಧರದ
 -UUU | - U -| - U UU | - UU U | UU - U|U UUUU | -
 ನಲ್ಲದರೆ ಬಂದುವಾ ಲ್ಲೀಕಿಯನಿ ಜಾಶ್ರಮದ ವಿನಿಯೋಗ ದು ಪವನದೋಳು
(8.10.12.14.16.20)

(ನೇನಪಿನಲ್ಲಿಡಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಎಲ್ಲಾ ಪಟ್ಟಿಗಳು 8,10,12,14,16,20 ಈ ಪ್ರಕಾರವಾಗಿ ಮಾತ್ರಗಳು ಬರುತ್ತವೆ)

- 7. ಉದ್ದದ ಶಬ್ದ:- ಇದೊಂದು ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಪಟ್ಟಿಯ ಪ್ರಕರವಾಗಿದ್ದು ಈ ಪಟ್ಟಿ ರಾಘವಾಂಕನ ವೀರೇಶ ಚರಿತೆ ಎಂಬ ಕಾವ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಉಳಿದಿದೆ. ಮುಂದಿನ ಕವಿಗಳಲ್ಲಿ
 - 6 ಸಾಲುಗಳು
 - 1,2,4,5 ನೇ ಸಾಲು 4ಮಾತ್ರೆಯ 5 ಗಣ
 - 3-6ನೇ ಸಾಲು 4 ಮಾತ್ರೆಯ 7ಗಣಗಳು ಮತ್ತು ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗುರು
 - ಒಟ್ಟು 140 ಮಾತೃಗಳಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತದೆ.

ರಗಳಿಗಳು

ರಗಳೆ ಎಂದರೆ ಸಮಾನವಾದ ಮಾತ್ರಾಂಶಗಳನ್ನು ಬಹು ಪಾದಗಳಿಂದ ಕೊಡಿದ ವ್ಯಕ್ತವು ರಗಳೆ ಎನಿಸುವುದು. ಇದು ಸಂಸ್ಕೃತದ 'ರಘಟಾ' ಎಂಬ ಶಬ್ದದ ತದ್ಧವ. ರಗಳೆಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಸವು ಇತರ ವ್ಯಕ್ತಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವಂತೆ ನಿಯತವಾದ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದೇ ಪಾದದಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಅನೇಕ ಪಾದಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಪಾದದ ಆ ದಿ, ಮಧ್ಯ, ಅತ್ಯಂತರಗಳಲ್ಲಿಗಳಾಗಲಿ, ಮುಂತಾದ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ರಗಳೆ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ರಗಳೆಯ ಮೂರು ಪ್ರಕಾರಗಳು ಅವುಗಳೆಂದರೆ. . .

- ಉತ್ಸಾಹ ರಗಳೆ
- ಮಂದಾನಿಲ ರಗಳೆ
- ಲಲಿತಾರಗಳೆ (ಉಮಲಾ)
- ಉತ್ಸಾಹ ರಗಳೆ:-
 - 4ಸಾಲುಗಳು
 - 3ಮಾತ್ರೆಯ 4ಗಣಗಳು
 - ಮೊದಲಿನ 2ಸಾಲುಗಳು ಆದಿಪ್ರಾಸ ನಂತರದ 2ಸಾಲುಗಳೂ ಅಂತ್ಯಪ್ರಾಸ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.
 UUU | - U | -U | -U
 ಕುಳಿವ ಪೊಗೊ ಳಂಗಳಲ್ಲಿ
 UUU| -U | -U | -U
 ತಳಿರ ಕಾವ ಣಂಗಳಲ್ಲಿ
 -U | -U | -U | -U
 ತುಂಬಿ ಮಿಂಡಿ ನಂತೆ ಪಾಡಿ
 - U| -U | -U | -U
 ಜಕ್ಕ ಪಕ್ಕಿಯಂತೆ ಕೊಡಿ
- ಮಂದಾನಿಲ ರಗಳೆ:-
 - 4ಸಾಲುಗಳು
 - 4 ಮಾತ್ರೆಯ 4ಗಣಗಳು
 - ಎರಡೆರಡು ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಸದ ನಿಯಮವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.
 - UU | - - | UU UU | - -
 ಆಡುವ ಗಂಡು ಯ್ಯನ ಹೊಸ ನೃತ್ಯಂ
 - U U | UU- | -UU | - -
 ನೋಡುವ ಶಿವನಂ ಮುಟ್ಟಿತು ಸತ್ಯಂ

UU- | - - | - - | - -
 ಸುಖದಾ ಪಂತ ನ್ನಂಬೆಂ ಬತ್ತಲ್
 UU UU | - - | UU- | - -
 ಸುಖ ಮುಖ ದಿಂದಂ ಮನಮಂ ಸುತ್ತಲ್

➤ 3.ಲಲಿತಾ ರಗಳೆ:-

- ✚ 4 ಸಾಲುಗಳು
- ✚ 5 ಮಾತ್ರೆಯ 4 ಗಣಗಳು

UUUUU | UUUUU | UUUUU | -UUU
 ಅಳಿಯೆರೆಗೆ ದನಿಲನಲು ಗದರವಿಕೆ ರಂಪುಗದ
 UU - U | UU-U | UUUUU | UUUUU
 ಸುಳಿಗೊಂಡು ದಳವೇರಿ ಹಸರಳಮು ಬೆಳುಪುಳದ
 UUUUU | -U- | UU-U | - - U
 ಸುರುಚಿರಮೆ ನಿಪ್ಪಮೀ ಸಲಮೊಗ್ಗೆ ಯಂಕೊಂಡು

UU -U | - UUU | UUUUU | - - U
 ಇರುವಂತಿ ಯೋಳ್ ಮೆರದ ವಿರಿಮುಗಳ್ಳ ಳಂ ಕೊಂಡು

(ಉಮಾಲ=345 ಮಾತೃಗಳು 4ಗಣ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಬರುತ್ತದೆ.)

ಉತ್ತರ ರಗಳೆ	ಮಾತೃಗಳು	ಗಣ	ಒಟ್ಟು
ಉತ್ತರ ರಗಳೆ	3	4	12
ಮಂದಾಲಿ ರಗಳೆ	4	4	16
ಲಲಿತಾ ರಗಳೆ	5	4	20

ಖ್ಯಾತ ಕರ್ನಾಟಕ ದೃಶ್ಯಗಳ್ಳ

- ❖ ಉತ್ತರಮಾಲ ವೃತ್ತ (ಭರನ)
- ❖ ಚಂಪಕಮಾಲಾವೃತ್ತ (ನಜಭ)
- ❖ ಶಾರ್ದೂಲ ವೃತ್ತ (ಮಸಜ)
- ❖ ಮತ್ತೆಭವಿಕೀಡಿತ ವೃತ್ತ (ಸಬರ)
- ❖ ಸ್ವರಾ ವೃತ್ತ (ಮರನ)
- ❖ ಮಹಾ ಸ್ವರಾ ವೃತ್ತ (ಸತತ)

➤ ಉತ್ತರಮಾಲಾ ವೃತ್ತ:-

- 4ಸಮಾನ ಚರಣಗಳುಳ್ಳ ಪದ್ಯ
- ಪ್ರತಿ ಚರಣದಲ್ಲಿ 20 ಅಕ್ಷರಗಳು ಬರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಲಘು ಗುರು ಬರುತ್ತದೆ.
- ಗಣಗಳು:- ಭ ರ ನ ಭ ಭ ರ
- ಸೂತ್ರ:- "ಉತ್ತರಮಾಲೆಯಪ್ಪುದು ಭರಂ ನಭಭಂ ರಲಗಂ ನೆಗ್ಗರಲ್"

➤ ಚಂಪಕ ಮಾಲಾ ವೃತ್ತ

- ✚ 4ಸಮಾನ ಚರಣಗಳುಳ್ಳ ಪದ್ಯ
- ✚ ಪ್ರತಿ ಚರಣದಲ್ಲಿ 21 ಅಕ್ಷರಗಳು ಬರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಲಘು ಗುರು ಬರುತ್ತದೆ.
- ✚ ಗಣಗಳು:- ನ ಜ ಭ ಜ ಜ ರ
- ✚ ಸೂತ್ರ:- "ನಜಭಜಜಂಜರಂ ಬಗೆಗೊಳ್ಳಿತ್ತಿರೆ ಚಂಪಕಮಾಲೆಯದ ಪಲ್"

3. ಶಾರ್ದೂಲ ವಿಕೀಡಿತ ವೃತ್ತ

- 4ಸಮಾನ ಚರಣಗಳುಳ್ಳ ಪದ್ಯ
- ಪ್ರತಿ ಚರಣದಲ್ಲಿ 19 ಅಕ್ಷರಗಳು ಬರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಗುರು ಬರುತ್ತದೆ.
- ಗಣಗಳು:- ಮ ಸ ಜ ಸ ತ ತ ಗು
- ಸೂತ್ರ:- "ಕನ್ನೋಪ್ಪಲ್ ಮನಜಂಸತಂತಗಮುಮಾ ಶಾರ್ದೂಲ ವಿಕೀಡಿತಂ"

4 ಮಾತೃಬಲವಿಕೀಡಿತ ವೃತ್ತ

- 4ಸಮಾನ ಚರಣಗಳುಳ್ಳ ಪದ್ಯ
- ಪ್ರತಿ ಚರಣದಲ್ಲಿ 20 ಅಕ್ಷರಗಳು ಬರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಲಘು ಗುರು ಬರುತ್ತದೆ.
- ಗಣಗಳೂ ಸ ಭ ರ ಸ ಮ ಯ
- ಸೂತ್ರ:- "ಸಭರನಮಂಮಯಲಗಂಮಂ ಬಗೆಗೊಳ್ಳಲ್ ಮತ್ತೆ ಭವಿಕೀಡಿತಂ"

5. ಸ್ವರಾ ವೃತ್ತ:-

- 4ಸಮಾನ ಚರಣಗಳುಳ್ಳ ಪದ್ಯ
- ಪ್ರತಿ ಚರಣದಲ್ಲಿ 2 ಅಕ್ಷರಗಳು ಬರುತ್ತದೆ.
- ಗಣಗಳು :- ಮ ರ ನ ಯ ಯ ಯ

- ಸೂತ್ರ:- "ತೋರಲ್ ಮಂರಂಭನಂಮೂಯ ಗಂಮೂವದೆ ತಾಂ ಸ್ವರಾ ವೃತ್ತಮುಕ್ಕುಂ"

6. ಮಹಾಸ್ವರಾ ವೃತ್ತ:-

- 4ಸಮಾನ ಚರಣಗಳುಳ್ಳ ಪದ್ಯ
- ಪ್ರತಿ ಚರಣದಲ್ಲಿ 22 ಅಕ್ಷರಗಳು ಬರುತ್ತದೆ. ಒಂದು ಗುರು ಬರುತ್ತದೆ.
- ಗಣಗಳು:- ಸ ತ ತ ನ ಸ ರ ರ
- ಸೂತ್ರ:- "ಸತತಂ ನಂಸಂರ ರಂಗಂನೇರಿದೇಸೆಯ ಮಹಾಸ್ವರಾ ವೃತ್ತ ಮುಕ್ಕುಂ"

ತ್ರಿಪದಿಗಳು

ಇದು ಮೂರು ಚರಣಗಳುಳ್ಳ ಪದ್ಯವಾಗಿದೆ. ಅತಿ ಕಟ್ಟು ನಿಟ್ಟಿನ ಬಂದವಲ್ಲ. ಈ ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 11 ಗಣಗಳಿರುತ್ತವೆ. ಕ್ರಮವಾಗಿ ಆರನೇ ಮತ್ತು 10 ನೇ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಬ್ರಹ್ಮಗಂಗಳು ಇರುತ್ತವೆ ಉಳಿದ ಗಣಗಳು ವಿಷ್ಣುಗಣಗಳಾಗಿವೆ

ಆಡಿ ಬಾ ಎನ ಕೆಂದ ಅಂಗಾಲ ತೊಲದೇನ
 ತೆಂಗಿನ ಕಾಯ ತಿಳಿನೀರ ತಕ್ಕೊಂಡು
 ಬಂಗಾರ ಮಾರಿ ತೊಳದೇನ

ಶಾಂಗತ್ಯಗಳ್ಳ

- ✚ ನಾಲ್ಕು ಸಾಲುಗಳುಳ್ಳ ಪದ್ಯ.
 - ✚ 1,3 ನೇ ಸಾಲು ಗಳಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ವಿಷ್ಣುಗಣಗಳು
 - ✚ ಮತ್ತು 3,4 ನೇ ಸಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಷ್ಣುಗಣ ಒಂದು ಬ್ರಹ್ಮಗಣ ಬಂದರೆ ಶಾಂಗತ್ಯವೆನಿಸುವುದು.
 - ✚ ಅದು ವಾದ್ಯ ಸಂಗೀತದೊಂದಿಗೆ ಸಾಗುವ ಹಾಡಾಗಿರುವುದರಿಂದಲೇ ಅದಕ್ಕೆ ಶಾಂಗತ್ಯವೆಂಬ ಹೆಸರು ಬಂದಿರಬೇಕು ಎಂದು ತಜ್ಞರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ.
- UU | - - U | U-U | UUU | -
 ಹಾಡುವ ಪೆಣ್ಣುಂಬಿ ನರ್ತಿಪ ನವಿಲು ಕೊಂ
 -UU | - -U | UUU
 ಡಾಡುವ ಬಾಸ್ತಕ್ಕಿ ಪಡಿಯ
 -UU | UU-U | U- | -UU
 ಬೇಡುವ ಗಿಳಿವಿಂಡು ದೈವ್ಯದಿಂ ಬಿನ್ನಹ
 -U - | UU | UU | UUU
 ಮಾಡುತಿ ದುರ್ವು ಮನು ಮಠಗೆ

ಲೇಖನ ಚಿಹ್ನೆಗಳು

4. ಪೂರ್ಣ ವಿರಾಮ (Full Stop)	- .
5. ಅರ್ಧ ವಿರಾಮ (Semi Colon)	- ;
6. ಅಲ್ಪ ವಿರಾಮ (Comma)	- ,
7. ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕ (Question Mark)	- ?
8. ಉದ್ಘಾರ ವಾಚಕ (Exclamation)	- !
9. ಅವತರಣ (Quotation)	- “ ”
10. ವಿವರಣ (Colon)	- :-
11. ಅವರಣ (Parenthesis)	- ()
12. ಸಮನಾರ್ಥಕ (Is Equal)	- =
13. ವಿರುದ್ಧಾರ್ಥಕ (Opposite)	- X
14. ಅಧಿಕ ಚಿಹ್ನೆ (Addition)	- +
1. ಪೂರ್ಣ ವಿರಾಮ :- ಒಂದು ಪೂರ್ಣ ಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ವಾಕ್ಯದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಈ ಪೂರ್ಣವಿರಾಮ ಚಿಹ್ನೆಯನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
 ಉದಾ:- ತಾನು ಕಡಿಮೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದರಿಂದ; ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ.
 2. ಅಲ್ಪ ವಿರಾಮ :- ಸಂಭೋದನೆ ಮುಂದೆ ಮತ್ತು ಕೃತ್ಯ, ಕರ್ಮ ಕ್ರಿಯಾಪದಗಳಿಗೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಶೇಷಣಗಳು ಬರುವಾಗ ಕೊನೆಯ ವಿಶೇಷಣ ಬಿಟ್ಟು ಉಳಿದವುಗಳ ಮುಂದೆ ಅಲ್ಪವಿರಾಮ ಬಳಸಬೇಕು
 ಉದಾ:- ಬಟ್ಟಿಗಿರಣಿ, ರಟ್ಟು, ಪೇನ್ನು, ಬೆಂಕಿತ್ಡಿ ತಯಾರಿಕಾ ಘಟಕವನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಲಾಗಿದೆ.
 3. ಅರ್ಧ ವಿರಾಮ :- ಅನೇಕ ಉಪವಾಕ್ಯಗಳು ಒಂದು ಪ್ರಧಾನ ವಾಕ್ಯಕ್ಕೆ ಅಧಿನವಾಗಿದ್ದಾಗ ಉಪವಾಕ್ಯಗಳು ಮುಗಿದಾಗಲೆಲ್ಲ ಬಳಸುವ ಚಿಹ್ನೆಗೆ ಅರ್ಧವಿರಾಮ

- ಉದಾ:- ತಾನು ಕಡಿಮೆ ಮಾತನಾಡಿದ್ದರಿಂದ; ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದರಿಂದ.
- ಭಾವಸೂಚಕ ವಾಕ್ಯ :- ಹರ್ಷ, ಸಂತೋಷ, ಆಶ್ಚರ್ಯ, ವಿಷದ ದುಃಖ ಮುಂತಾದ ಭಾವನೆಯನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಬಳಸುವ ಚಿಹ್ನೆ ಅಯ್ಯೋ! ಹೀಗಾಗ ಬಾರದಿತ್ತು!
 - ಉದ್ದರಣಾ ಚಿಹ್ನೆ :- ಒಬ್ಬರು ಹೇಳಿದ ಮತನ್ನು ಯಾತವತ್ತಾಗಿ ಹೇಳಲು ಬಳಸುವ ಚಿಹ್ನೆ ಇದಾಗಿದೆ. "ತಿಕ್ಷಣವು ಕೇಲವೇ ಜನರ ಸ್ವತ್ತಾಗದೆ ಪ್ರಗತಿಪರ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲರ ಜನ್ಮಿಸಿದ್ದ ಹಕ್ಕಾಗಿದೆ" ವಾಕ್ಯ ವೇಷ್ಣನ ಚಿಹ್ನೆ :- ಪಾರಿಭಾಷಿಕ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸುವಾಗ ಅನ್ಯ ಭಾಷಾ ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸುವಾಗ ಉಪಯೋಗಿಸುವ ಚಿಹ್ನೆ ವಾಕ್ಯ ವೇಷ್ಣನ ಚಿಹ್ನೆ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ "ಇಂಗ್ಲಿಷ್" ಪದಗಳನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
 - ವಿವರಣಾತ್ಮಕ ಚಿಹ್ನೆ :- ಒಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ವಿವರಣೆಯ ಮುಂದೆ ತಿಳಿಸಿದಂತೆ ಇದೆ ಎಂದು ತೋರಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಚಿಹ್ನೆ ಇದಾಗಿದೆ. ಸಮ್ಯಕ್ ದರ್ಶನ :- ಜೈನ ಮತದ ಬಗ್ಗೆ ಇರುವ ವಿಶ್ವಾಸ.
 - ಪ್ರತ್ಯಾರ್ಥ :- ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಈ ಚಿಹ್ನೆಯನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಶಬರಿ ಯಾರು?
 - ಆವರಣ ಚಿಹ್ನೆ :- ಒಂದು ಪದವನ್ನು ಅಥವಾ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಹೇಳಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸಮನಾರ್ಥಕ ಪದವನ್ನೋ ವಾಕ್ಯವನ್ನೋ ಹೇಳುವಾಗ ಈ ಚಿಹ್ನೆಯನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅರಸುಗಳ(ರಾಜ) ವಾಜಿ(ಕುದುರೆ) ಆಶ್ರಮವನ್ನು ಹೊಕ್ಕಿತು.

ನಕ್ಷತ್ರಗಳು

1. ಅತ್ತಿನಿ	2. ಭರಣಿ	3. ಕೃತ್ತಿಕಾ	4. ರೋಹಿಣಿ
5. ಮೃಗಶಿರಾ	6. ಆರಿದ್ರಾ	7. ಪುನರ್ವಸು	8. ಪುಷ್ಯ
9. ಅಶ್ಲೇಷಾ	10. ಮಘಾ	11. ಪುಷ್ಯಾ	12. ಉತ್ತಾರ
13. ಹಸ್ತ	14. ಚಿತ್ತ	15. ಸ್ವಾತಿ	16. ವಿಶಾಖ
17. ಅನುರಾಧ	18. ಜ್ಯೇಷ್ಠ	19. ಮೂಲ	20. ಪೂರ್ವಾಷಾಢ
21. ಉತ್ತರಾಷಾಢ	22. ಶ್ರವಣ	23. ಧನಿಷ್ಠ	24. ಶತಭಿಷ
25. ಪುರ್ವಾಭಾದ್ರ	26. ಉತ್ತರ ಭಾದ್ರ	27. ರೇವತಿ	

ನಕ್ಷತ್ರಗಳು

1 ಪಾಡ್ಯ	2 ಬಿದಿಗೆ	3 ತುದಿಗೆ	4 ಚೌತಿ	5 ಪಂಚಮಿ
6 ಷಷ್ಠಿ	7 ಸಪ್ತಮಿ	8 ಅಷ್ಟಮಿ	9 ನವಮಿ	10 ದಶಮಿ
11 ಎಕಾದಶಿ	12 ದ್ವಾದಶಿ	13 ತ್ರಯೋದಶಿ	14 ಚತುರ್ಥಶಿ	15 ಪೂರ್ಣಿಮಾ/ಅಮಾವಾಸ್ಯೆ

ಚಂದ್ರಮಾನ

1 ಚೈತ್ರ	2 ವೈಶಾಖ	3 ಜ್ಯೇಷ್ಠ	4 ಆಷಾಢ
5 ಶ್ರಾವಣ	6 ಭಾದ್ರಪದ	7 ಅಶ್ವಿನ	8 ಕಾರ್ತಿಕ
9 ಮಾರ್ಗದಿ	10 ಪುಷ್ಯ	11 ಮಾಘ	12 ಫಾಲ್ಗುಣ

ಋತುಗಳು

1 ಮಸಂತ(ಚೈತ್ರ, ವೈಶಾಖ)	2 ಗ್ರೇಷ್ಮ(ಜ್ಯೇಷ್ಠ, ಆಷಾಢ)	3 ವರ್ಷ(ಶ್ರಾವಣ, ಭಾದ್ರಪದ)
4 ಶರತ್(ಅಶ್ವಿನ, ಕಾರ್ತಿಕ)	5 ಹೇಮಂತ(ಮಾರ್ಗದಿ, ಪುಷ್ಯ)	6 ಶಿಶಿರ(ಮಾಘ, ಫಾಲ್ಗುಣ)

ರಾಶಿಗಳು

1 ಮೇಷ	2 ವೃಷಭ	3 ಮಿಥುನ	4 ಕಟಕ
5 ಸಿಂಹ	6 ಕನ್ಯಾ	7 ತುಲಾ	8 ವೃಶ್ಚಿಕಾ
9 ಧನಸ್ಸು	10 ಮಕರ	11 ಕುಂಭ	12 ಮೀನ

ನವಗ್ರಹಗಳು

1 ರವಿ	2 ಚಂದ್ರ	3 ಕುಜ(ಮಂಗಳ)	4 ಬುಧ
-------	---------	-------------	-------

5 ಗುರು	6 ಶುಕ್ರ	7 ಶನಿ	8 ರಾಹು
9 ಕೇತು			

ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಥಮಗಳು

1	ಪ್ರಥಮ ದೇವಾಲಯ	ಪ್ರಣವೇಶ್ವರ ದೇವಾಲಯ
2	ಮೊದಲ ಭೌದ್ಧ ವಿಹಾರ	ಬನವಾಸಿ
3	ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಮೊದಲ ರಾಜಮನೆತನ	ಕದಂಬರು
4	ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಥಮ ಗದ್ಯ ಕೃತಿ	ವಡ್ಡಾರದನ
5	ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಥಮ ಕೃತಿ	ಕವಿರಾಜಮಾರ್ಗ
6	ಕರ್ನಾಟಕದ ಮೊದಲ ಶಾಸನ	ಬ್ರಹ್ಮಗಿರಿ ಶಾಸನ
7	ಕನ್ನಡದ ಮೊದಲ ಶಾಸನ	ಹಲ್ಮಿಡಿ ಶಾಸನ
8	ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಥಮ ತಾಮ್ರದ ಶಾಸನ	ತಾಳಗುಂದ ಶಾಸನ
9	ಅಚ್ಚಗನ್ನಡದ ಮೊದಲ ದೊರೆ	ಮಯೂರ ಶರ್ಮ
10	ಕರ್ನಾಟಕದ ಮೊದಲ ಟಿಪ್ಪಣಿ	ಪಿ.ಇ.ಪಾಲಿಯಾ
11	ಅರ್ಜುನ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದ ಮೊದಲ ಕನ್ನಡಿಗ	ಕೆ.ನಿ.ಎಲ್. ಪೋಪಲ್
12	ಅರ್ಜುನ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದ ಮೊದಲ ಕರ್ನಾಟಕಿ	ಈ.ಎ.ಎಸ್.ಪ್ರಸನ್ನ
13	ಅರ್ಜುನ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದ ಮೊದಲ ಕರ್ನಾಟಕದ ಅಟಗಾರ	ಶಾಂತಾ ರಂಗಸ್ವಾಮಿ
14	ತೊರವೆ ರಾಮಾಯಣದ ಕರ್ತೃ	ಕುಮಾರ ವಾಲ್ಮೀಕಿ
15	ಆರ್.ಬಿ.ಎ.ದ ಮೊದಲ ಗವರ್ನರ್ ಆದ ಕನ್ನಡಿಗ	ಬೆನಗಲ ರಾಮರಾವ
16	ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಥಮ ನಾಟಕ	ಮಿತ್ರಾಬಿಂದ ಗೊವಿಂದ
17	ಕನ್ನಡದ ಪ್ರಥಮ ಪೋಲಿಸ್ ತರಬೇತಿ ಕೇಂದ್ರ	ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ
18	ಪ್ರಥಮ ಹತ್ತಿ ಗಿರಣಿ	ಎಂ.ಎಸ್.ಕೆ. ಹತ್ತಿಗಿರಣಿ(ಕಲಬುರ್ಗಿ)
19	ಮೊದಲ ಕಾಗದ ಖಾರ್ಕಾನೆ	ಮೈಸೂರು ಪೆಪರ್ ಮಿಲ್ಸ್ ಲಿ.
20	ಪ್ರಥಮ ಸಕ್ಕರೆ ಖಾರ್ಕಾನೆ	ಮೈಸೂರು ಸಕ್ಕರೆ ಖಾರ್ಕಾನೆ
21	ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯ ಪರಿಷತ್ತಿನ ಪ್ರಥಮ ಅಧ್ಯಕ್ಷರು	ಎಚ್.ವಿ. ನಂಜುಂಡಯ್ಯ
22	ಕನ್ನಡದ ಮೊದಲ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾದಂಬರಿ	ಇಂದಿರಾಬಾಯಿ
23	ಕನ್ನಡದ ಮೊದಲ ಭಾಷಾಂತರ ಕೃತಿ	ಕರ್ನಾಟಕ ಶಾಕುಂತಲ(ಬಸವ್ವ ಶಾಸ್ತ್ರಿ)
24	ಕನ್ನಡದ ಶಾಲೆ ಆರಂಭಿಸಿದ ಪ್ರಥಮ ವ್ಯಕ್ತಿ	ವಾರ್ಡನ್ ಎಲಿಯಟ್, ಧಾರವಾಡ
25	ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮಾಣವಾದ ಪ್ರಥಮ ಕೆರೆ	ಚಂದ್ರವಳ್ಳಿ ಕೆರೆ
26	ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಥಮ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ	ಕೆ.ಸಿ. ರೆಡ್ಡಿ
27	ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಥಮ ಚುನಾಯಿತ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ	ಕೆಂಗಲ್ ಹನುಮಂತರಾಯ
28	ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಥಮ ಕಾಗ್ನೇಶ್ವರ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ	ರಾಮಕೃಷ್ಣ ಹೆಗ್ಡೆ
29	ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಥಮ ಉಪಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ	ಎಸ್.ಎಂ.ಕೃಷ್ಣ
30	ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ನಿಲಗಿರಿ ಮರವನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದವರು	ಟಿಪ್ಪು ಸುಲ್ತಾನ್
31	ಸಂಪೂರ್ಣ ಸಾಕ್ಷರತೆ ಸಾಧಿಸಿದ ಪ್ರಥಮ ಜಿಲ್ಲೆ	ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ
32	ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಥಮ ಮಹಿಳಾ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿ	ಯಶೋದಮ್ಮ ದಾಸಪ್ಪ
33	ಕರ್ನಾಟಕದ ಏಕೀಕರಣ ನಡೆದ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಥಳ	ಬೆಳಗಾವಿ
34	ಕರ್ನಾಟಕದ ಮೊದಲ ಮ್ಯೂಜಿಯಂ	ಬೆಂಗಳೂರು ಮ್ಯೂಜಿಯಂ
35	ಮೈಸೂರಿನ ಪ್ರಥಮ ದಿವಾನರು	ದಿವಾನ್ ಪೂರ್ಣಯ್ಯ
36	ದೂರದರ್ಶನದ ಕೇಂದ್ರ ಆರಂಭವಾದ ಸ್ಥಳ	ಗುಲಬರ್ಗಾ 1977
37	ಆಕಾಶವಾಣಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ ಮೊದಲ ಕನ್ನಡಿಗ	ಕುವೆಂಪು
38	ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಸಿವಿಲ್ ಸರ್ವಿಸ್ ಆರಂಭಿಸಿದವರು	ಶೇಷಾದ್ರಿ ಅಯ್ಯರ್
39	ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಥಮ ಆಣೆಕಟ್ಟು	ವಾಣಿವಿಲಾಸ (ಚಿತ್ರದುರ್ಗ)
40	ಬಸವೇಶ್ವರ ಸೇವಾದಳದ ಸ್ಥಾಪಕ	ಹರ್ಷಕರ್ ಮಂಜಪ್ಪ

41	ಹಿಂದೂಸ್ತಾನದ ಸೇವಾದಳದ ಸ್ಥಾಪಕ	ಡಾ ಎನ್.ಎಸ್. ಹರ್ಷಕರ್
42	ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಥಮ ರಾಜ್ಯಪಾಲ	ಜಯಚಾಮರಾಜ ಒಡೆಯರ್
43	ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಥಮ ಹೈಕೋರ್ಟಿನ ಮಹಿಳಾ ನ್ಯಾಯಧೀಶ	ಮಂಜುಳಾ ಚೆಲ್ಲೂರು
44	ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಥಮ ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣ	ಕಲಾಸಿಪಾಳ್ಯ
45	ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಥಮ ಬ್ಯಾಂಕ್	ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲಿ.
46	ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಥಮ ಆಕಾಶವಾಣಿ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದವರು.	ಎಮ್.ವಿ. ಗೋಪಾಲಕೃಷ್ಣನ್
47	ವಿಜ್ಞಾನ ಪತ್ರಿಕೆ	ವಿಜ್ಞಾನ
48	ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಥಮ ಮಹಿಳಾ ಪತ್ರಿಕೆ	ಸರಸ್ವತಿ
49	ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಥಮ ಹಿಂದುಳಿದ ಆಯೋಗ	ಎಲ್.ಜಿ. ಹಾವನೂರು ಆಯೋಗ
50	ಪದ್ಮವಿಭೂಷಣ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದ ಪ್ರಥಮ ಮೊದಲ ವ್ಯಕ್ತಿ	ಕಲಾದೇವಿ ಚೆಟ್ಟಿಪದ್ಮಾಯಿ
51	ಪದ್ಮಶ್ರೀ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಪಡೆದ ಕನ್ನಡಿಗ	ಹೂಮಾಯೂನ್ ಮಿರ್ಜಾ
52	ಸ್ವರ್ಣ ಕಮಲ ಪಡೆದ ಪ್ರಥಮ ಕನ್ನಡ ಚಲಚಿತ್ರ	ಸಂಸಾರ
53	ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಥಮ ಕಥೆ ಬರಹಗಾರ	ವಂಜಿ ಮಂಗೆಶರಾಯ
54	ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಥಮ ವಚನಕಾರ	ದೇವರ ದಾಸಿಮಯ್ಯ
55	ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಥಮ ಸ್ನೇಹಕೋತ್ತರ ಪದವೀಧರ	ಆರ್. ನರಸಿಂಹಚಾರ್ಯ
56	ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಥಮ ಪ್ರಾದ್ಯಪಕ	ಟಿ.ಎಸ್. ವೆಂಕಣ್ಣ
57	ಕನ್ನಡದ ವ್ಯಾಕರಣ ಮೊದಲು ಪ್ರಕಟಿಸಿದವರು	ವಿಲಿಯಂ ಕೇರಿ
58	ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಥಮ ಕಾದಂಬರಿಗಾರ್ತಿ	ತಿರುಮಲಾಂಬ
59	ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರಥಮ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ ಬರೆದವರು	ಎಂ.ಎಸ್. ಪುಟ್ಟಣ್ಣ
60	ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಥಮ ಮಾಸ ಪತ್ರಿಕೆ	ಕನ್ನಡ ಜ್ಞಾನ ಭೋಧಕ
61	ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಥಮ ಸ್ಪರ್ಧ ಪತ್ರಿಕೆ	ದಿಕ್ಕೂಚಿ
62	ಮಹಿಳೆಯಿಂದ ಮಳೆಯರಿಗಾಗಿ ಪ್ರಕಟಗೊಂಡ ಪತ್ರಿಕೆ	ಕರ್ನಾಟಕ ನಂದಿನಿ
63	ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಥಮ ಶತಕ ಕೃತಿ	ಚಂದ್ರಚೂಡಾಮಣಿ ಶತಕ
64	ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಥಮ ಮಕ್ಕಳ ವಿಶ್ವಕೋಶ	ಬಾಲ ಪ್ರಪಂಚ
65	ಕರ್ನಾಟಕದ ಪ್ರಥಮ ವಿಷಯ ವಸ್ತುಕೋಶ	ವಿವೇಕ ವಿಂತಾಮಣಿ
66	ವ್ಯಾಕರಣ ಗ್ರಂಥ	ಶಬ್ದಮಣಿ ದರ್ಪಣ
67		

ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ

11. ಸ್ವರಗಳು
ಆಧುನಿಕ ಭಾಷೆ ತಜ್ಞರ ಪ್ರಕಾರ ಪುಷ್ಪುಸದಿಂದ ಹೊರಡುವ ಹವೆಯ ಚಲನೆಗೆ ಯಾವುದೇ ಅಡೆತಡೆ ಇಲ್ಲದೆ ಹುಟ್ಟುವ ಧ್ವನಿಗಳನ್ನು ಸ್ವರಗಳು ಎನ್ನುವರು. ಉದಾ: ಅಪ್ಪ ಅಮ್ಮ ಅವನು, ಇವನು. ಅಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲಿ, ಆ, ಇ, ಈ... ..
- ಸವೃತ್ತಸ್ವರಗಳು Round Vowel:- ತುಟಗಳನ್ನು ದುಂಡಗಿನ ಆಕಾರ (ವೃತ್ತಾಕಾರ) ಮಾಡಿ ಉಚ್ಚರಿಸುವಂಥ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಸವೃತ್ತಸ್ವರಗಳೆನ್ನುವರು. ಉದಾ:- ಉ, ಊ, ಒ, ಓ, ಔ... ..
 - ವಿವೃತ್ತಗಳು Unrouded Vowels:- ತುಟಗಳನ್ನು ಅಗಲ ಮಾಡಿ (ವಿಶಾಲವಾಗಿ ಹರಡಿ) ಇಚ್ಛಿಸುವಂಥ ಧ್ವನಿಗಳನ್ನು ವಿವೃತ್ತಸ್ವರಗಳು ಎನ್ನುವರು ಉದಾ:- ಈ, ಇ, ಎ, ಏ... ..
 - ಸಲಿಗೆಯ ಚಲನೆ Height of the tongue :-ಸಾಲಿಗೆಯನ್ನು ಇರುವ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಪರಿಗಣಿಸಿ ಸ್ವರಗಳ ಹುಟ್ಟುವಿಕೆಯನ್ನು ಉನ್ನತ, ಉನ್ನತ ಮಧ್ಯ ನಡುವುಧ್ಯ, ಅವನತ ಮಧ್ಯ ಮತ್ತು ಅವನದ ಎಂದು ವಿಭಾಗಿಸಲಾಗಿದೆ. ಈ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ತೋರಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಹೃಸ್ವ ಸ್ವರಗಳು	ಪೂರ್ವಸ್ವರ	ಮಧ್ಯಸ್ವರ	ಪಶ್ಚಸ್ವರ
ಉನ್ನತ high	ಇ	-	ಉ
ಉನ್ನತ ಮಧ್ಯ high low	ಎ	-	-
ನಡು ಮಧ್ಯ mean mid	-	ಅ	ಆ
ಅವನತ ಮಧ್ಯ lower mid	ಋ	-	-
ಅವನತ low	-	-	-

ಧೀರ್ಘ ಸ್ವರ	ಪೂರ್ವಸ್ವರ	ಮಧ್ಯಸ್ವರ	ಪಶ್ಚಸ್ವರ
ಉನ್ನತ	ಈ	-	ಊ
ಉನ್ನತ ಮಧ್ಯ	ಏ	-	ಓ, ಔ
ಅವನತ	-	ಆ	-

2. ವ್ಯಂಜನಗಳು

ಕನ್ನಡ ಅಕ್ಷರಗಳ ಉಗಮ ಸ್ಥಾನ

ಕರಣ (ಚಲನಶೀಲ ಅಂಗ)	ಸ್ಥಾನ (ಸ್ಥಿರ ಅಂಗ)	ಧ್ವನಿ (ಅಕ್ಷರ)	ಧ್ವನಿ ಹೆಸರು (ಅಕ್ಷರಗಳು ಹೆಸರು)
1 ಕೆಳತುಟ	ಮೆಲ್ಲುಟ	ಪ್,ಫ್, ಬ್,ಭ್,	ಉಭಯೋಷ್ಯ
2 ಕೆಳತುಟ	ಮೇಲು ದಂತ(ಹಲ್ಲು)	ವ್	ದಂತೋಷ್ಯ
3 ಜಿಹ್ವಾಗ್ರ (ನಾಲಿಗೆಯ ತುದಿ)	ಮೆಲ್ಲದಂತ	ತ್,ಠ್, ದ್,ಢ್, ಸ್,	ದಂತ್ಯ
4 ಜಿಹ್ವಾಗ್ರ (ನಾಲಿಗೆಯ ತುದಿ)	ವರ್ತೈ (ವಸಡು)	ಲ್,ಳ್,	ವರ್ತೈ
5 ಜಿಹ್ವಾ ಮೂಲ (ನಾಲಿಗೆಯ ತುದಿ)	ಮೃದು ತಾಲು (ಕಂಠದ ಸಮೀಪ)	ಕ್,ಖ್,ಗ್, ಘ್,	ಕಂಠ್ಯ
6 ಜಿಹ್ವಾ ಮೂಲ (ನಾಲಿಗೆಯ ತುದಿ)	ಕಠಿಣ ತಾಲು (ಬಾಯಿಯ ಕಠಿಣದ ಮೆಲ್ಲಾಗ)	ಟ್,ಠ್, ಡ್, ಢ್, ಝ್,	ಪರಿಷ್ಕೇಷಿತ(ಮೂಧ್ಯ)
7 ಕಿರು ನಾಲಿಗೆ	ಗಲಕುಹರ (ಕಂಠದ ಒಳಭಾಗ)	ಹ್,	ಗಲಿಯ ಸ್ವತ್ ತಾಲವ್ಯ
8 ನಾಲಿಗೆ ಮಧ್ಯ ಭಾಗ	ವಧ್ಯ ಭಾಗ (ಕಠಿಣ ತಾಲು)	ಚ್,ಛ್, ಜ್, ಝ್, ಯ್, ಶ್,	
9 ನಾಸಿಕ(ಮೂಗು)	ಕಂಠ	ಜ್, ಞ್, ಣ್, ನ್, ಮ್,	ಅನುನಾಸಿಕ

ಕನ್ನಡ ಭಾಷಾ ಬೋಧನಾ ಕೌಶಲ್ಯ:-

ಇದರ ಉದ್ದೇಶ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ಕೌಶಲ್ಯ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಬೆಳೆಸುವುದಾಗಿದೆ. ಭಾಷೆ ಕೌಶಲ್ಯಗಳು ಉತ್ತಮ ಪರಿಣತಿ ಪಡೆದುಕೊಂಡರೆ ಮಾತ್ರ ಬೆರೆ ಸಾಮಾರ್ಥ್ಯ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಮಗು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ನಾಲ್ಕು ರೀತಿಯ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡಬಹುದು 1.ಆಲಿಸುವಿಕೆ 2. ಮಾತುಗಾರಿಕೆ 3. ಓದುವಿಕೆ 4. ಬರವಣಿಗೆ

1. ಆಲಿಸುವಿಕೆ:- ಭಾಷೆ ಕಲಿಕೆಗೆ ಆಲಿಸುವಿಕೆ ಬಹುಮುಖ್ಯವಾದ ಕೌಶಲ್ಯವಾಗಿದೆ. ಮೊದಲು ಆಲಿಸುವಿಕೆಯಿಂದ ಮಾತ್ರ ಭಾಷೆ ಕಲಿಯಬಹುದಾಗಿದೆ. ಪ್ರಜ್ಞಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದಲ್ಲ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಶಬ್ದಗಳು ನಮ್ಮ ಕಿವಿಗೆ ಬಿಳುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ನಾವು ಕೇಳುತ್ತವೆ ಮಾತ್ರ ಅದರ ಅದನ್ನು ಆಲಿಸಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ವಿಷಯವನ್ನು ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಿಳಿಯಬಹುದು.

- ಆಲಿಸುವಾಗ ಕಂಡ ದೋಷಗಳೂ
- ✓ ಅನಾರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಕಿವಿಯ ದೋಷ
- ✓ ಮಾನಸಿಕ ಸಿದ್ಧತೆಯ ಕೊರತೆ
- ✓ ಎಕಾಗ್ರತೆಯ ಕೊರತೆ
- ✓ ಭಾಷಾ ಪರಿಚಯ ವಿಲ್ಲದಿರುವುದು
- ✓ ಕೇಳುವ ವಿಷಯ ಹಾಗೂ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಪೂರ್ವಾಗ್ರಹವಿರುವುದು ಉತ್ತಮ ಗೊಳಿಸುವ ಅಂಶಗಳು
- ✓ ಆಲಿಸುವಿಕೆ ಕಿವಿ,ತುಟ, ಕಣ್ಣುಗಳ ,ಹಾವಭಾವಗಳ ಮೂಲಕ ಸಾಗಬೇಕು,
- ✓ ವಿಷಯ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾಗಿ ತಿಳಿಯಬೇಕು
- ✓ ಶ್ರವಣ ದೋಷ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಆಲಿಸುವಿಕೆ ಏಕಾಗ್ರತೆ ಇದ್ದರೆ ಆಲಿಸುವಿಕೆ ಉತ್ತಮವಾಗುತ್ತದೆ.
- ✓ ವಿಷಯ ಬಿಡಿ ಬಿಡಿಯಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸದೆ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸಬೇಕು
- ✓ ಆಲಿಸುವಾಗ ಕೇಳುವ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲನಾಗಬೇಕು

- ಮಾತನಾಡುವಿಕೆ
 - ✓ ಆಲಿಸುವಿಕೆ ವಸ್ತುನಿಷ್ಠವಾಗಿರಬೇಕು ವಕ್ರನಿಷ್ಠವಾಗಿರಬಾರದು
- ಮಾತು ಒಂದು ಶಾಶ್ವತ ಹಾಗೂ ಮಾನಸಿಕ ಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದ್ದು, ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ದ್ವನಿಸಂಕೇತದಿಂದ ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ಮಾತನಾಡಲು ದ್ವನಿಬೇಕು ಅದರಂತೆ ಮನಸ್ಸು, ಯೋಚನೆ, ಮತ್ತು ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳಬೇಕು.

ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಾಧನೆಗೆ ಮಾತು ಅವಶ್ಯವಾಗಿದೆ. ಜ್ಞಾನ ಸಂಪಾದನೆ, ವಿಷಯ ಗ್ರಹಣೆ, ವಿಚಾರ ವಿವಿಮಯ, ಅನಿಸಿಕೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಮಾತು ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.

ಮಾತುಗಾರಿಕೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು:-

- ✓ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಉಚ್ಚಾರಣೆ, ಸ್ವರಭಾವದಿಂದ ಸರಾಗವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದು
- ✓ ಅನಿಸಿಕೆ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳು ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದು.
- ✓ ಎರಿಳತದೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವುದು
- ✓ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಹೊಂದಿರುವುದು
- ✓ ಭಾವಪೂರ್ಣವಾಗಿ, ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ, ವ್ಯಾಕರಣವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದು

ಮಾತುಗಾರಿಕೆಯ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು:-

- ✓ ಮಾನಸಿಕ ವಿಕಾಸ ಹಾಗೂ ಯೋಚನಾ ಶಕ್ತಿ ಬೆಳೆಸುತ್ತದೆ.
- ✓ ಉತ್ತಮ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬಾಂಧವ್ಯ ಹಾಗೂ ಸೌಹಾರ್ದತೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತದೆ.
- ✓ ಪರಿಪೂರ್ಣ ವ್ಯಕ್ತಿ ಬೆಳೆಸುತ್ತದೆ.
- ✓ ಸಮೂಹ ಮಾಧ್ಯಗಳ ಸಹಾಯ ಪಡೆಯಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ.
- ✓ ಉತ್ತಮ ವಾಕ್ ಚಾತುರ್ಯ ಹೊಂದಲು ಸೂಕವಾಗಿದೆ.

- ಓದುಗಾರಿಕೆ:- ಓದುಗಾರಿಕೆ ಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕ ಸಾಗುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ. ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದನ್ನು ಕಲಿತ ನಂತರವೇ ಈದುವ ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕು. ಓದುವುದು ಮಾನಸಿಕ ಹಾಗೂ ಶಾರೀರಿಕ ಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ. ಲಿಪಿ ಹಾಗೂ ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ಶಬ್ದದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಅರ್ಥಬದ್ಧವಾಗಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ಓದುಗಾರಿಕೆಯ ಉಪಕೌಶಲ್ಯಗಳು:-

- ✦ ಸ್ಪಷ್ಟ ಉಚ್ಚಾರಣೆ
- ✦ ಭಾವಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಓದುವಿಕೆ
- ✦ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿ ಓದುವುದು.
- ✦ ನಿರರ್ಗಳವಾಗಿ ಓದುವುದು.
- ✦ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಗ್ರಹಿಸಿ ಓದುವುದು
- ✦ ವ್ಯಾಕರಣಾಂಶ ಹಾಗೂ ಲೇಖನ ಚಿಹ್ನೆಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡು ಓದುವುದು.
- ✦ ಅವಶ್ಯವಾದ ಪದಗಳನ್ನು ಒತ್ತುಕೊಟ್ಟು ಓದುವುದು

ಓದುಗಾರಿಕೆಯ 2 ಪ್ರಕಾರಗಳು

- ✦ ಗಟ್ಟಿ ಓದು:- ಅಕ್ಷರಗಳಿಗೆ ದ್ವನಿಯನ್ನು ನೀಡಿ ಬಾಯಿತೆರೆದು, ವಿಷಯವನ್ನು ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಕೇಳುವಂತೆ ಗಟ್ಟಿಯಾಗಿ ಓದುವುದು
- ✦ ಮೌನ ಓದು ಶಬ್ದ ರಹಿತವಾಗಿ, ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ, ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಓದುವುದನ್ನು ಮೌನ ಓದು ಎನ್ನುವರು.

ಓದುಗಾರಿಕೆಯ ಪ್ರಯೋಜನಗಳು

- ✓ ಜ್ಞಾನ ಸಂಪಾದನೆ
- ✓ ಇತಿಹಾಸದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳುವಳಿಕೆ
- ✓ ಸಾಹಿತ್ಯದ ಅಭಿರುಚಿ
- ✓ ವಿರಾಮ ಕಾಲ ಸದೂಪಯೋಗ
- ✓ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಸೂಕವಾಗಿದೆ.
- ✓ ಸಮೂಹ ಮಾಧ್ಯಮದ ಮೂಲಕ ಪ್ರಚಲಿತ ಜ್ಞಾನದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಯಲು

- ಬರವಣಿಗೆ:- ಭಾಷೆಯ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಸಾಧನೆಗೆ ಬರವಣಿಗೆ ಭಾಷೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬರವಣಿಗೆಯ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸ್ಥಾನವಿದೆ. ಬರವಣಿಗೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಭಾಷೆಗಳು ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಒಂದು ವಿಷಯ ಆಲೋಚನೆ, ಕಲ್ಪನೆ, ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ರೇಖಾ ವಿನ್ಯಾಸಗಳಿಂದ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಅರ್ಥಬದ್ಧವಾಗಿ ಜೋಡಿಸಿ ಬರೆಯುವುದಾಗಿದೆ. ಬರಹದಲ್ಲಿ ಕೈ, ಮನಸ್ಸು, ಕೈ ಬೆರಳುಗಳು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಸಮನ್ವಯಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.

ಬರವಣಿಗೆ ಸುಧಾರಿಸುವ ತಂತ್ರಗಳು:-

- ❖ ಅಕ್ಷರಗಳು ಬಿಡಿ ಬಿಡಿಯಾಗಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಬರೆಯುವುದು.
- ❖ ತೀರ ಚಿಕ್ಕ ಅಥವಾ ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಬರೆಯದೆ ಸಮಗಾತ್ರದಲ್ಲಿ ಬರೆಯುವುದು.
- ❖ ಒತ್ತಕರಗಳು ಕಾಗುಣಿತಗಳು ಸಮವಾಗಿ ಬರೆಯುವುದು.
- ❖ ಲೇಖನ ಚಿಹ್ನೆಗಳು ಸಮಯೋಚಿತವಾಗಿ ಬರೆಯುವುದು.
- ❖ ಬರಹವು ಸಹಜವಾದಿರಬೇಕು
- ❖ ಸಾಲುಗಳು ನೇರವಾಗಿ, ಹಾಳೆಗಲಿ ಮಾರ್ಜಿನ್‌ಬಿಟ್ಟು ಬರೆಯಬೇಕು

ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನಗಳು

- ಕ್ರೀಡಾ ವಿಧಾನ:- ಈ ವಿಧಾನದ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶವೆಂದರೆ ಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದ ಕಲಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಇದನದು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಭಾರಿಗೆ ಬಳಕೆಗೆ ತಂದವರು "ಹೆನ್ರಿ ಕಾಲ್‌ವೆಲ್ ಕುಕ್" ಮಕ್ಕಳು ಸಹಜವಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ.

1.1. ಕ್ರೀಡಾ ಪದ್ಧತಿಯ ತತ್ವಗಳು

- 1.1.1. ಚಟುವಟಿಕಾ ತತ್ವ:- ಮಾಡಿ ಕಲಿ ಎಂಬ ತತ್ವವನ್ನು ಆದರಿಸಿ ಶಿಕ್ಷಣವು ಚಟುವಟಿಕೆಯಿಂದ ಸಾಗಬೇಕು, ಇದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ.
- 1.1.2. ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ತತ್ವ :- ಮಗು ಪರಿಣಾಕಾರಿಯಾಗಿ ಕಲಿಯಬೇಕಾದರೆ ಮುಕ್ತ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನೀಡಬೇಕು ಮುಕ್ತ ಅವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು
- 1.1.3. ಸಂತಸದ ತತ್ವ :- ಕ್ರೀಡಾ ವಿಧಾನದ ಮೂಲಕ ಕಲಿಕೆಯಾಗುವುದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಸಂತೋಷ ಹಾಗೂ ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸ ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ.
- 1.1.4. ಜವಬ್ದಾರಿಯುತ ತತ್ವ :- ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಗು ಆಟದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದಾಗ ಸನ್ನಿವೇಶಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕ್ರೀಡೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿದ ಮಗು ತನ್ನ ಜವಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
- 1.1.5. ಮನೋವೈಜ್ಞಾನಿಕ ತತ್ವ :- ಈ ವಿಧಾನ ಮನೋವೈಜ್ಞಾನಿಕ ತತ್ವ ಆಧರಿಸುವುದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಆಸಕ್ತಿ ಅಭಿರುಚಿಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ಕಲಿಯುವರು.

2. ಮಾಟೆಸರಿ ವಿಧಾನ (1870-1952) :- ಇಟಲಿ ದೇಶದ ಪ್ರಥಮ ಮಹಿಳಾ ವೈದ್ಯ ಯಾಗಿದ್ದರು. ಇವರು ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ 1907ರಲ್ಲಿ "ಮಕ್ಕಳ ಮನೆ" ಎಂಬ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರಿಯ ಮೂಲಕ ಮಗುವಿನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊರಗೆಳೆಯುವುದು ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

- ಇವರು ಕೃತಿಗಳು
- @ ದಿ ಮಾಂಟೆಸರಿ ಮೆಥಡ್
 - @ ದಿ ಅಡ್ವಾನ್ಸ್ ಮಾಂಟೆಸರಿ ಮೆಥಡ್
 - @ ದಿ ಡಿಸ್ಕವರಿ ಆಫ್ ದಿ ಚೈಲ್ಡ್
 - @ ಮಕ್ಕಳ ತರಬೇತಿ ಮುಂತಾದವು.
- ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನಗಳು
- ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಕಲಿಕೆ
 - ಇಂದ್ರಿಯ ಮೂಲಕ ಕಲಿಕೆ
 - ಕ್ರಿಯಾ ವಾಹಕ ಕಲಿಕೆ
 - ಭಾಷೆಯ ಅಧ್ಯಯನ
 - ಓದು, ಬರಹ, ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕಗಳ ಕಲಿಕೆ

3. ಪ್ಯೋಬೆಲ್‌ನ ಕಿಂಡರ್ ಗಾರ್ಡನ್ ಪದ್ಧತಿ (1782-1852):- ಪೂರ್ವ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಮಕ್ಕಳ ವಿಕಾಸನಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಯಶಸ್ಸುಗಳಿಸಿದರು. ಇವರ ಜರ್ಮನಿಯ ಓಟರ್ ವೀಸ ಬೆಕ್ ಎಂಬ ಹಳ್ಳಿಯಲ್ಲಿ 1782 ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಇವರು ಶೈಶವಾವಸ್ಥೆಯ ಹಂತದ ಮಗುವಿಗೆ ನಿರ್ಗಮದ ಮೂಲಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಅಗತ್ಯವೆಂದು ಕಿಂಡರ್ ಗಾರ್ಡನ್(ಬಾಲೋದ್ಯಾನ) ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿದರು.

4. ಚರ್ಚಾ ಪದ್ಧತಿ:- ಸಹಿಷ್ಣುರುಚಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಚರ್ಚಾಪದ್ಧತಿ ಎಂದರೆ ಶಿಕ್ಷಕ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ನಡುವೆ ನಡೆಯುವ ಸಂಭಾಷಣೆಯಾಗಿದೆ. ಇದರ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ ಎಂದರೆ ಮಕ್ಕಳು ಕಲಿಯುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುವುದು. ತಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಪರಸ್ಪರ ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿದೆ.

4.1. ಉದ್ದೇಶಗಳು

- 4.1.1. ವಿಷಯದ ಸತ್ಯಾಂಶವನ್ನು ತಿಳಿಯುವುದು.
- 4.1.2. ಆಸಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಕಲಿಕಾ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.
- 4.1.3. ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ.
- 4.1.4. ನೂತನ ಯೋಚನೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತದೆ.

4.2. ಅನುಕೂಲಗಳು

- 4.2.1. ಭಾಷೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬಹುದು.
- 4.2.2. ಹೆಚ್ಚಿನ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬೆಳೆಸಬಹುದು
- 4.2.3. ಸಾಹಿತ್ಯಾಭಿರುಚಿ ಬೆಳೆಸಬಹುದು
- 4.2.4. ವಿಷಯದ ವಾಸ್ತವತೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತದೆ.
- 4.2.5. ತಾರ್ಕಿಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತದೆಯನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡಬಹುದು.
- 4.2.6. ಹೆಚ್ಚಿನ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬೆಳೆಸಬಹುದು
- 4.2.7. ಸಾಹಿತ್ಯಾಭಿರುಚಿ ಬೆಳೆಸಬಹುದು
- 4.2.8. ವಿಷಯದ ವಾಸ್ತವತೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತದೆ.
- 4.2.9. ತಾರ್ಕಿಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತದೆ.
- 4.2.10. ಶಿಕ್ಷಕ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಉತ್ತಮ ಸಂಭಂದ ಬೆಳೆಸುತ್ತದೆ.

4.3. ಅನಾನುಕೂಲಗಳು

- 4.3.1. ಸಮಯದ ಅಪವ್ಯಯ
- 4.3.2. ಅನುಭವಿ ಶಿಕ್ಷಕ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಕೊರತೆ
- 4.3.3. ಕೆಲವು ಸಲ ಚರ್ಚೆ ನಿರಸವಾಗಬಹುದು.
- 4.3.4. ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಭುತ್ವ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ವಿಫಲವಾಗಬಹುದು.
- 4.3.5. ಇದು ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಂತದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದದ್ದಲ್ಲ

5. ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ವಿಧಾನ :- ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತವಾದ ಕಲಿಕಾ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲು ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ. ಮಕ್ಕಳ ವಿವಿಧ ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಲು ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ.

5.1. ಉದ್ದೇಶಗಳು

- 5.1.1. ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರ ಕೌಶಲ್ಯ ಬೆಳೆಸುತ್ತದೆ.
- 5.1.2. ವಾಸ್ತವ ದಾಖಲೆ ಹಾಗೂ ವೀಕ್ಷಣೆಗೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ.
- 5.1.3. ನೈಜ ಪ್ರತಿಭೆಯನ್ನು ಹೊರ ಹಾಕುತ್ತದೆ.
- 5.2. ಗುಣಗಳು
 - 5.2.1. ಮಾಡಿ ಕಲಿ ಎಂಬ ತತ್ವವನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ
 - 5.2.2. ತಾರ್ಕಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತದೆ.
 - 5.2.3. ಪ್ರಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಪಡೆದ ಜ್ಞಾನ ಹೆಚ್ಚುಕಾಲ ಜ್ಞಾಪಕ ದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ.
 - 5.2.4. ಉಪಕರಣ ಬಳಸುವ ಕಲೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.
 - 5.2.5. ಸಂಶೋಧನಾ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಾರೆ.
- 5.3. ಅವಗುಣಗಳು
 - 5.3.1. ಸಮಯದ ಅಪವ್ಯಯ
 - 5.3.2. ಅನುಭವಿ ಶಿಕ್ಷಕರ ಕೊರತೆ
 - 5.3.3. ಇದು ವೆಚ್ಚದಾಯಕವಾಗಿದೆ.
 - 5.3.4. ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಯೋಗಿಕ ಉಪಕರಣಗಳ ಅಭಾವ.
6. ಪಾತ್ರಾಭಿಮಾನ ವಿಧಾನ:- ಈ ವಿಧಾನದಿಂದ ವಿಷಯ ಅರ್ಥವತ್ತಾಗಿ ತಿಳಿಯುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಬೋಧನೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿಷಯ ಕುರಿತು ನೈಜ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ.
 - 6.1. ಅನುಕೂಲಗಳು
 - 6.1.1. ಮಕ್ಕಳ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಗೆ ಅವಕಾಶ
 - 6.1.2. ರಚನಾತ್ಮಕ ಹಾಗೂ ಚಟುವಟಿಕೆಯುಕ್ತ ಸನ್ನಿವೇಶ ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
 - 6.1.3. ಸಮಯದ ಸದುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತದೆ.
 - 6.1.4. ಎಲ್ಲಾ ಹಂತದ ಮಕ್ಕಳು ಭಾಗವಹಿಸಬಹುದು.
 - 6.1.5. ನೇರ ಕಲಿಕೆಗೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ.
 - 6.1.6. ಮಿತವ್ಯಯಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.
 - 6.2. ಅನಾನುಕೂಲಗಳು
 - 6.2.1. ವೇಳೆಯ ಅಪವ್ಯಯಕಾರಿ
 - 6.2.2. ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯ ಕೊರತೆ
 - 6.2.3. ತರಗತಿಯ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳು ಇದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲಾರರು.
 - 6.2.4. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸ್ವಂತಿಕೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ
7. ನಾಟಕರಚನೆ:- ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಮಾತುಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶವನ್ನು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ದೃಶ್ಯ ಕಾವ್ಯವಾದ ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಅಭಿನಯವೇ ಜೀವಾಳ. ಅಭಿನಯ ಮೂರು ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
 - 1) ಮಾತು. 2) ಮುಖಭಾವ 3) ಚಲನವಲನ.
 - 7.1. ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ನಾಟಕರಚನೆಯ ಬಳಕೆ
 - 7.1.1. ಗದ್ಯಪಾಠ ಮತ್ತು ಪಾಠಗಳನ್ನು ನಾಟಕೀಯ ಗುಣದಿಂದ ಓದುವುದು.
 - 7.1.2. ಗದ್ಯಲೇಖನ ಕಥೆ, ಕವನ ಇವುಗಳನ್ನು ನಾಟಕೀಕರಣಕ್ಕೆ ಪರಿವರ್ತಿಸುವುದು.
 - 7.1.3. ಭಾವಾನುಕರಣೆಯಿಂದ ಓದುವುದು.
 - 7.2. ನಾಟಕ ಬೋಧನೆಯ ಹಂತಗಳು
 - 7.2.1. ಪ್ರಸ್ತಾವನೆ.
 - 7.2.2. ಪಾತ್ರಪರಿಚಯ
 - 7.2.3. ಗ್ರಹಿಕೆ, ಚಟುವಟಿಕೆ, ಮುಚ್ಚುಗೆ
 - 7.2.4. ಪಠ್ಯ ಪ್ರಸ್ತುತ ಚಟುವಟಿಕೆ, ಅಭ್ಯಾಸಗಳಿಗೆ ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಂದ ಹೇಳಿಸುವುದು.
 - 7.3. ಅನುಕೂಲಗಳು
 - 7.3.1. ಸ್ಮರಣ ಶಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ.
 - 7.3.2. ಮಾತುಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟತೆ, ಶುದ್ಧ ಉಚ್ಚಾರಣೆ, ಶಬ್ದ ಸಂಪತ್ತು.
 - 7.3.3. ಸಂಕೋಚ ಮರೆಯಾಗಿ ಜನರ ನಡುವೆ ಮಾತನಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ.
 - 7.3.4. ಇತರರೊಡನೆ ಸಾಮರಸ್ಯದಿಂದ ಬಾಳುವ ಭಾವನೆ ಮೂಡಿಸುತ್ತದೆ.
 - 7.3.5. ಲವಲವಿಕೆ ತೃಪ್ತಿ ಮೂಡುತ್ತದೆ.
 - 7.3.6. ಮಾತುಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟತೆ, ಶುದ್ಧ ಉಚ್ಚಾರಣೆ, ಶಬ್ದ ಸಂಪತ್ತು.
 - 7.3.7. ಸಂಕೋಚ ಮರೆಯಾಗಿ ಜನರ ನಡುವೆ ಮಾತನಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ.
 - 7.3.8. ಇತರರೊಡನೆ ಸಾಮರಸ್ಯದಿಂದ ಬಾಳುವ ಭಾವನೆ ಮೂಡಿಸುತ್ತದೆ.
 - 7.3.9. ಲವಲವಿಕೆ ತೃಪ್ತಿ ಮೂಡುತ್ತದೆ.
 - 7.3.10. ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಶಕ್ತಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ.

ಭಾಷಾ ಬೋಧನೆಯ ಪದ್ಧತಿಗಳು

1. ಗದ್ಯ ಬೋಧನೆ:- ಗದ್ಯವು ಸಾಹಿತ್ಯದ ಒಂದು ಪ್ರಕಾರ, ಭಂದೋ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಒಳಪಟ್ಟ, ಸರಣಿಯುಕ್ತ ಪೂರ್ಣ ವಾಕ್ಯ ಸಹಿತವಾದ ತಾರ್ಕಿಕ ಪ್ರತಿಪಾದನೆಯೇ ಗದ್ಯ. ನಾವು ಮಾತನಾಡುವ ಸ್ವರೂಪ , ಗದ್ಯದಂತೆಯೆ ಇದ್ದರೂ ಅಡುಭಾಷೆ ಮತ್ತು ಗ್ರಂಥ ಗದ್ಯಕ್ಕೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿವೆ.
 - ಉದ್ದೇಶಗಳು
 - ✓ ಭಾಷೆಯ ಮೇಲೆ ಹಿಡಿತ ಸಾಧಿಸಲು
 - ✓ ಗ್ರಹಿಸಿದ ವಿಚಾರ ಸಮರ್ಪಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಬಾಯ್ಬಿಡುವುದು ಮತ್ತು ಲಿಖಿತ ರೂಪಗಳಲ್ಲಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಪಡಿಸುವುದು.
 - ✓ ವಿವಿಧ ಬಗೆಯ ಗದ್ಯ ಪ್ರಕಾರಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುವುದು, ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಗದ್ಯ ಶೈಲಿಯನ್ನು ರೂಡಿಸುವುದು.
 - ✓ ಸಾಹಿತ್ಯಾತ್ಮಕತೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು.
 - ✓ ಸೃಜನ ಶೀಲಾ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಲು ಅನುವು ಮಾಡುವುದು.

ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಉದ್ದೇಶಗಳು

- ✓ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡು ವೇಗವಾಗಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಗದ್ಯಭಾಗವನ್ನು ಓದುವುದು.
- ✓ ಗ್ರಹಿಸಿದ ವಿಚಾರ ಸ್ವಂತ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಪದಬಳಕೆ ಮಾಡಿ ವಿವರಿಸುವುದು
- ✓ ನಾಮ ಪದ, ಕ್ರಿಯಾ ಪದ, ಅನುನಾಸಿಕ, ಅಲ್ಪಪ್ರಾಣ, ಮಹಾಪ್ರಾಣ, ಲೇಖನ ಚಿಹ್ನೆಯನ್ನು ಬಳಕೆ ಮಾಡುವುದು.
- ✓ ಓದುವಾಗ ವೇಗ, ಉಚ್ಚಾರ, ಅರ್ಥ ರಹಿತ ಓದು ತಿದ್ದಬೇಕು/
- ✓ ವ್ಯಾಕರಣದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಪರಿಚಯಿಸಬೇಕು.

2. ಪದ್ಯ ಬೋಧನೆ :- ಪದ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹಳಗನ್ನಡ ನಡುಗನ್ನಡ ಮತ್ತು ಹೊಸಗನ್ನಡ ಎಂಬ ಮೂರು ಪ್ರಕಾರದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸಬಹುದು. ಮಕ್ಕಳು ಇಚ್ಛೆಯಿಂದ ಓದಿ ಆನಂದಿಸಿದರೆ ಪದ್ಯ ಬೋಧನೆಯ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುತ್ತದೆ.

ಉದ್ದೇಶಗಳು

- ✓ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪದ್ಯವನ್ನು ಲಯಬದ್ಧವಾಗಿ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಓದುವುದು ಅಥವಾ ಹಾಡುವುದು
- ✓ ಪದ್ಯದ ವ್ಯಕ್ತವಾದ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹಾಡುವುದು
- ✓ ಕಂಠಪಾಟಿ ಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು.
- ✓ ಕವಿಯ ಪದ ಪ್ರಯೋಗ ಜಾಣ್ಮೆಯನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಗುರುತಿಸಿ ಮೆಚ್ಚುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು.
- ✓ ಪ್ರಾಸ, ಲಯ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದು.
- ✓ ಕನ್ನಡ ಸಾಹಿತ್ಯಾಭಿರುಚಿಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು.
- ✓ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ಭಾಷಾ ಸ್ವಾಮಿತ್ವವು ವೃದ್ಧಿಯಾಗುವುದು.

ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಉದ್ದೇಶಗಳು

- ✓ ಪದ್ಯವನ್ನು ರಾಗಬದ್ಧವಾಗಿ ಧ್ವನಿಯುಕ್ತವಾಗಿ ಹಾಡುವುದು.
- ✓ ಪದ್ಯವನ್ನು ಕಂಠಪಾಟಿ ಮಾಡಿ ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಹಾಡುವುದು.
- ✓ ಪ್ರಾಸ ಪದಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಹೇಳುವುದು.
- ✓ ಪದ್ಯದ ಬಿಟ್ಟ ಪದವನ್ನು ಹೇಳುವುದು
- ✓ ಪಕ್ಷಗಳ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಅನುಕರಣೆ ಮಾಡುವುದು

ಪದ್ಯ ಬೋಧನೆಯ ವಿಧಾನ

- ✓ ವಾತಾವರಣ ಕಲ್ಪನೆ :-
- ✓ ಪದ್ಯದ ಪ್ರಶಂಸೆ ಮತ್ತು ಪದ್ಯ ವಾಚನೆ:-
- ✓ ಭಾವಗ್ರಹಣ :-

ಭಾಷಾ ಪಾಠಯೋಜನೆಗಳು:-

ಶಿಕ್ಷಕರು ಬೋಧನೆಗೆ ಮುನ್ನ ಅದಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ ತಯಾರಿಸಿದ ಪೂರ್ವ ಯೋಜನೆಯೇ ಪಾಠ ಯೋಜನೆ. ಉತ್ತಮ ಪಾಠ ಯೋಜನೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಿಯಾಗುವುದಲ್ಲದೆ ಶಿಕ್ಷಕನಿಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ. ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ತಯಾರಿಸಿದ ಪಾಠಯೋಜನೆಗಳು ಶಿಕ್ಷಕನಿಗೆ ಕೀಲಿಕೈ ಇದ್ದಂತೆ.

ಡಾ. ಬೋಸಿಂಗ್ ರವರ ಪ್ರಕಾರ :- ಪಾಠ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಬೋಧನೆಯ ಮುನ್ನೋಟ ಎಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ.

ಪಾಠಯೋಜನೆಯ ಹಂತಗಳು:-

1. ಪೂರ್ವ ಸಿದ್ಧತಾ ಚಟುವಟಿಕೆ :- ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಲಿಕೆಗೆ ಸಿದ್ಧರನ್ನಾಗಿಸಲು ಶಿಕ್ಷಕರು ಹಾಡು, ಕಥೆ, ಅಭಿನಯ ದಂತಹ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸುವರು.
2. ಕಲಿಕಾ ಪೂರ್ವ ಚಟುವಟಿಕೆ :- ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಪೂರ್ವ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸಲು ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳುವರು.
3. ಕಲಿಕಾ ಹಂತ :- ಶಿಕ್ಷಕರು ಬೋಧಿಸಬೇಕಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅರ್ಥವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸುವರು.
4. ಅಭ್ಯಾಸ ಹಂತ :- ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕಾಂಶ ಚಟುವಟಿಕೆಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು ಮೌನ ಓದು ನೀಡಿ ಗಮನಿಸುವರು.
5. ಬಳಕೆಯ ಹಂತ :- ಮಿಂಚುಪಟ್ಟ ಬಳಕೆ ಮಾಡಿ ಅದರ ಮೂಲಲಕ ವಿಷಯವನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ ಪುನಃಬಲನ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದಾಗಿದೆ.
6. ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನ ಹಂತ :- ಶಿಕ್ಷಕರು ಹೇಳಿದ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳುವುದು. ಕೋನೆಯಲ್ಲಿ ಮನೆಗೆಲಸವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುವುದು.

ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಗಳು:-

- ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಗುರಿ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಈಡೇರಿಸುತ್ತದೆ.
- ಕಲಿಯಬೇಕಾದದ್ದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿ, ಮನಶಾಸ್ತ್ರಿಯವಾಗಿ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
- ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.
- ಬೋಧನಾ ಚಟುವಟಿಕೆ ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಕ್ರಿಯಾಶೀಲರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಪಾಠದಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಘಟಕ ಯೋಜನೆ

ಘಟಕ ಯೋಜನೆ ಎಂಬುದು ಯುನಿಸ್ಕೋ ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ಸಮಾನಾಗಿದೆ. ಘಟಕ ಎಂಬುದರ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಣ್ಣದು ಎಂದರ್ಥ. ಅಂದರೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಿಷಯದ ಭಾಗವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ ಬೋಧಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ವಿಷಯದ ಆಯ್ಕೆ ಘಟಕವನ್ನು ಮುಂದಿನ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಘಟಕ ಯೋಜನೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ.

ಆರ್ಥ:- ಸ್ಯಾಮ್ ಸ್ಟೋಮ್‌ಪೋಲ್ ರ ಪ್ರಕಾರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಅಗತ್ಯ ಮತ್ತು ಅಸಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕಗೊಳಿಸಿದ ಒಂದು ವಿಸಾರವಾದ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧಿಸಿತ ವಸ್ತು ವಿಷಯವೇ ಘಟಕ ಎಂದಿದ್ದಾರೆ.

ಲಕ್ಷಣಗಳು

- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸಬೇಕು
- ಅನೇಕ ವಿಧವಾದ ಅನುಭವವನ್ನು ನೀಡಬೇಕು
- ಪಾಠದ ಅಂತ್ಯದ ವರೆಗೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಆಸಕ್ತಿ ಕಾಪಾಡಬೇಕು
- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಅನುವುಮಾಡಬೇಕು
- ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಬೇಕು

ಘಟಕ ಯೋಜನೆಯ ರೂಪರೇಷೆಗಳು

1.
 - ತಿಕ್ಕಕರ ಹೆಸರು
 - ಶಾಲೆಯ ಹೆಸರು
 - ಘಟಕದ ಹೆಸರು
 - ವಿಷಯ
 - ಘಟಕ ಯೋಜನೆಯ ಪಾಠಕ್ಕೆ ಬೆಕಾಗುವ ಒಟ್ಟು ಅವಧಿಗಳು
2. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಪೂರ್ವ ಜ್ಞಾನ
 - ಘಟಕದ ಅರ್ಥ, ಗುಣಲಕ್ಷಣ
 - ಘಟಕದ ಸ್ಥೂಲ ಪರಿಚಯ
3. ಬೋಧನಾ ಉದ್ದೇಶಗಳು
 - ಸಾಮಾನ್ಯ ಉದ್ದೇಶ
 - ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಉದ್ದೇಶ
4. ಉಪ ಘಟಕಗಳ ವಿಭಜನೆ
5. ಕಲಿಕಾ ಚಟುವಟಿಕೆ
6. ವಿಕಾಸಾತ್ಮಕ ಚಟುವಟಿಕೆ
7. ಬೋಧನಾನೋಪಕರಣಗಳು
8. ಆಕರ ಗ್ರಂಥಗಳು

ಘಟಕ ಪರಿಚ್ಛೇದ

ಘಟಕ ಎಂದರೆ ಚಿಕ್ಕದು ಸಣ್ಣದು ಎಂದರ್ಥ. ಅದರಂತೆ ಘಟಕ ಪರಿಚ್ಛೇದವೂ ಕೂಡಾ ಚಿಕ್ಕದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಪರಿಚ್ಛೇದ ರಚಿಸುವಾಗ ಆಸಕ್ತಿ ಅಭಿರುಚಿಯನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ರಚಿಸಬೇಕು.

ಅರ್ಥ:- ಪಾಠದಲ್ಲಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿದ ಘಟಕಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವ ಕಾಯ್ದೆ ಘಟಕ ಪರಿಚ್ಛೇದ ಎನ್ನುವರು.

ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ

- ಬೋಧನೆ ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ.
- ಕಲಿಕಾ ದೋಷ ಗುರುತಿಸಿ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ.
- ಕಲಿಕಾ ಫಲಗಳನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಪೂರೈಸಲು
- ವಿಷಯ ಪುನಾರವರ್ತನೆಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ.
- ಉತ್ತಮ ಕಲಿಕೆಗೆ ಅವಕಾಶ

ಪರಿಚ್ಛೇದ ಹಂತಗಳು

- ಘಟಕ ಪರಿಚ್ಛೇದ ಯೋಜನೆ
- ನೀಲ ನಕ್ಷೆ ತಯಾರಿಕೆ
- ಪ್ರಶ್ನೆಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವಿಕೆ
- ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ವಿವಿಧ ಭಾಗವನ್ನಾಗಿ ರಚಿಸುವುದು
- ವಿವಿಧ ಪ್ರಶ್ನೆಗಲ ಆಯ್ಕೆ
- ಘಟಕ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೋಶ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸುವಿಕೆ
- ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆ ವಿಮರ್ಶೆ
- ಒಟ್ಟು ಪ್ರಶ್ನೆ ಪತ್ರಿಕೆ ಅಣತ ವಿಶ್ಲಷಣೆ

ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ

Kilin Prabhhu

೮೮೦೨

English

ENGLISH

Syllabus for Class 1-5

General English

1. Noun and its types, pronoun and its types
2. Verbs- tens, aspects, auxiliaries, modals
3. Adjectives, preposition, conjunction
4. Vocabulary;- synonyms, antonyms, suffixes, number, gender
5. Phrases:- Noun phrases, prepositional phrases- use and usages
6. Idioms
7. Phonology:- vowels, consonants, stress, intonation, orgasm of speech, nature of sound
8. Article, Punctuation
9. Transformation
 - a. Degrees,
 - b. Active and passive
 - c. Sentences
 - d. Reported speech
 - e. Clauses
10. Comprehension:- local, Global, factual, critical-inferential

Unit-1.3

Singular and plural ಏಕವಚನ / ಬಹುವಚನ

There are two types of words in English

1. Singular
2. Plural

1. Usually we add 's' to a singular word to get plural form

Singular	Plural
Animal	Animals
Aeroplane	Aeroplanes
Bag	Bags
Cap	Caps
Fan	Fans

Eagle	Eagles
Ear	Ears
Feather	Feathers

2. If a singular word ends in 's, ch, sh, x, l, o' we add 'es' to form plural words

Singular	Plural
Ass	Asses
Class	Classes
Gas	Gases
Inch	Inches
Potato	Potatoes
Tax	Taxes
Mango	Mangoes

3. If the last letter of the singular noun ends in "y" following by any vowels then add just "s" to form plural

Singular	Plural
Bay	Bays
Boy	Boys
Key	Keys
Monkey	Monkeys
Toy	Toys
Valley	Valleys
Day	Days
Essay	Essays

4. When the last letter of the singular word ends in "y" and follow by any consonant then remove the "y" and add "ies" instead of "y"

Singular	Plural
Activity	Activities
Baby	Babies
Story	Stories
Fly	Flies
Dynasty	Dynasties

5. The following noun ends in 'f' or 'fe' form their plural by changing 'f' or 'fe' into 'v' and adding 'es'

Singular	Plural
Leaf	Leaves
Life	Lives
Thief	Thieves

Shelf	Shelves
-------	---------

6. Some singular noun have got irregular plural forms

Singular	Plural
Child	Children
Foot	Feet
Tooth	Teeth

7. There are some noun which gives singular and plural numbers

Singular	Plural
Police	Police
Sheep	Sheep

8. Some words always in the plural form

Singular	Plural
Army	Army
People	people

unit -1.4

GENDERS ಲಿಂಗ

1. MASCULINE GENDER (ಪುರ್ಲಿಂಗ)
2. FEMININE GENDER (ಸ್ತ್ರೀ ಲಿಂಗ)
3. COMMON GENDER(ಸಾಮಾನ್ಯ ಲಿಂಗ)
4. NUETER GENDER(ನಪುಂಸಕ ಲಿಂಗ)

1. The name all Male person or animals or birds known as Masculine Gender. ಪುರುಷ ಎಂಬ ಅರ್ಥನಿಡುವ ಎಲ್ಲಾ ಪದಗಳನ್ನು ಪುರ್ಲಿಂಗ ಎನ್ನುವರು.
EX:- ACTOR, GOVERNOR, MASTER, EMPEROR, ETC.....

2. The name o all female person or animals or birds known as Masculine Gender. ಹೆಂಗಸು ಎಂಬ ಅರ್ಥನಿಡುವ ಎಲ್ಲಾ ಪದಗಳನ್ನು ಸ್ತ್ರೀ ಲಿಂಗ ಎನ್ನುವರು.
EX:- ACTRESS, EMPRESS, GOVERNESS, MISTESS, ETC.....

3. It is noun which is common for both MASCULINE and FEMININE Gender.
EX:- BIRD, CLERK, DEER, DOCTORE, MINISTER, PARENTS, etc.....

4. The name of things without life are known as Neuter Gender.
EX:- APPLE, GUN, LEG, SHOP, INK, PAN, VAN, etc.....

UNIT :-1.5

PERSONS(ವ್ಯಕ್ತಿ ವಾಚನ)

In English there are three persons as below.

1. First person
2. Second person
3. Third person

First person	Singular	Plural
I	I	You
II	You	You
III	He	Them
	She	Them
	It	Them

UNIT:-1.6

ARTICLES(ಉಪಪದಗಳು)

The word "A" or "AN" and "THE" are called articles. They are used before a noun or a person to tell a particular.

Mainly there are two kinds of Articles:-

1. Indefinite Articles(ಅನಿರ್ದಿಷ್ಟ):-
2. Definite Articles(ನಿರ್ದಿಷ್ಟ):-

1. Indefinite Articles:- :A: or :AN: is known as Indefinite articles, because it does not give definite it clear reference to person or place or thing.

"AN" is used before and indefinite word beginning with a vowels.

Examples:-

A boy, A girl, An ox, An egg, An owl, An orange, A village, etc.....

2. Definite Articles:- Definite article usually refers to the particular person or place of things.

Examples :-

Call the boy

The chief minister of Karnataka is visiting Raichur tomorrow

The sun rises in the east

you bring The motor cycle in The sky

A. in the beginning

1. If any noun comes as unknown a' or ' an' is used .

Eg:- I saw a man

She brought a book

2. when the noun comes for the second time' the ' is used

Eg:- The man was in dirty clothes

The book was wonderful.

UNI-L7

SENTENCE(ವಾಕ್ಯಗಳು)

Sentence is a group of a word with full meaning. A sentence can divided in to two parts.

1. SUBJECT(ಕೃತ್ಯ)

2. PREDICATE(ಕ್ರಿಯೆಯ ಆಖ್ಯಾತ)

SUBJECT	PREDICATE
I	Go to school
The sun	Rise in the morning
We	Learn English

MAIN PART OF SENTENCE:-

1. SUBJECT(ಕೃತ್ಯ)
2. VERB (ಕ್ರಿಯೆ)
3. OBJECTIVE CASE, (ಕರ್ಮ)

1. SUBJECT:- In a sentence the subjective case (noun or pronoun or something) which gives the answer for following.

2. VERBS:- A verb is a word that tells or indicate some action about a persons or things and time or tense of the action.

3. OBJECTIVE CASE:- This part of the sentence tells us or gives information(Where, When, Why, Whom, Who, and What)

KIND OF SENTENCE

1. DECLARATIVE SENTENCE (ಸಾದವಾಕ್ಯ)
2. INTERROGATIVE SENTENCE (ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕ ವಾಕ್ಯ)
3. IMPERATIVE SENTENCE (ಆಜ್ಞಾರ್ಥಕ ವಾಕ್ಯ)
4. EXCLAMATORY SENTENCE (ವಿಚ್ಛೇದಕ ವಾಕ್ಯ)

5. OPTATIVE SENTENCE (ಇಚ್ಛಾರ್ಥಕ ವಾಕ್ಯ)

- DECLARATIVE SENTENCE:- Declarative sentence makes a statement or assertion, ನಿಶ್ಚಯಾತ್ಮಕ ವಾಕ್ಯಗಳು ಅಥವಾ ಸಾದಾ ವಾಕ್ಯಗಳು ಎಂದು ಕರೆಯುವುದು.

SUB	VERB	OBJECTIVE
Hasanappa	Sings	Beautiful
Ravi	Writes	Poems
You	Speaks	English

- INTERROGATIVE SENTENCE:- INTERROGATIVE SENTENCE ask a question to be answered. ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಬಯಸುವ ವಾಕ್ಯಕ್ಕೆ ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕ ವಾಕ್ಯ ಎನ್ನುವರು.

HELPING VERB	SUBJECT	VERB	OBJECTIVE
Am	I	watching	TV?
Do	You	Know	English
Does	She	Work	Well?

- IMPERATIVE SENTENCE:- Emprative sentence normally request or common someone. Usually it tries very hard to persuade someone to do. ಈ ವಾಕ್ಯಗಳು ಆಜ್ಞೆಗಳು, ವಿನಂತಿಗಳು, ಸಲಹೆ, ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

EXAMPLE:-

COMMANDS:-

- Shut your mouth
- get lost from the class
- be quite

ORDER OT REQUEST :-

- please close the windows
- please be seated
- take care

EXCLAMATORY :- The sentence which express strong feeling of one's minded such as fear, great enjoy, deep sorrow, etc.....ಯಾವ ವಾಕ್ಯವನ್ನು ಸಂತೋಷ, ಆಶ್ಚರ್ಯ, ದುಃಖ ನಿರಾಶೆ, ಹೋಗಲಿಕ್ಕೆ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

- What a beautiful rose it is!
- Alas! my friend is dead.
- How stupid you are!

OPTATIVE :- An optative sentence expresses wish, prayer, boon, curse, and probability.

- Wish you all the best,
- May God bless you.
- May she die.

unit-2

PARTS OF SPEECH

SHORT FORMS

A NOUN is the name of anything

Raja, Scool, Pool, Mysore, Ring

Instead of noun the Pronouns stand

I, YOU THEY, HE, SHE, THEM

An ADJECTIVE qualify what kind of noun,

like GOOD, BAD, TALL, FAST, QUICK

VERB SHOWS or indicates something to be Done

to Listen, speak, read write, win,

THE ADJECTIVE tells how things are done

Slow, Fast, Quietly, now, then, often

PREPOSITION shows the relation to something/ one

The cat is ON the table, IN the room, NEAR road junction

JOINT is made between two or more is CONJUNCTION

Aruna and karuna are sisters but we are brothers.

INTERJECTION expresses a sudden feeling

Alas, oh, what, how, hush! he is reading

PARTS OF SPEECH (ವಾಕ್ಯ ಭಾಗಗಳು)

1. Noun ನಾಮಪದ

- proper noun ಅಂಕಿತನಾಮ
- Common noun ರೂಢನಾಮ
- Collective noun ಸಾಮೂಹಿಕ ನಾಮ
- Material noun ಪದಾರ್ಥನಾಮ
- Abstract noun ಭಾವನಾಮ

(CM GAP)

2. Pronoun ಸರ್ವನಾಮ

- Personal pronoun
- Reflection pronoun
- Empathetic pronoun
- Demonstration pronoun
- Interrogative pronoun
- Indefinite pronoun
- Distributive pronoun
- Relative pronoun

(RED DP RII)

3. Adjective ನಾಮ ವಿಶೇಷಣ

- Adjective of Quality
- Adjective of Quantiy
- Adjective of number
- Interrogative Adjective

(IN Q Q)

4. Verb ಕ್ರಿಯಾಪದ

- Translate Verb
- Incrassation Verb
 - Axillary verb/ Helping verb ಸಹಾಯಕ ಕ್ರಿಯಾಪದ
 - Ifinitive
 - Mode

5. Adverb ಕ್ರಿಯಾ ವಿಶೇಷಣ

- Adverb of manner
- Adverb of Place
- Adverb time
- Adverb of Quality
- Adverb of Number
- Interrogative Adverb

(TQ N MAP)

- Preposition ಉಪಸರ್ಗವ್ಯಾಯ
- Conjunction ಸಮುಚ್ಚಯ ಕಾವ್ಯನಾಮ
- Interjection ಭಾವಬೋಧಕ

1. Noun ನಾಮಪದ-

1. Noun ನಾಮಪದ:-

A noun is a word used as the name of a person place animal or things, ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹೆಸರು, ಪ್ರಾಣಿಯ ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ವಸ್ತುವಿನ ಹೆಸರನ್ನು ನಾವು ನಾಮ ಪದ ಎನ್ನುವೇವು.

kind of nouns

1. proper noun ಅಂಕಿತನಾಮ:-

What ever the particular name given to a person or place or country or animal etc.... ನಾವು ಯಾವುದೇ ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ, ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ, ದೇಶಕ್ಕೆ, ಪ್ರಾಣಿಗೆ, ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಇಟ್ಟ ಹೆಸರೇ ಅಂಕಿತನಾಮ.

- ✦ Rajan is our English teacher.
- ✦ I am working at Matamari in Raichur.
- ✦ India is our country.

2. Common noun ರೂಢನಾಮ:- It is a noun usually a common

to every person or committee, animal or things, of the same kind or class. ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಜಾತಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ರೂಢಿಯಿಂದ ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ನಾಮಪದಗಳಿಗೆ ರೂಢನಾಮ ಎನ್ನುವರು.

Etc....

Man, Boy, Girl, Cow, Birds, Lion Bog etc....

3 Collective noun :- ಸಾಮೂಹಿಕ ನಾಮ:- A collective noun is the

name known for a group of person or things animals taken together and appears as one whole. ಒಂದೇ ಜಾತಿಯ ಮನುಷ್ಯರ ಅಥವಾ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಕರೆಯುವ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಸಾಮೂಹಿಕ ನಾಮ ಎನ್ನುವರು. Etc..

Assembly, bunch, meeting, nation, team, army, mob, community

4. Material noun ಪದಾರ್ಥ ನಾಮ:- Material noun are different

names gives to different types of Material. ಪದಾರ್ಥ, ವಸ್ತುಗಳ ಹೆಸರುಗಳನ್ನು ಪದಾರ್ಥನಾಮ ಎನ್ನುವರು. **Ex:-**

Sugar, Coffee, Milk, Gold, Silver, Cup, Plate, etc....

5. Abstract noun ಭಾವನಾಮ:- This noun is usually the name

known of an action quality or state referred apart from the object to which it belong. **Ex:-**

Anger, Energy, Beauty, growth, Hunger, Knowledge, Nature, Quality, etc....

2. Pronoun ಸರ್ವನಾಮ

2. Pronoun ಸರ್ವನಾಮ:-

A pronoun is a word that is used instead of a noun ನಾಮ ಪದದ ಬದಲಾಗಿ ಕರೆಯಲಾಗುವ ಪದವನ್ನು ಸರ್ವನಾಮ ಎನ್ನುವರು..

1. Personal pronoun ವ್ಯಕ್ತಿವಾಚಕ:-

ex:- *i am a student, we are students, Vidya called Me, I waited for You My, our, Your, His, Her, Him, It, Etc....*

2. Relative pronoun ಸಂಬಂಧವಾಚಕ:-

Pronoun used Related to a noun the comes just before it. ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಬರುವ ನಾಮಪದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸುತ್ತದೆ.

Ex:-

- ✦ *He is man **whom** damaged your car*
- ✦ *She is the girl **whom** I told about*
- ✦ *This is the shirt **that** i bought*

3. Reflective pronoun ನಿಜವಾಚಕ :- Whenever there is a

Reflective pronoun a sentence there must be a person to whom that Pronoun can refer. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಕ್ರಿಯೆಯ ಪರಿಣಾಮ ಕೃತ್ಯವಿಸಿ ಮೇಲೆ ಪರಾವೃತ್ತವಾದರೆ ಅದನ್ನು ನಿಜವಾಚಕ ಎನ್ನುವರು.

4. Empatic pronoun ಅವಧಾರಿತ ಸರ್ವನಾಮ :- Pronoun used to

emphasis(stress) a noun or pronoun are called emphatic pronouns. ವಾಕ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿವಾಚಕ ಸರ್ವನಾಮದ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಡವನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುವ ಬೇರೆ ಸರ್ವನಾಮಗಳು.

Ex:- I Myself do it, You your self do it, We ourselves witness it, they themselves attended the wedding. ,Himself, her self

5. Demanstrative pronoun ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸರ್ವನಾಮಗಳು:-

Pronouns used to point out the objects to nouns referred to in a sentence to known as Demonstrative pronoun ಇದು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದವಸ್ತು ಸ್ಥಳ, ಕುರಿತು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

Ex:- You come Here, She is playing there, that is your cycle, This, that, theses, those

6. Indefinite pronoun ಅನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸರ್ವನಾಮ:- Indefinite pronoun

refers to person to things in general. ಅನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ವಸ್ತುವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

Ex:- All watched the drama, Few boys did not attend the class, Some body stolen my book, One must not fight unnecessarily, Anybody can do it, One's, Nobody, Other, Another

7. Interrogative pronoun ಪ್ರಶ್ನಾರ್ಥಕ ಸರ್ವನಾಮ:- It used for asking

question ಇದು ಪ್ರಶ್ನೆ ಕೆಳಲು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ಸರ್ವನಾಮ

Ex:- Who are you, whom do you want to meet, What do you want now, Whose is book, Which, Who, Whom, Whomever, Whatever,

8. Distributive pronoun ವಿಭಜನಾತ್ಮಕ ಸರ್ವನಾಮ:- It's indicate

person to things in a group ಇದು ಒಂದು ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಇರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ವಸ್ತುವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. **Ex:-**

- ✦ Each student is good
- ✦ Either of you do the work,
- ✦ Neither of you enter
- ✦ Both of you go there
- ✦ The sister congratulated each other
- ✦ Every, Each, Other, Both, one, All

3. Adjective ನಾಮ ವಿಶೇಷಣೆ

3. Adjective ನಾಮ ವಿಶೇಷಣೆ

A **adjective** is a **word** that Describes of qualities a noun or a pronoun or add something to its meaning. ನಾಮಪದಗಳ ಅಧವಸರ್ವನಾಮಗಳ ಗುಣ, ಗಾತ್ರ,

ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ವಿಶೇಷವಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಿ ಹೇಳಲು ಬಳಸುವ ಶಬ್ದಗಳಿಗೆ ನಾಮ ವಿಶೇಷಣೆ ಎನ್ನುವರು

Kinds of adjective

1. **Adjective of quality**
2. **Adjective quantity**
3. **Adjective of Number**
4. **interrogative of Adjective**

1. Adjective of quality ಗುಣವಾಚಕ:- It tells quality of noun

ಇದು ನಾಮಪದದ ಗುಣ, ಯಾವ ತರ ಇದೇ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ.

Ex:-

- Ramu is a good boy
- Hi is a tall boy
- he wearing a blue shirt

2. Adjective quantity ಪ್ರಮಾಣವಾಚಕ:- this adjective describe the quality of

the noun or pronoun ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ

Ex:-

- Danu has little **Intelligence**
- **He swallowed some** tablets
- My friends lost **all** his wealth
- I have **enough** money

3. Adjective of number:- I show to tell how many persons are

ment **ನಾಮ ಮತ್ತು ಪ್ರನಾಮ ಪದಗಳ ಸ್ಥಾನ ಮತ್ತು ಸಂಖ್ಯೆ ಎಷ್ಟೇನೇ ಇದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ.**

Ex:-

- I have two **eyes** and **five** fingers
- All must die **one** day
- **few** dogs darks seldom

4 . Interrogative adjective :- is use before noun to ask questions using words like what, which, when, whom etc....

Ex:-

- What sort of a man are you?
- Whose pen is this?
- Which shirt shall we select?

4.VERB

UNIT -2.4 VERBS

A VERB is word that tells or indicates an action or work of a person to things,
ವಸ್ತು ಅಥವಾವ್ಯಕ್ತಿಯಕಾರ್ಯಕೆಲಸವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತದೆ.

There are four main forms of English verbs

1. **PRESENT VERB(V1)=ವರ್ತಮಾನ**
2. **PAST VERB(V2)=ಭೂತಕಾಲದಕ್ರಿಯಾಪದ**
3. **PAST PARTICIPLE(V3)=ಭೂತಕಾಲದಕ್ರಮದ್ವಚನ**
4. **FUTURE TIME=ವರ್ತಮಾನಕ್ರಮದ್ವಚನ**

EX:-

- I LIKE (v1) English
- i liked (v2)English
- i have liked (v3) English
- i shall like English
- you do your work
- He did his work
- We are doing your wok

KINDS OF VERBS

1. **TRANSLATIVE VERB**
2. **INTRANSITIVE VERB**

1. **TRANSTIVI VERB:-IT TAKE AN OBJECT TO MAKE A COMPLETE SENTENCE. ಪದಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ**
 - i. VENKATESH WON THE MATCH
 - ii. HE LIKE YOU
 - iii. MARY RANG THE BELL
2. **INTRANSITIVE VERB:- IT DOESN'T TAKE ANY HELP OF AN OBJECTIVE CASE**
 - i. THE SUN SHINES
 - ii. THE BIRDS FLY
 - iii. CHAITRA JUMPED

UNIT-2.4a

AUXILIARY OR HELPING VERBS(ಸಹಾಯಕ ಕ್ರಿಯಾಪದ)

The given helping verbs are sometime used as main verb to mean "to be" (be= ಇರು)

Ex:- He is a teacher, He was s student

HELPING VERBS	
I (am)	Was
We/you / rhey/ (are)	Were
He/ she / it (is)	Was
We / you/ they (have)	Had
He /she/ it (has)	Had
We / you / they (do)	Did
He / she / it (does)	Did
model (h.v.)	
Present tense	Past tense
Will	Would
Shell	Should
Can	Could
May	Might
Must	-----

Unit – 2.4c

Infinitive is a verbal noun or a non-infinitive, usually as infinitive is made by placing "to" before the verb (V1) from, in some cases infinitive are used without placing "to" before verb(V1)

Ex:-

- Banu want to go
- You have to work now
- Students like to play

UNIT- 2.5

ABVERB ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ

A DVEB is a word which add something to the meaning of a verb adjective and anothr adverb. It tells us how the action or work is done. It help to describe events.

ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ವಸ್ತುವು ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ.

ವರ್ಣಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

KIND OF A ADVERB

1. ADVERB OF MANNER
2. ADVERB OF PLACE
3. ADVERB OF TIME
4. ADVERB OF QUANTITY
5. ADVERB OF NUMBER
6. INTTEROGATIVE ADVERB

1) ADVERB OF MANNER

It shows how or in what mannerr the action or event is done adverb of mannerr answer the question- who?. ಕ್ರಿಯೆಯಾವ.

ರೀತಿಸಂಭವಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ವರ್ಣಿಸುತ್ತದೆ.

EX:-

- a) Shilpa reads **Interesting**
- b) **I dance Beautifully**
- c) **Amruth dance Ferociously**

2) ADVERB OF PLACE

Shows the place where the action taken place. it answer the question- where?, ಕ್ರಿಯಾಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸ್ಥಳವನ್ನು ವರ್ಣಿಸುತ್ತದೆ.

- a) Let us go **out**
- b) **May i come in sir**
- c) They are playing in the **ground**

3) ADVERB OF TIME

Shows us the time when action takes place. it answer the question- when?, ಸಮಯವನ್ನು ವರ್ಣಿಸುತ್ತದೆ.

- a) I saw Manasa **yesterday**
- b) We have breakfast at **night**
- c) Deena has gone **already**

4) ADVERB OF QUANTITY

Shows (how much?)(how for?) of the action of its verb, it answer the qusion- how much/ how for?, ಕ್ರಿಯೆಯ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ವರ್ಣಿಸುತ್ತದೆ.

- a) Usha runs **very** quickly
- b) Aishwarya dances **quite** beautifully
- c) Hariharan sings **pretty** well

5) ADVERB OF NUMBER

Shows how times of action takes place, It answer the question- how often?, ಎಷ್ಟು ಬಾರಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ.

- a) Ravi **always** ries todo his best
- b) my father drinks **twice** tea a day
- c) Muttanna goes to library **daily**
- d) **Dravid goes to sixers rarely**

6) INTTEROGATIVE ADVERB

used to ask a questiion,

- a) **Wher** do you go?
- b) **How** did you solve the problem?
- c) **when** did you come?
- d) **What** does she want?

5. ABVERB ಕ್ರಿಯಾವಿಶೇಷಣ

ex:- either.....or

6. PERPOSITIONS ಉಪಸರ್ಗವ್ಯಯಗಳು

neither.....nor
whether.....or
both.....and

- ❖ you drink **either** tea **or** coffee
- ❖ The cow boy can **neither** read **nor** write English
- ❖ The matter is **between** you **and** me

UNIT-2.6

PERPOSITIONS ಉಪಸರ್ಗವ್ಯಯಗಳು

Preposition is a word placed before a noun or pronoun to show its relation to some other word in a sentence
ಸರ್ವನಾಮಅಥವಾನಾಮಪದದಸಂಬಂಧವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

EXAMPLE :-

1. **ON**
✓ A ball is **ON** the table
2. **ABOVE**
✓ The fan is rotating **above** us
3. **OVER**
✓ The birds flew **over** my head
4. **UP & UPON**
✓ He climbed **upon** the tree
5. **BELOW**
✓ Today's temperature is **below** 30°C
6. **DOWN**
✓ Tears rolled **down** her cheek
7. **UNDER**
8. **BENETH, IN, INTO, OUT, INSIDE, IN, WITH, BY, ABOUT, AT, TO, TOWARD, FROM, SINCE, FOR, OF, OFF, BETWEEN, THROUGH, NEAR, BESIDES, ACROSS, AGAINST, BEHIND, TILL, STILL**

7. CONJUNCTION ಸಮುಚ್ಚಯಕಾವ್ಯ

UNIT - 2.7

CONJUNCTION ಸಮುಚ್ಚಯಕಾವ್ಯ

A CONJUNCTION is a link word connects words, phrases, clauses, or sentence together

ವಾಕ್ಯವನ್ನು, ಕವ್ಯಾಂಕವನ್ನು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಜೋಡಿಸುತ್ತದೆ.

Vidya **and** Divya are friends

I drink tea **or** coffee

KINDS OF CONJUNCTION

1. **COORDINATING ಸಾಂಯೋಜನಾ**
 2. **SUBORDINATING**
 3. **CO-RELATIVE**
1. **COORDINATING:-**
It joins together **words, phrases, clauses** of independent statement or sentence.
Ex:- AND, OR, BUT, YET, FOR, SO, STILL
❖ Sunil is intelligent **but** very dangerous
❖ Monica got first rank **for** she studied well
 2. **SUBORDINATING**
IT JOINS a clause and main clause on which they depend for its complete meaning
Ex:- AFTER, ALTHOUGH, BEFORE, WHEN, IF, THAT, UNLESS, WHETHER, TILL, AS, WHENEVER, THAN, AS IF, WHILE, BECAUSE, STILL, WHEREVER, ONCE
❖ You go to school **after** your mother comes back
❖ He opens his shop **before** I open my shop
❖ I shall wait here **till** 8'o' clock
❖ our school is better **than** other schools
 3. **CORRELATIVE**
SOME conjunctions are used in pairs.

8. INTERJECTION ಭಾವಬೋಧಕಗಳು

UNIT - 2.8

INTERJECTION ಭಾವಬೋಧಕಗಳು

AN INTERJECTION is a word that is used to express *some SUDDEN feelings or emotion* like joy, sorrow, wonder or surprise, etc.....

ವಸ್ತು ಅಥವಾ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ನೋಡಿದಾಗ ನಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಆಕಸ್ಮಿಕ ಭಾವನೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಭಾವಬೋಧಕಗಳು ಎನ್ನುವರು

ex:- AHA! OH!, LO!, SH!, EH!, HARK!, UMPH!, OUCH!, YOO-YOO!, WELL!, UGH!, WOW!, OOH!.....

- **HURRY!** we have won the match
- **OH!** my god, what shall I do now?
- **ALASH!** my uncle is dead.

CASES

The relation that a noun or pronoun shows with other words in sentence is called cases.

- Nominative cases
- Accusative cases
- Instrumental cases
- Dative cases
- Ablative cases
- Possessive cases
- Locative cases
- Vocative cases

1. Nominative cases:- ಪ್ರಥಮಾ ವಿಭಕ್ತಿ

ಉ" ಎಂಬ ವಿಭಕ್ತಿಗೆ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. | ನಾನು ಎಂದು ಬಳಸಲಾಗಿದೆ.

Ex:- I do this work

Sheela is drinking water

2. Accusative cases:- ವಿಭಕ್ತಿ

Ex:- I drink water

We sang a song

3. Instrumental cases

Ex:- I go to Hubli by bus

We sent message through the post

4. Dative case:-

Ex:- I gave her a present

He gives them a letter

5. Ablative case

Ex:- I received a letter from my brother

He travels from Hubli to Gadaga

6. Possessive case

Ex:- it is Rma's book

He is a friend of my brother

7. Locative case

Ex:- my book is on the table

He jumped into the river

8. Vocative case:-

Ex:- children !listen to me

My dear brother! Don't go there

Unit - 3

Tenses

Tenses shows the time of an action or event. It indicates the time expressed by a verb/ there are mainly three tenses of verb present, past, and future tens. Each tens tells us, when the event or action of the verb takes place. The tenses chart is given in brief

1. Present tense
2. Past tense
3. Future tense

Forms	PAST		PRESENT		FUTURE	
	Singul ar	plural	Singul ar	plural	Singul ar	plural
Simple	She played	We playe d	She plays	We play	She will play	We will play
Continu ous	She was playin g	We was playi gn	She is playin g	We are playi ng	She will be payin g	We will be playi ng
Perfect	She had played	We had playe d	She has played	We have playe d	She will have played	We will have playe d
Perfect continuo us	She had been playin g for 4 hours	We had been playin g for 4 hours	She has been playin g since 7a.m.	We have been playi ng since 7a.m.	She will have been playin g since 8a.m.	We will have been playi ng since 8a.m.

3 PERSONS	SINGULAR	HELPING V	PLURAL	HELPING V
I person	I	An	We	Are
II person	You	Are	You	Are
III person	He	Is	They	Are
	She	Is	They	Are
	It	Is	They	Are

PAST TENSE

UNIT- 3.2

PAST TENSE

Past tense is used to show or indicate an action or event occurred or happened or completed in the past ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಕ್ರಿಯೆಯು ಈಗಾಗಲೇ ಅದು ನಡೆದು ಹೋಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಲು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

A.Simple past tense:- used to indicate an action or event completed in the past ಸರಳ ಮತ್ತು ಅನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಭೂತಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕರ್ತೃವಿನ ಮುಂದೆ ಭೂತಕಾಲದ ಕ್ರಿಯಾಪದ ವನ್ನು ಹಚ್ಚಬೇಕು.

Formula:- sub+past verb (v2)+obj

PERSON	SINGULAR	PLURAL
I person	I ate an apple	We ate an apple
II person	you ate an apple	They ate an apple
III person	She ate an apple	They ate an apple

B. past continuous:- is used to show an action or event going on at the same time in the past

Formula:- sub+past helping (H.V2)+main verb(+ing)+obj

I PERSON	I WAS EATING	WE WERE EATING
II person	You were eating	You were eating
III person	He was eating	They were eating
	She was eating	They were eating
	It was eating	They were eating

C. past perfect tense :- use to express an action that completed before a certain moment in the past

Formula:- sbu+had+past participle (V3)+obj

PERSON	SINGULAR	PLURAL
I person	I had complete it	We had completed it
II	You had complete it	You had completed it
III	She had completed it	They completed it

D. past perfect continuous:- the past perfect continuo is used for action or event that began before a certain point in the past and continued to that time.

Formula:- sub+had+been+(V1)ing+obj

I	I HAD BEEN DANCING	WE HAD BEEN DANCING
II	You had been dancing	You had been dancin g
III	He had been dancing	They had been dancing

present tense

UNIT - 3.1 present tense

In present tense the action word or the person verb (V1) refers to the present time(now)

A. Simple present:- just we had "s' or "es" along with base verb for third person singular.

Formula:- sub+verb(V1)+obj

I PERSON	I DANCE	WE DANCE
II person	You dance	You dance
III person	He dances	They dance
	It dances	They dance

B. Present continuous tense:-

Formula:- sub+h.v.(v1)+main verb(v1)+ing+obj

I PERSON	I AM DANCING	WE ARE DANCING
II person	You are dancing	You are dancing
III person	He is dancing	They are dancing
	She is dancing	They are dancing
	It is dancing	They are dancing

C. Present perfect:- used to completed activities in the immediate past time(with just before)

Formula:- sub+has or have+past participle(V3)+obj

I PERSON	I HAVE WRITTEN	WE HAVE WRITTEN
II person	You have written	You have written
III	He has written	They have written
	She has written	They have written
	It has written	They have written

D. Present perfect continuous:- used for action which already began at sometime in the past

Formula:- sub+has or have+ been+ (v1)ing+ obj

I PERSON	I HAVE BEEN READING A STORY	WE HAVE BEEN READING A STORY
II person	You have been reading a story	You have been reading a story
III	He has been reading a story	They have been reading a story
	She has been reading a story	They have been reading a story
	It has been reading a story	They have been reading a story

Future tense

UNIT - 3.3

Future tense

We use the future tense to express an action that is going to take place in future time

A. Simple future

Formula:- sub+will/shall+verb(v1)+obj

I SHALL GIVE YOU	WE SHALL GIVE YOU
You will give you	You will give me
Robert will give you	They will give you

B. Future tense:- when an action is in progress at a given future time

Formula:- sub+shall/will+be+V1+ ing+obj

A SHALL BE GOING	WE SHALL BE GOING
You shall be going	You shall be going
He will be going	They will be going

C. Future perfect:- to say that an action will be completed before a particular time in future

Formula:- sub+will/shall+V3+obj

I SHALL HAVE GIVEN	WE SHALL HAVE GIVEN
You shall have given	You shall have given
He will have given	They will have given
She will have given	They will have given

D. Future perfect continuous:- is used for actions which will be in progress over a period of time that will end in the future

Formula:- sub+shall/will+have been+ v1 ing+ OBJ

I SHALL HAVE BEEN GOING	WE SHALL HAVE BEEN GOING
You shall have been going	You shall have been going
He will have been going	They will have been going
She will have been going	They will have been going

Unit-4

Degrees of comparison

Adjectives can be used to compare nouns or pronouns irrespective of their qualities, quantities and number etc... this comparison can be made in three different ways which we call degrees of comparison.

They are

POSITIVE DEGREE	GOOD
Comparative degree	Better
Superlative degree	The best

Ex:-

1. Tony is a good boy (positive)
2. Benny is a better boy (comparative)
3. Raju is the best boy (superlative)

1. Sunday is a fat girl
2. Bindya is bigger than sandya

3. Divya is a biggest girl

In sentence 1:- when we say Sandya is a big girl, we don't compare sandya with any other girl. So the word big is said to be in the positive degree

In sentence 2:- when we say bindya is bigger than sandya here we compare two girls Bindyan and Sandya. So the word "bigger" is said to be in the Compare Degree

In sentence 3:- when we say Divya is the biggest of the three, we compare, Divya more than two. So the word biggest is said to be in the Supelative degree.....

Type 1:- just add "er and est"

POSITIVE	COPARITIVE	SUPERLATIVE
Bold	Bolder	Boldest
Bright	Brighter	Brightest
Fine	Finer	Finest
Large	Larger	Largest
Old	Older	Oldest
Strong	Stronger	Strongest

Type 2 :- single syllabic adjectives endign in "e" take "r" and "st" to their comparative and superlative degree from their positive degree

ABLE	ABLER	ABLEST
Brave	Braver	Bravest
Noble	Nobler	Noblest
Wise	Wiser	Wisest

Type 3:- single syllabic adjective ending in a consonant preceded by a short vowel add"er" after doubling the ladt onsonant

BIG	BIGGER	BIGGEST
Hot	Hotter	Hottest
Red	Redder	Reddest
Thin	Thinner	Thinnest

Type4:- chang "y" into "I" and take "er" and est" for those adjectives inding in "y" preeced by a consonant fo form their comparative and superlative degree

BUSY	BUSIER	BUIEST
Easy	Easier	Easiest
Pretty	Prettier	Prettiest
Heavy	Heavier	haviest

Type 5:- irregular degree

GOOD	BETTER	BEST
Far	Farther	Farthest
Bad/ evil/ill	Worst	Worst
In	Inner	In most
Many	More	Most
Much	More	Most
Little	Less	least

Type 6:-

Most of the adjective of two sllables and all adverbs form their comparative by ading " more" and their superlative by adding :most"

ACTIVE	MORE ACTIVE	MOST ACTIVE
Beautiful	More beautiful	Most beauti ful
Popular	More popular	Most popular
honest	More honest	Most honest
Tired	More tierd	Most tierd

Positive degree :-

1. Positive degree :- the positive degree of comparison is used to express a quality in a some statement or to show that two nouns or pronouns have that quality in a equal degree using "as adjective as" or in an unequal degree

Formula:-

I sub+v+p.d.+adj+obj

II sub+v+(as+p.d..adj.+as)+obj

III no ther+sub+v+(so+p.d.adj+as)+obj

Ex:-

Ravi is a wonderful singer

Rani is a good girl

Muttu is as tall as anad

Bindya is not so beautiful as sandya

No other girls is so good as rani

Very few cities are as good as madhurai

Comparitive degree:-

2. Comparitive degree:- the comparitive degree of comparison is used to express a high level or degrees of quality by comparing two nouns or pronound

Formula:-

SUNGULAR	PLURAL
Sub+v+c.d.adj+than	Sub+v+s.d.adj+than most other+obj
Sub+v+c.d.adj+than any other+obj	

Ex:-

Shankara is better than ramesh

Shankar is most active than any other boy in the class

Shankar is better than most other boys

Vikram sarabahi was grater than most other scientists

Superlative degree:-

3. Superlative degree:- the superlative degree of comparison is used to express the highest level or degree of quality by comparing more than two nouns or pronouns.

Formula:-

SINGULAR	PLURAL
Sub+v+s.d.+Ad	Sub+v+one of the +s.d.+adj

Ex:-

Dr. Radhakrishna was the best teacher

Lucy is the coolest woman here

Mount everest in the highest peak in the world

Vivekananda was one of the greatest saints in the world

Bhagat singh was one of the boldest freedom fighter.

Saksha was the wisest girl

Saksha was wiser than say other girl

UNIT- 4.2

ACTIVE VOICE AND PASSIVE VOICE

ACTIVE VOICE AND PASSIVE VOICE

ಕರ್ತೃ ಮತ್ತು ಕರ್ಮನಿಪ್ರಯೋಗ

A VERB tells what a noun or pronoun does or what is done to a noun or pronoun or what a person or things does

ಒಂದೂಕ್ತಿಯಾಪದವು ಒಂದೂನಮಪದ ಅಥವಾ ನಾಮವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ.

In English there are two types of voice:-

- ★ ACTIVE VOICE
- ★ PASSIVE VOICE

1. ACTIVE VOICE:-

When the verb of a sentence shows that the subject is the doer of the action then we say it is the Active voice

ಕರ್ತೃನಿಪ್ರಯೋಗದ ಕ್ರಿಯಾಪದವು ಒಬ್ಬನು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

Note:- Rules for changes A.C. into P.V the following rules must be kept in mind without fail.

1. First of all we have to divide the sentence into 3 parts:-
Sub - Verb - Object
Anil ate a banana

2. The subject in the active voice becomes the object in the passive voice and object in the active voice becomes the subject in the passive voice.

A banana was eaten by Anil

3. We must identify the subject of the passive voice whether it belong to I person or II person or Third person and singular or plural.

4. It is very important to identify the TENSE of the sentence by looking at the main verb. Because we have to apply the Helping Verb according to the tense of the sentence and person to the passive voice subject.

Present tense

Anil eats a banana
A banana is ate by Anil

Past tense

Anil ate five bananas
Five banana were eaten by Anil

Helping verb

	Singulars		Plural	
	Present	Past	Present	Past
I person	I am / have	was / had	we are / have	were / had
II person	you are / have	was / had	you are / have	were / had
III Person	he is / has	was / had	they are / have	were / had
	she is / has	was / had	those you are / have	were / had
	it is / has	was / had	those you are / have	were / had
	anil is / has	was / had	boys you are / have	were / had

5. The subject case of person in Active voice must be changed in to Object case according as shown in the following table.

Subject	Object	Subject
I	ME	I
WE	US	WE
YOU	YOU	YOU
SHE	HER	SHIE
HE	HIM	HE
IT	IT	IT

THEY

THEM

THEM

6. In imperative sentences into passive voice commands and request is used for request

* Close the door - let the door be closed

* Please close the door - You are requested to close the door

7. When we changing a question in the passive voice it will remain a question, so the question word must and should come in the beginning.

Who was broken the mirror

by Whom has the mirror been broken / Who has the mirror

broken by.

1. SIMPLE PRESENT TENSE:-

S+AM/IS/ ARE+V3+BY+0bj

- RAVI drinks tea
tea is drunk by Ravi
- i WROTE A LETTER
A LETTER WRITTEN BY ME
- SHE sells sea shells
Sea shells are sold by her
- We do not play cricket
Cricket is not played by us

2PRESENT CONTINUOUS

Sub + am +/is/ are + being +v3 +obj

- I am written a letter
A letter is being written by me
- She is reading a book
A book is being reading by her
- She is not reading a book
A book is not being read by her

3. PRESENT PARFET

Sub +has/ have/ + been +v3 +by +obj

- I have killed the snake
The snake has been killed by me
- They have completed the work
They work has been completed by them
- We have sent her out
she has been sent out by us
- WE HAVE NOT SENT HER OUT
SHE HAS BEEN SENT OUT BY US

4. SIMPLE PAST

SUB +WAS/ WRRER + V3 + BY + OBJ

- He ate the banana
the banana was eaten by him
- She stopped the bus
The bus was stopped by her
- I distributed the gifts
The gifts were distributed by me

5. PAST CONTINUOUS

SUB +WAS/ Were + BEING + V3 + BY + OBJ

- ANTONY was watching TV.
a TV. was being watching by Antony
- rosy was not watching TV.
TV. was not being watched by Rosy

6. PAST PERFECT

SUB + HAD + BEEN + V3 +BY + OBJ

- She had taken all the chocolates
The chocolates had been taken by her
- SHE HAD NOT TAKEN ALL THE CHOCOLATES
ALL THE CHACOLATES HAD BEEN NOT TAKEN BY HER

7. SIMPLE FUTURE TENSE

S+SHALL/WILL+BE+V3+BY+O

- She SAHLL buys a book tomorrow
A book will be bought byme tomorrow

I shall not buy a book tomorrow
A book will be not bought by me tomorrow

8. FUTURE PERFECT

SUB + SHALL/ WILL + HAVE + BEEN +V3 + BY + OBJ
I shall have completed the work by next week
The work will be have been completed by me by next week
I shall have not completed the work by next week
Thework will have not been completed by me next week.

UNIT - 4...3

DIRECT AND INDIRECT (REPORTED)

we can report the words of a speaker in two ways

1. We may quote is called Direct wordsput within inverted commas. This is called Direct Speech
2. We may report what he said without quoting his actual words

Note the changes from Direct speech to Indirect report speech in the below given box

- > Alber said " I am very busy now"
- > Alber said That he was very busy then

A	Inverted commas have been Omitted
B	Conjunction "That" has been used
C	The pronoun I is changed in to "He"
D	The verb " am " is changed in "was"
E	The adverb "now" is changed into "them"

Rules for changing Direct to Indirect speech

1. A simple present becomes a simple past
 - a. go/ gone - went
 - b. come/ comes - came
2. A present continuous becomes a past Continuous
 - a. is / am/ are - was / were
3. A present perfect becomes past perfect
 - a. has/ have - had
4. A simple past becomes a past perfect
 - a. went - had gone
 - b. came - had come
5. The shall or will of the future tense
 - a. Shall - would
 - b. Will - would
6. If the reported speech expresses a universal truth its tense remains unchanged
 - a. The sun **rises** in the east he said
 - b. He said **that** the sun **rises** in the east
7. If the Reported speech expresses a Universal Truth its tense remains unchanged
 - a. Anita says " I look beautiful"
Anita says that she looks beautiful
 - b. Indira will say "I love English"
Indira will say that she loves English
8. The pronouns:- first person and second person of the direct speech are changed according to the person of the subject of the reporting verb
Usrally changed into III personal singular / plural (he- him, she- her. They- them and it)
9. The third person (he, she , it) pronouns in direct speech generally remain the same or unchanged.
10. Change of some special words.

Ago	Before
Here	There
Now	Then
This	That
These	Those
Thus	So
Hence	Thence
Today	That day

To night	That night
Yesterday	The day before
Last night	The night before
Tomorrow	The next day
Next week	The following week
Today morning	That morning

Type of reported speech

5. Questions
6. Commands and request
7. Assertive or statement

2. Questions

Formula:-

SUB+REPORTING VERB+WH OR H WORD+SUB+VERB+OBJ

V1-v2 and v2- had +v3

I and II person—III person

Ex:-

- ✓ Padmaraj said to the stranger, " who are you'?"
Pradmaraj asked the stranger who he was
- ✓ Rani said raju," what are you doing'?"
Rani asked raju that 'what was he doing
- ✓ Daksha said " why did you go to palace?"
Daksha asked that why he had gone to palace

3. Command and request :- we use preposition "to" or "no to" to make direct speech commanding and reporting verb is in past tense is changed into orderd, advised, commanded, requested, proposed etc.....

Formula:-

SUB+REPORTING +VERRB + TO + V1+ OBJ

(commanding)

- ✓ The techer said to kiran "get out"
The teacher orderd kiran to get out
- ✓ I said to her " come here"
I commanded to her to come here
- ✓ Savi said to me ' please give me rs.100
Savi requested me to give her rs. 100
- ✓ The little girls says, "please give me a chocolate
The little girls requested to give her a chocolate

4. Statement or assertive sentence

- ✓ Kamal says, ' I want one more idly"
Kamal telld that she wants one more idly
- ✓ The teacher said to narendra, ' you need not stand up"
The teacher told narendra that he did not need to stand

Unit – 4.4

Exclamatory in to assertive or simple

Formual:-

SUB+VERB+VERY / MUCH / SUCH / SO +ADJ +OBJ

Ex:-

- What a beautiful rose it is! (ex)
It is a very beautiful rose.
- What a grat man he is! (ex)
Hi is a very grat man
- How stupid you are! (ex)
You are such a stupid
- If I were youn again ! (ex)
I wish I were young again
- Alas! The driver has run away (ex)
It so sorry the driver has run away
- To think of our meeting here! (ex)
It will be strange if we meet here

4.5 If Clauses

A Clause is a sentence part that is part of a bigger sentence, If it has a subject and a verb of its own.

IF CLAUSE	MAIN CLAUSE
If you call	I will come
If I tell	They will listen to me

The clause in complex sentence

1. Main clauses
2. Sub clauses

Main clauses:- This clauses contain main verb or independent verb this clause gives a complete meaning or sense

Sub clauses:- the clauses which depends on main clauses to make a complete

Ex:-

1. This book is on the table, That my father has given to me (main clause, sub clauses)

Compound sentence

A compound sentence contains two or more clauses joining by conjunction word like, and, but, or, so, therefore

1. Rama goes to school in the morning and comes back in the evening

FORMULA

MAIN CLAUSE	IF CLAUSE
Will + V1	V1
Would + V1	V2
Would have + V3	Had V3

If you study well, you will pass SSLC
 If you studied well, you would pass SSLC
 If you had studied well, you would have passed
 I shall come, If you invite me
 I would come, If invite me
 I would have come, If you had invite me

Unit - 4.6 Question tags

It is a common practice in conversation to make a statement and ask for confirmation: as it's very cold. Isn't it? the latter part (isn't?) is called a question tag.

Formula:-

Positive statement	h.v+n't+sub isn't it?
Negative statement	h.v. +sub is it?

If the sentence is positive the question tag is in negative(it takes n't). in the Same way if the sentence tag is negative the question tag is in positive (it does not take n't)

Negative statement	Question tag
You aren't a teacher	Are you?
She can't speak well	Can she?
Shivu doesn't smoke	Does he?
None can say so	Can they
They haven't gone yet	Have they?

Positive statement	Question tag
You are a teacher	Aren't you?
She can speak well	Can't she?
Shivu have gone already	Haven't he?
Umesh built his body well	Doesn't he?

Everything is arranged

Isn't it?

Observe these peculiarities

I an right always	Aren't i?
Let's go to the movie	Shall we?
Have some more rice	Will you?
Wait minute	Can you?
There is a mad dog in that street	Isn't there?
There are some boys in your group	Aren't there ?
Somebody has called	Haven't they?
Let them so	Will you?
Take you seat	Won't you
Keep shut	Can't you?

unit- 4.8 FIGURES OF SPEECH ಅಲಂಕಾರಗಳು

A figure of speech is a way of expressing an ordinary thing into extraordinary manner. [i.e. expressing something in an effective, remarkable and attractive]

ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಂಗತಿ ಅಥವಾ ವಿಚಾರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಭಾವಶಾಲಿಯಾಗಿ ವರ್ಣಿಸುವ ರೀತಿಯ ಅಲಂಕಾರಗಳು

A Dozen of common figure of speech:-

1. Simile	=	ಉಪಮಾಲಂಕಾರ
2. Synecdoche	=	ಉಪಪಕ್ಷಣಾಲಂಕಾರ
3. Personification	=	ಮನವುಣ್ಣು ಅಲಂಕಾರ
4. metaphor	=	ರೂಪಕಾಲಂಕಾರ
5. pun	=	ಶ್ಲೇಷಾಲಂಕಾರ
6. alliteration	=	ಅನುಪ್ರಾಸಾಲಂಕಾರ
7. irony	=	ವ್ಯಂಗ್ಯಾಲಂಕಾರ
8. hyperbole	=	ಮೈದುರೂಪಾಲಂಕಾರ
9. Oxymoron	=	ವಿರೋಧಭಾಸಾಲಂಕಾರ
10. euphemism	=	ಮೈದುರೂಪಾಲಂಕಾರ
11. Antithesis	=	ವಿರೋಧಾಲಂಕಾರ
12. Metonymy	=	ವಿರೋಧಾಲಂಕಾರ

Formula: PM'S PAISA HOME

1. SIMILE(ಉಪಮಾಲಂಕಾರ)

The word simile mean's 'Likeness' A simile's is a particular expression or comparison made between two different objects or events which have at least one quality in common . In simile the comparison is made openly and usually introduced by such words as "like, as, so, such" ವಸ್ತುವುತ್ತುಪಮಾನೆಗಳ ಮಧ್ಯಪರಸ್ಪರಹೋಲಿಕೆಯನ್ನು ವರ್ಣಿಸುತ್ತದೆ.

Ex:-

- a. **Tippu fought like a tiger**
- b. **Thou art wrong as wrong can be**
- c. **My wife is not so cool as cucumber**
- d. **Just like a streams me united**
- e. **Be open and wide like the clear sky as told**

2. Metaphor ()

Metaphor is an implied or suggested simile. In Metaphor two things are brought closer

together but not compared each other openly as one do in simile. Here two different things seen to be one and taken for granted.

ಎರಡು ವಿಭಿನ್ನ ವದವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಬಹಳ ಹತ್ತಿರ ಸೇರಿಸಿ

ಅಥವಾ ಒಂದೆಂಬಂತೆ ಹೇಳುತ್ತವೆ. simile

ನಲ್ಲಿ ಹೇಳುವಂತೆ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ

Ex:-

- Tippu fought like a tiger. (simile), Tippu was a tiger in battle field**
- Life is like a Drama(simile), Life is a Drama.**
- Variety is the spice of the life.**
- The came is the ship of the Desert.**
- This beggar shall be my Queen.**

3. Personification

In Personification inanimate things or abstract ideas treated as animal things, It is a special kind of Metaphor.

ಇಲ್ಲಿ ಜೀವಿ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಸಜೀವಿಗಳಂತೆ ಕಲ್ಪಿಸಿ

ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ.

Ex:-

- The moon smiled at me**
- The sky wept heavily**
- Ten thousands saw I at a glance**
- God moves in a mysterious way**
- Experience is the best Teacher**

4. Alliteration

In alliteration the repetition of one or more simile sounds or letter at the beginning of two or more words are used. It's main quality to make musical sound.

ಒಂದೆತರಹದ್ದು ನಿಲಧವಾ ಅಕ್ಷರದಿಂದ ಆರಂಭವಾ

ದ ಎರಡೂ ಇಲ್ಲವೆ ಹೆಚ್ಚು ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಪುನಃ ಬಳಸುತ್ತವೆ.

Ex:-

- The bright bird flew**
- Four fools fell in a fountain**
- How high his highness holds haught head**
- She sells sea shells by sea shore**
- I had a dove and sweet dove died**

5. Synecdoche

Synecdoche is a figure of speech in which a part is made to represent the whole or vice versa, It's name means "The under - standing of one thing by another"[Synec=part, Doche= whole]

Ex:-

- India lost by six wickets**
- kumble won the match**
- I had many mouths to feed**
- A young man of twenty summer**

6. Euphemism

In Euphemism a sentence express an unpleasant event, idea etc.. unless unpleasant manner in a mild and gentle manner. [Eu= less, phem= painful or unpaesent]

ಕಠೋರವಾದ ಅಥವಾ ಅಪ್ರಿಯವಾದದ ಮಾತನ್ನು

ಮೃದುವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದು

Ex:-

- Your uncle has fallen asleep**
- He always tells fairy tales**
- Shankar's mother breathed her last**
- He passed away last night**
- He soon fast aseelp in the earthy bed**

7. Irony

By this figure we say one thing when we mean just the oppsite of that. Openly we praise someone, but we mean in ridicule or blame

ವಾಸ್ತವಿಕ ಅರ್ಥ ಶಬ್ದಗಳಿಗಿಂತ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿ

ಸುವರ್ತುಗಳನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಿರುದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತದೆ

Ex:-

- The news is too good to belive**
 - Of course, you know everything**
 - No doubt but ye are the people, and wisdom shall die with you**
 - He lengthy speech just made ut to mesitate**
8. Hyperbole

Hypherbole means deliberate or intentional, not meant to be taken literally. Ti is only an over statement in which things are represented as greater or less than what they really are.

ಯಾವುದೇ ಒಂದು ವಸ್ತುವಿನ ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಅ

ತಿಯಾಗಿ ವರ್ಣಿಸಿ ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ,

ಇದು ಅತಿಯಾದ ವರ್ಣನೆಯಾಗಿದೆ

Ex:-

- Radhika wept an ocian of tear**
 - She likes to wear tones of gold**
 - Raju learn anything within no time**
 - When she miled all the word was gay"**
9. Metonymy

Metonymy mean substitution of name's

It is a which one word is substitution for another that has samw attributes or relation to it. [meto= Substitution, Nymy= name]

ಒಂದು ವಸ್ತುವನ್ನು ಅದರೊಂದಿಗೆ ಅತಿಸಂಬಂಧಿತ

ಬೇರೊಂದು ವಸ್ತುವನ್ನು ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ

Ex:-

- Now chair will speak(chair mean= chairperson)**
 - The pen is mightier than the sowrd**
 - the kettle is boilingg(kettle= water)**
 - red ribbon(aids awarwness)**
 - The pree(for news papaer)**
10. Pun

Pun consist various meaning of a word and is used to creat humour admiration, surprise or ridiculous effect

ಒಂದು ಶಬ್ದವನ್ನು ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಅರ್ಥ ಕೊಡಲು

ಮತ್ತು ಹಾಸ್ಯ, ಮೆಚ್ಚೇಗೆ,

ಆಶ್ಚರ್ಯ ಅಥವಾ ಅಪಹಾಸ್ಯದ ಪ್ರಭಾವಗಳನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡಲಾಗುತ್ತದೆ

Ex:-

- I saw a saw that could not saw**
 - Not on the sole but soule harsh jew, then mak'st thy knife keen**
 - A teacher trains tha mind. a guard mainds the train**
 - Is life worth living? it depends upon the liver.**
11. Antithesis

Antithesis ia a contrast or opposite terms applies to an idea or word againt another for the sake of emphasis

ಒಂದೆವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿರುದ್ಧಭಾವನೆ ಅಥವಾ

ಮಾತುಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ

Ex:-

- God made the country , but man made the city
- Man purposes. God disposes
- Be thou familiar, but no means vulgar
- Give every man the ear but few thy vrice

12. Oxymoron

Oxymoron is a special form of antithesis. it contains two words or phrases having opposite meanings which appears to be contradictory statement [2 opposite words are ideas used together in a sentence]

ಒಂದೆಮಾತಿನಲ್ಲಿ ವಿರೋಧವನ್ನು ಸೂಚಿಸುವಂಥದು

ಪದಗಳು ಅಥವಾ ಪದಸಮೂಹವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ವಾಕ್ಯದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ- ಅರ್ಥವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತದೆ.

Ex:-

- he is unlucky lucky lad
- She says real lies
- Life is full of aching joys
- Life is bitter sweet
- His honour rooted in dishonour stood

Unit - 5.1

Conjugarion (Three form of verbs)

Some weak verb remain the same in all tense

Type -1 WEEK VERBS

Present	Past	Past participle
Bet	Bet	Bet
Cast	Cast	Cast
Hit	Hit	Hit
Shut	Shut	Shut
Set	Set	Set
Let	Let	Let
Split	Split	split

Type - 2 strong verb

Present	Past	Past participle
Arise	Arose	Arisen
Awake	Awoke	Awoken
Bear	Bore	Borne
Become	Became	Became
Begin	Began	Beun
Bite	Bit	Bitten
Bolw	Blew	Blown
Come	Came	Come
choose	chose	Chosen
Draw	Derw	Drawm
Drink	Drank	Drunk
Forgive	Forgave	Forgiven
Go	Went	Gone
Overcome	Overcame	Overcome
Overtake	Overtook	Overtaken
Ring	Rang	Rung
Run	Ran	Run
See	Saw	Seen
Sing	Sang	Sung
Sink	Sank	Sunk
Shake	Shook	Shaken
Speak	Spoke	Spken
Spring	Sprang	Sprung
Swin	Swam	Swum
Take	Took	Taken
Write	Wrote	written
Asleep	Aslept	Aslept

Type - 3 strong verb

Bind	Bound	Bound
Bleed	Bled	Bled
Cling	Clung	Clung
Dig	Dug	Dug
Fight	Fought	Fought
Find	Ffound	Found
Fling	Flung	Flung
Get	got	Gotten
Hear	Heard	Heard
Hold	Held	Held
Shine	Shone	Shone
Sit	Sat	Sat/sit
Slide	Slid	Slid
Spend	Spent	Spent
Spin	Spun	Spun
Stick	Stuck	Stuck
Sting	Stung	Stuck
Stand	Stood	Stood
Stick	Stuck	Stuck
Strike	Stung	Stung
String	Strung	Strung
Sweep	Swept	Swept
Win	won	Won
Wind	Wound	Wound
Wring	Wrang	Wrung
Bend	Bent	Bent
Bring	Brought	Brought
Burn	Burnt	Burnt
But	bought	bought
Catch	Caught	Caught
Creep	Crept	Crept
Deal	Dealt	Dealt
Dream	Dreamed/ dreamt	Dreamed/ dreamt
Dwell	Dwelt	Dwelt
Feed	Fed	Fed
Flee	Fled	Fled
Gild	Gilt	Gilt
Have	Had	Had
Keep	Kept	Kept
Kneel	Knelt	Knelt
Leap	Leapt	Leapt
Lend	Lent	Lent
Light	Lit	Lit
Lose	Lost	Lost
Make	Made	Made
Marry	Married	Married
Mean	Meant	Meant
Meet	Met	Met
Part	Parted	Parted
Pick	Picked	Picked
Seek	Sought	Sought
Sell	Sould	Sould
Send	Sent	Sent
Sleep	Slept	Slept
Sweep	Swept	Swept
Talk	Talked	Talked
Teach	Taught	Taught
Try	Tried	Tried
Think	Thought	Thought
Weep	Wept	wept

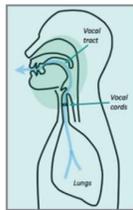
The Articulatory System

How do we produce sounds?

Think for a minute about how people produce sounds. Say a few words and concentrate on what's happening inside your mouth. The movements of your tongue, lips, and jaw are incredibly quick, delicate, and complex—just as complex as the movements of an Olympic gymnast or a surgeon's hands. When you think about it, it's a miracle that anybody can talk at all. So how do we produce speech sounds? When we speak, we push air out of our lungs, up through our throat, and out our mouth or nose. The vibration of our vocal cords, along with movements of our tongue and lips, changes the airflow and produces different sounds. Even a slight change in the position and movements of these parts can make a perceptible change in the sound that is produced.

The articulatory system

All of the body parts that we use to produce speech sounds are called the articulatory system. Teachers need to understand how the articulatory system works so they can help students learn how to produce sounds accurately. These are the most important parts of the articulatory system:

The lungs are where sound production begins. When we breathe, air moves in and out of these two bag-like organs in our chest. When we speak, our lungs push air up past the vocal cords and through the rest of the vocal tract, the space in the throat, mouth, and nose where sound is produced.

The vocal cords or vocal folds are two small membranes in the throat that produce the sound of the voice. When the vocal cords are stretched tight and close together, they vibrate rapidly—more than 100 times per second—and the sound that comes out is louder. When the vocal cords are more relaxed, the sound that comes out is quieter, like a whisper. The vocal cords also affect the pitch of the sounds we produce. Pitch is a measure of how high or low the voice is at a particular point in time; that is, high or low in the sense that a musical note is high or low; it doesn't mean a high or low volume or loudness. When the vocal cords are stretched out longer, the sound has a lower pitch; when they are shorter, the sound has a higher pitch. The space between the vocal cords is called the glottis.

Above the vocal cords, in the vocal tract itself, are several parts that move in various ways to change the size and shape of the open part of the vocal tract and produce all the sounds of English, or any other language. These are called the articulators.

The lips are used in the production of several consonant sounds: /p/, /b/, /m/, /w/, /f/, and /v/. The way we move our lips—making them rounded, unrounded, or stretched a bit wide—also affects the sounds of vowels.

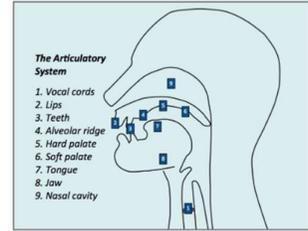
The teeth are used when we say the consonant sounds /f/ and /v/, with the upper teeth touching the lower lip, and also /θ/ and /ð/, with the tip of the tongue touching the upper teeth.

The alveolar ridge is the slightly rough area just behind the top teeth. It can also be called the tooth ridge or the gum ridge. The tongue touches or almost touches the alveolar ridge when we say the sounds /t/, /d/, /s/, /z/, /l/, and /n/.

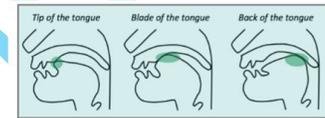
The hard palate is the hard part at the top of the mouth, beginning just behind the alveolar ridge. It can also be called the roof of the mouth. When you close your mouth, your tongue is probably flat against your hard

palate. The tongue touches or almost touches the hard palate when we say the sounds /ʃ/, /ʒ/, /tʃ/, /dʒ/, and /y/.

The soft palate is the softer part of the roof of the mouth, farther back than the hard palate. It is also called the velum. If you touch the roof of your mouth with your tongue and then keep moving your tongue farther back, you'll find that softer area. The back of the tongue touches the soft palate when we say the sounds /k/, /g/, and /ŋ/.

The tongue is involved in producing almost all the sounds of English, both consonants and vowels. We can also refer to different parts of the tongue: the tip of the tongue, the blade of the tongue, and the back of the tongue. The lower jaw moves up and down to allow the mouth to open and close. Its movement also helps the tongue move to higher or lower positions, and to makes the space inside the mouth bigger or smaller. All of these movements have a

great influence on the sounds we produce. The nasal cavity is the space inside the nose where air passes in and out when we breathe through our nose. It can also be called the nasal passage. This area is important in producing the nasal sounds /m/, /n/, and /ŋ/. For these sounds, the air stream moves up and out through the nose instead of the mouth.

Intonation (linguistics)

Intonation is variation of spoken pitch that is not used to distinguish words; instead it is used for a range of functions such as indicating the attitudes and emotions of the speaker, signalling the difference between statements and questions, and between different types of questions, focusing attention on important elements of the spoken message and also helping to regulate conversational interaction. It contrasts with tone, in which pitch variation in some languages distinguishes words, either lexically or grammatically. (The term tone is used by some British writers in their descriptions of intonation but to refer to the pitch movement found on the nucleus or tonic syllable in an intonation unit.)

Although intonation is primarily a matter of pitch variation, it is important to be aware that functions attributed to intonation such as the expression of attitudes and emotions, or highlighting aspects of grammatical structure, almost always involve concomitant variation in other prosodic features. David Crystal for example says that "intonation is not a single system of contours and levels, but the product of the interaction of features from different prosodic systems – tone, pitch-range, loudness, rhythmicity and tempo in particular.

He found it on the street? [hi: 'faʊnd ɪt | ʊn ðə 'stri:t ||]

Yes, he found it on the street. [ʌ'jɛs || hi 'faʊnd ɪt | ʊn ðə 'stri:t ||]

How did you ever escape? [ʌ'haʊ dɪd ju: | 'ɛvə | ə'v 'skeɪp ||]

Learning and acquisition

The process of language acquisition can be summarized by very simply. Children first produce single words, then learn to combine words into phrases, and in due course they learn to combine phrases into sentence.

This developmental process is driven by the urge to communicate, which is part of each child's biological inheritance. From birth babies seek reciprocity- interaction with people – first through gaze and immediate environment- first through gaze and eye contact, then through gesture and posture.

Language skills

In traditional teaching the emphasis tends to be on the student doing reading and writing probably because it seems to keep them quiet and it is easier to organize. Similarly most teachers probably do most of the talking while the student do most of the listening, with a questionable amount of understanding

Listening

➤ Discriminating similar sound

AIM:- To practice accurate listening and understanding

Methods:- Show students 2 pictures for example of a pin and a pen, Say one of the words and ask student to

- ✚ Repeat correctly, and or
- ✚ Write correctly and
- ✚ Show draw the correct picture
- ✚ Ask to student to show one of the picture and ask class/ partner to say correct word

➤ Diction

AIM:- To encourage detailed listening understanding and interpretation of the written word

Methods:-

- ✚ Teacher speak and student write
- ✚ In pairs one student speaks and other writes
- ✚ In group one student speaks and other write
- ✚ Fill in the blank, in pair, where each student has different blanks.

➤ Listening for main Idea

AIM- To encourage listening to important ideas whilst ignoring unimportant details.

Methods

- ✚ Listen + summarize
- ✚ Listen and answer generally questions
- ✚ Listening and pick out characters/event/ situations

➤ Task listening

AIM:- To teach learners to listen for specific information and apply it immediately

Methods

- ✚ Look at question before listening then answer
- ✚ Listen the conversation – fill in a character, draw a picture in the order heard
- ✚ Listen to a conversation / story and action
- ✚ Listen then do appropriate action
- ✚ Listen then retell in own words and other person

➤ Listening for details

AIM:- Teaching learners to listen carefully for specific point only

Methods

- ✚ Listen and answer detailed questions seen before or after listening
- ✚ Quick responses to questions
- ✚ Listen and repeat as a class or individual
- ✚ Listen and then sing-a-long

Speaking

2.1.1. Responding to Visual Clues(Picture and sound)

AIM:-

- To make student aware of connection between visual and representation of language
- To encourage a more spontaneous use of language that the student know

2.1.2. Role play

AIM:-

- To encourage student to use language they know
- To encourage student to speak adapting given information
- To make student aware that they can use a language to say what they want

2.1.3. Conversation

AIM:-

- To encourage real questions and answers on context.
- To practice conversation skills and technique – explanation wanted- repetition wanted – more information wanted

2.1.4. Word Game

AIM:-

- To revise previously taught vocabulary or structures
- To encourage student to use the language they know spontaneously in new situation
- To encourage fluency through competition
- To make learning fun

2.1.5. Story Building

AIM:-

- To give student practice in sequencing of events
- To practice using sequencing words e.g. the, next, afterwards.....
- To give practice in retelling actions/ situations on own words

2.1.6. Asking for and giving information

AIM:-

- To give student practice in discovering what information is missing
- To guide students to forming questions to elicit the information required.
- To give students practice in given requested information

2.1.7. Problem solving

AIM:-

- To practice language of disagreement (don't agree /disagree with you because)
- To practice using persuasive language (i.g. 'I think....' And 'why don't we')
- To give student a reason for speaking

READING

1. Predicting:-

AIM:- Encouraging students to predict or guess the content of the text from its title or its illustrations or to anticipate the end of a sentence, or story, using language they already know.

METHODS:-

- Show the title or a picture from the story. Ask learners to predict or guess what is likely to happen. Discuss the predictions and finally reveal the real version.
- Show student the title or a picture from the story to be read and ask for vocabulary connected with the title or picture. These words can be written on the blackboard by the Teacher or by group
- Read one or two sentences from the story and ask students to predict what might come next. Continue reading, pausing and asking for predictions. This can be done individually or in group.

2. Skimming:- Going through the text very quickly to get the general idea.

AIMS:- To discourage learners from putting equal importance on each word and getting delayed by not knowing certain words.

METHODS:-

- Give student a time limit to read a story.
- The teacher reads a text quite quickly and asks students to follow with their eyes on the words.
- Get students to answer questions in a time limit.
- Asks student to understand in each paragraph or important word in a sentence.

3. SCANNING :- Trying to locate specific information, letting children in order over the text until they find information or answer

AIMS:- To train children to run their eyes over a text quickly in order to locate specific information, by looking for key words/

THEMDS:-

- Specify information needed. Orally or in writing
- Give a time limit over a series of lessons.
- To guide learners initially, indicate which paragraph or line the required information is in.
- Make the exercise into a competition either in teams or individually, again to encourage speed.

4. Questioning

AIM:-

- To test children's comprehension of text

METHODS:-

- Question can be
 - From the book
 - Made up by the Teacher
 - Made up by the students
- Question types include

- Yes / no
- True / fall
- Correcting statements
- Multiple choice
- Expanding answer

- Question can be
 - Oral and or written

5. Modeling :- is an attempt to get at the understanding of a text by restructuring and re-presenting it. This method requires some form of diagrammatic representation of text and drawings.

AIMS:- to train children to understand the main points and sequence of a text

METHODS:-

- To text to children. Main points to be discussed. Children are to make a flow chart of the main points and the sequence in which they happened. Children are then orally through story. Using cards.
- Give the events of the story in a jumble form and ask students to re-order.
- Give students a chart to fill in with character and situation.

WRITING

1. Copying

AIMS:- To give student model example to promote success rather than failure

METHODS:-

- ★ Elicit a story from students. Write it on the blackboard with mistake of students. Elicit corrections, then students copy.
- ★ Copy cards to be passed around class, can be organized from easy and short to long and more difficult, according to students needs.
- ★ Story first to be re-ordered then finally copied
- ★ Multiple choice storylines/ answer chosen the copied

2. fill in the blanks

AIMS:- To encourage limited creativity on a correct base

METHODS

- ★ One words (verb/ adjective. etc) or random gaps

- ★ To make this more learner centered, have 2 copies of a text with different words blanked out, students then work in pairs to give each other correct answers

3. Parallel writing

AIMS:- to encourage creative guided writing with students to model examples.

METHODS

- ★ Using a model sentence/ paragraph students change. (grammar, content)

3. Describing a picture/ series of pictures

AIMS:- to further encourage creative/ guided writing but with a given situation/ stories line to keep words flowing

METHODS:-

- ★ Put a picture /series of picture on the blackboard. Elicit words, then ask individuals or grouping to write the whole story.
- ★ Give each group the same picture and together they write a group story, pin on blackboard or pass around the group to check spelling/ grammar.

4. Completion

AIMS:- Giving guided practice in writing from given cues

METHODS

- ★ Give student half sentences to finish
- ★ Give student a word blank to create story and ask them to create the previous events leading up to the given conclusion
- ★ Give student the first paragraph of a story and ask them to complete it.

5. Editing and proofing

AIMS:- To give practice in finding and correcting mistakes in grammar and spelling and content.

METHODS:-

- ★ Give blank homework
- ★ Swap class work and correction each other's work
- ★ Give student 5-10min near the end of writing lesson and ask them check their work before giving it to the Teacher.

REMEDIAL TEACHING

EDUCATIONAL

PSYCHOLOGY

BY:- MERILIN PRABHU

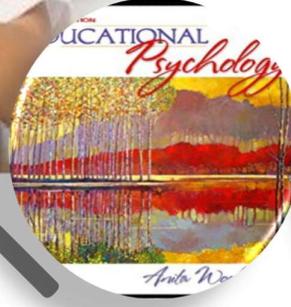
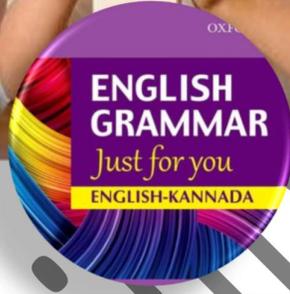

@gmail.com

VIDYA NEEDI | Document submit

Educational Psychologist

ಅನುಕ್ರಮಣಿಕೆ

ಕ್ರ.ಸಂ	ವಿಷಯ	ಪುಟ ಸಂ.	ಪರಿಷ್ಕೃತ ದಿನ
1	ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ - ತೀರಿಕೆ		
2	ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ವಿಕಾಸ		
3	ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು		
4	ಕಲಿಕೆಯ ಮೂಲ ಪ್ರಭಾವ ಬಿರುವ ಅಂಶಗಳು		
5	ಕಲಿಯುವವರಲ್ಲಿ ಬೈಯಕ್ಟಿಕ್ ಭಿನ್ನತೆಗಳು		
6	ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಮತ್ತು ಹೊಂದಾಣಿಕೆ		
7	ಸಮೂಹದಲ್ಲಿನ ಕಲಿಯುವವರ ವರ್ತನೆಗಳು		
8	ಲಿಂಗ ಒಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ		
9	ಕಲಿಕೆಗಾಗಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮತ್ತು ಬೋಧನೆ		
10	Will be add...soon		

ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ PSYCHOLOGY

ಅಧ್ಯಾಯ-1

ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನದ ಸೀಲಿಕೆ

ಅಧ್ಯಾಯ-1 | ಅಧ್ಯಾಯ-2 | ಅಧ್ಯಾಯ-3 | ಅಧ್ಯಾಯ-4 | ಅಧ್ಯಾಯ-5

ಅಧ್ಯಾಯ-6 | ಅಧ್ಯಾಯ-7 | ಅಧ್ಯಾಯ-8 | ಅಧ್ಯಾಯ-9 | Will add Soon

Psy Home | Content Tab

ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಆಂತರಿಕ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವ ಶಾಸ್ತ್ರವಾಗಿದೆ. ಇಂಗ್ಲಿಷ್‌ನಲ್ಲಿ psychology ಎಂಬ ಪದ psyche ಮತ್ತು ಲೋಗಸ್ ಎಂಬ ಗ್ರೀಕ್ ಪದದಿಂದ ಬಂದಿದೆ. Psyche ಎಂದರೆ soul, logos ಅಂದರೆ study ಎಂದರ್ಥ

ಅನ್ವಯ :- ಶಿಕ್ಷಕನು ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡಲು ಅಥವಾ ಅವರ ವರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವಾಗ ಎದುರಿಸುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಮನೋಶಾಸ್ತ್ರ ತತ್ವ ಅಥವಾ ತಂತ್ರಗಳ ಅನ್ವಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ.

ವುಡ್ಸ್ ವರ್ಡ್:- ಮನೋವಿಜ್ಞಾನವು ಮೊದಲು ಆತ್ಮವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿತು ನಂತರ ತನ್ನ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿತು. ಆನಂತರ ಅದು ತನ್ನ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿತು. ಆದಾಗ್ಯೂ ಅದು ಒಂದು ವಿಧವಾದ ಅರ್ಥನೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾಗಿದೆ.

ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ ಈ ಕೆಳಕಂಡವುಗಳ ತಿಳುವಳಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ:-

ಸ್ವರೂಪ

- ❖ ಶಿಶು ಅವನ ವಿಕಾಸ, ಅಗತ್ಯತೆ ಮತ್ತು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು
- ❖ ಸಮೂಹದ ಶಾಸ್ತ್ರವು ಸೇರಿದಂತೆ ಕಲಿಕಾ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳೂ
- ❖ ಬೋಧನೆಯ ಶಿಶು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಪದ್ಧತಿಗಳು
- ❖ ಕಲಿಕೆಯ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಪದ್ಧತಿಗಳು
- ❖ ಶಿಕ್ಷಣದ ಫಲಶ್ರುತಿ ಮತ್ತು ಶಿಶುವಿನ ಪೂರ್ಣ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾದ ಮೇಲೆ ಅದರ ಪರಿಣಾಮ

ರೂಸೋ:- ವ್ಯಕ್ತಿ ಸವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸ್ವ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ, ಅನುಭವದ ಮೂಲಕ ಶಿಕ್ಷಣ(1712-1927)

ಪೆಸ್ಕಾಲಜಿ :- ಇಂದಿಯವಾದ ಅರಿವು ಮತ್ತು ವಾಸ್ತವ ವಸ್ತುಗಳ ಬಳಕೆಯ ಮೂಲಕ ಶಿಕ್ಷಣವೆಂಬ ವಾದ(1746-1827)

ಪ್ರೋಬೇಲ್:- ನಾಮಾಜಿಕ ಸ್ವಭಾವ ಮನೋಭೌತಿಕ ಅಗತ್ಯಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರೂಪಿಸಿದ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಒತ್ತಾಯಗಳು(1782-1852)

ವುಡ್ಸ್ ವರ್ಡ್ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಕ್ಸ್:- ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅಧ್ಯಯನವೇ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ

ಕ್ರೋಮೆತ್ತು ಕ್ರೋ:- ಮಾನವನ ವರ್ತನೆಯ ಹಾಗೂ ಮಾನವನ ಅಂತರ ಸಂಬಂಧಗಳ ಅಧ್ಯಯನವೇ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ.

ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ

- ❖ ಕಲಿಯುವವ/ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ:- ಆತನ ವಿಕಾಸಾತ್ಮಕ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳೂ, ಅವನ ವೈಯಕ್ತಿಕತೆ,ವ್ಯಕ್ತಿಭಿನ್ನತೆಗಳು, ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಪೂರ್ಣ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ
- ❖ ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ :- ಕಲಿಯುವವನು ಪ್ರಭಾವಿಸುವ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರಕಗಳು
- ❖ ತರಗತಿಯ ಸಮಾಜಿಕವಾದ ವಾತಾವರಣ :- ಸಮೂಹವನ್ನು ಪ್ರಭಾವಗೊಳಿಸುವ ಅಂಶಗಳು
- ❖ ಕಲಿಕಾ ಫಲಗಳ ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನ :- ಸಂಖ್ಯಾ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ವಿಧಾನಗಳ ಬಳಕೆ
- ❖ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸಮಾಯೋಜನೆ :-ಯುಕ್ತ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ವಿಶಿಷ್ಟ ಮಕ್ಕಳ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು
- ❖ ಶಿಲವಂತಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಮಾಜಿಕ ವಿಕಾಸ

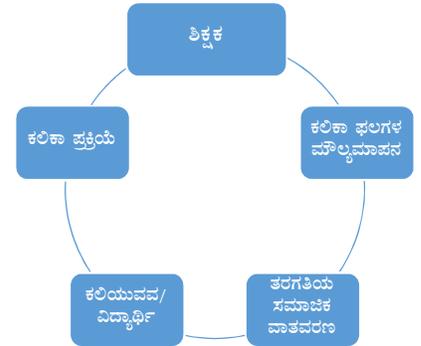
ರೂಸೋ:- ವ್ಯಕ್ತಿ ಸವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸ್ವ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ, ಅನುಭವದ ಮೂಲಕ ಶಿಕ್ಷಣ(1712-1927)

ಪೆಸ್ಕಾಲಜಿ :- ಇಂದಿಯವಾದ ಅರಿವು ಮತ್ತು ವಾಸ್ತವ ವಸ್ತುಗಳ ಬಳಕೆಯ ಮೂಲಕ ಶಿಕ್ಷಣವೆಂಬ ವಾದ(1746-1827)

ಪ್ರೋಬೇಲ್:- ನಾಮಾಜಿಕ ಸ್ವಭಾವ ಮನೋಭೌತಿಕ ಅಗತ್ಯಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರೂಪಿಸಿದ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಒತ್ತಾಯಗಳು(1782-1852)

ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ

- ❖ ಕಲಿಯುವವ/ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ:- ಆತನ ವಿಕಾಸಾತ್ಮಕ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳೂ, ಅವನ ವೈಯಕ್ತಿಕತೆ,ವ್ಯಕ್ತಿಭಿನ್ನತೆಗಳು, ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಪೂರ್ಣ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ
- ❖ ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ :- ಕಲಿಯುವವನು ಪ್ರಭಾವಿಸುವ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು ಮತ್ತು ಕಾರಕಗಳು
- ❖ ತರಗತಿಯ ಸಮಾಜಿಕವಾದ ವಾತಾವರಣ :- ಸಮೂಹವನ್ನು ಪ್ರಭಾವಗೊಳಿಸುವ ಅಂಶಗಳು
- ❖ ಕಲಿಕಾ ಫಲಗಳ ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನ :- ಸಂಖ್ಯಾ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ವಿಧಾನಗಳ ಬಳಕೆ
- ❖ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸಮಾಯೋಜನೆ :-ಯುಕ್ತ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ವಿಶಿಷ್ಟ ಮಕ್ಕಳ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು
- ❖ ಶಿಲವಂತಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಮಾಜಿಕ ವಿಕಾಸ

ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನದ ತಂತ್ರಗಳು ಮತ್ತು ವಿಧಾನಗಳು

ಅಂತರಾಜಿವೋಕನ, ವೀಕ್ಷಣೆ, ಪ್ರಯೋಗ, ಘಟನಾವೃತ್ತ, ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಧ್ಯಯನ, ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ, ಪರಿಕ್ಷೆ, ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ.

ಮನೋವಿಜ್ಞಾನದ ಶಾಖೆಗಳು:-

೧. ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ:- ಕೇಳಿಗಿನ ಸಮಸ್ಯೆ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಪರಿಹಾರ ನೀಡಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
 - ★ ತೀವ್ರ ಕಲಿಕಾ ದೌರ್ಬಲ್ಯ
 - ★ ಬಹು ಕಾಲದ ಬಾಲಪರಾಧ

- ★ ಮಾನಸಿಕ ಸವಾಲುಗಳು
 - ★ ತೀವ್ರ ಭಾವೋದ್ರೇಕ
೨. ಸಾಮಾಜಿಕ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ social psychology:- ಮಗುವಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕುರಿತಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ಇದು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.
 ೩. ವಿಭೇದಾತ್ಮಕ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ differentia psychology:- ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿನ ಮೇಲೆ ತಿಳಿಸಿದ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ವಿಶ್ಲಾಸಾರ್ಥ ವಿವರಣೆ ಈ ಶಾಖೆ ನೀಡುತ್ತದೆ.
 ೪. ಅಪಸಾಮಾನ್ಯ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ abnormal psychology:- ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಸಮಸ್ಯೆ, ಕೇಲವು ಮಾನಸಿಕ, ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಅಥವಾ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಪಸಮಾನತೆಗಳ ಫಲ ಶ್ರುತಿಗಳಾಗಿರಬಹುದು. ಅತಂಹ ಅಪಸಾಮಾನ್ಯತೆಗಳ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತದೆ.
 ೫. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ educational psychology
 ೬. ಮಗುವಿನ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ child psychology
 ೭. ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ industrial psychology
 ೮. ಅಪರಾಧ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ criminal psychology
 ೯. ವಿಕಾಸಾತ್ಮಕ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ development psychology

ಮನೋವಿಜ್ಞಾನದ ಶಾಖೆಗಳು

೧. ಶುದ್ಧ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ pure psychology :-

- ಮನೋವಿಜ್ಞಾನದ ಮೂಲ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸಲು ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ.
೧. ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನ:- ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಸಹಜ ಕ್ರಿಯೆಗಳಾದ ಸಂವೇಗ, ಕಲಿಕೆ, ಅಭಿಪ್ರೇರಣೆ, ಗ್ರಹಿಕೆ, ಸಂವೇದನ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
 ೧. ಅಪಸಾಮಾನ್ಯ ವಿಜ್ಞಾನ:-ಸಾಮಾನ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಂದ ಭಿನ್ನರಾದ ಅಂದರೆ ಬಾಲಾಪದರಾದ, ಅಪರಾಧಿಗಳು, ಸಮಾಜ ವಿದ್ಯೂಷಿಗಳು, ನರರೋಗಿಗಳು ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ರೋಗಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವ ಶಾಖೆಯಾಗಿದೆ.
 ೨. ವಿಕಾಸ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ
 - ★ ಮಗುವಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ವಿಕಾಸ, ಅವನ ಸಾಮಾರ್ಥ್ಯ ವಿಕಾಸದಲ್ಲಿ ಅನುವಂಶಿಯತೆ ಮತ್ತು ಪರಿಸರಗಳ ಪ್ರಭಾವ, ಅವನ ದೈಹಿಕ, ಮಾನಸಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ವಿಕಾಸವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
 ೩. ವಿಭೇದಾತ್ಮಕ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ
 - ★ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಭಿನ್ನತೆಗಳ ಸ್ವರೂಪ ಅದನ್ನು ಅಳತೆ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾಭವ ಬರುವ ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
 - ★ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ, ಆಸಕ್ತಿ ಮನೋಧೋರಣೆ ಸಂವೇಗಗಳು ಮುಂತಾದ ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳ ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಅಧ್ಯನ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
 ೪. ಸಾಮಾಜಿಕ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ
 ೫. ಶರೀರ ಕ್ರಿಯಾ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ
 - ★ ವರ್ತನೆ ದೈಹಿಕ ತಳಹದಿ ಅಧ್ಯನ ಇದರ ಪ್ರಧಾನ ಗುರಿ.
 - ★ ದೈಹಿಕ ತೊಂದರೆ, ದೈಹಿಕ ಕ್ರಿಯೆ, ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅನುಕ್ರಿಯೆ ತೋರಲು ಸಹಾಯಕ
 - ★ ಮಿದುಳು ಮತ್ತು ನರಮಂಡಲ ಕಾರ್ಯ ವಿಧಾನಗಳು, ಮೂಲ ಲಕ್ಷಣ ಬಾಹ್ಯ ಜಗತ್ತಿನ ಮತ್ತು ಆಂತರಿಕ ಸಂಬಂಧ ಅರಿಯಲು
 ೬. ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ
 ೭. ತೌಲನಿಕ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ
 - ★ ಈ ಶಾಖೆ ಆತ್ಮತ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಜೀವಿಯಾದ ವೈರಸ್‌ನಿಂದ ಆತ್ಮತ ಉನ್ನತ ಶ್ರೇಣಿಯ ಮಾನವನವರೆಗೆ ವಿವಿಧ ಪ್ರಾಣಿಗಳ ವರ್ತನಾ ವಿನ್ಯಾಸಗಳ ಹೋಲಿಕೆ ಮತ್ತು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

2. ಅನ್ವಯಿಕ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ

ಶುದ್ಧ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನದ ವಿವಿಧ ಶಾಖೆಗಳು ರೂಪಿಸುವ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ತತ್ವಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಜೀವನ ರಂಗದ ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸಿ ಮಾನವ ಕುಲದ ಸುದಾರಣೆ ಯತ್ನಿಸಿದ ವಿಜ್ಞಾನವೇ ಅನ್ವಯಿಕ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ.

೧. ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ
೨. ಚಿಕಿತ್ಸಾ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ
೩. ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ

ಶಿಕ್ಷಣದ ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನದ ಕೊಡುಗೆ.

1. ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ವಿಕಾಸದ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು
2. ತರಗತಿ ಕಲಿಕೆಯ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು
3. ವೈಯಕ್ತಿಕ ಭಿನ್ನತೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು
4. ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಲು
5. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು
6. ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯದ ಜ್ಞಾನ ಪಡೆಯಲು
7. ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ರಚನೆ.

8. ಕಲಿಕೆಯ ಫಲದ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ
9. ಸಂತೋಷದನೆಯಲ್ಲಿ.
10. ವಿಶಿಷ್ಟ ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಲು
11. ಧನಾತ್ಮಕ ದೋರಣೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
12. ಸಮೂಹ ಗತಿಶಾಸ್ತ್ರವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು

**ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನದ ವಿಧಾನಗಳು
Typer of Educationla psychology**

೧. ಅಂತರಾಸರಣನ Introspection method(ಒಳನೋಟ) (ಏಕೈಕ)ಐ(ಭ್ರಾಣಾಸರ್ಥ) ಣಧ್ಯಾಣ:- ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ತಾನೇ ಅಂತರಿಕವಾಗಿ ವೀಕ್ಷಿಸುವುದು. ಇದು ಆತ್ಮತ ಹಳೆಯ ವಿಧಾನವಾಗಿದೆ. ಗುಣಗಳು

- ❖ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಆಂತರಿಕ ಸಾಮಾರ್ಥ್ಯ ತಿಳಿಯಲು ವಿಕೈಕ ಸಾಧನ
- ❖ ದುಭಾರಿ ವಸ್ತುಗಳು ಅನವಶ್ಯಕ, ಬಿರ್ಚ ಕಡಿಮೆ
- ❖ ಯಾವಾಗ ಬೇಕಾದರ ಎಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದರ ಬಳಸಬಹುದು ಮಿತಿಗಳು
- ❖ ಅಪಸಾಮಾನ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿ ದಕ್ಷತೆಯಿಂದ ಬಳಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ
- ❖ ವೀಕ್ಷಕನು ಮತ್ತು ವಿಕೈತ ಒಬ್ಬರೇ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ವರ್ತನೆ ಅನುಕರಣೆ ಅನುಭವಿಸುವ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಯಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ
- ❖ ಸ್ವಯಂ ತಿಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ
- ❖ ವ್ಯಕ್ತಿ ನಿಷ್ಪವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ❖ ಪೂರ್ವಭಾವನೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪ್ರಭಾವಗೊಳಿಸಬಹುದು
- ❖ ಇದು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಧಾನವಲ್ಲ

೨. ನಿರೀಕ್ಷಾ ವಿಧಾನ Observatin method (ಸ್ವಾಘ್ನನ)

- ಗುಣಗಳು
- ❖ ಬಾಹ್ಯ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸುವುದರಿಂದ ಇದು ವಸ್ತುನಿಷ್ಠ ದತ್ತಾಂಶಗಳ ತರುವಾಯದ ವೀಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಕ್ಷಿಸಬಹುದು
 - ❖ ಬಾಹ್ಯ ನಿಯಂತ್ರಣದಿಂದ ವಸ್ತು , ವರ್ತನೆಯ ನಿರ್ಬಂಧಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುವುದಿಲ್ಲ ಯಾವುದೇ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಬಳಸಬಹುದಾಗಿದೆ.
 - ❖ ಸಾಮಾಜಿಕ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು ಈ ವಿಧಾನ ಬಳಸಬಹುದಾಗಿದೆ.
 - ❖ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವಿಕಾಸಾತ್ಮಕ ಗುಣಲಕ್ಷಣ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಬಹುದು
 - ❖ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸಮೂಹಗಳ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡಲು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು

ಮಿತಿಗಳು

- ❖ ದತ್ತಾಂಶದ ಕಲಿಸುವಲ್ಲಿ, ವರದಿ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅರ್ಥಯಿಸುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿನಿಷ್ಠಗೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ.
- ❖ ಕೇವಲ ಬಾಹ್ಯವರ್ತನೆ ಮಾತ್ರ ವೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು, ಆಂತರಿಕ ಭಾವನೆ ತಿಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ
- ❖ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪ್ರದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ದೋಷವಿರಬಹುದು
- ❖ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ಇಡಿಯುತ್ತದೆ.

೩. ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ವಿಧಾನ Experimentation (ಓಲ್ ಹೆಲ್ಟ್ ನೋಂಟ್):-

ಇದು ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಪಡೆಯುವ ಆತ್ಮತ ವಿಶ್ವಾನಿಯವಾದ ವಿಧಾನ. ನಿಯಂತ್ರಿತ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಪುನಃತಾರ್ತಸಬಹುದಾದ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸಲು ಇದನ್ನು ಬಳಸಬಹುದಾಗಿದೆ.

ವರ್ತನಾವಾದಿಗಳ ಮಹತ್ತರವಾದ ಕೊಡುಗೆಯೆಂದರೆ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ವಿಧಾನವಾಗಿದೆ. ವಿಲ್‌ಹೆಲ್ಮ್ ವೋಂಟ್ ಎಂಬ ಜರ್ಮನ್ ಮನಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ 1879 ರಲ್ಲಿ ಜರ್ಮನಿಯ ಲೈಪ್‌ಸಿಕ್ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆಯನ್ನು ತೆರೆದು ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ವಿಧಾನಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಚಾರ ನೀಡಿದರು.

ಪ್ರಯೋಗದ ಮೂಲಕ ಕಂಡುಬಂದಿರುವುದಾದ ಅಂಶಗಳು

- ❖ ಅರ್ಥ ಪೂರ್ಣ ಕಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಧಾರಣೆ ನಡವಿನ ಸಂಬಂಧ
- ❖ ಕಲಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ವಿರಾಮ ಅವಧಿಗಳ ಪರಿಣಾಮ
- ❖ ಸಾಧನ ಮೇಲೆ ಅವಧಾನದ ವಿಭಜನೆಯ ಪರಿಣಾಮ

ಪ್ರಯೋಗದ ವಿಧಾನಗಳು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಹಂತಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ

- ❖ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕಾಗಿ ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ವಿವರಿಸುವ ವರ್ತನೆ
- ❖ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಸ್ಪಷ್ಟ ನಿರೂಪಣೆ
- ❖ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿರುವ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ಪ್ರಭಾವಿಸುತ್ತಿರುವ ಚರಾಂಶಗಳ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ
- ❖ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ವಿನ್ಯಾಸಗೊಳಿಸುವಿಕೆ

ಗುಣಗಳು

- ❖ ವಿಶ್ವಾಸನೀಯ ಸ್ವತಂತ್ರಾಂಶಗಳನ್ನು ಪಡೆಯಬಹುದು
- ❖ ಪ್ರಯೋಗಕಾರನ ವಿವಿಧ ಸನ್ನಿವೇಶ ನಿರೂಪಿಸಬಹುದು
- ❖ ಪ್ರಯೋಗಕಾರ ಪುನರಾವರ್ತನೆ ಮಾಡಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಬಹುದು
- ❖ ವ್ಯಕ್ತಿನಿಷ್ಠ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ತಡೆಯಬಹುದು
- ❖ ಹೊಸದಾದ ವಿಚಾರ ಹೊಳೆಯುತ್ತದೆ.

ಮಿತಿಗಳು

- ❖ ನಿಜ ಜೀವನದ ಸನ್ನಿವೇಶ ಪ್ರಯೋಗದಲ್ಲಿ ಪುನರಾವರ್ತಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ
- ❖ ಹೆಚ್ಚು ವಸ್ತು ವಿಷಯಗಳಿಗಿಲ್ಲ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ
- ❖ ಪ್ರಯೋಗಕಾರ ಹೆಚ್ಚು ಕೌಶಲ್ಯ ಹಾಗೂ ಜ್ಞಾನ ಹೊಂದಿರಬೇಕು

೮. ಸ್ವಲ್ಪ ಅಧ್ಯಯನ Case study (ಡಿ.ಎಸ್.ಡಿ ಬುಕ್):- ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಧಾನ ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿ ಚರಿತ್ರೆ ವಿಧಾನವು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಬ್ಬ ಅಥವಾ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುತ್ತದೆ. ಅದರ ಸಾಮಾನ್ಯ ಗುರಿ ನ್ಯೂನತೆ ಪರಿಶೋಧನೆ ಮತ್ತು ನಿವಾರಣೆ

ಗುಣಗಳು

- ❖ ಅಧ್ಯಯನ ವ್ಯಕ್ತಿಗಾಗಿ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬಹುದು
- ❖ ಬೇರೆ ಇದೆ ತರಹದ ಸಮಸ್ಯೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ದತ್ತಾಂಶವನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಸಮಸ್ಯೆಯ ದತ್ತಾಂಶದೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಬಹುದು.
- ❖ ಸೂಕ್ತ ನಿವಾರಣ ಕ್ರಮವನ್ನು ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಬಹುದಾದುದರಿಂದ ಈ ವಿಧಾನವು ಉತ್ಪಾದಕ ದರವಾಗಿದೆ.

ಮಿತಿಗಳು

- ❖ ಬಹಳ ಸಮಯ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.
- ❖ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಎಲ್ಲ ಮಾಹಿತಿ ವಸ್ತು ವಿಷಯಗಳಿಗಿಲ್ಲವೆಂದು
- ❖ ಅರ್ಥವಿವರಣ ವಿಶ್ಲೇಷಣ ಗ್ರಹಣ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿರಬೇಕು

೯. ನಮೂನೆ ನಿರೀಕ್ಷೆ / ನಮೂನೆ ನಿರೀಕ್ಷೆ ನಿರೀಕ್ಷೆ survey:- ಸರ್ವೇಕ್ಷಣ ವಿಧಾನ ಅತಿ ಸೂಕ್ತವಾದ ವಿಷಯವೆಂದರೆ ಸಾಧನವನ್ನು ಯಾರ ಮೇಲೆ ಉಪಯೋಗಿಸಬೇಕಾಗಿದೆಯೋ ಅನ್ನು ಜನರನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವುದು. ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿದರ್ಶನ ಆಯ್ಕೆ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಗುಣಗಳು

- ❖ ಪ್ರಾತಿನಿಧಿಕ ಗುಂಪಿನ ಪ್ರತಿಯನ್ನು ಅಭ್ಯಸಿಸಬಹುದು
- ❖ ಕಡಿಮೆ ಖರ್ಚಿನಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಬಹುದು
- ❖ ಗೌಪ್ಯತೆ ಕಾಪಾಡುವುದರಿಂದ ಸಂಕೋಚವಿಲ್ಲದ ಎಲ್ಲ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಉತ್ತರಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಮಿತಿಗಳು

- ❖ ಪ್ರಶ್ನೆ ವಸ್ತು ನಿಷ್ಠವಾಗಿರಬಹುದು.
- ❖ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸುವವರ ಪ್ರತಿಭಾವಳಿಯ ಮೇಲೆ ಮಾಡಿರುವ ಗುರುತನ್ನು ಮಾತ್ರ ಗಮನಿಸುತ್ತಾರೆ ಹೊರತು ಸಂಬಂಧಿಸಿ ವರ್ತನೆಯನ್ನು
- ❖ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆವಸ್ತು ವಿಷಯಗಳಿಲ್ಲದಿರಬಹುದು.

6. ಸಂದರ್ಶನ :-

ಇದು ಒಂದು ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ ಅಥವಾ ಅಂತರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಸಂದರ್ಶಿತ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅವಶ್ಯಕವಾದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಮುಖಾಮುಖಿ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಶಾಖಿಕವಾಗಿ ನೀಡುತ್ತಾನೆ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಲಹಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಸಂದರ್ಶಿತನಿಗೆ ಇಷ್ಟಬಂದಂತೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಂದರ್ಶಕನಿಗೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯಥಾ ಕಾಲಹರಣ ಮಾಡಲ ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಶನವನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿತ ಸಂದರ್ಶನವೆನ್ನುವರು.

ಮಿತಿಗಳು

- ❖ ಪೂರ್ವಗ್ರಹ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿನಿಷ್ಠ ಮಾಯಿತಿ ದೋಷವಿರಬಹುದು.

- ❖ ಇದು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸ್ವತಂತ್ರ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ.
- ❖ ಅನಿರ್ದೇಶಿತ ಸಂದರ್ಶನಗಳು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಗೊಂದಲಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು.
- ❖ ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಸಂದರ್ಶಕನಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಿದ್ಧತೆಯ ಅಗತ್ಯತೆ ಇದೆ.

7. ಪರಿಶೀಲನೆ ವಿಧಾನ

ಆಧುನಿಕ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನದ ಒಂದು ಸಂಶೋಧನಾ ಸಾಧನವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಮಕ್ಕಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳು, ಆಸಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಮನೋಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಅಳೆಯಲು ಉಪಯೋಗಿಸಬಹುದು.

ವಿತಿಗಳು

- ❖ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವಿವಿಧ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಅಳೆಯಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ವಸ್ತುನಿಷ್ಠ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಲ್ಲ
- ❖ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಪ್ರಮಾಣ ಬದ್ಧಗೊಳಿಸಲು ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ಹಣ ಮತ್ತು ತಾಂತ್ರಿಕತೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.
- ❖ ಪರೀಕ್ಷಕ ಸೂಕ್ತ ತರಬೇತಿ ಹಾಗೂ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು.

ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನದ ಸಾಧನ

- ❖ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಉದ್ದೇಶ ನಿರೂಪಿಸುವಲ್ಲಿ, ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ, ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಕಲಿಕೆಗಾಗಿ.
- ❖ ತರಗತಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಾತವರಣ ತಿಳಿಯುವಲ್ಲಿ
- ❖ ಮಗುವಿನ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಕಾಸ ಅರ್ಥಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ

ಇಂದಿನ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಮನೋಶಾಸ್ತ್ರದ ಸಾಧನ

- ❖ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಮನೋಶಾಸ್ತ್ರದ ಪಾತ್ರ
- ❖ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವಲ್ಲಿ ಮನೋಶಾಸ್ತ್ರದ ಪಾತ್ರ
- ❖ ಆರೋಗ್ಯಕರ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಕಾಸವನ್ನು ಸಾಧಿಸುವಲ್ಲಿ ಮನೋಶಾಸ್ತ್ರದ ಪಾತ್ರ.
- ❖ ಶಿಕ್ಷಣ ಬೆಳೆಸುವಲ್ಲಿ

ಮನೋವಿಜ್ಞಾನದ ಸಂಘಗಳ ಕೋಡುಗ

ವರ್ತನ ಸಂಘ	
ವರ್ತನ ಸಂಘವನ್ನು ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನಪ್ರಿಯಗೊಳಿಸಿದ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನಿಯೆಂದರೆ ಜೆ.ಬಿ. ವ್ಯಾಟ್ಸನ್(1878-1958) ರವರು. ಈ ಸಂಘದ ವಾದವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ ಪ್ರಮುಖ ವರ್ತನಾವಾದಿಗಳೆಂದರೆ ಪಾವ್ಲೊವ್, ಸ್ಕಿನರ್, ಹೆಲ್, ಗತ್ತಿಕ ಶಿಸೋವ್ ಮತ್ತು ವ್ಯಾಡಮಿರ್ ಮುಂತಾದವರು.	
ವ್ಯಾಟ್ಸನ್ ರವರ ವರ್ತನ ವಾದ:- ಮನೋವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಿದವರು ಜೆ.ಬಿ.ವ್ಯಾಟ್ಸನ್‌ರವರು, ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಹಾಗೂ ಮನುಷ್ಯರ ಪರ್ತನೆಯ ಮತ್ತು ನಿಷ್ಠ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನಾಗಿ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದರು.	
ಇವರ ವಾದದ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳೆಂದರೆ,	
<ul style="list-style-type: none"> • ಮನೋವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನ ಆಧ್ಯನ ಎಂಬ ವಾದದಿಂದ ಹೊರತಂದರು ಮತ್ತು ಸಂಪೂರ್ಣ ವಸ್ತುನಿಷ್ಠ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ಇವರು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು. • ಇವರೊಬ್ಬ ಪರಿಸರ ವಾದಿಗಳು, ಇವರ ಪ್ರಕಾರ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪರ್ತನೆಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವಲ್ಲಿ ಅನುಪಯೋಗಿತ ಪರಿಸರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಾಭವ ಬೀರುತ್ತದೆ. • ಅನುಬಂಧದಿಂದ ಮಾತ್ರ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯ. • ವಸ್ತುನಿಷ್ಠವಾಘಿ ವಿಕೃತವಾದ ಮತ್ತು ಅಳಿಯಬಹುದಾದ ಮಾನವನ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಣಿಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು / ವರ್ತನೆಗಳು • ಮಾನವ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಅನುಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಉಳಿಸುವುದು ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವುದ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನದ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ. • ಅನುಬಂಧವೇ ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಮುಖ ವಿಧಾನ, ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು ಅಂತರ್ಮಿಕ್ಷಣ ವಿಧಾನವನ್ನು ಇವರು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅನುಕ್ರಿಯೆಯ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಉದ್ದೇಶವಿರುತ್ತದೆ. 	
ಬಿ. ಎಫ್. ಸ್ಕಿನರ್:- ಸರಿಯಾದ ಅನುಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಪುಷ್ಟಿಕರಿಸುವ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಇವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯದ ಮೇರೆಗೆ ಪುಸ್ತಕ ಮತ್ತು ದಂಡನೆ ಎಂಬ ತತ್ವ ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ. ಯಾವ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸಮಾಧಾನಕರವಾಗಿ ನಡೆಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಿಯೇ ಪಡೆದಿದ್ದಾನೆಯೇ ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಶ್ಲಾಘನೆ ಮತ್ತು ಪುಸ್ತಕ ನೀಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಆ ಒಂದು ಕ್ರಿಯೆ ನಡೆಸುವುದರಲ್ಲಿ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ತಂದು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಅವರು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿಯಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಉಣಾತ್ಮಕ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ತೋರಿದಾಗ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಶಿಕ್ಷೆಗೆ ಒಳಪಡಿಸುವುದರ	

<p>ಮೂಲಕ ವ್ಯಕ್ತಿ ಆ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಪುನಃ ವಿಸಗದಂತೆ ತಡೆಯನ್ನೊಡ್ಡಬಹುದು ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತಾರೆ. ಶ್ರಾಘನ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷೆ ತತ್ವವನ್ನು ಶಿಕ್ಷಕರು ಅನುಷ್ಠಾನವಾಗಿ ಪಾಲಿಸುವುದನ್ನು ನಾವು ಕಾಣಬಹುದು. ಇವರ ತತ್ವದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಬೋಧನಾ ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸ್ವಯಂ ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ.</p> <p>ಕಾರ್ಕ್ ಹೆಲ್ ಮತ್ತು ಗೆಟ್ರಿ- ಇವರ ಪ್ರಕಾರ ನೈಸರ್ಗಿಕವಾದ ಉದ್ದಿಪನದ ಬದಲು ಒಂದು ಕೃತ್ರಿಮವಾದ ಉದ್ದಿಪನವನ್ನು ಬದಲಿಸುವುದು ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನೆಸಗುವಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಮುಖ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇವರು S ಮತ್ತು R ಗಳ ನಡುವಿನ ಉತ್ತಮವದ ಸಂಬಂಧಕ್ಕೆ ಸ್ಥಳ ಮತ್ತು ವೇಳೆಯ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತಾರೆ.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ಧಾರ್ಮಿಕ ರ S ಮತ್ತು R ಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಪರ್ಕವಾದವು ಉದ್ದಿಪನ - ಅನುಕ್ರಿಯಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. • ವ್ಯಾಟ್ಸನ್ ರ ವರ್ತನಾ ವಾದವು ಒಂದು ಉದ್ದಿಪನದ ಬದಲು ಮತ್ತೊಂದು ಉದ್ದಿಪನವನ್ನಿತ್ತು ನೈಸರ್ಗಿಕವಾದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುವುದಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ S-R ಗಳ ನಡುವೆ ಮತ್ತೊಂದು ರೀತಿಯ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. • ಹೊಸ ವರ್ತನವಾದ ಎಂದರೆ S-R ಗಳ ನಡುವೆ ಸಂಬಂಧವು ಏರ್ಪಟ್ಟಾಗ ಆ ಸಂಬಂಧವು ತೃಪ್ತಿಕರವಾಗಿದ್ದಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಎಂಬಂಧವನ್ನು ಪುನಃ ಸಂಪರ್ಕಿಸುವುದಾದಾಗಿದೆ. <p>ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡುಗೆ</p> <ul style="list-style-type: none"> • ಕಲಿಕೆ ಹಾಗೂ ಅಭಿಪ್ರೇಕ್ಷೆಯ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಮಹತ್ತರವಾದ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡಿದೆ. • ಮನಸ್ಸಿನ ಅಧ್ಯಯನದ ಕಡೆಯಿಂದ ಮಾನವನ ವರ್ತನೆಯ ಅಧ್ಯಯನದ ಕಡೆ ತಿರುಗಿಸುತ್ತದೆ. • ಮಕ್ಕಳ ಭಾವನೆ ಹಾಗೂ ವರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಇದು ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಹಿಸುತ್ತದೆ. • ಮಾನವನ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ವಿಕಾಸದಲ್ಲಿ ಪರಿಶರದ ಪ್ರಭಾವ ಮತ್ತು ಅದರ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಇದು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. • ಪರಿಶರದೊಂದಿಗೆ ನಿರಂತರ ಸಂಪರ್ಕವಾಗುವುದರಿಂದ ಮಾತ್ರ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಸಾಧ್ಯ ಎಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ. • ಅಪಸಾಮಾನ್ಯ ಮಕ್ಕಳ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ನಿವಾರಣೋಪಾಯ ಸೂಚಿಸುವಂತಹ ಹಲವಾರು ನೂತನ ವಿಧಾನ ಮತ್ತು ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ವರ್ತನಾ ಪಂಥ ರೂಪಿಸಿದೆ.
--

<p>ಗೆಸ್ಡಾಲ್ ಪಂಥ</p> <p>ಗೆಸ್ಡಾಲ್ ಎಂಬುದು ಜರ್ಮನ್ ಪದದಿಂದ ಬಂದಿದೆ. ಜರ್ಮನ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಜಸ್ಡಾಲ್ ಎಂದರೆ ಆಕಾರ, ಆಕೃತಿ ಅಥವಾ ರಚನೆ ಎಂದರ್ಥ. ಇದರ ಜೋತೆಯಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರಾಕೃತಿ, ಮತ್ತು ಸಂಘಟನೆ ಎಂಬ ಅರ್ಥಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿದವರು ಗೆಸ್ಡಾಲ್ಪವಾದಿಗಳು ಈ ಪಂಥವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದವರು ಮ್ಯಾಕ್ಸ್ ವರ್ದಿಮರ್ಲರ್‌ರವರು.</p> <p>ಗೆಸ್ಡಾಲ್ ವಾದಿಗಳು ಕಲಿಕೆಯು ಒಂದು ಗುರಿ ನಿರೂಪಿತ, ಸಂಶೋಧನಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಆಲೋಚನಾತ್ಮಕ ಕ್ರಿಯೆ ಎಂದು ನಂಬುತ್ತಾರೆ.</p> <p>ಈ ವಾದದ ಪ್ರಕಾರ ಒಳನೋಟವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸುವುದೇ ಕಲಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ರೀತಿ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಪಡೆಯುವುದೇ ಒಳನೋಟ ಕಲಿಕೆ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ವಸ್ತುವು ತನ್ನ ನೈಜ ರೂಪವನ್ನು ಪರಿಶರದ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ಪಡೆಯುತ್ತದೆ. ಆ ವಸ್ತುವನ್ನು ಪರಿಶರದಿಂದ ಬೇರ್ಪಡಿಸಿದಾಗ ಅದರ ನೈಜತೆಯ ಅಳಿಯುತ್ತದೆ. ಅರಣ್ಯದಲ್ಲಿದ್ದ ಹುಲಿಗೆ ನಾವು ಬೇರೆ ಅರ್ಥಕಲ್ಪಿಸುತ್ತೇವೆ. ಅದೇ ತೆರನಾದ ಸರ್ಕಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಟಕೆ ಒಳಗಾಗಿರುವ ಹುಲಿಯು ಅರ್ಥ ಬೇರೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಒಂದು ವಸ್ತುವು ಪರಿಶರದ ಮುಖಾಂತರವಾಗಿ ತನ್ನ ಬೆಲೆಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತದೆ.</p> <p>ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ</p> <ul style="list-style-type: none"> • ಇಡಿ ಅದರ ಬಿಡಿ ಭಾಗಗಳಿಗಿಂತ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದು ಗೆಸ್ಡಾಲ್ಪವಾದದ ತಿರುಳು, ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. • ಈ ವಿಧಾನ ಕ್ಷೇತ್ರಾಧಾರಿತ ಕಲಿಕೆಯಾಗಿದ್ದು, ಇಲ್ಲಿ ಸಮಗ್ರವರ್ತನೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತು ನೀಡಲಾಗಿದೆ. • ಗೆಸ್ಡಾಲ್ಪ ವಾದಿಗಳು ಮಾನವನ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ಪರಿಮಾಣಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಅಳಿಯುವುದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ವರ್ತನೆ ಗುಣಾತ್ಮಕ ಅಳತೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಮಹತ್ವ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. • ಉದ್ದಿಪನ ಮತ್ತು ಅನುಕ್ರಿಯಗಳೆಂದು ವಿಭಜಿಸುವುದನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತಾನೆ. ಉದ್ದಿಪನ ಅನುಕ್ರಿಯಗಳ ನಡುವೆ ಸಂಪರ್ಕ ಎರ್ಪಡುವಾಗ ಉಂಟಾಗುವ ಸಂಘಟನೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. <p>ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಕೊಡುಗೆ.</p> <ul style="list-style-type: none"> • ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಬಂಧಗಳ ಗ್ರಹಿಕೆ. ಮನರಚನೆ ಮತ್ತು ಪೂರ್ಣತೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರಿಂದ ಶಿಕ್ಷಕನು ಪರಿಶರಗಳನ್ನು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಇಡಿಯಾಗಿ ಭೋದಿಸಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾರೆ. • ಕಲಿಕೆಯ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಸಮಗ್ರವಾಗಿ ನೋಡಬೇಕೆಂದು ಹೊರತು. ಉದ್ದಿಪನ ಅನುಕ್ರಿಯಗಳೆಂದು ಬೇರ್ಪಡಿಸಬಾರದು. • ಇಂದಿನ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿರುವ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಅಂತರ್ ಶಿಷ್ಟನ ವಿಧಾನಗಳ ಗೆಸ್ಡಾಲ್ಪ ಪಂಥದ ಪ್ರಮುಖ ಕೊಡುಗೆ.
--

- ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಶರ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಕೆಗೆ ಪೂರಕವಾದ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕು.
- ಗುಂಪಿನ ವರ್ತನೆ ಹಾಗೂ ಅದರ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆಯನ್ನು ಕಲಿಕೆಯ ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಕಾರಕವಾಗಿ ಗುರುತಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ಸಮಸ್ಯಾ ಪರಿಹಾರ ವಿಧಾನ ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆಯ ಹೊಸ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಗೆಸ್ಡಾಲ್ಪ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ನೀಡುತ್ತಾರೆ.

<p>ಮನೋವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ಪಂಥ</p> <p>ವಿಯನ್ಯಾದ ಶಾರೀರಿಕ ತಜ್ಞರಾದ ಸಿಗ್ಮಂಡ್ ಪ್ರಾಯ್ಡ್(1856-1939) ರವರು ಮನೋವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ಪಂಥವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದವರು. ಈ ಪಂಥ ಮಾನವನ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವಲ್ಲಿ ರಚನಾ ಪಂಥ, ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಪಂಥ, ವರ್ತನಾ ಪಂಥ ಅಥವಾ ಗೆಸ್ಡಾಲ್ಪ ಪಂಥಗಳಿಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾದ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮಾನವನ ಸಂಪೂರ್ಣ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವಲ್ಲಿ ಪ್ರಜ್ಞಾವಸ್ಥೆ, ಸುಪ್ತ ಪ್ರಜ್ಞಾವಸ್ಥೆ ಮತ್ತು ಅಜಾಗೃತಿ ಅವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾರೆ.</p> <p>ಇವರ ಪ್ರಕಾರ ನಾವು ಏನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ಆಲೋಚಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದು ನಮ್ಮ ಮೂಲ ಆಗತ್ಯತೆಗಳು ಅಥವಾ ಪ್ರೋಬ್ಲೆಮ್‌ಗಳಿಂದ ಉಗಮವಾಗುತ್ತದೆ. ಆಲ್ಫ್ರೆಡ್ ಆಡ್ಲರ್(1870-1937) ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಲ್ ಯಂಗ್(1875-1961)ರವರು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾತ್ಮಕ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ ಶಾಲೆಗಳು ಪ್ರಮುಖವಾದವು.</p> <p>ಮನೋವಿಶ್ಲೇಷಣಾತ್ಮಕ ಪಂಥ ನಂತರ ನಿಯೋ ಪ್ರಾಯ್ಡ್‌ಯವರ ಅಧ್ಯಯನಗಳೊಂದಿಗೆ ಮುಂದುವರಿಯಿತು. ಏರಿಕ್ ಫ್ರೋಮ್, ಏರಿಕ್ ಓರ್‌ಸನ್, ಕೆರೆನ್ ಹಾರ್ಲಿ, ಸಲಿವಾನ್ ಮುಂತಾದವರ ಸಂಶೋಧನೆಗಳು ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಮನೋವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ಸಿದ್ಧಾಂತದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಇವರು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ವಿಕಾಸದಲ್ಲಿ ಲೈಂಗಿಕವಾಗಿ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸಿ, ಸಮಾಜದ ಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ಒತ್ತುಕೊಟ್ಟಿರುವುದನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.</p> <p>ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಕೊಡುಗೆ</p> <ul style="list-style-type: none"> • ವೈಯಕ್ತಿಕ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು ಮನೋವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ವಿಧಾನವನ್ನು ನೀಡಿದೆ. • ಮಾನಸಿಕ ಕಾಯಿಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಅಪಸಮಯೋಜಿತ ವರ್ತನೆಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡಲು ಹಾಗೂ ಉತ್ತಮ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ವಿಧಾನವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. • ಬಾಲವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಹಾಗೂ ಆರೋಗ್ಯಕರ ವಾತಾವರಣ ವನ್ನು ನಿರ್ಮಾಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. • ಅಜಾಗೃತ ಮಟ್ಟದ ಪರಿಶರದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅಪಸಮಯೋಜಿತ ವರ್ತನೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣ ತಿಳಿಯಲು ಸಹಾಯಕ • ಇ ಪಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಲೈಂಗಿಕ ಪಾತ್ರಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವ ನೀಡಿರುವುದರಿಂದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಲೈಂಗಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವುದರ ಆಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತದೆ. • ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಅಭವನೆ ಮತ್ತು ದಮನಕ್ಕೊಳಗಾಗಿರುವ ಭಾವನೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಸೂಕ್ತ ಸಹಪಠ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಹವ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುವಂತಹ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಶಾಲಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಲ್ಲಿ ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೆನ್ನುತ್ತಾರೆ.
--

<p>ಮಾನವತಾವಾದ</p> <p>ಈ ಪಂಥದ ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರತಿಪಾದಕರುಗಳೆಂದರೆ ಕಾರ್ಲರಾಜ್, ಅಭಿಪಾಂ ಮ್ಯಾಸ್ಲೊ ಮುಂತಾದವರು. ಈ ಪಂಥದ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೂ ತನ್ನದೇ ಆದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಆಯ್ಕೆಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವಿದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ತಾನೇ ಕಾರಣನಾಗುತ್ತಾನೆ. ಅವನು ಇದಕ್ಕಾಗಿ ತನ್ನ ಪರಿಶರವನ್ನಾಗಲಿ, ತಂದೆ ತಾಯಿಯರನ್ನಾಗಲಿ ಪ್ರಾಣಿಗಳಿಂದ ಬೇರ್ಪಡಿಸುವಂತಹ "ಮಾನವಿಯ" ಗುಣಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿ ಪಾದಿಸುತ್ತದೆ. ಇವರ ಪ್ರಕಾರ "ಆತ್ಮ ವಾಸ್ತವಿಕರಣ" ಮಾನವನ ಮೂಲಭೂತ ಪ್ರೇರಕ ಶಕ್ತಿ.</p> <p>ಮಾನವ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಬಾಹ್ಯ ಉದ್ದಿಪನಗಳಿಂದ ನಿಯಂತ್ರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಪರಿಶರವನ್ನು ಮಾನವತಾವಾದ ಪಂಥ ಅಲ್ಲಗಳೆಯುತ್ತದೆ. ತನ್ನ ಭವಿಷ್ಯವನ್ನು ತಾನೇ ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲ ಮತ್ತು ತನ್ನ ಇಷ್ಟದಂತೆ ಪರಿಶರವನ್ನು ಬದಲಾಯಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಶಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದ್ದಾನೆ.</p> <p>ಮಾನವತಾವಾದಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೂಲಭೂತ ಪ್ರೇರಕ ಶಕ್ತಿ ಆತ್ಮ ವಾಸ್ತವಿಕರಣದೇಡೆಗೆ ಸಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಪರಿಪೂರ್ಣ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಆಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಹೊಂದಿರುವುದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಕಡೆಗೆ ಸಾಗಲು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಯಾವ ಮಾರ್ಗ ತನ್ನನ್ನು ಈ ಸಾಧನೆಗೆ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ತಿಳಿಯದಿರಬಹುದು ಮತ್ತು ಪರಿಶರ ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಡೆತಡೆಗಳು ಅವನಿಗೆ ಅಡ್ಡಿಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡಬಹುದು. ಆದರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸ್ವಾಭವಿಕ ಪ್ರೇರಣೆ ಮಾತ್ರ ವಾಸ್ತವಿಕರಣದ ಕಡೆಗೆ ಸಾಗುವುದಾಗಿರುತ್ತದೆ.</p>

ವ್ಯಕ್ತಿ ಹೊಂದಿರುವ ಸ್ವಬಿಂಬ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ, ಅವನ ಈಗಿನ ಅನುಭವಗಳು ಮತ್ತು ಬಾಹ್ಯ ಜಗತ್ತಿನ ಬಗ್ಗೆ ತಳೆದಿರುವ ನಿಲುವುಗಳು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಪ್ರಧಾನ ನಿರ್ಧಾರಗಳು ಎನ್ನುವುದು ಈ ಪಂಥ ಪ್ರವರ್ತಕರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಾಗಿದೆ.

ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಕೊಡುಗೆ:-

- ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಆತ್ಮ ವಾಸ್ತವೀಕರಣಕ್ಕೆ ಅಡ್ಡ ಅಥವಾ ತೊಂದರೆಯುಂಟು ಮಾಡುವಂತಹ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸಮಾಜದಿಂದ ತೊಡೆದು ಹಾಕಬೇಕೆನ್ನುತ್ತದೆ.
- ಸಮಾಜ ಮತ್ತು ಶಾಲೆಯ ಮಧ್ಯೆ ಉತ್ತಮ ಬಾಂಧವ್ಯವನ್ನು ಬಳಸಬೇಕು.
- ಉತ್ಪಾದನಾತ್ಮಕ ಹಾಗೂ ರಂಜಕಾರ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಬೇಕು.
- ಮಾನವ ತನ್ನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿಶ್ವಾಸಹೊಂದಿ ತನ್ನ ಸಾಧನೆಯೆಡೆಗೆ ಸಾಗುವಂತೆ ಪ್ರೇರಿಸುತ್ತದೆ.

ಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕ ಪಂಥ

ಮನೋವಿಜ್ಞಾನದ ಈ ಹೊಸ ಪಂಥ ಮಾನವ ಉನ್ನತ ಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳು, ತನ್ನ ಪರಿಸರಹೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮತ್ತು ಪರಿಪೂರ್ಣತೆ ಸಾಧಿಸಲು ಅವನ ಹೊರತಾದಲ್ಲಿನ ನಂಬಿಕೆಯಿಂದ ಉದಯಿಸಿದ. ಈ ಪಂಥ ಮೂಲ ಗೆಸ್ಡಾಲ್ಡ್‌ವಾಗಿದಗಳ ಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಯಿತೆಂದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಗೆಸ್ಡಾಲ್ಡ್ ವಾದಿಗಳು ಮಾನವನ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಮತ್ತು ಅಣುಮಾದರಿಯ ವಿಧಾನವನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆದು ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಾನಸಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆ ಮತ್ತು ಒಳನೋಟಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವ ನೀಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಹೊಸ ಪಂಥದ ಮುಖ್ಯ ಪ್ರತಿಪಾದಿತ ಅಂಶವೆಂದರೆ ಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕ ಕ್ರಾಂತಿ. ಇವರ ಪ್ರಕಾರ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನದ ಅಧ್ಯಯನದ ವಸ್ತು ಆಂತರಿಕ ಮಾನಸಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳೂ, ಈ ಪಂಥವು ವರ್ತನಾವಾದವು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ವಿರೋಧಿಸುತ್ತದೆ. ವರ್ತನಾ ವಾದಿಗಳು ಉದ್ದೇಶನ ಮತ್ತು ಅನುಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವ ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಉದ್ದೇಶನ ಮತ್ತು ಅನುಕ್ರಿಯೆಗಳ ನಡುವೆ ಸಂಪರ್ಕ ಏರ್ಪಡುವಾಗ ಉಂಟಾಗುವ ಆಲೋಚನಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವ ನೀಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನವು ವರ್ತನಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಸರದಿಂದ ಒಳಬರುವ ಉದ್ದೇಶನವನ್ನು 'ಒಳಬರುವ ಮಾಯಿತೆ' ಎಂತಲೂ, ಮಾನವನ ಮನಸ್ಸಿನ ಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಎಂತಲೂ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು 'ಉತ್ಪನ್ನ' ಎಂದು ಕರೆಯುವರು.

ಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕ ಪಂಥದವರು ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನ ಗುಣಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವ ನೀಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ಪ್ರಕಾರ ಕಲಿಕೆ ಒಂದು ಸಂಕೀರ್ಣ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕ ಸಂರಚನೆಯಲ್ಲಾವು ಬದಲಾವಣೆ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾರೆ. ಈ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ 3 ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ವಿಭೇದಿಕರಣ, ಸಾಮಾನ್ಯೀಕರಣ ಮತ್ತು ಪುನರ್ರಚನೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ ಪಂಥದ ಲಕ್ಷಣಗಳು

- ಆಧುನಿಕ ಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕ ವಾದಿಗಳು ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಹೋಲುವಂತಹ ಮಾನವನ ಮಾನಸಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವ ನೀಡುತ್ತಾರೆ.
- ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಒಂದು ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಹಾಗೂ ಚಲನಾತ್ಮಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತಾರೆ
- ಕಲಿಯುವವನ ಗುಣಗಳು ವಿಭೇದಿಕರಣ, ಸಾಮಾನ್ಯೀಕರಣ ಮತ್ತು ಪುನರ್ರಚನೆ ಮೂಲಕ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.
- ಕಲಿಯುವವ ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ತನ್ನ ಕಲಿಕೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರದೊಡನೆ ಅಂತರ್ ಕ್ರಿಯಿಸುತ್ತಾನೆ.
- ಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕವಾದ ಒಂದು ಚಲನಾತ್ಮಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಬೆಳವಣಿಗೆ, ಸಮಸ್ಯಾ ಪರಿಹಾರ ಮತ್ತು ಇರತೆ ಉನ್ನತ ಮಾನಸಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾಗಿದೆ.

ಜ್ಞಾನ ಸಂರಚನಾತ್ಮಕ ವಾದ

ಜ್ಞಾನ ಸಂರಚನಾವಾದ 20ನೇ ಶತಮಾನದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಉಗಮವಾದ ಮನೋ ವಿಜ್ಞಾನಿಕ ಸಿದ್ಧಾಂತವಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಜ್ಞಾನ ನಿರ್ಮಾಣವಾದ ಎಂದು ಸಹ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಮಹತ್ವ ನೀಡಿರುವ ಸಿದ್ಧಾಂತವಾಗಿದೆ. ಜ್ಞಾನ ನಿರ್ಮಾಣವಾದ ಎಂದೂ ಸಹ ಕರೆಯುತ್ತಾಬಹುದು. ಇದು ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಮಹತ್ವ ನೀಡಿರುವ ಸಿದ್ಧಾಂತವಾಗಿದೆ. ಜ್ಞಾನ ನಿರ್ಮಾಣವೇ ಕಲಿಕೆ ಎಂದು(ಮೇಯರ್ 1996) ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ವಾದದ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಸಹ ತನ್ನ ಸ್ವಂತ ಅನುಭವಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಜ್ಞಾನ ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇವರ ಪ್ರಕಾರ ನಮ್ಮ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ನಾವು ವಾಸ್ತವ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ. ಈ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಅನುಭವಗಳಿಗೆ ನಾವು ಈಗಾಗಲೇ ಹೊಂದಿರುವ ಮಾನಸಿಕ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ಹೋಂದಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಕಲಿಕೆ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ.

ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಕಲಿಯುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸ್ವಂತ ಮತ್ತು ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ. ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ಅಚಿಂತಿವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕಲಿಕೆಗೆ ತಾವೇ ಜವಬ್ದಾರಾಗುತ್ತಾರೆ.

ಜ್ಞಾನ ಸಂರಚನಾ ವಾದಿಗಳ ಪ್ರಕಾರ

- ಜ್ಞಾನ ಸಂರಚನೆ ನಿಷ್ಪಿಯವಾಗಿ ಕೋಡಿಕ್ತವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇದು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಫಲವಾಗಿದೆ.
 - ಜ್ಞಾನ ಸಂರಚನೆ ಒಂದು ಮಾರ್ಪಡಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದ್ದು ಇದು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಸಂಘಟಿಸುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಅರ್ಥ ಪಡೆಯುವಂತೆ
- ಜ್ಞಾನ ಸಂರಚನಾ ವಾದದ ಕಲಿಕೆಯ ತತ್ವಗಳು**
- ಜ್ಞಾನ ಸಂರಚನಾವಾದ ವಿಶಾಲವಾದ ಸಿದ್ಧಾಂತವಾಗಿದ್ದು ಹಲವಾರು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಕಲಿಕಾ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ. ಸಮನ್ವಯ ವಿಧಾನದ ಬೋಧನೆ, ಸಹಕಾರ ಕಲಿಕೆ ವಿಚಾರಣಾ ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯೆ ಆಧಾರಿಕ ಕಲಿಕೆ. ಅನ್ವೇಷಣಾ ಕಲಿಕೆ, ಮಾಹಿತಿ, ಸಂಸ್ಕರಣೆ, ಪರಸ್ಪರ ಬೋಧನೆ(Reciprocal teaching)Cognitive apprenticeships ಇತ್ಯಾದಿ ಜ್ಞಾನ ಸಂರಚನಾ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನ ಸಂರಚನಾ ಮಾದರಿಗಳಿಂದ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಕಲಿಕೆಯ ತತ್ವಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ಜ್ಞಾನ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಸಂರಚಿಸತವಾದುದು ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ಸ್ವಯಂ ಸಂಘಟಿತವಾದುದು
 - ಕಲಿಕೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ತನ್ನ ಅನುಭವಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಪರಿಸರಕ್ಕೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
 - ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಹೊಂದಿರುವ ಪೂರ್ವಜ್ಞಾನ ಸ್ವೀಕರಣವಾಗಿ ಮಾನಸಿಕ ಸಾಧನಗಳಾಗಿ ಮತ್ತು ಆಂತರಿಕ ಮಾನಸಿಕ ಮಾದರಿಗಳಾಗಿ ಸ್ವಯಂ ಸಂಘಟಿತಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.
 - ಜ್ಞಾನ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪೂರ್ವ ಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಪರಿಸರದೊಂದಿಗೆ ಅಂತರ್ ಕ್ರಿಯೆಯ ಫಲವಾಗಿದೆ.
- ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕೊಡುಗೆಗಳು**
- ಜ್ಞಾನ ಸಂರಚನಾವಾದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅಲ್ಲಗಳೆಯುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪೂರ್ವಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾದ ಪಠ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತದೆ.
 - ಈ ವಾದದ ಪ್ರಕಾರ ಬೋಧನೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವ ವಿಧಾನಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಸಂಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಮೂಲಕ ಹೊಸ ಅರಿವನ್ನು ಮೂಡಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವಿಷಯವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ, ಅರ್ಥೈಸುವಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಮೂನ್ಮೂಚಿಸುವಂತಾಗಬೇಕು, ಶಿಕ್ಷಕರು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಚರ್ಚೆಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡಬೇಕು.
 - ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲೂ ಸಮಸ್ಯಾ ಪರಿಹಾರ ವಿಧಾನಕ್ಕೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
 - ಇದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ವಿಚಾರಶೀಲತೆ ಹಾಗೂ ಸಹಕಾರ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತದೆ.
 - ಇದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಏನನ್ನೂ ಕಲಿಯಬೇಕು ಎಂಬುದಕ್ಕಿಂತ ಹೇಗೆ ಕಲಿಯಬೇಕು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ನೀಡುತ್ತದೆ.

ಪ್ರಮುಖ ಪಂತಗಳ

- ❖ ರಚನಾತ್ಮಕ ವಾದ :- ವಿರ್ಲ ಹೆಲ್ಮ್ ವುಂಟ್(ಸಂಸ್ಥಾಪಕ), ಎ.ಬಿ. ಟಿಚ್ಚರ್(ಪ್ರತಿಪಾದಕರು)
- ❖ ಕ್ರಿಯಾ ಪಂತ :- ವಿಲಿಯಂ ಜೇಮ್ಸ್, ಜಾನ್ ಡ್ಯೂಯಿ(ಸ್ಥಾಪಕರು)
- ❖ ವರ್ತನಾ ಪಂಥ :- ಜೆ.ಬಿ ವ್ಯಾಟ್ಸನ್(ಸ್ಥಾಪಕ), ಪಾವ್ಲೋವ್, ಸ್ಕಿನರ್, ಗುತ್ತಿ(ಪ್ರತಿಪಾದಕರು)
- ❖ ಗೆಸ್ಡಾಲ್ಡ್ ಪಂತ:- ವರ್ತಮಿಯರ್(ಸ್ಥಾಪಕ), ಕಾಟ್ ಕಾಪ್ಪ್, ಕೋರ್ಪ್ಪರ್, ಲೆವಿನ್(ಪ್ರತಿಪಾದಕರು)
- ❖ ಮನೋವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ಪಂತ :- ಸಿಗ್ಮಂಡ್ ಪ್ರಾಯ್ಡ್(ಸ್ಥಾಪಕರು)
- ❖ ಮಾನವತಾ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ:- ಅಬ್ರಾಹಂ ಮಾಸ್ಲೋ (ಸ್ಥಾಪಕ)
- ❖ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ:- ಕಾಲ್ ಯಂಗ್(ಸ್ಥಾಪಕ)
- ❖ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ:- ಆಲ್ ಫ್ರೆಡ್ ಆಡರ್(ಸ್ಥಾಪಕ)

ಮನೋವಿಜ್ಞಾನದ ಪ್ರಮುಖ ವಿಧಗಳು ಮತ್ತು ಅದರ ಪ್ರತಿಪಾದಕರು

- ❖ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾ(ಅವಲೋಕನ) - ವ್ಯಾಟ್ಸನ್
- ❖ ಅಂತರಾ ವಲೋಕನ - ಎ.ಬಿ. ಟಿಚ್ಚರ್
- ❖ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಧ್ಯಯನ - ಡಿ.ಎಫ್.ಡಿ ಬುಕ್ಸ್
- ❖ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಅಧ್ಯಯನ - ವಿಲ್ ಹೆಲ್ಮ್ ಹುಂಟ್
- ❖ ಮನೋವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ವಿಧಾನ - ಸಿಗ್ಮಂಡ್ ಫ್ರಾಯ್ಡ್

ಮನೋವಿಜ್ಞಾನದ ವಿವಿಧ ಹೆಸರುಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಪ್ರತಿಪಾದಕರು.

- ❖ ಆತ್ಮಶಾಸ್ತ್ರ study of soul :- ಫ್ರೆಡೆರಿಕ್, ಅರಿಸ್ಟಾಟಲ್, ಸಾಕ್ರಟಿಸ್.
- ❖ ಮನಸ್ಸಿನ ಶಾಸ್ತ್ರ study of mind:- ಡಾಂಟಿ
- ❖ ಪ್ರಜ್ಞಾಶಾಸ್ತ್ರ study of conscious :-ವಿಲಿಯಂ ಜೇಮ್ಸ್, ಎ.ಬಿ. ಟಿಲ್ಡರ್
- ❖ ವರ್ತನಶಾಸ್ತ್ರ study of behaviour :- ವ್ಯಾಟ್ಸನ್
- ❖

ವಿಕಾಸಾತ್ಮಕ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ

- ಸಾಮಾನ್ಯ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ಶುದ್ಧ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ ಎನ್ನುವರು
- ಮನೋವಿಜ್ಞಾನದ ಆಧುನಿಕ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ - ವರ್ತನಾ ಶಾಸ್ತ್ರ
- ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ ಒಬ್ಬ ಅನ್ವಯಿಕ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನಿಕ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ, ಸ್ವ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಅನುಭವಗಳ ಮೂಲಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯುವುದನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದವರು -ರೂಸೋ
- ರೂಸೋ ರವರ ಪ್ರಕೃತಿಕವಾದ, ಪ್ರಾಕೃತಿಕವಾದ ವಿಚಾರಗಳೂ ಆಧುನಿಕ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನದ ಹಾದಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿದರು.
- ಇಂದ್ರಿಗಳ ಅರಿವು ಮತ್ತು ವಾಸ್ತವ ವಸ್ತುಗಳ ಬಳಕೆಯ ಮೂಲಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದವರು- ಪೆಸ್ಕಾಲಜಿ
- ಮಗುವಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ವಭಾವ ಮತ್ತು ಮನೋವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅಗತ್ಯತೆಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರೂಪಿಸಿದ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕಾಗಿ ಒತ್ತಾಯಗಳು ಸ್ಮರಣೆಯೋಗ್ಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದವರು- ಪ್ಲೋಬೆಲ್
- ಮನೋವಿಜ್ಞಾನವು ಪ್ರಜ್ಞಾನಭವಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದವರು- ವಿಲಿಯಂ ಷೂಂಟ್
- ಪ್ರಜ್ಞಾನಭವ ಎಂದರೆ 'ನಮ್ಮ ಪರಿಸರ ಹಾಗೂ ಮಾನಸಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳ ಅರಿವು' ಎಂದು ವಿಳಿಸಿದವರು- ವಿಲಿಯಂ ಷೂಂಟ್
- 1890 ರಲ್ಲಿ ವಿಲಿಯಂ ಜೇಮ್ಸ್ ರವರು 'ಮನೋವಿಜ್ಞಾನದ ತತ್ವ' ಎಂಬ ಗ್ರಂಥ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು
- ಸಂಜ್ಞಾತ್ಮಕ ಕ್ರಿಯೆಯು ಆಲೋಚನೆ, ಗ್ರಹಿಕೆ ನೆನಪು ಮತ್ತು ಗಮನಹರಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ ನಮ್ಮ ಅವಗಾಹನೆಗೆ ನಿಲುಕುವ ವರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು 1913ರಲ್ಲಿ ವರ್ತನಾವಾದ ಮಂಡಿಸಿದವರು - ಜೆ.ಬಿ. ವ್ಯಾಟ್ಸನ್
- 1924ರಲ್ಲಿ ಜೆ.ಬಿ. ವ್ಯಾಟ್ಸನ್ 'ವರ್ತನಾವಾದ' ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು
- 1954ರಲ್ಲಿ ಬ್ಯೂರೋ ಆಫ್ ಸೈಕಾಲಾಜಿ ಸ್ಥಾಪನೆ
- 1954 ಅಬ್ರಾಹಂ ಮಾಸ್ಲೊ ಪ್ರೇರಣೆ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಎಂಬ ಕೃತಿ ಮಂಡಿಸಿದವರು
- 1916 ರಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಭಾರತದ ಕೋಲ್ಕತ್ತಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನದ ವಿಭಾಗವನ್ನು ತೆರೆಯಲಾಯಿತು
- 1978 ರಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಬಗ್ಗೆ 'ಹರ್ಬರ್ಟ್ ಸೈಮನ್' ಮಾಡಿದ ಅಧ್ಯಯನಕ್ಕೆ ನೋಬೆಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿ ದೊರೆಯಿತು
- ಭಾರತೀಯ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಘಟನೆಯ ಸಂಸ್ಥಾಪನೆಯ ಸಂಸ್ಥಾಪಕರು - ನರೇಂದ್ರನಾಥ ಸೇನಾ ಗುಪ್ತ
- "ಇಂಡಿಯನ್ ಜನರಲ್ ಆಫ್ ಸೈಕಾಲಜಿ" ಯು ಭಾರತದ ಮೊದಲ ಅಧಿಕೃತ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನದ ಜರ್ನಲ್ ಆಗಿದೆ. ಇದರ ಸ್ಥಾಪಕರು - ನರೇಂದ್ರನಾಥ ಸೇನಾ ಗುಪ್ತ
- ೧೯೪೭ ರಲ್ಲಿ ಆಮೇರಿಕಾ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಘದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ ವಿಭಾಗವು ಒಂದು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ನೇಮಿಸಿತು.
- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮೆದುಳು ಸಂಶೋಧನಾ ಕೇಂದ್ರ 1997 ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥನೆಯಾಯಿತು ಇದು ಹರಿಯಾಣದ ಗುರಗಾಂವ್‌ನಲ್ಲಿದೆ
- ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನದ ಅಕಾಡೆಮಿಯು 1987 ರಲ್ಲಿ ಅಲಹಬಾದ್ ನಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪನೆ
- 1953 ರಲ್ಲಿ ಬಿ.ಎಫ್. ಸ್ಪಿನ್ನರ್ " ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಮಾನವ ವರ್ತನೆ" ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕ ಬರೆದರು
- ರಾಂಚಿಯಲ್ಲಿ ಮನೋರೋಗ ಚಿಕಿತ್ಸಾಗಾಗಿ ಆಸ್ಪತ್ರೆ
- 1955 ರಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ 'ನಿಮ್ಯಾನ್ಸ್' ಸ್ಥಾಪನೆ
- 1951 ರಲ್ಲಿ ಮಾನವತಾವಾದಿ ಕಾರ್ಲ ರೋಜರ್ಸ್ ಕಕ್ಷೀಕೇಂದ್ರಿತ ಚಿಕಿತ್ಸಾವಿಧಾನ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು
- ಮನೋವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ಸೈಬಾಲಜಿ "" ಎಂದು ಹೆಸರಿಸಿದವರು 'ರುಡೆವಿಲ್ಟ್ ಗೆಕ್ಸ್'
- ಮನೋವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ವಿಜ್ಞಾನದ ಸ್ಥಾನ ನೀಡಿದವರು - ವಿಲ್ ಹೆಲ್ ಹೂಂಟ್
- ಮನೋವಿಜ್ಞಾನದ ಪಿತಾಮಹಾ - ಸಿಗ್ಮಂಡ್ ಫ್ರಾಯ್ಡ್
- ಆಧುನಿಕ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನದ ಪಿತಾಮಹಾ - ವಿಲ್ ಹೆಲ್ ಹೂಂಟ್
- ಪ್ರಥಮ ಪ್ರಯೋಗ ಶಾಲೆ- 1879 ಜರ್ಮನಿಯ ಲಿಪ್ಜಿಗ್

- ಮನೋವಿಜ್ಞಾನದ ಪ್ರಾಚೀನ ವಿಧಾನ - ಅಂತರಾವಲೋಕನ ವಿಧಾನ
- ಮನೋವಿಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ವರ್ತನ ಶಸ್ತ್ರ ಎಂದು ಕರೆದವರು - ವ್ಯಾಟ್ಸನ್
- ಮನೋವಿಜ್ಞಾನವು ಪ್ರಜ್ಞಾನವಸ್ಥೆಯ ಅನುಭವಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ಎಂದು ಕರೆದವರು - ಅಂತರಾ ವಲೋಕನ ವಿಧಾನ
- ಕನಸು ಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಬಳಸುವ ವಿಧಾನ - ಮನೋವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ವಿಧಾನ
- ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಧ್ಯಯನದ ಪ್ರತಿಪಾದಕರು - ಡಿ.ಎಫ್.ಡಿ ಬುಕ್ಸ್
- ಮನಸ್ಸಿನ 7/8ಭಾಗ ಅರೆಪ್ರಜ್ಞಾನವಸ್ತು ಹಾಗೂ 1/8 ಭಾಗ ಪ್ರಜ್ಞಾನವಸ್ತು ಹೋದಿರುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದವರು - ಫ್ರಾಯ್ಡ್
- ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಕರು - ಅಬ್ರಾಹಾಂ ಮಾಸ್ಲೊ
- ಮಾನಸಿಕ ಕ್ರಿಯೆಗಳೂ ಮೂರು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ ಎಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಕ - ಸಿಗ್ಮಂಡ್ ಫ್ರಾಯ್ಡ್
- ಸಿಗ್ಮಂಡ್ ಫ್ರಾಯ್ಡ್ ಉಪಚಾರವನ್ನು ಸ್ವಚ್ಛ ಸಂಭಂದ ಪದ್ಧತಿ ಎಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ
- ಮಾನಸಿಕ ಕ್ರಿಯೆಗಳು ಉಂಟಾಗುವ ಮೂರು ಹಂತಗಳೂ 'ಪ್ರಜ್ಞಾವಸ್ಥೆ, ಅರೆ ಪ್ರಜ್ಞಾವಸ್ಥೆ, ಅಪ್ರಜ್ಞಾ'
- ಸಂಭದ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಪ್ರತಿಪಾದಕ -ಫಾರ್ನ್‌ಡೆಕ್
- ಶಿಕ್ಷಣತತ್ವ ಸಿದ್ಧಾಂತಕ್ಕೆ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ ತಳಹದಿಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದವರು - ಹರ್ಬರ್ಟ್
- ಕಲಿಕೆ ಹಾಗೂ ಬೋಧನೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವ್ಯವಹರಿಸುವ ವಿಜ್ಞಾನ ಎಂದು ಹೇಳಿದವರು - ಸ್ಪಿನ್ನರ್
- ಮಾನವನ ಬೆಳವಣಿಗೆ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದವರು ರೂಸೋ
- ಆಧುನಿಕ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನದ ಪಿತಾಮಹ - ಫಾರ್ನ್‌ಡೆಕ್
- "ಬೋಧನೆಯುಗಳ ನಿಯಮ" ಎಂಬ ಪದಗಳನ್ನು ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಬಳಸಿದವರು - ಜೆ.ಸಿ. ಬ್ರೂನರ್
- ಕಿಂಡರ್ ಗಾರ್ಡೆನ್ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಪ್ರಥಮವಾಗಿ ಪರಿಚಯಿಸಿದವರು - ಪ್ಲೋಬೆಲ್
- ಕಲಿಕೆಯ ನಿಯಮ ಮೊದಲು ಪರಿಚಯಿಸಿದವರು - ಫಾರ್ನ್‌ಡೆಕ್
- ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಸಾವಿನ ವರೆಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ಕಲಿಕಾ ಅನುಭವ ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದವರು - ಕ್ರೋ ಮತ್ತು ಕ್ರೋ
- ಚರಾಂತಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಿ ಅಧ್ಯನ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನ- ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ವಿಧಾನ
- ಚರಾಂತಗಳ ಮೂರು ವಿಧಗಳು ಸ್ವತಂತ್ರ, ಪರತಂತ್ರ, ಅಸಂಗತ
- ಸ್ವತಂತ್ರ ಚರಾಂತಗಳು ಎಂದರೆ ಪ್ರಯೋಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗದ ಅಂಶ, ಇದು ಬೇರೆ ಅಂಶಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತದೆ
- ಪರತಂತ್ರ ಚರಾಂತಗಳು ಎಂದರೆ ಪ್ರಯೋಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುವ ಅಂಶ, ಇವು ಬೇರೆ ಅಂಶಗಳಿಂದ ಪ್ರಭಾವಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗುತ್ತದೆ.
- ಅಸಂಗತ ಚರಾಂತಗಳ ಎಂದರೆ ಪ್ರಯೋಗದಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿನ ಪ್ರಭಾವಬಿರುವ ಅಂಶಗಳು.
- ಪ್ರಯೋಗಕರ್ತನು ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಒಳಪಡುವ ಚರಾಂತಕರವ ಹೆಸರು - ಸ್ವತಂತ್ರ ಪ್ರಯೋಗ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ನಿಯಂತ್ರಿಸಲ್ಪಡುವ ಚರಾಂತಗಳು - ಅಸಂಗತ
- 8ನೆ ತರಗತಿಯ ಮಕ್ಕಳೂ ವಿಜ್ಞಾನ ಕಲಿಕೆಗೆ ಕ್ರೀಡಾವಿಧಾವು ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಯಾಗಿದೆ. ಈ ಹೇಳಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ವಿಧಾನದ ಚರಾಂತಗಳು 1) ಕ್ರೀಡಾ ವಿಧನ ಸ್ವತಂತ್ರ ಚರಾಂತ 2) ವಿಜ್ಞಾನ ಕಲಿಕೆಯು ಪರತಂತ್ರ ಚರಾಂತ 3) ಮಕ್ಕಳ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ, ವಯಸ್ಸು, ಲಿಂಗ ಪೂರ್ವಜ್ಞಾನಗಳು ಅಸಂಗತ ಚರಾಂತಗಳು
- ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಸಾವಿನವರೆಗೆ ಉಂಟಾಗುವ ಕಲಿಕಾ ಅನುಭವವನ್ನು ವಿವರಿಸುವ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನದ ಶಾಖೆಯೇ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ ಎಚಿದವರು - ಕ್ರೋ ಮತ್ತು ಕ್ರೋ
- ಮನೋವಿಜ್ಞಾನದ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಧಾನ - ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ವಿಧಾನ
- ಆಧುನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ತಾತ - ಪೆಸ್ಕಾಲಜಿ.
- ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ ವಿಲಿವಾದ ಶಾಸ್ತ್ರ - ತತ್ವಶಾಸ್ತ್ರ
- ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ ಬೆಳೆದು ಬಂದ ಹಾದಿ- ಆತ್ಮಶಾಸ್ತ್ರ, ಮನಸ್ಸಿನಶಾಸ್ತ್ರ, ಪ್ರಜ್ಞಾಶಾಸ್ತ್ರ, ವರ್ತನಶಾಸ್ತ್ರ
- ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಮೂರು ಅವಸ್ಥೆಗಳಿದ್ದು ಅವುಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದಾಗ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸ್ವಭಾವ ತಿಳಿಯಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿಕೆ ನೀಡಿದವರು - ಸಿಗ್ಮಂಡ್‌ಫ್ರಾಯ್ಡ್
- ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ ಮೊದಲು ಆತ್ಮವನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿತು ನಚಿತರ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕಳೆದು ಕೊಂಡಿತು. ತದನಂತರ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡಿತು, ಈಗ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿದವರು - ವುಡ್ಸ್‌ವರ್ತ್
- ವರ್ತನಾವಾದಿ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನಿಗಳ ಗುಂಪಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು - ಗುತ್ರ್, ಫಾರ್ನ್‌ಡೆಕ್
- ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತರಗತಿಯ ಬೋಧನೆಗೆ ನೇರವಾದ ನಿಹಿತಾರ್ಥಗಳಿಂದ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನದ ಶಾಖೆ -ಮಿಲಿಟರಿ ಶಾಖೆ
- ಸೈಕೋ ಮೆಟ್ರಿಕ್ ಯವುದರ ಅಧ್ಯಯನವಾಗಿದೆ - ಪರಿಕ್ಷೆಗಳು ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ರಚನೆ
- ವಿಕ್ಷಣೆಯನ್ನು ಯಾವ ಅಧ್ಯನದಲ್ಲಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ - ಜೀವವಿಜ್ಞಾನ, ಮನಶಾಸ್ತ್ರ, ಖಗೋಳಶಾಸ್ತ್ರ

- ಮಗುವಿನೊಂದಿಗೆ ಆಟವಾಡುತ್ತ ಆಧಾರ ಪ್ರವಾಸ ಮಾಡುತ್ತ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನ - ಸಹಭಾಗಿತ್ವ ವಿಕ್ಷಣೆ
- ನೈರ್ದೇಶಿತ ಆಧಾರ ಪರಿಹಾರ ವಿಧಾನ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ವಿಧಾನ - ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಧ್ಯಯನ
- **ಮನೋವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ವಿಧಾನದ ಪ್ರತಿಪಾದಕ - ಸಿಗ್ಮಂಡ್ ಪ್ರಾಯ್ಡ್**
- ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನ - ವಿಭೇದಾತ್ಮಕ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ
- ಕನಸುಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನ - ಮನೋವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ವಿಧಾನ
- ತನ್ನ ಮಗು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ನೋವಾಗಿರುವುದೇಂದು ಮೊದಲೇ ಭಾವಿಸುತ್ತಾಳೆ ಇಂತಹ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನದ ಶಾಖೆ - ಅತೀಂದ್ರಿಯ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ
- ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುವ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ - ಔಪಚಾರಿಕ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ.
- ಬಾಲಾ ಪರಾಧಗಳು, ಸಮಸ್ಯಾತ್ಮಕ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು ಬಳಸುವ ವಿಧಾನ - ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಧ್ಯಯನ
- ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಧ್ಯಯನದ ಪ್ರತಿಪಾದಕರು - ಡಿ.ಎಫ್.ಡಿ. ಬುಕ್ಸ್
- ಅಂತರಾವಲೋಕನ ಪರಿಪಾಡಕರು - ಇ.ಬಿ. ಟಿಲ್ಡರ್
- ನೈರ್ದೇಶಿತ ಆಧಾರ ಪರಿಹಾರ ವಿಧಾನ ಎಂದು ಕರೆಯುವ ವಿಧಾನ - ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಧಾನ
- ಮನೋವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ವಿಧಾನದ ಪ್ರತಿಪಾದಕರು - ಸಿಗ್ಮಂಡ್ ಪ್ರಾಯ್ಡ್

ಘಟನಾವಳಿಗಳು

- 1879 - ಜಗತ್ತಿನ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನದ ಪ್ರಯೋಗಶಾಲೆ ಜರ್ಮನಿಯ ಲಿಪ್ಪಜಿಗ್ ನಲ್ಲಿ ತೆರೆಯಲಾಯಿತು ವಿಲ್ ಹೆಲ್ಮ್ ವೂಂಟ್
- 1883 - ಅಮೇರಿಕಾದಲ್ಲಿ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಸ್ಟೇನ್ಲಿ ಹಾಲ್ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನದ ಪ್ರಯೋಗಾಲಯ ಸ್ಥಾಪನೆ
- 1888 - ಜೇಮ್ಸ್ ಮ್ಯಾಕ್ಸ್ ಕ್ಯಾಟಲರ್‌ರವರು ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲಬಾರಿಗೆ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನದ "ಪ್ರಧಾಪಕರೆಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಯಿತು
- 1900 - ಸಿಗ್ಮಂಡ್ ಪ್ರಾಯ್ಡ್ ಮನೋವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ವಿಧಾನ ಪರಿಚಯ
- 1905 - ಆಲ್ ಫ್ರೆಡ್ ಬಿನೆ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳೂ
- 1913 - ಜೆ.ಬಿ. ವ್ಯಾಟ್ಸನ್ ವರ್ತನಾವಾದವನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದರು
- 1917 - ಅಮೇರಿಕಾವೊದಲು ಮಹಾಯುದ್ಧದಲ್ಲಿ ಶಿಲ್ಪಕ ಸೈನಿಕರ ಆಯ್ಕೆಗಾಗಿ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದರು
- 1921 - ಸ್ಪೈಸ್ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನಿ ರೋಷಾಕ್ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಮಾಪನಕ್ಕಾಗಿ ಮಸಿ ಒತ್ತಿನ ಪರೀಕ್ಷೆ ರೂಪಿಸಿದರು
- 1927 - ಮನೋವಿಜ್ಞಾನದ ಸಂತೋಧನೆಗೆ ಮನಿಜರ್ ಕ್ಲಿನಿಕ್ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ನೊಬೆಲ್ ನೀಡಲಾಯಿತು
- 1935 - ಗೆಸ್ಡಾಲ್ ಸಿದ್ಧಾಂತ ತತ್ವ ಪ್ರಕಟನೆ
- 1938 - ಬಿ.ಎಫ್. ಸ್ಕಿನ್ನರ್ ಕ್ರಿಯಾಜನ್ಯ ಅನುಭವ ಕಲಿಕಾ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ
- 1954 - ಮಾನವತಾ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ಕಾರ್ಲ್ ಯೋಜರ್ ಮತ್ತು ಅಬ್ರಾಂ ಮಾಸ್ಲೋರವರು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು
- 1990 - ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು

ಅಧ್ಯಾಯ-2

ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ನಿರಾಸ

ಅಧ್ಯಾಯ-1 | ಅಧ್ಯಾಯ-2| ಅಧ್ಯಾಯ-3| ಅಧ್ಯಾಯ-4| ಅಧ್ಯಾಯ-5

ಅಧ್ಯಾಯ-6 | ಅಧ್ಯಾಯ-7| ಅಧ್ಯಾಯ-8| ಅಧ್ಯಾಯ-9 | Will add Soon

Psy Home | Content Tab

ಪರಿಮಾಣಾತ್ಮಕ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಬೆಳವಣಿಗೆ ಎನ್ನುವರು.

ಗುಣಾತ್ಮಕ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ವಿಕಾಸ ಎನ್ನುವರು.

ಪರಿಪಕ್ವ ಮತ್ತು ಅನುಭವಗಳ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಉಂಟಾಗುವ ಪ್ರತಿಪರ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ವಿಕಾಸ ಎನ್ನುವರು.

ಪರಿಕೃತೆ:- ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ವಿಕಾಸದೊಂದಿಗೆ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿಯೇ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿರುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಹೊರಗೆಳೆಯುವುದು.

ಕಲಿಕೆ:- ಅಭ್ಯಾಸದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಾಗುವ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಕಲಿಕೆ ಎನ್ನುವರು. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕ್ರಿಯೆಗಳಾದ ಬರವಣಿಗೆ, ವಾಹನ ಚಾಲನೆ, ಸೈಕಲ್ ತುಳಿತ, ಸ್ಟೇಟಿಂಗ್ ಮುಂತಾದವು.

ಅಂತರ ಸಂಬಂಧ:- ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ವಿಕಾಸದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ ಅಂಶಗಳಾದ ಪರಿಪಕ್ವನ ಮತ್ತು ಕಲಿಯುವಿಕೆ ಹೊಂದಿರುವ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಅಂತರ ಸಂಬಂಧ ಎನ್ನುವರು.

ಅಂತರ ಸಂಬಂಧದ ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು

ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ವ್ಯಕ್ತಿಗತ, ಮನೋಗತ, ಆಸಕ್ತಿಗಳು, ವರ್ತನೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು.

ಪರಿಪಕ್ವನ ಮೀರಿ ಕಲಿಕೆ ನಡೆಯಲಾರದು

ಅನುವಂಶಿಯ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಅಂಶಗಳು ಪ್ರತಿಕೂಲವಾಗಿದ್ದರೆ ವಿಕಾಸದಲ್ಲಿ, ಹಾಗೂ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ವಿಕಾಸ ಕಾಣದಿರಬಹುದು

ವಿಕಾಸದ ತತ್ವಗಳ Principles of Development:-

1. ಅನುವಂಶಿಯತೆ ಮತ್ತು ಪರಿಸರಗಳ ನಡುವಿನ ಅನ್ಯಾಸ ಕ್ರಿಯೆಯ ಫಲಿತವೆ ವಿಕಾಸ
2. ವಿಕಾಸ ಪ್ರಗತಿ ಮತ್ತು ವಿಗತಿ ಎಂಬ ಎರಡೂ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
3. ಕ್ರಮಬದ್ಧ ವಿಕಾಸ
 - ✓ ಶಿರಪಾದಿಮುಖ Cephalo Caudal trend
 - ✓ ಕೇಂದ್ರಾಬಿಂಬ Proximo-distal trend
 - ✓ ಅನುಕ್ರಮ
4. ವಿಕಾಸ ನಿರಂತರವಾದದ್ದು
5. ವಿಕಾಸ ಸಂಕುಂಚಿತವಾದದ್ದು
6. ವ್ಯಕ್ತಿಗತವಾದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ.
7. ದ್ವಿಪಾರ್ಶ್ವದಿಂದ ಏಕಪಾರ್ಶ್ವದ ಕಡೆಗೆ ಸಾಗುತ್ತದೆ
8. ವಿಕಾಸ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಅಂಶಗಳು ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿದೆ.
9. ಸಾಮಾನ್ಯದಿಂದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವೆಡೆಗೆ ಸಾಗುತ್ತದೆ.
10. ವಿಕಾಸವು ಮೆಲ್ಲದಿಯಿಂದ ಕಳತುಡಿಗ ಸಾಗುತ್ತದೆ.
11. ಶರೀರದ ಕೇಂದ್ರದಿಂದ ಹೊರಭಾಗವೆಡೆಗೆ ಸಾಗುತ್ತದೆ.
12. ವಿಕಾಸವು ಪ್ರೌಢತೆ ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆಯನ್ನಾಧರಿಸಿದೆ.
13. ವಿಕಾಸವು ಸರಳತೆಯಿಂದ ಗಹನತೆಯೆಡೆಗೆ ಸಾಗುತ್ತದೆ.
14. ಪಕ್ಕತೆ ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆ ತತ್ವ
15. ಬೆಳವಣಿಗೆಯು ಲಿಂಗ ತಾರತಮ್ಯ ತತ್ವ
16. ವಿಕಾಸ ಅಂತರಸಂಬಂಧ ತತ್ವ
17. ವಿಕಾಸ ಅನುವಂಶಿಯತೆ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ತತ್ವ
18. ಸೆಪೆಲೋ ಕಾಡಲ್ ತತ್ವ :- ಬ್ರೂನಾದ ತಲೆಯು ಕಾಲುಗಳಿಂದ ಬೇಗ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹೊಂದುತ್ತದೆ. ತಲೆಯಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಕಾಲಿನೆಡೆಗೆ ಸಾಗುವುದು.
19. ವಿಕಾಸವು ವಿಭಿನ್ನತೆಯ ತತ್ವ
20. ಪ್ರಕ್ರಮಾ ಡಿಸ್ಟಲ್ ತತ್ವ :- ಮಗುವಿನ ಕೇಂದ್ರ ಭಾಗದಿಂದ ಪರದಿ (ಹೊರಗೆ) ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹೊಂದುವುದು.
21. ನಿರಂತರತೆ

22. ಚಲನೆ ವಿನಾಸ ತತ್ವ :-ಒಂದು ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಕಾಸವು ಒಂದೇ ಅನುಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.
23. ನಮ್ಮವಾದದ್ದು :-ವಿಕಾಸವು ಪರಿಸರದ ಅಂಶಗಳಿಂದ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ.
24. ಇದು ಹಲವು ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ಅಧ್ಯಯನ :- ವಿಕಾಸವು ಹಲವು ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಉದಾ:- ನರವಿಜ್ಞಾನ, ತಳಿಶಾಸ್ತ್ರ, ಭೃಗುಣ ಇತ್ಯಾದಿ
25. ವಿಕಾಸ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾದದ್ದು

ವಿದಾಸದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ ಅಂಶಗಳು

- 1) ಅನುವಂಶೀಯತೆ Heredity
- 2) ಪರಿಸರ Environment

ಅನುವಂಶೀಯತೆ

- ❖ ಒಂದು ಪೀಳಿಗೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಗುಣಗಳನ್ನು ವರ್ಗಾವಣೆಯಾಗುವುದನ್ನು ಅನುವಂಶೀಯತೆ ಎನ್ನಲಾಗುತ್ತದೆ.
 - ❖ ತಂದೆಯಿಂದ ಬರುವ ವರ್ಣಾಣು ಹಾಗೂ ತಾಯಿಯ ಅಂಡಾಣು ಒಂದುಗೂಡಿ ಹೊಸಜೀವಿ ಉದಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.
1. ಗಂಡು ಮತ್ತು ಹೆಣ್ಣು ಜೀವ ಕೊತವನ್ನು **ಅಂಕುರಾಣುಗಳು** ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. (GERM CELL)
 - ❖ ಅಂಕುರಗಳಿಂದ ಸಂಯೋಗ ಹೊಂದಿದ ಅಂಡಾಣು ಫಲಿತಗೊಂಡು ಜೈಗೋಟ್(ಯುಗ್ಮ ಕೋಶ) ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗುತ್ತದೆ.
 - ❖ ಜೈಗೋಟ್ ದ್ವಿಗುಣವಾಗುವವರೆಗೆ ಮೂಲಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ವಿಕಾಸ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.
 - ❖ ವೀರ್ಯ ಮತ್ತು ಅಂಡಾಣು ಚಿಕ್ಕ ದಂಡಗಳಂತೆ ರಚನೆ ಹೊಂದಿದೆ.
 - ❖ ಲಿಂಗ ನಿರ್ಧಾರಿಸುವ ವರ್ಣತಂತುಗಳಿಗೆ ವರ್ಣತಂತುಗಳು ಎನ್ನುವರು.
 - ❖ ವರ್ಣತಂತುವಿನಲ್ಲಿ **"ವಂಶವಾಹಿಗಳೆಂಬ"** ಸೂಕ್ಷ್ಮದ್ರವ್ಯಗಳಿವೆ.
 - ❖ ವರ್ಣತಂತುವಿನಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 3000 ವಾಹಿನಿಗಳಿರುತ್ತವೆ.
 - ❖ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವರ್ಣತಂತುವಿನಲ್ಲೂ ಗುಣಾಣುಗಳೆಂಬ ಸಾವಿರಾರು ಅತಿಸೂಕ್ಷ್ಮ ರಸಾಯನಿಕ ದ್ರವ್ಯಗಳಿರುತ್ತವೆ.
 - ❖ ಒಂದು ಪೀಳಿಗೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಪೀಳಿಗೆಗೆ ದೈಹಿಕ ಹಾಗೂ ಮಾನಸಿಕ ಗುಣಗಳು ವರ್ಗಾವಣೆಯಾಗುತ್ತವೆ.

ತಂದೆ	ತಾಯಿ
ವಿರ್ಯಾಣು	ಅಂಡಾಣು
23 ವರ್ಣತಂತುಗಳು	23 ವರ್ಣತಂತುಗಳು
22 Y ಅಥವಾ 22 X	22X
22 X + 22 X	22 Y + 22 X
ಹೆಣ್ಣು ಮಗು	ಗಂಡು ಮಗು

ಅನುವಂಶೀಯ ನಯಮಗಳು ಒಂದು ಪೀಳಿಗೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಪೀಳಿಗೆಗೆ ಆಗುವ ಗುಣಗಳ ವರ್ಗಾವಣೆಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಅಂಶಗಳು

ಅವಳಿಗಳು ಹೇಗೆ ಉದಯಿಸುತ್ತವೆ.

- @ ಫಲಿತಗೊಂಡ ಅಂಡಾಣು ಒಂದು ವಿಶ್ವಾಸವಿನ್ನೊಡನೆ ಮಿಲನಗೊಂಡಾಗ ಅದರ ಫಲಿತಾಂಶವೇ ಒಂದು ಮಗುವಿನ ಜನನ
 - @ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಗರ್ಭವೃತ್ತ ಅಥವಾ ಜೈಗೋಟ್ ಎರಡು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಭಜನೆಯಾಗಬಹುದು.
 - @ ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ಉದಯಿಸಿದ ಮಕ್ಕಳು **ಸಮರೂಪಿ ಅಥವಾ ಅನನ್ಯ ಅವಳಿಯಾಗಿರುತ್ತವೆ.**
 - @ ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ 2-3 ಮಕ್ಕಳ ಜನನಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು. ಇಂತಹ ಮಕ್ಕಳು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಒಂದೇ ಲಿಂಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.
 - @ ಒಂದು ಅಂಡಾಣು ಒಂದು ವೀರ್ಯಾಣುವಿನೊಡನೆ ಮಿಲನವಾದಾಗ ಜೈಗೋಟ್ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾದ ನಂತರ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅದು ಎರಡು ಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಭಜನೆಗೊಳ್ಳಬಹುದು. ಈ ವಿಭಜನೆ ಅಪೂರ್ಣವಾದಲ್ಲಿ ರೂಪಗೊಳ್ಳುವ ಅವಳಿಗೆ **ಬಾಹ್ಯ ಅವಳಿಗಳು ಅಥವಾ ಒಂಧ ಅವಳಿಗಳು** ಎನ್ನುವರು.
- ಅನುವಂಶೀಯ ನಿಯಮ
- 1 ರೂಪಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿರೂಪ ತತ್ವ
 - ರೂಪಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿರೂಪ ಪಡೆಯುವುದು.
 - ಹೆಚ್ಚು ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದ ತಂದೆ ತಾಯಿಗೆ ಅದೇ ರೀತಿಯ ಮಕ್ಕಳು ಪಡೆಯುವುದು.
 - ಪೋಷಕರನ್ನೆ ಹೊಲುತ್ತಾರೆ. ಈ ನಿಯಮಕ್ಕೆ ಕೆಲವು ವಿನಾಯಿತಿಗಳು ಇವೆ.
 - 2 ಭಿನ್ನತೆಯ ತತ್ವ
 - ಇದು ತಂದೆ ತಾಯಿಯ ಪ್ರತಿರೂಪದಂತಿರುವುದಿಲ್ಲ.

- ಒಂದೇ ಕುಟುಂಬದ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ, ಗಾತ್ರ, ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನತೆಯಿರುತ್ತದೆ.
- 3 ಸಮಶ್ರಮದ ತತ್ವ
 - ಎತ್ತರ ತಂದೆ ತಾಯಿಯರಿಗೆ ಕಡಿಮೆ ಎತ್ತರ, ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಎತ್ತರದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಎತ್ತರದ ಮಕ್ಕಳು ಪಡೆಯುವುದು.
 - ಯಾವುದೇ ಗುಣಕ್ಕಾಗಲಿ ಸರಾಸರಿ ಕಡೆಗೆ ಓಲವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

ಅನುವಂಶೀಯತೆ ಪ್ರಧಾನ ಎಂದು ಸಾಧಿತ ಮಾಡಿದ ಸಮೀಕ್ಷೆಗಳು

- ✓ ಮ್ಯಾಕ್ ಪರ್ಸನ್ ಸಮೀಕ್ಷೆ :-ಹೊಮಿನಿ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ವ್ಯಭಿಚಾರಿಯಾದ ತಾಯಿ ಅಂಗವಿಕಲನಾದ ತಂದೆ ಯಿಂದ ಹುಟ್ಟಿದ ಮಕ್ಕಳೆಲ್ಲರೂ ಅಪರಾಧಿಗಳು, ವ್ಯಭಿಚಾರಿಗಳು, ಅಂಗವಿಕಲರು ಆಗಿದ್ದರು.
- ✓ ಗೋಡಾರ್ಡ್ ರವರ ಕಾಲಿಕಾಕ್ ಕುಟುಂಬದ ಪರಿಕ್ಷೆ ಸಮೀಕ್ಷೆ :- ಗೋಡಾರ್ಡ್ 1914ರಲ್ಲಿ ಕಲ್ಕಿಕ್ ಮನೆತನ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದರು. ಮಾರ್ಟಿನ್ ಕಲ್ಕಿಕ್ ಒಂದು ಉತ್ತಮ ಕುಟುಂಬಕ್ಕೆ ಸೇರಿದವನು. ಅಮೇರಿಕಾದ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಅವನು ಒಂದು ಸೈನ್ಯದ ಕಂಪನಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು. ಅನವು 21 ವರ್ಷ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿದ್ದಾ ಸೈನ್ಯಕ್ಕೆ ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದ ಓರ್ವ ಮಂದಬುದ್ಧಿಯ ಹುಡುಗಿಯೊಡನೆ ಲೈಂಗಿಕ ಸಂಪರ್ಕ ಹೊಂದಿದನು. ಅವಳು ಒಂದು ಗಂಡು ಮಗುವಿಗೆ ಜನನ ನೀಡಿದಳು. ಈ ಮಗುವಿನ ಸಂತಾನದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದಂತಹ 480ಜನರಲ್ಲಿ ಕೇವಲ 46 ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಸಾಮಾನ್ಯ ಬುದ್ಧಿಯುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದರು. ಉಳಿದವರು ಬುದ್ಧಿಮಂದರು, ಅಪರಾಧಿಗಳು, ರೋಗಿಗಳು, ಕುಡುಕರು, ಲೈಂಗಿಕ ವಿಪರ್ಯಾಸರು ಮತ್ತು ಅನೀತಿಯುತ ಚಟವಹಿಸಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದ್ದರು. ಅಮೇರಿಕಾ ಕ್ರಾಂತಿ ನಂತರ ತನ್ನ 23ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬಳನ್ನು ಮದುವೆಯಾಗಿದ್ದನು. ಇದರಲ್ಲಿ 496ರಲ್ಲಿ 2ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಉಳಿದವರು ಸಾಮಾನ್ಯ, ಅಥವಾ ದಕ್ಕಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು.
- ✓ ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಗಾಲ್ಡನ್ ಸಮೀಕ್ಷೆ
- ✓ ಡಗ್ಲೆಲ್ ಜ್ಯಾಕ್ ಕುಟುಂಬ ಪರಿಕ್ಷೆ
- ಪರಿಸರ
 - ✓ 1920ರಲ್ಲಿ ಒಂಗಳದ ಕಾಂಡೊದರ ತೋಳಗಳ ಗುಹೆಯ ಹತ್ತಿರ ಅಮಲ ಮತ್ತು ಕಮಲ ಎಂಬ ಎರಡು ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಮಾಡಲಾಯಿತು. ಇವರ ನಡೆ ನಡಿಗಳೆಲ್ಲವು ತೋಳಗಳನ್ನೆ ಹೋಲುತ್ತಿತ್ತು. ನಂತರದ ತರಬೇತಿಯ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಅಮಲಾ ಮೃತಪಟ್ಟಳು, ಆದರೆ ಕಮಲಾ ಯೋಗ್ಯ ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಸರದಿಂದ ಮಾನವರ ವರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಕಲಿತಳು. ಮಾನವರಂತೆ ನಡೆಯಲು, ಊಟಮಾಡಲು ಕಲಿತಳು.
 - ✓ ನ್ಯೂಮನ್, ಫ್ರಿಮನ್ ಮತ್ತು ಹೊಲಿಂಜರ್‌ರವರು 1937ರಲ್ಲಿ 19ಚೊತೆ ಸಮರೂಪ ಅವಳಿಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಕೈಗೊಂಡ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಧ್ಯಯನವನ್ನು ವರದಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಮರೂಪ ಅವಳಿಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಿದಾಗ ಅವರ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಸೂಚ್ಯಂಕದಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಕಂಡು ಸರಾಸರಿ 5.6 ಆದರೆ ಆ ಅವಳಿಗಳನ್ನು ಭಿನ್ನ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಿದಾಗ ಕಂಡು ಬಂದ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಸೂಚ್ಯಂಕ ವ್ಯತ್ಯಾಸ 8.2 ಇದರಿಂದ ಪರಿಸರ ಸಹ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ವಿಕಾಸದಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

ವಿಕಾಸ ಮತ್ತು ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು	
ಬೆಳವಣಿಗೆ	ವಿಕಾಸ
ದೈಹಿಕ ಅಂಶ	ಸಾಮಾಜಿಕ, ಬೌದ್ಧಿಕ, ಭಾನಾತ್ಮಕ ಅಂಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ
ಬಾಹ್ಯ ಅಂಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ	ಆಂತರಿಕ ಅಂಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ
ವಿಕಾಸದ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿದೆ.	ವಿಕಾಸವು ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ
ದೈಹಿಕ ಅಂಶಗಳಾದ ಎತ್ತರ ಗಾತ್ರ, ತೂಕಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ	ಆಂತರಿಕ ಅಂಶಗಳಾದ ಭಾವನಾತ್ಮಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಬೌದ್ಧಿಕ ಅಂಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ
ಪರಿಮಾಣಾತ್ಮಕವಾಗಿದೆ	ಗುಣಾತ್ಮಕವಾಗಿದೆ
ಮೆಲ್ಲೊಟಿಕ್ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಬಹುದು	ಮೇಲ್ಲೊಟಿಕ್ ಕಂಡುಹಿಡಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ
ಜೀವನದ ಒಂದು ಹಂತದಲ್ಲಿ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ	ಜೀವನ ಪರ್ಯಂತ ಸಾಗುತ್ತದೆ.

ಪರಿಸರದ ವಿಧಗಳು (ವಿಕಾಸದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ)

- 1) ಭೌತಿಕ ಪರಿಸರ Physical Environment :- ತಾಯಿ ಗರ್ಭಧಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಆಹಾರ, ವಸತಿ, ಮಾನಸಿಕ ಸ್ಥಿತಿ, ಕಾಯಿಲೆ
- 2) ಭೌದ್ಧಿಕ ಪರಿಸರ Intellectual:- ಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾದ ಅಂಶಗಳು. ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಭೌದ್ಧಿಕ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ನಿಡುವ ತರಬೇತಿಗಳು, ವಸ್ತು ಸಂಗ್ರಹಲಯ, ಕಾರ್ಯಗಾರ, ಸಂಘಗಳು, ಚರ್ಚಾಸ್ಪರ್ಧೆ ಮುಂತಾದವು.
- 3) ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸರ Social :- ಸಾಮಾಜಿಕ ವಾತಾವರಣ, ಗುಂಪಿನ ವಾತವರಣ, ಶಾಲಾ ಸಂಘ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಸ್ಥೆ, ಸಂಪ್ರದಾಯ, ಭಾಷೆ, ನಡತೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳು

ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು

- ಬೆಳವಣಿಗೆ ಪರಿಮಾಣಾತ್ಮಕ ಸ್ವರೂಪ, ವಿಕಾಸ ಗುಣಾತ್ಮಕ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸುತ್ತದೆ.
- ಬೆಳವಣಿಗೆ ಒಂದು ಹಂತದವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ವಿಕಾಸ ಜೀವನ ಪರ್ಯಂತ ಸಾಗುತ್ತದೆ.
- ಪರಿಪಕ್ವ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿ ಸಾಗುವ ಸಾಮಾರ್ಥ್ಯ ಹೊರಗೆಡವುವುದಾಗಿದೆ.
- ಪರಿಪಕ್ವ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವೇಳಾಪಟ್ಟಿ ನಿರ್ಮಿಸುತ್ತದೆ.
- ವಿಕಾಸಾತ್ಮಕ ಸಿದ್ಧತೆ ಕಲಿಕೆ ಯಾವಾಗ ಹೇಗೆ ನಡೆಯಬೇಕು ಎಂದು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತದೆ.
- ವ್ಯಕ್ತಿ ಅನುವಂಶಿಯ ಹಾಗೂ ಪರಿಸರದ ಅನ್ಯೂನ್ಯ ಕ್ರಿಯೆಯ ಫಲವಾಗಿದ್ದಾನೆ.
- ಅನುವಂಶಿಯ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಪೂರಕವಾಗಿದೆ ಹೊರತು ವಿರುದ್ಧವಲ್ಲ.
- ಪರಿಸರ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ವಿಕಾಸ ಮೇಲೆ ದೈಹಿಕ, ಭೌದ್ಧಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸರ ಹೇಗೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.

ವಿಕಾಸದ ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳು

1 ಪೂರ್ವ ಬಾಲ್ಯ Early Childhood (೨-೬)

೧) ದೈಹಿಕ ವಿಕಾಸ Physical

- ನಿಧಾನಗತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಗುತ್ತದೆ. ಒಂದೇ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಸಾಗುತ್ತದೆ.
- ಎತ್ತರ ವಾರ್ಷಿಕ ಸರಾಸರಿ ಹೆಚ್ಚಳ 3 ಅಂಗುಲ
- ತೂಕ ವಾರ್ಷಿಕ ಸರಾಸರಿ ಹೆಚ್ಚಳ 2 ರಿಂದ 2 1/2 ಕೆ.ಗ್ರಾಂ
- ವಯಸ್ಕರ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ದೇಹದ ಅಂಗಾಂಶಗಳ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾನೆ
- ಕಾಲುಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಶಿಫ್ಟಾಗುತ್ತಿರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಕಾಲುಗಳು ಅವನ ಎತ್ತರದ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.
- ಶಿರದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಹಾಗೂ ದೇಹದ ಇತರ ಭಾಗಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮಧ್ಯಮ ವೇಗದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ.
- ಸ್ತ್ರೀಯುಗಳು ಶಿಫ್ಟಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತವೆ.
- ಹಾಲು ಹಲ್ಲುಗಳು ಕಳೆದುಕೊಂಡು ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಹಲ್ಲು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ
- ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಕಾರುವ ಗತಿಶೀಲನ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಎಂದರೆ ನೆಗೆಯುವುದು, ಜಿಗಿವುದು, ಹಗ್ಗ ಹಾರುವುದು ಮುಂತಾದವುಗಳು
- ಗತಿ ಸಾಮಾರ್ಥ್ಯಗಳು ಸ್ಥಾನ ಮಾಡುವುದು, ಗೊಂಬೆ ಆಡುವುದು, ಹಲ್ಲು ಹುಟ್ಟುವುದು, ಉಡುಗೆ ಧರಿಸುವುದು ಮುಂತಾದವುಗಳು

2) ಭೌದ್ಧಿಕ ವಿಕಾಸ Cognitive development

- ಸಾಮಾಜಿಕ, ಭೌದ್ಧಿಕ ಮತ್ತು ಕೌಟುಂಬಿಕವಾಗಿ ಜನಪ್ರಿಯ ಗಳಿಸುತ್ತಾನೆ
- ಗಾತ್ರ ಆಕಾರ ಬಣ್ಣ ಮುಂತಾದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷನಾಭವದಿಂದ ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ
- ಭಾಷಾ ವಿಕಾಸ ತೀವ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. 2500 ಪದಗಳ ಪದ ಸಂಪತ್ತು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾನೆ
- ಜ್ಞಾಪಕ ಶಕ್ತಿ ತೀವ್ರಗತಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ನರ್ಸರಿ ಪದಗಳು ವೇಗವಾಗಿ ಕಲಿಯುತ್ತಾನೆ
- ಕಂಪೌಂಡಿಂಗ್ ಕಲಿಯುತ್ತಾನೆ.
- ಪದ್ಯ, ಪ್ರಾಸ ಜ್ಞಾಪಕ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.
- ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ಒಂದೇ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಲ ಕಳೆಯುವ ಸಾಮಾರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾನೆ. ಚಟುವಟಿಕೆ ಮೂಲಕ ಕಲಿಯುತ್ತಾನೆ.
- ಸೃಜನಶೀಲತೆ ಕಲ್ಪನಾಶಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚು ಇರುತ್ತದೆ.
- ಹಲವಾರು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳುತ್ತಾನೆ. ಹೊಸ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳ ರೂಪಿತವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಮಗು ಭೌದ್ಧಿಕ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳಂತಹ ಸಾಮಾಜಿಕ ನೈಜತೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತದೆ.
- ಸರಳ ಏಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಆಲೋಚನೆ ಮತ್ತು ತಾರ್ಕಿಕ ಸಾಮಾರ್ಥ್ಯ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗುತ್ತದೆ.

3) ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ವಿಕಾಸ Emotional Development

- ಪಿ.ಟಿ. ಯಂಗ್:- ಸಂವೇಗ ಎಂದರೆ ಒಂದು ಜೀವಿಯ ವಿಚಲಿತ ಸ್ಥಿತಿ, ಸ್ವಾಯತ್ತ ವ್ಯೂಹದ ಹೆಚ್ಚಾದ ಕ್ರಿಯೆಯಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗಿರುವ ರಸವಶೇಷಗಳನ್ನು ಇದು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ ಮತ್ತು ಸಂವೇಗ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮಾನಸಿಕ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿಯೆ ಉಗಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ". ಇದು ಪ್ರೀತಿ, ಸಂತೋಷ ಮತ್ತು ಕಣ್ಣೀರು ಮೂಲಕ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ.
- ದೇಹದ ಆಂತರಿಕ ಹಾಗೂ ಬಾಹ್ಯ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
 - ತಾತ್ಕಾಲಿಕ, ಸರಳ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಅತಿ ತೀವ್ರವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
 - ಭಾವನೆ ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿ ಇಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದು.
 - ಕೋಪ, ಭಯ, ಅಸೂಯೆ, ಕುತೂಹಲ, ಮತ್ತರ, ಪ್ರೀತಿ, ವಿಶ್ವಾಸ ಮತ್ತು ಹರ್ಷ ವಾತ್ಸಲ್ಯ ಮುಂತಾದವುಗಳು

4) ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಕಾಸ social development

ಸಮಾಜಿಕ ವಿಕಾಸ ಎಂದರೆ ಸಮಾಜದ ನಿರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ವರ್ತಿಸುವ ಸಾಮಾರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಗಳಿಸುವುದು ಎಂದರ್ಥ

- ಸಾಮಾಜಿಕ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.
- ಪರಿಸರವನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸುತ್ತಾನೆ. ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತದೆ.
- ಸ್ವಾಯತ್ತತೆ ಭಾವನೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ.
- ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಪರಿಸರವನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾನೆ.
- ಹೆಚ್ಚು ಗಂಡು ಎಂಬ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿಲ್ಲದೆ ಒಬ್ಬಿಗೆ ಆಟವಾಡುತ್ತಾರೆ.
- ಸಮೂಹ ಮುಖಗಳು ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ
- 3ರಿಂದ 6ವರ್ಷ ಆಕ್ರಮಣ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯುಳ್ಳವರು, ಜಗಳಗಂಟತನ, ವಿರೋಧ, ಋಣಾತ್ಮಕ ಭಾವನೆ ಹೆಚ್ಚು ಇರುತ್ತದೆ.
- ಮಾಯಾಲೋಕದ ಕಥೆ, ಹಾಸ್ಯ ಕಥೆ, ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಕಥೆಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ಈ ಹಂತದ ಕೊನೆಗೆ ಆಕ್ರಮಣ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಜಗಳಗಂಟತನ, ವಿರೋಧ ಮುಂತಾದ ಋಣಾತ್ಮಕ ಭಾವನೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸನ್ನಿವೇಶದ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು, ಹಿರಿಯ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಹೆಚ್ಚಾದಷ್ಟು ಮಗುವಿನಲ್ಲಿ ಹಿತಾಶಭಾವನೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅವನ ವರ್ತನೆ ಹೆಚ್ಚು ಋಣಾತ್ಮಕವಾಗುತ್ತದೆ.
- ತನ್ನ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗೆ ಸಮಾಜ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆಯಲು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಬಿ. ಹರ್ಲಾಕ್ 1968 ರವರು ಸೂಚಿಸಿರುವ ಜೀವನಾವಧಿಯ 10 ಹಂತ

ಹಂತಗಳು	ವಯಸ್ಸು
ಪ್ರಸವ ಪೂರ್ವ prenatal stage	ಗರ್ಭಧಾರಣೆಯಿಂದ ಜನನದವರೆಗೆ
ಶೈಶವ Infancy	ಜನನದಿಂದ 2 ವಾರ
ಹಸುಳಿತನ Baby hood	2ನೇ ವಾರದ ಕೊನೆಯಿಂದ 2 ವರ್ಷ
ಪೂರ್ವ ಬಾಲ್ಯ Early child hood	2ವರ್ಷದಿಂದ 6 ವರ್ಷ
ಉತ್ತರ ಬಾಲ್ಯ Later child hood	6-12 ವರ್ಷ
ಲೈಂಗಿಕ ಪಕ್ವತೆಯ ಕಾಲ Puberty period	12-13/14
ಪೂರ್ವ ತಾರುಣ್ಯ Early Adolescence	14-16 ನೇ ವರ್ಷ
ಉತ್ತರ ತಾರುಣ್ಯ Later adolescence	16- 18
ತಾರುಣ್ಯ	13/14-18
ವಯಸ್ಕತನ adult hood	18-40
ಮಧ್ಯ ವಯಸ್ಸು Middle age	40-60
ವೃದ್ಧಾಪ್ಯ old age	60 ಸಾವಿನ ವರೆಗೆ

5) ನೈತಿಕ ವಿಕಾಸ Ethical

- ನೈತಿಕ ಎಂಬ ಪದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಆಂತರಿಕ ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ಒಪ್ಪಿದ ಮೌಲ್ಯಗಳಿಗನುಸಾರವಾಗಿ ವ್ಯಯಕ್ತಿಕ ಗುಣಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.
- ಇತರರ ಗಮನ ಸೆಳೆಯಲು ಹಾಗೂ ಗುರುತಿಸಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತಾನೆ ಸ್ವಾರ್ಥಿಗಳೂ ಮತ್ತು ಇತರರ ಹಕ್ಕು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡದೇ ಇರುವರು.
- ಚಿಕ್ಕ ಮಗು ತನ್ನ ಕ್ರಿಯೆಗಳ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಸರಿ ತಪ್ಪು ಎಂದು ತಿರ್ಮಾನಿಸುತ್ತದೆ.
- ಅಕ್ರಮಣ ಶೀಲರು
- ಉತ್ತಮ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ

2 ಉತ್ತರ ಬಾಲ್ಯ ಅಥವಾ ಪೂರ್ವ ತಾರುಣ್ಯ (6-12)

6ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದವಾಗಿ ಪರಿಪಕ್ವನ ಪಡೆಯುವವರೆಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತದೆ.

1) ದೈಹಿಕ ವಿಕಾಸ chronological development

- ಎತ್ತರದಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ 2-3 ಅಂಗುಲ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ, 2 ರಿಂದ 3ಕೆ.ಲೋ. ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ.
- 11ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹುಡುಗಿಯರು ಹುಡುಗರಿಗಿಂತ 1 ವರ್ಷ ಮೊದಲನೆಯಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಾರೆ.
- ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಶಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ಆಯಾಸ ಪ್ರತಿದೋಷ ತಾಳೆ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.
- ಹುಡುಗಿಯರು ತಮ್ಮ ಮೈ ಮಾಡಿದ ಬಗ್ಗೆ, ಸ್ವಯಂ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.
- ಗತಿಶೀಲ ಚಟುವಟಿಕೆ ಮೂಲಕ ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ.

2) ಭೌದ್ಧಿಕ ವಿಕಾಸ menatal development

- ಹೊರಗಿನ ವಿಶ್ವದ ಮಧ್ಯೆ, ಸ್ಪಷ್ಟ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಕಾಣಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ನಿಯಮಗಳ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿಕಾಸವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಾರ್ಥ್ಯ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾಪಕ ಶಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಿರುತ್ತದೆ.
- ಆಲೋಚನಾ ಸಾಮಾರ್ಥ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ, ಅನ್ವೇಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಆಸಕ್ತಿ ಸಮರ್ಥನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ
- ಕಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಯಾಂತ್ರಿಕ ಕ್ರಿಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಆಸಕ್ತಿ ಹಿಡಿಯುತ್ತಾನೆ.
- ಕಲ್ಪನಾತ್ಮಕ ಆಟದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾನೆ .

- 10-12 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾನ್ಯೀಕರಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ
- ಶಿಷ್ಟಗತಿಯ ಭಾಷೆ ವಿಕಾಸ ಹಂತ

3) ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ವಿಕಾಸ Emotional

- ಸರಳ ವಸ್ತುಗಳ ಹೊರತಾಗಿಯೂ ಭಾವನೆಗಳೂ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ.
- ತಂದೆ ತಾಯಿ ಯಾರು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಬೇಧ ಭಾವನೆಗಳು ಬಾಲ್ಯದ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಅಸೂಯೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಪೂರ್ವ ಬಾಲ್ಯದ ಬಲ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.
- ಹರ್ಷ ಮತ್ತು ನಲಿವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಕಾರಣ ಅವರಲ್ಲಿರುವ ಸಾಧನೆಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಕುತೂಹಲವನ್ನು ಶಿಕ್ಷಕರು, ಪೋಷಕರು ಹಾಗೂ ಪ್ರಶ್ನೆಯಗಳನ್ನು ಕೇಳುವ ಮೂಲಕ ವ್ಯಕ್ತಪರಿಸುತ್ತಾರೆ.

4) ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಕಾಸ Social Development

- ಕೂಟ ಯುಗ ಎನ್ನುವರು
- ಸಾಮಾಜಿಕರಣ ಪ್ರಮುಖ ಮಾಧ್ಯಮ
- ಬಾಲಾಪರಾಧಗಳು ಹೆಚ್ಚು
- ಹಿರಿಯರ ಮಾನ ದಂಡಗಳು ತಿರಸ್ಕರಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ಲೈಂಗಿಕ ವ್ಯತ್ಯಸ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.
- ಇತರರೊಡನೆ ಸ್ಪರ್ಧಿಸಲು ಮತ್ತು ಸಹಕರಿಸಲು ಕಲಿಯುತ್ತಾನೆ.
- ಕೂಟದ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಬದ್ಧ ನಾಗಿಯುತ್ತಾನೆ.

5) ನೈತಿಕ ವಿಕಾಸ moral development

- ನೈತಿಕ ತಿರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ನೈತಿಕವರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಪಕ್ವರಾಗಿಯುತ್ತಾರೆ.
- ವಯಸ್ಕರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವಿಲ್ಲದೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ವಿಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸ ಸಮರ್ಪವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಬಲ್ಲರು
- ಹುಡುಗರಲ್ಲಿ ಹುಡುಗಿಯರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಬಾಲಪರ ಕೆಲಸ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಪೂರ್ವ ಬಾಲ್ಯದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು

- ಶಾಲಾ ಪೂರ್ವ ಹಂತ, ಔಪಚಾರಿಕ ಶಾಲೆ ಪ್ರವೇಶಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಪೂರ್ವ ಸಿದ್ಧತೆ ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೆ.
- ಇದು ಅನ್ವೇಷಣಾ ಹಂತ. ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲಿನ ಪರಿಸರ ಅನ್ವೇಷಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ಇದು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ಹಂತ. ಸುತ್ತಲಿನ ಪರಿಸರ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ಕೂಟ ಯುಗ, ಸಂಘಟಿತ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ವರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ.
- ಅನುಕರಣೆಯ ಹಂತ, ಪೋಷಕರು ಮತ್ತು ಹಿರಿಯರನ್ನು ಅನುಕರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ.
- ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಆಟಗಳಲ್ಲಿ ಸೃಜನ ಶೀಲತೆಯನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುತ್ತಾರೆ. ಈ ಹಂತವನ್ನು ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಹಂತ ಎನ್ನುವರು.

ಉತ್ತರಬಾಲ್ಯ(ಪೂರ್ವಬಾಲ್ಯದ) ಲಕ್ಷಣಗಳು

- ನಿಧಾನವಾದ ಹಾಗೂ ಏಕ ಪ್ರಖರವಾದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹಂತ, ಆರೋಗ್ಯ, ಪೋಷಣೆ, ಶಕ್ತಿ, ನಿರೋಧಕ, ಲಿಂಗ ದಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಕೌಶಲ್ಯಗಳೆಂದರೆ-ಸ್ವಸಾಹಯ, ವೀರೋಧ ಶಕ್ತಿ, ಆಟ, ಸಾಮಾಜಿಕ ನೆರವಿನ ಶಾಲಾ ಕೌಶಲ್ಯಗಳು
- ಅನುಸರಣೆಯ ಹಂತ, ನಡೆನುಡಿ, ಇತರ ವರ್ತನೆ ತಮ್ಮ ಗುಂಪು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ಮಾನದಂಡಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ಸೃಜನಾಶೀಲತೆ ಹಂತ, ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಪೂರ್ವ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿಯೆ ಪ್ರಾರಂಭವಾದರೂ ಸಹ ಮೂಲ ಕಾರ್ಯಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹಾಗೂ ಹೊಸ ಆಲೋಚನೆಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.
- ಕೂಟಯುಗ, ಯಾವಾಗಲೂ ಸಮ ವಯಸ್ಕರೊಡನೆ ವಿವಿಧ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವರು...
- ಜಗಳಗಂಟಿನತೆ ಹಂತ, ಪೋಷಕರು ತೊಂದರೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವ ಹಂತ.
- ತಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಾಧಿಸಬಲ್ಲರು

ಮಕ್ಕಳ ಅಗತ್ಯತೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು

ಅಗತ್ಯತೆಗಳು

- ಶಾರೀರಿಕ

- ಭೌದ್ಧಿಕ
- ಸಂವೇಗನಾತ್ಮಕ
- ಸಾಮಾಜಿಕ

ಶಾರೀರಿಕ ಅಗತ್ಯತೆಗಳು physical

- ಗಾಳಿ ಆಹಾರ ಬೆಳಕು ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು
- ಶದ್ಧವಾದ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ
- ಆರೋಗ್ಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಲಸಿಕೆ, ಚುಚ್ಚುಮದ್ದು
- ಉತ್ತಮ ಹವ್ಯಾಸ, ಪರಿಸರ ಸ್ವಚ್ಛತೆ ಕಾಪಾಡುವುದು ಕ್ರೀಡೆಗಳು

ಭೌದ್ಧಿಕ mental

- ಸ್ವಯಂ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕ ಅಗತ್ಯಗಳ ಜೊತೆಗೆ.
- ಪ್ರಶ್ನಿಸುವಿಕೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ
- ಪರಿಸರ ಅನ್ವೇಷಣೆಗೆ ಅವಕಾಶ

ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ emotional

- ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಅಗತ್ಯ ಪ್ರೀತಿಯಿಂದ ವಂಚಿತವಾದ ಮಗು ಕೆರಳುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಅಸಂತೋಷಿಸುತ್ತಾನೆ.
- ಶಿಕ್ಷೆನಿಂದನೆ ವಿರೋಧ

ಸಾಮಾಜಿಕ

- ಸಮ ವಯಸ್ಕರ ಗುಂಪು ಇವರನ್ನು ತಿರಸ್ಕರಿಸಿದರೆ ಸಮಾಜ ವಿದ್ರೋಹ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗುತ್ತಾರೆ.
- ಶಿಸು ಸಮಾಜಿಕ ವಾಗಿರಬೇಕು

ವಿಕಾಸಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಗಳು

- ನೈಋಣ್ಯತೆ ಅಥವಾ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ವಿಕಾಸಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಗಳು ಎನ್ನುವರು
- ಮೊದಲು ಪರಿಚಯಿಸಿದವರು "ರಾಬರ್ಟ್ ವಿಗ್ನರ್ಸ್"

ವಿಕಾಸಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಗಳ ಉದೇಶಗಳು

- ಕೌಶಲ್ಯ ಕಲಿಸಲು ಮತ್ತು ತುಲನಾತ್ಮಕ ಸೂಕ್ತ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವು ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಕಾರ್ಯಪ್ರವೃತ್ತರಾಗಲು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಸಾಧಿಸುವುದು.

ಪೂರ್ವ ಬಾಲ್ಯದ ವಿವಿಧ ವಿಕಾಸಗಳ ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳು

ದೈಹಿಕ ವಿಕಾಸ	ಭೌದ್ಧಿಕ ವಿಕಾಸ	ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ವಿಕಾಸ	ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಕಾಸ	ನೈತಿಕ ವಿಕಾಸ
<ul style="list-style-type: none"> ವಿಧಾನಗತಿಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಸಮಾನ ವೇಗದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಹಂತ ಮಗು ವಯಸ್ಸಿನ ರೀತಿಯ ದೇಹದ ಅಂಗಾಂಗಗಳ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ ಈ ಹಂತದ ಗತಿಶೀಲನಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಎದುರಾದ ನಗುವುದು, ಹಾಲುಪುದು, ಹಗ್ಗ ಹಾರುವುದು ಹಿಟಿಯುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ. ಸ್ವಾಯಂಗಳು ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮಗುವಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಯುವ ಕೆಲವು ಗತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳೆಂದರೆ ಸ್ವಯಃ ಆಹಾರ ಸೇವನೆ, ಉಡುಗೆ ಧರಿಸುವುದು, ಹಲ್ಲು ಉಜ್ಜುವುದು, ಗೊಂಬೆಗಳ ಜೊತೆ ಆಟವಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಬರವಣಿಗೆಯ ಕೌಶಲ್ಯಗಳು ಮಗು ತನ್ನ ಹಾಲು ಹಬ್ಬುಗಳನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಹ್ಲಯ ಗಳು ಮೂಡುತ್ತವೆ. 	<ul style="list-style-type: none"> ಮಗು ತನ್ನ ಪರಿಸರವನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸುತ್ತಾನೆ ಹೊಸ ಅನುಭವವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ. ಭೌತಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ನೈಜತೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಗಾತ್ರ, ಬಣ್ಣ, ಆಕಾರ, ಸಮಯ, ಮತ್ತು ದೂರ ಮುಂತಾದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಜ್ಞಾಪಕ ತಿಳುವುದುಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ. ಕಂಠಪಾಠದ ಮೂಲಕ ಕಲಿಯುವಲ್ಲ. ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ವಿಕಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಹೆಚ್ಚು ಅವಧಿಪಾಲ ಒಂದು ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳಲು ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ತನ್ನ ಪರಿಸರದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಕಳುತ್ತಾನೆ. ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಚಿತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಂಕೇತಿಕ ಆಟಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರದ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತನ್ನದೇ ಆದ ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಬಲ್ಲ ಹೊಸ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳು ರೂಪಿತವಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ಹಂತ ಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕ ವಿಕಾಸ ವಾಗಿದೆ. 	<ul style="list-style-type: none"> ಸಂವೇಗಗಳು ಸರಳ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತವೆ. ಸಂವೇಗಗಳು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿದೆ. ಪೂರ್ವ ಬಾಲ್ಯದ ಸಂವೇಗಗಳು ಉದ್ದಿಪನದ ತೀರ್ಪಿನಲ್ಲಿ ಅಮನುಷ್ಯನಾಗುತ್ತವೆ. ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಕಂಡುಬರುವ ಸಂವೇಗಗಳು ಅಸಹನೆ, ಭಯ, ಅಸಹನೆ, ವಿಶ್ವಾಸ, ಮತ್ತರ ಮತ್ತು ಹರ್ಷ ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲಾರದು 	<ul style="list-style-type: none"> ಸ್ವಾಯತ್ತತೆಯ ಭಾವನೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸರ ಮನೆಯಿಂದ ಹೊರಗೆ ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತದೆ. ಮಕ್ಕಳು ಲಿಂಗಭೇದವಿಲ್ಲದೆ ಒಟ್ಟಿಗೆ ಆಟವಾಡುತ್ತಾರೆ ಗುಂಪು ಆಟಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಸಹಕರಿಸುವುದನ್ನು, ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಆಸಕ್ತಿ ಸಮಾನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಗುಣವುಳ್ಳವರೊಡನೆ ಸ್ನೇಹ ಬೆಳೆಸುತ್ತಾರೆ. ಮಕ್ಕಳು ಆಟದ ಮೂಲಕ ಸಾಮಾಜಿಕರಣಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಅಪಂಕೇಂದ್ರತೆ ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಇತರರ ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ಸಹಾನುಭೂತಿ ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಾನೆ ಮಾಂಸಾಹಾರದ ಕಡೆಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ತನ್ನ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾನೆ. 	<ul style="list-style-type: none"> ಜಿಕ್ಕು ಮತ್ತು ತನ್ನ ಕ್ರಿಯೆಗಳ ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಸರಿ ತಪ್ಪುಗಳೆಂದು ತಿಳಿಹಾಕಿಸುತ್ತಾನೆ ಇತರರ ಗಮನ ಸೆಳೆಯಲು ಹಾಗೂ ಗುರ್ತಿಸಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತಾನೆ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಸಜ್ಜೆಯಾದ ಅಪಧೇಯತೆಯಿಂದಲಾವರೂ ಗಮನ ಸೆಳೆಯುತ್ತಾನೆ ನಿರ್ಭಂದ ರಹಿತ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಮಗು ಸ್ವಾಭಿಮಾನ, ಇತರರ ಹಕ್ಕನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಮಾಡದವರು, ಆಕ್ರಮಣ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯವರು ಹಾಗೂ ಉತ್ತಮ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅತಿ ನಿರ್ಭಂದಿತ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಬೆಳೆದ ಮಕ್ಕಳು ಹಿರಿಯರ ವಿಧಿ ವಿಧಿಯನ್ನು ಹಿರಿಯರು ಹಾಗೂ ಸಮವಯಸ್ಕರೊಡನೆ ಅಕ್ರಮಣ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

ಉತ್ತರ ಬಾಲ್ಯದ ವಿವಿಧ ರಿತಿಯ ವಿಕಾಸದ ಲಕ್ಷಣಗಳೂ ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ಸಾರಂಶಿಸಬಹುದು

ದೈಹಿಕ ವಿಕಾಸ	ಬೌದ್ಧಿಕ ವಿಕಾಸ	ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ವಿಕಾಸ	ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಕಾಸ	ನೈತಿಕ ವಿಕಾಸ
<ul style="list-style-type: none"> ಲೈಂಗಿಕ ಪಕ್ವತೆಯ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವವರೆಗೆ ಉತ್ತರ ಬಾಲ್ಯದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಬಹು ಪ್ರಕಾಶವಾಗಿ ಸಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹಂತದ ಮಕ್ಕಳ ದೇಹದ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಗಾಂಗಗಳ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಮಕ್ಕಳು ಕೆಲವು ಗತಿ ತೀಲಯಾ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ಅನಂದಿಸುತ್ತಾರೆ ಚಿಕ್ಕ ಸ್ವಾಯಂಗಳ ಸಮನ್ವಯದಿಂದ ಆಡುವ ಆಟಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ತೋರುತ್ತಾರೆ ಈ ಹಂತದ ಗಮನಾರ್ಹ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಎಂದರೆ ಹೆಚ್ಚಾದ ಕಲಕಾಶಲ್ಯ, ಪ್ರತಿರೋಧ, ಹೆಚ್ಚಾದ ಶಕ್ತಿ, ಆಟಗಳಿಗೆ ಸಂಭಂದಿಸಿ, ತಾಳ್ಮೆ, ನಿಖರತೆ ಬೆಳಕಿಡುವಂತಿರುತ್ತಾರೆ ಈ ಹಂತದ ಕೊನೆಯ ವೇಳೆಗೆ ಕೆಲವು ಹುಡುಗಿಯರಲ್ಲಿ ಲೈಂಗಿಕ ಪರಿಪಕ್ವತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. 	<ul style="list-style-type: none"> ಮಗು ತನ್ನ ಹಾಗೂ ಹೊರಗಿನ ವಿಶ್ವದ ಮಧ್ಯೆ ಸ್ಪಷ್ಟ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಕಾಣಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾನೆ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಫಲ ಸಂಪತ್ತು ಹೆಚ್ಚಾಗುವುದರೊಂದಿಗೆ ಶಿಷ್ಟಚರೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ವಿಕಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಲಿಕಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನಕ ಶಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ತಾಕೆತ ಅಕೋಚನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಗಣಿತದ ಮೂಲ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತಾನೆ. ವಿಜ್ಞಾನದ ಕಥೆಗಳು ಮತ್ತು ಯಾಂತ್ರಿಕ ಕ್ರಿಯೆಗಳಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ತೋರುತ್ತಾನೆ ಕಲ್ಪನಾತ್ಮಕ ಆಟಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಆಸಕ್ತಿ ತೋರುತ್ತಾನೆ ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಶಿಲೆ ಮತ್ತು ಕಲ್ಪನಾತ್ಮಕ ವಿಕಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾನ್ಯೀಕರಣಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. 	<ul style="list-style-type: none"> ಸಾಮಾಜಿಕ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸುವುದರ ಮೇಲೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಾಧಿಸುತ್ತಾನೆ ಸರಳ ವಸ್ತುಗಳ ಅನುಪ್ರಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಭಾವನೆಗಳು ಪ್ರಕಟವಾಗುತ್ತದೆ. ಉತ್ತರಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಂವೇಗಗಳು ಸಾಂಸರ್ಗಿಕವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಏಕೆಂದರೆ ಈ ಹಂತದ ಮಕ್ಕಳು ಇತರರ ಸಲಹೆ ಕೇಳುವವರು ಮತ್ತು ತರಬೇತಿ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಂವೇಗಗಳು ಕೊಪ, ಅನುಯ, ಭಯ, ಹೆಚ್ಚು, ನಲವು, ಪ್ರೀತಿ ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಾಸ, ಕುತೂಹಲ 	<ul style="list-style-type: none"> ಕೂಟಿಯುಗ ವಯಸ್ಕ ಗುಂಪು ಈ ಹಂತದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಮುಖ ಮಾಧ್ಯಮ ಶಾಲೆ ಮತ್ತು ಮನೆಯಲ್ಲಿ ನಿಯಮ ಪಾಲಿಸದಿರುವುದು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಹಿರಿಯರ ಮಾನದಂಡ ತಿರಸ್ಕರಿಸುತ್ತಾರೆ ಸೈಹವಲಯ ವಿಸ್ತರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಬಾಲಾಪರಾಧಗಳು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ. ಲೈಂಗಿಕ ಭಿನ್ನತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಆಟ ಮತ್ತು ಕ್ರೀಡೆಗಳೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಅವಕಾಶ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ವಿಕಾಸವಾಗುತ್ತದೆ. 	<ul style="list-style-type: none"> ನೀತಿ ಸಂಹಿತೆ ಈ ಹಂತದ ಮಗು ಸದಸ್ಯನಾಗಿಯೂ ಇರುತ್ತಾನೆ. ಕೂಟಿನ ನೀತಿ ಯಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತನಾಗುತ್ತಾನೆ ಹೆಚ್ಚು ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಹೊಂದಿರುವ ಮಕ್ಕಳು ನೈತಿಕ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಪರಿಪಕ್ವರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಮಕ್ಕಳು ಪೋಷಕರು ಹಾಗೂ ಪೋಷಕರ ಮಾನದಂಡಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಪ್ರತಿಭಟಿಸುತ್ತಾರೆ ಮಗುವಿನ ಪಾ ಪುಣ್ಯ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಮತ್ತು ಕ್ರಮದಾನದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಅವನ ಧಾರ್ಮಿಕ ಆಚರಣೆಗಳ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸುತ್ತಾನೆ ಉತ್ತರ ಬಾಲ್ಯ ವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಲಾಪರಾಧಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತವೆ.

ವಿಕಾಸಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಗಳ ಪ್ರಭುತ್ವ ಸಾಧಿಸಲು ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ ಅಂಶಗಳು

- ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಥವಾ ತಿವರತರವಾದ ವಿಕಾಸಮಟ್ಟ
- ವಿಕಾಸ ಕ್ರಿಯೆ ಕಲಿಯಲು ದೊರೆತ ಅವಕಾಶ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭುತ್ವಗಳಿಸಲು ದೊರೆತ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ
- ಅಭಿಪ್ರೇರಣೆ
- ಉತ್ತಮ ಆತೋಗ್ಯ ದೈಹಿಕ ನ್ಯೂನತೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು.
- ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟದ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ
- ಸೃಜನಾಶೀಲತೆ

ಪೂರ್ವ ಬಾಲ್ಯದ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣ

- ಮಕ್ಕಳ ಭಾಷಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಆಕ್ರಮಣ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು
- ಮಕ್ಕಳ ಆರೋಗ್ಯಕರವಾದ, ದೈಹಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು
- ಆಟಗಳು ಮತ್ತು ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಅಪೇಕ್ಷಿತ ಸಾಮಾಜಿಕ ಗುಣಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕು
- ಹೊಸ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನಿಕ ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನಗಳು, ಕ್ರೀಡಾ ವಿಧಾನ ಅಥವಾ ಆಟಗಳ ಮೂಲಕ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡಲು ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು
- ಪೋಷಕರು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರು ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು, ಒಳ್ಳೆ ಗುಣಗಳು ಕಂಡು ಬಂದಾಗ ಪುಸ್ತಕಿಸಬೇಕು.
- ಶಿಕ್ಷಕರು ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಅವಲಂಬಿತರಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದು ಅವರಿಗೆ ಪರ್ಯಾಯ ಪೋಷಕರಾಗಿದ್ದು ಭದ್ರತೆ ಭಾವನೆ ಮೂಡಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ಪ್ರೀತಿ ವಿಶ್ವಾಸ ಮೂಡಿಸಬೇಕು.
- ಮಕ್ಕಳು ಧನಾತ್ಮಕ ಭಾವನೆಯನ್ನು ರೂಢಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಭಾವನೆಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಸಾಧಿಸಲು ಅವಕಾಶವಾಗುವಂತೆ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ನೈತಿಕತೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ನೀತಿ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡಬೇಕು.

ಉತ್ತರ ಬಾಲ್ಯದ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣ

- ದೈಹಿಕ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ , ದೈಹಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಾಗೂ ಪ್ರಯೋಗಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಒತ್ತು ಕೊಡಬೇಕು.
- ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ.
- ಪ್ರತ್ಯಾಕ್ಷಾನುಭವ ಮತ್ತು ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಬೌದ್ಧಿಕ ವಿಕಾಸದ ಮೂಲಾಧಾರಗಳು, ಆದ್ದರಿಂದ ವಿವಿಧ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು.
- ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಪರಿಪಕ್ವತೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಬೆಳೆಸಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಸಹಪಠ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು.
- ಜವಬ್ದಾರಿ, ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ, ವಿಧಿಯತಿ, ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆ, ಸೌಜನ್ಯ, ಹಾಗೂ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರವಾಸಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಬೇಕು.
- ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಆಭವನಾತ್ಮಕ ಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರ ಸ್ವಯಂ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಅವಕಾಶ ದೊರಕಿಸಿಕೊಡಬೇಕು.
- ಮಕ್ಕಳು ಕೂಡಲೇ ಸದಸ್ಯತ್ವವನ್ನು ಹಡೆಯುವುದನ್ನು ಪೋಷಕರು ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಕರು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು. ಒಂಟಿನತೆಯಿಂದ ಹೊರತರುತ್ತದೆ, ಭದ್ರತೆಯ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಮೂಡಿಸುತ್ತದೆ.
- ಸರಳ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು.
- ಉತ್ತರ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ನೈತಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಮೂಡುತ್ತದೆ.
- ಅಪೇಕ್ಷಿತ ನೈತಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಲು ಶಿಕ್ಷಕರು ಸೂಕ್ತ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಹಾಗೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು.
- ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮತ್ತು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಸಲಹೆ ಅತ್ಯಂತ ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿಯವಾಗಿದೆ.

ಪೂರ್ವ ಬಾಲ್ಯದ ವಿಕಾಸಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಗಳು

- ♥ ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಆಹಾರ ಸೇವಿಸಲು, ನಡೆಯಲು, ಮಾತನಾಡಲು ನಲಿಯುವುದು.
- ♥ ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣುಗಳ ಸಾಮಾನ್ಯ ಬೆದ ಗೃಹಿಸಿ, ಸಹಜವಾದ ಗಾಂಜಿಯು ಮತ್ತು ವಿನಯ ಶಿಲತೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ♥ ಶಾರೀರಿಕ ದೃಢತೆ ಸಂಪಾದಿಸುವುದು
- ♥ ಬೌದ್ಧಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಜನತೆಯ ಸರಳ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು
- ♥ ಓದು ಕಲಿಯಲು ಸಿದ್ಧರಾಗುವುದು.

- ♥ ಸರಿ ತಪ್ಪು ಗುರುತಿಸಲು ಕಲಿತು, ಅತಃ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಉತ್ತರ ಬಾಲ್ಯದ (ಪೂರ್ವ ತಾರುಣ್ಯ) ವಿಕಾಸಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಗಳು

- ♥ ದೈಹಿಕ ಕುಶಲತೆಯನ್ನು ಕಲಿಯುವುದು.
- ♥ ತಾನು ಒಬ್ಬ ಪ್ರಗತಿಶೀಲ ವ್ಯಕ್ತಿಯೆಂದು ನಂಬಿ, ತನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಮನೋಭಾವ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ♥ ಸಮ ವಯಸ್ಕರೊಡನೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದನ್ನು ಕಲಿಯುವುದು.
- ♥ ಗಂಡು ಅಥವಾ ಹೆಣ್ಣಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು.
- ♥ ಓದು ಬರಹದ ದಂತಹ ಮೂಲಭೂತ ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ♥ ನಿತ್ಯಜೀವನಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು
- ♥ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ♥ ಅಂತಃ ಪ್ರಜ್ಞೆ, ನೈತಿಕತೆ ಮಾಲ್ಯ ಮಾನದಂಡವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ♥ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಾಧಿಸುವುದು

ಸಾಮಾಜಿಕರಣದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ

ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಒಂದು ಗುಂಪು ಅಥವಾ ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಸದಸ್ಯನಾಗಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಜ್ಞಾನ, ಕೌಶಲ್ಯ ಮತ್ತು ನಿಭಾಯಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಪಡೆಯುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಸಾಮಾಜಿಕರಣ ಎನ್ನುವರು.

ಸಮಾಜಿಕರಣದ ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳು

- ಪೋಷಕರು
- ಶಾಲೆ
- ಸ್ನೇಹಿತರ ಗುಂಪು
- ಮಾಧ್ಯಮ

ತಾರುಣ್ಯ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ

- ಇದು ಒಂದು ಪ್ರಮುಖ ಹಂತ, ಸಹಜವಾದ ಮನೋಭಾವಗಳು, ನಡವಳಿಗಳು ಪರಿವರ್ತನೆ ಹೊಂದಿ ಪ್ರೌಢ ಸಹಜವಾದ ಮನೋಭಾವ ಹಾಗೂ ನಡೆ ನುಡಿಗಳು ರೂಪಿತಗೊಳ್ಳುವ ಅವಧಿ.
- ಈ ಅವಧಿಯನ್ನು ಸಂಕ್ರಮಣ ಕಾಲ, ವಸಂತಕಾಲವಾಗಿದೆ.
- ಹಲವಾರು ರೀತಿಯ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಅನುಭವಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಕರ್ತವ್ಯ, ಹಕ್ಕು ಬಾಧ್ಯತೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಮತ್ತು ಆತನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪರಿಗಣನೀಯವಾದ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.
- ಇದು ಆಂಗ್ಲ ಭಾಷೆಯ Adolescence ಎಂಬ ಪದಕ್ಕೆ ಸಮಾನಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ADOLESCENCE ಎಂಬ ಪದ adolescence ಎಂಬ ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಪದದಿಂದ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗಿದೆ.
- ಇದರ ಅರ್ಥ ಪರಿಪಕ್ವತೆಯೆಡೆಗೆ ಸಾಗುವುದು ಎಂಬರ್ಥ. ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ತಾರುಣ್ಯವು ಲೈಂಗಿಕ ಪರಿಪಕ್ವತೆಯಿಂದ ಆರಂಭವಾಗಿ ಪ್ರಾಪ್ತ ವಯಸ್ಸಿನವರೆಗೆ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ.
- ತಾರುಣ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಹದಿಹರೆಯ ಅಥವಾ ತಿರೋರಾವಸ್ಥೆ ಎಂಬ ಪದಗಳಿಂದ ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ.

ಕೆಲವು ವ್ಯಾಖ್ಯೆಗಳು

- ಭೌದ್ಧಿಕವಾಗಿ, ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ದೈಹಿಕವಾಗಿ ಬಾಲಕ-ಬಾಲಕಿಯರು ಬಾಲ್ಯವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಪ್ರೌಢಾವಸ್ಥೆಗೆ ಸಾಗುವ ಹಂತವೇ ತಾರುಣ್ಯ” - ಎ.ಟಿ. ಜರ್ಸಿಲ್ಡ್

ತಾರುಣ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಅಧ್ಯಯನದ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ

ಜೀವನದ ಪ್ರಮುಖ ಹಂತ, ಇದು ೧೩-೧೪ ವರ್ಷ ವಯೋಮಾನದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. , ಹದಿ ಹರೆಯದವರು ತಮ್ಮ ಭಾವಿ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ನಿಧಾರಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಕಾಲವಿದೆ. ತಮ್ಮ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹಾಗೂ ಆಸಕ್ತಿಗಳಿಗನುಗುಣವಾಗಿ ಭವಿಷ್ಯದ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಾಗೂ ವೃತ್ತಿಯ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದಿಸೆಯಿಂಥ ಶಿಕ್ಷಕ ಮತ್ತು ಪೋಷಕರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಅವಶ್ಯಕ.

- ವಿಕಾಸಾತ್ಮಕ ಲಕ್ಷಣ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು

- ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯದ ರಕ್ಷಣೆಗಾಗಿ.
- ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಲು
- ಕುತೂಹಲ ತಣಿಸಲು

ಹದಿಹರೆಯದ ದೈಹಿಕ, ಮಾನಸಿಕ, ಭೌದ್ವಿಕ ಮತ್ತು ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಗಾತ್ಮಕ ವಿಕಾಸದ ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಬದಲಾವಣೆ

ದೈಹಿಕ ವಿಕಾಸ

- ಎತ್ತರ ಮತ್ತು ತೂಕದಲ್ಲಿ :-
 - ಇದನ್ನು ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಬುಗ್ಗೆ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.
 - ಗರಿಷ್ಠ ಮಟ್ಟದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಒಬ್ಬರು ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಕಾಣುತ್ತಾರೆ.
 - ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಹುಡುಗಿಯರು ೧೭-೧೮ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹುಡುಗರು ೧೮-೧೯ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತೂಕದ ಗರಿಷ್ಠ ಮಟ್ಟವನ್ನು ತಲುಪುತ್ತಾರೆ.
 - ಪೂರ್ವ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲಿ ಹುಡುಗರು ಎತ್ತರ ಮತ್ತು ತೂಕ ಅದೇ ವಯಸ್ಸಿನ ಹುಡುಗಿಯರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ೧೮ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹುಡುಗಿಯರು ಹುಡುಗಿಯರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಎತ್ತರ ಮತ್ತು ತೂಕ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ.
 - ತಾರುಣ್ಯವಸ್ಥೆ ಕೊನೆಗೆ ಮತ್ತೆ ಹುಡುಗರು ಹುಡುಗಿಯರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಎತ್ತರ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ತೂಕ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ.
- ದೇಹದ ಅಂಗಾಂಗಗಳ ಪ್ರಮಾಣಗಳ ಬದಲಾವಣೆ:-
 - ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಪೆಲ್ವಿಸ್ ಮೂಳೆ ಅಗಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಮಣಿಕಟ್ಟು ದುಂಡಾಗುತ್ತದೆ.
 - ಕೈಕಾಲುಗಳು ಉದ್ದವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಹುಡುಗರು ಸ್ನಾಯುಗಳು ದೊಡ್ಡದಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಹುಡುಗಿಯರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ದೈಹಿಕ ಬಲ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ.
 - ಹದಿಹರೆಯದವರು ಅಂತಿಮವಾಗಿ ಪಡೆಯುವ ಮೈಕಟ್ಟು ಲೈಂಗಿಕ ಪಕ್ವತೆ ಅಗುವ ವಯಸ್ಸನ್ನು ಆದರಿಸಿದೆ.
 - ಬೇಗನೆ ದೈಹಿಕ ಪರಿಪಕ್ವತೆ ಹೊಂದುವವರು ಗಿಡ್ಡನದ ದುಂಡನೆಯ ಮೈಕಟ್ಟನ್ನು ಮತ್ತು ತಡವಾಗಿ ಪರಿಪಕ್ವತೆ ಹೊಂದುವವರು ತೆಳ್ಳನೆಯ ಉದ್ದನೆಯ ಮೈಕಟ್ಟನ್ನು ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ.
 - ಬೇಗನೆ ಪರಿಕ್ರಮಾಗುವ ಹುಡುಗರು ಹೆಣ್ಣಿನಂತೆ ಮೃದು ಸ್ವಭಾವವನ್ನು ಮತ್ತು ತಡವಾಗಿ ಪಕ್ವವಾಗುವ ಹುಡುಗಿಯರು ಹುಡುಗರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಗಡಸಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.
- ಧ್ವನಿ ಬದಲಾವಣೆ:-
 - ಪ್ರಮುಖ ಬದಲಾವಣೆ ಹುಡುಗರ ಧ್ವನಿಯ ಬದಲಾವಣೆ. ಇದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ.
 - ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಹುಡುಗರ ಧ್ವನಿ ಹೆಚ್ಚು ಗಡಸಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಧ್ವನಿಯಲ್ಲಿ ಒಡಕು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.
 - ಹುಡುಗಿಯ ಧ್ವನಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಧುರವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಧ್ವನಿಯ ಬದಲಾವಣೆ ಹದಿಹರೆಯದವರ ವರ್ತನೆಯ ಮೇಲೆ ಮಹತ್ವದ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತದೆ.
- ಲೈಂಗಿಕ ಹಾಗೂ ಅನುಷಂಗಿಕ ಲೈಂಗಿಕ ಲಕ್ಷಣಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ.
 - ಜನನೇಂದ್ರಿಯಗಳು ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗುವುದರೊಂದಿಗೆ ತಮ್ಮ ಕ್ರಿಯಾಶಕ್ತಿಯ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ತಲುಪುತ್ತಾನೆ.
 - ತರುಣಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನ ಜನನೇಂದ್ರಿಯವಾದ ಅಂಡಾಶಯಗಳು ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಅಂಡಾಣುವನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಯಾಗುತ್ತದೆ.
 - ತರುಣರಲ್ಲಿ ಅದೇರಿತಿ ವೀರ್ಯಾಣುಗಳು ಉತ್ಪಾದಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತವೆ.
 - ತರುಣರಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಅನುಷಂಗಿಕ ಲೈಂಗಿಕ ಲಕ್ಷಣಗಳೆಂದರೆ ಗಡ್ಡ, ಮೀಸೆ ರೋಮಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಧ್ವನಿ ಬದಲಾವಣೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.
 - ತರುಣಿಯರಲ್ಲಿ ಸ್ವಸ್ತ ಗ್ರಂಥಿ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲವಾಗಿ ಸ್ತನಗಳು ಬೆಳವಣಿಗೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತದೆ.
 - ಪೆಲ್ವಿಸ್ ಮೂಳೆ ಅಲಗವಾಗುತ್ತದೆ.
 - ಗುಪ್ತ ರೋಮಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ನಡಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.
- ಶರೀರದ ಬದಲಾವಣೆ:-
 - ದೇಹದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಒಳ ಅಂಗಾಂಗಗಳ ವ್ಯೂಹಗಳು ಪರಿಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ.
 - ಸುಮಾರು ೧೮ ವರ್ಷಗಳಾಗುವವರೆಗೆ ಹೃದಯ ಮತ್ತು ಮೆದುಳು ಪರಿಪೂರ್ಣ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗುತ್ತದೆ.
 - ಜೀರ್ಣಾಂಗ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಲ್ಲಿ ಜಠರ ಉದ್ದವಾಗುತ್ತದೆ. ಜಠರ ಮತ್ತು ಕರುಳಿನ ಸ್ನಾಯುಗಳು ದೃಢವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
 - ಪಿತ್ತಕೋಶದ ಕೂಕ ಹೆಚ್ಚುತ್ತದೆ ಹಾಗೂ ಅನ್ನನಾಳ ಉದ್ದವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

- ರಕ್ತ ಪರಿಚಲನೆ ತಿವ್ವವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ೧೭-೧೯ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹೃದಯ ತೂಕ ಶೈಶವದ ಹೃದಯದ ತೂಕದ ೧೨ ಪಟ್ಟು ಹೆಚ್ಚು ಇರುತ್ತದೆ.
- ನಿರ್ನಾಳ ಗ್ರಂಥಿಗಳಿಂದ ಸ್ರವಿತ ತೀವ್ರವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ನಿರ್ನಾಳ ಗ್ರಂಥಿ ಬಿಡುಗಡೆಯಾಗುವ ಹಾರ್ಮೋನುಗಳು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ದೈಹಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮೇಲೆ ಗಮನಾರ್ಹ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತದೆ.

- ಲೈಂಗಿಕ ಪರಿಪಕ್ವತೆಯ ವಯಸ್ಸು.
- ದೈಹಿಕ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧ.
- ಗತಿ ಸಾಮಾರ್ಥ್ಯ:- ಸ್ನಾಯುಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ವೇಗದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಸಾಮಾರ್ಥ್ಯ ತೋರುತ್ತಾರೆ. ಹುಡುಗಿಯರು ದೈಹಿಕ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಆಸಕ್ತಿ ತೋರುತ್ತಾರೆ.

ಭೌದ್ವಿಕ ವಿಕಾಸ

- ತರ್ಜುಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯೀಕರಣಗೊಳಿಸುವಿಕೆ:- ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸರಳ ವಸ್ತುಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಮಾನ್ಯೀಕರಣಗೊಳಿಸಬಲ್ಲರು. ಬಾಲ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಭೌದ್ವಿಕ ವಿಕಾಸ ಕೇವಲ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಾನುಭವ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಹದಿಹರೆಯದವರು ಸಂಕೀರ್ಣ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯೀಕರಣಗೊಳಿಸುವ ಸಾಮಾರ್ಥ್ಯಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ.
- ಅಮೂರ್ತ ಆಲೋಚನೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಸಂಜ್ಞೆಯ ಮೂಲಕ ವ್ಯವಹರಿಸುವ ಸಾಮಾರ್ಥ್ಯ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಹಲವಾರು ರೀತಿಯ ಪರಿಹಾರ ಆಲೋಚಿಸಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಿಡಿಸುವ ಸಾಮಾರ್ಥ್ಯ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ.
- ಈ ಹಂತದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನಸಿಕ ಪರಿಪಕ್ವತೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.
- ತರುಣ ತರುಣಿಯರಲ್ಲಿ ಜ್ಯಾಪಕ ಶಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕಲಿಕೆ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾಗುವುದರಿಂದ ದೀರ್ಘ ಕಾಲ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ.
- ಕಲ್ಪನಾ ಸಾಮಾರ್ಥ್ಯ ಮತ್ತು ಸೃಜನಾಶೀಲತೆ ಸಾಮಾರ್ಥ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ. ಪೌಢಶಾಲಾ ಹಂತದಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಕಲಾ ವಸ್ತು ಪ್ರದರ್ಶನಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸೃಜನಶೀಲ ಮತ್ತು ಸಾಮಾರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವರು, ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹೊರಗೆ ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪಾತ್ರವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವರು.
- ನಿರ್ಧಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಸಾಮಾರ್ಥ್ಯ, ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಬಗ್ಗೆ ಆತ್ಮ ವಿಶ್ವಾಸ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ, ಸ್ವತಂತ್ರ ಆಲೋಚನೆ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ.
- ನೈತಿಕ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಬಾಲ್ಯದಲ್ಲೇ ಹಿರಿಯರು ಹೇರುವ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಮಗು ಯಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ತಾರುಣ್ಯದಲ್ಲಿ ನೈತಿಕತೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಸರಿತಪ್ಪುಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಬೇಕೆಂಬ ಅರಿವು ಮೂಡುತ್ತದೆ.
- ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಚಿಂತನೆ ಮತ್ತು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮನೋಭಾವಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ

- ಮನೆ ಶಾಲೆ ಮತ್ತು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಸಮಸ್ಯೆ
- ಮನೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೊಡನೆ ಅಸಮರ್ಪಕ ಸಂಬಂಧ
- ಸಮಾಜಿಕ ನಿರೀಕ್ಷಣೆಗಳು:- ಸಮಾಜದ ನಿರೀಕ್ಷಣೆಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಇರಬಹುದು. ಬೆರೆ ಬೆರೆ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಹಲವಾರು ಹೊಸ ಪಾತ್ರಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ ಭಾವೋತ್ಕರ್ಷಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಭಿನ್ನ ಲಿಂಗದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೊಡನೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ:- ಇದರಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಭಿನ್ನ ಲಿಂಗದ ಸ್ನೇಹ ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ ಹೊಂದರೆ ಭಾವೋದ್ವೇಗ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.
- ಧಾರ್ಮಿಕ ಸಂಘರ್ಷಣೆ:- ಪೂಜಕರ ಧಾರ್ಮಿಕ ನಂಬಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಶ್ನಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ. ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಬೋಧಿಸುವ ಮೌಲ್ಯ ಮತ್ತು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ನಡೆ ನುಡಿಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಹೋಲಿಕೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಅವನ ಭಾವೋದ್ವೇಗಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಫೇಲಾಗುವಿಕೆ:- ಫೇಲಾಗುವಿಕೆ ಮನೆಯನ್ನು ತೊರೆಯುವುದು, ಶಿಕ್ಷಣ ತೊರೆಯುವುದು ಮತ್ತು ಆತ್ಮಹತ್ಯೆಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ಸ್ನೇಹಿತರು ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬದವರೊಡನೆ ಸಂಘರ್ಷಣೆಗಳು

ಭಾವನಾತ್ಮಕ ವಿಚಲನೆಯ ಚಿಹ್ನೆಗಳು

- ಚಿಹ್ನೆಗಳು:- ಅತಿಯಾಗಿ ಉಗುರು ಕಚ್ಚುವುದು, ಹೆಚ್ಚಿನ ಚೀಪುವುದು, ತುಟಿ ಕಚ್ಚುವುದು, ಮೂಗು ಅಥವಾ ತಲೆ ಕೆರೆಯುವುದು, ತಲೆಕುದುಲು ಸುರುಳಿ ಮಾಡುವಿಕೆ, ಬೆವೆತಂತೆ ಕಾಣುವುದು, ಕೈಗಳ ಮೇಲೆ ಮುಖವಿಟ್ಟು ಎಲ್ಲೋ ವಿಸ್ತರಿಸುವುದು, ಅತಿಯಾದ ಸಿಟ್ಟು ಅವಧಾನದ ಕೊರತೆ, ಅತಿಯಾದ ನಚಿಕೆ, ಸನ್ನಿವೇಶದಿಂದ ಹಿಂದೆ ಸರಿಯುವುದು, ಗಂಟಲು ಒಣಗುವುದು, ಒಡಹುಟ್ಟಿದವರು ಮತ್ತು ಪೂಜಕರೊಡನೆ ಜಗಳ ಇತ್ಯಾದಿ..

ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಕಾಸ

- ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಕಾಸದ ತಳಹದಿ ಹೊಷಕರಿಂದಲೇ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುತ್ತದೆ. ತಾರುಣ್ಯದಲ್ಲಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯ ಒಂದು ಹೊಸ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ಸಮಾಜ ಮತ್ತು ಹೊಷಕರು ಇವರಿಂದ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ವರ್ತನೆ ಬಯಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಹೊಸ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಇವರ ಮುಂದೆ ಇಡುತ್ತಾರೆ. ಹೊಸ ಪಾತ್ರಗಳ ಯಶಸ್ವಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ತೊಂದರೆ ಎದುರಿಸುತ್ತಾರೆ
- ಸಮವಯಸ್ಕರ ಹೆಚ್ಚಾದ ಪ್ರಭಾವ:- ಹೆಚ್ಚು ಸಮಯ ಕಳೆಯಲು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ. ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದ ಮಕ್ಕಳು ಹಿರಿಯರು ಮತ್ತು ಹೊಷಕರಿಂದ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆಗೊಳಗಾಗುತ್ತಾರೆ.
- ಸಮಜದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಸ್ಥಾನಮಾನದ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ವಯಂ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಸಮವಯಸ್ಕರು ತಮ್ಮನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಗೌರವಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಬಯಸುತ್ತಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ತಮ್ಮ ಗುಂಪಿನ ನೀತಿ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಬದ್ಧರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.
- ಹೊಷಕರು ಇವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸಮವಯಸ್ಕರೊಡನೆ ಗುರುತಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸಮಾನ ಆಸಕ್ತಿಗಳು ಮತ್ತು ಗುರಿಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ರಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಹುಡುಗರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಗುಂಪುಗಳು ಹುಡುಗಿಯ ಗುಂಪುಗಿಂತ ದೊಡ್ಡದಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ಆತ್ಮಿಯ ಮಿತ್ರರ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ನಾಯಕತ್ವದ ಗುಣಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.
- ಎಲ್ಲರಿಂದಲೂ ಕಡೆಗಣಿಸಿ ಒಂಡಿಗಳಾಗುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವರು ತಾವೇ ಸಮಜದ ವಿಮುಖಿಗಳಾಗುತ್ತಾರೆ. ನಿರಾಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟವರು ಹಗಲು ಗನಸುಗಳಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಹಿಸುತ್ತ ಸದಾ ಅಸುಖಿಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ನೈತಿಕ ವಿಕಾಸ

- ಸ್ವಯಂ ವೀವೇಚಿಸಿ ನಂತರ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ನೈತಿಕ ಸೂತ್ರಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ನೈತಿಕ ಗುಣಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ತಮ್ಮ ವರ್ತನೆ ಸಮಜದ ನರಿಕ್ಷಣೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿಲ್ಲವೆಂಬ ಅರಿವು ಮೂಡಿದಾಗ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ದೋಷಪ್ರಜ್ಞೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.
- ಇತರರಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಅಹಿತ ಭಾವನೆಯ ಪರಿವ ಬಂದಾಗ ಅವನಲ್ಲಿ ನಾಚಿಕೆ ಭಾವನೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.
- ಮನೆ, ಶಾಲೆ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ಕೆಲವು ನೀತಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಉಲ್ಲಂಘಿಸಿ ಕೆಟ್ಟ ಅಭ್ಯಾಸವಿರುತ್ತದೆ. ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಕಾಟ ಕೊಡುವುದು, ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಖಸುಗುಟ್ಟುವುದು, ಕೀಟಲೆ ಮಾಡುವುದು, ಶಾಲಾ ಮೈದಾನದಲ್ಲಿ ಬೀಡಿ ಸಿಗರೇಟ್ ದೇವುವುದು, ವಂಚನೆ ಮುಂತಾದವು ಕೆಟ್ಟ ಅಭ್ಯಾಸಗಳು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.
- ಹೊಷಕರೊಡನೆ ಒರಟುತನ, ಮನೆ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗುವುದು, ಮುಂತಾದವು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.
- ಸಮಜದ ನೀತಿ ನಿಯಮಗಳಿಗೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ನಡೆಯುವ ಮನೋಭಾವ ಅನೇಕ ತರುಣ ತರುಣಿಯರಲ್ಲಿ ಬೀಳುವಣಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವರಲ್ಲಿ ಸಮಾಜ ಘಾತುಕ ಚಟುವಟಿಕೆ ದಿನ ದಿನ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಹುಡುಗರ ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ, ತಮ್ಮ ಪರಿಚ್ಛಾನದ ಅಭಾವ ವಿಲೋಪನಕ್ಕೆ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಕಾರಣ.

ಹದಿಯರೆಯದ ಮೂಲ ಅಗತ್ಯತೆಗಳು

- ಸಾಮಾಜಿಕ ಮುನ್ನಣೆಯ ಅಗತ್ಯತೆ
- ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಅಗತ್ಯತೆ
- ಸಾಧನೆಯ ಅಗತ್ಯತೆ.
- ಅನನ್ಯತೆ ಅಗತ್ಯತೆ
- ಲೈಂಗಿಕ ಅಗತ್ಯತೆ
- ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಅಗತ್ಯತೆ
- ಆದರ್ಶಗಳ ಅಗತ್ಯತೆ

ಹದಿಯರೆಯದವರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು

- ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಸಮಸ್ಯೆ:- ಹದಿಯರೆಯದವರು ಕುಟುಂಬದ ಸದಸ್ಯರೊಡನೆ, ಶಲೆಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರೊಂದಿಗೆ, ಸಮವಯಸ್ಕರೊಂದಿಗೆ ಹಾಗೂ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಎದುರಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ಬೋಧಾನಾ ಕಲಿಕಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು :- ತರಗತಿಯ ಸನ್ನಿವೇಶ ಗಮನ ಕೇಂದ್ರಿಸಲಾಗುವುದು, ಶಿಕ್ಷಕರ ಬಯಕಾತ್ಮಕ ಧೋರಣೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೊರೆಯ ಗೃಹಕಾರ್ಯ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ, ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆಸಕ್ತಿಯ ಕೊರತೆ ಇವುಗಳು ಹದಿಯರೆಯದವರಿಗೆ ಸಮಸ್ಯೆಯಾಗಿದೆ ಪರಿಣಾಮಿಸುತ್ತದೆ.
- ಹಣಕಾಸಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು:-
- ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಘರ್ಷ
- ಆರೋಗ್ಯದ ಸಮಸ್ಯೆ
- ಲೈಂಗಿಕ ಸಮಸ್ಯೆ
- ಸಮಯವ್ಯಯರೊಡನೆ ಒತ್ತಡ
- ಮನೋ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆ

- ವೃತ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸಮಸ್ಯೆ
- ಮಾನಸಿಕ ಒತ್ತಡ

ಹದಿಯರೆಯದವರ ವಿಶೇಷ ಲಕ್ಷಣ

- ಸಾಹಸ ಪ್ರವೃತ್ತಿ
- ಸಮವಯಸ್ಕ ಗುಂಪಿನ ಪ್ರಭಾವ
- ವೈಯಕ್ತಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆ
- ನಾಯಕ ಪೂಜೆ
- ನಿರ್ನಾಳ ಗ್ರಂಥಿಗಳ ಪ್ರಾಭವ
- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ವಟುವಳಿಗಳು
- ಧಾರ್ಮಿಕ ರಾಜಕೀಯ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳು

ಹದಿಯರೆಯದವರ ಶಿಕ್ಷಣ

- ತಾರುಣ್ಯ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನದ ಸ್ಪಷ್ಟ ಜ್ಞಾನ
- ವ್ಯಕ್ತಿ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಉತ್ತಮ ಪರಿಸರದ ನಿರ್ಮಾಣ
- ಲೈಂಗಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ
- ವಿಶೇಷ ಅಭಿರುಚಿಗಳಿಗೆ ಚಾಲನೆ
- ಧಾರ್ಮಿಕ ಹಾಗೂ ನೀತಿ ಶಿಕ್ಷಣ
- ಭಾವನೆಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣ ತರಬೇತಿ
- ಹದಿಯರೆಯದವರ ಜೊತೆ ಹಿರಿಯ ನಡತೆ
- ವೃತ್ತಿಪರ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ

ಹದಿಯರೆಯದವರ ಶಿಕ್ಷಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು Adolescence Education Programme

ವಿಶ್ವ ಆರೋಗ್ಯ ಸಂಸ್ಥೆ ೧೯೯೭ ರಲ್ಲಿ ಜೀವನ ಕೌಶಲವನ್ನು ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿದೆ. "ಜೀವನ ಕೌಶಲ್ಯಗಳಿಂದಲೇ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯ ನಡವಳಿಕೆಯಿಂದ ದಿನನಿತ್ಯದ ಜೀವನದ ಬೇಡಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಕಷ್ಟ ಸುಖಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಎದುರಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ"

- ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಆಲೋಚನೆ
- ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಆಲೋಚನೆ
- ನಿರ್ಧಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ
- ಸಮಸ್ಯೆ ನಿವಾರಣಾ ಕೌಶಲ್ಯ
- ಅಂತರ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸಂಬಂಧ ಅಥವಾ ಇತರರೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ
- ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಸಂವಹನ
- ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು
- ಮಾನಸಿಕ ಒತ್ತಡಗಳ ನಿರ್ವಹಣಾ ಕೌಶಲ
- ಆತ್ಮಪ್ರಜ್ಞೆ
- ಅನುಭೂತಿ

ವಿಕಾಸ ಹಂತಗಳು

ಪಿಯಾಜೆ ಸೂಚಿಸಿದ ಜನನಾತ್ಮಕ ವಿಕಾಸದ ಹಂತಗಳು:-

ಜೀನ್ ಪಿಯಾಜೆ ೧೮೯೬ರಲ್ಲಿ ಸ್ವಿಟ್ಜರ್ ಲ್ಯಾಂಡಿನ ನ್ಯಾಚೆಲ್ ಎಂಬಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದರು. ಇವರು ಮಗುವಾಗಿದ್ದಾಗಲೇ ಪ್ರತಿಭಾನ್ವಿತತೆಯ ಕುರುಹುಗಳು ಕಂಡು ಬಂದಿದ್ದವು. ೧೦ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಪಿನೋ ಗುಬ್ಬಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಲೇಖನ ಬರೆದಿದ್ದರು. ಅದು ಅತ್ಯುತ್ತಮ ಲೇಖನವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಿಲ್ಪಟ್ಟು ಬಹುಮಾನ ಪಡೆದರು ಇದು ಅವರನ್ನು ಪ್ರಕೃತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು ಪ್ರೇರಿಸಿತು.

೨೧ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಪಿಯಾಜೆ ಜಿನೆವಾ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಿಂದ ಪ್ರಾಣಿ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ಡಾಕ್ಟರೇಟ್ ಪಡೆದರು. ಇದರ ಮೇಲೆ ಉದ್ಯೋಗ ಪಡೆಯಬಹುದಿತ್ತು ಆದರೆ ಅವರು ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಲಿಲ್ಲ. ಮನೋವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು ವಿಯೆನ್ನಾದಲ್ಲಿ ಪ್ರಾಯ್ಡರ್‌ವರು ಮನೋವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡರು. ಅಲ್ಲಿ ಒಂದು ವರ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಆಸಕ್ತಿ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಲಿಲ್ಲ. ನಂತರ ಅಲ್ಪ ಪ್ರೇಡ್ ಬಿನ ಯೆವರು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷಾ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸೇರಿಕೊಂಡರು. ಜಿನೆವಾದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಮಕ್ಕಳ ಅಧ್ಯಯನ ಸಂಸ್ಥೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು. ಇವರು ತಮ್ಮ ಇಬ್ಬರು ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆಯೇ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಹೇಗೆ ವಿಕಾಸವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಕೈಗೊಂಡರು ಇವರ ಹಲವಾರು ಪ್ರಶ್ನೆಗಳಿಗೆ ದೊರೆತ ಉತ್ತರವೇ ಇವರು ಬೌದ್ಧಿಕ ವಿಕಾಸ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಕಾರಣವಾಹಿತ.

Piaget cognitive Development theory

- 1 ಸಂವೇದನಾಗತಿ ಹಂತ (Sensory motor satge)-ಜನನದಿಂದ 2 ವರ್ಷ
- 2 ಕಾರ್ಯ ಪೂರ್ವ ಹಂತಗಳು (Pre operational stage) - 2 ರಿಂದ 7 ವರ್ಷ

3 ಮೂರ್ತ ಕಾರ್ಯಗಳ ಹಂತ (Concret operational stage)- 7 ರಿಂದ 11 ವರ್ಷ
 4 ಔಪಚಾರಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳ ಹಂತ (Formal operational) - 11 ವರ್ಷ ಮಲ್ಟಿಪ್ಲಿ
 (ಸ.ಕ.ಮ.ಔ-2.7.11)

ಪಿಯಾಜೆರವರ ಪರಿಭಾಷಿಕ ಪದ :-

(ಸ್ವಿಸ ದೇಶದ ಪಿಯಾಜೆ) ಸ್ವಿಸ್- ತಾಯಿ ಸ್ವರ್ಣವಾದಗ ಮಗು ಮುಗುಳ್ಳಗೆಯ ಮೂಲಕ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುವುದು. ಹಾಲುಣಿಸುವಾಗ ಬಾಟಲನ್ನು ಅದುಮಿದಾಗ ಮಗು ಬಾಯಿ ತೆರೆಯುವುದು, ಬಾಲನ್ನು ಉರುಳಿಸಿದಾಗ ಆಟವಾಡುವುದು, ಗೊಂಬೆಯನ್ನು ಅದುಮಿದಾಗ ಶಬ್ದಮಾಡುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ ಇಂತಹ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸ್ವೀಮಾ ಎನ್ನುವರು. ಸ್ವೀಮಾ ಇದೇ ರೀತಿ ಮುಂದುವರಿಯುವುದಲ್ಲ ಪರಿಸರದೊಂದಿಗೆ ಅಂತರ ಸಂಬಂಧದಿಂದ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ಪಿಯಾಜೆಯವರು **ಹೊಂದಾಣಿಕೆ** ಎಂಬ ಪರಿಭಾಷೆಯನ್ನು ಬಳಸಿದರು. ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಎರಡು ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳೆಂದರೆ **ಮನೋಗತ Assimilation** ಮಾಡುವಿಕೆ ಮತ್ತು **ಸ್ಥಳಾವಕಾಶ ಒದಗಿಸುವಿಕೆ Accommodation**

೧. ಸಂವೇದನಾಗತಿ ಹಂತ Sensory Motor Period- ಜನನದಿಂದ ೨ ವರ್ಷ:-

ಸಂವೇದನಾ ಹಾಗೂ ಗತಿಶಿಲ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ನಡುವಿನ ಅನ್ಯೋನ್ಯಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಪಿಯಾಜೆ ಮೊದಲನೇ ೨ ವರ್ಷ ಸಂವೇದನಾ ಗತಿ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಿದ್ದಾರೆ. ವಸ್ತು ತನ್ನಿಂದ ದೂರ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿದೆ ಎಂಬ ಅರಿವು ಮೂಡುತ್ತದೆ. ಉದ್ದೇಶ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ವರ್ತಿಸಿ ಇಚ್ಛಿತ ಫಲಿಸುತು ಮಾಡುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಕಲಿಯುತ್ತದೆ. ಪರಿಸರದಲ್ಲಿನ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಿಸುವ ಹಾಗೂ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಕಾಣದಿದ್ದರೂ ಅವುಗಳ ಅಸ್ತಿತ್ವವಿದೆಯೆಂದು ಅರಿವು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಮಗು ಜ್ಞಾಪಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ತೊರಿಸುತ್ತದೆ. ವಸ್ತು, ಗಾತ್ರ, ಆಕಾರವನ್ನು ನಿಖರವಾಗಿ ಅಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಗತಿಶಿಲನಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಅನ್ಯೋನ್ಯ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಮೊದಲ ಎರಡು ವರ್ಷಗಳ ಹಂತವನ್ನು **ಗತಿಶಿಲನಾ ಹಂತ** ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ.

ಎರಡನೇ ವರ್ಷದ ಕೊನೆಯ ವೇಳೆಗೆ ಮಗು ವಿಶ್ವದಲ್ಲಿನ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಸ್ತುವು ಇತರ ವಸ್ತುಗಳೊಡನೆ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿದೆ ಎಂದು ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ತನ್ನ ದೇಹ ಇತರ ಕ್ರಿಯೆಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕ್ರಿಯೆಗೂ ಒಂದು ಕಾರಣವಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

೨. ಕಾರ್ಯ ಪೂರ್ವಹಂತ Pre Operational Period (2-7ವರ್ಷಗಳು):-

ಇಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತಾನೆ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಪದಬಿಂಬದ ಮೂಲಕ ಗುರುತಿಸುತ್ತಾನೆ, ಅಪಂಕೇದಿತ ಪ್ರವೃತ್ತಿ, ಜಗಳ ಇತರರ ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ಮನ್ನಣೆ ಕೊಡುವುದಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಒಂದೇ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಹೊಂದಿದೆ ಎಂದು ನಂಬಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳ ಹಾಗೂ ಸ್ಥಾನಗಳ ಬೇರೆ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಮುಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಜಗತ್ತು ನನಗಾಗಿ ಇರುವುದು ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಾನೆ.

ಉದಾ:- ಸುರಶ ರಮಿತನಂದಿದ್ದರೆ ಎಲ್ಲಾ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಅವರಂತೆ ಇದ್ದಾರೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತಾನೆ.

ವಿಳಂಬ ಅನುಕರಣೆ Deferred:- ಮಗು ತನ್ನ ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳು ಅಥವಾ ಇತರರು ಮಾಡುವಂತಹ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಿ, ಅವರ ಅನುಪಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಅನುಕರಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ. ಸಾಂಕೇತಿಕ ಆಟ:- ಉದಾ-ಮನೆಯಲ್ಲಿನ ಅಜ್ಜನ ಕೊಲುತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಕುದುರೆಯ ಸಂಕೇತವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಆಟವಾಡುವುದು.

ಚಿತ್ರರಚನೆ ಸಾಮಾರ್ಥ್ಯ:- ಸಿಕ್ಕ ಪೆನ್ ಪೆನ್ಸಿಲ್ ನಿಂದ ಗೊಡೆಯಮೇಲೆ ಗೆರೆ ಚಿತ್ರ ಬರೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದು.

ಸ್ವಜನಾತ್ಮಕ ಕಲ್ಪನಾತ್ಮಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ:- ಈ ವಯಸ್ಸಿನ ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಕಲ್ಪನಾ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಹಲವಾರು ಸ್ವಜನಾ ಶೀಲ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗುತ್ತಾರೆ. ಚಿಕ್ಕ ಕವನ, ಆಟಗಳು, ಮಣ್ಣಿನ ಗಾಡಿ, ಬೆಂಟಿನ ಗಾಡಿ, ಎತ್ತುಗಳು ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು ಕಾಣಬಹುದು.

೩. ಮೂರ್ತಕಾರ್ಯಗಳ ಹಂತ Concrete operational period (7-11ವರ್ಷ):-

ಆಲೋಚನಾ ಸಾಮಾರ್ಥ್ಯ ಮೂಡುತ್ತದೆ. ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವ ಗುಣ ಮೂಡುತ್ತದೆ. ಸಂಖ್ಯಾಸ್ವಯಂತ್ರತೆ, ತೂಕ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆ, ಪರಿಕಲ್ಪಿಸುವುದನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತಾನೆ. ಸಂಬಂಧ ಸೂಚಕ ಪದಗಳನ್ನು ಅರ್ಥೈಸುತ್ತಾನೆ. ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿ ಮತ್ತು ವರ್ಗೀಕರಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾನೆ. ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಾರ್ಥ್ಯ ಮತ್ತು ಭಾಷಾ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ. ಕೊಡುವುದು, ಕಳಿಯುವುದು, ಗುಣಕಾರ, ಭಾಗಕಾರ ಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾನೆ.

ಳಿವರ್ಷದ ಒಂದು ಮಗುವಿಗೆ ಒಂದೇ ಗಾತ್ರದ ಜೋಡಿ ಮಣ್ಣಿನ ಉಂಡೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಿದಾಗ ದ್ರವ್ಯರಾಶಿಯಲ್ಲಿ ಸರಿಪಡಿಸುವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಗುರುತಿಸುತ್ತಾನೆ. ನಂತರ ಆ ಉಂಡೆಯನ್ನು ಒಂದರ ಅಕಾರ ಕೊಳವೆಯಾಕಾರಕ್ಕೆ ಬದಲಾಯಿಸಿದರೆ ಮಗು ಉದ್ದವಾದ ಕೊಳವೆ ಮಣ್ಣು ಜಾಸ್ತಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ. ಒಮ್ಮೆಲೆ ಬಂದಾಗ ಎರಡು ಒಂದು ದ್ರವ್ಯರಾಶಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ ಎಂದು ಗುರುತಿಸುತ್ತಾನೆ.

೪. ಔಪಚಾರಿಕ ಕಾರ್ಯಗಳ ಹಂತ Formal Operational Period (೧೧ವರ್ಷ ಮಲ್ಟಿಪ್ಲಿ):-

ಅಮೂರ್ತ ಚಿಂತನೆ ಸಾಮಾರ್ಥ್ಯ ಮೂಡುತ್ತದೆ. ತರ್ಕ ಬದ್ಧ ಹೆಳಕೆ ಅನುಸರಿಸಬಲ್ಲ. ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಆಧರಿಸಿ ತರ್ಕಿಸುತ್ತಾನೆ, ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ವಿವಿಧ ಪರಿಹಾರ ಸೂಚಿಸಬಲ್ಲ. ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವ ಉಪಾತ್ಮಕ, ಮುಂದಾಗುವುದನ್ನು ಊಹಿಸುವುದು ತಾರ್ಕಿಕ ಪ್ರಮೇಯ ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಂತ್ಯದ ವೇಳೆಗೆ ವಿಕಾಸ ಬಹುತೇಕ ಪೂರ್ಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಅನುಗಮನ- ನಿಗಮನಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನಾ ಸಾಮಾರ್ಥ್ಯ ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯಾ ಪರಿಹಾರ ಪ್ರತಿಫಲನ ಚಿಂತನೆ ಮತ್ತು ತಾರ್ಕಿಕ ಹೇಳಿಕೆಯನ್ನು ಬಿಡಿಸುವ ಸಾಮಾರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ.

ತಾರುಣ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಸ್ವತಂತ್ರ ಆಲೋಚನಾ ಸಾಮಾರ್ಥ್ಯ ಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕ, ತಾರ್ಕಿಕ ಸಾಮಾರ್ಥ್ಯ, ವೈಜ್ಞಾನಿಕವಾಗಿ ಚಿಂತನೆ, ಸೃಜನಶೀಲತೆ ಸಾಮಾರ್ಥ್ಯ, ನಿರ್ಧಾರ ಕೌಶಲ ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯೆ ನಿವಾರಣಾ ಕೌಶಲಗಳು ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗಿರುವುದು ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.

ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ನಿಹಿತಾರ್ಥಗಳು:-

- ಕ್ರಮ ಬದ್ಧ ಮತ್ತು ಹಂತದಿಂದ ಕಲಿಯುವವನ ಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕ ಸಾಮಾರ್ಥ್ಯ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ಬೋಧನಾ ಕ್ರಮ ಹಂತವಾಗಿರಬೇಕು .
- ವಿಷಯವಸ್ತುವಿನ ಸಂರಚನೆ ಮತ್ತು ಕ್ರಮಾನುಗತಿಯ ಮೇಲೆ ಒತ್ತು ನೀಡಬೇಕು ಶೋಧನಾ ಕಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯ ಕ್ರಮಾನುಯ ಕಲಿಕಾ ವಿಧಾನ ತಾತ್ವಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಹೊಂದಿಸುತ್ತದೆ.
- ಅಂತರ ಕ್ರಿಯೆಯ ಮೂಲಕ ಕಲಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.
- ಸ್ವಯಂ ಕಲಿಯಲು ಸೂಕ್ತ ಸಾಮಗ್ರಿ ಹಾಗೂ ಅವಕಾಶ ಒದಗಿಸಬೇಕು

ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ತತ್ವಗಳು

- ಸಂಘಟನೆ (Organisation)
- ಸ್ವೀಕರಿಸುವಿಕೆ (Adoptation)
- ಮನೋಗತ (Assimilation)
- ಸ್ಥಳಾವಕಾಶ (Accommodation)
- ಕ್ರಿಯೆ (Operation)
- ಸಮಾಂತರತೆ (Equilibrium)
- ಗ್ರಹಿಕೆ (Comprehension)
- ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ (Decentralisation)

ಜೆರೋಮಿ ಸಿಮೋರ್ ಬ್ರೂನರ್ (1-8-1915)

ಬ್ರೂನರ್ ಸೂಚಿಸಿದ ಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕ ವಿಕಾಸದ ಹಂತಗಳು - ಅಮೇರಿಕನ್ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನಿ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಕೋ ಡುಗ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

1915ರಲ್ಲಿ ಅಮೆರಿಕಾದ ನಿಯೂರ್ಕ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಧ್ಯಮ ವರ್ಗದ ಕುಟುಂಬದಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದನು. 1937ರಲ್ಲಿ

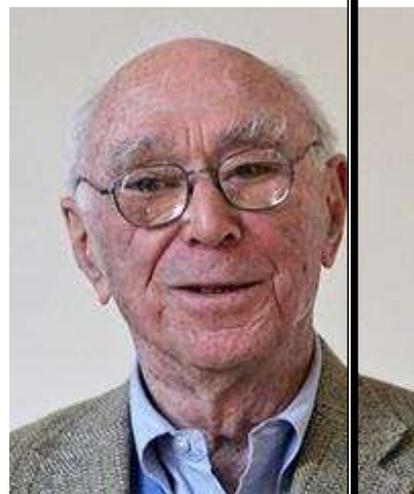
ವಿರ್ಜಿನ್ಯಾವಿಯಲ್ಲಿನ ಪದವಿದರನಾಗಿದ್ದ. ಮುಂದೆ ಹಾರ್ವರ್ಡ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದಲ್ಲಿ ಸೇರಿ 1914ರಲ್ಲಿ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನದಲ್ಲಿ ಪಿ.ಹೆಚ್.ಡಿ. ಪದವಿ ಪಡೆದರು.

1960ರಲ್ಲಿ ಹರ್ವರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕ ಅಧ್ಯಯನ ಕೇಂದ್ರವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿದರು. ಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನದ ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ಮತ್ತು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ನಿಯಮಗಳನ್ನುಗುಣವಾಗಿ ಅದು ಬೆಳೆಯಲು ಕಾರಣಕರ್ತನಾದ.

ಇವರ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಹೆಳಕೆ "ವಿಸಾಸದ ಯಾವುದೇ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮಗುವಿಗೆ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೆ ಯಾವುದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ಪರಿಣಾಕಾರಿಯಾಗಿ ಕಲಿಸಬಹುದು" ಎಂಬುದು.

೧. ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ/ ಅಭಿನಯ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ (Enactive):-

ಇದನ್ನು ಕ್ರಿಯಾ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಎನ್ನುವರು. ಯಾವುದೇ ವಿಷಯವನ್ನು ಮಗು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಕಲಿಯುತ್ತಾನೆ. ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಕಲಿಕೆಯು ತಾತ್ವಿಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕ್ರಿಯೆ, ಅಭಿನಯ, ಕ್ರಿಯೆಯಂತಹ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಮೂಲಕ ವಸ್ತು ಪ್ರಾಣಿ ಘಟನೆಯನ್ನು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುವುದು ಹಿಂದಿನ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಮಾನಸಿಕ ಮಾದರಿಯಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಲು ಈ ಮೂಲಕ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸುತ್ತಾನೆ. ಈ

ಮಾದರಿ ವರ್ತನೆ ತಾಜ್ಜಿಕ ಮಾದರಿ ಮತ್ತು ಇದು ಕ್ರಿಯೆ ಅಥವಾ ಚಲನೆಯ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಹಂತ **ಗತೀಲನ ಚಟುವಟಿಕೆಯ** ಮೂಲಕ ವಿವರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಉದಾ:- ಬೈಸಿಕಲ್ ಸವಾರಿ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಕಲಿಯುವುದು.

ಉದಾ- ಚೈತನ್ಯ ಮಾದರಿ

೨. ಮೂರ್ತ ರೂಪದ ಪ್ರಾಧಿಪತ್ಯ / ಚಿತ್ರರೂಪ (Iconic):-

5-7ವರ್ಷದ ಮಧ್ಯೆ ನಡೆಯುವ ಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ. ಊಹೆ ಅಥವಾ ಕಲ್ಪನೆಯ ಮೂಲಕ ವಸ್ತು, ಪಾಣಿ, ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಚಿತ್ರದ ಮೂಲಕವೇ ಕಲಿಯುತ್ತಾನೆ. ಮೂರ್ತ ರೂಪ ಅಥವಾ ಚಿತ್ರ ರೂಪದ ಮೂಲಕ ಇಂದ್ರಿಯಾನುಭವಗಳ ಮೂಲಕ ಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿಸಲು ಈ ಮಾದರಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂದ್ರಿಯ ಸಂವೇದನೆಗಳ ಮೂಲಕ ಗ್ರಹಿಸಿ ಅಂತರಿಕವಾಗಿ ಮೂರ್ತಿಕರಿಸಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತದೆ.

ಉದಾ:- ಮೂರ್ತಿ ಕರಿಸಿದ ಒಂದು ಮಾನಸಿಕ ನಕ್ಷೆ ಅವರು ಇರುವ ಜಾಗದಿಂದ ಮತೊಂದು ಜಾಗಕ್ಕೆ ಹೋಗಲು ದಾರಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

೩. ಸಾಂಕೇತಿಕ ಪ್ರಾಧಿಪತ್ಯ (Symbolic):-

ವಸ್ತು ವಿಷಯವನ್ನು ಭಾಷೆಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಮೂಲಕ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ವಿಷಯವನ್ನು ಕುಡಾ ಭಾಷೆಯ ಮೂಲಕ ಕಲಿಯುತ್ತಾನೆ. ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಅಮೂರ್ತ ಕಲಿಕಾ ವಸ್ತುವನ್ನು ಒದಗಿಸಬಹುದು. ಅನುಭವದ ಭಾಷೆ ಮೂಲಕ ಪರಿವರ್ತಿಸಲು ಸಾಧ್ಯ. ವಿಚಾರ ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಲು ಪದಗಳ ಸಂವಾದ ಬಳಸುತ್ತಾನೆ. ತಾರ್ಕಿಕ ವಿಚಾರ ಮತ್ತು ತಾರ್ಕಿಕ ಸಂಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸಬಲ್ಲದು

(ಕಿಮೂಸಾ)

ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ನಿಹಿತಾರ್ಥಗಳು

- ✱ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಬೋಧನೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸ ಬೇಕು
- ✱ ಕಲಿಯುವವನ ಹಿನ್ನೆಲೆ, ವಯಸ್ಸು, ಕಲಿಯಬೇಕಾದ ವಸ್ತು ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಶಿಕ್ಷಕ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕ ವಿಧಾನದ ಮೇಲೆ ಕಲಿಸಬೇಕು

ಲಕ್ಷಣಗಳು

ಪೂರ್ವ ಬಾಲ್ಯ	ಉತ್ತರ ಬಾಲ್ಯ ಅಥವಾ ಪೂರ್ವ ತಾರುಣ್ಯ
<ul style="list-style-type: none"> ★ ಶಾಲಾ ಪೂರ್ವ ಹಂತ ★ ಕೂಟ ಪೂರ್ವ ಯುಗ ★ ಅನ್ವೇಷಣಾ ಹಂತ ★ ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ಹಂತ ★ ಸೃಜನಾ ಶೀಲ ಹಂತ 	<ul style="list-style-type: none"> ★ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಹಂತ ★ ಕೂಟ ಯುಗ ★ ತೊಂದರೆಯನ್ನೊಡ್ಡುವ ಅಥವಾ ಜಗಳಗಂಟಿತನದ ಹಂತ ★ ಅನುಸರಣೆ ಮತ್ತು ಸೃಜನಾಶೀಲತೆಯ ಹಂತ ★ ನಿಧಾನವಾದ ಹಾಗೂ ಏಕ ಪ್ರಕಾರದವಾದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಹಂತ ★ ಉತ್ತರ ಬಾಲ್ಯದ ಕೌಶಲ್ಯಗಳೆಂದರೆ- ಸ್ವಸಹಾಯ ಕೌಶಲ್ಯ, ಸಾಮಾಜಿಕ ನೆರವಿನ ಕೌಶಲ್ಯ, ಶಾಲಾ ಕೌಶಲ್ಯ ಮತ್ತು ಆಟದ ಕೌಶಲ್ಯ ★ ಈ ಹಂತದ ಮಕ್ಕಳು, ತಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಸಮಾಜ ಒಪ್ಪುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬಲ್ಲರು ★ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳ ನಿಖರತೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೆಚ್ಚಳ ★ ಮಕ್ಕಳನೀತಿ ಸಂಹಿತೆ ತಮ್ಮ ಗುಂಪಿನ ನೈತಿಕ ಮಾನದಂಡಗಳಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತವಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಕ್ಕಳ ಸಾಧನೆಯ ವಿಷಲತೆಗೆ ಕಾರಣಗಳು:-

೧. ಶಿಕ್ಷಕರ ಮನೋಭಾವ:- ಮಗು ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎಂದರೆ ಶಿಕ್ಷಕರ ಮನೋಭಾವನೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಮಗುವಿನ ಕಾಳಜಿ, ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ, ಬಾಂಧವ್ಯ, ಮುಂತಾದ ಸಂಭಂದಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾದರೆ ಮಗು ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಬಿಳುತ್ತಾನೆ
೨. ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನ:- ಶಿಕ್ಷಕರವಾದ ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನದಿಂದ ಮಗು ಕಲಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯನ್ನು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸರಳ ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.
೩. ಪರೀಕ್ಷಾ ಪದ್ಧತಿ :- ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯನ್ನು ಭಯ, ಕೆಳರಿಮೆ ಮೂಡಿಸುತ್ತಿರಬಾರದು. ಅದರಲ್ಲಿ ಸ್ವಯಂ ಪ್ರತಿವಾಗಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಂತಹ ಪರೀಕ್ಷಾಗಳು ಮಾತ್ರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯನ್ನು ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೋಡಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ.
೪. ಪಠ್ಯಕ್ರಮ :- ಮಕ್ಕಳ ಆಸಕ್ತಿ, ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ, ಅಭಿರುಚಿ, ಅಗತ್ಯತೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತಿರಬೇಕು. ಹಾಗಿದ್ದಾಗ ಮಾತ್ರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಕಲಿಯಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ.

೩. ಶಾಲಾ ವಾತವರಣ :- ಮಗುವಿನ ಶಾಲಾ ಸಾಧನೆಗೆ ಶಾಲಾ ವಾತವರಣವು ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಶಾಲೆಯ ಸ್ನೇಹಿತರು, ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಮಗುವಿನ ಕಲಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬಿರುತ್ತದೆ.

ಪಿಯಾಜಿ ಸೂಚಿಸಿದ ನೈತಿಕ ವಿಕಾಸದ ಹಂತಗಳು:-

Stages of Moral Development

1. ನೈತಿಕ ಸದಾಚಾರದ ಹಂತ ಅಥವಾ ಪರಮಾಧಿಪತ್ಯ ಹಂತ Period of heteronomous Morality (ಸುಮಾರು 5-10 ವರ್ಷ)
2. ಸ್ವಯವಾಧಿಪತ್ಯ ನೈತಿಕ ಹಂತ Period of Autonomous Morality (ಸುಮಾರು 10 ವರ್ಷದ ನಂತರ)
೧. ನೈತಿಕ ಸದಾಚಾರದ ಹಂತ ಅಥವಾ ಪರಮಾಧಿಪತ್ಯ ಹಂತ (ಸುಮಾರು 5-10ವರ್ಷ) (Period of Heteronomous morality)
 - ಶಾಲಾ ಪೂರ್ವ ಹಂತ
 - ಸಾಮಾಜಿಕ ವರ್ತನೆ ನಿಯಂತ್ರಿಸುವುದ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುವುದಿಲ್ಲ

- ಪೋಷಕರು ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರಿಂದ ನಿಯಮಗಳು ಬರುತ್ತವೆ, ಅವು ಶಾಶ್ವತ ಬದಲಾಯಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಂಬಿರುತ್ತಾರೆ.
- “ಪರಮಾಧಿಪತ್ಯ” ಇತರರ ಅಧಿಪತ್ಯಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದರ್ಥ
- ಕಡ್ಡಾಯ ವಿದೆಯತೆ ಅವಕ್ಕೆ ಎಂದು ನಂಬಿರುತ್ತಾರೆ.
- ಮಕ್ಕಳು ತಪ್ಪು ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಶಿಕ್ಷೆಗೊಳಗಾಗುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ನಂಬುತ್ತಾರೆ. ಬೌದ್ಧಿಕ ಅಪರಿಪಕ್ವತೆ ನೈತಿಕ ತಿಳಿವಳಿಕೆಯ ಕೊರತೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.

೨. ಸ್ವಯಮಾಧಿಪತ್ಯ ನೈತಿಕ ಹಂತ (ಸುಮಾರು 10 ವರ್ಷದ ನಂತರ) (Period of Autonomous Morality)

- ಸಮವಯಸ್ಕರ ಒಡನಾಟಕ್ಕೆ ಮಕ್ಕಳು ಸ್ವಯಮಾಧಿಪತ್ಯ ಹಂತಕ್ಕೆ ಸಾಗುತ್ತದೆ.
- ಕುರುಡು ವಿಧಯತೆ ತೋರುವುದಿಲ್ಲ
- ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ನಿಯಮ ಮುರಿಯಬಹುದು ಮತ್ತು ಬದಲಿಸಬಹುದು ಎಂದು ತಿಳಿಯುತ್ತಾರೆ.
- ಮಕ್ಕಳ ನಿಯಮಗಳು ಬದಲಾಯಿಸಬಹುದು, ಜನರ ಇಚ್ಛೆಯಂತೆ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಬಲ್ಲವುಗಳೆಂದು ಎಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಕಥೆ ೧:- ಜಾನ್ ಎಂಬ ಚಿಕ್ಕ ಹುಡುಗ ತನ್ನ ಕೊಠಡಿಯಲ್ಲಿರುತ್ತಾನೆ. ಅವನ ತಾಯಿ ಅವನನ್ನು ಊಟಕ್ಕೆ ಕರೆಯುತ್ತರೆ. ಅವನು ಊಟದ ಕೋಣೆಗೆ ಪರವೇಶಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಆ ಕೋಣೆಯ ಬಾಗಿಲಿನ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಕುರ್ಚಿ ಮತ್ತು ಅದರ ಮೇಲೆ ಟೀನಲ್ಲಿ ೧೫ ಕಪ್ಪುಗಳಿದ್ದವು. ಇದಾವುದನ್ನು ತಳಿಯದ ಜಾನ್ ಕೋಣೆಯ ಬಾಗಿಲನ್ನು ತಳ್ಳಿದಾಗ ಅವರ ಹಿಂದಿದ್ದ ೧೫ ಕಪ್ಪುಗಳು ಬಿದ್ದು ಹೊಡೆದು ಹೊದವು.

ಜ್ಞಾನಾತ್ಮ ಸಂರಚನೆಯ ವಿಕಾಸದ ಮಾದರಿ

೧. ಮನೋಗತ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ (Assimilation):-ಹೊಸ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಹಾಗೂ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತುತ ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನ ಸಂರಚನೆಯ ಯುಕ್ತಜಾಗದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ. ಅವುಗಳನ್ನು ನಂತರದ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಆಗಿದೆ.

೨. ಸ್ಥಳಾವಕಾಶ ಒದಗಿಸುವಿಕೆ(Accomodation):- ಮನೋಗತ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ವರ್ತನೆ ಮುಂದಿನ ವರ್ತನೆಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶ ಒದಗಿಸುವಿಕೆ ಮೂಲಾಧಾರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಕೋಹ್ಲಬರ್ಗ್ ನೈತಿಕ ವಿಕಾಸದ ಘಟ್ಟಗಳು

(Kohlberg's Stages of Moral Development)

Lawrence Kohlberg

- Born in 1927, growing up in Bronxville, New York
- Attended Andover Academy in Massachusetts, a demanding private high school
- After high school worked as an engineer while helping in the Israeli cause.
- He then attended the University of Chicago for undergrad and graduate studies
- Taught at the University of Chicago and Harvard.
- Published his dissertation in 1958 at the University of Chicago

ಹಾರ್ವರ್ಡ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯದ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನಿ ಲಾರೆನ್ಸ್ ಕೋಹ್ಲ ಬರ್ಗ್ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ವ ಬಾಲ್ಯದಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗುವ ನೈತಿಕ ವಿಕಾಸದ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ನಾವು ತಿಳಿದಿರುವ ಹಾಗೆ ನೈತಿಕ ತೀರ್ಮಾನಗಳು ಪೋಷಕರು ಹಾಗೂ ಇತರರಿಂದ ಮಾತ್ರ ಬಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಇವರು ಪ್ರಕಾರ ಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ಆಲೋಚನೆ ಮತ್ತು ತಾರ್ಕಿಕತೆ ಮಗುವಿನ ನೈತಿಕ ವಿಕಾಸದಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖ ವಹಿಸುತ್ತವೆ. ನೈತಿಕ ತೀರ್ಮಾನಗಳು ಅವರ ಬೌದ್ಧಿಕ ವಿಕಾಸದಲ್ಲಿ ಮಟ್ಟ, ಅವರನ್ನು ಬೆಳೆಸಿರುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಅವರಿಗೆ ದೊರೆತ ಕಲಿಕಾ ಅನುಭವಗಳ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತವೆ.

೧) ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಪೂರ್ವ ನೈತಿಕ ಹಂತ (4-10)(Period of Pre-Conventional Morality) :-

ಮಗು ಇತರರಿಂದ ಸರಿಯಾದ ತಪ್ಪು ಯಾವುದು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಘಟ್ಟವು ಎರಡು ಹಂತಗಳನ್ನು ಹೊಳಗೊಂಡಿದೆ

೧) ನೈತಿಕ ಶಿಕ್ಷೆ ಭಯದಿಂದ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದರೆ, ಶಿಕ್ಷಿಸುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ನಿರ್ಣಯಕ್ಕೆ ಹಿರಿಯರಿಗೆ ವಿಧಿಯಾಗಿಯಿರುತ್ತಾನೆ.

೨) ಸ್ವಯಂ ಆಸಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಇವನ ವರ್ತನೆಗೆ ಬೆರೆಯುವರು ನೀಡುವ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಮೇಲೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾನೆ. ಪೋಷಕರ ಹೀರಿಯರ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಪಡೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾನೆ.

೨) ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ನೈತಿಕ ಹಂತ (10-13) (Period of Conventional Morality) :-

೧) ಬಾಲಕ ಮತ್ತು ಬಾಲಕಿಯರು ಎಂದು ಕರೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾನೆ. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಗುರುತಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನವಾಡುತ್ತಾನೆ. ಸಂಪ್ರದಾಯ ಕಟ್ಟುಪಾಡುಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾನೆ. ತಿರಸ್ಕಾರದಿಂದ ತಪ್ಪುಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾನೆ ಇತರರ ಆಸೆ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ವರ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಮತ್ತು ತಮ್ಮ ಪರಸ್ಪರ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾರೆ.

೨) ಸಮಾಜ ಗುರುತಿಸಬೇಕು ಒಳ್ಳೆಯನಾಗಿ ಕಾಣಬೇಕು ಒಳ್ಳೆಯ ಕಾರ್ಯದಿಂದ ಗೌರವ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ ಎಂದು ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ನೈತಿಕ ತೀರ್ಮಾನಗಳು ನೀತಿ ನಿಯಮ ಸಂಪ್ರದಾಯದಿಂದ ನಿರ್ಧರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಸಮಾಜ ಒಪ್ಪುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಮಾಜಿಕ ನಿಯಮ ಪಾಲಿಸುತ್ತಾನೆ.

೩) ಸ್ವಯಂ ಸ್ವೀಕೃತ ನೈತಿಕ ಹಂತ (13- ಮೆಲ್ಟಜ್ಜು)(Period of Post Conventional Morality)

೧) ನೈತಿಕ ನಿರ್ಣಯಗಳು ತಾರ್ಕಿಕ ವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ತಾರ್ಕಿಕವಾಗಿ ಆಲೋಚಿಸಲು ಆರಂಭಿಸುತ್ತಾನೆ. ಹಿರಿಯರಿಂದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಬರುವ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಧನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುತ್ತಾನೆ. ಸಮಾಜಕಲ್ಯಾಣ ಮಾನವ ಹಕ್ಕು ರಕ್ಷಿಸುವ ನೈತಿಕ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾನೆ.

೨) ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ತತ್ವಗಳಾದ ಸಮಾನತೆ, ನ್ಯಾಯಪರತತ್ವಗಳಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇರುತ್ತಾನೆ. ತಮ್ಮ ಅಂತಃಪ್ರಜ್ಞೆ ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸಲು ಭಯಿಸುತ್ತಾನೆ.

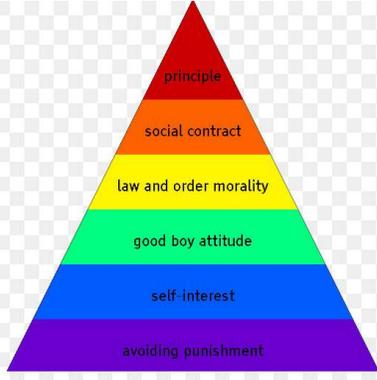
ಕೋಹ್ಲಬರ್ಗ್‌ನ ಕೃತಿಗಳು:-

- ೧) Essays on the Moral Development
- 2) Philosophy of Moral Development (1981)
- 3) Psychology of Moral Development(1984)
- 4) The Meanign and Measurement of Moral Development ವ್ಯಾಗೊಟಿಸ್ಕರವರ ರಚನಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ದೃಷ್ಟಿಕೋನ

ಮನೋ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಕಾಸದ ಹಂತಗಳು

ಪ್ರಖ್ಯಾತ ಮನೋವಿಶ್ಲೇಷಣಾವಾದಿ ಏರಿಕ್ ಎರಿಕ್ ಸನ್ ರವರು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜೀವನದ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಕಾಸವನ್ನು ತಮ್ಮ ಮನೋ-ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಕಾಸದ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಎರಿಕ್ ಸನ್ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವಿಕಾಸದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಅವನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸರದ ಅಂತರ ಕ್ರಿಯೆಯ ಫಲವಾಗಿದೆ. ಉಟ್ಟಿನಿಂದಲೇ ಮಗುವಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಕಾಸ ಅವನನ್ನು ಜೀವನದ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನೊಡ್ಡಿ ಹಲವರು ಒತ್ತಡಗಳಿಗೆ ಅಥವಾ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಘಟನೆಗಳಿಗೆ ಸಿಲುಕಿಸುತ್ತದೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರವಾಗಿ ತನ್ನ ಆದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ವರ್ತಿಸಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬೇಡಿಕೆ ಪೂರೈಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾನೆ. ವ್ಯಕ್ತಿ ಜೀವನದ ಉನ್ನತ ಹಂತಗಳಿಗೆ ಸಾಗಿದಂತೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬೇಡಿಕೆಗಳ ಸ್ವರೂಪವು ಸಹ ಕಠಿಣವಾಗುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತದೆ. ಎರಿಕ್ ಸನ್ ರವರು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜೀವನದ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ಒಟ್ಟು 8 ಪ್ರಮುಖ ಮನೋಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಕಾಸದ ಹಂತಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದ್ದಾನೆ.

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಮನೋ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಿಕಾಸದ ಹಂತ	ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಯೋಮಾನ ಅಥವಾ ಅವಧಿ.
1	ನಂಬಿಕೆ v/s ಅಪನಂಬಿಕೆ	ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ 1/2 ವರ್ಷ
2	ಸ್ವಾಯತ್ತತ್ವ v/s ನಾಚಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಂಶಯ	1/2 - 3 ವರ್ಷ
3	ಉಪಕ್ರಮಿಸುವಿಕೆ v/s ಅಪರಾಧ ಮನೋಭಾವ	3-6 ವರ್ಷ
4	ಕಾರ್ಯಶೀಲತೆ v/s ಕೀಳರಿಮೆ	6-12 ವರ್ಷ
5	ಅನನ್ಯತೆ v/s ಪಾತ್ರ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಗೊಂದಲ	12-20 ವರ್ಷ
6	ಆತ್ಮೀಯತೆ v/s ಏಕಾಂತತೆ	20-45 ವರ್ಷ
7	ಸೃಷ್ಟಿಶೀಲತೆ v/s ನಿಲುಗಡೆ	45-65 ವರ್ಷ
8	ಸಮಗ್ರತೆ v/s ಹತಾಶೆ	65- ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು

- ಮೊದಲನೆಯ ಹಂತ : ನಂಬಿಕೆ v/s ಅಪನಂಬಿಕೆ ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ-1/2
 - ಮಗು ತನ್ನ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿಕೊಳ್ಳಲು ತಾಯಿ ಅಥವಾ ಪೋಷಕರ ಮೇಲೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅವಲಂಬಿಸುತ್ತಾರೆ.
 - ಭದ್ರತೆ ಅಥವಾ ಅಭದ್ರತೆಯ ಭಾವನೆ ಮಗುವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದ, ನಡೆಸಿಕೊಂಡ ಅಥವಾ ಮಗುವಿಗೆ ಒದಗಿಸಿದ ಪ್ರತಿ, ವಿಶ್ವಾಸ ಹಾಗೂ ರಕ್ಷಣೆಯ ಭಾವನೆಯ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ.
 - ಮಗು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವ ನಂಬಿಕೆ ಅಥವಾ ಅಪನಂಬಿಕೆ ತಾಯಿ ಅಥವಾ ಇತರ ಪೋಷಕರು ಒದಗಿಸುವ ವಾತಾವರಣ ಹಾಗೂ ಅವರ ವರ್ತನೆಯ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ.
- ಸ್ವಾಯತ್ತತೆ v/s ನಾಚಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಂಶಯ 1/2-3
 - ಹೊಸದಾಗಿ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾದ ಗತಿ ಕೌಶಲ್ಯಗಳು ಅಥವಾ ದೈಹಿಕ ಕೌಶಲ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಭಾಷಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದೊಂದಿಗೆ ತನ್ನ ಪರಿಸರವನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸುವ ಮೂಲಕ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆ ಮತ್ತು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಗಳಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾನೆ.
 - ವಿವಿಧ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಸ್ವಾಯತ್ತತೆ ಭಾವನೆ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ತನ್ನ ಮಿತಿಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶನೀಡಬೇಕು.
 - ಪೋಷಕರು ಅತಿಯಾದ ಮಮತೆ ಅಥವಾ ಅತಿಯಾದನಿಯಂತ್ರಣ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಾಕಷ್ಟು ಅವಕಾಶ ನೀಡದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಮಾನ ಅಥವಾ ಸಂಶಯ ಮೂಡುತ್ತದೆ.
 - ಭಾವನೆಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಸಮತೋಲನ ಸಾಧಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.
- ಉಪಕ್ರಮಿಸುವಿಕೆ v/s ಅಪರಾಧ ಮನೋಭಾವ 3-6
 - ಹಲವಾರು ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಪ್ರಶ್ನಿಸುತ್ತಾನೆ. ತನ್ನ ಪರಿಸರವನ್ನು ಅನ್ವೇಷಿಸುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಹಲವಾರು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಯೋಚಿಸಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.
 - ಪೋಷಕರು ಅವನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ, ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸದಿದ್ದಲ್ಲಿ, ಟಿಪ್ಪಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಅವನಲ್ಲಿ ಅಪರಾಧ ಮನೋಭಾವ ಮೂಡುತ್ತದೆ.
 - ಇದು ಒಂಜರಿಯುವಿಕೆ, ಅನಿಶ್ಚಯತೆ ಮತ್ತು ಉಪಕ್ರಮಿಸುವಿಕೆಯ ಕೊರತೆಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ.
 - ಇದನ್ನು ನಾವು ಅವನ ಕಾರ್ಯ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.
- ಕಾರ್ಯಶೀಲತೆ v/s ಕೀಳರಿಮೆ 6-12
 - ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳು ಶಾಲೆಗೆ ಬರುವ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ.

- ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ಶಾಲಾ ವಾತಾವರಣ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಉತ್ತಮ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಒತ್ತಡ ಹೇರುತ್ತದೆ.
 - ಶಾಲೆ ಮನೆ, ಇತರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಿಗೆ ಉತ್ತಮವಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಅವನ ಬೌದ್ಧಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಗಳಿದರೆ ಗತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಉತ್ತಮ ಸಾಧನೆ ತೋರಿದರೆ ಅವನಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯಶೀಲತೆಯ ಬಾವ ಮೂಡುತ್ತದೆ.
 - ಅವನ ಸಾಧನೆ ಸಮಸ್ಯರಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇದ್ದರೆ ಕೀಳರಿಮೆ ಭಾವನೆ ಮುಡುತ್ತದೆ.
- ಅನನ್ಯತೆ v/s ಪಾತ್ರ ನಿರ್ವಹಣೆ ಗೊಂದಲ 12-20
 - ಹದಿಹರೆಯದವರು ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ಮೂಲಕ ತಮ್ಮ ಮನೋ- ಸಾಮಾಜಿಕ ಅನನ್ಯತೆಯನ್ನು ಪುನರ್ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.
 - ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಅನನ್ಯತೆ ಭಾವನೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಅವರ ದೈಹಿಕ ಅಥವಾ ಶಾರೀರಿಕ ಬದಲಾವಣೆ, ಭವಿಷ್ಯದ ಶಿಕ್ಷಣ ವೃತ್ತಿ ಬಗ್ಗೆ ಅವರು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ನಿರ್ಧಾರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಉಂಟಾಗುವ ಉದ್ದೇಗ ಮತ್ತು ಒತ್ತಡಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ.
 - ಅನನ್ಯತೆಯ ಭಾವನೆಯ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಓದಿನ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿನ ಗೊಂದಲ / ಸಂಘರ್ಷ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾನೆ ಎಂಬುದರ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ.
 - ರಚನಾತ್ಮಕ ಪಾತ್ರ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮೂಲಕ ಹದಿಹರೆಯದವರು ತಮ್ಮ ಅನನ್ಯತೆ ಹಾಗೂ ಪಾತ್ರ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಗೊಂದಲವನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು.
 - ಸೃಷ್ಟಿಶೀಲತೆ v/s ಏಕಾಂತತೆ 20-45
 - ವ್ಯಕ್ತಿ ಆತ್ಮೀಯತೆ ಅಥವಾ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಡನೆ ಉತ್ತಮ ಬಾಂಧವ್ಯ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.
 - ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅಹಂಗೆ ದಕ್ಕಿಯಾದರು ಸಹ ಉತ್ತಮ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು.
 - ಇಂತಹ ಸಂಬಂಧ ಗಂಡ- ಹೆಂಡತಿ, ಶಿಕ್ಷಕ-ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ, ಆತ್ಮೀಯ ಸ್ನೇಹಿತರ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.
 - ಆತ್ಮೀಯ ವಿರುದ್ಧವಾದರೆ, ಅನನ್ಯತೆ ಇನ್ನೋರ್ವ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಡನೆ ಜೋಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿದ್ದರೆ, ಸಂಬಂಧಗಳು ಕಡಿಮೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಭಾವನೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ.
 - ಆತ್ಮೀಯತೆ ಮತ್ತು ಏಕಾಂತತೆಯ ಸಂಘರ್ಷ ನಿವಾರಿಸಲು ತನ್ನ ವ್ಯಕ್ತಿವನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದರೊಂದಿಗೆ ಆತ್ಮೀಯತೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
 - ಸೃಷ್ಟಿಶೀಲತೆ v/s ನಿಲುಗಡೆ 45-65
 - ಸೃಷ್ಟಿ ಶೀಲತೆಯ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾನೆ.
 - ಮಕ್ಕಳ ಪೋಷಣೆ, ಯುವಕರಿಗೆ ನಿಡುವ ನಿರ್ದೇಶನ ಹಾಗೂ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಈ ವಯಸ್ಕಿ ಸೃಜನಶೀಲ, ಉತ್ಪಾದನಾತ್ಮಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಉಪಯುಕ್ತನಾಗುತ್ತಾರೆ.
 - ಸೃಷ್ಟಿಶೀಲತೆಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಹಂ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಮತ್ತು ಸ್ವಾರ್ಥತೆ ಸಹ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇದು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಆತ್ಮಮಗ್ನತೆ ನಿಷ್ಕ್ರಿಯವಾಗುತ್ತದೆ.
 - ಹೆಚ್ಚು ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ತುಂಬುವ ಮೂಲಕ ಸಮಾಜಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಮುಂದಿನ ಜನಾಂಗಕ್ಕೆ ಕೈಲಾದ ಸೇವೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವಂತೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು.
 - ಸಮಗ್ರತೆ v/s ಹತಾಶೆ 65- ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು
 - ಜೀವನದ ವಿವಿಧ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ಎದುರಾದ ಗೊಂದಲಗಳನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಿ ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಂಡಿರುವುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.
 - ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಆತ್ಮತ್ಯಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ಸಂತುಷ್ಟಿಯ ಭಾವವನ್ನು ಸುಚಿಸುತ್ತದೆ.
 - ಅವನ ಸಾಧನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ದೊರೆತಿರುವ ತೃಪ್ತಿ ತನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಹಾಗೂ ಸುತ್ತಲಿನ ವಿಶ್ವದ ಬಗ್ಗೆ ಧನಾತ್ಮಕ ಮನೋಭಾವ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.
 - ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಓದಿನ ಹಂತದ ಗೊಂದಲ ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅವನು ಹತಾಶೆ, ಆತ್ಮತ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೋಲುತ್ತಾರೆ.
 - ಓದಿನ ಜೀವನದ ಬಗ್ಗೆ ಜಿಗುಪ್ಸೆಯಾಗುತ್ತಾನೆ.
 - ಸಮಗ್ರತೆ ಮತ್ತು ಹತಾಶೆಯ ಸಮತೋಲನವನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡಿ ಹಾಗೂ ಉತ್ಪಾದನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಕಳೆಯುವಂತೆ ಅವರನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು.

ಭಾಷಾ ವಿಕಾಸ ಹಂತಗಳು Stages of Language Development

- ಭಾಷಾ ಪೂರ್ವ ಹಂತ
 - ಮಗುವಿನ ಭಾಷಾ ವಿಕಾಸದ ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಪ್ರಮುಖ ಬದಲಾವಣೆಗಳು ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತಿವೆ.
 - 1-3ತಿಂಗಳು- ಅಳುವಿಕೆ, ಸಂಜ್ಞೆ ಮಾಡುವಿಕೆ,ಕೂಗುವಿಕೆ ಮತ್ತೆ ಅಸಂಬದ್ಧ ಧ್ವನಿ ಮಾಡುವಿಕೆ
 - 4-6 ತಿಂಗಳು- ತೊದಲುತೆ, ಇತರರು ಮಾತನಾಡಿದಾಗ ಧ್ವನಿ ಹೊರಡಿಸುವುದು.
 - 7-11ತಿಂಗಳು- ಲಲಾಕರಿಸುವಿಕೆ, ತನ್ನ ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಪುನರಾವರ್ತಿಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಇತರರು ಧ್ವನಿಯನ್ನು ಅನುಕರಿಸುವಿಕೆ.

2. ಏಕಪದ ಉಚ್ಚಾರಣೆಯ ಹಂತ
 1. 12ನೇ ತಿಂಗಳು- ಮೊದಲ ಪದ ಉಚ್ಚಾರಣೆ 1-3(ಮಗು ಬಳಸುವ ಪದಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ)
 2. 18ನೇ ತಿಂಗಳು- ಒಂದು ಪದದ ವಾಕ್ಯಗಳು-18-22
 3. ಉದಾ:- ನಯ, ಅಪ್ಪ, ಅಮ್ಮ, ಅಣ್ಣ, ಅನ್ನ, ಇತ್ಯಾದಿ.
 4. ತೊದಲುಮಿಕೆ ಅನುಕರಣೆಯ ಮೂಲಕ ಕಲಿಕೆ,ನಾಲಿಗೆ ತುಟಿಗಳ ಮೇಲೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಕೊರತೆ ಉಚ್ಚಾರಣೆ ದೋಷಗಳು ಕಾರಣವಾಗುತ್ತವೆ.
 5. ಯಾವ ಪದ ಮಗು ತೊದಲುಮಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಳಸುತ್ತಾನೋ ಆ ಪದ ಉಚ್ಚಾರ ಬೇಗ ಕಲಿಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.
3. ದ್ವಿಪದ ವಾಕ್ಯಗಳ ಹಂತ
 1. 2 ವರ್ಷಗಳು - ಎರಡು ಪದಗಳ ವಾಕ್ಯಗಳು ಪದ ಸಂಖ್ಯೆ 270-300ಪದಗಳು
 2. ಕಾರ್ಯತತ್ವ ಪೂರ್ಣ ವಾಕ್ಯಗಳ ಬಳಕೆ
 3. ಉದಾ:- ಹಾಲುಕೊಡು, ಅನ್ನಬೇಕು, ಗೊಂಬೆ ಬೇಕು, ಆಟ ಆಡುತ್ತೇನೆ. ಇತ್ಯಾದಿ.
4. ವಾಕ್ಯ ರಚನಾ ನಿಯಮ ರೂಪಿಸುವ ಹಂತ
 1. ಉಚ್ಚಾರಣೆ ಹೊಸ ಪದಗಳ ಕಲಿಕೆ, ಪದಗಳಿಗೆ ಅರ್ಥ ಜೋಡಣೆ ಮತ್ತು ಪದಗಳನ್ನು ಜೋಡಿಸಿ ವಾಕ್ಯರಚನೆ ಈ ನಾಲ್ಕು ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸುದಾಹರಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ.
 2. ಸುದಾರಣೆ ಪ್ರಮಾಣ ಮಗುವಿನಲ್ಲಿ ಕಲಿಯಲು ಇರುವ ಬಯಕೆ, ಮಗು ಬಾಷೆಯ ವಿವಿಧ ಅಂಶಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭುತ್ವ ಗಳಿಸುತ್ತಾನೆ.

ವಯಸ್ಸು	ವಾಕ್ಯ ವಿಕಾಸದ ಲಕ್ಷಣ	ಪದ ಸಂಖ್ಯೆ
2 1/2 ವರ್ಷ	ಮೂರು ಪದದ ಪೂರ್ಣ ವಾಕ್ಯಗಳ ಬಳಕೆ, ಸಾಂಕೇತಿಕ ಬಾಷೆ	450ಪದಗಳು
3 ವರ್ಷ	ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಸರಳ ವಾಕ್ಯಗಳ ಬಳಕೆ, ಸರಳ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ಕಥೆ ಹೇಳುವಿಕೆ	900 ಪದ
3 1/2 ವರ್ಷ	4-5 ಪದಗಳ ವಾಕ್ಯಗಳ ಬಳಕೆ, ವ್ಯಾಕರಣಬದ್ಧ ವಾಕ್ಯಗಳ ರಚನೆ	1200 ಪದ
4 ವರ್ಷ	ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಪದಗಳ ಮೂಲಕ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಬಲ್ಲರು, ಕಲ್ಪನಾ ಮತುಗಳು	1500ಪದ
5 ವರ್ಷ	ಉತ್ತಮ ಹಾಗೂ ಸಂಕೀರ್ಣ ವಾಕ್ಯ ರಚನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಸಂಕೀರ್ಣ ಪದಗಳನ್ನು ಬಲಿಸಿ ಕಥೆ ಹೇಳಬಲ್ಲರು	1800 ಪದ
6-8 ವರ್ಷ	ಸುಸಂಕೃತ ಮಾತುಗಳ ಬಳಕೆ, ಭಾಷಾ ಕೌಶಲಗಳ ಗಳಿಕೆ, ವ್ಯಾಕರಣ ನಿಯಮಗಳ ಬಳಕೆ, ವಾಕ್ಯ ರಚನಾ ನಿಯಮಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭುತ್ವ ಸ್ಥಾಪನೆ.	2000 ಪದ

ವಿಕಾಸಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಗಳು

1. ಹಸುಳಿತನ ಮತ್ತು ಪೂರ್ವ ಬಾಲ್ಯದ ವಿಕಾಸಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಗಳು
 - ✓ ಗಟ್ಟಿಯಾದ ಆಹಾರ ಸೇವಿಸಲು ನಡೆಯು ಮತ್ತು ಮಾತನಾಡಲು ಕಲಿಯುವುದು.
 - ✓ ಮಲ ಮೂತ್ರ ವಿಸರ್ಜನೆಯ ಮೇಲೆ ಹತೋಟಿ
 - ✓ ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣು ಸಾಮಾನ್ಯ ಭೇದ ಗ್ರಹಿಸಿ, ಗಂಡು ಅಥವಾ ಹೆಣ್ಣಿಗೆ ಸಹಜವಾದ ಗಾಂಧಿಯ ಮತ್ತೆ ವಿನಯಶೀಲತೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
 - ✓ ಶಾರೀರಿಕ ದೃಢತೆ, ಭೌತಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ನೈಜತೆಯ ಸರಳ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
 - ✓ ತಂದೆ ತಾಯಿ ಒಡಹುಟ್ಟಿದವರು ಮತ್ತು ಇತರರ ಭಾವ ಜೀವನದ ಒಂದಾಗಿ ಬೆರೆಯಲು ಕಲಿಯುವುದು.
 - ✓ ಓದು ಕಲಿಯಲು ಸಿದ್ಧನಾಗಿರುವುದು. ಸರಿ ತಪ್ಪು ಬೇದ ಗುರುತಿಸಿ ಅಂತಃ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತದೆ.
2. ಉತ್ತರ ಬಾಲ್ಯದ ವಿಕಾಸಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯ
 - ✓ ದೈನಂದಿನ ಆಟಗಳಿಗೆ ದೈಹಿಕ ಕುಶಲತೆಗಳನ್ನು ಕಲಿಯುವುದು.
 - ✓ ತಾನು ಪ್ರಗತಿಶೀಲ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂದು ನಂಬಿ ತನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಪರಿಪೂರ್ಣ ಮನೋಭಾವ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
 - ✓ ಸಮ ವಯಸ್ಕರೊಡನೆ ಹೊಗಳಲು ಕಲಿಯುವುದು.
 - ✓ ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪಾತ್ರ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಕಲಿಯುವುದು.
 - ✓ ಓದು ಬರಹ ಲೆಕ್ಕ ಮಾಡುವಂತಹ ಮೂಲಭೂತ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
 - ✓ ನಿತ್ಯ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
 - ✓ ಅಂತಃ ಪ್ರಜ್ಞೆ ನೈತಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಮೌಲ್ಯ ಮಾನದಂಡ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
 - ✓ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಸಾಧಿಸುವುದು.
3. ತಾರುಣ್ಯ ಹಂತದ ವಿಕಾಸಾತ್ಮಕ ಹಂತಗಳು
 - ✓ ಪಾಲಿಗೆ ಬಂದ ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣಿನ ಪಾತ್ರ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಸ್ವೀಕರಿಸುವುದು.
 - ✓ ಸಮ ವಯಸ್ಕರೊಂದಿಗೆ ಉಚಿತ ಹೊಸ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದುವುದು.
 - ✓ ತಂದೆ ತಾಯಿ ಮತ್ತು ಹಿರಿಯರ ಭಾವಬಂಧನದಿಂದ ಮುಕ್ತರಾಗುವುದು.
 - ✓ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಭರವಸೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.

- ✓ ತನ್ನ ಶಕ್ತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಪೌರನಾಗಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಬೌದ್ಧಿಕ ಕುಶಲತೆಗಳು ಮತ್ತು ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ✓ ಸಾಮಾಜಿಕ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ಹೊರಲು ಇಚ್ಛಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಸಾಧಿಸುವುದು.
- ✓ ವಿವಾಹ ಮತ್ತು ಕುಟುಂಬ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
4. ಪ್ರೌಢವಸ್ಥೆ ಅಥವಾ ವಯಸ್ಕ ಹಂತದ ವಿಕಾಸಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯ
 - ✓ ಜೀವನ ಸಂಗಾತಿ ಆಯ್ಕೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
 - ✓ ಹೊಸ ಸಂಸಾರ ಅಥವಾ ಬಾಳಲು ಕಲಿಯುವುದು.
 - ✓ ಮಕ್ಕಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ಪೋಷಣೆ ಬಗ್ಗೆ ಗಮನ ಕೊಡುವುದು.
 - ✓ ಕುಟುಂಬದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
 - ✓ ವೃತ್ತಿಯೊಂದರಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯನಿರತನಾಗುವುದು.
 - ✓ ನಾಗರಿಕನ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು.
 - ✓ ತನಗೆ ಅನುಕೂಲವೆನಿಸಿದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಯೊಂದಿಗೆ ಗುಂಪಿನೊಂದಿಗೆ ನಿಕಟ ಸಂಪರ್ಕವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
5. ಮಧ್ಯವಯಸ್ಸಿನ ವಿಕಾಸಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಗಳು
 - ✓ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪೌರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು.
 - ✓ ತನ್ನ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಆರ್ಥಿಕ ಮಟ್ಟವೊಂದನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು.
 - ✓ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯುತ ಹಾಗೂ ಸುಖ ಸಂತೋಷದಿಂದ ಕೂಡಿದ ಪ್ರೌಢ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಾಗಲು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವುದು.
 - ✓ ವಿರಾಮ ವೇಳೆಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
 - ✓ ತನ್ನ ಬಾಳ ಸಂಗಾತಿಯೊಂದಿಗೆ ಸರಿಸಮಾನ ವ್ಯಕ್ತಿ-ವ್ಯಕ್ತಿ ಸಂಬಂಧ ಪಡೆದಿರುವುದು.
 - ✓ ವಯೋಮಾನದಲ್ಲಿ ಆಗುವ ದೈಹಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ಸ್ವೀಕರಿಸಿ ಅವುಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
 - ✓ ವೃದ್ಧರಾದ ತಂದೆ ತಾಯಿ ಗಳಿಗೆ ಹೊರವಿಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
6. ವೃದ್ಧಾಪ್ಯದ ವಿಕಾಸಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಗಳು
 - ✓ ಕ್ಷೀಣಿಸುತ್ತಿರುವ ದೈಹಿಕ ಬಲ ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
 - ✓ ನಿವೃತ್ತ ಜೀವನ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆಯಾದ ವರಮಾನಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
 - ✓ ಜೀವನ ಸಂಗಾತಿಯ ಮರಣಕ್ಕೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
 - ✓ ಸಮವಯಸ್ಕರೊಡನೆ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಬಾಂಧವ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
 - ✓ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕ ಆಚಾರಗಳನ್ನು ಮುನ್ನಿಸುವುದು.
 - ✓ ತೃಪ್ತಿಕರವಾದ ಭೌದ್ಧಿಕ ಜೀವನ ಸೌಲಭ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿಕೊಡುವುದು.

ವಿಕಾಸಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಗಳ ಪ್ರಭುತ್ವಗಳಿಸಲು ಪ್ರಾಥಮ ಬೀರುವ ಅಂಶಗಳು

- ✓ ಸಾಮಾನ್ಯ ಅಥವಾ ತೀವ್ರಕರವಾದ ವಿಕಾಸದ ಮಟ್ಟ
- ✓ ವಿಕಾಸ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಕಲಿಯಲು ದೊರೆತ ಅವಕಾಶ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭುತ್ವಗಳಿಸಲು ದೊರೆತ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ
- ✓ ಅಭಿಪ್ರೇಕ್ಷಣೆ
- ✓ ಉತ್ತಮ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ದೈಹಿಕ ನ್ಯೂನತೆಗಳಿಲ್ಲದಿರುವುದು.
- ✓ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಟ್ಟದ ಬುದ್ಧಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು
- ✓ ಸೃಜನಶೀಲತೆ

ಮಕ್ಕಳ ವಿಕಾಸದ ತತ್ವಗಳು:-

1. ಅನುನುತಿಯುತೆ ಮತ್ತು ಪರಿಶರಣಕ ನಡವಿಲ ಅನ್ಯೋನ್ಯ ಕ್ರಿಯೆಯು ಘಟಕ ವಿಕಾಸ
2. ವಿಕಾಸ ಒಂದು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾದ ವಿಕಾಸಾತ್ಮಕ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.
3. ವಿಕಾಸ ಲಿಂಗತರನಾದುದು
4. ವಿಕಾಸ ಶರಣತರನಾದುದು
5. ವಿಕಾಸ ವ್ಯಕ್ತಿಗತ ಶಕ್ತಿಯೆಯಾಗಿದೆ.
6. ವಿಕಾಸದಿಂದ ಏಕ ಶಾಶ್ವತದೇಗೆ ವಿಕಾಸ ಶಾಗುತ್ತದೆ.
7. ವಿಕಾಸದ ವಿಕಾಸ ಅಂಶಗಳ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಅಂತರ ಶರಣತರನ ಹೊಂದಿದೆ
8. ವಿಕಾಸವು ಶಾಗುಣ್ಯದಿಂದ ಲಿಂಗತರನದೇಗೆ ಶಾಗುತ್ತದೆ.
9. ಶಕ್ತಿಯ ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆಯು ತತ್ವ:-ವಿಕಾಸವು ಪಕ್ಕತೆ ಹಾಗೂ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿದೆ. ಒಂದು ಮಗುವಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾದಂತೆ ಮಗುವಿನ ಸುತ್ತಲಿನ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕಲಿಕೆಯ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ತರಬೇತಿಯಿಂದ ಉಂಟಾದದ್ದು ಪಕ್ಕತೆಯಿಂದ ಉಂಟಾದದ್ದು

ವಿವರಣೆ

೧. **ನಿಕಾಶನು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾದ ಬದಲಾವಣೆಯ ತತ್ವ :-** ಶೀಘ್ರವಾಗಿ ಮತ್ತು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗದು. ಹಿಂದಿನ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ.
೨. **ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಅಂತ ತಾರತಮ್ಯ ತತ್ವ :-** ಅದೆ ವಯಸ್ಸಿನ ಹುಡುಗರು ಮತ್ತು ಹುಡುಗಿಯರಿಗೆ ಹೊಲಿಸಿದರೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ತಾರತಮ್ಯ ವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಬಾಲಕರು ಬಾಲಕಿಯರಿಗಿಂತ ಸದೃಶವಾಗಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತಾರೆ.
೩. **ನಿಕಾಶನ ಅಂತರ ಸ್ತಂಭ ತತ್ವ :-** ವಿಕಾಸದಿಂದ ಭಾವನಾತ್ಮಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಅಂತರಿಕವಾಗಿ ಸಂಭಂಧ ಹೊಂದಿದೆ.
೪. **ನಿಕಾಶನ ಅನುವಂಶೀಯತೆ ಹಾಗೂ ಪರಿಶ್ರಮ ತತ್ವ :-** ವಿಕಾಸದ ಮೇಲೆ ಅನುವಂಶೀಯ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ಎರಡು ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ. ಉತ್ತಮ ವಿಕಾಸವಾದರೆ ತಂದೆ ತಾಯಿಯಿಂದ ಬಂದ ಅನುವಂಶೀಯತೆಗಳ ಕಾರಣ ವಾಗಿದೆ.
೫. **ಸೆಪೆಲೋ-ಕಾಡಲ್ ತತ್ವ**
 - ಭ್ರೂಣದ ತಲೆಯ ಕಾಲುಗಳಿಗಿಂತ ಬೇಗ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹೋದುದು. ಸೆಪೆಲೋ ಕಾಡಲ್ ತತ್ವ- ಮಗುವಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ತಲೆಯಿಂದ ಪ್ರಾರಂಭವಾಗಿ ಕಾಲಿನೆಡೆಗೆ ಸಾಗುವುದು.
೬. **ನಿಕಾಶನ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ತತ್ವ :-** ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಬಿನ್ನವಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲರಲ್ಲೂ ಒಂದ ರೀತಿಯ ವಿಕಾಸ ಕಾಲ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ
7. **ಫ್ರಾಕ್ಲೆಮಾ ಡಿಸ್ಟೆಲ್ ತತ್ವ :-**
 - ಮಗುವಿನ ಕೆಂದ್ರ ಭಾಗದಿಂದ ಪರಿಧಿ ಕಡೆಗೆ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಸಾಗುತ್ತದೆ ಇದನ್ನೇ ಫ್ರಾಕ್ಲೆಮಾ ಡಿಸ್ಟೆಲ್ ತತ್ವ ಎನ್ನುವರು
೮. **ನಿರಂತರತೆ ತತ್ವ :-** ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಸಾವಿನ ವರೆಗೆ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತದೆ. ನಿರಂತರತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
೯. **ಜಲನ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ತತ್ವ :-** ಒಂದೇ ಸಂಸ್ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಕಾಸವು ಒಂದೇ ಅನುಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಉದಾ:- ಮಗು ಮೊದಲು ತೆವಳುವುದು, ಅಂಟಗಾಲು, ನಂತರ ನಡೆಯುವುದು ಇದು ಅನುಕ್ರಮವಾದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ.
೧೦. **ನಿರೀಕ್ಷಿತವಾದುದು :-** ಪರಿಸರದ ಅಂಶಗಳಿಂದ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತದೆ. ವಿಕಾಸ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗುವ ಗುಣ ಹೊಂದಿದ್ದರಿಂದ ಇದು ನಮ್ಮವಾದದ್ದು
11. **ಇದು ಜಲನ ನಿರೀಕ್ಷಿತ ಅಧ್ಯಯನ**
 - ವಿಕಾಸವನ್ನು ಹಲವು ವಿಜ್ಞಾನಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅಂದರೆ- ನರವಿಜ್ಞಾನ, ತಳಶಾಸ್ತ್ರ, ಬ್ರೂನಶಾಸ್ತ್ರ, ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ ಇತ್ಯಾದಿ
೧೨. **ವ್ಯಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಹಾಳಿತತ್ವ :-** ವಿಕಾಸದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಇದೆ, ಹಾನಿಯೂ ಇದೆ. ವಿಕಾಸ ವಾದಂತೆ ಕೇವಲವೂ ಗಣಗಳು ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಫಾರ್ಮ್ ಕಾಲದ ನುಣುಪುಗಳು:-

- ಹೊಸ ಹವ್ಯಾಸ ಮತ್ತು ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳ ಕಾಲ ಆದ್ದರಿಂದ ಇದು "ನವನಿರೀಕ್ಷಿತ ಕಾಲ"
- ಹಾರ್ಮೋನಿಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆಗಳ ಕಾಲ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ದೈಹಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಕಾಲ ಆದ್ದರಿಂದ "ಬೆಳವಣಿಗೆ ಬುಕ್"
- ಗೊಂದಲ ಉದ್ದಗಲ ಭವನಾತ್ಮಕ ಶಿಫ್ಟ್‌ಗತಿಯ ಬದಲಾವಣೆಯ ಕಾಲ "ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಕಾಲ"
- ಬಾಲವಸೆಯ ಅಂತ್ಯ ದಿಂದ ವಯಸ್ಕದ ಪ್ರಾರಂಭದ ಕಾಲ "ನೂರೇನೂರನೆಯ ಕಾಲ"
- ಸ್ವಾನಂದನೆಯ ಕಾಲ
- ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಕಾಲ
- ದಿನನಿತ್ಯದ ಕಾಲ
- ಬಾಲ ಸಂಗಾತಿಯ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವ ಕಾಲ "ಜಿಯೋ ಕಾಲ"
- ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಅನುಕರಣೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ "ಸೈಕ್ಲಿ ಸೂಟ್ ಕಾಲ"
- ಆವೇಶ ಉದ್ದಗಲಗಳ ಕಾಲ
- ಅನಿರೀಕ್ಷಿತ ಕಾಲ
- ಈ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತರಣ ಮತ್ತು ತರಣಿಯಲ್ಲಿ ಭಾವನಾತ್ಮಕ, ಮಾನಸಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಅನೇಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುವುದರಿಂದ ಈ ಕಾಲವನ್ನು 'ನವನಿರೀಕ್ಷಿತ ಕಾಲ' ಎನ್ನುವರು
- ಹೆಚ್ಚು ಹೊಗಳಿಕೆ, ಉತ್ತೇಜನ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಈ ಕಾಲವನ್ನು 'ನೈಫದೀಕರಣ ಕಾಲ' ಎನ್ನುವರು
- ಹೊಸ ಕೌಶಲ್ಯ, ಅಭಿರುಚಿ, ಅವ್ಯಾಸ ಕಲಿಯುವ ಕಾಲ "ಕಲಿಕೆಯ ಕಾಲ" ಎನ್ನುವರು
- ಸಾಹಸದ ಕಾಲ, ಗುಂಪುಗಾರಿಕೆಯ ಕಾಲ, ಗುರುತಿಸುವ ಕಾಲ,

ಬೆಳವಣಿಗೆ	ವಿಕಾಸ
ದೈಹಿಕ ಅಂಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ	ಸಾಮಾಜಿಕ, ಬೌದ್ಧಿಕ, ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಅಂಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ
ಬಾಹ್ಯ ಅಂಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ	ಆಂತರಿಕ ಅಂಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ
ಏಕತ್ರ ತೂಕ, ಗಾತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ	ವಿಕಾಸ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ

ಪರಿಮಾಣಾತ್ಮಕ
ಮೆಲ್ಯೂಟಿಕ್ ಗುರುತಿಸಬಹುದು
ಪ್ರೌಢಿಮೆ ತಲುಪಿದಾಗ ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ

ಗುಣಾತ್ಮಕ
ಮೆಲ್ಯೂಟಿಕ್ ಗುರುತಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ
ನಿರಂತರವಾದ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗಿದೆ

ವ್ಯಾಗೋಟ್ಸ್ಕಿಯವರ Vygotsky (one Of Proximal

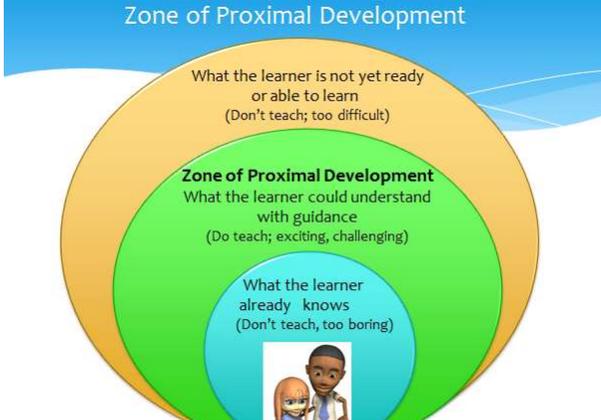
**Quotations from
Lev Vygotsky
(1896-1934)**

- Children construct their knowledge
- Development can not be separated from its social context
- Prior conceptions and new concepts are interwoven
- Language plays a central role in mental development

Development)

ಇವರು Zone Of Proximal Development ಎಂಬ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು. ಈ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವ ಯಾವುದೇ ನೆರವಿಲ್ಲದೇ ಕಲಿಯುವುದಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ನೆರವು ಪಡೆದು ಕಲಿಯುವುದಕ್ಕೂ ನಡುವಿನ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಹೇಳಲಾಗುತ್ತದೆ

ಇವರ ಗ್ರಂಥ:- ವಿವೇಚನೆ ಮತ್ತು ಭಾಷೆ

ಅನ್ಯೂನ್ಯ ಬೋಧನೆಯ ನಾಲ್ಕು ವಿಧಗಳು

೧. ಊಹಿಸುವುದು (Predicting)
 ೨. ಪ್ರಶ್ನಿಸುವುದು (Questioning)
 ೩. ಪರಿಶೀಲನೆ (Clarifying)
 ೪. ಸಾರಾಂಶ (summarizing)
- ಭಾಷೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳು**
- ಸಂಕೇತಗಳು
 - ನಿಯಮಗಳು

➤ ಸಂವಹನವನ್ನು ಹೊಂದುವುದು

	Piaget	Vygotsky
Sociocultural context	Little emphasis	Strong emphasis
Constructivism	Cognitive constructivist	Social constructivist
Stages	Strong emphasis on stages of development	No general stages of development proposed
Key processes in development & learning	Equilibration; schema; adaptation; assimilation; accommodation	Zone of proximal development; scaffolding; language/dialogue; tools of the culture
Role of language	Minimal – Language provides labels for children's experiences (egocentric speech)	Major – Language plays a powerful role in shaping thought
Teaching implications	Support children to explore their world and discover knowledge	Establish opportunities for children to learn with the teacher and more skilled peers

ಅಧ್ಯಾಯ-3

ಕಲಿಕಾ ಸ್ತರಿಯುಗಳು ಮತ್ತು ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು

ಅಧ್ಯಾಯ-1 | ಅಧ್ಯಾಯ-2 | ಅಧ್ಯಾಯ-3 | ಅಧ್ಯಾಯ-4 | ಅಧ್ಯಾಯ-5
ಅಧ್ಯಾಯ-6 | ಅಧ್ಯಾಯ-7 | ಅಧ್ಯಾಯ-8 | ಅಧ್ಯಾಯ-9 | Will add Soon

Psy Home | Content Tab

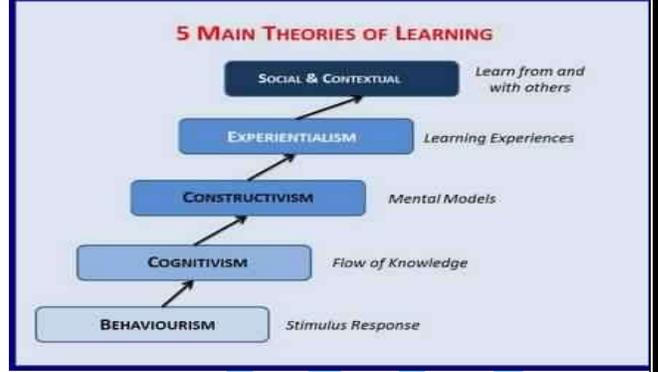
- ▲ ವರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಕಲಿಕೆ ಎನ್ನುವರು.
- ▲ ಭೀಷ್ಮ ರೀತಿಯ ವರ್ತನೆಗಳು ಕಲಿವಿನ ಫಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.
- ▲ ಕಲಿವು ನಿತಂತರ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ.

ವ್ಯಾಖ್ಯೆಗಳು:-

“ಕಲಿಕೆ ಎನ್ನುವ ಪದ ಸನ್ನಿವೇಶದ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ವರ್ತನೆಯಲ್ಲಾಗುವ ಎಲ್ಲಾ ಮಾರ್ಪಾಡುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.”
-ಗಾರ್ಡನ್ ನರ್ಮರ್ಫ

“ಅನುಭವಗಳ ಮೂಲಕ ವರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಕಲಿಕೆ ಎನ್ನುವರು.”

-ಗೇಟ್ಸ್

ಮತ್ತು ಇತರರು

“ತರಬೇತಿ ಮತ್ತು ಅಭ್ಯಾಸಗಳ ಮೂಲಕ ವರ್ತನೆಯ ಉಗಮ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಪಾಡನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯೇ ಕಲಿಕೆ”
- ಕ್ರಾಸ್ ಬಕ್

ಹೆಚ್ಚು ಕಡಿಮೆ ನಮ್ಮದೆ ವಯಸ್ಸಿನವರೊಡನೆ ಅವರಂತೆ ಸಾಗುವುದೇ ಪರಿಪಕ್ವತೆ - ಲಿಂಡ್‌ಗ್ರೆನ್

‘ವರ್ತನಾ ಸಂಘಟನೆಯಲ್ಲಾಗುವ ಬದಲಾವಣೆಯೇ ಕಲಿಕೆ’
-ವುಡ್‌ರಫ್

‘ಪ್ರಯತ್ನ ಮತ್ತು ಅನುಭವದ ಪರಿಣಾಮವಾಗಿ ಉಂಟಾಗುವ ಶಾಶ್ವತ ಬದಲಾವಣೆಯೇ ಕಲಿಕೆ’

-ಬಿಂಗ್ ಹ್ಯಾಮ್

ಪರಿಪಕ್ವತೆ-ಕಲಿಕೆ-ವಿಕಾಸ

- ಪರಿಪಕ್ವತೆ ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆ ನಿಟ್ಟಿನ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿದೆ.
- ಪರಿಪಕ್ವತೆ ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಸಹಕರಿಸುತ್ತದೆ.
- ಕಲಿಕೆಗೆ ಬೇಕಾದ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಪರಿಪಕ್ವತೆ ಒದಗಿಸಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.
- ಪರಿಪಕ್ವತೆ ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಪೂರಕವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಉತ್ತಮ ವಿಕಾಸ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಕಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ

- ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಸಾಯುವ ತನಕ ಏನಾದ ಕಲಿಯುತ್ತಲೇ ಇರುತ್ತಾರೆ.
- ಅವನ ಆಟಪಾಠಗಳು, ಜ್ಞಾನ, ಕೌಶಲ್ಯಗಳು, ಆಸಕ್ತಿ ಇವುಗಳೆಲ್ಲವೂ ಕಲಿತವೇ ಆಗಿದೆ.

ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಶಾಲಾ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಘಟಕಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾದವು.

- ಕಲಿಯುವ ವ್ಯಕ್ತಿ
- ಕಲಿಯುವ ಸನ್ನಿವೇಶ
- ಕಲಿಯುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ
- ಕಲಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿ
- ಕಲಿಯುವ ವಸ್ತು.

ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ಕಲ್ಪನೆ.

- ▲ ಇದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಕ್ರಿಯೆ, ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಬಳವಣಿಗೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ. -ಬಿಗ್ ಮತ್ತು ಹಂಟ್
- ▲ ಪರಿಪಕ್ವತೆ ಒಂದು ವಿಕಾಸಾತ್ಮಕ ಕ್ರಿಯೆ
- ▲ ಪರಿಪಕ್ವತೆ ಮತ್ತು ಕಲಿವು ನಿಕಟ, ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಕಲಿಕೆಯ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು:-

- ★ ನಿರಂತರವಾದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ

- ★ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿದೆ
- ★ ಕಲಿಕೆ ಪ್ರಗತಿಯ ಚಿಹ್ನೆ
- ★ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಭೌದ್ವಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ವಲಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುತ್ತದೆ.
- ★ ವರ್ತನೆಯ ಸರಿಯಾದ ರೂಪಣೆಯ ಕಲಿಕೆ
- ★ ಕಲಿಕೆಗೂ ಅಸಕ್ತಿಗೂ ನಿಕಟವಾದ ಸಂಬಂಧವಿದೆ. ವ್ಯಕ್ತಿ ಅವನಿಗೆ ಆಸಕ್ತಿಯಿರುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಬೇಗ ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ.
- ★ ಕಲಿಕೆ ವಿಕಾಸಾತ್ಮಕ, ಕಲಿಕೆಯು ಸಿದ್ಧತೆ ಮತ್ತು ಪ್ರೇರಣೆಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ.
- ★ ಕಲಿಕೆ ಧನಾತ್ಮಕವಾಗಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ಋಣಾತ್ಮಕವಾಗಿರಬಹುದು
- ★ ಕಲಿಕೆ ಅಂತರಿಕ ಮತ್ತು ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರರಣೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗಿದ್ದಾಗಿದೆ.
- ★ ಶಾಶ್ವತವಾದದ್ದು ಮತ್ತು ಅನ್ವಯಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.
- ★ ಅನುಭವ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿಯಿಂದ ಉಂಟಾದದ್ದು
- ★ ಕಲಿಕೆ ಜೀವಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಸ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ತುಂಬಬಹುದು ಅಥವಾ ಇರುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಪ್ರಭಲಗೊಳಿಸಬಹುದು, ಇಲ್ಲವೆ ಇಮ್ಮಡಿಗೊಳಿಸಬಹುದು

ಕಲಿಕೆಯ ವಿಧಗಳು:-

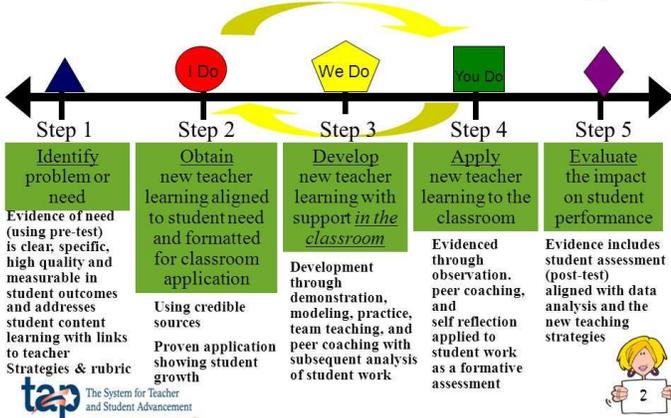
ಕಲಿಕೆ ಅಂಗಗಳನ್ನಾಧರಿಸಿ	
ಕ್ರಿಯಾಗತ ಕಲಿಕೆ (ಸಾಯುಗಳ ಪ್ರಭಾವವಾಗಿ)	ಮನೋಗತ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ (ಮಿದುಳು ಪಂಚಂದ್ರಿಯಗಳು)

ಕ್ರಿಯಾಗತ ಕಲಿಕೆ:- ಜೀವಿಯ ಆಯವಯ ಮತ್ತು ಸ್ನಾಯುಗಳ ಮೂಲಕ ಉಂಟಾಗುವ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಕ್ರಿಯಾಗತ ಕಲಿಕೆ ಎನ್ನುವರು. ಉದಾ:- ಈಜುವುದು, ಸೈಕಲ್ ಸವಾರಿ, ಕ್ರಿಯಾಗತ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮಿದುಳು ಹಾಗೂ ಪಂಚಂದ್ರಿಯ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದರೆ ಪ್ರಮುಖ ಪಾತ್ರವಹಿಸುವುದು ಸ್ನಾಯುಗಳ ಉದಾ:- ಸ್ನಾಯುಗಳು ಬಲವಾಗಿಲ್ಲವಾದರೆ ಸೈಕಲ್ ಸವಾರಿ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದು

ಮನೋಗತ ಕಲಿಕೆ:- ಕಲಿಕೆಯ ಮಿದುಳು ಹಾಗೂ ಪಂಚಂದ್ರಿಯಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಪಡೆದ ಜ್ಞಾನದಿಂದಾದರೆ ಅಂತಹ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಪಂಚಂದ್ರಿಯ ಕಲಿಕೆ ಎನ್ನುವರು. ಉದಾ:- ಗೌರವ ಪಾಂಡಿತ್ಯ, ಅನುಕಂಪ ಕರುಣೆ

ಕಲಿಕೆಯ ಹಂತಗಳು (Stage Of Learning):-

STEPS for Effective Learning

★ **ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು :-** ಯಾವ ವಿಷಯ ಮತ್ತು ಯಾವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕಲಿಯಲು ತೊಡಗುತ್ತಾನೋ ಅದನ್ನು ಮೊದಲು ಪರಿಚಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಪರಿಚಯಿಸಿದರೆ ಆ ಕಲಿಕೆಯು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಮತ್ತು ಮತ್ತೊಂದು ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಬಳಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ಬೇಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಜೀವಿಯ ಪಂಚಂದ್ರಿಯಗಳನ್ನು ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

★ **ದೃಢಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು:-** ಪರಿಚಯಿಸಿಕೊಂಡ ವಿಷಯ ಅಥವಾ ಕಲಿಕೆ ವಸ್ತುವನ್ನು ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಬಳಸುತ್ತಾ ಅಥವಾ ಅಭ್ಯಾಸ ಮಾಡುತ್ತ ಹೊಗಬೇಕು. ಇದರಿಂದ ಕೌಶಲ್ಯ ಶಾಶ್ವತವಾಗಿ ದೃಢವಾಗಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ.

★ **ಅನ್ವಯಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಹುದು :-** ಗಳಿಸಿದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವಸ್ತುವನ್ನು ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಸಂದರ್ಭಕ್ಕೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಬಳಸಿದರೆ ಅಗ ಸ್ಪಷ್ಟ ಕಲಿಕೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ಕಲಿಕೆಯ ವಿಧಾನಗಳು (TYPES OF LEARNING):-

- ★ **ಪ್ರಯತ್ನ ದೋಷ ಅಥವಾ ತಿದ್ದಿಕೊಂಡು ಕಲಿಯುವುದು (Trail and Error Method):-**
ಜೀವನದ ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ದೋಷಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾ ಕಲಿಕೆ ಸಾಗುತ್ತದೆ. ಥಾರ್ನಾಡ್ಡೆಕ್ ಪದ್ಧತಿಯಾಗಿದೆ. ಸೈಕಲ್ ಸವಾರಿ ಕೌಶಲ್ಯ ಈ ವಿಧಾನದ ಕಲಿಕೆಯಿಂದ ಉಂಟಾದದ್ದು
- ★ **ಅನುಕರಣಾ ರೀತಿಯ (Immitation type of learning):-** ಕಲಿವುಒಂದು ಜೀವಿ ಮತ್ತೊಂದು ಜೀವಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಚಾಚಿ ತಪ್ಪದೆ ಅನುಕರಣೆ ಮಾಡುವುದಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಬರ್ಟ್ ಬಂಡುರರು ಇದನ್ನು ವೀಕ್ಷಣಾ ಕಲಿಕೆ ಎಂದು ಕರೆದಿದ್ದಾರೆ
 - ಉದ್ದೇಶ ಪೂರ್ವಕ ಕಲಿಕೆ Intentional Immitaion
 - ಪ್ರಾಸಂಗಿಕ ಅನುಕರಣೆ Accidental Immitaion
- ★ **ವಿವೇಚನಾ ರೀತಿಯ ಕಲಿವು (Insight learning)**

THE TYPES OF LEARNERS

ವಿವೇಚನವಾಗಿ ಚಿಂತಿಸಿ ಪೂರ್ವಜ್ಞಾನವನ್ನು ಬಳಸಿ ಇಡಿಯಿಂದ ಬಿಡಿಯ ಬರೆಗೆ ಗ್ರಹಿಸಿ ಅ ಕೌಶಲ್ಯ ತನ್ನದಾಗಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿಯ ಕಲಿಕೆಯು ನಾವು ವೀವೇಚಾ ರೀತಿಯ ಕಲಿಕೆ ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ.

★ **ಪರಿವರ್ತನಾ ಕಲಿಕೆ (Reformative type of learning)**
ಮೊದಲು ಇದ್ದ ಹಳೆಯ ಅನುಭವವನ್ನು ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು, ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಂಡು ಕಲಿಕೆ ತನ್ನದಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಕಲಿಕೆಯ ವಿಧಗಳು

- ರಾಬರ್ಟ್ ಎಂ.ಗ್ಯಾನೆಯವರು ವರ್ಗೀಕೃತ ಶ್ರೇಣಿಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಎಂಟು ವಿಧಗಳಾಗಿ ವರ್ಗೀಕರಿಸಿರುತ್ತಾರೆ ಅವು
 - 1. ಸಂಜ್ಞಾ ಕಲಿಕೆ**
 - ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಅನುಬಂಧ ಕಲಿಕೆಯೆಂದು ಕರೆಯುವರು.
 - ಸಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಅನುಬಂಧ ಕಲಿಕೆ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದವರು ರಿಚರ್ಡ್ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನಿ ಪಾಪ್ಲೋವ್.
 - ಈ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಅನುಬಂಧಿತ ವಲ್ಲದ ಉದ್ದೇಶನ(ಆಹಾರ) ವನ್ನು ಅನುಬಂಧಿತ ಉದ್ದೇಶಕ(ಬೆಲ್ ಸ ಶಬ್ದ) ದೊಡನೆ ಸಹಚರ್ಯೆಗೊಳಿಸಿ ಮೂಲಕ ಆಹಾರಕ್ಕೆ ನೀಡುತ್ತಿದ್ದಂತಹ ಅನುಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಬೆಲ್ ಸ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ಸಹ ರೋರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದನು.
 - ಹೀಗೆ ನವು ಇಚ್ಛಿಸುವ ಉದ್ದೇಶನ ಸಹಜ ಅನುಕ್ರಿಯೆ ತೋರುವಂತೆ ಮಾಡುವುದನ್ನೇ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಅನುಬಂಧ ಕಲಿಕೆ ಎನ್ನುವರು.
 - 2. ಉದ್ದೇಶನ - ಅನುಕ್ರಿಯಾ ಕಲಿಕೆ(ಕ್ರಿಯಾಚಕ್ರ: ಅನುಬಂಧನ ಕಲಿಕೆ)**
 - ಕ್ರಿಯಾಚಕ್ರ ಅನುಬಂಧನ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಜೀವಿಯಿಂದ ಹೊರಹೊಮ್ಮಿದ ವರ್ತನ ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಪುಷ್ಟಿಕರಣ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಜೀವಿಯ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ಅನುಬಂಧಿಸಲಾಗುವುದು.
 - ಬಿ.ಎಫ್. ಸ್ಕನ್ನರ್ ರವರು ಇಲಿ ಮತ್ತು ಪಾರಿವಾ ಮೇಲೆ ಇಂತಹ ಪ್ರಯೋಗಗಳನ್ನು ನಡೆಸಿದರು.
 - 3. ಸರಣಿ ಕಲಿಕೆ**
 - ಶಾಬ್ದಿಕ ಸರಣಿ :-ಮೊದಲು ಕಲಿತ ಎರಡು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ಉದ್ದೇಶನ ಅನುಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಜೋಡಿಸುವುದನ್ನು ಶಾಬ್ದಿಕ ಸರಣಿ ಎನ್ನುವರು.

- ಗತಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಸರಣಿ:- ಯಾವುದೇ ಒಂದುಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸಬೇಕಾದರೆ ಹಲವಾರು ಗತಿಶೀಲನಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಸರಣಿಯನ್ನು ಕಾಲುತ್ತೇವೆ.

4. ಬಾಹ್ಯ ಸಹಾಯಕ ಕಲಿಕೆ

- ಶಬ್ದ ಮತ್ತು ವಸ್ತುಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಸಹಜವಾಗಿ ಏರ್ಪಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಹೊಸ ಕಲಿಕೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

5. ಬಾಹ್ಯದಿಂದ ಕಲಿಕೆ

- ಉದ್ದಿಪನ ಮಧ್ಯೆ ಇರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಗುರ್ತಿಸಿ ವಿಭಿನ್ನ ಅನುಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ತೋರುವ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ವಿಭೇದಿಕರಣ ಕಲಿಕೆ ಎನ್ನುವರು.

6. ಪರಿಕಲ್ಪನಾ ಕಲಿಕೆ

- ಒಂದು ವರ್ಗಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಒಂದೇ ಉದ್ದಿಪನವಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತೇವೆ.
- ಉದಾ:- ಮರ ಮರದಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ವಿಧವಿರಬಹುದು
- ಆದರೆ ಅವುಗಳು ಕೆಲವು ಸಾಮಾನ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದ ಅವುಗಳನ್ನು ಒಂದು ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಇನ್ನೊಂದು ವರ್ಗದ ವಸ್ತುವಿನಿಂದ ಬೇರ್ಪಡಿಸುತ್ತೇವೆ.

7. ತತ್ವಗಳ ಕಲಿಕೆ

- ತತ್ವಗಳ ಕಲಿಕೆ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳ ಕಲಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ. ತತ್ವಗಳು ಎರಡು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಇರುವ ನಿಯಮಿತ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ತೋರುತ್ತದೆ.

8. ಸಮಸ್ಯಾ ಪರಿಹಾರ ಕಲಿಕೆ

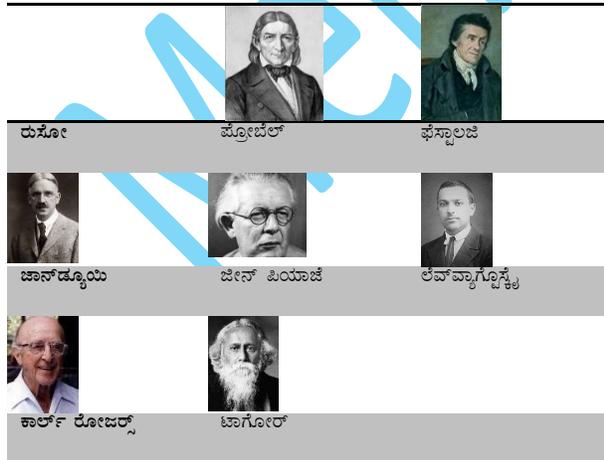
- ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಉನ್ನತ ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವುದೇ ಸಮಸ್ಯಾ ಪರಿಹಾರ ಕಲಿಕೆ. ಇದು ತತ್ವ ಹಾಗೂ ನಿಯಮಗಳ ಕಲಿಕೆ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ.
- ಸಮಸ್ಯೆ ನಿವಾರಣಾ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಪ್ರಯೋಗಿಸುವುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

ಶಿಶು ಕೇಂದ್ರಿತ ಮತ್ತು ಪ್ರಗತಿದಾಯಕ ಶಿಕ್ಷಣ

ಶಿಶು ಕೇಂದ್ರಿತ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪ್ರಮುಖ ಲಕ್ಷಣಗಳು
(Characteristic of child centred Education)

- > ಶಿಶುವೇ ಪ್ರಧಾನ
- > ಶಿಶುವಿನ ಆಗತ್ಯತೆ, ಆಸಕ್ತಿ, ಅಭಿಕ್ಷಮತೆ
- > ಶಿಶುವೇ ಮೇಟ ಕೇಂದ್ರ
- > ಶಿಶುವಿನ ಸ್ವಯಂ, ಸ್ವಯಂ ವೇಗ ಕಲಿಕೆ
- > ಮುಕ್ತ ಅವಕಾಶ

ಶಿಶು ಕೇಂದ್ರ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಆದ್ಯತೆ ನಿಡಿದವರು

ಹರ್ಬರ್ಟ್ ಮತ್ತು ಪ್ರಗತಿದಾಯಕ ಶಿಕ್ಷಣ

- ಜರ್ಮನಿ ತತ್ವಜ್ಞಾನಿ ಹರ್ಬರ್ಟ್ ಬೋಧನಾಶಾಸ್ತ್ರ ಒಂದು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವಿಷಯವನ್ನಾಗಿಸಿದರು. ಈ ಮೂಲಕ ಇವರನ್ನು **Father of Pedagogy** ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ
- ಇದು 5ಹಂತ(ಪಂಚಸೋಪಾನ) ವಿಧಾನವನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದನು

ಮರಿಯಾ ಮಾಂಟೆಸರಿ ಪ್ರಗತಿದಾಯಕ ಶಿಕ್ಷಣ (Maria Montessori)

- ಇವರು ಮಕ್ಕಳು ಮತ್ತು ಪರಿಸರದಲ್ಲಿನ ಪ್ರಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ವಿಶ್ವಿಸಿದರು. ಇವರು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಬೋಧನಾ ಕ್ರಮದ ಬಗ್ಗೆ ಅಧ್ಯಯನ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆ.

ಪ್ರಗತಿದಾಯಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು (Characteristics of Progressive Education)

- ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರ ಮತ್ತು ತಾರ್ಕಿಕ ಆಲೋಚನೆ
- ಸಂಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ ಕಲಿಕಾ ಯೋಜನೆ
- ಸಮಾಜಿಕ ಜವಬ್ದಾರಿ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವಕ್ಕೆ ಆದ್ಯತೆ ನಿಡುವುದು
- ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಕಲಿಕೆಗೆ ಅವಕಾಶ ನಿಡುವುದು
- ಜೀವನ ಪರ್ಯಂತ ಕಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಕೌಶಲ್ಯಕ್ಕೆ ಒತ್ತು ನೀಡುವುದು

ಕಲಿಕೆಯ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು (THEORY OF LEARNING)

ಸಿದ್ಧಾಂತ ತನ್ನದೆ ಆದ ವಿಶಿಷ್ಟ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತ ವಿಶಾಲತತ್ವ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ನಿಯಮ ವಿಸ್ತಾರವಾದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ಅನ್ವಯವನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಲು ಕಲಿಕೆಯ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು ಅಧ್ಯಾಪಕರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ.

ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳನ್ನು ೨ ವಿಧಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಬಹುದು

೧. -ಉದ್ದಿಪನ ಅನುಕ್ರಿಯೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಕಾರಕ ಸಿದ್ಧಾಂತ

ಪ್ರತಿಪಾದಕರು ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಎಲ್ ಥಾರ್ನಡೈಕ್ (1874-1949), ಜಾನ್ ಬಿ. ವ್ಯಾಟ್ಸನ್ (1878- 1958) ಐವಾನ್ ಪೆಟ್ರೋವಿಚ್ ಪಾವ್ಲೊವ್ (1849- 1936)

ಥಾರ್ನಡೈಕ್ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಪದ್ಧತಿಗಳನ್ನು ಸಂಪರ್ಕವಾದ ಎನ್ನುವರು. ಇ.ಎಲ್. ಥಾರ್ನಡೈಕ್, ಜೆ.ಬಿ. ವ್ಯಾಟ್ಸನ್, ಮತ್ತು ಬಿ.ಎಫ್. ಸ್ಕಿನ್ನರ್. ಪಾವ್ಲೊವ್ ತಿಳಿಸಿದ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅನುಬಂಧನ ಎನ್ನುವರು

೨. ಜೆಸ್ಪರ್ಸ್ ಅಥವಾ ಜ್ಞಾನ ವಿಧದ ಸಿದ್ಧಾಂತ:-

ಪ್ರತಿಪಾದಕರು:- ಮ್ಯಾಕ್ವರ್ಡಿಮರ್, ಪುಲ್ಫ್ ಗ್ಯಾಂಗ್ ಕೊಪಲರ್ ಕಾರ್ಟ್ ಲೇನಿನ್ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಪ್ ..

ಕಲಿಕೆಯ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು (LEARNIGN THEORIES)ಬಂಧ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ, ಸಂಪರ್ಕವಾದ ಅಥವಾ ಪ್ರಯತ್ನ ಪ್ರಮಾದ ಕಲಿಕೆ..

1. ಅನುಬಂಧನ ಕಲಿಕೆ / ಪ್ರಯತ್ನ ಪ್ರಮಾದ(ದೋಷ) ಕಲಿಕೆ(ಥಾರ್ನ ಡೈಕ್)
2. ಕ್ರಿಯಾಜನ್ಯ ಕಲಿಕೆ (ಬಿ. ಈ. ಸ್ಕಿನ್ನರ್)
3. ಹೊಳನೋಟ ಕಲಿಕೆ / ಜೆಸ್ಪರ್ಸ್ ಸಿದ್ಧಾಂತ (ಕೊಪಲರ್)
4. ವೀಕ್ಷಣಾ ಕಲಿಕೆ- ಮಾದರಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಲಿಕೆ / ಸಮಾಜಿಕ ಕಲಿಕೆ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಕಲಿಕೆ(ಬಂಡೂರರು)
5. ಅನ್ವೇಷಣ ಕಲಿಕೆ (ಬೂನರ್)
6. ಪ್ರಭುತ್ವ ಕಲಿಕೆ (ಬೂಮ್)
7. ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಅನುಬಂಧ ಕಲಿಕೆ (ಪಾವ್ಲೋ)
8. ಗ್ಯಾನೆರವರ ಶ್ರೇಣಿತ ಕಲಿಕೆ ಸಿದ್ಧಾಂತ (ಗ್ಯಾನೆ)

೦) ಪ್ರಯತ್ನ ಪ್ರಮಾದ ಕಲಿಕೆ/ ಸಂಪರ್ಕವಾದ/ ಬಂದ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ (ಥಾರ್ನಡೈಕ್) TRAIL AND ERROR LEARNING THEORY)

ಪ್ರಯೋಗ:-

- ❖ ಒಂದು ಹಸಿದ ಬೆಕ್ಕನ್ನು ಬೋನಿನಲ್ಲಿ (ಥಾರ್ನಡೈಕ್ ಸಮಸ್ಯೆ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಲ್ಲಿ) ಯಲ್ಲಿ ಆಕಲಾಗುವುದು.
- ❖ ಆದರೆ ಬಾಗಿಲು ಅಗುಳಿಯಿಂದ ತೆಗೆಯಬಹುದು.
- ❖ ಹೊರಗೆ ಬೆಕ್ಕಿಗೆ ಕಾಣುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರೇರಣೆ ಯಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮೀನು ಇಡಲಾಗಿತ್ತು.
- ❖ ಮೀನನ್ನು ಕಂಡು ಬೆಕ್ಕು ಕ್ರಮರತಿಯವಾಗಿ ಚಲಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು
- ❖ ಕ್ರಮರತಿಯವಾಗಿ ಚಲಿಸುವಾಗ ಬೆಕ್ಕು ಅಗುಳಿಯನ್ನು ತಾಗಿತು, ಬಾಗಿಲು ತೆರೆಯಿತು, ಮೀನನ್ನು ತಿಂದು ತೃಪ್ತಿ ಪಡೆಯಿತು.
- ❖ ಈ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಮತ್ತೆ ಮತ್ತೆ ಮಾಡಿದನು.
- ❖ ಕಾಲ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮತ್ತು ದೋಷಗಳು ಕಮ್ಮಿಯಾದವು.

ಪ್ರಚೋಧನೆ → bond → ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ

ಥಾರ್ನಡೈಕ್ ಕಲಿಕೆಯ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಹಂತಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದನು

- ❖ ಪ್ರೇರಣೆ - ಇಲ್ಲಿ ಬೆಕ್ಕಿನ ಹಸಿವು ಮತ್ತು ಆಹಾರ
- ❖ ಗುರಿ - ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಿಂದ ಹೊರಬಂದು

ಮೀನನ್ನು ಪಡೆಯುವುದು

- ❖ ತಡೆಗಳು - ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಮತ್ತು ಅಳಿಗಳು
- ❖ ಕ್ರಮ ರಹಿತ ಚಲನೆ - ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಿಂದ ಹೊರಬರಲು ಬೆಕ್ಕಿನ ವಿವಿಧ ಚಲನೆ
- ❖ ಉಂಟಾಗಬಹುದಾದ ಯಶಸ್ಸು - ಚಲನೆಯ ಫಲಿತಾಂಶ ಯಶಸ್ಸು
- ❖ ಆಯ್ಕೆ - ಸರಿಯಾದ ವಿಧಾನವನ್ನು ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ
- ❖ ನೆಲೆಗೊಳ್ಳುವಿಕೆ - ಸರಿಯಾದ ಅನುಕ್ರಮ

ಥಾರ್ನಡೈಕ್ ನಿಯಮಗಳು (RULES)

- ❖ ಸಿದ್ಧತೆಯ ನಿಯಮ
- ❖ ಪರಿಣಾಮ ನಿಯಮ
- ❖ ಅಭ್ಯಾಸ ನಿಯಮ

✓ **ಸಿದ್ಧತೆಯ ನಿಯಮ Law of Reeadiness**

ಮಗು ಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದರೆ ತೃಪ್ತಿಯಿಂದ ಕಲಿಯುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲವಾದರೆ ಬೇಸರವಾಗುತ್ತದೆ. ಕಲಿಕೆಗೆ ಸಿದ್ಧತೆ ಅವಶ್ಯ. ಮಗುವನ್ನು ಆಸಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಕುತೂಹಲದಿಂದ ಕರೆಳಿಸಿ ಬೋಧನೆ ಮಾಡಬೇಕು.

✓ **ಪರಿಣಾಮ ನಿಯಮ law of effect**

ಉದ್ದಿಪನ ಮತ್ತು ಅನುಕ್ರಮದ ನಡುವೆ ಉಂಟಾದ ಮತ್ತು ಇದರ ಜೊತೆ ತೃಪ್ತಿ ದಾಯಕ ಅನುಭವ ದೊರೆತಾಗ ಈ ಸಂಪರ್ಕವಾದ ಬಲಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಕಲಿಕೆಗೆ ಬಹುಮಾನ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ಒತ್ತಿಹೇಳುತ್ತದೆ.

✓ **ಅಭ್ಯಾಸ ನಿಯಮ law of exercisce**

ಇದರಲ್ಲಿ ೨ ವಿಧ ಉಪಯೋಗ ಮತ್ತು ಅನುಪಯೋಗವಿದೆ. ಅಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಬಲಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಅನುಪಯೋಗದಿಂದ ದುರ್ಬಲಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಅಭಿಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಕಲಿಕೆಗೆ ಬಲಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಸಂಪರ್ಕವಾದ ಬಲಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಥಾರ್ನಡೈಕ್ ತಾವು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ ಮೂರು ಕಲಿಕಾ ನಿಯಮಗಳ ಜೊತೆಗೆ 5 ಕಲಿಕಾ ಪೂರಕ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಸಹ ರೂಪಿಸಿರುತ್ತಾರೆ ಅವು

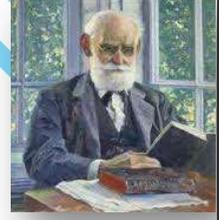
1. ಬಹು ಅನುಕ್ರಿಯಾ ತತ್ವ
2. ಮನಸ್ಸಿತ್ತಿಯ ತತ್ವ
3. ಭಾಗಶಃ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ತತ್ವ

4. ಸಾದೃಶ್ಯ ತತ್ವ
5. ಸಂಯೋಜನೆಯ ಸ್ಥಾನಾಂತರ ತತ್ವ

೨. ಅನುಬಂದ ಕಲಿಕೆ-ಸಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಅನುಬಂಧನ /ಅಭಿಜಾತ ಅನುಬಂದನ ಕಲಿಕೆ/ ಶಾಸ್ತ್ರೀಯ ಕಲಿಕಾ ಸಿದ್ಧಾಂತ/ ನಿರ್ಬಂಧಿತ ಕಲಿಕಾ ಸಿದ್ಧಾಂತ(ಪಾವ್ ಲೋನ್) Learnign by Clasocal conditioning

ವ್ಯಾಟ್ಸನ್ ಕುಡಾ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತವನ್ನು ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದನು:-

ಅಲ್ಬರ್ಟ್ ಎಂಬ II ತಿಂಗಳ ಮಗುವೊಂದನ್ನು ಬಳಸಿದನು ಅಲ್ಬರ್ಟ್ ಎಂಬ II ತಿಂಗಳ ಮಗುವೊಂದನ್ನು ಬಳಸಿದನು. ಮಗುವಿಗೆ ಬಿಳಿ ಮೂಲವೊಂದನ್ನು ನೀಡಿದನು . ಆದರೆ ಜೋತೆ ಮಗು ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಆಟವಾಡುತ್ತಿತ್ತು. ಕೆಲವು ದಿನಗಳ ನಂತರ ಮೂಲ ಮುಟ್ಟಿದ ನಂತರ ಭಯಂಕರ ಶಬ್ದ ಮಾಡತೊಡಗಿದ. ಮಗು ಮುಟ್ಟಿದಾಗಲೆಲ್ಲ ಶಬ್ದ ಬರತೊಡಗಿತು. ಈ ರೀತಿ ನಿರ್ಬಂಧಿತ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಿದನು. ಮುಂದಿನ ದಿನದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಮೂಲ ನೋಡಿದಾಗ ಭಯಪಟ್ಟು ಮೊದಲ ಹತ್ತಿರ ಹೊಗುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ

ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಅನುಬಂಧನ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು 20ನೇ ಶತಮಾನದ ಆರಂಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದವರು ರಷ್ಯಾದ ಶಾರೀರಿಕ ತಜ್ಞ ಇವಾನ್ ಪೆಟ್ರೋವಿಚ್ ಪಾವ್ ಲೋನ್ ರವರು. ಇವರು ಮೂಲತಃ ನಾಯಿಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಜೀರ್ಣಕ್ರಿಯಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು ಆಸಕ್ತರಾಗಿದ್ದವರು. ಜೀರ್ಣಕ್ರಿಯಾಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಇವರು ನಡೆಸಿದ ಸಂಶೋಧನೆಗಾಗಿ 1904ರಲ್ಲಿ ಇವರು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದ ನೋಬೆಲ್ ಪ್ರಶಸ್ತಿಯನ್ನು ಪಡೆದವರು. ನಾಯಿಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡುವಾಗ ಆಹಾರ ನೋಡಿದ ತಕ್ಷಣ ಅಥವಾ ನೀಡುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಕಾಲಿನ ಸಪ್ಪಳ ತಕ್ಷಣ ಕೇಳಿದ ನಾಯಿಯು ಜೊಲ್ಲು ಸುರಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಮಾನಸಿಕ ಸ್ರವಿಕೆ Psychic secretion ಎಂದು ಕರೆದರು. ಈ ಮಾನಸಿಕ ಸ್ರವಿಸುವಿಕೆಯೇ ಇವರ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಅನುಬಂಧನ ಕಲಿಕೆಗೆ ಆಧಾರವಾಯಿತು.

ಜೀವಿಯು ಸಹಜವಾಗಿ ತೋರುವಂಥ ಯಾವುದೇ ಅನುಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ನಾವು ಇಚ್ಛಿಸುವಂತಹ ಯಾವುದೇ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಅನುಬಂಧಿಸಬಹುದು-ಇದು ಪಾಲ್‌ಲೋನ್ ಮತ್ತು ಜಿ.ಬಿ.ವ್ಯಾಟ್ಸನ್ ಮೊದಲಾದ ವರ್ತನಾವಾದಿಗಳು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಅನುಬಂದನ ಕಲಿಕೆಯ ವಾದದ ತಿರುಳು. ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಅನುಬಂಧನ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಅಭಿಜಾತ ಅನುಬಂಧನ ಕಲಿಕೆ ಎಂದು ಸಹ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರಯೋಗ:-

- ❖ ಹಸಿದ ನಾಯಿಯನ್ನು ಪ್ರಯೋಗದ ಮೇಜಿಗೆ ಕಟ್ಟಿದನು. ಯಾಂತ್ರಿಕ ವಿಧಾನದಿಂದ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದನು.
- ❖ ಯಾಂತ್ರಿಕ ವಿಧಾನಗಳಿಂದ ನಾಯಿಗೆ ಆಹಾರ ನೀಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಲಾಗಿತ್ತು.
- ❖ ನಾಯಿಗೆ ಆಹಾರ ನೀಡುವಾಗ ಗಂಟೆ ಬಾರಿಸಿ ನೀಡಲಾಗುತ್ತಿತ್ತು.
- ❖ ಗಂಟೆ ಶಬ್ದಕ್ಕೆ ನಾಯಿ ಸ್ವಯಂ ಪ್ರೇರಿತವಾಗಿ ಜೊಲ್ಲು ಸೋರಿಸುತ್ತಿತ್ತು.
- ❖ ಆಹಾರ ಕೊಡದೆ ಗಂಟೆ ಬಾರಿಸಲಾಯಿತು, ಆಹಾರ ಇಲ್ಲದೇ ಸಹ ನಾಯಿ ಜೊಲ್ಲು ಸುರಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು.
- ❖ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಉದ್ದಿಪನ - ಆಹಾರ ನೀರು
- ❖ ಕೃತಕ ಉದ್ದಿಪನಗಳು - ಗಂಟೆ ಶಬ್ದ, ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಬಣ್ಣದ ಬೆಳಕು

ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅನ್ವಯ:-

- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಶಿಕ್ಷಕ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದ್ದರೆ ಅವರು ಬೋಧನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ಉತ್ತಮವಾದ ಹವ್ಯಾಸ, ಅಭಿರುಚಿ, ನಡುವಳಿಕೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಬಹುದು.
- ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದ ಗುಣವನ್ನು ಹೊಗಲಾಡಿಸಬಹುದು
- ಈ ವಿಧಾನ ಎಲ್ಲಾ ಹಂತದಲ್ಲಿಯೂ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ.

- ಪ್ರಚೋದನೆಯುಂಟು ಮಾಡುವ ವಸ್ತು ಬಳಸಿ ಬೋಧಿಸಿದರೆ ಮಕ್ಕಳು ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

ಸಹಜ ಪ್ರಚೋದನೆ (ಆಹಾರ)	ಸಹಜ ಪ್ರಚೋದನೆ (ಜೋಲ್ಲು ಸುರಿಸುವುದು)
ಕೃತಕ ಪ್ರಚೋದನೆ (ಘಂಟೆ ಶಬ್ದ)	ಕೃತಕ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ (ಜೋಲ್ಲು ಸುರಿಸುವುದಿಲ್ಲ)
ಕೃತಕ ಪ್ರಚೋದನೆ+ ಸಹಜ ಪ್ರಚೋದನೆ (ಘಂಟೆಯ ಶಬ್ದ +ಆಹಾರ)	ನಿರ್ಬಂಧಿತ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ (ಜೋಲ್ಲುಸುರಿಸುವುದು)
ಅನೇಕ ಬಾರಿ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿದ ನಂತರ	
ಕೃತಕ ಪ್ರಚೋದನೆ (ಗಂಟೆಯ ಶಬ್ದ)	ನಿರ್ಬಂಧಿತ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಜೋಲ್ಲು ಸುರಿಸುವುದು

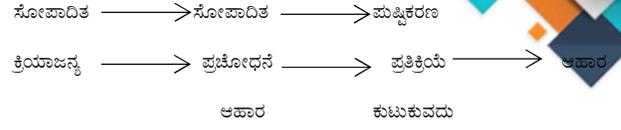
- ✓ ತಿಕ್ಷಕ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದ್ದರೆ ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಹೊಂದುತ್ತಾರೆ.
- ✓ ಇದರಿಂದ ಉತ್ತಮ ಹವ್ಯಾಸ, ಆಸಕ್ತಿ, ಅಭಿರುಚಿ, ಉತ್ತಮ ನಡವಳಿಕೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸಬಹುದು
- ✓ ಸಹಜವಾದ ಆಸಕ್ತಿ ತೊರುವ ವಿಷಯದೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆ ವಿಷಯ ಸರಿಸಿ ಬೋಧನೆ ಮಾಡುವುದು
- ✓ ಕೆಳ ಮಟ್ಟದ ಪ್ರಾಣಿಗಳಲ್ಲಿ ಕಲಿಕೆಯುಂಟುಮಾಡಲು ಸಹಾಯವಾಗಿದೆ.
- ✓ ಈ ವಿಧಾನ ಎಲ್ಲಾ ಹಂತದಲ್ಲೂ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ.
- ✓ ಪ್ರಚೋದನೆ ಉಂಟುಮಾಡುವ ಪರಿಕರ ಬಳಸಿ ಬೋಧನೆ ಉಂಟುಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ.
- ✓ ಅನವೇಕ್ಷಿತ ವರ್ತನೆ ಮತ್ತು ಹವ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಹೊಗಳಾಡಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.
- ✓

2. ಕ್ರಿಯಾಜನ್ಯ ಕಲಿಕೆ (ಸ್ಕಿನ್ನರ್) Skinner's operant conditioning

ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪುನರ್ ಬಲನವೇ ಪ್ರಮುಖವಾದದ್ದು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ ಬರ್ಹರ್ಸ್ ಫೆಡ್ರಿಕ್ ಸ್ಕಿನ್ನರ್. ಇದನ್ನು ಪುಷ್ಟೀಕರಣದವಾದ ಎಂದು ಕೂಡ ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಪ್ರಕಾರ ಜೀವಿಯು ಒಂದು ಕಲಿಕಾ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ತೋರಿಸಿದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗೆ ಪುಷ್ಟೀಕರಣ ದೋರತ ಅಂತಹ ಅನುಕ್ರಿಯೆಯು ಪ್ರಬಲವಾಗುವುದು. ಆ ಜೀವಿಯು ಅದಂತಹ ಪ್ರಚೋದನೆಗೆ ತನ್ನದೇ ಆದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿ ಅವರದರ ನಡುವೆ ಬಂಧವೇರ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಅದರ ಮೂಲಕ ಕಲಿಕೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಈ ಕಲಿಕೆಯ ವಿಧವಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಯೋಗ:-

- ಸ್ಕಿನ್ನರ್ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ರಚನೆ ಮತ್ತು ಚಿಲಕ ಅಳವಡಿಕೆ, ಈ ಚಿಲಕ ಅಳವಡಿಸಿದರೆ ಬೆಲೆಗಳು ಬಿಳುಪಿವುದು.
- ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಪಾರಿವಾಳ ಹಾಕಲಾಯಿತು. ಅದರಲ್ಲಿ ಪರಿವಾಳ ಕ್ರಮರಹಿತವಾಗಿ ಚಲಿಸಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು. ಮತ್ತು ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕುಟುಕಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು.
- ಬಿಲ್ಲೆ ಕುಟುಕಿದಾಗ ಕಾಳುಗಳು ಬೀಳಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು.
- ಹೀಗೆ ಪ್ರಯತ್ನದಿಂದ ನಿಖರವಾಗಿ ಬೆಲೆ ಕುಟುಕಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು.
- ಅನುಕ್ರಮಿತ ವರ್ತನೆಯ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಕ್ರಿಯಾ ಜನ್ಯ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

1954ರಲ್ಲಿ "ಕಲಿವಿನ ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಬೋಧನೆಯ ಕಲೆ" ಎಂಬ ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಪುಸ್ತಕ ಹೊರತಂದನು.

ಕ್ರಿಯಾಜನ್ಯ ಅನುಬಂಧನ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ

ಕ್ರಿಯಾಜನ್ಯ ಅನುಬಂಧನ ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬಂದ ಅಂಶಗಳು ಈ ಮುಂದಿನಂತಿವೆ.

1. ವರ್ತನೆ ರೂಪಿಸುವಿಕೆ
2. ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಅಳವಳಿ
3. ಸ್ವತಃ ಸ್ಫೂರ್ತು ಚೇತರಿಕೆ ಅಥವಾ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಮರಳ ಪಡೆಯುವಿಕೆ
4. ಪುಷ್ಟೀಕರಣಗಳು ಅಥವಾ ಪುನರ್ಬಲನಗಳು

ಪುಷ್ಟೀಕರಣದ ನೀಡುವ ವಿಧಾನಗಳು

- ◆ ನಿರಂತರ ಪುಷ್ಟೀಕರಣ continuous Schedule:- ಪ್ರತಿ ಸರಿಯಾದ ಅನುಕ್ರಿಯೆಯ ನಂತರ ಪುಷ್ಟೀಕರಣ ನೀಡುವ ಕ್ರಮವನ್ನು ನಿರಂತರ ಪುಷ್ಟೀಕರಣ ವಿಧಾನ ಎನ್ನುವರು. ಉದಾ:- ರೇಖಾಗತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಚೌಕಟ್ಟುಗಳ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಿರಂತರ ಪುಷ್ಟೀಕರಣ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.
- ◆ ಭಾಗಶಃ ಪುಷ್ಟೀಕರಣ Partial Schedule:- ಈ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಅನುಕ್ರಿಯೆಯ ತೋರಿದಾಗ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಪುಷ್ಟೀಕರಣ ನೀಡುವುದು ಮತ್ತು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಪುಷ್ಟೀಕರಣವನ್ನು ತಡೆಹಿಡಿಯುವುದು. ತಡೆಹಿಡಿಯುವ ವಿಧಾನಗಳಲ್ಲಿ ವಿರಾಮ ಪುಷ್ಟೀಕರಣ ಮತ್ತು ಪ್ರಮಾಣ ಪುಷ್ಟೀಕರಣಗಳೆಂಬ ಎರಡು ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.
 1. ವಿರಾಮ ಪುಷ್ಟೀಕರಣ:-
 - ಒಂದು ಪುಷ್ಟೀಕರಣ ನೀಡಿ ನಂತರ ಒಂದು ಕಾಲಾವಧಿಯ ನಂತರ ಮತ್ತೆ ಪುಷ್ಟೀಕರಣ ನೀಡುವ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ವರ್ಧರಾಮ ಪುಷ್ಟೀಕರಣ ಎನ್ನುವರು.
 - ಉದಾ:- ಪ್ರತಿ ಎರಡು ನಿಮಿಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಸ್ಪಿನ್ನರ್‌ರವರು ಹೆಚ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಪಾರಿವಾಳ ಆಹಾರ ಪಡೆಯುತ್ತದೆ.
 2. ಪ್ರಮಾಣ ಪುಷ್ಟೀಕರಣ
 - ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರಮಾಣದ ಅನುಕ್ರಿಯೆಯ ನಂತರ ಪುಷ್ಟೀಕರಣ ನೀಡುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಪ್ರಮಾಣ ಪುಷ್ಟೀಕರಣ ಎನ್ನುವರು.
 - ಉದಾ:- ಪ್ರತಿ ಹತ್ತು ಬಾರಿ ಬೆಲೆಯನ್ನು ಕುಟುಕಿದಾಗ ಪಾರಿವಾಳ ಆಹಾರ ಪಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಈ ಎರಡು ರೀತಿಯ ಪುಷ್ಟೀಕರಣಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ನಾಲ್ಕು ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಪುಷ್ಟೀಕರಣವನ್ನು ನಿಡಬಹುದಾಗಿದೆ

1. ಸ್ಥಿರ ವಿರಾಮ ಪುಷ್ಟೀಕರಣ
2. ಅಸ್ಥಿರ ವಿರಾಮ ಪುಷ್ಟೀಕರಣ
3. ಸ್ಥಿರ ಪ್ರಮಾಣ ಪುಷ್ಟೀಕರಣ
4. ಅಸ್ಥಿರ ಪ್ರಮಾಣ ಪುಷ್ಟೀಕರಣ

1. ಸ್ಥಿರ ವಿರಾಮ ಪುಷ್ಟೀಕರಣ Fixed Interval Schedule:-

- ⊙ ಈ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಪುಷ್ಟೀಕರಣವನ್ನು ಸ್ಥಿರ ಅವಧಿಯ ವಿರಾಮದಲ್ಲಿ ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಮೊದಲನೆಯ ಬಾರಿ ಪಾರಿವಾಳ ಅನುಕ್ರಿಯೆ ತೋರಿದ 5 ನಿಮಿಷಕ್ಕೆ ಪುಷ್ಟೀಕರಣ ನೀಡಿದರೆ ನಂತರ ಪ್ರತಿ ಐದು ನಿಮಿಷಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ಪುಷ್ಟೀಕರಣವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಈ ರೀತಿ ಪುಷ್ಟೀಕರಣವನ್ನು ನೀಡಲಾಗುವುದು. ಈ ರೀತಿ ಪುಷ್ಟೀಕರಣ ಪಡೆಯುವ ಹಲವಾರು ವರ್ತನೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ನಿತ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಕಾಣುತ್ತೇವೆ.

2. ಅಸ್ಥಿರ ವಿರಾಮ ಪುಷ್ಟೀಕರಣ Variable Interval Schedule

- ⊙ ಎರಡು ಕ್ರಮಾನುಗತ ಪುಷ್ಟೀಕರಣಗಳ ನಡುವಿನ ವಿರಾಮದ ಅವಧಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಾರಿ ಬದಲಾಯಿಸುವುದು.
- ⊙ ಈ ಮಾದರಿಯ ಪುಷ್ಟೀಕರಣ ಬಳಸಿ ಅನುಬಂಧನವನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿದರೆ ಅದು ಹೆಚ್ಚು ಕಾಲ ನೆಲೆಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಎಂಬುದು ಪ್ರಯೋಗಗಳಿಂದ ದೃಢಪಟ್ಟಿದೆ.
- ⊙ ನಮ್ಮ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ವರ್ತನೆಗಳು ಈ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುತ್ತವೆ. ಕಲಿಯುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಯಾವಾಗ ಪುಷ್ಟೀಕರಣ ಬರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ತಿಳಿದಿರುವುದಿಲ್ಲ.

3. ಸ್ಥಿರ ಪ್ರಮಾಣ ಪುಷ್ಟೀಕರಣ Fixed ratio Schedule
 - ಹಿಂದಿನ ಪುಷ್ಟೀಕರಣ ನೀಡಿದ ನಂತರ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಂಖ್ಯೆಯ ಅನುಕ್ರಿಯೆಗಳು ಪ್ರಕಟಗೊಂಡಾಗ ಪುಷ್ಟೀಕರಣ ನೀಡುವುದು. ಪಾರಿವಾ 5 ಬಾರಿ ಕುಟುಕಿದಾಗ ಒಂದು ಬಾರಿ ಪುಷ್ಟೀಕರಣ ನೀಡುವುದು.
4. ಅಸ್ಥಿರ ಪ್ರಮಾಣ ಪುಷ್ಟೀಕರಣ Variable ratio Schedule
 - ಹಿಂದಿನ ಪುಷ್ಟೀಕರಣಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ಮುಂದಿನ ಪುಷ್ಟೀಕರಣದ ನಡುವೆ ಪ್ರಕಟಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅನುಕ್ರಿಯೆಗಳ ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಬಾರಿ ಬದಲಾಯಿಸುವುದು. ಪಾರಿವಾಳ ಒಮ್ಮೆ 5 ಬಾರಿ ಬಿಲ್ಲೆ ಕುಟುಕಿದಾಗ ಪುಷ್ಟೀಕರಣ ನೀಡಿದರೆ ಇನ್ನೊಮ್ಮೆ 10 ಬಾರಿ ಕುಟುಕಿದಾಗ ಪುಷ್ಟೀಕರಣ ದೊರೆಯುವುದು.

ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಪ್ರಕಾರ (ಪುಷ್ಟೀಕರಣ) ಪುನರ್ಬಲನದಲ್ಲಿ 3 ವಿಧಗಳಿವೆ

೧. ಧನಾತ್ಮಕ ಪುನರ್ಬಲನ:- ಇದು ಪ್ರಚೋದನೆ ನೀಡುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಯಾಗಿದೆ. ಪ್ರಶಂಸೆ, ಹೊಗಳಿಕೆ, ಮುಗುಳ್ಳಗೆ, ಬಹುಮಾನ
೨. ಋಣಾತ್ಮಕ ಪುನರ್ಬಲನ :- ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ದುರ್ಬಲಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ. ಶಿಕ್ಷೆ, ತೆಗಳುವಿಕೆ, ಭಯ, ನಿಂದನೆ, ಇತ್ಯಾದಿ..
೩. ಶಿಕ್ಷೆ:- ಶಿಕ್ಷೆ ಎಂಬುದು ಅನುಕ್ರಿಯೆಯ ನಂತರ ಕಂಡುಬರುವ ಒಂದು ವಿಮುಖಗೊಳಿಸುವ ಉದ್ದೇಶನವಾಗಿದೆ. ಮತ್ತು ಅದು ಅನುಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಋಣಾತ್ಮಕ ಪುಷ್ಟೀಕರಣ ಅನುಕ್ರಿಯೆಗಿಂತ ಮೊದಲು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅದು ಅತ್ಯಪ್ರದಾಯಕ ಸನ್ನಿವೇಶದಿಂದ ಹಿಂದೆ ಸರಿಯುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಶಿಕ್ಷೆಯ ಅನುಕ್ರಿಯೆಯ ನಂತರ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಅದು ಆ ಅನುಕ್ರಿಯೆಯ ಪುನಾರವರ್ತನೆಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಋಣಾತ್ಮಕ ಪುಷ್ಟೀಕರಣವನ್ನು ಬಳಸುವ ಉದ್ದೇಶ ಅಪೇಕ್ಷಿತ ವರ್ತನೆಯ ಆವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ಶಿಕ್ಷೆಯ ಉದ್ದೇಶ ಅನಪೇಕ್ಷಿತ ವರ್ತನೆಯ ಆವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದಾಗಿದೆ.

ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ನಿಹಿತಾರ್ಥಗಳು

- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಪುಷ್ಟಿ ನೀಡಬಹುದು
- ಅನಪೇಕ್ಷಿತ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ತಡೆಯಲು ಋಣಾತ್ಮಕ ಪುನರ್ಬಲನ ನೀಡಬಹುದು
- ಕ್ರಮಾನುಗತ ಕಲಿಕೆಯು ಕ್ರಿಯಾಜನ್ಯವಾದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ರೂಪಿತವಾಗಿದೆ.
- ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ನೀಡಬಹುದು
- ಶಿಕ್ಷಣದ ಉದ್ದೇಶಗಳು ಸರಳತೆಯಿಂದ ಕಠಿಣತೆಯದಕ್ಕೆ ಜೋಡಿಸಬಹುದು
- ಆಶಾಭಿಕ್ಷ ಮತ್ತು ಶಾಭಿಕ್ಷ ಪುನರ್ಬಲನಗಳನ್ನು ಬಳಸಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯನ್ನು ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಬಹುದು
- ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ರಚಿಸಲು ಸೂಕ್ತ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುತ್ತದೆ.
- ಮಗುವಿನ ಸೂಕ್ತವಾದ ಪ್ರಾಧಾನ್ಯತೆ ನೀಡುತ್ತದೆ.

೪. ಒಳನೋಟ ಕಲಿಕೆ (ಕೋಹಲ್)
Gestalt's insight learning

ಒಳನೋಟ ಕಲಿಕಾ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಪ್ರತಿಪಾದಕರು ಗೆಸ್ಟಾಲ್ಟ್ ವಾದಿಗಳು. ಸಹಚಾರ್ಯ(ಎ) ವಾಕ್ಯ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ಗೆಸ್ಟಾಲ್ಟ್ವಾದವು ಹುಟ್ಟಿಕೊಂಡಿತು. ಸಹಚಾರ್ಯವಾದಕರು ಕಲಿಕಾ ಮೂಲಭೂತವಾಗಿ ಉದ್ದೇಶನ ಮತ್ತು ಅನುಕ್ರಿಯೆಗಳ ನಡುವಿನ ಬಂಧನ ಸಂಪರ್ಕ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯಪಡುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಗೆಸ್ಟಾಲ್ಟ್ವಾದಿಗಳು ಪೂರ್ಣ ಸನ್ನಿವೇಶಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಪೂರ್ಣಾತ್ಮಕ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯತೆ ಕೊಡುವವರಾದುದರಿಂದ ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಆಂತರಿಕ ಸಂಜ್ಞಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಚರಣೆಗೆ ಪ್ರಥಮ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯವನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾರೆ. ಅಂದರೆ ಕಲಿಕೆಯ ಕೇವಲ ಉದ್ದೇಶಕ ಅನುಕ್ರಿಯೆಗಳ ಸಹಚಾರ್ಯವಷ್ಟೆ ಅಲ್ಲ, ಅದಕ್ಕಿಂತಲೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ ಎಂಬುದು ಅವರ ವಾದ.

ಪ್ರಮುಖ ವಾದಕರುಗಳೆಂದರೆ ಜರ್ಮನಿಯ ಮ್ಯಾಕ್ಸ್ ವರ್ದಿಮಮರ್(1880-1943) ವೂಲ್ಫ್ ಗ್ಯಾಂಗ್ ಕೋಹ್ಲರ್(1887-1967) ಮತ್ತು ಕರ್ಟ್ ಕಾಫ್ಫ್. ವ್ಯಾಕ್ಸ್ ವರ್ದಿಮಮರ್ ಗೆಸ್ಟಾಲ್ಟ್ ವಾದದ ಏತನವಾದ ಎಂದು ಕರೆಯುವರು.

ಗೆಸ್ಟಾಲ್ಟ್ ಎಂದರೆ ವಿಸ್ಮಯ, ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಪೂರ್ಣತೆ ಅಥವಾ ಸಮಗ್ರತೆ ಎಂದಾಗುತ್ತದೆ.

ಪ್ರತಿಪಾದಕರು:- ಮರ್ದಿಮರ್, ಕೋಹಲ್, ಕಾರ್ಟ್ಲಿನ್.

ಜರ್ಮನ್ ಭಾಷೆಯ ಜೆಸ್ಟಾಲ್ಟ್ ಎನ್ನುವ ಪದ ಆಂಗ್ಲದಲ್ಲಿ ಕಾನ್ಸಿಗೋರೇಷನ್(ವಿಸ್ಮಯ) ಎಂದಾಗುತ್ತದೆ.

1952ರಲ್ಲಿ " ಮಂಗಳ ಮನಸಿಕತೆ" ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕ ಹೊರತಂದರು

ಪ್ರಯೋಗ:-

- ಸುಲ್ತಾನ್ ಎಂಬ ಚಿಪಾಂಜಿಯನ್ನು ಪಂಜರದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟನು. ಮೇಲೆ ಬಾಳೆಹಣ್ಣಿನ

Wolfgang Köhler

- Born in Jan 21, 1887
- Died in June 11, 1967
- Born in Reval (now Tallinn), Estonia
- Psychologist and phenomenologist
- Another of the founders of Gestalt psychology

ಗೋನೆಯನ್ನು ನೇತುಹಾಕಿದನು.

- ಅಲ್ಲಿ ಕೇಲವು ಪೆಟ್ಟಿಗೆ ಮತ್ತು ಕೋಲುಗಳನ್ನು ಬಿಡುಹಿಡಿದನು.
- ಚಿಪಾಂಜಿಗೆ ಹಣ್ಣು ಪಡೆಯುವುದು ಗುರಿಯಾಗಿತ್ತು.
- ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ಸುಸ್ಥಾಪಿತು. ಕೋನೆಗೆ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಆಂತರಿಕವಾಗಿ ಅರಿತು ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಕೊಂಡಿತ್ತು ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಈ ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದರೆ ಈ ಬಾರಿ ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಸಿತು.

ಗೆಸ್ಟಾಲ್ಟ್ವಾದದ ಯರ್ಕಿಸ್ವರವರ ಪ್ರಕಾರ ಒಳನೋಟ ಕಲಿಕೆ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

- ಸಮಸ್ಯಾ ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪರಿಚ್ಛಿಸುವಿಕೆ.
- ಆಳುಕು, ನಿಲುಗಡೆ ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯಾ ಸನ್ನಿವೇಶದ ಕಡೆಗೆ ಅವಧಾನ ಕೇಂದ್ರಿಕರಣ.
- ವಿವಿಧ ಅನುಕ್ರಿಯೆಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರಯತ್ನ.

- ಮೊದಲನೆಯ ಯತ್ನ ಫಲಕಾರಿಯಾಗದಿದ್ದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಅನುಕ್ರಿಯೆಯ ಮೂಲಕ ಪ್ರಯತ್ನ, ಈ ಬದಲಾವಣೆ ಅನೇಕ ಭಾರಿ ತೀಕ್ಷ್ಣ ಹಾಗೂ ತುರ್ತಾಗಿ ಆಗುತ್ತದೆ.
- ಗುರಿ ಸಾಧನೆಯ ಕಡೆ ಅಭಿಪ್ರೇತ ಗೊಂಡು ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನ ಹರಿಸುವುದು.
- ಜೀವಿಯು ಆಕಸ್ಮಿಕವಾಗಿ, ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಮತ್ತು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಕೆಲಸವನ್ನು ತುರ್ತಾಗಿ ಮಾಡುವುದು.
- ಸೂಕ್ತವಾದ ಅನುಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಪುನರಾವರ್ತಿತಗೊಳಿಸುತ್ತದೆ.
- ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಗಮನಾರ್ಹ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಒಳನೋಟ ಕಲಿಕೆಗೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ

ಬಹುಮುಖ್ಯ ಅಂಶಗಳು:-

1. **ಅನುಭವ :-** ಕಲಿಯುವವನ ಪೂರ್ವ ಅನುಭವ
2. **ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ:-** ಹೆಚ್ಚು ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪಡೆದಿದ್ದರೆ ಅವನಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಒಳನೋಟ ಕಲಿವು ಸಾಧ್ಯ.
3. **ಕಲಿಕೆಯ ಸನ್ನಿವೇಶ:-** ಸನ್ನಿವೇಶ ಹೆಚ್ಚು ಪೂರಕವಾಗಿದೆ, ಇದನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು ಮತ್ತು

- ಅದರಲ್ಲಿ ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲ ಅಂಶಗಳು ಇರುತ್ತವೆ.
4. **ಪ್ರಾರಂಭದ ಪ್ರಯತ್ನಗಳು:-** ಪ್ರಯತ್ನ ಪ್ರಮಾದ ಕಲಿಕೆ ಮೂಲಕ ಹಾದುಹೋಗುತ್ತದೆ. ಈ ಹಂತ ಬಹಳ ಕಾಲದವರೆಗೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಒಳನೋಟ ಕಲಿಕೆಗೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ.
 5. **ಪುನರ್ವಚನ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯೀಕರಣ/ ಗ್ರಹಿಕೆ:-** ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಪರಿಹಾರ ಸಿಕ್ಕಮೇಲೆ ಬೇರೆ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತದೆ.

ಗೆಜ್ಜೆಲ್ ಡ್ರಿಡ್ಲಾಂತ್ಯದ ಪ್ರಮುಖ ತತ್ವಗಳು:-

- ❖ ಸಾಮೀಪ್ಯತೆ
- ❖ ಸಾಮ್ಯತೆ
- ❖ ಸರಳತೆ
- ❖ ಒಗ್ಗೂಡಿಸುವಿಕೆ

ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಲಿಖಿತಾಂಶಗಳು:-

- ಕಲಿಯುವ ವಿಷಯ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಇಡಿಯಾಗಿ ಮತ್ತು ಬಿಡಿಯಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸಬೇಕು
- ಕಲಿಕೆಯುಂಟಾಗಲು ಸೂಕ್ತವಾದ ಪೋಷಕ, ಪ್ರೇರಣೆ ಅವಶ್ಯಕತೆ
- ಸಮಸ್ಯೆ ಬಿಡಿಸಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಸಮಯ, ಸ್ವಾತಂತ್ರ ಅವಕಾಶ ನೀಡಬೇಕು
- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಪೂರ್ವಜ್ಞಾನದ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಇದೆ. ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಆಂತರಿಕ ಮತ್ತು ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹದ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ.
- ಅಂತರ್ ರಕ್ತಗಳಾದ ಆಲೋಚನೆ, ವಿಮರ್ಶೆ ಬಳಸಬೇಕು
- ಯೋಜನಾ ಪದ್ಧತಿ, ಅನ್ವೇಷಣಾ ಪದ್ಧತಿಯು ಒಳನೋಟ ಕಲಿಕೆಯ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಮೇಲೆ ರೂಪಿತವಾಗಿದೆ. ಸ್ವಂತಿಕೆ ಸ್ವಾವಲಂಬನೆ ಬೆಳೆಸುತ್ತದೆ.

ಅಸುಬೆಲೆರವರು ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ವಿಧಗಳಿರುವ ಸಾಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಗುರುತಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಎರಡು ಆಯಾಮಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

- ಮೊದಲನೆಯ ನಿಯಮ:-**
- ವಸ್ತುವಿನ ಅಚಿತಿಮ ರೂಪವನ್ನು ಮೊದಲೇ ಸಿದ್ಧಪಡಿಸಿ ಅದನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ನೀಡುವುದು(ಸ್ವಿಕಾರ ಕಲಿಕೆ)
 - ವಿಷಯವನ್ನು ಭಾಗಶಃ ಅಥವಾ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಅವಿಷ್ಕರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು. (ಅನ್ವೇಷಣಾ ಕಲಿಕಾ)
- ಎರಡನೆಯ ಆಯಾಮ**
- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಕಲಿಯುವ ವಸ್ತುವನ್ನು ತನ್ನಲ್ಲಿರುವ ಜ್ಞಾನ ಸಂರಚನೆಗೆ ಹೇಗೆ ಜೋಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.
 - ತನಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ತಿಳಿದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಹೊಸ ಕಲಿಕಾ ವಸ್ತುವಿಗೂ ಸಂಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸುವ ಮೂಲಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಕಲಿಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೆ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಕಲಿಕೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

- ತನ್ನಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನ ಸಂರಚನೆಗೆ ಹೊಸ ಕಲಿಕೆಯ ವಸ್ತುವನ್ನು ಜೋಡಿಸಿದ ಕೇವಲ ಕಂಠ ಪಾಠ ಮಾಡಲು ಯತ್ನಿಸಿದ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಕಲಿಕೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.

ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಸ್ವೀಕಾರ ಕಲಿಕೆ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗಬೇಕಾದರೆ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಸಂಘಟಿಸುವಾಗಲೇ ಕೆಲವು ತತ್ವಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅವುಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತಿವೆ.

- ಪಠ್ಯ ವಸ್ತುವಿನ ಕ್ರಮಬದ್ಧ ಜೋಡಣೆ
- ಸಂಯೋಜನಾತ್ಮಕ ಸಮನ್ವಯ
- ಮುಂ ಸಂಘಟನೆಗಳು
- ಮಂ ಸಂಘಟನೆಗಳು ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಮೂರು ರೂಪದಲ್ಲಿರಬಹುದು.
 - ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿ
 - ಸಾಧ್ಯತೆ(ಹೊಸ ವಿಷಯವನ್ನು ಗೊತ್ತಿರುವ ಉದಾಹರಣೆಯೊಂದಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿ ನಿಡುವುದು)
 - ಸಾರ್ವತ್ರಿಕರಣ

ಓ. ವಿಕ್ಷಣಾ ಕಲಿಕೆ ಅಥವಾ ಮಾದರಿ ಕಲಿಕೆ/ ಸಮಾಜ ಕಲಿಕೆ (ಅಲ್ಟ್ರೆಡ್ ಬಂಡೂರ ಸಿದ್ಧಾಂತ) Bandura's social learning theory

ಅಲ್ಟ್ರೆಡ್ ಬುನರ್(1962) ಇವರು ಕೆನಾಡ ದೇಶದವರು. ಮನೋವಿಜ್ಞಾನಿ, ಅನುಕರಣಾತ್ಮಕ ಕಲಿಕೆ, ಸಮಾಜಿಕ ಕಲಿವಿನ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಮಂಡಿಸಿದರು. ನಿರ್ಮಾಣ ಕಲಿಕಾ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಪ್ರತಿಪಾದಕರು "ಬೋಬೊ ಡೋಲಾ" ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದರು.

ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಲಿವು ಅನುರಣೆ ಮೂಲಕ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಬಂಡೂರ ತತ್ವವನ್ನು "ಮಾದರಿ ನಿರ್ಮಾಣ ಕಲಿಕೆ ಅಥವಾ ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ತತ್ವ" ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

ವರ್ತನೆಯ ಪ್ರಭಲತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುವ ಅಂಶಗಳೂ ಪ್ರಮುಖವಾದವು,

- ಹಿಂದಿನ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಹತ್ತಿರದ ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಪುನಃ ಮರುಕಳಿಸುವ ಸಂತೋಷಕರ ಗುರಿಗಳಾಗುತ್ತವೆ
- ಅವುಗಳ ಆಚರಣೆಯ ಅನುಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಬಲಗೋಳಿಸುತ್ತದೆ. ಮಕ್ಕಳು ಅವರ ಸಾನ್ನಿಧ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಶಂಸಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ಮಯಸ್ಕರೋಡನೆ ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ ಅದರ ತಿಳಿಸಿದವರೋಡನೆ ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ

ಅನುಕರಣಾ ಕಲಿಕಾ ಹಂತಗಳು Immitation type Of Learning

1. **ಅವಧಾನಾತ್ಮಕ ಹಂತ(ಅಳಿನ್)** (attention Phase) :- ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಅನುಕರಿಸಬೇಕಾದ ವರ್ತನೆಯ ಕಡೆಗೆ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಬೇಕು, ಅವಧಾನವು ಆಕರ್ಷಣೆ, ಆಸಕ್ತಿದಾಯಕ, ಪ್ರಸಿದ್ಧವಾಗಿದ್ದಾಗ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ. ವರ್ತನೆ ಸ್ಥಾನ ಮಾನ, ಸಂವೇದನಾ ಗತಿ, ನವೀನತೆ ಕುತೂಹಲವು ಅವಧಾನ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಬಹುದು.
2. **ಧಾರಣಾತ್ಮಕ ಹಂತ (Retentional Phase)** :- ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸಂಸ್ಕರಣೆಯ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಧಾರಣೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ. ಮಾದರೀಕರಿಸಲ್ಪಟ್ಟ ವರ್ತನೆಯ ಅಂತರ್ಗತವಾಗಿ ದಾಖಲೆಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ತಾವು ಅವಧಾನದಿಂದ ವಿಕ್ಷಿಸಿದ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ಪುನರಾವರ್ತನೆಯಿಂದ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಕಲ್ಪನಾಶಕ್ತಿ ಭಾಷೆಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕ ಭೂಪಟ ರಚಿಸುತ್ತಾನೆ
3. **ಗತಿಸ್ಥಾನಾತ್ಮಕ ಹಂತ(Reproductive Phase)** :- ಅವಧಾನ ಕೇಂದ್ರ ಕರಿಸಿ ವಿಕ್ಷಿಸಿದ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ಪುನಃ ಪಟಲದಲ್ಲಿ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಚಿತ್ರ ಮೂಡಿಸಿದ ನಂತರ ಅದನ್ನು ಮತ್ತೆ ಪುನರ್ ಉತ್ಪಾದಿಸುವನು.ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಅನುಕರಣೆಯಿಂದ ಪಡೆದ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾನೆ

೪. **ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾಲ (Motivational Phase) :-** ಅನುಕರಣೆಯಿಂದ ಉಂಟಾದ ಕಲಿಕೆಯ ಸ್ವರವಾಗಿರಬೇಕಾದರೆ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದ ಅಭಿಪ್ರೇಕ್ಷಣೆ ಉಂಟುಮಾಡಬೇಕು, ಅನುಕರಣೆ ಕಲಿಕೆಯಿಂದ ಪಡೆದ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸುವನು

ಪ್ರಯೋಗ:-

ಬಂಡೂರ ಮತ್ತು ರಾಸ್ (1963) ರವರು ವೀಕ್ಷಣಾ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸು ಒಂದು ಸರಳ ಪ್ರಯೋಗವನ್ನು ಕೈಗೊಂಡರು. ಈ ಪ್ರಯೋಗದಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಮಕ್ಕಳು ಆಕ್ರಮಣ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಿದರು. ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಮಕ್ಕಳು ಸೌಮ್ಯ ಸ್ವಭಾವದ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಿದರು, ಮತ್ತೊಂದು ಗುಂಪು ಯಾವ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸದೇ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಗುಂಪಿನಂತೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿತು. ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಿತು. ಈ ಪ್ರಯೋಗಿಕ ಸನ್ನಿವೇಶದ ನಂತರ ಕಂಡು ಬಂದ ಅಂಶಗಳೆಂದರೆ-

- ಆಕ್ರಮಣ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯ ಮಾದರಿಯನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಿದ ಗುಂಪಿನ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಈ ಮೊದಲು ಇರದೇ ಇದ್ದ ಕೆಲವು ಶಾಖಕ ಹಾಗೂ ದೈಹಿಕ ಆಕ್ರಮಣ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯ ವರ್ತನೆಗಳು ಕಂಡುಬಂದವು.
- ಆಕ್ರಮಣ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಿದ ಗುಂಪಿನ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಗುಂಪಿನ ಮಕ್ಕಳಿಗಿಂತ ಎರಡು ಪಟ್ಟು ಆಕ್ರಮಣ ವರ್ತನೆಗಳು ಕಂಡುಬಂದವು. ಸೌಮ್ಯ ಸ್ವಭಾವದ ಮಾದರಿಗಳನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಿದ ತಂಡದವರ ವರ್ತನೆಗಳಲ್ಲಿ ನಿಯಂತ್ರಿತ ಗುಂಪಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಮಟ್ಟದ ಆಕ್ರಮಣವರ್ತನೆ ಕಂಡು ಬಂದವು.

೬. ಅನ್ವೇಷಣಾ ಕಲಿಕೆ (ಬ್ಲೂಮ್) Learning by Discovery

ಜೆರೋಮ್ ಎಂ. ಬ್ಲೂಮ್ (1959-1961) ನಾವು ಭವಿಷ್ಯದಲ್ಲಿ ಕಲಿವಿನ ಅಗತ್ಯವಿಲ್ಲದಂತೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಕಲಿಯ ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಅಮೇರಿಕಾದ ಹಾರ್ವರ್ಡ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾನಿಲಯದಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪ್ರಾಧ್ಯಾಪಕರಾಗಿದ್ದ ಇವರು ಪಿಯೂಜಿಯವರ ಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕ ವಿಶಾಸ ಸಿದ್ಧಾಂತದಿಂದ ಪ್ರಾಭಾವಿತರಾದರು. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಹಾಗೂ ಪ್ರೌಢಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಹೇಗೆ ಸುಧಾರಿಸಬೇಕು? ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ೧೯೫೯ರಲ್ಲಿ ಅಮೇರಿಕಾದ ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರದ ತಜ್ಞರ ಸಭೆ ಕರಡು ಅಪರೋಡನೆ ಸುದರ್ಶನವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಿ ಅದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ೧೯೬೦ರಲ್ಲಿ 'the Process of education ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು.

ಬೋಧನೆಯ ಕಾರ್ಯಗಳು 1962 ರಲ್ಲಿ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಹೊರತಂದರು.

ಇದರ 4 ಫಲಗಳು:-

- ▽ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತ ಪ್ರಜ್ಞೆತೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಶಂಸೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಳ
 - ▽ ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರಶಂಸೆಯಿಂದ ಆಂತರಿಕ ಪ್ರಶಂಸೆಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆ
 - ▽ ಅನ್ವೇಷಣಾ ಮಾರ್ಗಗಳ ಕಲಿಕೆ
 - ▽ ಸತಿಗಳ ಸಂಸ್ಕರಣೆ
೧. ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪ್ರಜ್ಞೆತೆ:-
ಅನ್ವೇಷಣೆ ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಪರಿಶರದಲ್ಲಿನ ಸಂಭಂಧಗಳಿಗಾಗಿ ಹುಡುಕುತ್ತೇನೆ. ಅಲ್ಲಿನ ಘಟನೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಕ್ರಮವಿದೆ. ಒಂದು ನಿಯಮವಿದೆ ಎಂಬ ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಕಲಿಯುವವನು ತಾಳಬೇಕು. ಆಗಮಾತ್ರ ಅವನು ಒಳ್ಳೆಯ ಅನ್ವೇಷಕನಾಗಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಬ್ಲೂಮ್ ಈ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು 'ಶಂಕಿತ ರಚನಾತ್ಮಕತೆ ಎಂದು ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ.
೨. ಆಂತರಿಕ ಪ್ರಶಂಸೆ ಬದಲಾವಣೆ:-
ಅನ್ವೇಷಣಾ ಕಲಿಕಾ ನಿಯಮದಂತೆ ಆಂತರಿಕ ಪ್ರಶಂಸೆಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಪರಿಣಾಮ ಅರ್ಥಕ್ಕಾಗಿ ಹುಡುಕಾಟ, ಹೊಸದಾಗಿ ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವ ಬಹುಮಾನ ಮತ್ತು ಕಲಿಯಲು ಆಸೆ, ಇದಕ್ಕೆ ಅದ್ಭುತಕರ ಸಂಪ್ರದಾಯಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡಬೇಕು. ಸೂಕ್ತ ಅನ್ವೇಷಣಾ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸೋಲು, ಗೆಲುವು ಮಗುವಿಗೆ ವಿಷಯ ಮೂಲಕವಾಗಿ ಸಹಕರಿಸುತ್ತೇವೆಂದು ಹೊರತು, ತಾವೇ ಗುರಿಗಳಾಗುವುದಿಲ್ಲ.
೩. ಅನ್ವೇಷಣೆ ಕಲಿವು:-
ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಈ ರೀತಿ ಕೆಲವು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಮನೋಭಾವಗಳ ಮೇಲೆ ಒತ್ತು ಇರಬೇಕು. ಇದು ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ವಿಷಯ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಒಂದು ಸಾಮಾನ್ಯ ರೀತಿಯ ಅನ್ವೇಷಣೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಫಲವು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವದ್ದಾಗಿರಲಿ ಬಿಡಲು ಇಲ್ಲಿ ಹುಡುಕಾಟ ವಿರುತ್ತದೆ

೪. ಸ್ವತಿಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ:-

ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಉಪಯೋಗಗಳು:-

- ✦ ಹುರುಂಬಿಸುವ ಕಾರ್ಯ
- ✦ ಬೋಧನೆಯ ನಂತರ ದೊರಕುವ ಫಲಗಳನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ವಿವರಿಸಬೇಕು. ಇದು ನಿರೀಕ್ಷಣ ಅಂಶ
- ✦ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಶಂಸಿಸಬೇಕು ಅಥವಾ ಬಹುಮಾನಿಸಬೇಕು. ಇದು ಅವರ ಮುಂದಿನ ಗಳಿಕೆಗೆ ಪ್ರೇರಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಉತ್ತೇಜಕ ಅಂಶ
- ✦ ವರ್ತನೆಯ ನಿಯಂತ್ರಣಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿ ಕೊಡಬೇಕು ಇದು ಶಿಸ್ತಿನ ಅಂಶ

ಅನುಕರಣಾ ಕಲಿಕೆ		
ಉದ್ದೇಶ	ಪೂರಿತಾ	ಅಂಧಾನುಕರಣೆ
ಅನುಕರಣೆ		

- ✦ **ಉದ್ದೇಶಪುರಿತ ಅನುಕರಣೆ:-** ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಉದ್ದೇಶ ಪುರ್ವಕವಾಗಿ ಅನುಕರಣೆ ಮಾಡುವುದು.
- ✦ **ಅಂಧಾನುಕರಣೆ:-** ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮತ್ತೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಸರಿಯೇ? ತಪ್ಪೇ? ಎಂದು ವಿಚಾರ ಮಾಡದೆ ಅನುಕರಣೆ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಅಂಧಾನುಕರಣೆ ಎನ್ನುವರು.

ಅನ್ವೇಷಣಾ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಅಂಶಗಳು

- ✦ ಕಲಿಯಬೇಕಾದ ಹೊಸ ವಿಷಯದ ಮೂಲ ರಚನೆಗೆ ಒತ್ತು ಕೊಡಿ.
- ✦ ನೀವು ಬೋಧಿಸಬೇಕಾಗಿರುವ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗೆ ಹಲವು ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿರಿ.
- ✦ ಸಂಕೀತ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿರಿ.
- ✦ ಹೊಸ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ವಿವಿಧ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಿರಿ.
- ✦ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿ, ತಾವೇ ಉತ್ತರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ.
- ✦ ಒಳನೋಟದಿಂದ ಊಹೆಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿ.

2. ಪ್ರಭುತ್ವ ಕಲಿಕೆ / ಪ್ರಬುದ್ಧ ಕಲಿಕೆ (ಬೆಂಜಮಿನ್ ಬ್ಲೂಮ್) Blooms mastery learning theory

1960ರಲ್ಲಿ ಬ್ಲೂಮ್‌ನ ರೂಪಿಸಿದ ಪ್ರಬುದ್ಧ ಕಲಿಕೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಏನನ್ನು ಬೇಕಾದರೂ ಕಲಿಯಬಲ್ಲರು ಎಂಬ ನಂಬಿಕೆ ಮೇಲೆ ಆಧರಿಸಲಾಗಿದೆ. 1962ರಲ್ಲಿ ಬೋಧನಾ ಕಾರ್ಯಗಳು ಎಂಬ ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು. ಒಂದು ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ವಿಷಯವನ್ನು ಒಂದು ಮಗುವು ತನ್ನ ಮನಸ್ಸಿನ ಸಹಾಯದಿಂದ ಗ್ರಹಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನವೇ ಅನ್ವೇಷಣಾ ವಿಧಾನ ಕಲಿಕೆ ಎನ್ನುವರು.

ಬ್ಲೂಮ್‌ನ ಪ್ರಕಾರ ಪ್ರಬುದ್ಧ ಕಲಿಕೆಯ ಅತಿ ಮುಖ್ಯ ಅಂಗ ಪರಿಹಾರಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ನಿರಂತರ ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನ. ಇದು ಬೋಧನೆಯ ಉದ್ದಕ್ಕೂ ಕ್ರಮವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ಘಟಕ ಬೋಧನೆಯ ನಂತರವೂ ಒಂದು ಪರಿಶೀಲನೆ ಇರಬೇಕು. ಇದರ ಮುಖ್ಯ ಉದ್ದೇಶ ಪ್ರಬುದ್ಧತೆ ಅಥವಾ ಅದು ಇಲ್ಲದ ಕ್ಷೇತ್ರವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು. ಇದರ ಫಲಿತಾಂಶವನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಶ್ರೇಣಿಕರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಿಲ್ಲ.

Books:- Classification o Educational objectives (1956), Blooms taxonomy (translated in to 22 language)

ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತವು ಸಂಪ್ರಾಯಿಕ ಬೋಧನಾಕ್ರಮ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ. ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಗರಿಷ್ಠ ಮಟ್ಟದ ಕಲಿಕೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ.

- ೧) ಮಕ್ಕಳು ಬೆರೆಬೆರೆ ವೇಗದಲ್ಲಿ ವಿಷಯ ಗ್ರಹಿಸುವುದರಿಂದ ಅವರ ವೇಗಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಬೋಧಿಸುವುದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳು ಪ್ರಭುತ್ವ ಸಾಧಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ೨) ಪರಿಹಾರಾತ್ಮಕ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ನೀಡುವುದರಿಂದ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಕಲಿಯುವವರು ಕೂಡ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಪೌಷ್ಟಿಮಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.
- ೩) ಕಾಲಕ್ಕೆ ಘಟಕವಾದ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರಭುತ್ವ ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ತಕ್ಕಮತೆ ಬೋಧನೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ.
- ೪) ಸ್ವಕಲಿಕಾ ವಿಧಾನದಿಂದಾಗಿ ಅವರದೇ ವೇಗದಲ್ಲಿ ಕಲಿಕೆಯ ನಿಡಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ.

೫) ವೈಯಕ್ತಿಕ ಬೋಧನೆ ನೀಡುವುದು ಅವರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನಕ್ಕೆ ಸಹಾಯಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.

About Benjamin .S. Bloom

Born : Benjamin Samuel Bloom.
Feb /21/ 1913.

Died : Sep /13/1999 (86) Chicago.

Nationality : United State Citizen(American).

Qualification : Ph.D in Education.

Occupational : Educational Psychologist.

Employee : American educational research Association.

ಪ್ರಭುತ್ವ ಕಲಿಕೆಯ ಮೂಲ ತತ್ವಗಳು

- ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಗುವು ತನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬಳಸಬೇಕಾದಂತಹ ತತ್ವಗಳು ಮತ್ತು ಕೌಶಲ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭುತ್ವ ಸಾಧಿಸಬೇಕು
- ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಗುವು ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ, ಸಂತೋಷವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಪರಿಪೂರ್ಣವಾದ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸಬೇಕು.
- ಮಾನವನ ಪ್ರಗತಿಯ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಅವನ ಪರಿಪೂರ್ಣ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ವಿಸ್ತಾರ ಹೊಂದುವುದರ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ.
- ಮಾನವ ಸಮಾಜದ ಕಲ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿಯೂ ಪ್ರಬಲವಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆಯ ವಿಹಾಸದ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

ಕೆರೋಲ್ ರವರ ಪ್ರಕಾರ ಕಲಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾಭವ ಬೀರುವ ೫ ಅಂಶ

- ಅಭಿಕ್ಷಮತೆ
- ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ
- ಬೋಧನೆಯ ಗುಣಮಟ್ಟ
- ಕಲಿಕೆಗೆ ನೀಡಿದ ಸಮಯ
- ಪರಿಶ್ರಮ

ಕೆರೋಲ್ ರವರು ಪ್ರಭುತ್ವ ಕಲಿಕೆಗಾಗಿ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ವಿಧಾನವನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾರೆ.

- ಯಾವುದನ್ನು ಕಲಿಯಬೇಕೆಂಬುದನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟಪಡಿಸಿ.
- ಇದನ್ನು ಕಲಿಯಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಅಭಿಪ್ರೇರಿಸಿ.
- ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಬೋಧನಾ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿ.
- ವಿವಿಧ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮಟ್ಟಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಕಲಿಯುವ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನೀಡಿರಿ.
- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಿಂದ ಗಮನಿಸಿ.

೮. ಗ್ಯಾಂಗ್ನಿಯ ಪದಸೋಪಾನ ಕಲಿಕೆ Gangn's hirarchy of learning

ರಾಬರ್ಟ್ ಗ್ಯಾಂಗ್ನಿರವರು ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಅವುಗಳ ಕ್ರಮತೆಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಸ್ವರೂಪಗಳನುಸಾರವಾಗಿ ಎಂಟು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

- **ಸಂಜ್ಞಾತ್ಮಕ ಕಲಿಕೆ:-** ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರಚೋದನೆಗೆ ತೋರುವ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಸಂಜ್ಞೆಯ ಮೂಲಕ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದು. ಇಂತಹ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಸಂಜ್ಞೆ ಕಲಿಕೆ ಎನ್ನುವರು.

- **ಉದ್ದೇಶನ ಅನುಕ್ರಿಯೆ ಕಲಿಕೆ :-** ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರಚೋದನೆಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವಂತಾಗಲು ಪ್ರಚೋದನೆ ಹಾಗೂ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ನಡುವೆ ಬಂಧವೇರ್ಪಡಬೇಕು. ಈ ಬಂಧವೇರ್ಪಟ್ಟಾಗ ಪ್ರಚೋದನೆಗೆ ತೋರುತ್ತಿದ್ದ ಅನಾವಶ್ಯಕವಾದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳು ನಿವಾರಣೆಯಾಗುವವು. ಅನಾವಶ್ಯಕ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ನಿವಾರಣೆಯಾಗಲು ಅನೇಕ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರಚೋದನೆಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವಂತಾಗುವುದು. ಇದು ಪುನರ್‌ಬಲನಿಂದ ದೃಢವಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಉದ್ದೇಶನ ಅನುಕ್ರಿಯಾಕಲಿಕೆ ಎನ್ನುವರು
- **ಸರಪಳಿ ಕಲಿಕೆ :-** ಈ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕ್ರಿಯೆಗೆ ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲಾಗುವುದು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತವಾದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಜೋಡಿಸಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಜೋಡಿಸಲು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಎಂದು ಸ್ಪಿನ್ನರ್ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ.
- **ಶಾಬ್ದಿಕ ಕಲಿಕೆ :-** ಭಾಷೆಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಕಲಿಕೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಅಡರ್ ವುಡ್ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.
- **ಬಹುಮುಖ ವಿಭಿನ್ನತೆ ಕಲಿಕೆ :-** ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರಚೋದನೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ತೋರಿಸಲು ಅವುಗಳ ವಿವಿಧ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ತೋರಿಸುವ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಬಹುಮುಖ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆಯ ಕಲಿಕೆ ಎನ್ನುವರು.
- **ಪರಿಕಲ್ಪನಾ ಕಲಿಕೆ :-** ಒಂದು ವಸ್ತು ಅಥವಾ ಪ್ರಾಣಿ ಅಥವಾ ಸನ್ನಿವೇಶದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಗುಣಲಕ್ಷಣ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡು, ದೇರೆ ವ್ಯಕ್ತಿ, ಸನ್ನಿವೇಶ ಗುಣಲಕ್ಷಣದಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿ, ಸಾಮಾನ್ಯೀಕರಿಸಿಕೊಂಡು ತನ್ನದೇ ಆದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುವುದನ್ನು ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ.
- **ನಿಯಮ ಕಲಿಕೆ :-** ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳ ನಡುವೆ ಸಂಭಂಧ ಕಲ್ಪಿಸುವುದನ್ನು ನಿಯಮಗಳು ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ. ಒಂದು ನಿಯಮ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಮೂಲಕ ಅದರಲ್ಲಿರುವ ಅನೇಕ ಪ್ರಚೋದನೆಗಳಿಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದು.
- **ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರ ಕಲಿಕೆ:-** ಇದು ಮೆಲ್ಲಟ್ಟದ ಕಲಿಕೆಯಾಗಿದೆ. ಈ ವಿಧದ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಕಲಿತ ಎರಡಕ್ಕಿಂತ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಸೇರ್ಪಡಿಸಿ ಹೊಸ ತತ್ವವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯುವುದು. ಈ ವಿಧದ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತತ್ವ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಗ್ರಹಿಸಿಹೊಸ ಸನ್ನಿವೇಶ ಹಾಗೂ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗೆಹರಿಸುವ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಸಮಸ್ಯಾ ಪರಿಹಾರ ಕಲಿಕೆಯನ್ನುವರು.

ಸಮಸ್ಯಾ ಪರಿಹಾರ ಕಲಿಕೆ

- ೧) **ಸಂಜ್ಞಾತ್ಮಕ ಕಲಿಕೆ(Signal Learning)** :- ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರಚೋದನೆಗೆ ತೋರುವ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಸಂಜ್ಞೆಯ ಮೂಲಕ ವ್ಯಕ್ತವಾಗುವುದು. ಇಂತಹ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಸಂಜ್ಞೆ ಕಲಿಕೆ ಎನ್ನುವರು. ಉದಾ:- ಮಗು ಹಾಲಿನ ಬಾಟಲಿಯನ್ನು ತೋರಿಸುವುದು, ತಾಯಿ ಕಂಡಾಗ ಎತ್ತಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಕೈ ಚಾಚುವುದು.
- ೨) **ಪ್ರಚೋದನ ಅನುಕ್ರಿಯಾ ಕಲಿಕೆ (STIMULUS RESPONSE)**:- ಪ್ರಚೋದನೆಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಯಾಗುವಂತೆ ಒಂದು ಎರ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಈ ಬಂಧವೇರ್ಪಟ್ಟಾಗ ಪ್ರಚೋದನೆಗೆ ತೋರುತ್ತಿದ್ದ ಅನವಶ್ಯಕವಾದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳೂ ನಿವಾರಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರಚೋದನೆಗೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸುವಂತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಪುನರ್‌ಬಲನಿಂದ ಬಲಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
- ೩) **ಸರಪಳಿ ಕಲಿಕೆ (CHAIN)**:- ಪ್ರಚೋದನೆಗೆ ತಕ್ಕ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ಜೋಡಿಸಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪ್ರಚೋದನೆಗೂ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಜೋಡಿಸಲು ಅವಶ್ಯಕತೆ ಎಂದು ಸ್ಪಿನ್ನರ್ ರವರು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ್ದಾರೆ
- ೪) **ಶಾಬ್ದಿಕ ನೆನಪಿನ ಕಲಿಕೆ (VERBAL ASSOCIATION)**:- ಭಾಷೆಯ ಸಹಾಯದಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಕಲಿಕೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಮನೋಭಾಷ ತಜ್ಞರಾದ 'ಅಡರ್ ವುಡ್' ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.
- ೫) **ಬಹುಮುಖ ವ್ಯತ್ಯೇಕತೆಯ ಕಲಿಕೆ (MULTIPLE DISCRIMINATION)**:- ಪ್ರಚೋದನೆಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ತೋರಿಸಲು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಿವಿಧ ಗುಣಲಕ್ಷಣ, ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿ, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ತೋರಿಸುವ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಬಹುಮುಖ ಪ್ರತ್ಯೇಕತೆಯ ಕಲಿಕೆ ಎನ್ನುವರು.

- ೬) **ಸರಿಕಲ್ಪಣಾ ಕಲಿಕೆ(CONCEPT):-** ಒಂದು ವಸ್ತು, ಪಾಠ, ಸನ್ನಿವೇಶ ಸಾಮಾನ್ಯ ಗುಣಗಳನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡು ವ್ಯಕ್ತಿ ಸನ್ನಿವೇಶ, ಗುಣಲಕ್ಷಣದಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಿ ಸಾಮಾನ್ಯೀಕರಿಸಿಕೊಂಡು ತನ್ನದೇ ಆದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುವುದನ್ನು ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ.
- ೭) **ನಿಯಮ ಕಲಿಕೆ (RULE):-** ಒಂದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ನಡುವೆ ಸಂಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸುವುದನ್ನು ನಿಯಮ ಕಲಿಕೆ ಎನ್ನಲಾಗುವುದು
- ೮) **ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರ ಕಲಿಕೆ (PROBLEM SOLOVING):-** ಇದು ಮೆಟ್ಟಿಲಿನ ಕಲಿಕೆ, ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಕಲಿತ ಎರಡಕ್ಕಿಂತ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಸೇರ್ಪಡಿಸಿ ಹೊಸ ತತ್ವವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು.

ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರ ನಿಧಾನದ ಹಂತಗಳು:-

೦. ಸಮಸ್ಯೆ ಗುರುತಿಸುವುದು
೧. ಸಮಸ್ಯೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟಗೊಳಿಸುವುದು
೨. ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಯೋಜನೆ(ಉಪಗುರಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು)
೩. ಪರಿಹಾರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ
೪. ಒಂದು ಪರಿಹಾರ ಆಯ್ಕೆ ಮತ್ತು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದು
೫. ಫಲವನ್ನು ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನ ಮಾಡುವುದು
೬. ಮರು ಆಲೋಚನೆ ಹಾಗೂ ಪರಿಹಾರದ ಮರು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ

ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರದ ತೊಂದರೆಗಳು

೦. **ಮಾನಸಿಕ ಸ್ಥಿತಿ:-** ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಮಾನಸಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯು ಅಡಚಣೆಯಾಗಿದ್ದು ಮನಸ್ಸಿನ ಒಂದಿನ ವಿಫಲತೆಯನ್ನು ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಮಾನಸಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ.
೧. **ಶ್ರೇಣಿ ಕೊರತೆ :-** ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ವಿಫಲತೆ ಪ್ರೇರಣೆ ಕೊರತೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಕೌಶಲ್ಯ ವಿದ್ಯರು, ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿರುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಣೆ ಕೊರತೆಯೇ ಕಾರಣ.
 - ಗಣಿತಾತ್ಮಕ
 - ನವ್ಯಾತ್ಮಕ

ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಕಲಿಕೆ Concept Learning

ಅರ್ಥ:- ಒಂದು ವಸ್ತು , ಸನ್ನಿವೇಶ, ಪ್ರಾಣಿಯ ಗುಣಗಳನ್ನು ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡು ಬೇರೆ ವಸ್ತು, ವ್ಯಕ್ತಿ ಸನ್ನಿವೇಶ ಪ್ರಾಣಿಯ ಗುಣಲಕ್ಷಣ ವಿಭೇದಿಸಿಕೊಂಡು ಸಾಮಾನ್ಯೀಕರಿಸಿಕೊಂಡು ತನ್ನದೇ ಆದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುವುದನ್ನು ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ.

ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ Definition:-

ಮೆನ್:- ವಿವಿಧ ಬಗೆಯ ವಸ್ತು, ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು ಹಾಗೂ ಕೃತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಾದೃಶ್ಯವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ಕ್ರಿಯೆಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಕಲಿಕೆ

ಗುಣಗಳು Charectistics of concept learning:-

- ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳು ಶೈಶವದಿಂದ ಸಾಯುವವರೆಗೂ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.
- ಹೆಚ್ಚು ಅನುಭವ ಪಡೆದಂತೆ ಅಮೂರ್ತವಾದ ಕಲ್ಪನೆ ಮೂಡುತ್ತದೆ.
- ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ಮಟ್ಟ ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ
- ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಸ್ತು ಸೂಚಿಸಲು ಮತ್ತು ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಲು ಸಹಯಕವಾಗಿದೆ,
- ಮೂಲಭೂತ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಶ್ಯ

ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ವಿಧಗಳು Types of Concept Learning

ಪರಿಕಲ್ಪನೆ

ಸಂಬಂಧ ಸೂಚಕ ವಿಯೋಜಕ ಸಂಯೋಜಕ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ

- **ಸಂಯೋಜಕ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ:-** ಸಾಮಾನ್ಯ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುವ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಸಂಯೋಜಕ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಎನ್ನುವರು ಉದಾ:- ಉಭಯವಾಸಿಗಳು, ಪಕ್ಷಿಗಳು
- **ವಿಯೋಜಕ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ :-** ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುವ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ವಿಯೋಜಕ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಎನ್ನುವರು ಉದಾ:- ಊಸರವಳ್ಳಿ

Robert Mills Gagné

- Born in Aug 21, 1916
- Died in April 28, 2002
- Born in in North Andover, Massachusetts
- educational psychologist
- best known for his "Conditions of Learning"
- involved in applying instructional theory to the design of computer based learning.

- **ಸಂಬಂಧ ಸೂಚಕ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ:-** ಒಂದು ವಸ್ತುವನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ವಸ್ತುವಿನೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸಿ ಸಂಬಂಧದ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುವ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಸೂಚಕ ಎನ್ನುವರು.

ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ವಿಧಗಳು-

ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ವಿಧಗಳು	
ಅಮೂರ್ತ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ	ಮೂರ್ತ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ

- **ಮೂರ್ತ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳು:-** ಸರಳವಾದ, ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದಾದ ವಸ್ತು ಸಂಗತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮೂಡುವ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗೆ ಮೂರ್ತ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಎನ್ನುವರು. ಉದಾ ಕಲ್ಲು, ಮಣ್ಣು, ಹಣ್ಣು, ನಾಯಿ, ಇತ್ಯಾದಿ
- **ಅಮೂರ್ತ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ:-** ಸುತ್ತಮುತ್ತಲಿನ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಕಾಣಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ ಅನುಭವಕ್ಕೆ ಸಿಗದ ಅಮೂರ್ತ ವಸ್ತು ಸಂಗತಿಗಳನ್ನು ಅಮೂರ್ತ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಎನ್ನುವರು.

ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ ಅಂಶಗಳು

- **ಅನುಭವ ಅಥವಾ ಅನ್ವೇಷಣೆ Experience or Exploration :-** ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ನೇರವಾಗಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವುದರ ಮೂಲಕ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಬಹುದು. ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷಾನುಭವದಿಂದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು
- **ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸುವುದು Abstraction:-** ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವೀಕ್ಷಿಸಿದ ಗುಣಗಳಲ್ಲಿ ಸಮಾನ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು
- **ಸಾಮಾನ್ಯೀಕರಣ Generalisation:-** ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಹೊಂದಿರುವ ಸಮಾನ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯೀಕರಿಸುವುದು.
- **ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ Analysis:-** ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಬೆಳೆಸಲು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವಿಷಯವನ್ನು ಕಾರ್ಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ ಮಾಡುವುದು.

ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಬೋಧಿಸುವ ವಿಧಾನಗಳು

- **ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ವಿಧಾನ** Direct Method
- **ಸ್ವಯಂ ವಿಧಾನ** Self Discovery
- **ಬೋಧನೋಪಕರಣಗಳು** Teaching Aids
- **ಸಂಯೋಜನೆ** Association
- ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ **ವಿಶಿಷ್ಟ ಲಕ್ಷಣಗಳು** ಕಡೆ ಗಮನ ಕೇಂದ್ರಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು
- ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸುಲಭವಾದ **ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು** ನೀಡಬೇಕು
- ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ಪದಗಳ ಬಗ್ಗೆ **ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಮಾಹಿತಿ** ನೀಡಬೇಕು

ಬ್ರೂನರ್ ರವರ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಬೆಳೆಸುವ ವಿಧಾನ

- **ಕನ್ಸರ್ವೇಟಿವ್ ಡಿಸ್ಕವರಿಸಿಂಗ್ :-** ಈ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಒಂದು ಉದಾಹರಣೆಯನ್ನು ಕೇಂದ್ರವಾಗಿರಿಸಿಕೊಂಡು, ಅದರ ಎಲ್ಲಾ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುತ್ತಾ ಇದರಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಲಕ್ಷಣ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇದು ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ? ಎಂಬುದನ್ನು ಗಮನಿಸುವುದು. ಈ ವಿಧಾನದಿಂದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದರ ಜೊತೆಗೆ ಈ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ಅತಿ ವಿಶೇಷವಾದ ಹಾಗೂ ಮುಖ್ಯವಾದ ಗುಣವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ.
- **ಫೋಕಸ್ ಗ್ಯಾಜೆಟಿಂಗ್ :-** ಈ ವಿಧಾನವನ್ನು ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಬಿಂಬಿಸುವ ವಿಶೇಷವಾದ ಹಾಗೂ ಬೇರೆ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಿಂದ ಪ್ರತ್ಯೇಕಿಸಲ್ಪಡುವ ಗುಣವನ್ನು ಮಾತ್ರ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವುದು.
- **ಸೈಮಲ್ಟೇನಿಯಸ್ ಸ್ಟ್ರಾಟಿಜಿ :-** ಒಂದು ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ಉಂಟಿಸಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ತಾಳೆ ನೋಡುವಾಗ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದುವ ಉದಾಹರಣೆ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವುದು. ಅನೇಕ ಪ್ರಾಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತವಾದ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಆಯ್ಕೆಮಾಡುವುದು.
- **ಸಕ್ರಿಯ ಸ್ಟ್ರಾಟಿಜಿ :-** ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ಗುಣಲಕ್ಷಣ ಅಥವಾ ಪ್ರಕಲ್ಪನೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದಾದ ನಂತರ ಒಂದು ಪ್ರಕಲ್ಪನೆ ಅಥವಾ ಗುಣಲಕ್ಷಣವನ್ನು ಪರಿಕ್ಷಿಸಿ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುವ ವಿಧಾನವಾಗಿದೆ.. ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಅಥವಾ ಗುಣವನ್ನು ಅವಲೋಕಿಸುವ ವಿಧಾನವಾಗಿದೆ.

ಮೇರಿನ್ ವಿಧಾನಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವಯಸ್ಸು, ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಮಟ್ಟ ಹಾಗೂ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯ ಸ್ವರೂಪ, ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ಸೂಕ್ತವಾದುದನ್ನು ಆಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು

ಅಧ್ಯಾಯ-4 ಕಲಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ ಅಂಶಗಳು

ಅಧ್ಯಾಯ-1 | ಅಧ್ಯಾಯ-2 | ಅಧ್ಯಾಯ-3 | ಅಧ್ಯಾಯ-4 | ಅಧ್ಯಾಯ-5

ಅಧ್ಯಾಯ-6 | ಅಧ್ಯಾಯ-7 | ಅಧ್ಯಾಯ-8 | ಅಧ್ಯಾಯ-9 | Will add Soon

Psy Home | Content Tab

ಕಲಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ ಅಂಶಗಳು

ವೈಯಕ್ತಿಕ	ಪರಿಸರ
ಪ್ರೇರಣೆ	ಸ್ನೇಹಿತರು
ಪಕ್ಕತೆ	ಶಾಲೆ ವಲಾಸನ
ಆಸಕ್ತಿ	ಶಿಕ್ಷಕರು
ಅವಧಾನ	ಮನುಷ್ಯನ
ಮನೋಭಾವ	ಪಠ್ಯಕ್ರಮ
ಆಯಾಸ	ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನ
ಸ್ವ ತಿ	ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ
ಅಭ್ಯಾಸ	
ವಿಸ್ಮೃತಿ	

ಪಕ್ಕತೆ Maturation

ಯಾವ ಬದಲಾವಣೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಬದಲಾವಣೆಗೆ ಸಂಯೋಜಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆಯೋ ಅವುಗಳನ್ನು ಪರಿಪಕ್ವತೆ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ತಂದೆ ತಾಯಿಗಳಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ವರ್ಗವಾಗುವ ಜಿನ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರುವ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಅರಳುವಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಕಾಸದ ಹಂತವೇ ಪಕ್ಕತೆ. ಪಕ್ಕತೆ ದೈಹಿಕ, ಮಾನಸಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕವಾಗಿರಲೂಬಹುದು

- ಪಕ್ಕತೆ ಹಾಗೂ ಕಲಿಕೆ ಒಂದಕ್ಕೊಂದು ಅವಲಂಬಿಸಿವೆ
- ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ವರ್ತನೆ ಕಲಿಕೆಯಿಂದ ಉಂಟಾದದ್ದೂ ಅಥವಾ ಪಕ್ಕತೆಯಿಂದ ಉಂಟಾಗಿದೆಯೇ ಎಂದು ತಿಳಿಯಲು ಕಷ್ಟ
- ಪಕ್ಕತೆ ಎಂದರೆ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ದೇಹದ ರಚನೆ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಪ್ರೌಢವಸ್ಥೆಗೆ ತಲುಪಿದೆ ಎಂದರ್ಥ.
- ಸಹಜ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗಳೂ, ಸಂವೇದನೆ, ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಗುಣಗಳಂತಹವು ಪಕ್ಕತೆಯಿಂದ ಉಂಟಾದವು

ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ನಿಹಿತಾರ್ಥಗಳು

- ಕಲಿಕೆ ಸುಲಭಗೊಳಿಸಬಹುದು
- ಕಲಿಕೆಗೆ ಒತ್ತಾಹಿಸಬಹುದು
- ತರಗತಿ ಪ್ರವೇಶಕ್ಕೆ ವಯಸ್ಸನ್ನು ನಿಗದಿಪಡಿಸಬಹುದು
- ದೈಹಿಕ, ಮಾನಸಿಕ ಪಕ್ಕತೆಯಾಗದೆ ಕಲಿಕೆಯಾಗಲಾರದು
- ಕಲಿಕಾ ಸಾಮಾರ್ಥ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ.
- ಗೆಹಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ.

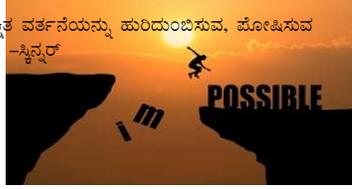
ಪ್ರೇರಣೆ/ ಅಭಿಪ್ರೇರಣೆ MOTIVATION

ಒಂದು ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ಹುರಿಸುವುದನ್ನು ಅದನ್ನು ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ.

ಪ್ರೇರಣೆ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಭಾಷೆಯ MOTIVATION ಎಂದರ್ಥ, MOTIVATION ಎಂಬ ಪದ ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಭಾಷೆಯ Movers ಎಂಬ ಪದದಿಂದ ಬಂದಿದೆ. Movers ಎಂದರೆ ಬಲಿಸುವ ಕಡೆಗೆ ಎಂದರ್ಥ.

“ಅಭಿಪ್ರೇರಣೆ ಎಂದರೆ ಒಂದು ಅಥವಾ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪರಿಣಾಮ ಉಮಟುಮಾಡಲು ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಕ್ರಿಯಾಶೀಲನಾಗುವಂತೆ ಪ್ರಚೋದಿಸುವುದಾಗಿದೆ” - ಆಲ್ಫ್ರೆಡ್ ನೋರ್ಡ್

“ಶಾಲಾ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಭಿಪ್ರೇರಣೆಯು ಅಪೇಕ್ಷಿತ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ಹುರುಪುಗೊಳಿಸುವ, ಪೋಷಿಸುವ ಮತ್ತು ನಿರ್ದೇಶಿಸುವುದನ್ನು ಬಳಗೊಂಡಿದೆ.” - ಸ್ಪೈನ್

ಪ್ರೇರಣೆಯ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು:-

- ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿ ಮೂಡಿಸುತ್ತದೆ, ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಲಿಕೆ ಗುರಿಯತ್ತ ಸಾಗಿಸುತ್ತದೆ.
- ಕಲಿಕೆಯತ್ತ ಪ್ರಚೋದಿಸುತ್ತದೆ.
- ಜೀವಿಯ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ಆ ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಲು ಆಕೃಷ್ಣಿಸಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನೀಡುತ್ತದೆ.
- ಪ್ರೇರಣೆಯು ಜೀವಿಯ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ದಿಕ್ಕಿನತ್ತ ಸಾಗಿಸುವುದು
- ಜೀವಿಯ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸುವುದು.

ಅಗತ್ಯತೆ, ಕೊರಿಕೆಗಳು ಆಸಕ್ತಿಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ ಅಭಿಪ್ರೇರಣೆಯ ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳು

ಅಭಿಪ್ರೇರಣೆಯಲ್ಲಿ ೨ ರೀತಿ:-

1. ಆಂತರಿಕ :- ಪ್ರೇರಿಸಲು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಮಾರ್ಗವೆಂದರೆ ಅವರಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕ ಪ್ರೇರಣೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು. ಸಂತೋಷದಿಂದ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು. ಹಲವಾರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ.
2. ಬಾಹ್ಯ
 - ಬಾಹ್ಯ ಪ್ರೇರಣೆಗಳು ಅನುಮೋದನೆ, ಶಿಕ್ಷೆ, ಸ್ಪರ್ಧೆ, ಪ್ರಗತಿಯ ಅರಿವು ಮುಂತಾದವು.
 - ಹೊಗಳಿಕೆ/ ತೆಗಳಿಕೆ
 - ಪ್ರಗತಿಯ ಅರಿವು ಮುಂತಾದವು
 - ಸ್ಪರ್ಧೆ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ
 - ಗುರಿಯನ್ನು ನಿರೂಪಿಸುವುದು.
 - ಪುರಸ್ಕಾರ ಮತ್ತು ದಂಡನೆ.

ಪ್ರೇರಣೆಗೆ ಕೆಲವು ತಂತ್ರಗಳು:-

- **ಉದ್ದೇಶನ ಕ್ರಿಯೆ:-** ಕುತುಹಲ, ಉತ್ಸಾಹ, ಮೂಡಿಸಿ ಬೋಧನೆ ಮಾಡುವುದು. ಸೂಕ್ತ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿ, ವಯಸ್ಸು ಬುದ್ಧಿಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ತಕ್ಕಂತೆ ಬೋಧಿಸುವುದು
- **ನಿರೀಕ್ಷಣಾ ಕ್ರಿಯೆ:-** ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಬೋಧನೆ ಮಾಡುವ ಮೊದಲು ಪ್ರೇರಣೆಯನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವುದು. ಈ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಬೋಧನೆ ಮಾಡುವ ವಿಷಯ ಅಥವಾ ಕಲಿಕೆ ಉಪಯೋಗದ ಬಗ್ಗೆ ಕಲಿಯುವ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುವುದು. ಆಗ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಣೆ ಹೊಂದುತ್ತಾನೆ.
- **ಉತ್ತೇಜನಾ ಕ್ರಿಯೆ:-** ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಬಹುಮಾನ, ಹೊಗಳಿಕೆ, ತೆಗಳಿಕೆ, ನಿಡುವದರಿಂದ ಕಲಿಕೆ ಕಡೆಗೆ ನಿರ್ದೇಶಿಸಬಹುದು / ಬಹುಮಾನ ಹೊಗಳಿಕೆ, ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳು ಕೂಡ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯನ್ನು ವಿಷಯವನ್ನು ಕಲಿಯಲು ಪ್ರೇರಿಸುತ್ತದೆ.
- ಸೋಲು ಮತ್ತು ಗೆಲುವು
- ಫಲಿತಾಂಶದ ಅರಿವು (ಪ್ರಗತಿಯ ಅರಿವು)
- ಸ್ಪರ್ಧೆ ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ
- ಹೊಗಳಿಕೆ ಮತ್ತು ತೆಗಳಿಕೆ
- ಬಹುಮಾನ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷೆ
- ಸಹಕಾರ
- ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯ ಮಟ್ಟ
- ಅಹಂ ಭಾಗಿತ್ವ
- ಗುರಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದು
- ಸಾಧನೆಯ ಅಗತ್ಯತೆ

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಪ್ರೇರಿಸುವಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕನ ಪಾತ್ರ:-

- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಆಸಕ್ತಿ ಅಭಿರುಚಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಮತ್ತು ಮನೋಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕೆಯ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಶಿಕ್ಷಕರು ಒದಗಿಸಬೇಕು.
- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ತಾವು ಕಲಿತಿರುವ ವಿಷಯದ ಗುರಿ ಮತ್ತು ಉದ್ದೇಶಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.
- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಮಧ್ಯೆ ಅನಾರೋಗ್ಯಕರವಾದ ಸ್ಪರ್ಧೆ ಎರ್ಪಡದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಆರೋಗ್ಯಕರ ಸ್ಪರ್ಧೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು
- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಮಧ್ಯೆ ಪರಸ್ಪರ ಸಹಕಾರ ಮನೋಭಾವ ಎರ್ಪಡುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
- ಪ್ರಗತಿಯ ಅರಿವನ್ನು ನಿರಂತರವಾಗಿ ನಿಡುವ ಮೂಲಕ ಅವರನ್ನು ಕಲಿಕೆಗೆ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು.
- ಶಿಕ್ಷಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಆದರ್ಶವಾಗಿರಬೇಕು ಮತ್ತು ಉತ್ತಮ ಮಾದರಿಯಾಗಿರಬೇಕು.

ಮಾಸ್ಕೊ ಅವರ ಪ್ರೇರಣೆ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಅನ್ವಯ:-

- ಬಾಗಶಃ ಪುನರ್ ಬಲನವು ನಿತಂತರ ಪುನರ್ ಬಲನವು ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ಮಾನವನ ಅತ್ಯಂತ ಕೇಳಮಟ್ಟದ ಅಗತ್ಯತೆ ಎಂದರೆ ಶಾರೀರಿಕ ಮತ್ತು ಜೈವಿಕ ಅಗತ್ಯತೆ ಮಾನವನ ಅತ್ಯಂತ ಉನ್ನತದ ಅಗತ್ಯತೆ ಎಂದರೆ ಆತ್ಮಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರ

ಕಲಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬಿರುವ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಂಬಂಧಿತ ಅಂಶಗಳು

೧. ಪರಿಪಕ್ವತೆ:- ಲಕ್ಷಣಗಳು ಅರುಳುವಿಕೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ವಿಶಾಸವನ್ನು ಪಕ್ಕತೆ ಎನ್ನುವರು. ತಂದೆ ತಾಯಿಯಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ವರ್ಗವಾಗುವ ಜೀವನಗಳಲ್ಲಿ ಅಡಕವಾಗಿರುವ ಲಕ್ಷಣಗಳ ಅರಳುವಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ವಿಶಾಸದ ಹಂತವೇ ಪರಿಪಕ್ವತೆ.
೨. ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ :- 120 ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತ ಪ್ರಾಪ್ತಾಂಕ ಮಗುವನ್ನು ಪ್ರಭಾವಂತ ಮಗು, ಹಾಗೂ 100 ಬುದ್ಧಿ ಶಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದ ಮಗುವನ್ನು ಸಾಧರಣ ಮಗು ಎನ್ನುವರು.
೩. ಆಸಕ್ತಿಗಳು:- ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯೇ ಅವಧಾನ ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದು

ಆಸಕ್ತಿ INTEREST

ಆಸಕ್ತಿಯ ನಿಯಾಮಾವಳಿಗಳು :-

- ♥ **ತೀವ್ರತೆ:-** ಆಸಕ್ತಿಯ ತೀವ್ರತೆಯನ್ನು ಅದು ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ಪ್ರೇರಿಸಿದೆ ಎನ್ನುವುದರಿಂದ ಕಾಣಬಹುದು.
- ♥ **ವಿಸ್ತರಣೆ:-** ವಿಶಾಲವಾದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಆಸಕ್ತಿ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು
- ♥ **ಅವಧಿ:-** ಅದೃಶ್ಯವಾಗಬಹುದು ಮತ್ತು ನಾಶವಾಗಬಹುದು.

ಆಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಪ್ರಭಾವಿತವಾದ ಅಂಶಗಳು

- ♥ ವಯಸ್ಸು ಮತ್ತು ಪರಿಪಕ್ವತೆ
- ♥ ಲಿಂಗ
- ♥ ಸಾಮಾಜಿಕ, ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಅಂಶ
- ♥ ಶಿಕ್ಷಣ

ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಒಂದು ವಸ್ತು, ವಿಷಯ, ಸಂಗತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೊಂದಿರುವ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಭಾವನೆಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಬೋಧನಾ ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯ ಮೂಲ ಪ್ರೇರಕ ಅಂಶವೇ ಆಸಕ್ತಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಯಲು ಪ್ರಚೋದಿಸುವುದಲ್ಲದೆ, ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಂಥ ಶ್ರಮವಹಿಸಿ ಕಲಿಯುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಆಸಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅಧ್ಯಯನ ಕೈಗೊಂಡ ಅಮೇರಿಕಾದ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನಿ ಎಡ್ವರ್ಡ್ ಕೆ. ಸ್ಟಾಮ್ ರವರು ಆಸಕ್ತಿಗೆ ಇಷ್ಟ ಅಥವಾ ಇಚ್ಛೆ ಎನ್ನುವ ಅರ್ಥವನ್ನು ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಸ್ತು, ವ್ಯಕ್ತಿ, ಕಾರ್ಯ ಇಂತವುಗಳ ಕಡೆಗೆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಆಕರ್ಷಿಸಲ್ಪಡುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರೇರಕ ಶಕ್ತಿಯೇ ಆಸಕ್ತಿ” - ಕ್ರೋ ಮತ್ತು ಕ್ರೋ

ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು

- ❖ ಅನುವಂಶಿಯವಾದುದಲ್ಲ ಕಲಿಕೆಯಿಂದ ಉಂಟಾದದ್ದು

- ❖ ಶಾಶ್ವತವಾದುದಲ್ಲ, ಚಲನ ಶಿಲವಾದದ್ದು
- ❖ ನಮ್ಮ ಅಗತ್ಯತೆ ಬೇಡಿಕೆಗೂ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿದೆ.
- ❖ ಆಸಕ್ತಿ ಅಧಿಷ್ಠಿತವಾದದ್ದು
- ❖ ಅವಧಾನದೊಂದಿಗೆ ನಿಕಟ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿದೆ
- ❖ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಶಕ್ತಿ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ನೀಡುತ್ತದೆ.
- ❖ ಆಸಕ್ತಿ ಮಾಪನ ಮಾಡಬಹುದು

ಆಸಕ್ತಿಯ ವಿಧಗಳು

- ❖ **ಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕ ಆಸಕ್ತಿ:-** ಹುಟ್ಟಿನಿಂದಲೇ ಸ್ವಯಂ ಪ್ರೇರಿತವಾಗಿ ಯಾರ ಒತ್ತಾಯವಿಲ್ಲದೆ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಬಂದದ್ದಾಗಿದೆ.
- ❖ **ಅರ್ಜಿತ ಆಸಕ್ತಿ :-** ಬೆರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಒತ್ತಾಯವಾಗಿ, ಒಂದು ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿ ಅದರಿಂದ ಆಸಕ್ತಿ ಮೂಡುವುದಾಗಿದೆ.

ಆಸಕ್ತಿ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುವ ತಾಂತ್ರಿಕ ಪಟ್ಟಿಗಳು

- ❖ **ಸ್ಟ್ಯಾಂಗ್, ಉದ್ಯೋಗ, ಆಸಕ್ತಿ ತಪಶಿಲು ಪಟ್ಟಿ**
 - o ಎಡ್ಜರ್ಡ್ ಕೆ.ಸ್ಟ್ಯಾಂಗ್ 17 ವರ್ಷ ಮಲ್ಟಿಪ್ಲಿ ಪುರುಷರಿಗೆ ಮತ್ತು ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಎರಡು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಉದ್ಯೋಗ ಆಸಕ್ತಿ ತಪಶಿಲು ಪಟ್ಟಿಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿ ಪ್ರಮಾಣಬದ್ಧಗೊಳಿಸುತ್ತಾರೆ.
 - o ವಿವಿಧ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ 400 ಪರೀಕ್ಷಾಂಶಗಳಿವೆ.
- ❖ **ಕ್ಯೂಡಲ್ ತಪಶಿಲು ಪಟ್ಟಿ**
 - o ಕುರಡಾರ್ ರವರು 3 ರೀತಿಯ ವಿವಿಧ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ.
 - o ಇದು ವಿಜ್ಞಾನ, ಸಾಹಿತ್ಯ, ಕಲೆ ಮುಂತಾದ 10 ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಆಸಕ್ತಿ ಸಮೀಕ್ಷೆ ಎಂತಲೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.
- ❖ **ಚಟರ್ಜಿ ಭಾಷಾರಹಿತ ಆಸಕ್ತಿ ದಾಖಲೆ**
- ❖ **ಎನ್.ಸಿ.ಇ. ಆಲ್, ಟಿ, ಅಭಿರುಚಿ ಅಂಶಮಾಲೆ**
- ❖ **ಸ್ಟಿವರ್ಟ್ ಮತ್ತು ಬ್ರೈನರ್ಡ್ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಆಸಕ್ತಿ ತಪಶಿಲು ಪಟ್ಟಿ**
- ❖ **ಕ್ಲಿಟನ್ಸ್ ಉದ್ಯೋಗ ಆಸಕ್ತಿ ತಪಶಿಲು ಪಟ್ಟಿ**

ಮೌಲ್ಯಗಳು Values

ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ಸ್ವರೂಪ

“ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಸ್ತು, ಕ್ರಿಯೆ ಮತ್ತು ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಿಗೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಮೂಹಗಳು ನೀಡುವ ಬೆಲೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಧಿಷ್ಠಿತ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳೇ ಮೌಲ್ಯಗಳು” -ಇವಾನ್.ಎಲ್. ಸರಲ್

ಮೌಲ್ಯದಲ್ಲಿ 3 ಆಯಾಮ ಕಾಣಬಹುದು.

1. ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕಾಯಕ್ಕೆ ನಾವು ಎಷ್ಟು ಬೆಲೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಪರಿಮಾಣಾತ್ಮಕ ಆಯಾಮ
2. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅವನ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಬದ್ಧನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುವ ಗುಣಾತ್ಮಕ ಆಯಾಮ
3. ನಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಮೌಲ್ಯಗಳ ನಡುವಿನ ಸಂಬಂಧ ಸೂಚಿಸುವ ಅಂತರ ಸಂಬಂಧ ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೌಲ್ಯಗಳ ವರ್ಗೀಕೃತ ಶ್ರೇಣಿ.

ಮೌಲ್ಯಗಳ ಅಧ್ಯಯನ ಖಣಿಣಜಢಿ ರಜಿ ತಚಿಟಣಜಿ

ಆಲ್ ಪೋರ್ಕೆ, ವರ್ನೊನ್ ಮತ್ತು ಲಿಂಡ್ಲೆಯವರ “ಮೌಲ್ಯಗಳ ಅಧ್ಯಯನ” ಎಂಬ ದರ್ಜಾ ಮಾಪನಿಯನ್ನು ವಿಶ್ವದ ಎಲ್ಲಾ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಮೌಲ್ಯಗಳನ್ನು ಅಳೆಯಲು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಮೂಲ ಮೌಲ್ಯಗಳು

1. ತಾತ್ವಿಕ ಮೌಲ್ಯ
2. ಆರ್ಥಿಕ ಮೌಲ್ಯ
3. ಸೌಂದರ್ಯ ಮೌಲ್ಯ
4. ಸಮಾಜಿಕ ಮೌಲ್ಯ
5. ರಾಜಕೀಯ ಮೌಲ್ಯ

6. ಧರ್ಮಿಕ ಮೌಲ್ಯ

ಕ್ರಿಸ್ತೀನ್ ರವರು ಸಾಮಾಜಿಕ ಮಹತ್ವ ಹೊಂದಿರುವ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುವ ಮೂಲ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ವಯೋಮಾನದ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಬೇಕಾದ ಅಗತ್ಯತೆಯನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುತ್ತಾರೆ.

ಇವರ ಪ್ರಕಾರ ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಬೇಕಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳೆಂದರೆ.

1. ಮಾನವಿಯ ಮೌಲ್ಯ
2. ಸಂಸ್ಕೃತಿಯ ಮೌಲ್ಯ
3. ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಯ ಬದಲಾವಣೆ.
4. ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಮೌಲ್ಯ
5. ಪ್ರಗತಿಯ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ

ಅವಧಾನ ATTENTION

ಅವಧಾನ:- ಪ್ರಜ್ಞಾನಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಆಯ್ದು ಚಟುವಟಿಕೆ ಯಾವುದರ ಮೂಲಕ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಉದ್ದೇಶನ ಅಥವಾ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಗ್ರಹಿಸುತ್ತಾನೋ ಅದೇ ಅವಧಾನ”

ಅವಧಾನ, ಏಕಾಗ್ರತೆ, ಗಮನ ಎಂದು ಕರೆಯುವರು. ಮನಸ್ಸು ಕಲಿಯುವ ವಸ್ತುವಿನೆಡೆಗೆ ಕೇಂದ್ರ ಕರಿಸುವುದೇ ಅವಧಾನ. ಅವಧಾನ ಎಂದರೆ ಸಂವೇದನೆಗೆ ಅಥವಾ ಗ್ರಹಿಕೆಗೆ ಸಿದ್ಧವಾಗಿದೆ ಎಂದರ್ಥ.

“ಒಂದು ವಸ್ತುವಿನ ಬದಲು ಮತ್ತೊಂದು ವಸ್ತುವಿನ ಮೇಲೆ ಪ್ರಜ್ಞಾನಭವದ ಕೇಂದ್ರೀಕರಣವೇ ಅವಧಾನ. ಎಲ್ಲಾ ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಇದು ಅಗತ್ಯವಾದ ಅಂಶವಾಗಿದೆ” -ಡಬ್ಲ್ಯೂ.ಎಲ್.

“ಆಲೋಚನೆಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ವಸ್ತುವನ್ನು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಮೂಡಿಸುವ ವಿಧಾನವೇ ಅವಧಾನ” -ಜೀವ್ನಾರ್ಸ್.

ಅವಧಾನ		
ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಅವಧಾನ	ಒತ್ತಾಯದ ಅವಧಾನ	ಅರ್ಜಿತ ಅವಧಾನ

ವಿಧಗಳು

೧. **ಅನ್ಯಚಿತ್ರ ಅವಧಾನ:-** ಬಹಳ ತಿವ್ವವಾದ ಉದ್ದಿಪನ, ಭಾರಿ ಶಬ್ದ ಅಥವಾ ಪ್ರಕರ ಹೊಳಪು ಇವುಗಳೂ ಮೊದಲಾದವು ಅಸ್ತಿತ್ವದಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ ಹೊರತಾಗಿತೂ ಅನ್ಯಚಿತ್ರ ಅವಧಾನ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಬಹುದು
೨. **ಬಣಿಕ್ ಅವಧಾನ:-** ಉದ್ದೇಶ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಯಾವುದನ್ನು ನೋಡುತ್ತೇವೋ ಅಥವಾ ಕೇಳುತ್ತೇವೋ ಅದನ್ನು ಅವಧಾನ ಎನ್ನುವರು.
೩. **ಅಭ್ಯಾಸ :-** ಇದು ಅಭ್ಯಾಸದಿಂದ ಗಳಿಸುವಂತಹದು.

ಅವಧಾನ ನಿರ್ಧಾರಕಗಳು

- ಬದಲಾವಣೆ
- ತೀವ್ರತೆ- ಪ್ರಖರಣ ಬಣ್ಣ, ಬೆಳಕು, ಮಂಕಾದ ಬೆಳಕು ಸುಲಭವಾಗಿ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಹಿಡಿದಿಡುತ್ತದೆ.
- ಗಾತ್ರ
- ಪುನಾವರ್ತನೆ
- ಚಲನೆ
- ಭಿನ್ನತೆ
- ನಾವಿನ್ನತೆ
- ಸಮಾಜಿಕ ಸಲಹೆಗಳು
- ಆಸಕ್ತಿಗಳು

ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಅವಧಾನ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುವ ವಿಧಾನಗಳು

- ದೃಕ್ ಶ್ರವಣೋಪಾಯಗಳ ಬಳಕೆ, ಸಂದರ್ಭಾನುಸಾರ ವಿಷಯಕ್ಕನುಗುಣವಾಗಿ ಉಪಕರಣ ಬಳಕೆಯಿಂದ ಗಮನ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸುವುದು.

- ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೆರಳಿಸುವುದು, ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಅವಧಾನದ ತಾಯಿ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ.
- ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ಗಮನಿಸುತ್ತಿರಬೇಕು. ಗಮನ ಪಾಠದ ಕಡೆಗೆ ಸೆಳೆಯಬೇಕು.
- ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪ್ರಶ್ನೆ ಹಾಕುವ ಮೂಲಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪಾಠದ ಕಡೆಗೆ ಗಮನವೀಯುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.
- ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಿಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ತೊಡೆದುಹಾಕಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು.
- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು, ನವೀನ ವಿದಾನಗಳ ಮೂಲಕ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಹೆಚ್ಚು ಅವಕಾಶ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ಅವರ ಅವಧಾನ ಕೇಂದ್ರಿಸಬೇಕು.

ಮನೋಭಾವ Attitude

ವ್ಯಕ್ತಿಯ ನಿಧಿಷ್ಠವಾದ ಪ್ರಚೋದನೆಯಾದ ಸಮುದಾಯ, ಸಂಸ್ಕೃತಿ, ಸಂಸ್ಥೆ, ರಾಷ್ಟ್ರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೊಂದಿರುವ ಹಿತಕರ ಅಥವಾ ಅಹಿತಕರ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆ ಮನೋಭಾವನೆಯನ್ನು ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಮನೋದೋರಣೆ, ಮನೋ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಎನ್ನುವರು.

ಗ್ಯಾರೆಟ್ ರವರ ಪ್ರಕಾರ :- ಸಮಾಜಿಕ ಮೌಲ್ಯ ಅಥವಾ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮೌಲ್ಯಗಳ ಪರ ಅಥವಾ ವಿಧವಾಗಿ ಸೂಚಿತವಾಗುವ ಅನುಕ್ರಿಯೆಯೇ ಮನೋಭಾವ

ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು

- ವ್ಯಕ್ತಿಯಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ
- ಸಮಾಜದ ಮೇಲೆ ಧನಾತ್ಮಕ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಿದರೆ ಕೆಲವು ಸಲ ಋಣಾತ್ಮಕ ಶೂನ್ಯಾತ್ಮಕ ಪ್ರಭಾರ ಬಿರುತ್ತದೆ..
- ಕಲಿಕೆಯಿಂದಾಗಿದ್ದು
- ಆಸಕ್ತಿ ಮೆಚ್ಚುಗೆ, ಹಾಗೂ ಸಮಾಜಿಕ ನಡತೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ
- ಮನೋಭಾವ ಸರಿ, ತಪ್ಪು ಆಯಾ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ
- ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಅಲ್ಪಾವಧಿಯಾದಾಗಿದ್ದರೆ ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಧಿರ್ಘಾವಧಿಯದಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಮನೋಭಾವದ ಅಲಕ್ಷಣಗಳು

- **ನೇರ ವಿಧಾನ:-** ಶಿಕ್ಷಕರು ವಿಧ್ಯಾರ್ಥಿ ಮೇಲೆ ಪ್ರಯೋಗಿಸಿ ಪತ್ತೆಹಚ್ಚುವರು

ನೇರ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಒಳಸಹದಾದ ಪರಿಕ್ಷೆಗಳು

- ಬೆಲ್ ಶಾಲಾ ಮನೋಧೋರಣೆಯ ಪಟ್ಟಿ
- ರೆಮ್ಮರ್ಡ್ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಮಾನದಂಡ
- ಪಾಲಕರ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಮಾನದಂಡ
- ಶಿಕ್ಷಕರ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಮಾನದಂಡ
- ತರ್ಸ್ಟನ್ ರವರ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮನೋಭಾವ ಅಳೆಯುವ ಸಾಧನ
- ಆಕೆಲ್ಡ್ ರವರ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ಅಥವಾ ಪ್ರಕ್ಷೇಪಣಾ ವಿಧಾನ

- **ಪ್ರಕ್ಷೇಪಣಾ ವಿಧಾನ:-**

ಅಭ್ಯಾಸ EXERCISE

"PRACTICE MAKE MAN PERFET" ಎಂಬ ನಾಲ್ಕುಡಿ ಕಲಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ ಅಂಶವಾಗಿದೆ. ಥಾರ್ನ್‌ಡೈಕ್ "ಅಭ್ಯಾಸದ ನಿಯಮವನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಕಲಿತ ವಿಷಯ ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಒಳಪಡಿಸಿದ ಹೊದರೆ ಆ ವಿಷಯ ಜೀವಿಯ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಸಜ್ಜವಾಗಿ ಹೊಗುತ್ತದೆ.

ಆಯಾಸ FATIGUE

- ಆಯಾಸ ಕಲಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಅಂಶ. ಆಯಾಸವನ್ನು ಸಣಿವು ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗುವುದು
- ಒಂದು ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿನಿರಂತರವಾಗಿದ ತೊಡಗಿದರೆ ಆ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಕೆಲಸ ಮುಂದುವರಿಸಲು ದೈಹಿಕ, ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ಅಸಾಧ್ಯವಾದ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಆಯಾಸ ಎನ್ನುವರು ಎಂದು ಕರೆಯಬಹುದಾಗಿದೆ.
- ಅರ್ಥ:- ಒಮ್ಮೆ ಆರಂಭಿಸಿದ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಲು ಮನಸ್ಸಿಲ್ಲದೆ ದೇಹಾಲಸ್ಯವೂ, ಕೈಕಾಲುಗಳಲ್ಲಿ ನಿಟ್ಟತೆಯೂ ಉಂಟಾಗಿ ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮುಂದುವರಿಸಲು ಅಸಾಧ್ಯವೆಂಬ ಭವನ ತಲೆದೂರಿದಾಗ ಮನಸ್ಸಿನ ಇಂತಹ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು "ಆಯಾಸ" ಎನ್ನುವರು

ಆಯಾಸದ ವಿಧಗಳು

- ದೈಹಿಕ ಆಯಾಸ
- ಮಾನಸಿಕ ಆಯಾಸ

ಆಯಾಸಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು

- ಅಂಗ ಪೋಷಕ ದ್ರವ್ಯಗಳು + ಆಮ್ಲಜನಕ + ಲ್ಯಾಕ್ಟಿಕ್ ಆಮ್ಲ(ವಿಷವಸ್ತು)
- ಸ್ನಾಯುಗಳಲ್ಲಿ ಜೀವಕೂಶಗಳು ಪೋಷಕ ದ್ರವ್ಯದಿಂದ ಸಂಗ್ರಹವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಪೋಷಕ ದ್ರವ್ಯಗಳು ಉಸಿರಾಟದಿಂದ ರಕ್ತದ ಮೂಲಕ ಸರಬರಾಜಾದ ಆಮ್ಲಜನಕದೊಂದಿಗೆ ಸಂಯೋಜನೆ ಹೊಂದಿ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಬೇಕಾಗುವ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಅದರ ಜೊತೆಗೆ ಲ್ಯಾಕ್ಟಿಕ್ ಆಮ್ಲವನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ಆಯಾಸ ಹೊಗಲಾಡಿಸುವ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಕ್ರಮಗಳು

- ಕೋಶದಿಗೆ ಶುದ್ಧ ಗಾಳಿ ಬೆಳಕು ಬರುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು
- ವೇಳಾ ಪಟ್ಟಿ ರಚಿಸುವುದು ಕ್ಷಿಪಕರವಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಸಮಯಕ್ಕೆ ನಿಗದಿಪಡಿಸಬೇಕು
- ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ವಿರಾಮ ಕೊಡಬೇಕು
- ಅವಧಾನ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಅನುಗುಣ ವಾಗಿರಬೇಕು
- ಸೂಕ್ತವಾದ ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನ ಬಳಸಬೇಕು
- ವಿಷಯ ಸರಳವಾಗಿ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಮಂಡಿಸಬೇಕು

ಸ್ಮೃತಿ MEMORY

ಕಲಿತದ್ದನ್ನು ಮನಸ್ಸಲ್ಲಿ ಇಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುವುದೇ ಸ್ಮೃತಿ. ಕಲಿತದ್ದನ್ನು ಧಾರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸ್ಮೃತಿ. ನಂತರದ ಪುನಃಸ್ಮರಣೆ ಅಥವಾ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ ಅಥವಾ ಪುನರ್ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸುಲಭವಾಗುವಿಕೆ ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಣಬಹುದು.

ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಧಾರಣೆ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಮಾಪನ ಮಾಡಬಹುದು.

ವುಡ್ಸ್ ವರ್ತ್:- "ತಮ್ಮ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಡುವ ಆಸಕ್ತಿ ಅಥವಾ ಅನುಭವದ ನಂತರ ಅದನ್ನು ಪ್ರಜ್ಞೆಗೆ ತರುವುದಾಗಿದೆ"

"ನಾವು ಪಠದ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿಡುವ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಅನುಭವಗಳು ಜರುಗಿದ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಾಲಾನಂತರ ಪ್ರಜ್ಞಾನುಭವಕ್ಕೆ ತಂದು ಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೇ ಸ್ಮೃತಿ"
- ರೈಬರ್ನ್

ಸ್ಮೃತಿ ಶಕ್ತಿ:- ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಪಠದ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಯಾವ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಸ್ಮರಣೆಗೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೋ ಅದನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸ್ಮೃತಿ ಶಕ್ತಿ ಎನ್ನುವರು.

ಸ್ಮೃತಿ ಜಾಲ:- ಸ್ಮೃತಿ ಜಾಲ ಎಂದರೆ ಮೆದುಳು ವಿಷಯ ಸಂಗ್ರಹಿಸುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೆ ಸಂಸ್ಕರಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತೆ ಬದಗಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಸ್ಮೃತಿ ಜಾಲ ಎನ್ನುವರು.

ಸ್ಮೃತಿಯ ವಿಧಗಳು:-

- **ತಕ್ಷಣ ಸ್ಮೃತಿ :-** ಸಿಮಿತ ಅವಧಿಯವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಕೊಂಡು, ನೆನಪಿಸುವುದು ನಂತರ ಅದನ್ನು ಮರೆಯುವುದು
- **ಶಾಶ್ವತ ಸ್ಮೃತಿ :-** ಜೀವನ ಪರ್ಯಂತ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡುವುದು, ಯಾವಾಗ ಬೇಕಾದರೂ ತಕ್ಷಣ ನೆನಪಿಸುವುದು
- **ಯಾಂತ್ರಿಕ ಸ್ಮೃತಿ:-** ವಿಷಯವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸದೆ ಯಾಂತ್ರಿಕವಾಗಿ ಕಂಠಪಾಠ ಮಾಡಿ ಬರೆಯುವ ಆಧಾರ ಹೇಳುವ ಸ್ಮೃತಿಗೆ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಸ್ಮೃತಿ ಎನ್ನುವರು
- **ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸ್ಮೃತಿ:-** ಹಿಂದೆ ಕಲಿತ ವಿಷಯವನ್ನು ಸಂಧರ್ಭಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಂಡು ಮತ್ತೊಂದು ಅವುಗಳು ಸ್ಮರಣೆಗೆ ತರುವುದಾಗಿದೆ.
- **ತಾರ್ಕಿಕ ಸ್ಮೃತಿ :-** ವೈಚಾರಿಕವಾಗಿ, ತಾರ್ಕಿಕವಾಗಿ, ಚಿಂತಿಸಿ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ಉದ್ದೇಶ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಕಲಿತದ್ದಾಗಿದೆ.
- **ಸಕ್ರಿಯ ಸ್ಮೃತಿ :-** ಒಂದು ವಿಷಯದ ನಂತರ ಅದರ ಮುಂದಿನ ಭಾಗ ಕ್ರಮವಾಗಿ ನೆನಪಿಗೆ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಸಕ್ರಿಯ ಸ್ಮೃತಿ ಎನ್ನುವರು.
- **ನಿಷ್ಕ್ರಿಯ ಸ್ಮೃತಿ:-** ಹೆಚ್ಚು ಶ್ರಮವಿಲ್ಲದೆ ಒಂದು ವಸ್ತು ಅದರ ಕಾಯ್ದೆ ಬಗ್ಗೆ ಜ್ಞಾಪಕ ಬರುವುದನ್ನು ನಿಷ್ಕ್ರಿಯ ಸ್ಮೃತಿ ಎನ್ನುವರು

ಸ್ಮೃತಿ:- ಕಲಿತದ್ದನ್ನು ಧಾರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸ್ಮೃತಿ ಎಂದು ಅರ್ಥ

ಸ್ಮೃತಿಯಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಧಗಳು:-

೧. **ಇಂದ್ರಿಯ ಸ್ಮೃತಿ:-** ಇಂದ್ರಿಯ ಪ್ರಚೋದನೆಯಧಾರಣೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ, ಅನುಭವದ ಮೂಲಕ ಪಡೆಯುತ್ತೇವೆ. ಅನುಭವದ ಮೂಲಕ ಇಂದ್ರಿಯ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಪ್ರಚೋದನೆ ಆಧಾರ ಉದ್ದಿಪನ ಅದೃಶ್ಯವಾದ ನಂತರವು ಒಳಹೋಗುವ ಮಾಯತಿಯು . ಪ್ರತಿಬಿಂಬವನ್ನು ಅಲ್ಪ ಸಮಯ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಉದ್ದಿಪನದ ಪ್ರತಿಬಿಂಬ ಒಂದು ಸೆಕೆಂಡಿಗೂ ಕಡಿಮೆ ಸಮಯದವರೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಉಳಿತುತ್ದೆ. ಇಂದ್ರಿಯ ಪ್ರಚೋದನೆಯ ಧಾರಣೆ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಇಂದ್ರಿಯ ಸ್ಮೃತಿ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

೨. **ಅಲ್ಪಕಾಲಿಕ ಸ್ಮೃತಿ:-** ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದವರೆಗೆ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಅವಶ್ಯವಿದ್ದಾಗ ಮಾತ್ರ ನೆನಪು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಹಂತ. ಇದು 10 ಸೆ. ಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ.

೩. **ವಿರೋಧಕಾಲಿಕ ಸ್ಮೃತಿ:-** ಪುನರ್ ಉಚ್ಚಾರಣೆಯ ಮೂಲಕ ಹಲವಾರು ದಿನಗಳವರೆಗೆ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡುವುದು.

ಉತ್ತಮ ಸ್ಮೃತಿಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು

1. **ಕ್ಷಿಪ್ರತೆ:-**ಕಲಿಯುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಷ್ಟು ಬೇಗ ಹಿಂದಿನ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಪುನಃಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ. ಉತ್ತಮ ಸ್ಮೃತಿ ಶಕ್ತಿಯುಳ್ಳ ವ್ಯಕ್ತಿ ಕ್ಷಿಪ್ರತೆಯಲ್ಲಿ ಪುನಃಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.
2. **ನಿಖರತೆ:-** ಪುನಃಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡ ಅನುಭವಗಳು ಮತ್ತು ವಿಷಯಗಳ ನಿಖರತೆ ಹೊಂದಿರುವುದು.
3. **ಭಾರಣೆಯ ಕಾಲ:-** ಹಿಂದೆ ಪಡೆದ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಎಷ್ಟುಕಾಲ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲನು ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯ ಬಿದ್ದಾಗ ನೆನಪಿಗೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲನು ಎಂಬುದನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.
4. **ಚಿರುಕುತನ(ಶೀಘ್ರತೆ):-** ಹಿಂದಿನ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಯಾಗುದೇ ಆಡತಡೆಯಿಲ್ಲದೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಪುನಃಸ್ಮರಣೆಗೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ
5. **ಉಪಯುಕ್ತತೆ:-** ಅಗತ್ಯವಾದದ್ದನ್ನು ಸರಿಯಾದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸರಿಯಾದ ಸ್ಥಳದಲ್ಲಿ ಪುನಃಸ್ಮರಣೆ ತಂದುಕೊಳ್ಳುವುದಾಗಿದೆ. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಸ್ಮೃತಿಯ ಉಪಯುಕ್ತತೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಲು ಸಾಧ್ಯ.

ವಿವಿಧ ನೆನಪಿನ ಮಜಲುಗಳು/ ಹಂತಗಳು

೧. **ಕಲಿಕೆ :-** ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಲಿಕೆಯುಂಟಾದರೆ ಮಾತ್ರ ನೆನಪಿಗೆ ಬರಲು ಸಾಧ್ಯ ಆದ್ದರಿಂದ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ವಿಷಯ ನೆನಪಿಗೆ ಬರಲು ವ್ಯಕ್ತಿ ಆ ವಿಷಯದ ಸಂಪೂರ್ಣವಾದ ಅರ್ಥಪೂರ್ಣವಾದ ಕಲಿಕೆ ಉಂಟಾಗಿರಬೇಕು
೨. **ಧಾರಣೆ:-** ಕಲಿಕೆಯಾಗದೆ ಸ್ಮೃತಿಯಾಗಲಾರದು ಅದನ್ನು ನೆನಪಿಗೆ ತರುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿದೆ. ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿದಿರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡುವ ಹಂತವಾಗಿದೆ.
೩. **ಪುನರ್ ಸ್ಮರಣೆ:-** ಧಾರಣೆಯಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ಪುನಃ ಸ್ಮರಣೆಗೆ ತರುವ ಹಂತವಾಗಿದೆ. ಕೇಲವು ಸಹ ಧಾರಣೆ ಶಕ್ತಿ ಕಡಿಮೆ ಯಾದರೆ ಧಾರಣಾ ಶಕ್ತಿ ಲೋಪ ಎನ್ನುವರು
೪. **ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ :-** ನೆನಪಿಗೆ ತಂದ ವಸ್ತು ವಿಷಯವನ್ನು ಗುರುತಿಸಬೇಕು . ತಿಳಿದಿರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಅಭಿಜ್ಞಾನ ಎನ್ನುವರು ಅಭಿಜ್ಞಾನ ಕಂಡು

ಹಿಡಿಯುವ ಸೂತ್ರ:- ಅಭಿಜ್ಞಾನ = ೧೦೦* ಸರಿಯಾದ ಚಿತ್ರಗಳು - ತಪ್ಪು ಚಿತ್ರಗಳು/ ಒಟ್ಟು ಚಿತ್ರಗಳು

ಸ್ಮೃತಿಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ ಅಂಶಗಳು

- ❖ ವ್ಯಯಕ್ತಿಕ ವಿಭಿನ್ನತೆ
- ❖ ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ವಸ್ತು.
- ❖ ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣ
- ❖ ಅಭಿಪ್ರೇರಣೆ
- ❖ ಕಲಿಯುವವನ ಮನೋಧೋರಣೆ
- ❖ ಆಸಕ್ತಿ
- ❖ ನಿಯತಕಾಲಿಕ ಪುನಾರಾವರ್ತನೆ.
- ❖ ಅನುವಂಶೀಯತೆ
- ❖ ಅಭ್ಯಾಸ
- ❖ ವಿಶ್ರಾಂತಿ
- ❖ ಉದ್ದೇಗ

ಉತ್ತಮ ಸ್ಮೃತಿಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು:-

- ✓ **ತಿ ಪ್ರತೆ:-**ಎಷ್ಟು ಬೇಗ ಪುನಃ ನೆನಪು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಉತ್ತಮ ಸ್ಮೃತಿ ಶಿಷ್ಟವಾದ ಪುನಃ ಸ್ಮೃತಿ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.
- ✓ **ನಿಖರತೆ :-** ಪುನಃಸ್ಮರಣೆ ವಿಷಯವೆಲ್ಲವು ನಿಖರವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ✓ **ಪ್ರಮಾಣ :-** ಉತ್ತಮ ಸ್ಮೃತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ.
- ✓ **ಕಾಲದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ :-** ಉತ್ತಮ ಸ್ಮೃತಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾಲದವರೆಗೆ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುತ್ತದೆ.
- ✓ **ನಿರರ್ಗಳತೆ :-** ನಿರರ್ಗಳವಾಗಿ ಸರಳವಾಗಿ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡುವುದು.

ಕಂಠಪಾಠದ ವಿಧಾನಗಳು (ಜ್ಞರಣೆಯ ವಿಧಗಳು):-

- ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಕಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಕಂಠಪಾಠ
- ಅಂತರ - ನಿರಂತರ ಕಲಿಕೆ
- ಇಡೀ ಮತ್ತು ಬಿಡಿ ವಿಧಾನ
- ಸಂಯೋಜನಾತ್ಮಕ:-
ಒಂದು ವೇಳೆ ನೀವು ಹಳೆಯ ಸ್ನೇಹಿತರ ಹೆಸರನ್ನು ನೆನಪಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವಿರಿ ಆಗ ಎಲ್ಲ ಸ್ನೇಹಿತರ ಹೆಸರು ಒಂದು ನಿಲ್ಲುತ್ತದೆ. ತಿಕ್ಕಕರ ಹೆಸರನ್ನು ನೆನಪಿಸಿದರೆ ಶಲೆ, ಕಟ್ಟಡ, ಊರು, ಎಲ್ಲ ನೆನಪಾಗುವವು, ಇದನ್ನು ಸಮಯೋಜನಾತ್ಮಕ ಎನ್ನುವರು.
- **ಸಾಮಿಷ್ಯ ನಿಯಮ:-**
 - ಸಾಮಿಷ್ಯ ನಿಯಮ ಹೆಚ್ಚು ಅಂಶಗಳು ಕಾಲ ಅಥವಾ ಸ್ಥಳ ಸಂಯೋಜನಾಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
 - ಉದಾ:- ಜವಾಹರ್ ಲಲ್ ನೆಹರು ಅವರನ್ನು ನೆನಪಿಸಿದರೆ ಇಂದಿರಾಗಾಂಧಿ, ಸರ್ದಾರ್ ವಲ್ಲಾಭಾಯಿ ಮುಂತಾದವರ ನೆನಪಾಗುವವು.
- **ಸಾಮಿಷ್ಯ ನಿಯಮ:-**
 - ಒಂದರ ಪುನಃಸ್ಮರಣೆಗೆ ಮತ್ತೊಂದು ವಸ್ತುಗಳು ಮರಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ.
 - ಉದಾ:- ಶಾಹಜಾನ್‌ನನ್ನು ನೆನಪಿಸಿದರೆ ಅಕ್ಬರನ ನೆನಪಾಗುವುದು, ಅವರಲ್ಲರೂ ಮೊಘಲ್ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದ ಸ್ಥಾಪಕರು.
- **ಭಿನ್ನತೆಯ ನಿಯಮ :-**
 - ಸಾವ್ಯತ್ತೆಯ ನಿಯಮದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನತೆ ಅಥವಾ ವಿರುದ್ಧ ಅಂಶಗಳು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿಯೆ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತದೆ. ಗುಲಾಬಿ ಮತ್ತು ಮಲ್ಲಿಗೆ ಬಣ್ಣಗಳಲ್ಲಿ ಎರಡೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಹೋಂದಿದ್ದರೂ ಗುಲಾಬಿ ಮಲ್ಲಿಗೆಯನ್ನು ಸ್ಥಿರವಾಗಿ ಕೊಂಡೊಯ್ಯುತ್ತದೆ.

ಸ್ಮೃತಿ ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ವಿಧಾನ

1. **ನಿರಂತರ ಅಭ್ಯಾಸ :-** ಯಾವುದೇ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಕಲಿಕೆ ಸಾಗುವ ವಿಧಾನವಾಗಿದೆ. ಒಮ್ಮೆ ಆರಂಭಿಸಿ ಯಾವುದೇ ಹಂತದಲ್ಲಿ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳದೆ ನಿರಂತರವಾಗಿ ಕಲಿಕೆ ಸಾಗುತ್ತದೆ.
2. **ಸಂವಿಭಕ್ತ (ವಿಶ್ರಾಂತಿ) ಅಭ್ಯಾಸ :-** ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಕಾಲಕಲ್ಪಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ವಿಶ್ರಾಂತಿಯನ್ನು ನೀಡುತ್ತಾ ವಿಷಯವನ್ನು ಕಲಿಯುವ ವಿಧಾನವನ್ನು ಸಂವಿಭಕ್ತ ಅಭ್ಯಾಸ ಎನ್ನುವರು
3. **ಖಂಡ ಅಭ್ಯಾಸ :-** ವಸ್ತುವನ್ನು ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಘಟಕವನ್ನಾಗಿ ಮಾರ್ಪಡಿಸಿ ಕಲಿಯುವ ವಿಧಾನವೇ ಖಂಡ ಅಭ್ಯಾಸವಿಧಾನ ಎನ್ನುವರು.
4. **ಅಖಂಡ ಅಭ್ಯಾಸ :-** ವಿಷಯ ವಸ್ತುವನ್ನು ಸನ್ನಿವೇಶವನ್ನು ಪೂರ್ಣ ಭಾಗವನ್ನಾಗಿ ಕಲಿಯುವ ವಿಧಾನವೇ ಅಖಂಡ ವಿಧಾನ ಎನ್ನುವರು
5. **ಮಿಶ್ರ ಅಭ್ಯಾಸ :-** ಇದನ್ನು ಸಮಯ ವಿಧಾನ ಎಂದು ಕೂಡ ಕರೆಯಲಾಗುವುದು, ಈ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ವಿಷಯವಸ್ತುವಿನ ವ್ಯಾಪ್ತಿ, ಸ್ವರೂಪ, ಮಹತ್ವವನ್ನು ಆಧರಿಸಿ ವಿವಿಧ ವಿಧಾನಗಳಲ್ಲಿ ಸಮರ್ಪಕವಾದ ಮತ್ತು ಸೂಕ್ತವಾದ ವಿಧಾನವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿ ಕಲಿಯುವ ವಿಧಾನವೇ ಸಮನ್ವಯ ವಿಧಾನ ಅಥವಾ ಮಿಶ್ರ ವಿಧಾನ ಎನ್ನುವರು.

ಮರೆವು Forgetting

ಕಲಿತ ವಸ್ತು ಅವಶ್ಯವಿದ್ದಾಗ ಪುನಃ ಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲವಾದರೆ ಅದನ್ನು ಮರೆವು ಎನ್ನುವರು. ಧರಣೆಯು ನಶಿಸಿ ಹೋದರೆ ಮರೆವು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಋಣಾತ್ಮಕ ಧಾರಣ ಶಕ್ತಿ ಎನ್ನುವರು.

“ಒಂದೆ ಕಲಿತಿರುವ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿರುವುದು ಅಥವಾ ಹಿಂದೆ ಪಡೆದ ಅನುಭವವನ್ನು ಅಗತ್ಯವಾದ ಪುನಃಸ್ಮರಣೆಗೆ ತರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದಿರುವುದನ್ನು ವಿಸ್ಮೃತಿ ಎನ್ನುವರು” ಡ್ರಿವರ್

ಮರಣಿನ ನಿಧನಗಳು

೧. (ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ಅಥವಾ ಪ್ರೇರಿತ) **ಸಕ್ರಿಯ ಮರೆವು ACTIVE FORGETTING:-** ಒಂದು ವಿಷಯ ಅಥವಾ ಘಟನೆಯನ್ನು ಉದ್ದೇಶಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮರೆಯುವುದನ್ನು ಸಕ್ರಿಯ ಮರೆವು ಎನ್ನುವರು. ಉದಾ:- ಅಹಿತಕರ ಘಟನೆ, ದುಃಖದ ಸಂಗತಿ

2. (ಸ್ವಾಭಾವಿಕ) **ನಿಷ್ಕ್ರಿಯ ಮರೆವು PASSIVE FORGETTING :-** ವಿಷಯವನ್ನು ತಮಗರಿವಿಲ್ಲ ಮರೆಯುವುದನ್ನು ಉದಾ:- ಪರಿಕ್ಷೆಗಾಗಿ ಓದಿದ ಪಾಠ

ಮರೆದರೆ ಕಾರಣಗಳು:-

- ಕಾಲಕಳೆದಂತೆ ನಾವು ಕಲಿತ ವಿಷಯಗಳು ಕ್ರಮೇಣವಾಗಿ ಮರೆತು ಹೋಗುತ್ತದೆ.
- ಬಳಕೆಯಾಗದೆ ಹೋದರೆ ಕಲಿತ ವಿಷಯ ಮರೆಯಬಹುದು
- ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕೆ ಒಳಪಡದೆ ಹೋದರೆ
- ಯಾಂತ್ರಕವಾಗಿ ಕಲಿಕೆಯಾದರೆ
- ವಿಶ್ರಾಂತಿ ರಹಿತ ಕಲಿಕೆ
- ಅಸ್ಯ ವಿಷಯಗಳ ಪ್ರವೇಶ
- ಕಲಿತ ವಿಷಯಕ್ಕೆ ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯ ಅಡಚಣೆ ಯುಂಟುಮಾಡಿದರೆ

ಮರೆವಿನ ವಿಧಗಳು

೧. **ಹಿಮ್ಮರಣಿ ಅವರೋಧ:-** ಪ್ರಸ್ತುತ ಕಲಿಕೆ ಹಿಂದಿನ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮದ್ಯೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುವುದು ಹಿಮ್ಮರಣಿ ಅವರೋಧ ಎನ್ನುವರು. ಹೊಸದಾಗಿ ಕಲಿತ ಒಂದು ವಿಷಯ ಅಥವಾ ಕೌಶಲ್ಯ ಮೊದಲೇ ಕಲಿತಿದ್ದ ಒಂದು ವಿಷಯ ಅಥವಾ ಅದರ ಸ್ಮೃತಿ ಜಾಲವನ್ನು ನಾಶಪಡಿಸುವುದೇ ಹಿಮ್ಮರಣಿ ನಿರೋಧ. ಇಲ್ಲಿ ಹೊಸ ವಿಷಯ ಪ್ರಭಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಉದಾ:- ಚಾಳುಕ್ಯ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪದ ಬಗ್ಗೆ ಕಲಿತಿದ್ದಾರೆ ಅದೇ ಘಟಕದಲ್ಲಿ ಅವರು ಹೊಯ್ಸಳವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪದ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತ ಅಂಶಗಳನ್ನು ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಲು ಕಷ್ಟ ಏರುವುದಿಲ್ಲ

೨. **ಮುಮ್ಮರಣಿ ಅವರೋಧ:-** ಹಿಂದಿನ ಕಲಿಕೆ ಪ್ರಸ್ತುತ ಕಲಿಕೆಲ್ಲಿ ಮದ್ಯೆ ಪ್ರವೇಶಿಸುವುದನ್ನು ಮುಮ್ಮರಣಿ ಅವರೋಧ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ

ಉದಾ:- ಹೊಯ್ಸಳ ವಾಸ್ತುಶಿಲ್ಪಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಯಾವಾಗ ಪುನಃ ಸ್ಮರಿಸಲು ಅಪೇಕ್ಷಿಸಿದರು ಅವನು ಚಾಳುಕ್ಯ ವಸ್ತು ಶಿಲ್ಪದೊಂದಿಗೆ ಮಿಶ್ರಣ ಮಾಡಬಹುದು.

೪. **ತೊರೆತ ಮರೆವು :-** ಸ್ವಯಂ ಪ್ರೇರಣೆಯಿಂದ ಮರೆವು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಉದ್ದೇಶ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮರೆಯುವುದಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಮೊದಲು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿದವರು ಸಿಗ್ಮಂಡ್ ಪ್ರಾಯ್ಡ್.
೫. **ಧಮನ:-** ಅತ್ಯಪ್ಪದಾಯಕ ಹಾಗೂ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಪ್ರಯತ್ನಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಮನಸ್ಸಿನ ಅಜಾಗೃತ ಭಾಗಕ್ಕೆ ತಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದನ್ನು ದಮನ ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ.
೬. **ಕಲಿಕಾ ಪರಿಸರ:-**
 ೧. ಭಾವೋದ್ದೇಗಗಳು, ಅಭಾತ, ಅಪಘಾತಗಳು, ದೈಹಿಕ, ಹಾಗೂ ಮಾನಸಿಕ ಆಯಾಂಗಳು ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಮರೆವಿಗೆ ಕಾರಣಗಳಾಗಬಹುದು.
 ೨. ಮಾದಕ ವಸ್ತುಗಳ ಸೇವನೆಯಿಂದ ನರಮಂಡಲವು ಅಶಕ್ತವಾಗಿದೆ ಮರೆವು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ಭಾವನಾತ್ಮಕ ವಿಚಲನೆ:- ಆಂತರಿಕ ಅಥವಾ ಅಚಿಯಾದ ಸಂತೋಷವೂ ಕೂಡ ಸ್ಮರಣ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ತಡೆಯಬಹುದು ಇದು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಸಂಯೋಜನಾ ತತ್ವದ ನಿಯಮಗಳು:-

ಶಾಲಾ ಪರಿಸರ ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆ:-

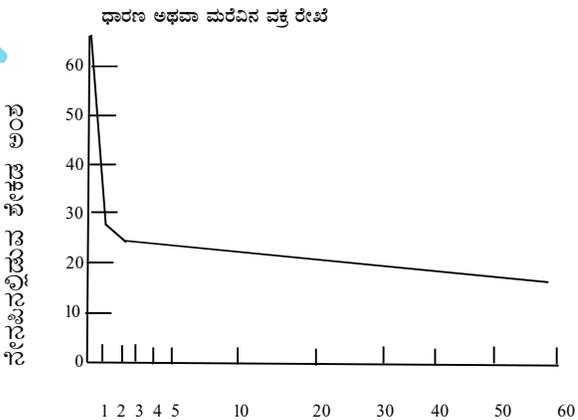
- ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪರಿಸರ ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.
- ಗಾಳಿ, ಬೆಳಕು, ಭೌತಿಕ ಅನುಕೂಲಗಳು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.
- ಉತ್ತಮ ವಾತಾವರಣ ಮಕ್ಕಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತದೆ.
- ಹೊಸ ಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕ ಅಸಕ್ತಿ, ಅಭಿಪ್ರೇರಣೆ ಬಳಸುತ್ತದೆ.

ಮರೆವಿನ ಪ್ರಮಾಣ:-

“ಹರ್ಬರ್ಟ್ ಎಬ್ಲಿಂಗ್‌ಸಾ” ಪುನರ್ ಕಲಿಕೆ ವಿಧಾನದ ಮೂಲಕ ಅರ್ಥಹಿನ್ನ ಪದಗಳ ಧಾರಣವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿದನು.

ಈ ರೀತಿ ಪಡೆದ ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ಅವರು ಧಾರಣ ವಕ್ರರೇಖೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ಮರೆವಿನ ವಕ್ರರೇಖೆಯನ್ನು ರಚಿಸಿದರು.

ಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಮರೆವಿನ ತೀವ್ರತೆ ಬಹಳವಾಗಿರುತ್ತದೆ. 24 ಗಂಟೆವರೆಗೆ ಈ ರೀತಿ ಮರೆವು 100% ಎಂದಿಗೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

ಸಮಯ ಕಳೆದಂತೆ (ದಿನಗಳಲ್ಲಿ) ಅರ್ಥಹಿನ್ನ ಪದಗಳಿಗೆ ಧಾರಣದ ಅಥವಾ ಮರೆವಿನ ವಕ್ರರೇಖೆ

ಸ್ವತಿಯ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಸ್ಕರಣ ಮಾದರಿ:- ತಾತ್ಕಾಲ ಸ್ವತಿಯನ್ನು ಗಳಿಸಲು 3 ಹಂತಗಳಿವೆ

- ೧) ಇಂದ್ರಿಯ ವಶಕ್ಕೆ:-ಮಾಹಿತಿ ಸ್ವೀಕರಿಸುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಪಕಾಲದ ವರೆಗೆ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡುತ್ತದೆ.
- ೨) ಅಲ್ಪಕಾಲಿಕ ಸ್ಮೃತಿ:- ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಸಂಗ್ರಹಣ ವ್ಯವಸ್ಥೆ. ಇಲ್ಲಿ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಸ್ಕರಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಾದರೆ, ಅದು ಪರಿವರ್ತನೆಯ ಹಂತಕ್ಕೆ ಚಲಿಸುತ್ತದೆ. ಅಂತಿ ವಾಗಿ ಸುಕ್ತ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಅಥವಾ ಸಿದ್ಧತೆಯ ಸಂತರ ಶಾಶ್ವತ ಉಗ್ರಾಣ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ಸಂಗ್ರಹಣ ಅವಧಿ ಕೇವಲ 30 ಸೆಕೆಂಡು ಮಾತ್ರ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿಡಲು ಸಾಧ್ಯ
- ೩) ದೀರ್ಘಕಾಲಿಕಾ ಸ್ಮೃತಿ:- ವಿಸ್ತರಣಾ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರು ೩೦ ಸೆಕೆಂಡುಗಳು, ಕೆಲವು ದಿನ ಕೆಲವು ಗಂಟೆ ಜೀವನ ವಿಡಿ ನೆನಪಿನಲ್ಲಿ ಇಡುವುದು.

ಸೃಷ್ಟಿಯ ಎರಡು ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ದತ್ತಾಂಶ ಸಂಸ್ಕರಣೆಯ ರೀತಿ ವಿಭಿನ್ನವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅಲೌಕಿಕ ಸೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ವಸ್ತುವನ್ನು ಕಾಡಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸರಳ ಪುನರುಜ್ಜಾಣೆ ಸಾಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ದೀರ್ಘಕಾಲಿಕ ಸೃಷ್ಟಿ ವರ್ಗಾಯಿಸಲು ಹೆಚ್ಚು ವಿಸ್ತಾರವಾದ ಸಂಸ್ಕರಣೆ ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಸಾಂಕೇತಿಕರಣಗೊಳಿಸುವಿಕೆ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ನೇನಪಿನಲ್ಲಿಡುವಂತೆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಬೇಕಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಿದ್ಧಗೊಳ್ಳುತ್ತೆ ಇದನ್ನು 'ಚೂರು ಮಾಡುವಿಕೆ' ಎನ್ನುವರು

ಮರಳಿನ ನಕ್ಷರಣೆ:-

ಕಾಲ ಕಳೆದಂತೆ ಮರಳಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಾಗುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಎಬ್ಬಿಂಗ್ ಹಾಫ್ ಎಂಬ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನಿ ಪ್ರಯೋಗದ ಮೂಲಕ ಕಂಡು ಹಿಡಿದು ರೇಖಾ ಚಿತ್ರದ ಮೂಲಕ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಇದನ್ನೆ ಎಬ್ಬಿಂಗ್ ಹಾಫ್ ಮರಳಿನ ವಕ್ರ ರೇಖೆ ಎನ್ನುವರು

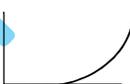
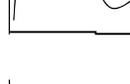
30ನಿಮಿಷಗಳ ನಂತರ	50%
5 ಗಂಟೆಯ ನಂತರ	60%
1 ದಿನದ ನಂತರ	66%
6 ದಿನದ ನಂತರ	72%
1ತಿಂಗಳ ನಂತರ	80%

ದಿವ್ಯತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ತಂತ್ರಗಳು:-

- ಅಧಿಕ ಕಲಿಕೆ, ಮತ್ತು ಪುನರಾವರ್ತನೆ
- ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಕಲಿಕೆ, ಅರ್ಥಪೂರ್ಣ ಸಂಘಟನೆ
- ವಿಷಯ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಜೋಡನೆ
- ಆಸಕ್ತಿದಾಯಕವಾಗಿ ಕಲಿಯುವುದು
- ವಿಶ್ರಾಂತಿ ನೀಡಿ ಕಲಿಕೆ
- ಕಾಲಕಾಲಕ್ಕೆ ಪುನಃಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡುವುದು
- ಆಯಾಸ ಕಡೆಮಗೊಳಿಸಿ ಕಲಿಯುವುದು
- ಸೂತ್ರದ ಮೂಲಕ ಕಲಿಕೆ.
- ಇಂದ್ರಿಯ ಕಲಿಕೆ. ಕಲಿಕೆಯ ವರ್ಗಾವಣೆಗೆ ಸಹಾಯಕವಾಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಯೋಜಿಸಬೇಕು.
- ಇತರರೊಡನೆ ಜ್ಞರ್ಜಿಸುತ್ತಾ ಕಲಿಯಬೇಕು, ಸಮಯ ಸಿಕ್ಕಾಗ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪುನರಾವರ್ತಿಸಿ ಕಲಿಯಬೇಕು

ಕಲಿಕೆಯ ವರ್ಗಾವಣೆ

ಕಲಿಕೆ ನಕ್ಷರಣೆಯಲ್ಲಿ ಸುಳಿಯಿರುವುದು:-

- ❖ **ಧನಾತ್ಮಕ ಕಲಿಕೆ:-** ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡೆಮೆ ಇದ್ದು ನಂತರ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ.
- ❖ **ಋಣಾತ್ಮಕ ಕಲಿಕೆ :-** ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಕಲಿಯ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದು ನಂತರದ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಇದರ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ.
- ❖ **ಸಿಲ್ಲಿನ ಕಲಿಕೆ :-** ಧನಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಋಣಾತ್ಮಕ ಕಲಿಕೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಕಲಿಕೆಯು ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದು ನಂತರ ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಕಡಿಮೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಸ್ವಲ್ಪ ಸಮಯದ ನಂತರ ಮತ್ತೆ ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಾಗುತ್ತದೆ.
- ❖ **ಕಲಿಕೆಯ ನಮನತೆ :-** ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಲಿಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಕೆಯು ನಿಲುಗಡೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕಲಿಕೆಯ ಹುಚ್ಚಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆಯು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ ಒಂದೆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸಾಗುತ್ತದೆ.

ಕಲಿಕೆಯ ವರ್ಗಾವಣೆ Trancerfer of learning

ಈ ವಿಧಾನವನ್ನು ಮೊದಲ ಭಾರಿಗೆ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದವರು ಸಿ.ಎಚ್.ಜಡ್.

ನಾವು ಯಾವುದನ್ನು ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುತ್ತೇವೆಯೋ ಮತ್ತೊಂದು ಸಂಭಂದಿತ ಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯವಹರಿಸುವಾಗ ಹಿಂದಿನದು ಅನುಕೂಲ ಮಾಡುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಭರವಸೆನಮಗೆ. ಕಲಿಕೆಯ ಈ ರೀತಿ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು " ಕಲಿಕೆಯ ವರ್ಗಾವಣೆ" ಎನ್ನುವರು

ಜ್ಞಾನ, ಕೌಶಲ್ಯ ಮತ್ತು ಮನೋ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಒಂದು ಕಲಿಕಾ ಸನ್ನಿವೇಶದಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಸನ್ನಿವೇಶಕ್ಕೆ ಮುಂದು ಪರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವ ವಿಧಾನವೆ "ಕಲಿಕೆಯ ವರ್ಗಾವಣೆ" ಅನ್ನುವರು.

ಕೈ ಮತ್ತು ಕೈ:- ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಲಿತ ಕಾರ್ಯಗಳು ವಿಷಯ, ಜ್ಞಾನ ಅಥವಾ ಕೌಶಲ್ಯ ಇತ್ಯಾದ ಅಂಶಗಳು ಇನ್ನೊಂದು ಕಲಿಕಾ ಕ್ಷೇತ್ರ ಅಥವಾ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಲಿಕೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಎನ್ನುವರು.

ಹೆಚ್. ಸಿ. ಇಲಿನ್ ಪ್ರಕಾರ:- ಒಂದು ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಡೆದ ಅನುಭವವನ್ನು ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವುದನ್ನು ಕಲಿಕಾ ವರ್ಗಾವಣೆ ಎನ್ನುವರು.

"ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಕಲಿತ ವಿಷಯಗಳ ಇನ್ನೊಂದು ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿನ ಕಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಬೀರುವುದನ್ನು ಕಲಿಕೆಯ ವರ್ಗಾವಣೆ ಎಂದು ಕರೆಯುವರು" - ಬಿ.ಎಲ್. ಬಿಗ್.

ಕಲಿಕೆಯ ವರ್ಗಾವಣೆ ಧನಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಋಣಾತ್ಮಕ ವಾಗಿರಬಹುದು. ವ್ಯಾಕರಣ ಕಲಿಕೆ ಕೈಬರಹದ ಮೇಲೆ ಯಾವುದೇ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಹೊಂದದೇ ಇರಬಹುದು. ಆದುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಕಲಿಕೆಯ ವರ್ಗಾವಣೆ ಶೂನ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ವ್ಯಾಕರಣ ಕಲಿಕೆ ಕಾವ್ಯ, ಗ್ರಂಥ, ಪ್ರಬಂಧ, ಗೀತೆ ಇತ್ಯಾದಿ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಧನಾತ್ಮಕ ವರ್ಗಾವಣೆ ಸಂಗತಿ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಮಗುನಿನ ಮಾತೃಭಾಷೆ ಕನ್ನಡ ಅಥವಾ ತಮಿಳು ಆಗಿದ್ದರೆ, ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಅವನ ಉಚ್ಚಾರಣೆ ಆ ಭಾಷೆಯ ಸ್ವರದ ಮುಂದುವರಿಕೆಯಿಂದ ಕನ್ನಡ ಅಥವಾ ತಮಿಳು ಭಾಷೆಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬಿರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ವರ್ಗಾವಣೆಯ ಋಣಾತ್ಮಕ ಪರಿಣಾಮವನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು. ಇದು ಋಣಾತ್ಮಕ ವರ್ಗಾವಣೆ

ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಗಳು:- ಹೆಚ್ ಸಿ ಇಲಿನ್:- ಒಂದು ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಡೆದ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಮುಂದಿನ ಕಾರ್ಯದಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾವ ಬಿರುವುದನ್ನು ಕಲಿಕಾ ವರ್ಗಾವಣೆ ಎನ್ನುವರು.

ಕಲಿಕಾವರ್ಗಾವಣೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು

- ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಕೌಶಲ್ಯಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾವಣೆ
- ಜ್ಞಾನವನ್ನು ವರ್ತನೆ ಮಾರ್ಪಡಿಸಲು ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡುವುದು
- ಮನೋಭಾವವನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಮನೋಭಾವಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡುವುದು
- ಜ್ಞಾನದಿಂದ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡುವುದು

ಕಲಿಕಾವರ್ಗಾವಣೆಯ 3 ವಿಧಗಳು:-

- ಧನಾತ್ಮಕ ವರ್ಗಾವಣೆ
 - ಋಣಾತ್ಮಕ ವರ್ಗಾವಣೆ
 - ಶೂನ್ಯಾತ್ಮಕ ವರ್ಗಾವಣೆ
- ೧) **ಧನಾತ್ಮಕ ವರ್ಗಾವಣೆ:-** ಹಿಂದಿನ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಪಡೆದ ಅನುಭವ ಜ್ಞಾನ ಕೌಶಲ್ಯ ಮುಂದಿನ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಪಡೆಯುವ ಜ್ಞಾನಕ್ಕೆ ಪೂರಕ, ಪ್ರೇರಕ ಹಾಗೂ ಸಹಕಾರಿಯಾದರೆ ಅಂತಹ ವರ್ಗಾವಣೆಯನ್ನು ಧನಾತ್ಮಕ ವರ್ಗಾವಣೆ ಎನ್ನಲಾಗುವುದು. ಉದಾ:- ಗಣಿತಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ನಾವು ಪಡೆದ ಜ್ಞಾನ ಭೌತಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುವುದು.
- ೨) **ಋಣಾತ್ಮಕ ವರ್ಗಾವಣೆ :-** ಹಿಂದಿನ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಪಡೆದ ಅನುಭವ, ಕೌಶಲ್ಯ ,ಜ್ಞಾನ ಮುಂದಿನ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವ ಜ್ಞಾನ, ಕೌಶಲ್ಯಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯುಂಟು ಮಾಡಿದರೆ ಅದನ್ನು ಋಣಾತ್ಮಕ ಕಲಿಕೆಯನ್ನುವರು ಉದಾ:- ಲೂನಾ ಬಳಸುತ್ತಿದ್ದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮೊಲಾರು ಕಲಿಯಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದಾಗ ಕೈನಿಂದಲೇ ಬ್ರೇಕ್ ಹಾಕಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾನೆ.
- ೩) **ಶೂನ್ಯಾತ್ಮಕ ವರ್ಗಾವಣೆ:-** ಹಿಂದಿನ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಪಡೆದ ಅನುಭವ ಜ್ಞಾನ, ಕೌಶಲ್ಯ ಮುಂದಿನ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವ ಜ್ಞಾನ, ಕೌಶಲ್ಯಕ್ಕೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಸಹಾಯ ಅಥವಾ ತೊಂದರೆ ಮಾಡದಿದ್ದರೆ ಅಂತಹ ವರ್ಗಾವಣೆಯನ್ನು ಶೂನ್ಯಾತ್ಮಕ ವರ್ಗಾವಣೆ ಎನ್ನಲಾಗುವುದು. ಉದಾ:- ಬೀಜ ಗಣಿತದ ಜ್ಞಾನ ಇತಿಹಾಸ ಮತ್ತು ಪೌರನೀತಿ ಕಲಿಯುವಾಗ ಯಾವುದೇ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುವುದಿಲ್ಲ

ಕಲಿಕಾ ವರ್ಗಾವಣೆಯ ನಿಯಮಗಳು

- ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವಿಧದ ಕಲಿಕಾ ವರ್ಗಾವಣೆ **Lateral type of learning**
 - ಅನುಕ್ರಮ ವಿಧದ ಕಲಿಕಾ ವರ್ಗಾವಣೆ **Sequential type of transfer of learning**
 - ಲಂಬ ವಿಧದ ಕಲಿಕಾ ವರ್ಗಾವಣೆ **Vertical type of transfer of learning**
 - ದ್ವಿಪಾರ್ಶ್ವ ವಿಧದ ಕಲಿಕಾ ವರ್ಗಾವಣೆ **Bio lateral of learning**
 - ಸಮತಟ್ಟಾದ ಕಲಿಕಾ ವರ್ಗಾವಣೆ **Horizontal type of learning**
೧. **ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ವಿಧದ ಕಲಿಕಾ ವರ್ಗಾವಣೆ:-** ಮಗುವು ತನ್ನ ಶಾಲ ಪಠ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಡೆದ ಅನುಭವವನ್ನು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು. ಶಾಲೆಯ ಅನುಭವವನ್ನು ಶಾಲೆಯ ಹೊರಗಿನ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಬಳಸುವುದಾಗಿದೆ. ಉದಾ:- ಆಯತದ ವಿಸ್ತೀರ್ಣ ವನ್ನು ನಿಜ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಬೇರೆ ವಸ್ತುಗಳು ಅಳತೆ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಬಳಸುವುದು
೨. **ಅನುಕ್ರಮ ವಿಧದ ಕಲಿಕೆ:-** ಪಠ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಅನೇಕ ವಿಧಗಳನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಿಷಯದಲ್ಲಿರುವ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯ ಕಲಿಯಲು ಸಹ ಸಂಬಂಧ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು. ಉದಾ:- ಇತಿಹಾಸದ ಕಲಿಕೆಯು ವಿಜ್ಞಾನ ಕಲಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿದೆ.
೩. **ಲಂಬ ವಿಧದ ಕಲಿಕೆ:-** ಕೆಳಹಂತದ ಕಲಿಕೆಯಿಂದಾಗುವ ಅನುಭವವು ಮೇಲ್ಪಟ್ಟ ಕಲಿಕೆಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆಯಾದರೆ ಇಂತಹ ವರ್ಗಾವಣೆಯನ್ನು ಲಂಬ ವಿಧದ ಕಲಿಕೆ ಎನ್ನುವರು ಉದಾ:- ಸೈಕಲ್ ಬ್ಯಾಲೆನ್ ಮಾಡುವುದು ಮೊಟಾರು ಸೈಕಲ್ ಬ್ಯಾಲೆನ್ ಮಾಡುವುದು
೪. **ದ್ವಿಪಾರ್ಶ್ವ ವಿಧದ ಕಲಿಕೆ:-** ಒಂದು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯದ ಉಂಟಾದ ಕಲಿಕೆ ಇನ್ನೊಂದು ಪಾರ್ಶ್ವದ ಕಲಿಕೆಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆಯಾಗುವುದನ್ನು ದ್ವಿಪಾರ್ಶ್ವವಾಗಿದೆ. ಉದಾ:- ಶಿಕ್ಷಕನು ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಕಲಿತ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನದ ಜ್ಞಾನವು ಪ್ರಯೋಗಿಕವಾಗಿ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು
೫. **ಸಮತಟ್ಟಾದ ಕಲಿಕೆ:-** ಪಾರ್ಶ್ವವಾದ ಮತ್ತು ಲಂಬ ಕಲಿಕಾ ವರ್ಗಾವಣೆ ಎರಡು ಕೂಡ ಒಂದೇ ವರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ವರ್ಗಾವಣೆಯಾಗಿರುವುದು ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಅಂತಹ ವರ್ಗಾವಣೆಯನ್ನು ಕಲಿಕಾ ವರ್ಗಾವಣೆ ಎನ್ನುವರು.

ಕಲಿಕೆ ವರ್ಗಾವಣೆಯ ತತ್ವ

- ಹಿಂದಿನ ಸನ್ನಿವೇಶದಿಂದ ಮುಂದಿನ ಅನಿವೇಶಕ್ಕೆ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.
- ಕಲಿಕಾ ವರ್ಗಾವಣೆ ಎರಡು ಸನ್ನಿವೇಶಕ್ಕೆ ಸಾಮ್ಯತೆ ಇದ್ದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.
- ತತ್ವ, ನಿಯಮ, ಸಿದ್ಧಾಂತ ಆದರ್ಶ ವರ್ಗಾವಣೆಯಲ್ಲದ್ದು.
- ವರ್ಗಾವಣೆ ಜೀವಿಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಆದರಿಸಿದೆ.
- ಚಟುವಟಿಕೆ ಮೂಲಕ ಕಲಿಕಾಗ ಕಲಿಕೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗುತ್ತದೆ.

ಕಲಿಕಾ ವರ್ಗಾವಣೆಯ ವಾದಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಗಗಳು ಥಾರ್ನಡ್ಜೆಕ್ ಸಮಾನ ಮೂಲಾಂಶಗಳ ಅಥವಾ ಘಟಿಕಾಂಶಗಳವಾದ

- ಮನೋವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ತಾವು ಕೈಗೊಂಡ ಹಲವಾರು ಪ್ರಯೋಗಗಳ ಮೇಲೆ ಕಲಿಕೆ ಹೇಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ? ಎಂಬುದನ್ನು ತಮ್ಮ ವಾದಗಳ ಮೂಲಕ ಮಂಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಂತಹ ಕೆಲವು ವಾದಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ಇಲ್ಲಿ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತವಾಗಿ ಚರ್ಚಿಸಲಾಗಿದೆ. ಅವು
- ಎರಡು ಕೌಶಲ್ಯಗಳು ಸಾಮ್ಯವಾಗಿದ್ದರೆ ಕಲಿಕಾ ವರ್ಗಾವಣೆ ಸುಲಭವಾಗಿ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.
 - ಒಂದನ್ನು ಕಲಿತವ ಮತ್ತೊಂದನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಕಲಿಯುತ್ತಾನೆ.
 - ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ಸಮಾನ ಮೂಲಾಂಶಗಳಿದ್ದರೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದ ಕಲಿಕಾ ವರ್ಗಾವಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ.
 - ಉದಾ:- ಹಿಂದಿ ಭಾಷಾ ಕಲಿತವರು ಉರ್ದು ಭಾಷೆ ಕಲಿಯಲು ಸುಲಭ
1. **ಬೆಪಚಾರಿಕ ತಿಪ್ಪಿನ ವಾದ**
- ಮಾನಸಿಕವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಸಿದ್ಧಗೊಳಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮನಸ್ಸನ್ನು ಯುಕ್ತವಾಗಿ ಸೃಷ್ಟಿಕೃತ ತರ್ಕಿಸುವಿಕೆ, ಆಲೋಚಿಸುವಿಕೆ, ಸೃಷ್ಟಿವರ್ಧನೆಯ ಮೂಲಕ ವಿಕಾಸ ಮಾಡುವುದರ ಮೂಲಕ ಒಮ್ಮೆ ಕಲಿತ ವಿಷಯವನ್ನು ಮತ್ತೊಂದು ಸನ್ನಿವೇಶಕ್ಕೆ ವರ್ಗಾವಿಸಲು ಸಹಾಯಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.
 - ಈ ವಾದವನ್ನು 1890 ರಲ್ಲಿ **ಫ್ರೀಡ್ ರಿಚ್ಚಿ** ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಪರೀಕ್ಷಿಸಿ ಮಂಡಿಸಿದರು
2. **ಗಸ್ಪಾಲ್ ವಾದ**

- ಒಂದು ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸಿ ಬಿಡಿ ಬಿಡಿಯಾಗಿ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಂಡು ನಂತರದ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಕೌಶಲ್ಯ ಅಥವಾ ಜ್ಞಾನ ಕಲಿಕೆಗೆ ವರ್ಗಾವಿಸುವುದು ಗಸ್ಪಾಲ್ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ವಾದವಾಗಿದೆ.
3. **ಸಿ.ಹೆಚ್, ಜಡ್ ರವರ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾದ(ಸಾಮಾನ್ಯಕರಣ)**
- ಈ ವಾದವನ್ನು 1908 ರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿ. ಒಮ್ಮೆ ಕಲಿಕಿತ ಸೂತ್ರ, ತತ್ವ, ಸಾರ್ವತ್ರಿಕರಣಗಳೂ ಹೊಸ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಿಗೆ ವರ್ಗಾವಿಸಲ್ಪಡುತ್ತದೆ.
 - ಒಮ್ಮೆ ಕಲಿತ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕರಣಗಳು ಮಗುವಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿದು ಅದು ಮತ್ತೊಂದು ಸನ್ನಿವೇಶಕ್ಕೆ ಬಳಸಲು ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತದೆ.
 - ಯಾವುದಾದರೂ ತತ್ವ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗ್ರಹಿಸಿಕೊಂಡರೆ ಆ ತತ್ವದ ಅಡಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ಎಲ್ಲಾ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಸುಲಭವಾಗಿ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಬಿಡಿಸಬಹುದು.
4. **ಆದರ್ಶವಾದ**
- ಒಂದು ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಕಲಿತ ಎಲ್ಲಾ ಅಂಶಗಳು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮತ್ತೊಂದು ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಅನ್ವೇಷಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ
 - ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿರುವ ಪ್ರಮುಖ ಆದರ್ಶ ಅಥವಾ ದೈಯ ವರ್ಗಾವಣೆಯಾಗುತ್ತದೆ. ಎಂದು **ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಸಿ. ಬಾಗ್ಗೆ** ಎಂಬುವವರ ವಾದ

ಶಾಲಾ ಪರಿಶರ ಮತ್ತು ಕಲಿಕೆ:-

- ಶಾಲೆ ಎಂದರೆ ಇಡಿ ಶಾಲೆ, ದೊರೆಯುವ ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ, ಒದಗಿಸಬೇಕಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪರಿಸರವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೋ ಅದೆ ಶಾಲೆ.
- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಮಹತ್ತರವಾದ ಪ್ರಭಾವ ಬಿರುತ್ತದೆ
- ಮಾನವ ಸಂಪನ್ಮೂಲ, ಒದಗಿಸಬೇಕಾದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪರಿಸರವನ್ನು ಹೊಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ
- ಮಗುವನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸುತ್ತದೆ
- ಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕ ಆಸಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಅಭಿಪ್ರೇರಣೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುತ್ತದೆ.

ಕುಟುಂಬದ ಹಿನ್ನೆಲೆಯ ಪ್ರಭಾವ

- ಮೂಷಕರ ವೃತ್ತಿ ಕುಟುಂಬದ ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ವಾತವರಣ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಇಂತಹ ಅಂಶಗಳು ಮಗುವನ್ನು ಪ್ರೇರಿತಿಸುವಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಪಾತ್ರವನ್ನು ವಹಿಸುತ್ತದೆ.

ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಉಪಧ್ಯಾಯನ ಮನೋಧೋರಣೆ ಅಥವಾ ಪ್ರಭಾವ

ಅಧ್ಯಾಯ-5 ಕಲಯನವರಲ್ಲಿ ನೈಯತಿಕ ಭಿನ್ನತೆಗಳು

ಅಧ್ಯಾಯ-1 | ಅಧ್ಯಾಯ-2 | ಅಧ್ಯಾಯ-3 | ಅಧ್ಯಾಯ-4 | ಅಧ್ಯಾಯ-5

ಅಧ್ಯಾಯ-6 | ಅಧ್ಯಾಯ-7 | ಅಧ್ಯಾಯ-8 | ಅಧ್ಯಾಯ-9 | Will add Soon

Psy Home | Content Tab

ವೈಯಕ್ತಿಕ ಭಿನ್ನತೆಗಳು Individual Difference

ವೈಯಕ್ತಿಕ ಭಿನ್ನತೆ ಸ್ವರೂಪಗಳು:-
ಒಬ್ಬನು ಇನ್ನೊಬ್ಬರಿಂದ ಬೆರಪರ್ಪಡಿಸುವಂತಹ ಲಕ್ಷಣಗಳು ಅಥವಾ ತನ್ನೂಲಕ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯನ್ನು ಅಧೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವಂತಹ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಭಿನ್ನತೆಗಳು ಎನ್ನುವರು.

ಅಂತರ್ಗತ ಮತ್ತು ವೈಯಕ್ತಿಕ ಭಿನ್ನತೆಗಳು

Intra and inter Individual Difference

ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಅಂತರ್ಗತ ಭಿನ್ನತೆಗಳು ಎನ್ನುವರು.

ಒಂದು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ವಯಸ್ಸಿನ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಕಂಡು ಬಂದರು, ಅವರ ದೈಹಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಮಾನಸಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸಕಾಣುತ್ತವೆ. ಇಂತಹ ವ್ಯತ್ಯಾಸವನ್ನು ಅಂತರ್ ವ್ಯಯಕ್ತಿಕ ಭಿನ್ನತೆಗಳು ಎನ್ನುವರು.

ವ್ಯಕ್ತಿ ಭಿನ್ನತೆಗೆ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು

ದೈಹಿಕ ಅಂಶಗಳು	ಮೋವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅಂಶಗಳು
ಎತ್ತರ	ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ, ಭಾವನಾತ್ಮಕ
ತೂಕ	ಶೈಕ್ಷಣಿಕ, ಸೃಜನ ಶಿಲತೆ
ಬಣ್ಣ	ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಂಶಗಳ ವ್ಯತ್ಯಾಸ
ಆಕಾರ, ಲಿಂಗ ವ್ಯತ್ಯಾಸ	ಕಲಿಕಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಅಸಕ್ತಿ ಅಭಿರುಚಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ

ವ್ಯಯಕ್ತಿಕ ಭಿನ್ನತೆಯ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳು:-

- ದೈಹಿಕ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು:- ತೂಕ, ಎತ್ತರ, ಅಂಗಗಳ ರಚನೆ, ಚರ್ಮ, ಕೂದಲು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ಮುಂತಾದವುಗಳು.
- ಮಾನಸಿಕ ವ್ಯತ್ಯಾಸ (ಭೌದ್ಧಿಕ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು) :-ತಾರ್ಕಿಕ ಆಲೋಚನಾ ಶಕ್ತಿ, ಸೃಜನಾ ಶಕ್ತಿ, ಕಲ್ಪನಾತ್ಮಕ ಶಕ್ತಿ ಮುಂತಾದವುಗಳು.
- ಗತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ:- ಅನುಕ್ರಿಯೆಯ ಸಮಯ, ಅನುಕ್ರಿಯೆಯ ವೇಗ, ಸ್ಥಿರತೆ, ಸ್ನಾಯು ಚಲನೆಯ ದರ ಮತ್ತು ಆಯಾಸಕ್ಕೆ ಪ್ರತಿರೋಧ ಇತ್ಯಾದಿ, ಈ ರೀತಿ ಒಬ್ಬನ ವ್ಯಕ್ತಿ ವಿವಿಧ ವಯೋಮಾನಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಒಂದೇ ವಯೋಮಾನದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಕರಕೌಶಲ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ.
- ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ:- ಒಂದೇರೀತಿಯ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದ ಮತ್ತು ಒಂದೇ ರೀತಿಯ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಪಡೆದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಹ ಅವರ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಬದಲಾವಣೆಯನ್ನು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.
- ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ವ್ಯತ್ಯಾಸ:-
- ಆಸಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಅಭಿಕ್ಷಮತೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ:-
- ಮನೋಭಾವಗಳು, ನಂಬಿಕೆ ಮತ್ತು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ
- ಭಾವನಾತ್ಮಕ ವ್ಯತ್ಯಾಸ:-
- ಕಲಿಯುವಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವ್ಯತ್ಯಾಸ
- ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ನೈತಿಕ ವಿಕಾಸದಲ್ಲಿ
- ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ವ್ಯತ್ಯಾಸ:- ಯುಂಗ್ ರವರು ೩ರೀತಿ ವಿಂಗಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. (೧)ಅಂತರ್ಮುಖಿ ೨) ಬಹಿರ್ಮುಖಿ ೩) ದ್ವಿಮುಖಿ

ವ್ಯಯಕ್ತಿಕ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳಿಂದ ಉದ್ಭವಿಸುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು:- ವಿವಿಧ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿರುವವರಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾಸ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಿದಾಗ ಮಾತ್ರ ಹೆಚ್ಚಿನ ಲಾಭ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯ. ಪ್ರಮುಖ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತಿವೆ.

- ಕಲಿಕೆಯ ಸಮಸ್ಯೆ:-
 - ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಆಗಾದ ವಾದ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ ಇದರಿಂದ ಕಲಿಯದರದಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸಕಾಣುತ್ತದೆ.
 - ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವಿಭಿನ್ನವಾದ ಆಸಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ.
 - ವಿಭಿನ್ನತೆ ಹೊಂದಿರುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅವರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಕಲಿಸಬೇಕು.
- ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಸಮಸ್ಯೆ:-
 - ಅಧ್ಯಯನ, ಶಾಲಾ ಕೆಲಸ, ಸಮುದಾಯ, ಸಮವಯಸ್ಕರಿಗೆ, ಮುಂತಾದವರಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಎದುರಾಗುತ್ತದೆ.

ಸಾಮಾನ್ಯ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಟರ್ಮನ್ ಈ ಕೆಳಕಂಡಂತೆ ವಿಂಗಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

- ♥ ಪ್ರಖರ ಬುದ್ಧಿವಂತರು
- ♥ ಅತಿ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ವಂತರು
- ♥ ಮೇಲ್ಮಟ್ಟ ಸರಾಸರಿ.
- ♥ ಕೆಳಮಟ್ಟ ಸರಾಸರಿ.

ಮಾನಸಿಕ ನ್ಯೂನತೆಯುಳ್ಳವರು.

- ♥ ಗತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ
- ♥ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಾಧನೆಯಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು
- ♥ ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು

- ♥ ಆಸಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಅಭಿಕ್ಷಮತೆ
- ♥ ಮನೋಭಾವಗಳು.

ನಂಬಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸ

- ♥ ಕಲಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ವ್ಯತ್ಯಾಸ
- ♥ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ನೈತಿಕ ವ್ಯತ್ಯಾಸ

ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ವ್ಯತ್ಯಾಸ :- ಯುಂಗ್ ಪ್ರಕಾರ "ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ"

- ಅಂತರ್ಮುಖಿ
- ಬಹಿರ್ಮುಖಿ
- ದ್ವಿಮುಖಿ

ಶಿಕ್ಷಕನಿಗೆ ಇದರ ಉಪಯೋಗಗಳು

- ♥ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದುಳಿದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಮನೋಭಾವ ಬೆಳೆಸಲು
- ♥ ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತದೆ.
- ♥ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ಸು ಕಾಣಲು

ವ್ಯಕ್ತಿ ಭಿನ್ನತೆಗಳ ಜ್ಞಾನದ ಅಗತ್ಯತೆ.

- ♥ ಪ್ರತಿಭಾನ್ವಿತ ಹಾಗೂ ಮಂದಗತಿಯ ಮಕ್ಕಳ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತಮ ಮನೋಭಾವನೆ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳು.
- ♥ ಕಡಿಮೆ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ಒಂದುಳಿದ ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಉತ್ತಮ ಫಲಿತಾಂಶ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಯಲು
- ♥ ಶೇ ೫೦ಭಾಗ ವಿಧಾರ್ಥಿಗಳು ಯಾವಾಗಲೂ ಸರಾಸರಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯಲು
- ♥ ಶಲಾ ವಾತಾವರಣ ಸುದಾರಣೆ, ಭೌತಿಕ ಸೌಲಭ್ಯದಿಂದ ಉತ್ತಮ ಸುದಾರಣಾ ತರಳು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ ಕಾರಣ ವಿಧಾರ್ಥಿಗಳ ಕಲಿಕಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿರುತ್ತದೆ.

ವ್ಯಯಕ್ತಿಕ ಭಿನ್ನತೆಗೆ ಕಾರಣಗಳು

ಅನುವಂಶಿಯತೆ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ

- ♥ ಅನುವಂಶಿಯತೆ
 - ಸ್ವಾಭವಿಕವಾಗಿ ಪಡೆದ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು, ಅನುವಂಶಿಯತೆ ಕೆಲವ ಎತ್ತರ, ತೂಕ, ಕಣ್ಣು, ಚರ್ಮ ಮತ್ತು ಕೂದಲುಗಳ ಬಣ್ಣ ದೇಹದ ಬಾಹ್ಯ ಮತ್ತು ಆಂತರಿಕ ಅಂಗ ರಚನೆ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಗಳ ಭಿನ್ನತೆಗೆ ಮಾತ್ರ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಲಿಂಗ, ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ, ಮತ್ತುತ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅಂತರ್ಗತ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳ ಮೂಲಕ ವ್ಯಯಕ್ತಿಕ ಭಿನ್ನತೆಗೆ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಪರಿಸರದ ಅಂಶಗಳು:-

ಮಗು ತಾಯಿಯ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅನುಭವಗಳನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸುತ್ತದೆ. ಮಗು ತಾಯಿಯ ಗರ್ಭದಲ್ಲಿರುವಾಗ ಉಂಟಾಗುವ ಪರಿಸರದ ಪ್ರಚೋದನೆ ಮತ್ತೆ ಪ್ರಭಾವ ಹುಟ್ಟುವಾಗ ಇರುವ ಭಿನ್ನತೆ ಭೌತಿಕ ವಾತಾವರಣ, ಮಗುವಿಗೆ ದೊರೆಯುವ ಪೋಷಣೆ ಮತ್ತೆ ಆರೈಕೆ ಶಾಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ, ಕುಟುಂಬ ಜನಾಂಗ, ಸ್ಥಿತಿಗತಿ, ಜಾತಿ, ರಾಷ್ಟ್ರಿಯ, ಭೌದ್ಧಿಕ, ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ, ಅಂಶಗಳು ಮಕ್ಕಳ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಲಕ್ಷಣಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ವರ್ತನಾ ಭಿನ್ನತೆಗಳ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.

ಸಮಸ್ಯೆಯುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಮಾರ್ಗಗಳು:-

- ವ್ಯಕ್ತಿ ಅತಃ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳ ಸಮರ್ಪಕ ಜ್ಞಾನ
- ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಸಾರವಾಗಿ ಗುಂಪುಗಳನ್ನು ರಚಿಸುವುದು
- ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಹೊಂದಿಸುವುದು
- ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ
- ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನ
- ಸ್ವಯಂ ಕಲಿಕಾ ವಿಧಾನಗಳು ಮತ್ತು ವಿಶೇಷ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಬಳಕೆ.
- ಶಿಕ್ಷಣ ವ್ಯಕ್ತಿಕರಿಸುವ ಇತರ ವಿಧಾನಗಳು
 - ತರಗತಿ ಗಾತ್ರ ಚಿಕ್ಕದಿರಬೇಕು, ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ೩೦-೪೦ ವಿಧಾರ್ಥಿಗಳು ಮಾತ್ರ ಇರಬೇಕು.
 - ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ವಿಧಾರ್ಥಿಗೂ ವ್ಯಯಕ್ತಿಕ ಗಮನ ನೀಡಬೇಕು.
 - ಗೃಹ ಕಾರ್ಯ ಮತ್ತು ಯೋಜನಾ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನೀಡುವಾಗ ವಿಧಾರ್ಥಿಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಾನುಸಾರ ನೀಡಬೇಕು.
 - ಪ್ರತಿಭಾನ್ವಿತ ಮತ್ತು ನಿಧಾನಗತಿಯ ಕಲಿಕೆಯ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿಶೇಷ ಕಲಿಕಾ ವಿಧಾನಗಳು ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಹಮ್ಮಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

- ▶ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ :- ಶಿಕ್ಷಕ ಶಾಲಾ ಆಡಳಿತ ವರ್ಗ, ಪೋಷಕರು, ಸರಕಾರ ಮತ್ತು ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದಾಗಿ ಮಕ್ಕಳ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವರ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಬೇಕು.

ವಿಶಿಷ್ಟ ಮಕ್ಕಳ ಶಿಕ್ಷಣ

- ▶ ಬೌದ್ಧಿಕ ವಿಶಿಷ್ಟ ಮಕ್ಕಳು Intellectually Exceptional
 - ಪ್ರತಿಭಾನ್ವಿತರು
 - ಮಂದಗತಿಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವವರು.
 - ಮಾನಸಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಮಕ್ಕಳು
 - ಸೃಜನಶೀಲರು
 - ಅಪೂರ್ಣ ಸಾಧಕರು
- ▶ ವಿಶೇಷ ಶಿಕ್ಷಣ:- 'ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಮಿತವಾದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳಿಂದ ಅಥವಾ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಿಂದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ನ್ಯೂನತೆ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿ ನೀಡುವ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬದಲಿಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಪ್ತಿ ಅಥವಾ ಭಾಗಶಃ ವಿಶೇಷ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅಗತ್ಯತೆಯಿರುತ್ತದೆ. ವಿಶೇಷ ಶಿಕ್ಷಣದ ಸೇವೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ 3 ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳೆಂದರೆ:-
- ▶ ತರಬೇತಿ ಹೊಂದಿದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು
 - ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತರಬೇತಿ ಹೊಂದಿದ ಹಲವಾರು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಮೌಲ್ಯಯುತವಾದ ಕೊಡುಗೆಯನ್ನು ಬಯಸುತ್ತದೆ.
 - ಪರಿಣಿತ ಶಿಕ್ಷಕರು, ಆಡಳಿತಗಾರರು, ದೈಹಿಕ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ತಜ್ಞರು, ವಾಕ್ ಚಿಕಿತ್ಸಾ ತಜ್ಞರು, ಮನೋವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಮುಂತಾದವರ ಸಹಕಾರ ವಿಶೇಷ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಗತ್ಯ.
- ▶ ವಿಶೇಷ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ:-
- ▶ ವಿಶೇಷ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು.

ವಿಶೇಷ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪ್ರಮುಖತೆ:-

- ▶ ವಿಶೇಷ ಶಿಕ್ಷಣ ವಿಭಿನ್ನ ತರಬೇತಿ ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
- ▶ ವಿಶೇಷ ಶಿಕ್ಷಣ ಅವರ ಅಮಸ್ಯೆಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ಮಾರ್ಗ ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.
- ▶ ಮಕ್ಕಳ ಅಗತ್ಯತೆ ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಒಳನೋಟ ನೀಡುತ್ತದೆ.
- ▶ ವಿಶಿಷ್ಟ ಮಕ್ಕಳ ವಿವಿಧ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ.
- ▶ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಕ್ಕಳ ಹಲವಾರು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ವಿಶಿಷ್ಟ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಮತ್ತು ಸವಲಂಬನೆ ವಿಕಾಸಗೊಳ್ಳಲು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ Intelligence

ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಅಥವಾ ಮತ್ತು ಸ್ವರೂಪ (nature and meaning of intelligence)

ವ್ಯಯಕ್ತಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮತ್ತು ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಲಭಿಸುವಂತಹ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ತೋರಿದಾಗ ಬುದ್ಧಿವಂತ ಎಂಬ ಪದ ಬಳಸುತ್ತೇವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರಳ ಪದದಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಮತ್ತು ಪರಿಹರಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಎಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ವಿಜ್ಞಾನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಸಾಧನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಅಥವಾ ಅನ್ವೇಷಿಸಿದ್ದಾನೆ ಕೇಳಿದಾಗ ಅವನ್ನು ಬುದ್ಧಿವಂತನೆಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

“ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅಮೂರ್ತ ಆಲೋಚನಾ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ” - ಟರ್ಮನ್

“ನವೀನ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಿಗೆ ಪುನರ್ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೇ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ” - ಬರ್ಟ್

ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಉದ್ದೇಶ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ವರ್ತಿಸಲು ತರ್ಕ ಬದ್ಧವಾಗಿ ಯೋಚಿಸಲು ಮತ್ತು ಪರಿಸರದೊಂದಿಗೆ ಸಮರ್ಪಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಲು ಬೇಕಾದ ಒಟ್ಟು ಅಥವಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಸಮಷ್ಟಿಯನ್ನು ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಎನ್ನುವರು. -ಡೇವಿಡ್ ವೆಜ್ಡರ್

ಮಾನಸಿಕ ವಯಸ್ಸಿನ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ:-

ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ಪರಿಚಯಿಸಿದರು - ಅಲ್ಟ್ರೇಡ್ ಬೀನೆ.

ಮಾನಸಿಕ ವಯಸ್ಸು ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕ ವಿಕಾಸದ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಅಳೆಯುತ್ತಾರೆ.(ಬಿನೆ ಸೈಮನ್ ಪರೀಕ್ಷೆ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ - 1908)

ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು

- ಮಾನಸಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಿದ್ಧಾಂತ:-
 - ೧೮-೧೯ನೇ ಶತಮಾನದಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿತವಿದ್ದ ಸಿದ್ಧಾಂತ
 - ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಪ್ರಕಾರ ಮನಸ್ಸು ಎನ್ನುವುದು ತಾರ್ಕಿಕತೆ, ಸೃಷ್ಟಿ, ವಿವೇದಿಕರಣ ಮತ್ತು ಕಲ್ಪನಾ ಶಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೂಡಿದೆ.
 - ಮಾನಸಿಕ ಶಕ್ತಿಗಳು ಪರಸ್ಪರ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳು ಸೂಕ್ತ ತರಬೇತಿಯ ಮೂಲಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಬಹುದು.
- ದ್ವಿಕಾರಕ ಸಿದ್ಧಾಂತ
 - ಬ್ರಟಿಷ್ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನಿ ಜಾಲ್ಮ್ ಸ್ಪಿಯರ್ ಮನ್ ೧೯೦೪ ರಲ್ಲಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿದರು.
 - ಇವರ ಪ್ರಕಾರ ಬೌದ್ಧಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳು ಎರಡು ಅಂಶಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದೆ. ಒಂದು G ಕಾರಕ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಿರುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮತ್ತು ಇನ್ನೊಂದು S ಕಾರಕ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ
 - G ಕಾರಕ ಲಕ್ಷಣ:- ಉಚ್ಚನಿಂದ ಪಡೆದುಕೊಂಡ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಾನಸಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಾಗಿದೆ.
 - ಒಬ್ಬರಿಂದ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
 - ನಿತ್ಯ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಒಳಕೆಯಾಗುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾನಸಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ
 - S ಕಾರಕ :- ಇದು ಕಲಿತ ಮತ್ತು ಪರಿಸರದಿಂದ ರೂಢಿತವಾದ ಗುಣ, ವ್ಯಕ್ತಿಯೂ ಸಹ ಕರಿಯೆಯಿಂದ ಕ್ರಿಯೆಗೆ ಭಿನ್ನವಾಗಿರಬಹುದು.
 - ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನತೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.
- ಬಹುಕಾರಕ ಸಿದ್ಧಾಂತ:-
 - ಅಮೇರಿಕನ್ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನಿ ಇ.ಎಲ್. ಥಾರ್ನ್‌ಡೈಕ್ ಪ್ರಸ್ತುತಪಡಿಸಿದರು.
 - ಸಹಚರ್ಯವಾದಿಯಾದ ಥಾರ್ನ್‌ಡೈಕ್ ಸಾಮಾನ್ಯ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯ ಸಿದ್ಧಾಂತ ವಿರೋಧಿಸಿದರು.
 - ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಅನೇಕ ಚಿಕ್ಕ ಚಿಕ್ಕ ಮೂಲಾಂಶಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದೆ, ಪ್ರತಿ ಮೂಲಾಂಶ ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಮೂಲಾಂಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುತ್ತದೆ.
 - ಇವರ ಪ್ರಕಾರ ಸಾಮಾನ್ಯ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಎಂಬುದಿಲ್ಲ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಮಟ್ಟ, ವ್ಯಾಪ್ತಿ, ಕ್ಷೇತ್ರ ಮತ್ತು ವೇಗ ಎಂಬ ನಾಲ್ಕು ಆಯಾಮಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಸಮೂಹಕಾರಕ ಸಿದ್ಧಾಂತ:-
 - ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಪ್ರತಿಪಾದಕ ಎಲ್.ಎಲ್. ತರ್ಸ್ತನ್‌ರವರು, ಇವರ ಪ್ರಕಾರ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಕೇವಲ G ಎಂಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಾನಸಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಹೊಂದಿರದೆ, ಅಷ್ಟೇ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಹಲವಾರು ಕಾರಕಗಳು ಸಹಜ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
 - ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಪ್ರಕಾರ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಎಂಬುದು ಸ್ಪಿಯರ್‌ಮನ್ ರವರು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ ದ್ವಿಕಾರಕವಾಗಿ ಅಥವಾ ಥಾರ್ನ್‌ಡೈಕ್‌ರವರು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ ಬಹುಕಾರಕವಾಗಿ ಅಲ್ಲ, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳು

೧. ಸಂಖ್ಯಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ
೨. ಶಾಬ್ದಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ
೩. ಸ್ಥಳಾವಕಾಶ ಸಂಬಂಧಗಳು
೪. ಸೃಷ್ಟಿ
೫. ತಾರ್ಕಿಕತೆ
೬. ಪದಗಳ ನಿರರ್ಗಳತೆ
೭. ಗುಣಿಸುವ ವೇಗ

- ಬುದ್ಧಿ ಶಕ್ತಿಯ ಮೂರು ಆಯಾಮಗಳು ಸಿದ್ಧಾಂತ
 - ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತ ಜೆ.ಪಿ. ಗಿಲ್ ಫರ್ಡ್‌ರವರು ೧೯೬೬ರಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳ ಕಾರಕಗಳು ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.
 - ಇವರ ಪ್ರಕಾರ ಮನಸ್ಸು ಮೂರು ಆಯಾಮಗಳಿಂದ ರಚಿತವಾಗಿದೆ.
 - ಅನೇಕ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಬೌದ್ಧಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಂಘಟನೆಯೇ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ.
 - ಈ ಮಾದರಿ ಬೌದ್ಧಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳ ಕ್ರಿಯೆಗಳು, ವಸ್ತು ಮತ್ತು ಉತ್ಪನ್ನ, ಎಂಬ ಮೂರು ಆಯಾಮಗಳನ್ನೊಳಗೊಂಡಿದೆ.
 - ಒಪ್ಪಮುಖ ಬೌದ್ಧಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಅವುಗಳೆಂದರೆ- ಜ್ಞಾನ ಗುಣ, ಸೃಷ್ಟಿ(ದಾಖಲೆ), ಸೃಷ್ಟಿ (ದಾರಣೆ), ಏಕರೇ ಚಿಂತನೆ, ಸಂಕಿರಣ ಚಿಂತನೆ ಮತ್ತು ಮೌಲ್ಯ ನಿರ್ಧಾರಗಳು. (Cognition, Memory-Retension, Divergent production, Congvergent production and Evaluation)
 - ವಿಷಯ ವಸ್ತುವಿನ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಬೌದ್ಧಿಕ ಕಾರಕಗಳು ದೃಶ್ಯಕರಣ, ಶ್ರವಣ ರೂಪ, ಸಾಂಕೇತಿಕ ರೂಪ, ಶಬ್ದಾರ್ಥ ರೂಪ ಮತ್ತು ವರ್ತನಾ ರೂಪಗಳು. (visual, Auditory, Symbolic, Semantic and Behavioral)
 - ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಿಷಯ ವಸ್ತುವಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸಿದಾಗ ಆರು ರೀತಿಯ ಉತ್ಪನ್ನಗಳು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ ಅವು, ಘಟಕಗಳು, ವರ್ಗಗಳು, ಸಂಬಂಧಗಳು, ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು, ಪರಿವರ್ತನೆಗಳು ಮತ್ತು ನಿಹಿತಾರ್ಥಗಳು(units, classes, relations, systems, transformations, implications)

ಅರ್ಥ:-

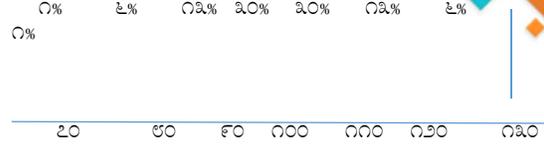
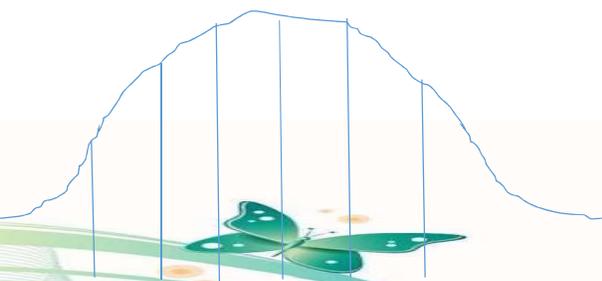
- ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಭಾಷೆಯ intelligence ಆಗಿದೆ ಇದರ ಅರ್ಥ to understand
- ಸಿಸರೋ ಗ್ರೀಕ್ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಒಂದೇ ಪದದಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಎಂಬ ಪ್ರತ್ಯ ಬಳಸಿದರು
- ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯ ಬಳಕೆಯ ಫಲವೇ ಜ್ಞಾನ
- ಬುದ್ಧಿವಂತರಲ್ಲ ಜ್ಞಾನಿಗಳಲ್ಲ
- ಎಲ್ಲಾ ಸೃಜನಾಶೀಲರು ಬುದ್ಧಿವಂತರು ಆದರೆ ಬುದ್ಧಿವಂತರು ಸೃಜನಾಶೀಲರಲ್ಲ

ಬುದ್ಧಿವಂತರ ವರ್ಗೀಕರಣ		
ವರ್ಗಗಳು	ಐ.ಕ್ಯೂ	ಶೇಕಡ
ಮೇಧಾವಿಗಳು	140 ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು	1
ಅತಿ ಬುದ್ಧಿವಂತರು	130-139	2
ಬುದ್ಧಿವಂತರು	120-129	8
ಸರಾಸರಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು	110-119	16
ಸರಾಸರಿ	100-109/90-99	23
ವಿಧಾನವಾಗಿ ಕಲಿಯುವವರು	80-89	16
ದಡ್ಡರು	70-79	8
ಮಂಕರು	60-69	2
ಮೂಢರು	30-59	1
ನೋಡುಗಳು	29 ಕ್ಕಂತ ಕಡಿಮೆ	1

Types of Intelligence
ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯ ವಿಧಗಳು

- ಸಾಮಾಜಿಕ
 - ಅಮೂರ್ತ
 - ಯಾಂತ್ರಿಕ
- **ಸಾಮಾಜಿಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ(Social Intelligence):-** ತನ್ನ ಹಾಗೂ ಸುತ್ತಲಿನ ಜನರಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರಸ್ಯದಿಂದ ಬದುಕುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ
 - **ಅಮೂರ್ತ (Abstract intelligence):-** ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅಮೂರ್ತ ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡುವುದು ಸೂತ್ರ ನಿಯಮ, ತತ್ವ, ಅರ್ಥೈಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೇ ಅಮೂರ್ತ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ
 - **ಯಾಂತ್ರಿಕ(Machanical intelligence):-** ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಯಂತ್ರಗಳನ್ನು ಆದರೆ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ, ನಿಭಾಯಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೇ ಯಾಂತ್ರಿಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ
 - **ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಸೂಚ್ಯಂಕ(IQ)**
 - ಇದನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದವರು- **ಜರ್ಮನ್ ವಿಜ್ಞಾನಿ ವಿಲಿಯಮ್ ಟರ್ನರ್**
 - ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ (ಐ.ಕ್ಯೂ)= ಮಾನಸಿಕ ವಯಸ್ಸು(ಎಮ್.ಎ.)/ ದೈಹಿಕ ವಯಸ್ಸು(ಸಿ.ಎ.)*100
(ಡಿ.ಎಸ್.ಇ.ಆರ್.ಟಿ)

ಐ.ಕ್ಯೂ ವ್ಯಾಪ್ತಿ	ಶೇ ಪ್ರಮಾಣ	ವರ್ಗೀಕರಣ
130 ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು	1%	ಅತಿ ಪ್ರತಿಭಾವಂತರು
120-129	6%	ಪ್ರತಿಭಾವಂತರು
110-119	13%	ಸರಾಸರಿಗಿಂತ ಮೆಲ್ಲಟ್ಟವರು
90-109	60%	ಸರಾಸರಿ ಅಥವಾ ಸಾಧಾರಣ
80-89	13%	ಸರಾಸರಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ
70-79	6%	ಸೀಮಾರೇಖೆಯಲ್ಲಿರುವವರು
70 ಕ್ಕಂತ ಕಡಿಮೆ	1%	ಮಾನಸಿಕ ನ್ಯೂನತೆಯುಳ್ಳವರು

ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ (ಐ.ಕ್ಯೂ)= $\frac{\text{ಮಾನಸಿಕ ವಯಸ್ಸು(ಎಮ್.ಎ.)}}{\text{ದೈಹಿಕ ವಯಸ್ಸು(ಸಿ.ಎ.)}} \times 100$

ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಸೂಚ್ಯಂಕಗಳು

ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕೆಯ ವಿಧಗಳು (Types of Intelligence Exama)

ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯ ಎರಡು ಪ್ರಮುಖ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು ಎಂದರೆ ವ್ಯಯಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಸಮೂಹ ಪರೀಕ್ಷೆ, ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಪ್ರತಿಭಾವಂತರು, ಜಾಗರೂಕ, ಸಾಧಾರಣ ಮಟ್ಟದವರು ಎಂದು ತಿಳಿಯಲು ಈ ಪರೀಕ್ಷೆ ಬಳಸಬಹುದಾಗಿದೆ. ಈ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳೂ ಕಾರ್ಯಾತ್ಮಕ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

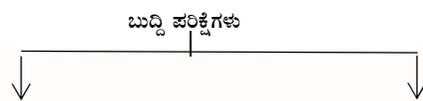
ಥಾರ್ನಡ್ಜ್ಕೊವರು ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಮೂರು ವಿಧಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಿದ್ದಾರೆ ಅವು.

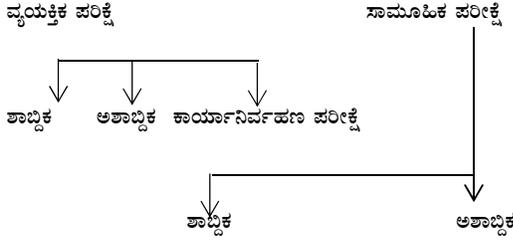
- **ಮೂರ್ತ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ:-**
 - ಸರಳ ವಸ್ತುಗಳೊಡನೆ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸುವುದಾಗಿದೆ.
 - ಜೀವನದ ನೈಜ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿ ಅದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತವಾಘಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸಿದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಾಗಿದೆ.
 - ಮೂರ್ತ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ದೈನಂದಿನ ಹಲವಾರು ಚಟುವಟಿಕೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.
 - ಇಂತಹ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಕಾರ್ಯಾತ್ಮಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು ಮತ್ತು ಚಿತ್ರದ ಮಾದರಿಯ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳ ಮೂಲಕ ಅಳೆಯಬಹುದು.
- **ಅಮೂರ್ತ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ:-**
 - ಇದು ಪದ, ಸಂಖ್ಯೆಗಳು, ಮತ್ತು ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಾಗಿದೆ.
 - ಸಾಂಕೇತಿಕ ನಿರ್ವಹಣಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ.
 - ಶಾಲಾ ಅಗತ್ಯಗಳ ಕಲಿಕೆಗೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಅಂಶ, ಇದು ಗಣಿತದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ತರ್ಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮತ್ತು ತತ್ವ ಜ್ಞಾನಗಳ ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.
- **ಸಾಮಾಜಿಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ**
 - ದಿನನಿತ್ಯದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಸನ್ನಿವೇಶಕ್ಕೆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ
 - ಇತರರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅವರೊಂದಿಗೆ ವರ್ತಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ
 - ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸಮರ್ಪಕ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಸೂಚಕವಾಗಿದೆ.

ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯ ಅಳತೆ

- ಜರ್ಮನಿಯ ಲೈಪ್ಜಿಗ್‌ನಲ್ಲಿ ೧೮೭೯ರಲ್ಲಿ ಮನೋವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಪ್ರಯೋಗ ಶಲೆಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸುವುದರೊಂದಿಗೆ ವಿಲ್‌ಹೆಲ್ಮ್‌ವೋಂಟ್‌ಸರ್‌ವರು ಮಾನವನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಅಳೆಯಲು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿದರು.
- ಮಾನಸಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಅಳೆಯುವ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದವರು. **ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಪ್ಲಾನ್ಸಿಸ್ ಗಾಲ್ಪನ್**
- ನಂತರ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಅಳತೆಗೆ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ತಳಹದಿ ನೀಡಿ, ಪ್ರಪ್ರಥಮ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿದವರು **ಫ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಅಲ್‌ಫ್ರೆಡ್ ಬೀನೆ** ೧೯೦೩
- ಇವರನ್ನು ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಪಿತಾಮಹ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.
- ಬಿನೆ ಸೈಮನ್ ೧೯೦೩ ಪ್ರಥಮ ಪ್ರಯತ್ನದ ನಂತರ ಮತ್ತು ಟರ್ಮನ್ ೧೯೧೬ರಲ್ಲಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ನಂತರ ಅನೇಕ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿದ್ದಾರೆ.
- ಭಾರತದಲ್ಲಿ **ರೆವರೆಂಡ್ ರೈಸರ** ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಪ್ರಯತ್ನದ ನಂತರ ಅನೇಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು ಪ್ರಕಟಗೊಂಡವು.

ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯ ವಿಧಗಳು.

ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮೂಹಿಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ವ್ಯತ್ಯಾಸ

ಕ್ರ.ಸಂ.	ವೈಯಕ್ತಿಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ	ಸಮೂಹ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ
01	ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ನಿಡಬಹುದು	ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ನಿಡಬಹುದು
02	ಹಣ ಹಾಗೂ ವೇಳೆಯಿಂದ ವೆಚ್ಚದಾಯಕ	ಹಣ ಹಾಗೂ ಬೆಲೆಯಿಂದ ಮಿತವ್ಯಯಕಾರಿ
03	ಮುಖಾಮುಖಿ ಅಂತರ್ ಕ್ರಿಯೆ ಏರ್ಪಡಿಸುವುದರಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಬಹುದು	ಮುಖಾಮುಖಿ ಅಂತರ್ ಕ್ರಿಯೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ
04	ಓದಲು ಬರೆಯದ ಬಾರದ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಅನುಕೂಲಕರ	ದೊಡ್ಡವರಿಗೆ ಮತ್ತು ಓದಲು ಬರೆಯಲು ಬರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ
05	ವಿದ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಪರೀಕ್ಷೆ ನಿಡಬಹುದು	ಈ ಪರೀಕ್ಷೆ ವಿದ್ಯಕ್ರಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
06	ಹೆಚ್ಚು ವಿಶ್ವಾಸನೀಯವಾಗಿದೆ, ಪಡೆದ ಅಂಕಗಳ ಮೇಲೆ ಮಗುವಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನಿಡಲಾಗುತ್ತದೆ	ಮಕ್ಕಳು ಓದುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮತ್ತು ವೇಗದಿಂದ ಪ್ರಭಾವವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
07	ನಿರಾಸಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಮೋಸವಾದದಂತೆ ತಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯ	ಆಸಕ್ತಿ ಕಳೆದುಕೊಂಡ ಮಗು ಹೊರಗೆ ನೋಡುತ್ತಾ ಕಾಲ ಕಳೆಯಬಹುದು
08	ಸ್ಪರ್ಧೆ ಮತ್ತು ಒತ್ತಡಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ	ಈ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಪರ್ಧೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆಯ ವೇಗವೇ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿದೆ.
09	ಸ್ಟಾನ್ ಪೊರ್ಡ್ ಬೀನೆ ಪರೀಕ್ಷೆ, ಭಾಟಿಯ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷೆ, ವೆಷ್ಲರ್ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಮಾಡನ ಇತ್ಯಾದಿ	ಆರ್ಮಿ ಆಲ್ಫಾ, ಆರ್ಮಿ ಬೀಟಾ, ರೇವನ್ಸ್ ಪ್ರೋಗ್ರೆಸ್ಸ್ ಮ್ಯಾಟ್ರಿಸಸ್, ಅಹುಜಾರವರ ಸಮೂಹ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಇತ್ಯಾದಿ
10	ಔಪಚಾರಿಕವಲ್ಲದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಪರೀಕ್ಷೆಯು ನಿಡಬಹುದು	ಇ ಪರೀಕ್ಷೆ ಔಪಚಾರಿಕವಾಗಿದೆ.
11	ನಿರಾಸಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಮೋಸಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ	ನಿರಾಸಕ್ತಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಎಲ್ಲೂ ನೋಡುತ್ತಾ ಸಮಯ ವ್ಯಯ ಮಾಡಬಹುದು.
12	ಸ್ಪರ್ಧೆ ಮತ್ತು ಒತ್ತಡಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ	ಸ್ಪರ್ಧೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ, ಕಾರ್ಯಸಾಧನೆಯ ವೇಗವೇ ಇಲ್ಲಿ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿದೆ.
13	ವೈಯಕ್ತಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಗುಣಾತ್ಮಕ ಸಾಧನ ಅಳಿಯಲು ಸಾಧ್ಯ	ಸಮೂಹ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಪರಿಮಾಣಾತ್ಮಕ (ಅಂಕಗಳ ರೂಪದಲ್ಲಿ)ಅಳತೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯ

ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಶಾಬ್ದಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆ (verbal test)

- ಪೆನ್ಸಿಲ್, ಪೆನ್ ಪರೀಕ್ಷೆ ಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ಪದಗಳ ಅರ್ಥ, ವಾಕ್ಯ, ಪೂರೈಕೆ, ಶಬ್ದ ಅಂಕಿ ಬದಲಾಹಿಸುವಿಕೆ, ಅಂಕಗಣಿತದ ಸಮಸ್ಯೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ.
- ಉದಾ:- ಅರ್ಮಿಲ್ಯಾ ವೆಷ್ಲರ್ ಶಾಬ್ದಿಕ ಮಾಪನ, ಅಹುಜಾರ ಸಮೂಹ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಓಟಸ್ ರವರ ಮಾನಸಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ಸಮೂಹ ಪರೀಕ್ಷೆ ಇತ್ಯಾದಿ

ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯ ಅಶಾಬ್ದಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆ (non verbal test)

- ಇವು ಸಹ ಬರವಣಿಗೆಯ ಪರೀಕ್ಷೆಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ರೇಖಾ ಚಿತ್ರ, ಮಾನವ ಚಿತ್ರ ಮತ್ತು ಪ್ರಾಣಿಗಳ ಚಿತ್ರ ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ವೀಕ್ಷಣಾ ಮತ್ತು ಆಲೋಚನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಅಳಿಯುತ್ತಾರೆ.
- ಉದಾ:- ರೆವನ್ ರವರ ಪ್ರೋಗ್ರೆಸ್ ಮ್ಯಾಟ್ರಿಸಸ್, ಅರ್ಮಿಬೀಟಾ, ಕೆಟಲ್‌ರವರ ಕಲ್ಟರ್ ಫರ್ ಪರೀಕ್ಷೆ, ಪ್ರೇಮಲತಾ ರವರ ಅಶಾಬ್ದಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆ.

ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣಾ ಪರೀಕ್ಷೆ (Activity test)

- ಭಾಷೆ ಉಪಯೋಗ ಬಳಸದೆ ಸರಳವಾಗಿ ವಸ್ತುಗಳೊಂದಿಗೆ ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ತೋರಿಸುವ ಮೂಲಕ ಪರೀಕ್ಷೆ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಯಾಂತ್ರಿಕ ಒಗಟು, ಚಿತ್ರಗಳು, ಮರದ ಘನಗಳು, ಒಗಟುಗಳು, ಮುಂತಾದವು ಸಾಮಾನ್ಯ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ. ತನ್ನ ಕರಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಬಳಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.
- ಕಾರ್ಯಾತ್ಮಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು ಶ್ರವಣ ದೋಷ ಮತ್ತು ವಾಗ್ಗೋಷ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ, ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರಿಗೆ ನಾಚಿಕೆ ಸ್ವಭಾವ, ಹಿಂಜರಿಯ ಸ್ವಭಾವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯವರಿಗೆ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ.
- ಉದಾ:- ಭಾಟಿಯರವರ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ಪರೀಕ್ಷೆ, ವೆಸ್ಟರ್ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ಮಾಪನ, ಘನ ವಿನ್ಯಾಸ ರಚನೆ ಪರೀಕ್ಷೆ, ಅಲೆಗ್ಸಾಂಡರ್‌ರವರ ಪಾಸ್-ಅಲಾಂಗ್ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮುಂತಾದವು..

**ಸ್ಟಾಂಡರ್ಡ್ ಪ್ರೋಗ್ರೆಸ್ಸ್ ಮೆಟ್ರಿಸಸ್ ಪರೀಕ್ಷೆ
Standard progressive matrics**

- ರೂಪಿಸಿದವರು ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಜೆ.ಸಿ. ರೆವೆನ್ಸ್.
- ಚಿತ್ರದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೊದ ಭಾಗಗುರುತಿಸಿ ವಿನ್ಯಾಸ ಪೂರ್ತಿಗೋಳಿಸುವುದು.
- 12-15 ರಂತೆ ಗುಂಪು ವಿಂಗಡಿಸುತ್ತಾರೆ.
- 20-30ನಿಮಿಷದಲ್ಲಿ ಪೂರ್ತಿಗೋಳಿಸಬೇಕು.
- ಹೊಲಿಸುವ ಸಾಧ್ಯತೆಗಳ ಮೂಲಕ ತರ್ಕಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಸ್ವಾಭಾವಿಕವಾಗಿ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಗ್ರಹಿಸಿ ಸಮಪಾರ್ಶ್ವ ಪೂರ್ಣತೆಯನ್ನು ಸಂಘಟಿಸುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ.

ಸಮೂಹ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷೆ

- ಇದನ್ನು ರೂಪಿಸಿದವರು ಡಾ|| ಜೆ.ಸಿ. ಅಹುಜಾರವರು. 13-17ವಯಸ್ಸಿನವರಿಗೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ 8-11ನೇ ತರಗತಿಯವರಿಗೆ ಅಳಿಯಲು ಬಳಸಬಹುದಾಗಿದೆ.
- ಇದರಲ್ಲಿ 8 ಉಪ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿವೆ, ಮೊದಲನೆಯದು ಕೇವಲ ತರಬೇತಿಗಾಗಿ ನಿಡಲಾಗಿದೆ. 2-8ರವರೆಗೆ ನೈಜ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿವೆ.
- ಇದರಲ್ಲಿ 135 ಪರೀಕ್ಷಾಂಶಗಳಿಗೆ 24ಅಭ್ಯಾಸಕ್ಕಾಗಿ ಉದಾಹರಣೆಗಳಿವೆ.
- ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಉಪ ಪರೀಕ್ಷೆಗೆ ತಲಾ 4ನಿಮಿಷಗಳಂತೆ ಒಟ್ಟು 8 ಉಪಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿಗೆ 32ನಿಮಿಷಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಅದ್ವಾಪಕರು ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಉದಾಹರಣೆಗಳನ್ನು ವಿವರಿಸಲು ಉತ್ತರಿಸಲು 35ನಿಮಿಷಗಳು ಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಭೂತಿಯರವರ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ಪರೀಕ್ಷೆ:-

ಡಾ|| ಚಂದ್ರ ಮೋಹನ್ ಭಾಟಿಯ ಅವರು ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳಿಗಾಗಿ ಮತ್ತು ಅನಕ್ಷರಸ್ಥರಿಗೆ ನಿಡಬಹುದಾದ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಮೊಟ್ಟಮೊದಲ ಭಾಗಿಗೆ ಪ್ರಮಾಣ ಬದ್ಧಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಸ್ವರಕ್ಷೆ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಹೊರತು ಪಡಿಸಿ, ಉಳಿದ ಮಾಪನ ಅಶಾಬ್ದಿಕವಾಗಿದೆ. ಇದು 5 ಉಪ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

- ಕೈ ಬ್ಲಾಕ್ ಡಿಸೈನ್ ಪರೀಕ್ಷೆ.
 - ಕಾರ್ಡ್ ಮೇಲೆ ಚಿತ್ರವಿರುತ್ತದೆ.
 - 10 ಪರೀಕ್ಷಾಂಶಗಳನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
 - ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಜೋಡಿಸಬೇಕು
- ಅಲೆಕ್ಸಾಂಡರ್ ಪಾಸ್ ಅಲಾಂಗ್ ಪರೀಕ್ಷೆ.
 - ಕಾರ್ಡ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಮುದ್ರಿತ ಚಿತ್ರಗಳಿರುತ್ತದೆ.
 - ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ತೆರೆದ ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯಾಕಾರದ ರಚನೆಯಲ್ಲಿರುವ ಬಣ್ಣದ ಭಾಗಗಳನ್ನು ಪೆಟ್ಟಿಗೆಯೊಳಗೆ ಚಲಿಸುವ ಮೂಲಕ ಕಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿರುವಂತಹ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನಿಗದಿತ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ರಚಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.
- ವಿನ್ಯಾಸ ಚಿತ್ರಣ ಪರೀಕ್ಷೆ.
 - ಕಾರ್ಡ್ ಮೇಲೆ ಇರುವ ಚಿತ್ರವನ್ನು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಬರೆಯಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.
- ತಕ್ಷಣಸ್ಮೃತಿ ಪರೀಕ್ಷೆ.
 - ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ ಸಂಖ್ಯೆ ಅಥವಾ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ಬಳಸಬಹುದಾಗಿದೆ.
 - 3-9ಸಂಖ್ಯೆಯನ್ನು ಅನುಕ್ರಮವಾಗಿ ಹೆಳಲಾಗುತ್ತದೆ ಅದನ್ನು ಕ್ರಮವಾಗಿ ಮತ್ತು ವಿರುದ್ಧವಾಗಿ ತಕ್ಷಣ ಪುನರಾವರ್ತಿತಿಸಬೇಕು.
- ಚಿತ್ರಪೂರೈಕೆ ಪರೀಕ್ಷೆ.

- a. ಕಾರ್ಡ್‌ಬೋರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ 2,4,6,7,8-12ಭಾಗಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- b. ಒಂದು ಚಿತ್ರವನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಾರ್ಥಿ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಜೋಡಿಸಬೇಕು.

ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಉಪಯೋಗಗಳು

- ಸಮಾನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಗುಂಪು ರಚಿಸಲು
- ಸಾಮಾನ್ಯ ಕಲಿಕಾ ಸಿದ್ಧತೆಯನ್ನು ಅಳೆಯಲು
- ಒಂದೇ ದೈಹಿಕ ವಯಸ್ಸಿನ ಮಕ್ಕಳ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಸೂಚ್ಯಂಕದಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದು.
- ಮಾನಸಿಕ ನ್ಯೂನತೆಯ ಮಟ್ಟ ನಿಖರವಾಗಿ ಅಳೆಯಲು.
- ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು
- ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಲು
- ಮಾನಸಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು
- ವಿವಿಧ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಭಾಗಗಳಿಗೆ ಪ್ರವೇಶನೀಡಲು
- ತೊಂದರೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣ ತಿಳಿಯಲು.

ವಿದೇಶೀಯ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು

- ಪಿಟರ್ ಪ್ರಾಟರ್‌ಸನ್ ಸ್ಕೇಲ್
- ಅಥರ್‌ಫೋರ್ ಪಾಯಿಂಟ್ ಸ್ಕೇಲ್
- ಆಲಿಗ್ನಾಂಡರ್ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ಪರೀಕ್ಷೆ
- ವೆಸ್ಟರ್ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣಾ ಪರೀಕ್ಷೆ/ಆಧುನಿಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು
- ಬೀನೆಗಿಂತ್ ಮೊದಲು ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಡಾರ್ವಿನ್ ಸೋದರ ಸಂಬಂಧಿ ಪ್ರಾನ್ಸಿಸ್ ಗಾಲ್ಟನ್(1822-1911) ಮತ್ತು ಅಮೆರಿಕದ ಜೀಮ್ಸ್ ಮೊದಲು ಪ್ರಯತ್ನ ವಿಫಲತೆ

ಬೀನೆ- ಸೈಮನ್ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷೆ (1905) Binet Simon Intelligent test-1905

- ಬೀನೆ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯ ಜನಕ ಪ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶದವನು
- 1905 ಸೈಮನ್ ನೊಂದಿಗೆ ಸೇರಿ ರೂಪಿಸಿದ
- ಮಾನಸಿಕ ವಯಸ್ಸು ಎಂಬ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ರೂಪಿಸಿದವರು - ಬೀನೆ ಮತ್ತು ಸೈಮನ್
- 4-15 ವರ್ಷದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅನ್ವಯ
- 1908-1911 ರಲ್ಲಿ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ

ಸ್ಟ್ಯಾನ್ ಪೋರ್ಡ್ ಬೀನೆ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷೆ

- ಟರ್ಮನ್ ರವರು ಬೀನೆಯ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿ 1937 ರಲ್ಲಿ ಸ್ಟ್ಯಾನ್ ಪೋರ್ಡ್ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ತಂದನು
- ಸ್ಟ್ಯಾನ್ ಪೋರ್ಡ್ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯ "ಕ್ಯಾಲಿಫೋರ್ನಿಯಾದಲ್ಲಿ"
- 1960ವರಲ್ಲಿ ಮತ್ತೆ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ

ವೆಸ್ಟರ್ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷೆ Wechsler Intelligent test

- ದೇವಿಡ್ ವೆಸ್ಟರ್ ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್‌ನ ವೈದ್ಯ
- ವಯಸ್ಕರಿಗಾಗಿ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳೂ 1955

ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು Indian Intelligent Test

- 1922 ರಲ್ಲಿ ಡಾ|| ಸಿ.ಎಚ್. ರೈಸ್ ರವರು ಉರ್ದು ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ , ಹಿಂದು ಸ್ಥಾನಿ ಬೀನೆ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಣೆ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಸಿದರು.
- 1938 ರಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಹಾಗೂ ಮರಾಠಿ ಭಾಷೆಯಲ್ಲಿ ಕಾಮತ್ ಬೀನೆ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷೆ
- ಶ್ರೀ ಉದಯ ಶಂಕರ ಸಿ.ಇ.ಡಿ. 1953 ದೆಹಲಿ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷೆ
- ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶದ ಮನೋವಿಗಮನ್ ಶಾಲಾರವರು ಬೀನೆ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಹಿಂದಿಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು "ಬುದ್ಧಿ ಪರೀಕ್ಷಾಣಾ ಅನುಶಿಲನ" ಎನ್ನುವರು
- ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶದ ನಿಲಿಯಂ ಸ್ಪಿಟ್ ಸನ್ - ಸಾಮಾನ್ಯ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು
- ಕರ್ನಾಟಕ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಗೋಪಾಲ ಸ್ವಾಮಿ

ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯ ವಾದಗಳು

- ಥಾರ್ನಡೈಕ್ ಬಹುಕಾರವಾದ
- ಸ್ಪಿಯರ್ ಮನ್ ದ್ವಿಕಾರವಾದ
- ಜೆ.ಪಿ. ಗಿಲ್ ಫರ್ಡ್ ಆಯಾಮವಾದ
- ಥರ್ಸ್ಟನ್ ಸಮೂಹಕಾರಕ ವಾದ
- ಹೋವರ್ಡ್ ಗಾರ್ಡ್ ಬಹುಶಕ್ತಿಯವಾದ
- ರಾಬರ್ಟ್ ಜೆ.ಸ್ಟನ್‌ಬರ್ಗ್ ತ್ರಿಕಾರವಾದ

೧. **ಥಾರ್ನಡೈಕ್ ಬಹುಕಾರವಾದ**Tharindik's multi factor Theroy:- ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಅನೇಕ ಅಂಶಗಳಿಂದ ಕುಡಿದ್ದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಅಂಶವು ಕೂಡ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ನಾಮಧೇಯವನ್ನು ಪ್ರಕಟಪಡಿಸಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ಮೂಲಾಂಶಗಳು ಸಮ್ಮಿಲನಗೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತದೆ.ಅನೇಕ ಮಾನಸಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಂಡು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯೇ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಈ ವಾದದ ಸಾರಾಂಶವಾಗಿದೆ.

೨. **ಸ್ಪಿಯರ್ ಮನ್ ದಿಕಾರವಾದ**Speraman's Two-factor Theroy:- ಇವರ ಪ್ರಕಾರ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯ ಎರಡು ಮೂಲಾಂಶಗಳೂ ಅವು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕಕಾರಕ, ನಿರ್ದಿಷ್ಟಕಾರಕ.

೩. **ಜೆ.ಪಿ. ಗಿಲ್ ಫರ್ಡ್ ಮೂರು ಆಯಾಮದ ಪ್ರತಿವಾದ** guilford's Three dimensional Theroy:- 1967ರಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಪಾದನೆ. ಮೂರು ಆಯಾಮಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು ಅವುಗಳನ್ನು ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾದ ಎನ್ನುವರು. "ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಸಂರಚನೆ" ಎಂಬ ಸೈದ್ಧಾಂತಿಕ ಮಾದರಿಯನ್ನು ಗಿಲ್ ಫೋರ್ಡ್ ರೂಪಿಸಿದರು. ವಸ್ತು ಉತ್ಪನ್ನ, ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಇವು ಮೂರು ಆಯಾಮಗಳು

೪. **ಎನ್. ಥರ್ಸ್ಟನ್ ಸಮೂಹಕಾರಕವಾದ**Thurstones Group Factor Theroy :- ಇವರು ಅಮೆರಿಕನ್ ನವರು ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪಾಠ್ಯಮಿಕ ಮಾನಸಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದ ಆಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ಸಮೂಹ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಎನ್ನುವರು. ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಕಾರಕಗಳು ೧) ಸಾಂಕಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ೨)ಶಾಬ್ದಿಕ ಗ್ರಹಿಕೆ ೩) ಶಾಬ್ದಿಕ ನಿರರ್ಗಳತೆ ೪) ಸ್ಮೃತಿ

೫. **ಹೋವರ್ಡ್ ಗಾರ್ಡ್ ಬಹುಶಕ್ತಿಯವಾದ**Howards Gardner Multi Abilities Theroy:- ಇವರು 1983 ರಲ್ಲಿ "Frames of mind" the theory of multiple intelligenceಅನುವಂಶಿಯವಾಗಿ ಆಧಾರ ಪರಿಸರದಿಂದ ಬೆಳೆಯುವ ೮ ಆಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದರು ೧.ಸಂಗೀತ ವಲಯ ೨.ದೃಷ್ಟಿ ೩.ಶಾಬ್ದಿಕ ಭಾಷಾ ೪.ತಾರ್ಕಿಕ ಗಣಿತ ೫.ದೈಹಿಕ ಚಲನೆ ೬.ಅಂತರ್ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ೭.ನೈಸರ್ಗಿಕ

೬. **ರಾಬರ್ಟ್ ಜೆ. ಸ್ಟನ್‌ಬರ್ಗ್ ತ್ರಿಕಾರವಾದ**The triarchic theory of Intelligence:- ಮೂರು ಕಾರಕಗಳು ೧.ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ೨.ಆಯ್ಕೆ ೩. ರೂಪಿಸುವುದು ಇವರು ಪ್ರಕಾರ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಎಂಬುದು "ಬಹು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ತನ್ನ ಜೀವನವನ್ನು ಅನುಗುಣವಾಗಿ ವಾಸ್ತವಿಕವಾಗಿ ಪ್ರಂಪಚವನ್ನು ಹೊಂದಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ರೂಪಿಸುವ ಮಾನಸಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆ ಯಾಗಿದೆ.

ಇವರ ಪ್ರಕಾರ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಮೂರು ಭಾಗಗಳು ೧.ಘಟಕಾಂತಿಯ/ವಿಶ್ಲೇಷಣಾತ್ಮಕ ೨.ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ೩.ವಾಸ್ತವಿಕ/ ಸನ್ನಿವೇಶಾತ್ಮಕ

ಮಾನಸಿಕ ವಯಸ್ಸು

MENTAL AGE

ಇವರ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಅಲ್ಫ್ರೆಡ್ ಬೀನೆ ಪರಿಚಯಿಸಿದರು. ಇವರು ಪ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶದವರು. ವಿಲಿಯಂ ಸ್ಟೀನ್(ಏ 26.1871- ಮಾರ್ 27.1938) ಜರ್ಮನ್ ದೇಶದವರು. 1912 ರಲ್ಲಿ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪ್ರಾಪ್ತಾಂಕ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಪರಿಚಯಿಸಿದರು

ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸೂತ್ರಗಳು

$$1 \text{ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ } = IQ = MA \times 100 / CA$$

$$2 \text{ ದೈಹಿಕ ವಯಸ್ಸು } = CA = MA \times 100 / IQ$$

$$3 \text{ ಮಾನಸಿಕ ವಯಸ್ಸು } = MA = IQ \times CA / 100$$

- ✦ ಮನುಷ್ಯನ ಚಿತ್ರ ಬರೆಯುವುದು ಗುಡ್‌ನಿನ್ 1963 ರಲ್ಲಿ ರೂಪಿಸಿದರು
- ✦ ಆಲ್‌ಫ್ರೆಡ್ ಬೀನ್ (1857-1911) ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಜನಕ. ಇವರು ಪ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶದವರು
- ✦ ಸಿರಿಲ್ ಬರ್ಚ್‌ನ್ ರವರು ಬೀನ್ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಬ್ರಿಟನ್ ದೇಶದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಅನುವಾದಿಸಿದರು.
- ✦ ಲೆವಿಸ್ ಟರ್ಮನ್ (1977-1956) ಇವರು ಅಮೇರಿಕಾ ದೇಶದ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಬಿನ್ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷೆ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಿದರು

ಬಹುಮುಖಿ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ

ಹಾರ್ವರ್ಡ್ ಮನಶಾಸ್ತ್ರಜ್ಞ ಹೋವರ್ಡ್ ಗಾರ್ಡನರ್ ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದ್ದಾನೆ. 1983 ರಲ್ಲಿ ತನ್ನ "ಪ್ರೆಮ್ ಆಫ್ ಮೈಂಡ್: ದಿ ತಿಯರಿ ಆಫ್ ಮಲ್ಟಿಪಲ್ ಇಟಲಿಜೆನ್ಸ್" ಕೃತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ಸಿದ್ಧಾಂತದ ಬಗ್ಗೆ ಸ್ಥೂಲವಾಗಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಅವರು 8 ಪ್ರಕಾರದ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಸೂಚಿಸಿದ್ದಾರೆ 9ನೇಯದಾಗಿ "ಅಸ್ತಿತ್ವದ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ"ಯನ್ನು ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ Emotional Intelligence

ತನ್ನ ಹಾಗೂ ಇತರರ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಮೂಲಕ ಇತರರ ಭಾವನೆಗಳಿಗೂ ಸ್ಪಂದಿಸುವ ಮತ್ತು ರಚನಾತ್ಮಕವಾಗಿ ವರ್ತಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಎನ್ನುವರು.

ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ಘಟಕಾಂಶಗಳು

ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಪದ ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲಿಗೆ ಬಳಸಿದವರು ಜಾನ್ ಮೇಯರ್ ಮತ್ತು ಪೀಟರ್ ಸಾಲೋವೈವರು (1990)

1995 ರಲ್ಲಿ ಅಮೇರಿಕಾದ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನಿ ಹಾಗೂ ಪ್ರವರ್ತಕ ಡೇನಿಯಲ್ ಗೋಲೆಮನ್ ಕಾರ್ಯಧಾರಿತವಾದ "ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ" ಪುಸ್ತಕ ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು ಮತ್ತು ಈ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಚಾರ ಪಡಿಸಿದರು

ತನ್ನ ಹಾಗೂ ಇತರರ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು. ತನ್ನ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಹಾಗೂ ನಿಯಂತ್ರಿಸುವುದನ್ನು ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಎನ್ನುವರು.

ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯ 4 ಪ್ರಮುಖ ಅಂಶಗಳು:-

1. ಸಂವೇಗಗಳ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ :-
m ವ್ಯಕ್ತಿ ತನ್ನ ಹಾಗೂ ಇತರರ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ
2. ಸಂವೇಗಗಳ ಬಳಕೆ
m ತನ್ನ ಆಲೋಚನೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ನಿಧಾರಗಳನ್ನು ಸಂವೇಗಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ
3. ಸಂವೇಗಗಳ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ
m ಸಂವೇಗಗಳ ಜ್ಞಾನ. ಒಂದು ಸಂವೇಗ ಇನ್ನೊಂದು ಸಂವೇಗವಾಗಿ ಬದಲಾಗುವುದನ್ನು ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ ಹಾಗೂ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವಿಕೆಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ
4. ಸಂವೇಗಗಳ ನಿರ್ವಹಣೆ
m ಭಾವೋದ್ವೇಗಗಳ ಸ್ವಯಂ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಹಾಗೂ ಇತರರೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ

ಡೇನಿಯಲ್ ಗೋಲೆಮನ್(1995) ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು (ಘಟಕಾಂಶ) ಗುರುತಿಸಿದ್ದನೆ

- ಸ್ವಯಂ ತಿಳುವಳಿಕೆ self awareness:- ತನ್ನ ಭಾವನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ತಾನೆ ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದು, ನಿರ್ದಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ, ತಮ್ಮ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳ ನೈಜವಾದ ಅಳತೆ ಮತ್ತು ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆಯನ್ನು ವಯಕ್ತಿಯ ಸ್ವಯಂ ಅರಿವು ಎನ್ನಬಹುದು.
- ಸ್ವಯಂ ನಿಯಂತ್ರಣ self regulation :-ತನ್ನ ಭಾವನೆ ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಸ್ವಯಂ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು, ಗುರುಸಾಧನೆಯಾಗುವವರೆಗೆ ಭಾವೋದ್ವೇಗಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣ ಹಾಗೂ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ವಿಚಲಿತರಾಗದಿರುವುದನ್ನು ಸ್ವಯಂನಿಯಂತ್ರಣ ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ.

- ಸ್ವಯಂ ಪ್ರೇರಣೆ motivation :- ಅಡಗಿದ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿ ಗುರಿಯತ್ತ ಸಾಗಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾನೆ. ಮುನ್ನುಗ್ಗಲು ಹಾಗೂ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವುದು, ಹಿಂಜರಿತ ಸೋಲು ಹಾಗೂ ಅಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳಿಂದ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಗಿ.
- ಕರುಣೆ (ಅನುಭೂತಿ ಶಕ್ತಿ) empathy:- ಬೇರೆಯವರಿಗೆ ಕರುಣೆ ತೋರಿಸುತ್ತಾನೆ.
- ಸಾಮಾಜಿಕ ಕೌಶಲ್ಯ social skills :- ಸಾಮಾಜಿಕ ಕಾರ್ಯ, ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಬಳಸುತ್ತಾನೆ.

ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು

ಗೋಲ್ಡ್ ನೆನ್‌ಡಿಯಲ್ 1995 ಹೆಗೆ ವೃತ್ತಿ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಎಂಬುದನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿ ಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದ್ದಾನೆ.

ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಸೂಚ್ಯಂಕಗಳು emotional ಕೆಲವು ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು

- ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ತಪಶಿಲು ಪಟ್ಟಿ -360
- ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣ ಪ್ರತ್ಯಾಪಳ-ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಮಾದರಿ (WPQ-EI)
- ಮೇಯರ್- ಸಾಲೋವೈ- ಕ್ಯಾರೂಡೋ ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ(MEIS)
- ಬ್ಯಾರನ್ ರವರ ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಸೂಚ್ಯಂಕ ತಪಶಿಲು ಪಟ್ಟಿ (EQ-1)

ವಿವೇಚನೆ ಮತ್ತು ಭಾವನಾತ್ಮಕತೆ

- ಸೃಷ್ಟಿಗೂ ಭಾವನೆಗೂ ಅವಿನಾಭಾವ ಸಂಬಂಧವಿದೆ
- ವಿವೇಚನೆ ಮತ್ತು ಭಾವನೆ ನಡುವೆ ಅಂತರಾಲಂಭನೆ ಮತ್ತು ಅಂತಹ ಸಂಬಂಧವಿದೆ. ದೇಹ ಬೆಳೆದಂತೆ ವಿವೇಚನೆ ಮತ್ತು ಭಾವನಾತ್ಮಕತೆ ನಡುವೆ ಅವಿನಾಭಾವ ಸಂಬಂಧ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.
- ಮನಸ್ಸಿನ ಸೃಷ್ಟಿ ವಿವೇಚನೆ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತದೆ. ನಮ್ಮ ಭಾವನೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಬಹುದು
- ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ದುಗುಡ, ಆತಂಕ, ಆವೇಶಗಳು ಉಂಟಾದರೆ ಅದು ಭಾವನೆಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತದೆ. ವಿವೇಚನೆಯಿಂದ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಅಂಶಗಳಾದ ಆತಂಕ, ದುಗುಡ, ಆವೇಶಗಳನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಬಹುದು. ಒಂದು ಮತ್ತೊಂದಕ್ಕೆ ಪ್ರೇರಕವಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಪೂರಕವಾಗಿದೆ.
- ವಿವೇಚನೆ:- ಸೃಷ್ಟಿ, ಅವಧಾನ, ಯೋಜನೆ, ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರ, ಭಾಷೆ
- ಭಾವನಾತ್ಮಕತೆ:- ಉದ್ದೇಗ, ಆವೇಶ, ಆತಂಕ, ಆಸೂಯೆ, ದ್ವೇಷ

ವಿವೇಚನೆಯ ವಿಧಗಳು

- **ಜಿವಿತಾಲಿ ವಿವೇಚನೆ**
1) ನಿಗಮನ ವಿವೇಚನೆ :-ಊಹೆಗಳ ಮೂಲಕ ಅಂಭವಾಗುವ ವಿವೇಚನೆ. ಊಹೆಯ ಮೂಲಕ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ತಿರ್ಮಾನ ಕೈ ಬರುವುದು. ಸಾಮಾನ್ಯಕರಣದ ವಿಕ್ಷಣೆ ಸಡಿಸುವುದು
- 2) ಅನುಗಮನ ವಿವೇಚನೆ:- ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಿಕ್ಷಣೆಯಿಂದ ಸಾಮಾನ್ಯೀಕರಿಸುವುದು.
- **ಧ್ಯಾನದಿಂದ ವಿವೇಚನೆ**

ಸಂವೇಗಗಳು	
ಹಿತಕರ	ಅಹಿತಕರ
ದಯೆ	ದ್ವೇಷ
ಅನುಕಂಪ	ಅಸೂಯೆ
ಸಹನುಬೂಲಿ	ಮಾತ್ಸರ್ಯ
ಪ್ರೀತಿ	ಕೋಪ
ಉಲ್ಲಾಸ	ದುಃಖ
ಕರುಣೆ	ಭಯ
ಮಮತೆ	
ಆನಂದ	
ಸಂತೋಷ	

5.3

ವಿಶೇಷ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮತ್ತು ಅಗತ್ಯತೆಯುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳು

ಸೃಜನಾ ಶೀಲತೆ ಮಕ್ಕಳು

ಸೃಜನಾಶೀಲತೆಯ ಅರ್ಥ creativity person:- ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ವಸ್ತುಗಳು ಅಥವಾ ವಿಚಾರಗಳ ನಡುವೆ ಹೊಸ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಕಾಣುವುದನ್ನು ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದನ್ನು ಸೃಜನಾಶೀಲತೆ ಎನ್ನುವರು.

“ಎಲಿಸ್ ಪಾಲ್ ಟಾರ್ನಸ್” (ಆ 8.1915- ಜು 12.2003) ಇವರನ್ನು ಸೃಜನಾಶೀಲತೆಯ ಪಿತಾಮಹ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಇವರು ಅಮೆರಿಕಾದ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು. ಸೃಜನಾಶೀಲ ಪರಿಕ್ಷಿಸುವ ಪರಿಕ್ಷೆ ರೂಪಿಸಿದರು, ಸೃಜನಾಶೀಲತೆಯ 84 ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿದರು.

ವ್ಯಾಪ್ತಿ Defivation:- ಮುಮ್ಮಕ್ಕವಾಗಿ ಹೊಸದಾಗಿರುವ ಮತ್ತು ಸೃಷ್ಟಿ ಕರ್ತನಿಗೆ ಈ ಮೊದಲೆ ಅರಿವಿಲ್ಲದ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಸಂಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಉತ್ಪನ್ನಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವೇ ಸೃಜನಾಶೀಲತೆ.

ಗಿಲ್ ಪೋಡರ್:- ಮನುಷ್ಯರು ಹೊಂದಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ಗುಣಗಳಲ್ಲಿ ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆಗೆ ಕೊಡುಗೆ ನೀಡುವ ಗುಣವು ಪ್ರಮುಖವಾದದ್ದು ಹಾಗೂ ಅವನ ಉತ್ಪನ್ನಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ

ಶಿಕ್ಷಣದ ವಿಶ್ವಕೋಶ(೧೯೮೩):- ಸೃಜನಶೀಲತೆ ಎಂದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಆರೋಗ್ಯವಂತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ವಿವಿಧ ಮಟ್ಟಗಳಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿರುವ ಸಾಮಾನ್ಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಾಗಿದೆ. ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ವಿವಿಧ ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ”.

ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು Characteristic:-

- ✓ ದೃಢ ವಿಶ್ವಾಸ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡ ವರ್ತನೆಗಿಂತ ಮುಂದೆ ಹೋಗಿ ಚಿಂತೆ ಮಾಡಬಲ್ಲರು.
- ✓ ಸ್ವಂತ ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಳ್ಳಬಲ್ಲರು. ನಾವಿನ್ನತೆ ಮತ್ತು ಸಮಾಯೋಜನೆಯಂತಹ ಲಕ್ಷಣ ಮೈಗೊಡಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ.
- ✓ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ತಿಳಿದಿಕೊಳ್ಳುವ ಕುತೂಹಲ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ.
- ✓ ಸಮಸ್ಯೆಗಳಲ್ಲಿ ತಲ್ಲಿನ, ಕೇಲಸದ ಕಡೆಗೆ ತಲ್ಲಿನತನ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ ಹಾಗೂ ಮಾನಸಿಕ ಶಕ್ತಿ ಕೇಂದ್ರಿ ಕರಿಸುತ್ತಾನೆ.
- ✓ ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹರಿಸುವಲ್ಲಿ ಒಳನೋಟ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ.
- ✓ ರಚನಾತ್ಮಕ ಟಿಪ್ಪಣಿ ಮಾಡುವರು.
- ✓ ಅಂತರ್ಮುಖಿ ಮತ್ತು ಒಂಟಿತನ ಪ್ರೇಮಿ
- ✓ ವಿಭಿನ್ನ ಚಿಂತನೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾನೆ.

ಸೃಜನಾಶೀಲತೆ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುವ ಅಂಶಗಳು

- ಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕ ಕಾರಕಗಳು
- ✓ ನಿರರ್ಗಳತೆ fluency
 - ಮನಸ್ಸಿನ ವಿಚಾರಗಳು ಉತ್ಪಾದನೆಯಾಫುವ ವೇಗವನ್ನು ಪಟ್ಟುತ ಎನ್ನುವರು.
 - ಪದಕ್ಕೆ ಪರ್ಯಾಯವಾಗಿ ಪದವೊಂದನ್ನು ಹೇಳುವಷ್ಟು ಸರಳವಾಗಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ಕಥೆ ಇಲ್ಲವೇ ಚಿತ್ರಕ್ಕೆ ಯುಕ್ತವಾದ ಶೀರ್ಷಿಕೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುವುದು.
- ✓ ಸ್ವಂತಿಕೆ(ಮೌಲಿಕತೆ) Originality
 - ಹೊಸದಾದ ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಜನಕರ ವಿಚಾರಗಳ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಮೌಲಿಕತೆ
- ✓ ವಿಚಾರಾತ್ಮಕ
 - ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ವಿಭಿನ್ನ ವಿಚಾರಗಳು ತ್ವಾದನೆಯಾಗುವ ವೇಗವನ್ನು ಸಹಚರಾತ್ಮಕ ಪಟ್ಟುತ ಎನ್ನುವರು.
- ✓ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಾತ್ಮಕ ಪಟ್ಟುತ
 - ಉತ್ಪಾದಿಸಿದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಶಬ್ದಗಳ ಮೂಲಕವಾಗಲೀ, ದೃನಿಗಳ ಮೂಲಕವಾಗಲೀ, ವರ್ಣ ಚಿತ್ರದ ಮೂಲಕವಾಗಲೀ ಸುಲಲಿತವಾಗಿ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಗೊಳಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಾತ್ಮಕ ಪಟ್ಟುತ ಎನ್ನುವರು.
- ✓ ನಮ್ಮತೆ

- ಇದು ದತ್ತ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ರೂಪಾಂತರಗೊಳಿಸುವಿಕೆ.
- ವಾಕ್ಯನಿರುವ ಅಥವಾ ಪುಸ್ತಕ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನಿಸುವ ಹೊಸ ಉಪಯೋಗಗಳಿಗೆ ಅಳವಡಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಾಗಿದೆ.
 - ಸ್ವಯಂ ಪ್ರೇರಿತ ನಮ್ಮತೆ
 - ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ನಮ್ಮತೆ
- ✓ ವಿಸ್ತೃತಗೊಳಿಸುವಿಕೆ.

ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಕಾರಕಗಳು:- ಇದರಲ್ಲಿ ಅಭಿಪ್ರೇರಣೆ ಪ್ರಮುಖ ಮಹತ್ವದ ಕಾರಕವಾಗಿದೆ. ಅಗತ್ಯವಾದ ಅಂಶಗಳೆಂದರೆ ಆಸಕ್ತಿ ಕುತೂಹಲ, ಮೋಹ, ಅರ್ಪಣಾ ಮನೋಭಾವ ಉತ್ಪಾದ.

ಪರಿಸರದ ಕಾರಕಗಳು:- ಪರಿಸರದ ಕಾರಕಗಳು ಪ್ರವೋದಿಸುವ, ಘೋಷಿಸುವ, ಸ್ಪೂರ್ಣಾಪಿಸುವಾಗಿ, ಅಡ್ಡಿಯುಂಟು ಮಾಡುವ ಮತ್ತು ಹಾಳು ಮಾಡುವ ಕಾರಕಗಳೆಂದ ಗುರ್ತಿಸಬಹುದು. ಕೆಲವು ಸಂಸ್ಕೃತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಚಿಂತನೆಗೆ ಅವರೋಧಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಶಾಲೆಗಳು ಸೃಜನಾಶೀಲತೆಗೆ ವಿರುದ್ಧವಾಗಿರುತ್ತವೆ. ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಋಣಾತ್ಮಕ ಅಂಶಗಳೆಂದರೆ ಯಾವುದೇ ಅಪಾಯಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ನಷ್ಟಕ್ಕೆ ಸಿದ್ಧರಾಗದಿರುವುದು, ತಪ್ಪುಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ನೀಡದಿರುವುದು, ವೈಯಕ್ತಿಕತೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತುಕೊಡುವುದು, ಪ್ರಶ್ನಿಸುವ ಮನೋಭಾವ ತಡೆಯುವುದು ಇತ್ಯಾದಿ.

ಸೃಜನಾಶೀಲತೆಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಗೊಳಿಸುವ ಕ್ರಮಗಳು

- ✓ ಮೇದುಳು ಕಾರ್ಯ ಪಟ್ಟುತ brain stroming:- ಮೊಟ್ಟ ಮೊದಲು ಕೈಗಾರಿಕಾ ಮತ್ತು ನಿರ್ವಹಣಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಸಿದರು”ಅಲೆಕ್ಸ್ ಆಸ್‌ಬರ್ನ್”
- ✓ ಸೈಗೋಳಿಸುವಿಕೆ:- ತಾರ್ಕಿಕ ಶಕ್ತಿ, ಆಲೋಚನಾ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಸಮಸ್ಯಾ ಪರಿಹಾರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡುತ್ತದೆ.
- ✓ ಉತ್ತಮ ವಾತವರಣ
- ✓ ಮುಕ್ತವಾತವರಣ
- ✓ ವಿಚಾರ ಮುಕ್ತವಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ಪಡಿಸುವ ಅವಕಾಶ
- ✓ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕ ಕೌಶಲ್ಯ ಬೆಳೆಸುವುದು.
- ✓ ಅಭಿಪ್ರೇರಣೆ
- ✓ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಚಾರಣಾ ಶೀಲತೆ ಬೆಳೆಸುವುದು

ಸೃಜನಾಶೀಲತೆಯ ಹಂತಗಳು:-

ಜಿ. ವಲ್ಬಾಸ್ ಇಂಗ್ಲೆಂಡಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನಿ ಸೃಜನಾಶೀಲತೆಯ 4 ಹಂತಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸಿದ್ದಾರೆ.

- **ನಿರೂಪಣೆ** Preparation :- ಹಂತದಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆಯ ನಿರೂಪಣೆ ಹಾಗೂ ಸುಸಂಗತ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನ ನಿರ್ಧಾರವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಮಸ್ಯೆ ನಿರೂಪಣೆ, ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ, ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗೊಳಿಸುವ ತರಬೇತಿ, ಸಾಕಷ್ಟು ಪರಿಹಾರದ ವಿಧಾನಗಳನ್ನು ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಕಲಿಯಲಾಗುತ್ತದೆ.
- **(ನುಪ್ಪತೆಯ ಹಂತ)ಪರಿಕ್ಲವನ್ಯ** Incubation:- ವ್ಯಕ್ತಿಯು ಚಿಂತನೆಯಲ್ಲಿ ಮಗ್ನ ರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ, ಆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಯಾವುದೇ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳದವನಂತೆ ಹಗಲುಗನಸು ಕಾಣುವಂತೆ ಕಾಣಿಸಿರುತ್ತಾನೆ. ಈ ಹಂತ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನಿಗಳು ಕೋಳಿ ಕಾವು ಕೊಡುವ ಹಂತ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಅರೆಜಾಗೃತವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾದ ಪರಿಹಾರವು ಜಾಗೃತಾವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.
- **(ಅಂತಃಸ್ಫುರಣೆಯ ಅಥವಾ ಸ್ಫೂತಿಯ ಹಂತ)ಜ್ಞಾನೋದಯ** Illumination:-ಈ ಹಂತವು ಜ್ಞಾನೋದಯ ಅಥವಾ ಹೊಳೆಯುವುದು ಎನ್ನುತ್ತವೆ. ಈ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಅರೆ ಜಾಗೃತಾವಸ್ಥೆಯಿಂದ ಪರಿಹಾರವು ಜಾಗೃತವಸ್ಥೆಗೆ ಬರುವುದು.ಈ ಹಂತವನ್ನು ಯುರೆಕಾ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಒಳನೋಟವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ.
- **(ನಮರ್ಥನೆಯ ಅಥವಾ ಪರಿಷ್ಕರಣೆಯ ಹಂತ)ತಾಳ ನೋಡುವಿಕೆ** Verification :- ಜ್ಞಾನೋದಯದ ಪರಿಹಾರದ ಸಮರ್ಪಕತೆ, ನೀಖರತೆ, ಉಪಯುಕ್ತತೆಯನ್ನು ಪರೀಕ್ಷಿಸುವುದಾಗಿದೆ. ಇದು ಹೋಳದ ಪರಿಹಾರ ಸೃಜನ ಶೀಲತೆಯ ಗುಣ ಹೋಂದಿದೆಯೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಾಳ ನೋಡಿ, ಅದು ಸೃಜನಾಶೀಲತೆಯಗುಣ ಹೊಂದಿದ್ದರೆ ಪ್ರಕಟಿಸಲಾಗುವುದು.

ಸ್ವಜನಾಶೀಲತೆ ಉತ್ತೇಜಿಸುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು

- **ಬ್ರೈನ್ ಸ್ಟ್ರಾಮಿಂಗ್ ತಂತ್ರ**
ತಾರ್ಕಿಕವಾಗಿ ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ದೃಷ್ಟಿಕೋನದಲ್ಲಿ ಚಿಂತಿಸಿ ಚರ್ಚಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು. ಈ ವಿಧಾನವನ್ನು ಬ್ರೈನ್ ಸ್ಟ್ರಾಮಿಂಗ್ ಎನ್ನುವರು. ಈ ವಿಧಾನವನ್ನು ರೂಪಿಸಿದರು "ಅಲೆಕ್ಸ್ ಓಸ್ಟಾರ್ಡ್" ಇದು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಬಹುಮುಖ ಚಿಂತನೆ ಹೆಚ್ಚಿಸುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು.
- ಬಹುಮುಖ ಚಿಂತನೆ
- ಮುಕ್ತ ಆರೋಚನೆಗೆ ಅವಕಾಶ
- ನವೀನತೆಯನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವ ಅವಕಾಶ
- ವಿಸ್ತೃತಗೊಳಿಸುವಿಕೆ
- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ರಚನಾತ್ಮಕ ವಿಮರ್ಶಾ ಕೌಶಲ್ಯವನ್ನು ಬೆಳೆಸಬೇಕು.
- ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ತಾವೇ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಬೇಕು.
- ಸ್ವಜನಾಶೀಲ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಿದಾಗ ಅವರಿಗೆ ಬಹುಮಾನ ಮತ್ತು ಪುನರ್ಬಲನ ಒದಗಿಸಬೇಕು.

ಬುದ್ಧಿಮಾಂದ್ಯರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಂಶಗಳು

- ಸೌಮ್ಯ ಪ್ರಮಾಣದ ಬುದ್ಧಿ ದೋಷ - 50-70 ಐ.ಕ್ಯೂ
- ಸಾಧಾರಣ ಮಟ್ಟದ ದೋಷ - 35-49
- ತೀವ್ರ ಮಟ್ಟದ ದೋಷ 20-34
- ಅತಿ ತೀವ್ರ ಮಟ್ಟದ ದೋಷ 20ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ

ಅಪೋನಿಯಾ

- ತೀವ್ರ ಮಾನಸಿಕ ಅಘಾತದಿಂದ ತಾತ್ಕಾಲಿಕವಾಗಿ/ ದೀರ್ಘವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳು ಮಾತನಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವರು

ಅಭಿಕ್ಷಮತೆ(ಸಹಜ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ) Aptitude

- ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಇತರರಿಗಿಂತ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬೇಗನೇ ಕಲಿಯುವ ಮತ್ತು ಯಶಸ್ಸು ಗಳಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಈ ಗುಣಕ್ಕೆ ವಿಶೇಷ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಅಥವಾ ಅಭಿಕ್ಷಮತೆ ಎನ್ನುವರು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿಯ ಜೊತೆಗೆ ಇ ವಿಶೇಷ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ದೊರಕಿಸುತ್ತದೆ.

ಅರ್ಥ ವಾಚ್ಯ:-

ಅಭಿಕ್ಷಮತೆ ಎಲ್ಲಾ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ವಿವಿಧ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿರುವ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಗುಣ, ಒಂದು ಸೀಮಿತ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಾಧನೆ ತೋರುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಅಭಿಕ್ಷಮತೆ.

ಶಿಕ್ಷಕರಿಗೆ ಅಭಿಕ್ಷಮತೆಯ ನಿಖರಾರ್ಥಗಳು

- ಅಭಿಕ್ಷಮತೆಯು ಅನುವಂಶಿಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮತ್ತು ಪರಿಸರದ ಪ್ರಭಾವಗಳೆರಡನ್ನೂ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- ವ್ಯಕ್ತಿಯು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ.
- ಕಲಿಕೆಯ ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದ ಕಲಿಕೆ ಅಥವಾ ಒಂದು ಮಟ್ಟದ ಕಲಿಕೆ ಕಲಿಯುವವನು ಕಲಿಕೆಗೆ ಹೊಂದಿರುವ ಸಿದ್ಧತೆಯ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ.
- ಅಭಿಕ್ಷಮತೆಯು ಪ್ರತಿಭೆಯ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಬೇಗ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ತರಬೇತಿಗೆ ಬೇಗನೆ ಸ್ಪಂದಿಸುತ್ತದೆ.

ಅಭಿಕ್ಷಮತೆಯ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು

೧. ವಿಭಿನ್ನ ಅಭಿಕ್ಷಮತೆಯ ಪರೀಕ್ಷೆ:-

- ಈ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಲಿಯನ್ನು 1947ರಲ್ಲಿ ಅಮೇರಿಕಾದ ಮನೋವೈಜ್ಞಾನಿಕ ನಿಗಮದವರು ಮುಲವಾಗಿ ರೂಪಿಸಿದರು.
- ಈ ಪರೀಕ್ಷೆ 1952, 1959 ಮತ್ತು 1972ರಲ್ಲಿ ಪರಿಷ್ಕರಿಸಲಾಯಿತು.
- ಈ ಪರೀಕ್ಷೆ ವಿನ್ಯಾಸ ಗೋಳಿಸಿದವರು. ಬೆನ್ನೆಟ್, ಸೀತೋರ್ ಮತ್ತು ವೆಸಮನ್‌ರವರು.
- ಇದರ ಉಪ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು
 - ❖ ಶಾಬ್ದಿಕ ತರ್ಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ
 - ❖ ಸಂಖ್ಯಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ

- ❖ ಅಮೂರ್ತ ತರ್ಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ
- ❖ ಸ್ಥಳಾವಕಾಶ ಸಂಬಂಧಗಳು
- ❖ ಯಾಂತ್ರಿಕ ತರ್ಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ
- ❖ ಕರಣಿಕ ವೇಗ ಮತ್ತು ನಿಖರತೆ
- ❖ ಭಾಷಾ ಉಪಯೋಗ-೧ ಕಾಗುಣಿತ
- ❖ ಭಾಷಾ ಉಪಯೋಗ-೨ ವಾಕ್ಯಗಳು

೨. ಡೆಟ್ರಾಯಿಟ್ ಕರಣಿಕ ಅಭಿಕ್ಷಮತೆಯ ಪರೀಕ್ಷೆ

- ❖ ಕೈಬರಹ -ವೇಪ ಮತ್ತು ಗುಣ ಮಟ್ಟ
- ❖ ಸರಳ ಅಂಕಗಣಿತ
- ❖ ಪರಿಕ್ಷಿಸುವಿಕೆ
- ❖ ಗತಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯದ ವೇಗ ಮತ್ತು ನಿಖರತೆ
- ❖ ಸರಳ ವಾಣಿಜ್ಯ ಪದಗಳ ಜ್ಞಾನ
- ❖ ಅವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಚಿತ್ರಗಳು
- ❖ ವರ್ಗೀಕರಣ
- ❖ ಅಕ್ಷರಗಳನ್ನು ತುಂಬುವಿಕೆ
- ಸಂಗೀತದ ಅಭಿಕ್ಷಮತೆ :- ಇ ಪರೀಕ್ಷೆ ರೂಪಿಸಿದವರು ಸೀತೋರ್.
 - ❖ ಸ್ವಾಯಿ ಭೇದಗ್ರಹಣ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ
 - ❖ ಶಬ್ದದ ತೀವ್ರತೆಯ ಭೇದಗ್ರಹಣ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ
 - ❖ ಕಾಲ ಭೇದಗ್ರಹಣ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ
 - ❖ ನಾದ ಗುಣದ ಭೇದಗ್ರಹಣ
 - ❖ ಲಯ ನಿರ್ಣಯ ಶಕ್ತಿ
 - ❖ ಧ್ವನಿ ಸ್ಮೃತಿ ಶಕ್ತಿ
- ಅಭಿಕ್ಷಮತೆಯ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳ ಉಪಯೋಗ

ಮನೋಧೋರಣೆ Attitude

- ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಥವಾ ಒಂದು ವಸ್ತು ಅಥವಾ ಸನ್ನಿವೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ಇನ್ನೊಬ್ಬ ಹೊಂದಿರುವ ಮಾನಸಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅಥವಾ ಭಾವನೆಯನ್ನು ಮನೋಧೋರಣೆ ಅಥವಾ ಮನೋಭಾವೆ ಅಥವಾ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.
- ವರ್ತನಾ ನಿರ್ಧಾರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಧಾನವಾದ ಈ ಮನೋಧೋರಣೆಗಳು ಅನುಭವಗಳಿಂದ ಮೂಡಿಬರುತ್ತದೆ.

ವಾಚ್ಯ:-

ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಉದ್ದಿಪನಗಳಿಗೆ ಪೂರ್ವ ನಿರ್ಧಾರಿತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅನುಕ್ರಿಯೆ ತೋರುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಮನಸ್ಸಿನ ಪೂರ್ವ ಸಿದ್ಧಸ್ಥಿತಿಯೇ ಮನೋಧೋರಣೆ - ವಿಟ್ಟೆಕಾರ್

ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು, ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ವಸ್ತುಗಳು ಇಂಥವುಗಳ ಉದ್ದಿಪನೆಗೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಅನುಕ್ರಿಯೆ ತೋರುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಮನಸ್ಸಿನ ಪೂರ್ವ ಸಿದ್ಧಸ್ಥಿತಿಯೇ ಮನೋಧೋರಣೆ - ಫ್ರಾಂಕ್, ಎಸ್. ಪ್ರೀಮನ್

- ಮನೋಧೋರಣೆಯ ಆಯಾಮಗಳು

- ❖ ತೀವ್ರತೆ
 - ೧. ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಮನೋಧೋರಣೆಯ ತೀವ್ರತೆ.
 - ೨. ಅನಿಶ್ಚಿತಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಬಂಧಿಸುವ ತಡೆಗಳ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ವೀಕ್ಷಿಸಿ ಮನೋಧೋರಣೆಯ ತೀವ್ರತೆಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಬಹುದು.
- ❖ ದಿಕ್ಕು
 - ೧. ಮನೋಧೋರಣೆಗಳು ಧನಾತ್ಮಕವಾಗಿರಬಹುದು, ಋಣಾತ್ಮಕವಾಗಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ತಟಸ್ಥವಾಗಿರಬಹುದು.
 - ೨.
- ❖ ವ್ಯಾಪಕತೆ
 - ೧. ಕೆಲವು ಮನೋಧೋರಣೆಗಳು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಎಲ್ಲಾ ವರ್ತನೆಗಳ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾಭವ ಬೀರುತ್ತದೆ.
 - ೨. ಇನ್ನು ಕೆಲವು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವರ್ತನೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಾಭವ ಬೀರುತ್ತದೆ.
- ❖ ಅವಧಿ
 - ೧. ಮನೋಧೋರಣೆ ಎಷ್ಟು ಕಾಲ ನೆಲೆಸಿರುತ್ತದೆ ಎಂಬುದು ಅವಧಿ ಆಯಾಮದ ಸೂಚಿ. ಮನೋಧೋರಣೆಗಳ ಅವಧಿ ಅವುಗಳ ತೀವ್ರತೆಯ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ.

೨. ಮನೋದೋರಣೆ ಅನುಭವಗಳಿಂದ ಮುನರ್ಬಲನ ಗೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅವು ಬೇಗನೆ ಬದಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಮನೋಧೋರಣೆಯ ಅಳತೆ:-
೧. ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷ ವಿಧಾನ
೨. ಪರೋಕ್ಷ ವಿಧಾನ

ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಮಕ್ಕಳು - ಅರ್ಥ, ಲಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕ್ರಮಗಳು

Gifted Children

ಹೆಚ್ಚಿನ ಭೌದ್ವಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವಿಶೇಷ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳು ಮತ್ತು ಪ್ರತಿಭೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಪ್ರತಿಭಾವಂತರನ್ನುವರು.

ವ್ಯಾಖ್ಯೆ:-

ಪ್ರಿಭಾವಂತ ಮುಗು ಎಂದರೆ ತನ್ನ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ದರ ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿರುವವನು. -ಆರ್. ಎನ್. ಟೈಲರ್

ಒಂದು ಉಪಯುಕ್ತವಾದ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಿಂತಂತರವಾಗಿ ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಾಧನೆತೋರಬಲ್ಲ ವ್ಯಕ್ತಿ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ -ಹ್ಯಾವಿಂಗ್ಸನ್

ಪ್ರತಿಭಾವಂತರ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಸೂಚ್ಯಂಕ 140 ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ಬುದ್ಧಿ ಶಕ್ತಿ ಹೊಂದಿರುವವರು -ಟರ್ಮನ್

“ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಮುಗು ಎಂದರೆ ತನ್ನ ಉತ್ಪಾದನೆಯ ಪ್ರಮಾಣ, ದರ ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿರುವವನು” -ಆರ್.ಎನ್. ಟೈಲರ್

ಲಕ್ಷಣಗಳು

- ☑ ದೈಹಿಕ
 - ಸಾಮಾನ್ಯ ಆರೋಗ್ಯವಂತರು.
 - ತೀಕ್ಷ್ಣ ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರಿಯ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ.
 - ತಕ್ಷಣ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಶೆಫ್ಟವಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತಾರೆ.
 - ಬೇಗ ಮಾತನಾಡಲು ಮತ್ತು ನಡೆಯಲು ಕಲಿಯುತ್ತಾರೆ.
 - ಉತ್ತಮ ಸಮನ್ವಯ ಮತ್ತು ಸ್ನಾಯು ನಿಯಂತ್ರಣ
 - ತಕ್ಷಣ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಚಿಕ್ಕ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಯನ್ನು ಪ್ರವೇಶಿಸುತ್ತಾರೆ. ..
- ☑ ಭೌದಿಕ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು
 - ಹೆಚ್ಚು ಪದ ಸಂಪತ್ತು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ.
 - ಗ್ರಹಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಕಲಿಕಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ
 - ತಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸ್ಪಷ್ಟ ಸ್ವಯಂ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ
 - ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಆಸಕ್ತಿ
 - ಉತ್ತಮ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾನ್ಯ ಜ್ಞಾನ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ.
 - ದೀರ್ಘಕಾಲದ ಅವಧಾನ
 - ಸೂಕ್ತ ಹಾಗೂ ನಿಖರವಾದ ವೀಕ್ಷಣಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ
 - ವಿಭಿನ್ನ ಮತ್ತು ಚಿಂತನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ
 - ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಸೂಚ್ಯಂಕ 140ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು (ಟರ್ಮನ್ ಪ್ರಕಾರ)
 - ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಸೂಚ್ಯಂಕ 130ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು (ಹ್ಯಾವಿಂಗ್ಸನ್)
 - ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಸೂಚ್ಯಂಕ 110ಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು (ಇತರ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನಿಯರ ಪ್ರಕಾರ)
- ☑ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು
 - ಅನ್ವೇಷಿಸುವ ಮತ್ತು ಸೃಷ್ಟಿಸುವ ಬಯಕೆ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ.
 - ಪ್ರಶ್ನಿಸಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತಾರೆ.
 - ನಿಷ್ಕಳಪಾತ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯತರರು.
 - ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಪರಿಪಕ್ವರು
 - ಧನಾತ್ಮಕ ಮನೋಭಾವ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.
 - ತಮಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ವಯಸ್ಸಿನ ಮತ್ತು ಉನ್ನತ ತರಗತಿಯ ಮಕ್ಕಳ ಸ್ನೇಹ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ.
 - ಸ್ವಯಂ ಪ್ರೇರಿತ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಮುಂದಿರುತ್ತಾರೆ.
 - ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲರಾಗಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವರು.
 - ಸಹಪಠ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವರು.
 - ಉತ್ತಮ ಚಾರಿತ್ರ್ಯ ಹೊಂದಿರುವವರು.

ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಮಕ್ಕಳ ಅಪಸಮಾಯೋಜಿತ ವರ್ತನೆಗಳು

- ☑ ಪ್ರತಿಭಾನ್ವಿತ ಮಕ್ಕಳು ಅಸ್ಥಿರ ಮನಸ್ಸಿನವರು, ಅಲಕ್ಷ್ಯ ದೋಷವಿರುವವರು ಮತ್ತು ತೊಂದರೆಯುಂಟು ಮಾಡುವವರು.
- ☑ ಅವರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತ ಗಮನ ನೀಡದಿದ್ದಾಗ ಅವರು ಕಡೆಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟವರು ಆಗಿರುತ್ತಾರೆ.
- ☑ ಶಾಲಾ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ಅವರಿಗೆ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕವಾಗಿದ್ದರೆ ಅವರು ಸೋಮಾರಿಗಳಾಗುವರು.
- ☑ ಇವರು ನೇರವಾಗಿ ವಿಮರ್ಶಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವರು.
- ☑ ಅಹಂ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಮತ್ತು ಅಸೂಹ ಮನೋಭಾವ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.
- ☑ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಜಾಗೃತೆ ವಹಿಸದವರು, ಕಾಗುಣಿತ ಮತ್ತು ಕೈಬರಹ ತುಂಬಾ ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ.

ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ

- ☑ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು
- ☑ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಗೊಳಿಸಿದ ಸಾಧನ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು
- ☑ ಶಾಲಾ ಅಂಕಪಟ್ಟಿಗಳು
- ☑ ವೀಕ್ಷಕ
- ☑ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು
- ☑ ಸೃಜನಾಶೀಲತೆಯ ಪರೀಕ್ಷೆ
- ☑ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು
- ☑ ಪೂರ್ವಕರ ವರದಿ
- ☑ ಶಿಕ್ಷಕರ ವರದಿ
- ☑ ಸಹ ಪಠ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ.

ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕ್ರಮಗಳು

- **ಸಂಪೃರ್ಣ ಕಾರ್ಯ Enrichment Programme:-** ಒಂದು ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದೇ ಮಾರ್ಗ ವಿವಿಧ ವಿಭಾಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಂಖ್ಯೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದ್ದರೆ ಅಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ತರಗತಿಯನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಬೇಕು.
- **ವೇಗವರ್ಧನೆ Acceleration:-** ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಮಕ್ಕಳು ಹೆಚ್ಚು ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಹೊಂದಿದ್ದರಿಂದ ಅವರ ಮಾನಸಿಕ ವಯಸ್ಸಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಮುಂದಿನ ತರಗತಿಗೆ ಬಡ್ಡಿ ನೀಡಬೇಕು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ವ್ಯಕ್ತ ಪಡಿಸುವ ಸೃಜನಾಶೀಲ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸುವ, ಪ್ರಕಟಗೊಳಿಸುವ ಮೂಲಕ ಮನ್ನಣೆ ನೀಡಬೇಕು
- **ಶಕ್ತಿ ಅನುಸಾರ ಗುಂಪುರಚನೆ :-** ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಎಲ್ಲರೂ ಒಂದೇ ರೀತಿಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ ಅವರ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ, ಮಾನಸಿಕ ಪರಿಪಕ್ವತೆ, ಜಾಣ್ಮೆ ಕೌಶಲ್ಯಗಳೂ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅವರ ಅಭಿರುಚಿ, ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಗುಂಪುಮಾಡಿ ಬೋಧನೆ ಮಾಡಬೇಕು
- **ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ:-** ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಕರ, ಹಿರಿಯರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಅವಶ್ಯಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ತಮ್ಮ ಅನುಭವವನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನಿಡುವದರ ಮೂಲಕ ಅವರನ್ನು ಉದ್ದಿಪನೆಗೊಳಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.
- **ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನ:-** ಇವರಿಗೆ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ವಿಧಾನಗಳ ಮೂಲಕ ಬೋಧನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಿಂದಿನ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ, ತಾರ್ಕಿಕ, ಆಲೋಚನೆಗೆ ಕೆಲಸ ನೀಡುವ ರೀತಿಯ ಬೋಧನೆಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು
- ✓ **ಪ್ರತ್ಯೇಕ ತರಗತಿ:-** ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೂ ಹೆಚ್ಚು ತಾರ್ಕಿಕ, ಗುಣಾತ್ಮಕ, ಪರಿಮಾಣಾತ್ಮಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದರಿಂದಾಗಿ ಅವರಿಗಾಗಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಶಾಲೆ ಹಾಗೂ ತರಗತಿಯನ್ನು ನೀಡಿ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಕಲಿಕಾ ವಸ್ತು ವನ್ನು ನೀಡಿ ಕಲಿಸಬಹುದಾಗಿದೆ.
- ✓ **ಕಿರು ಸಂಶೋಧನೆ:-** ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಹಾಗಾಗ ತಮ್ಮ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸುವ ರೀತಿಯನ್ನು ಬಳಸಬೇಕು, ಅವರಿಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ಇರುವ ವಿಷಯವನ್ನು ನೀಡಿ ಹೆಚ್ಚು ಜ್ಞಾನ ಪಡೆಯುವ ಹಾಗೆ ಸಣ್ಣ ಸಂಶೋಧನೆಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕು
- ✓ **ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಗಳು :-** ಈ ವಿಧಾನವು ಸಂಶೋಧನೆಗೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಆದರೆ ಇದು ಭಿನ್ನವಾಗಿದೆ. ಸ್ವತಃ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಬಳಕೆ ಮಾಡುವ ನಿಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ಪ್ರಾಜೆಕ್ಟಗಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕು
- ✓ **ಅನ್ವೇಷಣಾ ವಿಧಾನ:-** ಕೇಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ನೀಡಿ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ಅನ್ವೇಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯನ್ನು ಪ್ರಚೋದನೆ ನೀಡಬೇಕು

“ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಪ್ರತಿಭಾನ್ವೇಷಣ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ” ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಂಶೋಧನಾ ಪರಿಷತ್ತು ೧೯೬೨ರಲ್ಲಿ ಈ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿದರು.

ಸಮಸ್ಯೆಗಳು:-

- ✓ ಮೇರಿಲಿನ್
- ✓ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು
- ✓ ತಲೆಹರಟೆ
- ✓ ಆಶಿಸ್ತು

ಸಾಮಾನ್ಯ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು

- ಮಾನಸಿಕ ವಯಸ್ಸು ದೈಹಿಕ ವಯಸ್ಸಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದು
- ಬುದ್ಧಿ ಪ್ರಾಪ್ತಾಂಕ 140 ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುವುದು
- ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಬಾಗುವಹಿರುವುದು
- ಅವಧಾನ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ಕಲಿಕಾ ವೇಗ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ಸೃತಿ ಶಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ತಾರ್ಕಿಕ ಶಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚು
- ಭಾಷಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೆಚ್ಚು
- ಪದಸಂಪತ್ತು ಹೆಚ್ಚು
- ದತ್ತಾಂಶ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ.

ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ

- **ಪರಿಕ್ಷೆಗಳು :-** ವಾರ್ಷಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳನ್ನು, ಕಿರು ಪರೀಕ್ಷೆಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು
- **ವೀಕ್ಷಣೆ :-** ತರಗತಿಯ ಶಿಕ್ಷಕರು ತರಗತಿ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸೂಕ್ತವಾಗಿ ವೀಕ್ಷಿಸುವುದರಿಂದ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು
- **ಸಂದರ್ಶನ :-** ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಸಂದರ್ಶಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಗುರುತಿಸಬಹುದು
- **ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳೂ :-** ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಮೂಲಕ ಅವರ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪ್ರಾಪ್ತಾಂಕ ವನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಿ ವಗೀಕರಿಸುವುದು
- **ಸಂಚಲಿತ ದಾಖಲೆಗಳು :-** ತರಗತಿಯ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಪ್ರತಿ ತರಗತಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಪ್ರಕಟಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಸಂಚಿತ ದಾಖಲೆ ಎನ್ನುವರು. ಸಂಚಿತದಾಖಲೆಯು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಪ್ರತಿಭೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುತ್ತದೆ. ಈ ಮೂಲಕ ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು.

ಮಂದಗತಿಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವವರು
Slow learners

ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಮಂದಗತಿಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವವರು ಎನ್ನುವರು.

ಯಾರು ತಮ್ಮ ಸವಾಭವಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳಿಗಿಂತ ಕೆಳಮಟ್ಟದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಾಧನ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅವರನ್ನು ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದವರು" ಎನ್ನುವರು. - ಬರ್ಟನ್ ಹಾಲ್

ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದ ಮಗುವಿನ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅನುಪಾತ ಅಥವಾ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸೂಚ್ಯಂಕ 85 ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ, ಇವರ ಸೂಚ್ಯಂಕ 85-155 ರ ಮಧ್ಯೆ

-ಸಿರಿಲ್ ಬರ್ಟನ್‌ರವರ ಪ್ರಕಾರ

ಲಕ್ಷಣಗಳು:-

- ✓ ದೈಹಿಕ
 - ನಿಧಾನ ಸಂವೇದನಾ ವಿಕಾಸ
 - ದಷ್ಟಿ, ಮಾತು ಮತ್ತು ಶ್ರವಣ ದೋಷ

- ಸ್ವಾಯಂ ಸಮನ್ವಯತೆಯ ಕೊರತೆ
- ಕನಿಷ್ಠ ಮಟ್ಟದ ಗತಿ ಕೌಶಲ್ಯ
- ✓ **ಮನಸಿಕ (ಭೌದ್ಧಿಕ)**
 - ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಸೂಚ್ಯಂಕ 76-89ರ ಮಧ್ಯೆ
 - ಅಮೂರ್ತ ಚಿಂತನಾ ಕೊರತೆ
 - ತಾರ್ಕಿಕ ಚಿಂತನ ಕೊರತೆ
 - ಯೋಜನಾ ತಯಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಕೆಲಸ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಮಟ್ಟದ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಚಿಕ್ಕದಾದ ಅವಧಾನ ವ್ಯಾಪ್ತಿ.
 - ಸಮಾಜಿಕ ಜ್ಞಾನ ಕೊರತೆ
 - ಚಿಕ್ಕದಾದ ಅವಧಾನ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಹೊಂದಿರುವವರು.
- ✓ **ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು**
 - ಕನಿಷ್ಠ ಮಟ್ಟದ ಭಾಷಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ
 - ಕಲಿಕೆ ಬಗ್ಗೆ ಋಣಾತ್ಮಕ ಮನೋಭಾವನೆ
 - ಕನಿಷ್ಠ ಶಾಬ್ದಿಕ ಅಭಿವ್ಯಕ್ತಿ
 - ಮೌನ ಓದು ಬಾಯಿತೆರೆದು ಓದು ತುಂಬ ಕಷ್ಟ, ವಿಚಾರ ಕೌಶಲ್ಯ ಕೊರತೆ.
 - ಕಲ್ಪನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಕೊರತೆ
 - ಅಸಮರ್ಪಕ ವ್ಯಾಸಂಗದ ಹಾಗೂ ವಿಚಾರಣಾ ಕೌಶಲಗಳು
 - ಓಂದು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಾಲಾ ವಿಷಯಗಳ ಕಲಿಯುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದಿರುವಿಕೆ.
- ✓ **ಸಾಮಾಜಿಕ**
 - ಸಮವಯಸ್ಕರು ಇವರನ್ನು ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸುತ್ತಾರೆ.
 - ಅನಪೇಕ್ಷಿತ ಸಾಮಾಜಿಕ ಗುಣಗಳು
 - ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಕ್ಕಳೊಂದಿಗೆ ಹೊಲಿಸಿದರೆ ಇವರು ಹೆಚ್ಚು ಹಗಲುಗನಸುಗಾರರು.
 - ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ವ್ಯಾಸಂಗೇತರ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಉತ್ತಮ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ.

ಮಂದಗತಿಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವ ಮಕ್ಕಳ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು

- ✓ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಸಮಸ್ಯೆ
- ✓ ಅಭಿಪ್ರೇಕ್ಷಣೆ
- ✓ ನಾಚಿಕೆ ಸ್ವಾಭವ
- ✓ ಉದ್ದೇಗದಿಂದ ತುಂಬಿರುವವರು
- ✓ ಸೋಲಿನ ಭಯ
- ✓ ಮಾನಸಿಕ ಸಮಸ್ಯೆ

ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ

- ✓ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು
- ✓ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಾಧನಾ ಪರೀಕ್ಷೆ
- ✓ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಪರೀಕ್ಷೆ
- ✓ ವೀಕ್ಷಣಾ ತಂತ್ರ
- ✓ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಪರೀಕ್ಷೆ
- ✓ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಧನ
- ✓ ನೈದಾನಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆ
- ✓ ಮನೋವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆ

ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಿಂದುಳಿಕೆಗೆ ಕಾರಣ

- ✓ ಮದುವಿನ ಕಾರ್ಯಕ್ಷಮತೆಯ ನ್ಯೂನತೆ
- ✓ ಸಹಜಗಿಂತ ಕೆಳಮಟ್ಟ ದೈಹಿಕ ವಿಕಾಸ
- ✓ ದೈಹಿಕ ನ್ಯೂನತೆಗಳು ಮತ್ತು ಕಾಯಿಲೆಗಳು
- ✓ ಕಡಿಮೆ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ
- ✓ ಮನೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ.
- ✓ ಕೆಳಮಟ್ಟದ ಶಾಲಾ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ.
 - ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ - ಶಿಕ್ಷಕರ ಮಧ್ಯೆ ಉತ್ತಮ ಬಾಂಧವ್ಯವಿಲ್ಲದೆ ಇರುವುದು.
 - ಶಾಲೆಯಲ್ಲುಂಟಾಗುವ ನಿರಂತರ ಸೋಲುಗಳು ಅಥವಾ ಘೇಲಾಗುವಿಕೆ
 - ಅಸಮಪ್ಪ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ
 - ಮನೋರಂಜನೆ ಮತ್ತು ಆಟಗಳ ಕೊರತೆ
 - ಅಸಮರ್ಪಕ ತರಗತಿಯ ವಾತಾವರಣ

- ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಅನಾರೋಗ್ಯಕರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ
- ಕೆಟ್ಟ ಪರೀಕ್ಷಾ ಪದ್ಧತಿ
- ಉದ್ಯೋಗದ ಅಭದ್ರತೆ
- ☑ ಶಾಲೆಗೆ ತಪ್ಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ
- ☑ ನೆರೆ ಹೊರೆಯವರು
- ☑ ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ತೊಂದರೆಗಳು

ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು

- ಸ್ವಲ್ಪ ಸ್ವಾಭಾವಿಕ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ :- ಶಿಕ್ಷಣ ತಜ್ಞರು ಮಂದಗತಿಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವವರಿಗಾಗಿ ಪಠ್ಯಕ್ರಮ ರಚಿಸುವಾಗ ಅದು ನಮ್ಮವಾಗಿರುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಪ್ರತಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಅಗತ್ಯ ಹೊಂದುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
- ಪರಿಹಾರ ಶಿಕ್ಷಣ :- ಪ್ರತಿಭಾವಂತ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಸಮೃದ್ಧಿ ಶಿಕ್ಷಣ ಹೊಂದಿಸುವಂತೆ, ಮಂದಗತಿಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಪರಿಹಾರ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡಬೇಕು. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಿಧಾನತೆ ಕಂಡು ಬಂದಾಗ ಪರಿಹಾರ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡಬೇಕು.
- ಆರೋಗ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ :- ಇಂತಹ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಶಾಲಾ ವಾತವರಣ ಮುಕ್ತವಾಗಿರಬೇಕು.
 - ಅಭಿಪ್ರೇರಣೆ
 - ಆರೋಗ್ಯಕರ ಪರಿಸರ
 - ನಿಯಮಿತ ಆರೋಗ್ಯ ತಪಾಸಣೆ
- ವಿಶೇಷ ಬೋಧನ ವಿಧಾನ:- ಇಂತಹ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯಲ್ಲಿ ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿನ ಸುಧಾರಣೆ ಕಂಡು ಬಂದಾಗ ಅವರನ್ನು ಪ್ರಚೋದಿಸುವ ಕೆಲವು ಅಭಿಪ್ರೇರಣಾ ತಂತ್ರವನ್ನು ಬಳಸಬೇಕು. ಸೂಕ್ತ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ, ಬೋಧನೋಪಕರಣಗಳನ್ನು ಬಳಸಬೇಕು.
 - ಶಿಕ್ಷಕರಿಂದ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ
 - ಪ್ರಗತಿಪರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ
 - ವಿಶೇಷ ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನ
 - ಶಿಕ್ಷಣದ ವೇಗ
 - ಶಿಕ್ಷಕರಿಂದ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮನೆಗಳಿಗೆ ಭೇಟಿ
 - ರಚನಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಸೃಜನಾತ್ಮಕ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ
 - ಶ್ರೇಣಿಕೃತಗೊಳಿಸಿದ ಕಾರ್ಯ
 - ಪ್ರಗತಿಯ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ

ಶಿಕ್ಷಕರ ಪಾತ್ರ:-

ಮಂದಗತಿ ಕಲಿಯುವವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಕನು ಉತ್ತಮ ನಾಯಕನಾಗಿರಬೇಕು. ನೈದಾನಿಕ ಪರಿಶ್ಕರಿಸಬೇಕು. ಇವನು ಕೇವಲ ಬೋಧಕ ಮತ್ತು ಆಡಳಿತಗಾರನಾಗಿರದೆ, ಮಂದಗತಿಯಲ್ಲಿ ಕಲಿಯುವವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡಲು ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಹೊಂದಿದ ಶಿಕ್ಷಕರ ಅಗತ್ಯವಿದೆ. ಶಿಕ್ಷಕ ಅನುಭವಿ ಮತ್ತು ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ, ಪ್ರಗತಿಪರ ಮನೋಭಾವಿಯಾಗಿರಬೇಕು. ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಗುವನ್ನು ಗೌರವಿಸಬೇಕು. ತಾಳ್ಮೆ, ಸಹನುಭೂತಿ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಹೊಂದಿರಬೇಕು.

ಅಪೂರ್ಣ ಸಾಧಕರು

Underachievers

ಒಬ್ಬ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಅವನ ಮಾನಸಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕಿಂತ ತುಂಬ ಕಮ್ಮಿ ಇದ್ದರೆ ಅವನ್ನು ಅಪೂರ್ಣ ಸಾಧಕರನ್ನೆನ್ನುವರು.

ದೌರ್ಬಲ ಪ್ರಕಾರ ಅಪೂರ್ಣ ಸಾಧನೆಯ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರಸಂಗದ ಅಭಿಕ್ಷಮತೆಯ ಮಟ್ಟ ಅವರ ಸಹಪಾಠಿಗಳಿಗಿಂತ ಶೇ 90% ರಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ ಶೇ 50% ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಮೀರಿಸಲು ವಿಫಲರಾಗುತ್ತಾರೆ

ಗುಣಕರಣಗಳು

- ◆ ಅಲ್ಪ ತೃಪ್ತರು ಮತ್ತು ಸನ್ನಿವೇಶದಿಂದ ಹೊರಹೋಗಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವರು.
- ◆ ಕಡಮೆ ಆಸಕ್ತಿ, ಅವಿದೇಯತೆ, ಹಾಜರಾತಿ ಇಲ್ಲದಿರುವಿಕೆ.
- ◆ ಓದುವ ಹವ್ಯಾಸದ ಕೊರತೆ.
- ◆ ಶಾಲಾ ಸಂಬಂಧಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತಿಯ ಕೊರತೆ.
- ◆ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತವಾದ ವಾತವರಣ ದೊರೆಯುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಪೋಷಕರಿಂದ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ವಿಲ್ಲದಿರುವುದು.
- ◆ ಸಹಜತೆಗಿಂತ ಕೆಳಮಟ್ಟದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ
- ◆ ಜನನಾತ್ಮಕ ವಾತವರಣದ ಕೊರತೆ.

ಅಪೂರ್ಣ ಸಾಧನೆಗೆ ಕಾರಣಗಳು

- ◆ ಕನಿಷ್ಠ ಮಟ್ಟದ ಓದುವ ಹವ್ಯಾಸಗಳು
- ◆ ಕನಿಷ್ಠ ಮಟ್ಟದ ಓದುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ
- ◆ ಕೆಳಮಟ್ಟದ ಸಾಧನಾ ಪ್ರೇರಣೆ
- ◆ ಕನಿಷ್ಠ ಮಟ್ಟದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮತ್ತು ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ
- ◆ ಕುಟುಂಬ ಮತ್ತು ಶಾಲೆ ಸಂಬಂಧಿತ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು.
- ◆ ಅತಿಯಾದ ಆತಂಕ
- ◆ ಕೆಳಮಟ್ಟದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿ.
- ◆ ಕೆಳಮಟ್ಟದ ಸ್ವಬಿಂಬ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ, ಮತ್ತು
- ◆ ಅವಾಸ್ತವಿಕ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯ ಮಟ್ಟ.

5.4

ಮಾನಸಿಕ ಮತ್ತು ದೈಹಿಕ ಸವಾಲುಗಳ ಮಕ್ಕಳು

Children with Mental Challenges

ಭೌದ್ಧಿಕ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಅವರು ಸಾಧಾರಣ ಮಟ್ಟಕ್ಕಿಂತ ತುಂಭಗಿಯಾಗುತ್ತಾರೆ. ಇದು ಮಕ್ಕಳ ವಿಕಾಸ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಅವರ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ವರ್ತನ ಅಸಮರ್ಥವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಸೆಂಟರ್‌ನ ಪ್ರಕಾರ "ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಕಾಣಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಕೆಳಮಟ್ಟದ ಸರಾಸರಿ ಬೌದ್ಧಿಕ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆ ಮತ್ತು ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ವರ್ತನೆಯಲ್ಲಿ ನ್ಯೂನತೆಯಿರುವುದು"

ಜೀವಿಯುವವರು ಈ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಖುಷಿಪಟ್ಟು ಮೆಚ್ಚುವಾಗಿದೆ.

- **ಶಿಕ್ಷಕರ ಪಾತ್ರ :-** ಇವರಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪ್ರಗತಿ ತಿಳಿಯಲು
- **ಸಂಶೋಧಕರಿಗೆ :-** ಯಾವ ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನವು ಸೂಕ್ತ ಎಂಬುದನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು
- **ಕಲಿಯುವವರಿಗೆ :-** ದೋಷಗಳಿಂದ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಿ ಕಲಿಯುತ್ತಾನೆ.

ಮಕ್ಕಳ ದೋಷಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಹಂತಗಳು

- ದೋಷವನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುವುದು. ದೋಷಕ್ಕೆ ಕಾರಣವನ್ನು ಕಂಡುಹಿಡಿಯುವುದು
- ದೋಷ ಹೊಗಲಾಡಿಸುವ ಪ್ರಾಕ್ಟಿಸ್ ರೂಪಿಸುವುದು
- ದೋಷ ನಿವಾರಣೆ ಕ್ರಮ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು

ಮಾನಸಿಕ ಸವಾಲುಗಳ ಮಕ್ಕಳ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು

1. **ನಿಧಾನವಾದ ಮಾನಸಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ**
 - ◆ ಮದುಳಿನ ಅಪೂರ್ಣ ವಿಕಾಸ
 - ◆ ಏಕಾಗ್ರತೆ ಮತ್ತು ಸಮನ್ವಯದ ಕೊರತೆ
 - ◆ ಚಂಚಲ ಸ್ವಭಾವ, ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಮಯ ಯಾವುದೇ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಗಮನ ಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಲಾರದು.
 - ◆ ವಿತವಾದ ಸ್ಮರಣ ಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಕಡಿಮೆ ಜ್ಞಾಪಕಶಕ್ತಿ
 - ◆ ಸೃಜನಶೀಲತೆ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ
 - ◆ ಕನಿಷ್ಠ ಮಟ್ಟದ ಸ್ವಬಿಂಬ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ
 - ◆ ಆಸಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ಅವಧಾನದ ಕೊರತೆ
 - ◆ ಅಮೂರ್ತ ಆಲೋಚನಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕೊರತೆ
2. **ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿನ ಅಸಮರ್ಥತೆ**
 - ◆ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಕ್ಕಳಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಲಾರದು.
 - ◆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಪಠ್ಯವಸ್ತುವನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ
3. **ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಪರಿಪಕ್ವತೆ**
 - ◆ ಸ್ವನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ಸ್ವಾವಲಂಬನೆಯ ಕೊರತೆ
 - ◆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ
 - ◆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ವೈಯಕ್ತಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾರದು.
 - ◆ ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಸ್ವರೂಪ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳದೇ ಅನ್ಯತಿಕ, ಅಪರಾಧಿ ಮತ್ತು ಸಮಾಜ ವಿರೋಧಿ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವರು.
 - ◆ ಕೀಳರಿಮೆ,
4. **ಭ್ರಾಷ್ಟರ ಲಕ್ಷಣ**
 - ◆ ಮಿತವಾದ ಪದಸಂಪತ್ತು

- ❖ ಸುಮಾರು 3-4 ಪದಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ ಸರಳ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರ ರಚಿಸಬಲ್ಲರು, ಸಂಕೀರ್ಣ ವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ರಚಿಸಬಲ್ಲರು.
- ❖ ಸಂಪರ್ಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಕೊರತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.
- 5. ನಿಧಾನವಾದ ಸಂವೇದನಾ ಗತಿ ವಿಕಾಸ
 - ❖ ನಿಧಾನವಾದ ಸಂವೇದನಾಗತಿ ವಿಕಾಸ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.
 - ❖ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಲ್ಲಿ ವೇಗ ತುಂಬಾ ನಿಧಾನವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
 - ❖ ಕನಿಷ್ಠ ಮಟ್ಟದ ಸ್ನಾಯು ಸಂಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಗತಿ ಕೌಶಲ್ಯಗಳು
- 6. ಮೂಲ ಅಗತ್ಯತೆಗಳು ಮತ್ತು ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವಲ್ಲಿ ನ್ಯೂನತೆ
 - ❖ ಅನುವಂಶಿಯತೆ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಶಕ್ತಿಯ ಕೊರತೆಯಿಂದ ತಮ್ಮ ಭಾವನೆಗಳನ್ನು ಸಮಪಕ್ಕಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲಾರರು.
 - ❖ ಆಶ್ರಿತ ಮಾನಸಿಕ ನ್ಯೂನತೆ ಮಕ್ಕಳು ತಮ್ಮ ಹಸಿವು ಮತ್ತು ಬಾಯಾರಿಕೆಗಳನ್ನು ಸಹ ಸರಿಯಾಗಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲಾರರು. ಮತ್ತು ಅಪಾಯಗಳಿಂದ ತಮ್ಮನ್ನು ತಾವು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲರು.
 - ❖ ಸಂಕೀರ್ಣ ಭಾವನೆಗಳು ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ.
- 7. ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ನ್ಯೂನತೆ
 - ❖ ಅತ್ಯವಾದ ಬೌದ್ಧಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಕೊರತೆ, ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಅವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
 - ❖ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಚಲನಾತ್ಮಕವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ, ದೈರ್ಯ ಹಾಗೂ ಶಕ್ತಿಯ ಕೊರತೆ.
 - ❖ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಆಕರ್ಷಕವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅಸ್ಥಿರ.

ಕ್ರ.ಸಂ.	ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಸೂಚ್ಯಂಕದ ವ್ಯಾಪ್ತಿ	ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಗೀಕರಣ
1	25ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ	ಆಶ್ರಿತ ಮಾನಸಿಕ ನ್ಯೂನತೆಯುಳ್ಳವರು
2	26-50	ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯಬಲ್ಲ ಮಾನಸಿಕ ನ್ಯೂನತೆಯುಳ್ಳವರು
3	51-75	ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಹ ಮಾನಸಿಕ ನ್ಯೂನತೆಯುಳ್ಳವರು.

ಮಾನಸಿಕ ನ್ಯೂನತೆಯ ಕಾರಣಗಳು

- ಅನುವಂಶಿಯತೆ
- ರಕ್ತ ಸಂಬಂಧಿ ವಿವಾಹಗಳು
- ಪ್ರಸವಪೂರ್ವ ಕಾರಣಗಳು

ಮಾನಸಿಕ ನ್ಯೂನತೆಯುಳ್ಳವರನ್ನು ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ

- ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು

ಮಟ್ಟ	ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಸೂಚ್ಯಂಕ ವ್ಯಾಪ್ತಿ
ಮಿತವಾದ ನ್ಯೂನತೆ Mild	50-55ರಿಂದ 70-75
ಮಧ್ಯಮ ಪ್ರಮಾಣದ ನ್ಯೂನತೆ Moderate	35-40ರಿಂದ 50-55
ತೀವ್ರತರವಾದ ನ್ಯೂನತೆ Severe	20-25ರಿಂದ 35-40
ಅಗಾಧವಾದ ನ್ಯೂನತೆ Profound	20-25ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ

- ಹೊಂದಾಣಿಕಾ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ಅಳಿಯುವುದು
- ಸಮಾಜ ಮಿತಿ ತಂತ್ರ
- ವಿಕೃತ ತಂತ್ರ
- ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಧ್ಯಯನ
- ಸಂಚಿತ ದಾಖಲೆ

ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಹ ಮಾನಸಿಕ ನ್ಯೂನತೆಯುಳ್ಳವರು. Educable Mentally Retarded

ಮಾನಸಿಕ ನ್ಯೂನತೆಯುಳ್ಳವರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಹೊಂದಿರುವವರು ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಹ ಮಾನಸಿಕ ನ್ಯೂನತೆಯುಳ್ಳವರು. ಇವರು ನಿರಂತರವಾದ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಬಹುದಾದ ಮತ್ತು ಸರಳ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲಿಸಬಹುದಾದ ಮಕ್ಕಳು.

ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಹ ಮಾನಸಿಕ ನ್ಯೂನತೆಯುಳ್ಳವರಲ್ಲಿ ಮೇಲೆ ಸೂಚಿಸಿದ ಸಾಮಾನ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳೊಂದಿಗೆ ಕೆಳಕಂಡ ಕೆಲವು ವಿಶೇಷ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಕಾಣಬಹುದು.

- ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಸೂಚ್ಯಂಕ ವ್ಯಾಪ್ತಿ 50/55 ರಿಂದ 70/75
- ಕಡಿಮೆ ಮಟ್ಟದ ಮಾನಸಿಕ ನ್ಯೂನತೆ
- ನಡೆಯುವುದು ಮತ್ತು ಮಾತನಾಡುವುದು ನಿಧಾನ ಎಂಬುದು ಅವರ 2-3ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿಯೇ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

- ಸಾಮಾನ್ಯ ಮಗುವಿನೊಂದಿಗೆ ಹೊಲಿಸಿದಾಗ 1/2 ರಿಂದ 1/3 ಭಾಗದ ಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.
- ಇವರು ಪ್ರಯತ್ನಿಸಿದರೆ ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯ.
- ಆಸಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಅವಧಾನದ ಕೊರತೆ.
- ಸ್ವಬಿಂಬ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇರುವುದು.

ವಿಶೇಷ ಕ್ರಮಗಳು

- ಕಾನೂನು ರೀತ್ಯ ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದಾದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕ್ರಮಗಳು
- ಸ್ವಯಂ ಕಲಿಕಾ ಕ್ರಮಗಳು
- ಮಾಡಿ ಕಲಿ" ತತ್ವದ ಸಹಯದಿಂದ ಕಲಿಸುವುದು.
- ಸಿದ್ಧತಾ ನಿಯಮ
- ಕರಕುಶಲ ಶಿಕ್ಷಣ
- ಪುನಾರವರ್ತನೆ
- ಅಲ್ಪ ಅವಧಿ ಬೋಧನಾ ತರಗತಿ
- ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷತಾನುಭವಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು.
- ಪಠ್ಯಕ್ರಮ
- ಶಿಕ್ಷಕರ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮತ್ತು ವರ್ತನೆ
- ಯೋಜನಾ ಕಾರ್ಯಗಳು
- ವಿಶೇಷ ಶಾಲೆಗಳು

ತರಬೇತಿ ಪಡೆಯಬಲ್ಲ ಮಾನಸಿಕ ನ್ಯೂನತೆಯುಳ್ಳವರು

Trainable Mentally Retarded

ವಿಶೇಷ ಲಕ್ಷಣಗಳು

- ಇವರು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಪೋಷಕರ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿತರಾಗಿರುವವರು, ಆದರೆ ತರಬೇತಿಯ ಮೂಲಕ ದೈನಂದಿನ ಅಗತ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಬಹುದು.
- ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳೊಡನೆ ಹೊಲಿಸಿದಾಗ ಇತರ ಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕ ಬೆಳವಣಿಗೆ 1/3 ಭಾಗದಿಂದ 1/2ರಷ್ಟು ಇರುತ್ತದೆ.
- ಸರಾಗವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಲಾರರು ಮತ್ತು ಅವರು ಪದಗಳ ಉಚ್ಚಾರಣೆ ಸರಿಯಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ
- ತರಬೇತಿ ನೀಡಬಹುದಾದರು, ಶಿಕ್ಷಣ ಪಡೆಯಲು ಅನರ್ಹರು. ಆದರೆ ಮತನಡಿಧನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲರು, ಅಪಾಯದಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲರು, ದೈನಂದಿನ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಲ್ಲರು.
- ಸ್ವಲ್ಪ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಹವ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲರು.
- ಸರಳ ಓದುಮಿತಿ , ಬರೆಯುವಿಕೆ ಹಣದ ಎಣಿಕೆ ಚಿಲ್ಲರೆ ನೀಡುವುದು ಇಂತಹವುಗಳನ್ನು ಇವರಿಗೆ ಕಲಿಸಬಹುದು.
- ದೈಹಿಕ ಅಂಗಾಂಗಳ ಗತಿಶೀನಾ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಮನ್ವಯ ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ.
- ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸೌಲಭ್ಯಗಳು
- ನಡವಳಿಕೆಯ ತರಬೇತಿ
- ಸಾಮಾಜಿಕ ತರಬೇತಿ
- ಇಂದ್ರಿಯ ತರಬೇತಿ
- ಭಾಷಾ ತರಬೇತಿ
- ಕರಕುಶಲ ತರಬೇತಿ
- ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಬೆಳೆಸುವುದು
- ಸ್ಪೂರ್ತಿಯುತ ಶಾಲಾ ವಿಷಯಗಳು

ನೈದಾಸಿಕ ಪರಿಚ್ಛೇದ

- ಯಾವ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಲಿಕಾ ನ್ಯೂನತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದವನು ಎಂದು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಲು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಪರೀಕ್ಷೆಯಾಗಿದೆ.
- ಈ ಪದವನ್ನು ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಪಡೆಯಲಾಗಿದೆ.

ತರಗತಿ ಶಿಕ್ಷಕನಿಗೆ ನೈದಾಸಿಕ ಪರಿಚ್ಛೇದ ಅನುಚ್ಛೇದಿತ

- ಯಾವ ವಿಧಾರ್ಥಿ ಯಾವ ಘಟಕದಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದಾನು ಎಂದು ತಿಳಿಯಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ.
- ಕಲಿಕಾ ನ್ಯೂನತೆ ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಲು, ಹಾಗೂ ಪರಿಹಾರ ಬೋಧನೆ ನೀಡಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ.
- ನ್ಯೂನತೆಯನ್ನು ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಿ ವಿಶೇಷವಾದ ಮತ್ತು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಬೋಧನೆ ಮಾಡಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ.
- ಎಲ್ಲಾ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಶಿಕ್ಷಕರು ಕೈಗೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ.

ನೈರಾಸಕ್ತ ಪರಿಷ್ಕರಣೆ ರಚನೆಯಾಗಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಹಂತಗಳು

- ಕಲಿಕಾ ನ್ಯೂನತಾ ಗುರುತಿಸುವುದು
- ನ್ಯೂನತೆ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ
- ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ
- ಕಲಿಕಾಂಶವನ್ನು ಗುರ್ತಿಸುವುದು
- ಕಿರು ಪರೀಕ್ಷೆ ನಮೂನೆ ತಯಾರಿಸುವುದು.
- ಪರೀಕ್ಷೆ

ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ

- Y ಸ್ಮರಣಾಶಕ್ತಿ ಕಡಿಮೆ
- Y ಕಲ್ಪನಾಶಕ್ತಿ, ಸೃಜನಶಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ
- Y ಭಾಷಾ ಕಲಿಕೆ ನಿಧಾನ
- Y ಸ್ವಸಹಾಯ ಕೌಶಲ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಅಸಕ್ತಿ, ಸಮನ್ವಯತೆ ಕಡಿಮೆ.
- Y ಅವಧಾನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಕೊರತೆ, ವಿತವಾದ ಆಟ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಸಕ್ತಿಗಳು ಕಡಿಮೆಯಾಗಿರುವುದು.
- Y ಅದಧಾನ ಕೇಂದ್ರಿಕರಿಸಲಾಗದು, ಬಹು ಬೇಗ ಅವಧಾನ ಭಂಗವಾಗುವುದು.

ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅವಕಾಶಗಳು

- ★ ಆತ್ಮಿಕ ಸಾಕ್ಷಾತ್ಕಾರತೆ, ಮಾನವಿಯತೆ, ಆರ್ಥಿಕತೆ, ಪೌರಜವಬ್ದಾರಿ ಬೆಳೆಸುವುದು.
- ★ ಶಾಲಾ ಪೂರ್ವ ಹಂತದಲ್ಲಿ (3-6ವರ್ಷ) ಮಾನಸಿಕ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಸಂವಹನ ಕೌಶಲ್ಯ, ಸ್ವಸಹಾಯ ಕೌಶಲ್ಯ ಮತ್ತು ಸಮಾಜಿಕ ಕೌಶಲ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತರಬೇತಿ ನೀಡಬೇಕು
- ★ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಕೇಂದ್ರ ಅಂಗನವಾಡಿ ಅಥವಾ ಸಮಗ್ರ ಶಿಶು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನಾ ಕೇಂದ್ರಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯಾತ್ಮಾನುಭವ ನೀಡಬೇಕು

ಆಶ್ರಿತ ಮಾನಸಿಕ ನ್ಯೂನತೆಯುಳ್ಳವರು.

★

ದೈಹಿಕ ಸವಾಲುಗಳವರ ಶಿಕ್ಷಣ

Children with Physical Challenges

- ★ NCERT ಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲ ಸಾಮಗ್ರಿಯಲ್ಲಿ ದೈಹಿಕ ಸವಾಲುಗಳವರ ಬಗ್ಗೆ ಈ ರೀತಿ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ. "ದೈಹಿಕ ನ್ಯೂನತೆಯ ಮಗುವಿನ ಮೇಲೆ ಹೇರಲ್ಪಟ್ಟಿದ್ದು ಅಥವಾ ಮಗು ಪಡೆದದ್ದಾಗಿದೆ. ಈ ನ್ಯೂನತೆ ಅವನ/ ಅವಳ ವೃಂದಿನ ಜೀವನದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮತೆಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ".
- ★ ದೈಹಿಕ ಸವಾಲುಗಳವರ ವಿಧಗಳು
 - ಶ್ರವಣ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಮಕ್ಕಳು
 - ವಾಕ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಮಕ್ಕಳು
 - ದೃಷ್ಟಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಮಕ್ಕಳು
 - ಮೂಳೆ- ಕೀಲುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಮಕ್ಕಳು

ದೃಷ್ಟಿ ಸವಾಲುಗಳ ಮಕ್ಕಳು

Children with Visual Challenges

ದೃಷ್ಟಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸವಾಲುಗಳನ್ನು ಮಕ್ಕಳು ಭಾಗಶಃ ದೃಷ್ಟಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಅಂಧರಾಗಿಯು ಇರಬಹುದು. ವೈದ್ಯಕೀಯ ಮತ್ತು ವಿವಿಧ ಉಪಕರಣಗಳ ಸಹಾಯ ಪಡೆದ ನಂತರ 20/70 ರಿಂದ 20/200 ರವರೆಗಿನ ದೃಷ್ಟಿ ತೀಕ್ಷ್ಣತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿರುವರು.

ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ

- ❖ ಕಣ್ಣುಜುಗು ಕೇಂಪಾಗಿ, ನೀರು ತುಂಬಿದ ಕೆಂಪು ಕಣ್ಣುಗಳು

- ❖ ಗಟ್ಟಿಯಾದ, ಊದಿದ ಕಣ್ಣುಗಳು
- ❖ ಕಣ್ಣಿನ ನಾಳಗಳು ಪ್ರತಿ ಬಂಧಿತವಾಗುವವು.
- ❖ ಪದೇ ಪದೇ ಕಣ್ಣು ತಿಕ್ಕುವುದು.
- ❖ ಅತಿಯಾಗಿ ರೆಪ್ಪೆ ಮಿಟಕಿಸುವುದು
- ❖ ಕೈ ಕಣ್ಣುಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಸಮನ್ವಯತೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು.
- ❖ ಬಣ್ಣ ವ್ಯತ್ಯಾಸಗಳು ತಿಳಿಯಲು ಅಸಮರ್ಥತೆ.
- ❖ ಅಗಾಗ್ಗೆ ತಲೆ ನೋವು, ಕಣ್ಣುಗಳು ಸೊಂಕು ತಗಲುವುದು.
- ❖ ವಸ್ತು ಪುಸ್ತಕ ಕಣ್ಣಿಗೆ ಅತಿ ಸಮೀಪವಾಗಿ ಓದಿರು ಓದುವುದು.

ಕ್ರ.ಸಂ	ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿ	ಸೂಚ್ಯಾಂಕದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಗೀಕರಣ
1	25ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ	ಆಶ್ರಿತ ಮಾನಸಿಕ ನ್ಯೂನತೆಯುಳ್ಳವರು
2	26-50	ತರಬೇರಿ ಪಡೆಯಬಲ್ಲ ಮಾನಸಿಕ ನ್ಯೂನತೆಯುಳ್ಳವರು
3	51-75	ಶಿಕ್ಷಣಾರ್ಹ ಮಾನಸಿಕ ನ್ಯೂನತೆಯುಳ್ಳವರು

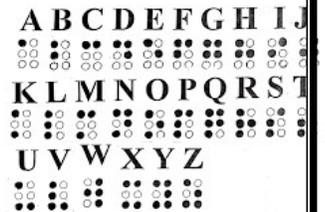
ವಿಧಗಳು-

- ❖ **ಅಂಧರು:-** 20/200 ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ತೀಕ್ಷ್ಣತೆಯುಳ್ಳವರಾಗಿದ್ದು ಸಂಪೂರ್ಣ ದೃಷ್ಟಿದೋಷ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ನ್ಯೂನತೆಯಿಂದ ಇವರಿಗೆ ದೃಕ್ ವಿಧಾನಗಳ ಮೂಲಕ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡಲು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಶ್ರವಣ ಹಾಗೂ ಸ್ಪರ್ಶವಿಧಾನದ ಮೂಲಕ ಮಾತ್ರ ಇವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡಬಹುದು.
- ❖ **ಭಾಗಶಃ ದೃಷ್ಟಿ ಯುಳ್ಳವರು:-** 20/70 ರಿಂದ 20/200 ಒಳಗಿನ ತೀಕ್ಷ್ಣತೆ ಹೊಂದಿರುವವರು. ಇವರು ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕೌಶಲಗಳನ್ನು ದೃಶ್ಯ ಮಾಧ್ಯಮದ ಮೂಲಕ ಪಡೆಯಲು ಸಾಧ್ಯವಿರುವವರು. ಆದರೆ ದೃಶ್ಯ ಸಾಮಗ್ರಿಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಕಲಿಕಾ ವಿಧಾನಗಳಲ್ಲಿ ಸೂಕ್ತ ಮಾರ್ಪಾಟು ಮಾಡಲು ಅಗತ್ಯತೆಯಿದೆ.
- ❖ **ಇತರೆ ದೃಷ್ಟಿ ದೋಷಗಳು:-** ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ದೃಷ್ಟಿದೋಷಗಳೆಂದರೆ ಸಮೀಪ ದೃಷ್ಟಿ ದೋಷ, ದೂರ ದೃಷ್ಟಿ ದೋಷ, ಕಣ್ಣಿನ ಚಲನೆಯ ದೋಷಗಳು, ಓರೆಕಣ್ಣಿನ ದೋಷ, ಬೆಳಕಿನ ಭಯ, ವರ್ಣ ದೃಷ್ಟಿದೋಷ ಇತ್ಯಾದಿ

ದೃಷ್ಟಿ ಸವಾಲುಗಳ ಮಕ್ಕಳ ಸಮನ್ವಯ ಶಿಕ್ಷಣ

- ❖ ಬ್ರೈಲ್ ಲಿಪಿ
- ❖ ಉಬ್ಬಿನ ಸಂಖ್ಯೆಯುಳ್ಳ ಕೈಗಡಿಯಾರ, ಗಣಕ ಯಂತ್ರ ಇತರೆ.
- ❖ ಪರಿಚಯಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಸಂಚಲನ ಕೌಶಲ್ಯಗಳು
- ❖ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾನಿಕ್ ಸಾಧನಗಳ ಬಳಕೆ
- ❖ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕೌಶಲ್ಯಗಳು
- ❖ ದೈನಂದಿನ ಜೀವನದ ಕೌಶಲ್ಯಗಳು
- ❖ ಇಂದ್ರಿಯ ತರಬೇತಿ

Braille Alphabet

ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕ್ರಮಗಳು

- ❖ ವೈದ್ಯಕೀಯ ತಪಾಸಣೆ.
- ❖ ವಿಶೇಷ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ
- ❖ ಸಹ ಪಠ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆ
- ❖ ದೃಕ್ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡುವುದು.
- ❖ ಚಾಕ್ಲೆಟ್ ಸಾಧನಗಳ ಬಳಕೆ

ಬ್ರೈಲ್ ಅಕ್ಷರ

- ❖ ಬ್ರೈಲ್ ಲಿಪಿಗಳು ಬಲದಿಂದ ಎಡಕ್ಕೆ ಬರೆಯುವುದಾಗಿದೆ.
- ❖ ಓದುಮಿಕೆ ಎಡದಿಂದ ಬಲಕ್ಕೆ
- ❖ ತೋರುಬೆರಳು ಬಳಸಿ ಸ್ಪರ್ಶಜ್ಞಾನದಿಂದ ಓದುವುದಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ❖ ಬ್ರೈಲ್ ಸ್ಟೇಟ್ಸ್ ಇಂಟರ್ ಪಾಯಿಂಟ್ ಸ್ಟೇಟ್ ಸಾಧನ ಎಂದು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ, ಇದರಲ್ಲಿ 27 ಅಕ್ಷರಗಳು ಹಾಗೂ 31 ಕಂಬಸಾಲುಗಳು ಇರುತ್ತವೆ.
- ❖ ಬ್ರೈಲ್ ಒಂದು ಕೋಣೆಯಲ್ಲಿ 6 ಚುಕ್ಕೆಗಳಿರುತ್ತವೆ.
- ❖ ಅಂಕಗಣಿತ ಮತ್ತು ಬೀಜಗಣಿತವನ್ನು ಬೋಧಿಸಲು **ಟೇಲರ್ ಪ್ರೇಮ್** ಎನ್ನುವ ಉಪಕರಣವನ್ನು ಬಳಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರವಣ ದೋಷ ಮಕ್ಕಳು

Children with Hearing Challenges

ಶ್ರವಣ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು ಕಿವುಡುತನ, ಆದರೆ ಶ್ರವಣೇಂದ್ರಿಯ ದೋಷಯುಕ್ತವಾಗಿದ್ದು ಶ್ರವಣ ಸಾಧನಗಳ ಸಹಾಯದಿಂದ ಅಥವಾ ಶ್ರವಣಸಾಧನ ಇಲ್ಲದೆ ಹೇಗೋ ನಿರ್ವಹಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುವವರು ಶ್ರವಣ ಮಾಂದ್ಯತೆಯುಳ್ಳವರೆನಿಸುವರು. 35-96 ಡೆಸಿಬಲ್ ಕೊರತೆ ಇರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಶ್ರವಣದೋಷ ಇರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎನಿಸುತ್ತಾನೆ.

ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ

- ✚ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಅವಧಾನದ ಕೊರತೆ
- ✚ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಅರ್ಥವಾಗದೆ ಅಸಂಬದ್ಧ ಉತ್ತರ ನೀಡುವುದು
- ✚ ಚರ್ಚೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ
- ✚ ಆಲಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂದೆ ಬರುವುದು
- ✚ ಉಲ್ಲೇಖನ ನಿಡಿದ ಪುಸ್ತಕ ನೋಡಿ ಬರೆಯುವುದು.
- ✚ ಮಾತನಾಡುವವರ ಬಾಯಿ ಇಲ್ಲವೆ ದಿಕ್ಕನ್ನು ನೋಡುವುದು
- ✚ ಕಿವಿನೋವು, ಕಿವಿ ಸೊರುವುದು, ದೇಹದ ಸಮತೋಲನತೆ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು
- ✚ ವಾಗ್ಗೋಲ ಶ್ವಾಸ,ಝಂಭ ಮುಂತಾದವು
- ✚ ತನಗೆ ಯಾರಾದರು ಎನನ್ನು ಹೇಳಿದರು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನತೆ ನೋಡುವುದು
- ✚ ಸಾಧರಣ ಶ್ರವಣ ದೋಷ 10-15 ಡಿ.ಬಿ
- ✚ ಸಣ್ಣ ಪ್ರಮಾಣದ ಶ್ರವಣ ದೋಷ 26-40
- ✚ ತಿವ್ವ ಶ್ರವಣ ದೋಷ 41-55
- ✚ ಅತಿ ತೀವ್ರ 90 ರಿಂದ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು
- ✚ ಆಳಿಯುವ ಮಾತನಾಡು - ಡೆಸಿಬಲ್

ಶ್ರವಣ ದೋಷಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು

- ✚ **ತಾಯಿಯನ್ನು ಬಾಧಿಸುವ ರುಬೆಲ್ಲಾ(ದಡಾರ)**
 - o ತಾಯಿ ಗರ್ಭಾವತಿಯದ ಮೊದಲ 3 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ದಡಾರ ಕಾಯಿಲೆಗೆ ತುತ್ತಾದಲ್ಲಿ ಅವಳಿಗೆ ಹುಟ್ಟುವ ಮಗುವಿನಲ್ಲಿ ಕಿವುಡುತನ, ದೃಷ್ಟಿದೋಷಕ್ಕೆ ಅಥವಾ ಹೃದಯದ ತೊಂದರೆಗಳಿಗೆ ಕಾರಣವಾಗಬಹುದು.
 - o ತಾಯಿಯಾಗುವ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಮಹಿಳೆಗೂ ದಡಾರ ವಿರುದ್ಧ ವ್ಯಾಕ್ಸಿನೇಷನ್ ಕೊಡಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.
- ✚ **ಅನುವಂಶಿಯತೆ**
 - o ಸುಮಾರು 200 ರೀತಿಯ ಅನುವಂಶಿಯ ಶ್ರವಣ ದೋಷಗಳು ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ.
 - o ಶೇ 13ಭಾಗ ಶ್ರವಣ ದೋಷಕ್ಕೆ ಈ ಅಂಶ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ.
- ✚ **ಅಪಕ್ಕ ಮಗುವಿನ ಜನನ ಮತ್ತು ಗರ್ಭಧಾರಣಾ ಸಮಯದ ತೊಡಕುಗಳು**
- ✚ **ಮೆನಿಂಜೈಟಿಸ್**
 - o ಬ್ಯಾಕ್ಟೀರಿಯಾ ಅಥವಾ ವೈರಸ್‌ಗಳಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಸೋಂಕು ಇದು ಒಳಕಿವಿಯ ಗುಳಿಸುವ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಭಾಗವನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡುತ್ತದೆ.
 - o ಶೇ. 9 ಭಾಗದಷ್ಟು ಶ್ರವಣದೋಷಕ್ಕೆ ಮೆನಿಮೈಟಿಸ್ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.
- ✚ **ಓಟೈಟಿಸ್ ಮೀಟಿಯ (ಮಧ್ಯ ಕಿವಿಯ ಸೊಂಪು)**
 - o ಮಧ್ಯಕಿವಿಯಲ್ಲಿ ಕೀವು ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಕಿವಿಯ ತಮಟೆ ಒಡೆದು ಹೋಗುತ್ತದೆ.
 - o ಕಿವಿಯ ಸೋರುವಿಕೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸಂವಹನ- ಶ್ರವಣದೋಷಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.
 - o ಶೇ. 3ರಷ್ಟು ಭಾಗದಷ್ಟು ಶ್ರವಣದೋಷಕ್ಕೆ ಓಟೈಟಿಸ್ ಮೀಡಿಯಾ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ.
- ✚ **ಪರಿಸರದ ಅಂಶ**

ಶ್ರವಣ ದೋಷ ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ.

- ✚ ವೃದ್ಧಕೀಯ ತಪಾಸಣೆಯ ಮೂಲಕ ಶ್ರವಣದೋಷವನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು.
- ✚ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅಧ್ಯಯನದಿಂದ ಶ್ರವಣದೋಷ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.
- ✚ ಕ್ರಮಬದ್ಧ ವಿಕ್ಷಣೆಯ ಮೂಲಕ ಮಕ್ಕಳಲ್ಲಿ ಈ ಹಿಂದೆ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಿದ ಲಕ್ಷಣಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಶ್ರವಣ ದೋಷವನನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬಹುದು.
- ✚ ಶ್ರವಣ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಹಲವಾರು ಪರೀಕ್ಷೆಗಳ ಮೂಲಕ ಪರೀಕ್ಷಿಸಬಹುದು.
- ✚ ಧ್ವನಿ ಪರೀಕ್ಷೆ
- ✚ ಶ್ರುತಿ ಕವೆಯ ಕಂಪನದ ಪರೀಕ್ಷೆ.
- ✚ ರಿನ್ನ್ ಪರೀಕ್ಷೆ
- ✚ ವೆಬರ್ ಪರೀಕ್ಷೆ.
- ✚ ಆಡಿಯೋ ಮೆಟ್ರಿ.

ವಾಕ್ ದೋಷ ಮಕ್ಕಳು

ಮಾತನ್ನು ಓದುವುದು ಎಂದರೆ ಮಾತನಾಡುವವರ ಮುಖ, ತುಟಿ, ಮತ್ತು ನಾಲಗೆಯ ಚಲನೆಯನ್ನು ವಿಕೃತಿ ವಾಕ್ ಸಂಧೇಶ ಗ್ರಹಿಸುವುದು ಎಂದರ್ಥ. ಇದರಲ್ಲಿ ಮುಖದ ಬದಲಾವಣೆ, ಹಣೆ, ಸಂಕೇತ, ಸಂಜ್ಞೆಗಳು ಮತ್ತು ಮಡಿಕೆಗಳು ಭಾವ ಮುಂತಾದ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಕಾಣಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಶಿಕ್ಷಕರ ಪಾತ್ರ:-

- ★ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವವರು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ನಡುವಿನ ದೂರ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು
- ★ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಮಾತನಾಡಿ ಸ್ಪಷ್ಟ ಉಚ್ಚಾರಣೆಯನ್ನು ನೀಡಬೇಕು
- ★ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿರು ಶಬ್ದ ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಬೇಕು
- ★ ಮುಖಾಮುಖಿ ಸಂಪರ್ಕ ಬಳಸಬೇಕು
- ★ ಸಂಭಾಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಪೂರ್ಣವಾಕ್ಯಗಳನ್ನು ನೀಡಬೇಕು
- ★ ದೃಷ್ಟ ಮತ್ತು ಸಂಕೇತಗಳನ್ನು ಬಳಸಬೇಕು
- ★ ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಬರೆದುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಹೇಳಬೇಕು
- ★ ಸ್ವತಂತ್ರ ಚಟುವಟಿಕೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲಿಸುವುದು

ಮೂಳೆ ಮತ್ತು ಕೀಲು ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಸವಾಲುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳು

Children with Orthopaedical Challenges

ಮೂಳೆಗಳು ಮತ್ತು ಕೀಲುಗಳ ಪ್ರಮಾಣ ಮತ್ತು ರಚನೆಗಳಲ್ಲಿ ದೋಷ ಸ್ವಾಯತ್ತ ಕ್ರೋಮೋಸೋಮ್ ಮತ್ತು ನಿಯಂತ್ರಣದಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣ ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಭಿನ್ನವಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ:-

- ★ ಸ್ವಾಯುಗಳು ಹಿಗ್ಗಿಸಿದಾಗ ಅನೈಚಿಕವಾಗಿ ಕೃಗ್ನವವು
- ★ ಅಂಗಗಳ ಅನಿಯಂತ್ರಣ
- ★ ಪಾದಗಳೂ ಹೋರಮುಖವಾಗಿ ಇಲ್ಲವೆ ಕೆಳಮುಖವಾಗಿರುವವು
- ★ ಬೆನ್ನೆಲುಬು ಒಂದು ಪಾಶಕ್ಕೆ ಭಾಗಿಯುವುದು
- ★ ಹುಟ್ಟಿನಿಂದಲೆ ಕೀಲು ಕಾಲುಗಳೂ ಉನವಾಗುವವು

ಸಮನ್ವಯ:-

- ★ ಸ್ವಾವಲಂಭನೆ, ಮುನ್ನುಗ್ಗುವ, ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ
- ★ ದೆಹದ ಭಾಗಗಳ ಬಳಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಪರಿಚ್ಛಾಸ
- ★ ಸಹಪಾಠಿಗೊಂದಿಗೆ ಬೆರೆಯುವಿಕೆ
- ★ ಕೆಲೆ, ಸಂಗಿತ, ನಾಟಕ, ಇತರೆ ಕ್ರಿಯೆ ಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಸೃಜನಶೀಲತೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದು
- ★ ಸಮ ವಯಸ್ಕರಲ್ಲಿ ಅಂತರ್ಕ್ರಿಯೆ ಬೆಳವಣಿಗೆ

ಬುದ್ಧಿ ದೋಷದ ವಿಧಗಳು

ಡೌನ್ ಸಿಂಡ್ರೋಮ್:- ಗರ್ಭಿಣಿಯ ವಯಸ್ಸು 18 ಕ್ಕಂತ ಕಡಿಮೆ ಅಥವಾ 35ಕ್ಕಂತ ಜಾಸ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ಈ ನ್ಯೂನತೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.

ಲಕ್ಷಣಗಳು:- ದಪ್ಪ ತೆಲೆ, ಮುಖ ಚಪ್ಪಟೆಯಾಗಿರುವುದು, ಚಿಕ್ಕದಾರ ಕಣ್ಣು, ಬಾಯಿ, ಕಿವಿ ಇತ್ಯಾದಿ

ಫೆನ್ಯೆಲ್ ಕೆಟನ್ಯೂರಿಯ:-

- ಫೆನ್ಯೆಟನ್ ಜೀವವಸ್ತು ಉತ್ತತ್ತಿ ಮಾಡಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಕಿಣ್ವ ಉತ್ತತ್ತಿಯಾಗುವುದಿಲ್ಲವಾದರೆ ಮಿದುಳು ರಚನೆಗೆ ಫೆನ್ಯೆಟನ್ ಗಳ ಅಭಾವ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಾತಿನ ತೊಂದರೆಯಿರುವವರಿಗೆ ಶಿಕ್ಷಣ:-

- ವೇಗವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದು **ಫ್ಲಿಪಿಂಗ್** ಎನ್ನುವರು

- ತೊದಲುಮಿಕೆ ಉಗ್ಗುವಿಕೆಯನ್ನು ಸ್ವಚಲಿಂಗ್ ಎನ್ನುವರು
- ಫ್ಯೂಬರ್ ಪೋನಿಯಾ ಎಂದರೆ ತಾರುಣ್ಯವಸ್ಥೆಗೆ ಬಂದ ಹೆಣ್ಣು ಅಥವಾ ಗಂಡು ಧ್ವನಿ ಗಡಸಾಗುವುದು.
- ಅಪೋನಿಯಾ ಎಂದರೆ ತೀವ್ರ ಮಾನಸಿಕ ಅಪಾತದಿಂದ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಅಥವಾ ದೀರ್ಘಕಾಲಿಕವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವ ಶಕ್ತಿ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು.

ಮೈಕ್ರೋಫಾಲಿ(ಸ್ವಲ್ಪ ತಲೆ)

- ಹುಟ್ಟಿದಾಗ ಅವರ ತಲೆಯ ಸುತ್ತಳತೆ 17 ಅಂಗುಲಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರುತ್ತದೆ.

ಹೈಡ್ರೋ ಸಿಸಾಲಿ (ನಿರ್ದಲೆ)

- ಮಿದುಳು ಬಳ್ಳಿಯ ದ್ರವ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗಿ ಅಥವಾ ಮಿದುಳು ಬಳ್ಳಿಯ ದ್ರವ ಒಂದು ಕಡೆಯಿಂದ ಮತ್ತೊಂದು ಕಡೆಗೆ ಸಂಚರಿಸಿ ಅಡ್ಡಿಯಾಗಿ ಅಥವಾ ಉತ್ಪತ್ತಿಯಾಗಿ ದ್ರವ ವಾಪಸ್ಸು ರಕ್ತಕ್ಕೆ ಹಿರಲಡದಿದ್ದರೆ ತಲೆಯೊಳಗೆ ಅದರ ಪ್ರಮಾಣ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿ ಈ ನಿರ್ದಲೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.

ಹೆಮಿಪ್ಲಿಜಿಯಾ :- ದೇಹದ ಅರ್ಧ ಭಾಗದಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಇರುತ್ತದೆ.

ಡೈಸ್ಲೀಜಿಯಾ:-ಇಡೀ ದೇಹದ ತೊಂದರೆ ಕೆಳಭಾಗದಲ್ಲಿ ಮೇಲ್ಭಾಗಕ್ಕಿಂತ ತೊಂದರೆ

ಕ್ಯಾಲ್ಸಿಫಿಜಿಯಾ:- ಇಡಿ ದೇಹದ ಭಾಗ ತೊಂದರೆ ಇರುತ್ತದೆ.

ಬುದ್ಧಿ ಮಾಂದ್ಯರ ವರ್ಗೀಕರಣ

- ಸೌಮ್ಯ ಪ್ರಮಾಣದ ಬುದ್ಧಿಮಾಂದ್ಯರು 50-70 ಪ್ರಪಾಂಶಕ
- ಸಾಧಾರಣ ಮಟ್ಟದ ಬುದ್ಧಿಮಾಂದ್ಯರು 35-45
- ತೀವ್ರ ಮಟ್ಟದ ಬುದ್ಧಿಮಾಂದ್ಯರು 20-34
- ಅತಿ ತೀವ್ರ ಮಟ್ಟದ ಬುದ್ಧಿಮಾಂದ್ಯರು 20 ಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ

ಕಲಿಕಾ ನ್ಯೂನತಾ ವಿಧಗಳು:-

- **ಡಿಸ್ ಸ್ಪೆಕ್ಟಿಯಾ(ಓದುವಿಕೆ)(Dyslexia):-**
 - ಓದುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಕಾಗುಣಿತ ಗುರ್ತಿಸುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಉಂಟಾಗುತ್ತದೆ.
 - Sun ಮತ್ತು son ನಡುವೆ ವ್ಯತ್ಯಾಸ ಹೇಳುವಲ್ಲಿ ವಿಫಲನಾಗುತ್ತಾನೆ
 - ಉಚ್ಚಾರಣೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನ್ಯೂನತೆ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ.
 - ಪದ ಗುರುತಿಸಲು ಮತ್ತು ಓದಲು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳು ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಾನೆ
- **ಡಿಸ್ ಗ್ರಾಫಿಯಾ (ಬರೆಯುವುದು)(Dysgraphia)**
 - ಬರೆಯುವ ಶೈಲಿಯಲ್ಲಿ ನ್ಯೂನತೆಯನ್ನು ಡಿಸ್ ಗ್ರಾಫಿಯಾ ಎನ್ನುವರು
 - P ಬದಲಿಗೆ qಎಂದು ಬರೆಯುವರು. ತಿರುಗ ಮುರುಗ ಬರೆಯುವುದು
- **ಡಿಸ್ ಕ್ಯಾಲಿಕ್ಯುಲಿಯ (ಗಣಿತದ ಲೆಕ್ಕಾಚಾರ)(Dyscalculia)**
 - ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನ್ಯೂನತೆಯಾಗಿದೆ.
 - ಎರಡು ಅಂಕಿಗಿಂತ ದೊಡ್ಡ ಸಂಖ್ಯೆ ಬಳಸಲು ಕಷ್ಟಪಡುತ್ತಾನೆ
- **ಡೈಸ್ ಫಾಸಿಯಾ:-**
 - ಭಾಷಾ ನ್ಯೂನತೆ ಮೆಗುಳಿನ ದೋಷದಿಂದ ಇನ್ನೊಬ್ಬರ ಜೊತೆಗೆ ಸಂವಹನ ಮಾಡಲು ನ್ಯೂನತೆ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಇದನ್ನು ಅಪಾಸಿಯಾ ಎಂದು ಕರೆಯುವರು

- ◆ ಕೈಬರಹ ಅಂದವಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ
- ◆ ಓದು ಕಡಿಮೆ ವೇಗ, ಅತಿ ಚುರುಕು, ಸ್ವಲ್ಪವೂ ಸುಮ್ಮನೆ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ
- ◆ ಚಿತ್ರಗಳ ನಡುವೆ ಗೊಂದಲ(+*/*<>)
- ◆ ಚಿತ್ರ ಚಂಚಲ ವುಳ್ಳವರು
- ◆ ಮಂಕುಕವಿದಂತೆ ಇರುವರು
- ◆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಪರಿಪಕ್ವರು, ಅಜಾಗರೂಕರು, ಬೆಜವಾಬ್ದಾರಿ ಯುಳ್ಳವರು.
- ◆ ಸಮ ವಯಸ್ಕರೊಂದಿಗೆ ಹೊಲಿಸಿದರೆ ಚಿತ್ರ ಬಿಡಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದಿರುತ್ತಾರೆ.
- ◆ ಭಾಷಾ ವಿಕಾಸ ವಿಧಾನ

ಕಲಿಕಾ ದೌರ್ಬಲ್ಯಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳು

- ◆ **ದೈಹಿಕ ಅಂಶಗಳು**
 - ದೇಹದ ಅಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಅಸಮತೋಲನ
- ◆ **ಪರಿಸರ ಅಂಶಗಳು**
 - ಆಘಾತ ಅಥವಾ ಅತಂಕಗಳಿಂದ ಅತಿ ಮೆರವು.
 - ಅನುಬಂಧಿತ ಹಿಂದೆ ಸರಿಯುವ ವರ್ತನೆ
 - ಕುಟುಂಬದವರ ಅತಿಯಾದ ಒತ್ತಡ
 - ದ್ವಿಭಾಷಾ ಸನ್ನಿವೇಶ
 - ಶಾಲಾ ಅನುಭವದ ಕೊರತೆ
- ◆ **ಮಾನಸಿಕ ಅಂಶಗಳು**
 - ಕನಿಷ್ಠ ಮಟ್ಟದ ದೃಕ್ ಅಥವಾ ಶ್ರವಣ ಮತ್ತು ವಿಭೇದಿಕರಣ
 - ಪರಿಕಲ್ಪನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಅರ್ಥೈಸುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ನಿದಾನತೆ.
 - ಅಲ್ಪ ಕಾಲದ ಸ್ಮೃತಿಯಲ್ಲಿ ದೋಷ
 - ಕನಿಷ್ಠ ಮಟ್ಟದ ಗತಿಶೀಲನಾ ಮತ್ತು ಶಾಬ್ದಿಕ ಕೌಶಲ್ಯ
 - ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ವರ್ತನಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು
 - ದೃಕ್-ಶಾಬ್ದಿಕ ಸಂಬಂಧದ ಕೊರತೆ
 - ಅಲ್ಪಕಾಲಿಕ ಅವಧಾನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ
- ◆ **ಕಲಿಕಾ ಸವಾಲುಳ್ಳ ವಿಧಗಳು**
 - ಒದಿನ ದೌರ್ಬಲ್ಯವುಳ್ಳವರು Dyslexia
 - ಬರವಣಿಗೆ ದೌರ್ಬಲ್ಯ Dysgraphia
 - ಅಂಕ ಗಣಿತ ದೌರ್ಬಲ್ಯ Dyscalculia

ನರ ಸಂಬಂಧಿಸಿತ ಮಕ್ಕಳು

ಪ್ರತ್ಯಾಕ್ಷಾನುಭವ- ಸ್ಮರಣೆ - ಧಾರಣೆ ಮತ್ತು ಸಂಬಂಧ ಕಲ್ಪನೆ ಇವು ಮಕ್ಕಳ ಕೊರತೆ ಹೊಂದಿರಬಹುದು ಮಾತುಗಾರಿಕೆ, ಓದುವುದು, ಬರೆಯುವುದು ಮತ್ತು ಅಂಕಗಣಿತ ಕೌಶಲ್ಯದ ಪ್ರಭುತ್ವ ಸಾಧಿಲು ಅವಶ್ಯ. ಇದನ್ನು ಬಹು ಇಂದ್ರಿಯ ಪ್ರಚೋದನೆಗಳನ್ನೋಳಗೊಂಡ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಸರಣಿಯ ಮೂಲಕ ಸಾಧಿಸಬಹುದು, ಪ್ರಾರಂಭದಲ್ಲಿ ಒಂದೊಂದು ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಬೆಳೆಸಲು ಅಭ್ಯಾಸ ನಿಡಿ ನಂತರದ ಹಂತದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳ ಸಮನ್ವಯದ ಯತ್ನ ನಡೆಸಲಾಗುವುದು.

ಬೋಧನೆಯ ತಂತ್ರಗಳು

- ★ ಸಂಕ್ಷಿಪ್ತ, ಚಿಕ್ಕದಾದ ಸೂಚನೆಗಳನ್ನು ದಪ್ಪ ಮುದ್ರಣಗಳನ್ನು ಬಳಸಬೇಕು
- ★ ಮುಖ್ಯ ಪದಗಳ ಕೆಳಗೆ ಗೆರೆ ಹಾಕಬೇಕು
- ★ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಚೋರಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದು
- ★ ರೇಖಾ ಅಥವಾ ಚಿತ್ರ ರೂಪದ ನಿದರ್ಶನ ಬಳಕೆ
- ★ ಅವಧಾನ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ ಭಂಗಕಾರಕಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ
- ★ ಸಹ-ಪಠ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ

ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸವಾಲುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳು

Chledren with Learning Challenges

ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸೀಮಿತ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಸವಾಲುಳ್ಳ ಮಕ್ಕಳು ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ.

ಗುರುತಿಸುವಿಕೆ

- ◆ ಕಲಿಯುವುದರಲ್ಲಿ ಕಠಿಣತೆ

ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರಕ ಮತ್ತು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಪರಿಶೀಲನೆ

ಮಗುವಿನಲ್ಲಿ ಕಲಿಯಲು ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಒಳಗೊಂಡಿರುತ್ತದೆ. ಕಲಿಯ ಬೇಕಾದ ವಿಷಯವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಈ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಮಗುವು ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರ ಮತ್ತು ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಪರಿಶೀಲನಾ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾನೆ, ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರವು ಒಂದು ಗುರಿ ನಿರ್ದೇಶಿತ ಆಗಿದೆ.

ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರ ಹಂತಗಳು Problem Solving Stages

- ಸಮಸ್ಯೆ ಗುರುತಿಸುವುದು
- ಸಮಸ್ಯೆ ಸಿದ್ಧಿಗೊಳಿಸುವುದು
- ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಯೋಚನೆ
- ಪರಿಹಾರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ
- ಫಲವನ್ನು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವುದು
- ಮರು ಆಲೋಚನೆ ಹಾಗೂ ಪರಿಹಾರದ ಮರು ವ್ಯಾಖ್ಯಾನ

ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರದ ತೋರಣಗಳು

- ಮಾನಸಿಕ ಸ್ಥಿತಿ:- ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಹಿಂದಿನ ವಿಫಲತೆಯ ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಸಕಾರಾತ್ಮಕ ಮಾನಸಿಕ ಸ್ಥಿತಿ ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ಪ್ರೇರಣೆ ಕೊರತೆ:- ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಪ್ರೇರಣೆ ಪ್ರಮುಖವಾದ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಸಾಮರ್ಥ್ಯ, ಕೌಶಲ್ಯವಿದ್ದರೂ ಪರಿಹಾರ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರದಲ್ಲಿ ಎರಡು ವಿಧಗಳು Two stages in Problem Solving

- ಗಣಿತಾತ್ಮಕ
- ನವ್ಯಾತ್ಮಕ

ದೋಷವನ್ನು ಅರಿಯಲು ಕಲಿಕಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಮಹತ್ವದ ಹಂತಗಳು

ಕಲಿಯುವವರು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಮೂರು ವಿಧದಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವವಾಗಿದೆ

- ಶಿಕ್ಷಕರ ಪಾತ್ರ:- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪ್ರಗತಿ ತಿಳಿಯಲು
- ಸಂಶೋಧಕರಿಗೆ:- ಯಾವ ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನವು ಸೂಕ್ತ ಎಂದು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು
- ಕಲಿಯುವವರಿಗೆ :- ದೋಷಗಳಿಂದ ಸುಧಾರಣೆಯಾಗಿ ಕಲಿಯುತ್ತಾನೆ

ಮಕ್ಕಳ ದೋಷಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವ ಹಂತಗಳು

- ಮಕ್ಕಳ ದೋಷ ಪತ್ತೆಹಚ್ಚುವುದು
- ದೋಷಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳುವುದು
- ದೋಷ ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ಪ್ರಾಕಲ್ಪನೆ ರೂಪಿಸುವುದು
- ದೋಷ ನಿವಾರಣ ಕ್ರಮ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದು

ಓದಿದ ದೌರ್ಬಲ್ಯವುಳ್ಳವರಿಗಾಗಿ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳು

- ವ್ಯದ್ಯಕೀಯ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯ ಮೂಲಕ ಹೈಪೋಗ್ಲಿಸೀಮಿಯವನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸಲು ಕ್ರಮ ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ದೃಷ್ಟಿಯ ಅಥವಾ ಶ್ರವಣ ದೋಷಗಳಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನೀಡಬೇಕು.
- ಅಪೌಷ್ಟಿಕತೆಯಿಂದ ಮತ್ತು ವಿಟಮಿನ್ ಕೊರತೆಯಿಂದ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಪೌಷ್ಟಿಕ ಆಹಾರ ಒದಗಿಸಬೇಕು.
- ಬಹು ಇಂದ್ರಿಯ ಪ್ರಚೋದನೆಯ ಮಾದರಿ
- ಪರಿಹಾರ ಬೋಧನೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಪದಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆಯ ಮೂಲಕ ವಿವಿಧ ಶಬ್ದಗಳನ್ನು ಪರಿಚಯಿಸುವುದು ಮತ್ತು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುವುದು.
- ಶಬ್ದಗಳ ವಿಭೇಂದ್ರೀಕರಣ ಮತ್ತು ಶಬ್ದ ಉಚ್ಚಾರಣೆಯಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ತರಬೇತಿ ನೀಡಬೇಕು
- ಪ್ರಾರಂಭಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮಗುವಿನ ಹೆಚ್ಚಿನ ಯಶಸ್ಸನ್ನು ನೀಡುವಂತಿರಬೇಕು.
- ತಕ್ಷಣದ ಪುಸ್ತಿಕರಣ ಮತ್ತು ಹಿಮ್ಮಾಹಿತಿ ದೊರೆಯಬೇಕು

ಬರವಣಿಗೆ ದೌರ್ಬಲ್ಯವಿರುವವರಿಗಾಗಿ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮ

- ದೃಷ್ಟಿ ಹಾಗೂ ಗತಿಶೀಲನ ಅಂಗಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಸಮನ್ವಯ ಎರ್ಪಡಿಸಲು ಸೂಕ್ತ ತರಬೇತಿ ನೀಡಬೇಕು.
- ಬರವಣಿಗೆ ಕೌಶಲ್ಯ ದೃಢೀಕರಿಸಲು ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮ
- ಕಾಪಿ ಬರವಣಿಗೆ, ಉಕ್ತ ಲೇಖನ, ಚಿತ್ರ ಪೂರೈಕೆಗೆ, ಚಿತ್ರ ರಚನೆ ಇಂತಹ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಮೂಲಕ ಬರವಣಿಗೆ ಸುಧಾರಿಸಬೇಕು.
- ಬರವಣಿಗೆ ಅಕ್ಷರ ಗಾತ್ರ, ಆಕಾರ, ಚಿತ್ರ, ಪೂರೈಕೆ, ವಿರಾಮ, ಚಿಹ್ನೆಗಳು ಇವುಗಳನ್ನು ಬಳಸುವ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಬೇಕು.

ಕಲಿಕಾ ದೌರ್ಬಲ್ಯ ಹೊಂದಿರುವ ಮಕ್ಕಳ ವರ್ತನಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಲು ಕ್ರಮಗಳು

- ಮಕ್ಕಳ ಅವಧಾನ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ, ಭಂಗಕಾರಕಗಳನ್ನು ನಿವಾರಿಸಿ.
- ಮಕ್ಕಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾದ ಕೆಲಸ ನೀಡಿ, ಸರಿಯಾದ ವರ್ತನೆ ಮುಷ್ಟಿಕರಿಸಿ.
- ತನ್ನ ಜವಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡು ಫಲಪ್ರದವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸಬೇಕು.
- ದಿನನಿತ್ಯದ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ ಮಾಡುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.
- ಸಾಮಾಜಿಕ ಕೌಶಲ್ಯಗಳು- ಸಹಕಾರ ಮತ್ತು ಚತುರತೆ ಗುಂಪು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳು ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಡಿ.
- ಶಾಲೆಯ ವಿವಿಧ ಸಹ ಪಠ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುವುದು.
- ಸಹಕಾರ, ಚಾತುರ್ಯ, ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ ನಿಯೋಜಿತ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುವುದು ಹೊಸ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಿಗೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು.
- ಯೋಗ ಮತ್ತು ಸಲಹೆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳ ಮೂಲಕ ಅವರ ವರ್ತನಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಬಹುದು.

ನೈದಾನಿಕ ಪರಿಕ್ಷೆ

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಯಾವ ನಿದಿಷ್ಟ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಕಲಿಕಾ ನ್ಯೂನತೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ಪರಿಕ್ಷೆ(ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಲು) ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಪರಿಕ್ಷೆಯಾಗಿದೆ. "ನೈದಾನಿಕ" ಎಂಬ ಪದ ವೈದ್ಯಕೀಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ಆಯ್ದುಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.

ಶಿಕ್ಷಕನಿಗೆ ಇದರ ಅವಶ್ಯಕತೆ

- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಯಾವ ಕಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದುಳಿದಿದ್ದಾನೆ ಎಂದು ತಿಳಿಯಲು
- ಕಲಿಕಾ ನ್ಯೂನತೆ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಲು
- ನ್ಯೂನತೆಗೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ಶಿಕ್ಷಣ, ಬೋಧನೆ ನೀಡಲು

ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು

- ನ್ಯೂನತೆಯನ್ನು ಪುರಾವೆಗಳ ಸಮೇತ ಪ್ರಾಯೋಗಿಕವಾಗಿ ಪತ್ತೆಹಚ್ಚಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.
- ಇದು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಲಿಕಾ ನ್ಯೂನತೆಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ.
- ಕಲಿಕೆಯು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ ಸಾಗಲು ಸಹಾಯಕಿಯಾಗಿದೆ.
- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ವರ್ತನಾ ಪದಗಳಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ.
- ವಿಷಯವನ್ನು ಪುನರ್‌ಸ್ಮರಣೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಕಾರಿಯಾಗಿದೆ.
- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಗ್ರಹಿಕೆಯನ್ನು ಪತ್ತೆ ಮಾಡಬಹುದಾಗಿದೆ.

ನೈದಾನಿಕ ಪರಿಕ್ಷೆಯನ್ನು ರಚಿಸುವಾಗ ಅನುಸರಿಸಬೇಕಾದ ಹಂತಗಳು

- ಕಲಿಕಾ ನ್ಯೂನತೆ ಗುರುತಿಸುವುದು
- ನೂನತೆ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ
- ವಿಷಯ ವಿಶ್ಲೇಷಣೆ
- ಕಲಿಕಾಶವನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು
- ಕಿರು ಪರಿಕ್ಷೆ ನಮೂನೆ ತಯಾರಿಸುವುದು
- ಪರಿಕ್ಷೆ

ಸಮನ್ವಯ ಶಿಕ್ಷಣ

- ವಿಶೇಷ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕೇಲವು ವಿಶೇಷ ಕ್ರಮಗಳು ಮತ್ತು ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ಪೂರಕ ಚಟುವಟಿಕೆ ಕೈಗೊಂಡು ಇತರ ಮಕ್ಕಳಂತೆ ಅವರಿಗೂ ಕಲಿಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುವ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿಯಾಗಿದೆ.
- ಒಂದು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಸಾಧಾರಣ ಮತ್ತು ಅಸಾಧಾರಣ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಿಡುವಂತಹ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಸಮನ್ವಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಎನ್ನುವರು.
- ತಾರತಮ್ಯ ಇಲ್ಲದೆ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕಾ ಫಲವನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದು.

- ಸಾಧಾರಣ ಮಕ್ಕಳು ಶೈಕ್ಷಣಿಕವಾಗಿ, ಪ್ರತಿಭಾವಂತರು ಶೃಜನಾಶೀಲರು, ವಿಕಲಚೇತನರು ಹಿಂದುಳಿದ ಮಕ್ಕಳು ಒಟ್ಟಾಗಿ ಏಕಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸಮನ್ವಯ ಗೊಳಿಸುತ್ತಾ ನೀಡುವಂತಹ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನೇ ಸಮನ್ವಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಎನ್ನುವರು
- ಸಮನ್ವಯ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿ ವಿವಿಧತೆಯಲ್ಲಿ ಏಕತೆ ಕಾಣುವುದು
- ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ವೈವಿಧ್ಯತೆಯನ್ನು ಆಚರಿಸುವುದಾಗಿದೆ.
- ಶಿಕ್ಷಣ ವಂಚಿತ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡುವುದಾಗಿದೆ

ಸಮನ್ವಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಮಾದರಿಗಳು

- ಚಾರಿತ್ರಿಕ ಮಾದರಿ (Charity model)
- ಬಯೋಮೆಟ್ರಿಕ್ (Biometric model)
- ಕಾರ್ಯತ್ಮಕ ಮಾದರಿ (functional model)
- ಮಾನವೀಯ (Humanistic model)

ಸಮನ್ವಯ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಪ್ರಮುಖ ಘಟನೆಗಳು

- ಸರ್ವರಿಗೂ ಶಿಕ್ಷಣ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ವರ್ಷ 1961
- ಸಮನ್ವಯ ಶಿಕ್ಷಣ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ವರ್ಷ 1970
- ವಿಶ್ವ ಅಂಗವಿಕಲರ ದಿನಾಚರಣೆಯನ್ನು ಆಚರಿಸುವಂತೆ ಶಿಫಾರಸ್ಸು ಮಾಡಿದ ಅಧೀವೇಶನ 1877
- ಅಂತರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಅಂಗವಿಕಲರ ವರ್ಷ 1981
- ವಿಶ್ವ ಸಮ್ಮೇಳನದಲ್ಲಿ ಅಂಗವಿಕಲತೆ ಇರುವ ಮಕ್ಕಳ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಅಗತ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ವರ್ಷ 1994
- ಏಷಿಯಾ ಫೆಸಿಫಿಕ್ ಅಂಗವಿಕಲರ ವರ್ಷ ಎಂದು ಘೋಷಿಸಲ್ಪಟ್ಟ 1993-2003
- ಅಂಗವಿಕಲರ ದಶಕಗಳ ವರ್ಷ ಎಂದು ಕರೆಯಲ್ಪಡುವ ವರ್ಷ 1983-1992
- ಮಕ್ಕಳ ದೂರವಾಹಿನಿ ನಿಶೇಧ ಕಾಯಿದೆ
- ಅನೈತಿಕ ವ್ಯವಹಾರ ನಿಗ್ರಹ ಕಾಯಿದೆ 1956
- ಮದ್ರಾಸ್ ಬಾಲ ದೋಷ ಕಾಯಿದೆ- 1826

ಅಧ್ಯಾಯ-6

ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಮತ್ತು ಹೊಂದಾಣಿಕೆ

ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರೋಗ್ಯ

ಅಧ್ಯಾಯ-1 | ಅಧ್ಯಾಯ-2 | ಅಧ್ಯಾಯ-3 | ಅಧ್ಯಾಯ-4 | ಅಧ್ಯಾಯ-5

ಅಧ್ಯಾಯ-6 | ಅಧ್ಯಾಯ-7 | ಅಧ್ಯಾಯ-8 | ಅಧ್ಯಾಯ-9 | Will add Soon

Psy Home | Content Tab

ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ "ಪ್ರಾನ್ಸ್ ಗಾಲ್ಡನ್" (1822-1911) ಹಾಗೂ 'ಸಿಗ್ಮಂಡ್ ಫ್ರಾಯ್ಡ್' ಕಾಲದ ನಂತರವೇ ಇಂದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ರೂಪಕ್ಕೆ ಬಂದಿತ್ತು .

ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಭಾಷೆಯ "ಪರ್ಸನಾ" persona ಎಂಬ ಪದದಿಂದ ಬಂದಿದೆ. ಇದರ ಅರ್ಥ ಮುಖವಾಡ ಎಂದು.

ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವು ಜೀವಿಯು ತನ್ನ ನರವಂಡಲದ ಮಾಧ್ಯಮದ ಮೂಲಕ ಪರಿಸರದೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಉದ್ದೇಶಿಸಿದಾಗ ತೋರುವ ಅನುಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನೋಳಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ -ವ್ಯಾಟ್ಸನ್

ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಎಂದರೆ" ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ವರ್ತನೆಯ ಒಟ್ಟು ಗುಣಮಟ್ಟ" - ವುಡ್ ವರ್ತ್

"ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ತನ್ನ ಪರಿಸರದೊಂದಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಅದ್ವಿತೀಯ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಮನೋ ದೈಹಿಕ ವ್ಯವಸ್ಥೆಗಳು ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಹೊಂದಿದಿರುವ ಗತಿಶೀಲ ಸಂಘಟನೆಯೇ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ"- ಆಲ್ಫ್ರೆಡ್ ಆಡ್ಲರ್ (ವ್ಯಾಪಕವಾದ ವಾಚ್ಯೆ)

ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಸ್ವರೂಪ:-

- ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಸ್ಥಿರವಾದುದಲ್ಲ, ಅತಿ ಗತಿ ಶೀಲವಾದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ.
- ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಅನುವಂಶೀಯತೆ ಮತ್ತು ಪರಿಸರಗಲ ಫಲವಾಗಿದೆ.
- ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹೊಂದಿರುವ ಜೀವನದ ಗುರಿಗಳ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ.
- ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಅದ್ವಿತೀಯ ಮತ್ತು ವಿಶಿಷ್ಟವಾಗಿದೆ.
- ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಕೇವಲ ಗುಣಕ್ಷಣಗಳ ಮೊತ್ತವಲ್ಲ. ವರ್ತನೆಗಳ ಸ್ವರೂಪ ಒಂದು ವಿಶಿಷ್ಟ ಸಂಘಟನದ.
- ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ತನ್ನದ ಆದ ರಚನೆಯನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು ದೈಹಿಕ, ಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕ, ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಹಾಗೂ ಚಲನಾತ್ಮಕ ಗುಣಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮತ್ತು ವಿಕಾಸದ ಮೇಲೆ ಕಲಿಕೆ ಮತ್ತು ಅನಿಭವಗಳು ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತದೆ.

ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ರಚನೆ

- ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿವಿಧ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು
- ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಸ್ಥಿರಗುಣ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು
- ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ವಿವಿಧ ಮತ್ತು ಸ್ಥಿರಗುಣಗಳ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು
- ವಿಕಾಸ ಮಾದರಿ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಸಿದ್ಧಾಂತಗಳು.

ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಧಗಳ ವರ್ಗೀಕರಣ

ಹಿಪೊಕ್ರಾಟಿಸ್ ಮತ್ತು ಗಲೆನೊರವರು ಮಾನವನ ದೇಹ ಳ ರೀತಿ ದೇಹದ್ರವ್ಯಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಅವು ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ರೀತಿಯ ದ್ರವ್ಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಇವುಗಳ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ೪ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲಿ ವಿಂಗಡಿಸಿದ್ದಾರೆ.

- ಸಾತ್ವಿಕ Sanguine:-ಇವರು ದೇಹದಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ದೇಹದ್ರವ್ಯವು ರಕ್ತವಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಇತರ ದ್ರವ್ಯಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಇವರು ಆಶಾವಾದಿಗಳಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು ಚುರುಕಾಗಿರುತ್ತಾರೆ ಆದರೆ ಬೇಗನೆ ಭಾವಾವೇಶಗಳಿಗೆ ಒಳಗಾಗುವುದಿಲ್ಲ.
- ವಿಷಣ್ಣ Melonchoic:- ಇವರ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ದೇಹದ್ರವ್ಯವು ಕೃಷ್ಣ Black bile ದ್ರವ್ಯ ವಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಇತರ ದ್ರವ್ಯಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಇವರ ಯಾವಾಗಲೂ ಒಂದು ರೀತಿಯ ಖಿನ್ನತೆ ಮತ್ತು ನಿರಾಸಕ್ತಿಯಿಂದ ಕೂಡಿರುತ್ತಾರೆ.
- ರಜೋಗುಣಿ Choleric:- ಇವರ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ದ್ರವ್ಯವು ಪೀತದ್ರವ್ಯ yellow bile ವಾಗಿದ್ದು, ಇದು ಇತರ ದ್ರವ್ಯಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ. ಇವರು ಬಹಳ ಬೇಗನೆ ಮತ್ತು ತೀಕ್ಷ್ಣಗಾಢ ಭಾವಾವೇಶಗಳಿಗೆ ಬಲಿಯಾಗಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಂದರೆ ಇವರು ತಮ್ಮ ಭಾವವೇಶಗಳ ಮೇಲೆ ಹಿಡಿತವನ್ನು ಹೋಂದಿರಲಾರರು.
- ತಾಮಸಿಕ Phlegmatic:- ಇವರ ದೇಹದಲ್ಲಿ ಕಫ(Phlegm)ವು ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿರುತ್ತದೆ, ಇವರು ಮಂದ ಮತಿಗಳು, ಭಾವಾವೇಶರಹಿತರೂ, ಜಡತೆಯಿಂದ ಕೂಡಿದವರು ಆಗಿತ್ತಾರೆ.

ಕೆಪ್ಲರ್‌ರವರ ಪ್ರಕಾರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಧಗಳು:-

- ಸ್ಥೂಲ ಹೇಟಿPyknic
- ಪುಷ್ಪದೇಹಿAthletic
- ಕೃಶ ದೇಹAsthmic
- ವಿರೂಪ ದೇಹDysplastic

ಶೆಲ್ಪನ್‌ರವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಧಗಳು

- ದುಂಡು ದೇಹ Endomorphic
- ಪ್ರಸಾಮಾನ್ಯ ದೇಹ Mesomorphic
- ಲಂಬ ದೇಹ Ectomorphic

ಸ್ಯಾಂಗ್‌ರವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಧಗಳು

- ತಾತ್ವಿಕ ಮೌಲ್ಯಪ್ರಿಯರು Theoretical
- ಆರ್ಥಿಕ ಮೌಲ್ಯಪ್ರಿಯರು Economic
- ಸೌಂದರ್ಯತ್ಮಕ ಮೌಲ್ಯಪ್ರಿಯರು Aesthetic

- ✚ ಸಾಮಾಜಿಕ ಮೌಲ್ಯಪ್ರಿಯರು Social
- ✚ ರಾಜಕೀಯ ಮೌಲ್ಯಪ್ರಿಯರು Political
- ✚ ಧಾರ್ಮಿಕ ಮೌಲ್ಯ ಪ್ರಿಯರು Religious .

ಕಾರ್ಲ್ ಯಂಗ್‌ರವರ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಧಗಳು

- ✚ ಅಂತರ್ಮುಖಿಗಳು introverts
- ✚ ಬಹಿರ್ಮುಖಿಗಳು Extroverts

ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಅಂಶಗಳು ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಅಂಶಗಳು

ಜೈವಿಕ

- ಅನುವಂಶೀಯತೆ ಮತ್ತು ಅನುವಂಶೀಯ ಅಂಶಗಳು:- ಪೋಷಕರ ಗುಣಾಣುಗಳ ಮೂಲಕ ಮಗುವಿಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸಲ್ಪಡುವ ಎಲ್ಲ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು
- ಬಾಹ್ಯ ಮೈಕಟ್ಟು:- ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಎತ್ತರ, ತೂಕ, ಶರೀರ ರಚನೆ, ಚರ್ಮ ಮುಂತಾದ ಬಾಹ್ಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು
- ರಾಸಾಯನಿಕ ಕ್ರಿಯೆಗಳು:- ನಿರ್ನಾಳ ಮತ್ತು ಎಂಡೋಕ್ರೈನೋ ಗ್ರಂಥಿಗಳು ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರುತ್ತದೆ. ಈ ಗ್ರಂಥಿಯ ಪಾರ್ಶ್ವಾಂಗಿಕ ಗುಣನುಗಳು ನೇರವಾಗಿ ರಕ್ತದೊಳಕ್ಕೆ ಸ್ರವಿಸುತ್ತದೆ. ಥೈರಾಯ್ಡ್, ಪಿಟ್ಯೂಟರಿ ಮತ್ತು ಅಡ್ರಿನಲ್ ಮುಂತಾದ ನಿರ್ನಾಳ ಗ್ರಂಥಿಗಳು ದೈಹಿಕ ರಾಸಾಯನಿಕ, ಸಂವೇದನೆಗಳ ಮಟ್ಟವನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತದೆ

ಪರಿಸರ

- ಕುಟುಂಬ
- ಸಾಮಾಜಿಕ

ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಮಾಪನ ಪರೀಕ್ಷೆ:- ಮಕ್ಕಳ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಸಮಗ್ರ ವೈಯಕ್ತಿಕ ವಿಕಾಸದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಪಡಿಸುವ ಮತ್ತು ತಿಳಿದು ಅತಿ ಮುಖ್ಯ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ತಿಳಿಪಡಿಸುವ ಮಕ್ಕಳ ವರ್ತನೆಗಳ ವಿನ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ಮಾರ್ಪಡಿಸಿ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಕಾಸಕ್ಕೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಲ್ಲದೆ ಸಮಾಜದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಪರೀಕ್ಷೆಯ ಉದ್ದೇಶಗಳು

- ✓ ಗ್ರಹಿಸುವುದು
- ✓ ಭವಿಷ್ಯಾಕರಿಸುವುದು.
- ✓ ಮಾರ್ಪಾಡು ಮಾಡುವುದು.

ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಪರೀಕ್ಷೆ

ವ್ಯಕ್ತಿನಿಷ್ಠ ಪರೀಕ್ಷೆ	ವ್ಯಕ್ತಿನಿಷ್ಠ ಪರೀಕ್ಷೆ	ಪ್ರಕ್ಷೇಪಣಾ ಪರೀಕ್ಷೆ
ವ್ಯಕ್ತಿ ನಿಷ್ಠ	ವ್ಯಕ್ತಿನಿಷ್ಠ	ಪ್ರಕ್ಷೇಪಣಾ
<ul style="list-style-type: none"> •ಆತ್ಮ ಚರಿತ್ರೆ •ಸಂದರ್ಶನ •ತಪಶಿಲು ಪಟ್ಟಿಗೆ •ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಧ್ಯಯನ 	<ul style="list-style-type: none"> •ಕೈಲಾ ವಿಂಗಡಣೆ ತಂತ್ರ •ವಿಕ್ಷಣೆ •ಸಾಂಧರ್ಬಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು •ದರ್ಜಾ ಮಾಪನ 	<ul style="list-style-type: none"> • ನಾಟಕ ತಂತ್ರ • ಧರ್ಮಾಟಕ • ಅಪ್ಪರಸರ್ವಪತ್ರ್ ಪರೀಕ್ಷೆ • ಪಾತ್ರ ಭಿನಯ • ಚಿತ್ರ ಬಿಡಿಸುವುದು. • ವ್ಯಾಕ್ಯಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವುದು • ರೋಲ್ ಪ್ಲೇಯ್ ಇಂಕ್ ಬ್ಲಾಕ್ ಪರೀಕ್ಷೆ

ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು:-

1. **ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ತಪಶಿಲು ಪಟ್ಟಿಗೆ :-** ಇವು ಸ್ವಯಂ ದರ್ಜೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಗಳಾಗಿದ್ದು ಕೇವಲ ಬಾಹ್ಯ ವರ್ತನೆಗಳನ್ನು ಮಾತ್ರವಲ್ಲದೆ ಅಂತರಾವಲೋಕನದಿಂದ ತಿಳಿಯುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ತನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ಹೊಂದಿರುವ ಭಾವನೆಗಳು, ಇತರರ ಬಗ್ಗೆ ತನ್ನ ಪರಿಸರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೊಂದಿರುವ ಭಾವನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿರುತ್ತದೆ.

- ಇವು ಸ್ವಯಂ ದರ್ಜೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಪ್ರಶ್ನಾವಳಿಯಾಗಿದೆ.
- ಬಾಹ್ಯ ಮತ್ತು ಅಂತರಾವಲೋಕನ ಹೊಂದಿದ ಭಾವನೆ
- ಇತರರು ತನ್ನ ಪರಿಸರದ ಬಗ್ಗೆ ಹೊಂದಿದ ಭಾವನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ.
- ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಪಟ್ಟಿ ಪ್ರಶ್ನೆಗಳು ಹೌದು/ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಸುತ್ತದೆ. ನೀವು ನಾಚಿಕೆ ಸ್ವಭಾವದವರೇ? ನೀವು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸ ಬಗ್ಗೆ ಪಶ್ಚಾತ್ತಾಪ ಪಡುವಿರಾ? ಇತ್ಯಾದಿ ಮಿನ್ನೆಸೋಟಾ ಮಲ್ಟಿಪ್ಲಿಕ್ಸ್ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ತಪಶಿಲುಪಟ್ಟಿ, ಐಸೆಂಕ್ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಪಟಿಲಿ ಪಟ್ಟಿ ಇವು ಇತರ ಜನಪ್ರಿಯ ತಪಶಿಲು ಪಟ್ಟಿಗಳಾಗಿವೆ

ತಪಶಿಲು ಪಟ್ಟಿಯ ಇತಿ ಮಿತಿಗಳು

- ✚ ಒಬ್ಬನು ತಾನು ಉತ್ತಮ ಸಮೂಹೋದ್ದೇಶ ವ್ಯಕ್ತಿ ಎಂದು ತೋರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸುಳ್ಳು ಉತ್ತರಗಳನ್ನು ನೀಡಬಹುದು.
 - ✚ ಒಬ್ಬನು ಆತ್ಮತೃಪ್ತಿಯ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕನಾಗಿರಬಹುದು . ಆದರೆ ತನ್ನ ಬಗ್ಗೆ ವಸ್ತುನಿಷ್ಠವಾಗಿ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾದ ಒಳನೋಟ ಇಲ್ಲದಿರಬಹುದು.
 - ✚ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳು ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಆಗಾಗ್ಗೆ ಪದೇ ಪದೇ ಕೆಲವು ವೇಳೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಒಂದೇ ಅರ್ಥ ಕೊಡದಿರಬಹುದು ಇದರಿಂದಾಗಿ ತಪಶಿಲು ಪಟ್ಟಿಗಳ ಸಮಂಜಸತೆ ಸೀಮಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
2. **ಮಿನ್ನೆ ಸೋಟಿ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ತಪಶಿಲು ಪಟ್ಟಿಗೆ**
 - 1943ರಲ್ಲಿ ಪ್ರಚಲಿಸಿತು. ಈ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಪರೀಕ್ಷೆಯಲ್ಲಿ 550 ಪರೀಕ್ಷಾಂಶಗಳಿವೆ.
 - ಅವುಗಳಿಗೆ ಹೌದು ಅಥವಾ ಇಲ್ಲ ಅಥವಾ ಹೆಳಲಾರೆ ಎಂಬ ಉತ್ತರಗಳನ್ನೊದ್ದು ಆ ಹೇಳಿಕೆಗೆ ಮುಂದೆ ಬರೆಯಬೇಕು.
 - ಇದರಲ್ಲಿರುವ 10 ಅಂಶಗಳು
 - ಹೈಮೋ ಕಾಂಡಿಯಾಸಿಸ್, ಏಷ್ಲೆಕ್, ಹಿಸ್ಟೀರಿಯಾ, ಸೈಕೋಪಾತ್ಸ್, ಪುರುಷತ್ವ-ಸ್ತ್ರೀತ್ವ, ಪ್ಯಾರಾನೋಯಿಯಾ, ಸೈಕೋನಿಯಾ, ಸ್ಟೀಜೋಪ್ರಿಯಾ, ಹೈಮೋಮೆನಿಯಾ, ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಂತರ್ಮುಖಿತೆ.

ಮಿತಿಗಳು

- ಸುಳ್ಳು ಉತ್ತರ ನೀಡಬಹುದು
- ಒಳನೋಟ ಇಲ್ಲದಿರುವುದು

3. ದರ್ಜಾ ಮಾಪನ

ಕೆಲವು ಲಕ್ಷಣ ಅಥವಾ ಮನೋಭಾವಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ಮಾಡಿದ ವಿಚ್ಛೇದನೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ಅಭಿಪ್ರಾಯಗಳನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಪಡಿಸಲು ಬಳಸುವ ಸಾಧನ ದರ್ಜಾ ಮಾಪನ.

ಪ್ರಯೋಜನಗಳು

- ತಪಶಿಲು ಪಟ್ಟಿಗಳಿಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ವಸ್ತುನಿಷ್ಠ
- ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಲಕ್ಷಣಗಳ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾತ್ಮಕ ತೀರ್ಮಾನ ಸಾಧ್ಯ
- ಇಬ್ಬರು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವಗಳ ಗುಣಲಕ್ಷಣ ಹೊಲಿಕೆ ಮಾಡಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ.

ಮಿತಿಗಳು

- ಪೂರ್ವಾನುಗ್ರಹ ಅಥವಾ ಪಕ್ಷಪಾತ
- ಪ್ರಭಾವಳಿ ಪರಿಣಾಮ
- ಔದಾರ್ಯ ಮತ್ತು ನಿಷ್ಠುರತೆ ಇಂದ ತಪ್ಪುಗಳಾಗಬಹುದು.

4. ಪ್ರಕ್ಷೇಪಣಾ ತಂತ್ರ Projective Techniques

ಸಮೀಕರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದರ ಮೂಲಕ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ಬಹಿರಂಗಪಡಿಸುವ ತಂತ್ರವನ್ನು ಪ್ರಕ್ಷೇಪಣಾ ತಂತ್ರ ಎನ್ನುವರು.

ಪ್ರಕ್ಷೇಪಣಾ ತಂತ್ರಗಳು

- ಪದ ಸಂಯೋಜನೆ 1910 ರಲ್ಲಿ ಕೇಂಟ್ ಮತ್ತು ರೂಸನಾಪ್ ಬಳಸಿದರು
- ವ್ಯಾಕ್ಯ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವುದು
- ಅಂತರಿಕ ಮನೋಭಾವನೆ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಲು ಬಳಸುವರು.

ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಮಾಪನಕ್ಕಾಗಿ ಬಳಸುವ ಕೆಲವು ಮುಖ್ಯ ಪ್ರಕ್ಷೇಪಣಾ ತಂತ್ರಗಳು ಈ ಕೆಳಗೆ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

- ಪದ ಸಂಯೋಜನೆ ಪರೀಕ್ಷೆ
- ವ್ಯಾಕ್ಯ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವ ಪರೀಕ್ಷೆ
- ರೋಷಾಕ್ ಮುಸಿ ಗುರುತು ಪರೀಕ್ಷೆ
- ಧರ್ಮಾಟಕ ಅಪ್ಪರಸರ್ವಪತ್ರ್ ಪರೀಕ್ಷೆ

ರೋಷಾಕ್ ಮುಸಿಗುರುತು

- 1921ರಲ್ಲಿ ಸ್ವಿಸ್ ದೇಶದ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನಿ ಹರ್ಮನ್ ರೋಶಾಕ್ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪಡಿಸಿದರು.
- 25*17 ಅಳತೆಯ ಕಾರ್ಡ್ ಪರಿಕ್ರಾಫಿಗ್ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ಪ್ರಮಾಣೀಕೃತ ಒಂದು ಅನುಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ತನಗೆ ಇಷ್ಟ ಬಂದ ಹಾಗೆ ಕಾರ್ಡ್ ತಿರಿಸಿ ಓದಬಹುದು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬಹುದು
- ಈ ಪರೀಕ್ಷೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಆಳ ಹೊಳಹೊಕ್ಕು ತಿಳಿಯಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ.

ಥೇಮಾಟಿಕ್ ಅಪ್ಪರ್ಸೆಷನ್ ಪರೀಕ್ಷೆ

- 1935ರಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗನ್ ಮತ್ತು ಮರ್ಫ ರೂಪಿಸಿದರು.

ಮಗುವಿನ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ವಿಶದದಲ್ಲಿ ಪ್ರಭಾವಕಾರಿಗಳು

- o ಪಠ್ಯಕ್ರಮ
- o ಶಿಕ್ಷಕರು
- o ಸಂಗಾತಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಹಪಾಠಿಗಳು

ಪದ ಸಂಯೋಜನೆ ಪರೀಕ್ಷೆ

- ಹಲವು ಪದಗಳ ಪಟ್ಟಿ ಇರುತ್ತದೆ.
- ಒಂದಾದ ನಂತರ ಒಂದರಂತೆ ಈ ಪದಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶಿಸಲಾಗುವುದು. ಒಂದು ಪದ ನೋಡಿದ ತಕ್ಷಣ ಅವನ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬರುವ ಮೊದಲು ಸಂಬಂಧಿತ ಪದವನ್ನು ಹೇಳಬೇಕೆಂದು ನಿರೀಕ್ಷಿಸಲಾಗುವುದು.
- 1910 ಕೆಂಟ್ ಮತ್ತು ರೋಸೆನಾಝ್ ರವರು ಇಂತಹ ಪರೀಕ್ಷೆ ಬರೆದರು.
- ಅದೇ ವರ್ಷ ಕಾರ್ಲ್ ಯಂಗ್ ಸಂಯೋಜನಾ ವಿಧಾನವನ್ನು ಪ್ರಕಟಿಸಿದರು.

ವಾಕ್ಯ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವ ಪರೀಕ್ಷೆ

- ಒಬ್ಬನ ಆಂತರಿಕ ಒಳನೋಟ, ಮನೋಭಾವ, ಒಲವಿಲ್ಲದ ಆಂಗುಳಿ ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚಲು ಉಪಯುಕ್ತವಾಗಿದೆ.
- ವಾಕ್ಯ ಪೂರ್ಣಗೊಳಿಸುವ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳಿರುತ್ತವೆ.
- ನಮ್ಮ ತಂದೆ _____
- ಅತ್ಯಂತ ಸುಖದಾಯಕ ಸಮಯ _____
- ನನ್ನನ್ನು ಕೆರಳಿಸುವುದು ಯಾವುದೆಂದರೆ _____

ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ Personality and Adjustment

ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಎಂದರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳು ಮತ್ತು ಅನಿವಾರ್ಯತೆಗಳ ನಡುವೆ ಸಮಾಧಾನಕರ ಸಂಬಂಧವನ್ನುಂಟು ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಮತ್ತೊಂದು ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿಕೊಂಡು ಸನ್ನಿವೇಶಗಳ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವಾಗಿದೆ.

ಸಮಾಯೋಜನೆ ಎಂದರೆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಆತನ ಪರಿಸರದ ಮಧ್ಯೆ ಸಾಮರಸ್ಯ ಇರುವುದು ಎಂದರ್ಥ

ಉತ್ತಮ ಸಮಾಯೋಜನೆಯ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಲಕ್ಷಣಗಳು

- * ಹೊಂದಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲ ಮತ್ತು ಸ್ನೇಹ ಪರತೆಯಿಂದ ಇರಬಲ್ಲ
- * ಪ್ರಸನ್ನ ಮತ್ತು ಉತ್ಸಾಹದಿಂದ ಇರುವರು
- * ಆಶಾಭಂಗ ಸಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲ
- * ಆರೋಗ್ಯ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳಬಲ್ಲ
- * ಆಶಾವಾದಿ ದೃಷ್ಟಿ ಸಾಮಾನ್ಯ ಧನಾತ್ಮಕ ದೃಷ್ಟಿ
- * ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಬಿಡಿಸಲು ಯತ್ನಿಸುವುದು ಮತ್ತು ಗುರಿ ಸಾಧಿಸುವುದು.
- * ಜೀವನದ ಬಗ್ಗೆ ಆಶಾವಾದದ ದೃಷ್ಟಿ ಹೊಂದಿರುವನು.
- * ವೈಯಕ್ತಿಕ ಯೋಗ್ಯತೆಯ ಅರಿವಿದ್ದು, ಸಾಮಾನ್ಯ ಧನಾತ್ಮಕ ಸ್ವ ಪರಿಕಲ್ಪನೆ ಇರುವುದು.
- * ವಿವೇಕಿಯು ಮನೋಭಾವನೆ ಹೊಂದಿದ್ದು ಆರೋಗ್ಯ ಕಾಪಾಡಿಕೊಳ್ಳುವನು ಮತ್ತು ಒಳ್ಳೆಯ ಆರೋಗ್ಯದ ಅಭ್ಯಾಸಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುವನು.

ಉತ್ತಮ ಸಮಾಯೋಜನೆಯ ನಾಲ್ಕು ಪ್ರಮುಖ ಆಂಶಗಳು

- * ದೈಹಿಕ ಆರೋಗ್ಯ
- * ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ
- * ಕಾರ್ಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ
- * ಸಾಮಾಜಿಕ ಒಪ್ಪಿಗೆ

ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರ Mental Hygiene

ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯಶಾಸ್ತ್ರವು ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯವನ್ನು ಪಡೆಯುವಂತಹ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ಅಸ್ವಸ್ಥತೆಯನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟುವಂತಹ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಚರ್ಚಿಸುವಂಥ ವಿಜ್ಞಾನದ ಒಂದು ಶಾಖೆಯಾಗಿದೆ. ಇದು ಮಾನಸಿಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಜ್ಞಾನವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜೀವನ ಪರ್ಯಂತ ಕಡಿಮೆ ಬರುವಂತಹುದಾಗಿದೆ.

ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಗುರಿಗಳು

- * ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳ ಬೆಳವಣಿಗೆ :- ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರದ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಅವನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಪರಿಪೂರ್ಣ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬೆಳವಣಿಗೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡುವುದು. ಎಲ್ಲಾ ವರ್ತನಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
- * ಸಂತೋಷ ಪಡೆಯಲು :- ರಾಷ್ಟ್ರದ ಸಾಮಾಜಿಕ ಆರ್ಥಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿಯ ಹಿನ್ನೆಲೆಯಲ್ಲಿ ಜೀವನದ ಬಗ್ಗೆ ಧನಾತ್ಮಕ ಮನೋಧೋರಣೆ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ಮಾನೋಪಾಯಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸಲು ಮೂಲಕ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮಾನಸಿಕ ಸಮತೋಲನವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ನೇರವಾಗುವುದು. ಇದರಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಆರೋಗ್ಯಕರವಾದ ಹಾಗೂ ಸಂತೋಷಕರವಾದ ಜೀವನ ಸಾಗಿಸಲು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ.
- * ಸಮಗ್ರ ವಿಕಾಸ :- ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲಿನ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಾತಾವರಣಕ್ಕೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಗತ್ಯವಾದ ದೈಹಿಕ, ಮಾನಸಿಕ ಹಾಗೂ ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿಕಾಸಗಳ ಮೂಲಕ ಸಮಗ್ರ ವಿಕಾಸವನ್ನು ಸಾಧಿಸಲು ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಶಾಸ್ತ್ರ ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ.
- * ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಆಸ್ತಿತ್ವ :- ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತಾನು ಬಾಳುವ ಸಮಾಜದೊಡನೆ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ.

'ವ್ಯಕ್ತಿಯು ತನ್ನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಎದುರಿಸುವಂತಹ ಪರಿಸರದ ವಿವಿಧ ಒತ್ತಡಗಳಿಗೆ ತೃಪ್ತಿದಾಯಕವಾಗಿ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಎನ್ನುವರು.

ಅಪಸಾಮಾಯೋಜನೆ Maladjustment

ಅಪಸಮಾಯೋಜನೆ ಎಂದರೆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಆತ್ಮ ಪರಿಸರಗಳ ನಡುವೆ ಸಾಮರಸ್ಯವಿಲ್ಲದಿರುವುದು ಎಂದರ್ಥ

ಅಪಸಾಮಾಯೋಜನೆಯ ಚಿಹ್ನೆಗಳು

- * ದೈಹಿಕ ಚಿಹ್ನೆ
- * ವರ್ತನಾ ವಿಚಲನೆಗಳು
- * ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಚಿಹ್ನೆಗಳು
- * ಅನುವಂಶಿಯತೆ ಮತ್ತು ಜನನಸೂರ್ವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು
- * ಬುದ್ಧಿ ಬ್ರಹ್ಮಣೆ ಗರ್ಭಿಣಿ ಸ್ತ್ರೀಗೆ ಅನಾನುಕೂಲ ಪರಿಸರ
- * ದೈಹಿಕ ಕಾರಣಗಳು
- * ಅಸಮರ್ಪಕವಲ್ಲದ ಕೌಟಂಬಿಕ ಅಥವಾ ಮನೆಯ ವಾತಾವರಣವ
- * ನೆರೆಹೊರೆಯ ಸಮುದಾಯ ಮತ್ತು ಸಂಗಾತಿಗಳ ಸಹ ಮಗುವಿನಲ್ಲಿ ಅಪಸಮಾಯೋಜನೆ
- ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳು**
- * ಪ್ರೀತಿ, ಸುರಕ್ಷತೆ, ಸ್ವಂತಿಕೆ, ಆಟ ಇವು ಬಹಳಮುಖ್ಯ
- * ಕೌಟಂಬಿಕ ಪರಿಸರ
- * ನೆರೆಹೊರೆ

ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ

ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಎಂದರೆ ಮನಸ್ಸು ಮತ್ತು ದೇಹ ಎರಡೂ ಸ್ಥಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವುದು.

ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯವಂತರ ಲಕ್ಷಣಗಳು

- * ಚುರುಕಾಗಿದ್ದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮತ್ತು ತರಗತಿ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಉತ್ಸಾಹ ಮತ್ತು ಆಸಕ್ತಿ ಬೆಳೆಸಿ, ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ

- ದಯೆ ಅನುಕಂಪ, ನಿಷ್ಕಪಟ ಭಾವನೆ, ಮತ್ತು ನಿಷ್ಕಪಟತನದಿಂದ ವರ್ತಿಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ
- ಸಂತೋಷಕರ, ಏಕರೂಪದ ವರ್ತನೆ.
- ಹಾಸ್ಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಮತ್ತು
- ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಆತ್ಮ ಮತ್ತು ವ್ಯತಿ ಗೌರವ
- ಒಟ್ಟಾಗಿ ಸೇರಿ ಕೇಲಸ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಮನೋಭಾವ
- ಒಳ್ಳೆ ಕೇಲಸಕ್ಕೆ ಮೆಚ್ಚುವುದು.
- ಹಾಸ್ಯ ಪ್ರವೃತ್ತಿ ಪ್ರಸನ್ನ ಮನೋಭಾವ
- ಉತ್ತಮ ದೈಹಿಕ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಆಸಕ್ತಿಗಳು
- ಸೇರಿ ಕೇಲಸ ಮಾಡುವ, ಸಹಕರಿಸುವ, ಹಂಚಿಕೊಳ್ಳುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ
- ಆತ್ಮಗೌರವ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಗೌರವ

ಸಮಾಯೋಜನೆಗೆ ಅಡೆತಡೆಗಳು

ವ್ಯಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಪರಿಸರ ನಡುವಿನ ಸಾಮರಸ್ಯದ ರಕ್ಷಣೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ತೊಡಕುಗಳು

'ಅಭಿಪ್ರೇರಿತ ವರ್ತನೆಯ ತ್ಯಾಜ್ಯ ಅಡ್ಡಿಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಸ್ಥಿತಿಯೇ ಆಶಾಭಂಗ'-ಕೆರೋಲ್

'ಅಗತ್ಯತೆಗಳ ಪೂರೈಕೆಗೆ ಇರುವ ಅಡ್ಡಿಯಿಂದ ಉಂಟಾಗುವ ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟು ಆಶಾಭಂಗ'-ಗುಡ್

'ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿರುವ ಆಂತರಿಕ ಅಥವಾ ಬಾಹ್ಯ ಅಡಚಣೆಗಳಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅಗತ್ಯತೆಗಳ ಪೂರೈಕೆಯಲ್ಲಿ ಉಂಟಾಗುವ ಸೋಲೇ ಆಶಾಭಂಗ' -ಬಾರ್ನ್ ಮತ್ತು ಲೆಹ್ಮರ್

ಅಡೆತಡೆಯಲ್ಲಿ ಅತ್ಯಂತ ಮುಖ್ಯವಾದವುಗಳು

೧. **ಆಶಾಭಂಗ:-** ಹೀಗೆಂದರೆ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಪೂರೈಕೆಗೆ ಅಡ್ಡಿ ಅಥವಾ ತಡೆಯುಂಟಾಗುತ್ತದೆ ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಕಂಡು ಬರುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅವಶ್ಯಕತೆ, ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳು ಮತ್ತು ಇಚ್ಛೆಗಳು ಹಾಗೂ ಸಹಜ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ಸ್ವಯಂ ಶಿಸ್ತುಗಳ ನಡುವೆ ಅಂತರ ಹೆಚ್ಚಾಗಿದಾಗ ಆಶಾಭಂಗವಾಗುತ್ತದೆ.
೨. **ಘರ್ಷಣೆಗಳು :-** ಇವು ದ್ವಂದ್ವಗಳಾಗಿದ್ದು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಭಿನ್ನ ರೀತಿಯ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವ ಎರಡು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾದಾಗ ನಿರ್ಧಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಕಠಿಣತೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ಆಂತರಿಕ ತಮುಲ ಅಥವಾ ದ್ವಂದ್ವ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳಾಗಿರುತ್ತದೆ.
೩. **ಒತ್ತಡ :-** ವ್ಯಕ್ತಿ ಅತಿ ಅತಿ ಮಹತ್ವದ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಗೆ ಬೆದರಿಕೆ ಒಡ್ಡುವಂತಹ ಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಒತ್ತಡ ಎನ್ನಬಹುದು
 ೪. ಅನುವಂಶಿಯ ಅಂಶಗಳು
 ೫. ದೈಹಿಕ ಅಂಶಗಳು
 ೬. ಅವಶ್ಯಕತೆ
 ೭. ಉದ್ದೇಗ
 ೮. ಬಡತನ
 ೯. ಭಗ್ನ ಕುಟುಂಬಗಳು
 ೧೦. ಪೋಷಕರ ಮನೋಧೋರಣೆಗಳು
 ೧೧. ಸಾಮಾಜಿಕ ಸ್ಥಿತಿಗತಿ
 ೧೨. ಶಾಲಾ ಸನ್ನಿವೇಶ

ಮಾನಸಿಕ ಘರ್ಷಣೆ Menta Conflicts

ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಭಿನ್ನ ರೀತಿಯ ಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ನಿರೀಕ್ಷಿಸುವ ಎರಡು ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗುರಿಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾದಾಗ ನಿರ್ಧಾರ ಕೈಗೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ಕಠಿಣತೆಯನ್ನು ಎದುರಿಸಿ ಮಾನಸಿಕ ಘರ್ಷಣೆ ಅಥವಾ ದ್ವಂದ್ವಕ್ಕೊಳಗಾಗುತ್ತಾನೆ. ಇಂತಹ ಘರ್ಷಣೆಗಳು ಸರಳವಾಗಿರಬಹುದು ಅಥವಾ ಸಂಕೀರ್ಣವಾಗಿರಬಹುದು. ವ್ಯಕ್ತಿ ಎರಡು ಪರ್ಯಾಯಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಆಯಕೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದು, ಮತ್ತೊಂದನ್ನು ಕೈಬಿಡಬೇಕಾಗುವುದು. ಇಂತಹ ಅನೇಕ ದ್ವಂದ್ವದ ಸನ್ನಿವೇಶಗಳು ನಮಗೆ ಎದುರಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾನಸಿಕ ಘರ್ಷಣೆಗಳನ್ನು ದ್ವಂದ್ವಗಳು ಅಥವಾ ಉಭಯ ಸಂಕಟವೆಂತಲೂ ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ. ಮಾನಸಿಕ ಘರ್ಷಣೆಗಳಿದ್ದಲ್ಲಿ ಅದು ಮಾನಸಿಕ ತೊಂದರೆಯುಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ.

- 1) ಅಗಮ-ಅಗಮ ಘರ್ಷಣೆ(ಧನ-ಧನ ಘರ್ಷಣೆ)
- 2) ಅಗಮ-ಅಪಗಮ ಘರ್ಷಣೆ (ಧನ-ಋಣ ಘರ್ಷಣೆ)
- 3) ಅಪಗಮ- ಅಪಗಮ ಘರ್ಷಣೆ(ಋಣ-ಋಣ ಘರ್ಷಣೆ)
- 1) ಎರಡು ಸಮಾನ ಅರ್ಥವ್ಯಯ ಗುರಿಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಒಂದನ್ನು ಆಯಕೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದು. ಎರಡು ಗುರಿಗಳ ಕಡೆ ವ್ಯಕ್ತಿ ಸಮಾನ ಅರ್ಥವ್ಯಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತಾನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಎರಡೂ ಧನಾತ್ಮಕ ಗುರಿಗಳಾಗಿರುವುದರಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಒಂದನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ ಘರ್ಷಣೆಗೊಳಗಾಗುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಈ ಬಗೆಯ ಘರ್ಷಣೆಗಳು ಧೀರ್ಘಕಾಲ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇವು ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ದ್ವಂದ್ವಗಳಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- 2) ಒಂದೇ ಗುರಿಯ ಬಗ್ಗೆ ತೃಪ್ತಿದಾಯಕ ಹಾಗೂ ಅತೃಪ್ತಿದಾಯಕ ಭಾವನೆಗಳು ಉಂಟಾದಾಗ ಅದು ದ್ವಂದ್ವ ದೋರಣೆಯನ್ನು ಉಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿ

ಒಂದು ಗುರಿಯ ಕಡೆಗೆ ಅಕರ್ಷಿತನಾಗಿರುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಆದು ಋಣಾತ್ಮಕವೂ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುವುದು. ಅದು ಅವನಲ್ಲಿ ಮಾನಸಿಕ ಘರ್ಷಣೆಯನ್ನುಂಟುಮಾಡುತ್ತದೆ.

3) ಆಯ್ಕೆಗೊಳಪಡುವ ಎರಡು ವಿಷಗಳೂ ಸಹ ಅತೃಪ್ತಿದಾಯಕವಾಗಿದ್ದರೂ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದನ್ನು ಆಯಕೆ ಮಾಡಬೇಕಾದ ಒತ್ತಡವಿರುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಸನ್ನಿವೇಶ ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಅಪಗಮ-ಅಪಗಮ ಮಾನಸಿಕ ಘರ್ಷಣೆಯನ್ನು ಉಂಟು ಮಾಡುತ್ತದೆ.

ರಕ್ಷಣಾ ತಂತ್ರಗಳು Defence Meeahnism

ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಿಂದ ಪಾರಾಗಲು ಬಯಸುವ, ಉದ್ದೇಗಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವ ಉಪಾಯವಾಗಿದೆ.

'ವ್ಯಕ್ತಿಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಅಭಿಪ್ರೇರಿತಗಳನ್ನು ತೃಪ್ತಿ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು. ತನ್ನ ಆಂತರಿಕ ಬಿಕ್ಕಟ್ಟನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಲು ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಅಭ್ಯಾಸಗಳ ರಕ್ಷಣಾ ತಂತ್ರಗಳು' - ಎಚ್.ಡಬ್ಲ್ಯೂ. ಬರ್ನಾರ್ಡ್

ಪರಿಹಾರ ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಅಥವಾ ಸಾಧನೆಯ ಕೊರತೆ ಇರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಕೊರತೆ ಇಲ್ಲದಿರುವ ಮತ್ತೊಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಬಹುದು

ರಕ್ಷಣಾ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಪ್ರಮುಖವಾಗಿ 3 ವಿಧಗಳಾಗಿ ವಿಂಗಡಿಸಲಾಗಿದೆ.

1. ಆಕ್ರಮಣ ತತ್ವಾಧಾರಿತ ರಕ್ಷಣಾ ತಂತ್ರಗಳು
2. ಪಲಾಯನ ತತ್ವಾಧಾರಿತ ರಕ್ಷಣಾ ತಂತ್ರಗಳು
3. ಒಪ್ಪಂದ ತತ್ವಾಧಾರಿತ ರಕ್ಷಣಾ ತಂತ್ರಗಳು

ಒಂದಾಣಿಕೆಯ ಅಕ್ಷಣಗಳು:-

- ಆತ್ಮಭಿಮಾನವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅಥವಾ ತೊಂದರೆಗಳಿಂದ ರಕ್ಷಿಸಲು ಬಳಸುವರು. ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಣಾ ತಂತ್ರಗಳು ಉದ್ದೇಗ ಮತ್ತು ಆಶಾಭಂಗದಿಂದ ರಕ್ಷಿಸುತ್ತದೆ.
- ಅವರ ಭಯ ತೊಂದರೆಗಳು ರಕ್ಷಣಾ ಬಳಕೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.
- ಸಮತೋಲನ ಕಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ನಮ್ಮ ವರ್ತನೆಯ ನಯಜವಾದ ಕಾರಣವನ್ನು ಮರಮಾಚುತ್ತೇವೆ ಅಥವಾ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುವುದಿಲ್ಲ.
- ರಕ್ಷಣಾ ತಂತ್ರ ಧನಾತ್ಮಕ ಮತ್ತು ಋಣಾತ್ಮಕ ಅಕ್ಷಣವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

1. ಆಕ್ರಮಣ ತತ್ವಾಧಾರಿತ ರಕ್ಷಣಾ ತಂತ್ರಗಳು Aggressive Mechanism

ಆಕ್ರಮಣ ತಂತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅಡಚಣೆಯನ್ನಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಅಡಚಣೆಗೆ ಪ್ರತಿಯಾಗಿ ಬೆರೊಂದು ವಸ್ತು ಅಥವಾ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಆಕ್ರಮಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.

- ♦ **ಬಲಿಪಶುವಾಗುವಿಕೆ ಅಥವಾ ಸ್ಥಾನ ಬದಲಿಸುವಿಕೆ Displacemnt**
 - ಉದಾ:- ಮುಖ್ಯೋಪಾಧ್ಯಾಯರಿಂದ ಬೈಸಿಕೊಂಡ ಶಿಕ್ಷಕ ತರಗತಿಯ ಮುಗ್ಧ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಮೇಲೆ ರೇಗುತ್ತಾನೆ.
- ♦ **ಆತ್ಮನಿಂದನೆ Self Blame**
 - ತನ್ನ ಸಿಟ್ಟನ್ನು ಇತರರಮೇಲೆ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗದೆ, ಕೋಪವನ್ನು ತನ್ನೆಡೆಗೆ ತಿರುಗಿಸಿಕೊಂಡು ತನ್ನ ಆತ್ಮನಿಂದನೆನ್ನು ಹಣೆಬರಹ ಇಷ್ಟ ನನ್ನ ಅದೃಷ್ಟ ಇಷ್ಟ ಇದಕ್ಕೆ ಉದಾಹರಣೆಯಾಗಿದೆ.
- ♦ **ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ತೆಲುತ್ತಿರುವಕೋಪ Free Floating Anger**
 - ವ್ಯಕ್ತಿ ಕೈಗೊಂಡ ಕಾರ್ಯ ಯಶಸ್ವಿಯಾಗದಿದ್ದಾಗ ಎದುರಿಗೆ ಕಂಡವರ ಮೇಲೆ ರೇಗಾಡುವುದು ಇಲ್ಲವೇ ಬೈಯುವುದು. ಹಿರಿಯರು, ಕಿರಿಯರು ಎನ್ನದೇ ಇದ್ದು ವ್ಯಕ್ತವಾಗುತ್ತದೆ. ತಡೆ ಅಮೂರ್ತ ಸ್ವರೂಪದಿದ್ದಾಗ ಅಥವಾ ತಡೆಯ ಸ್ವರೂಪ ಅರ್ಥವಾಗದಿದ್ದಾಗ ಈ ತಂತ್ರವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಿ ಬಳಸುತ್ತಾನೆ.

2. ಪಲಾಯನ ತತ್ವಾಧಾರಿತ ರಕ್ಷಣಾ ತಂತ್ರಗಳು Escape Mechanism

ಎದುರಿಸಲಾಗದೆ ಪಲಾಯನಮಾಡುವ ಮತ್ತು ಸನ್ನಿವೇಶದಿಂದ ಹಿಂದೆ ಸರಿಯುವ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.

- ♦ **ಧಮನ ಅಡಗಿಸುವಿಕೆ Repression :-** ಮನನಿನಲ್ಲಿ ಅದುಮಿಡುವುದು ಅಥವಾ ಕೈಬಿಡುವುದು.
- ♦ ಹಿಮ್ಮರುಳುವಿಕೆ ಅಥವಾ ಪ್ರತಿಗಮನ Regression
- ♦ ಹಗಲುಗನನು ಕಾಣುವಿಕೆ ಅಥವಾ ಭ್ರಮೆ Day Draming or Fantasy

- ◆ **ಪ್ರಕ್ಷೇಪಣ Projection:-** ಸುಳ್ಳು ಹೇಳುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಇತರರು ಅಸತ್ಯ ನುಡಿಯುವವರು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು. ತಮ್ಮಲ್ಲಿರುವ ಲೋಪಗಳನ್ನು ಇತರರ ಮೇಲೆ ಪರಕ್ಷೇಪಿಸುತ್ತಾರೆ.
 - ◆ **ತರ್ಕಸಮ್ಮತಿಸುವಿಕೆ (RATIONALISATION):-** ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಅತಂಕಕ್ಕೋಳಗಾದಾಗ ಮತ್ತು ತಪ್ಪು ಮಾಡಿದಾಗ ಉಂಟಾಗುವ ಉದ್ದೇಗವನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಮಾಡಲು ಮತ್ತು ಅತಂಕವನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ತನ್ನ ಕ್ರಿಯೆಗಳಿಗೆ ತೋರಣೆಗೆ ನ್ಯಾಸಮತವೆನಿಸುವ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ನಿಜವಾದ ಕಾರಣಗಳನ್ನು ಮುಚ್ಚಿಡುತ್ತಾನೆ ಈ ತಂತ್ರವು ಹುಳಿ ದ್ರಾಕ್ಷಿ ತಂತ್ರವನ್ನಾಗಲಿ, ನಿಹಿ ನಿಂಬೆ ತಂತ್ರವನ್ನಾಗಲಿ ಹೋಲಬಹುದು.
 - ◆ **ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕ ರಚನೆ Reaction Formation**
3. ಒಪ್ಪಂದ ತತ್ವಾಧಾರಿತ ತಂತ್ರಗಳು Adjustment Mechanisms
- ◆ **ಪರಿಹಾರ Compensation :-** ಒಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಅಥವಾ ಸಾಧನೆಯ ಕೊರತೆ ಇರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ಕೊರತೆ ಇಲ್ಲದಿರುವ ಮತ್ತೊಂದು ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿಸಿ ಪರಿಹಾರ ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾನೆ.
 - ◆ **ಉದಾತ್ತತೆ ಹೋಂದುವಿಕೆ Sublimation:-** ಬೇರೊಬ್ಬರ ಯಶಸ್ಸಿ ಪ್ರಸಿದ್ಧತಾ ಉದಾತ್ತತೆ ವ್ಯಕ್ತಿಪಡಿಸುತ್ತಾರೆ. ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ವಿಲ್ಲದಾಗ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಇರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯೊಂದಿಗೆ ಸಮೀಕರಿಸುತ್ತಾನೆ
 - ◆ **ಪ್ರತಿಷ್ಠೆಪನ:-** ತಮ್ಮ ಮೂಲಗುರಿ, ಆಕಾಂಕ್ಷೆಯನ್ನು ಬದಲಿಸುತ್ತಾನೆ. ಬ್ರಹ್ಮಲೋಕಕ್ಕೆ ಜಾರಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ, ಹಗಲುಗನಸು ಅಥವಾ ಬ್ರಹ್ಮ
 - ◆ **ಅನನ್ಯತೆ ಅಥವಾ ಉಧಾತ್ತಿಕರಣ Identification :-** ತಮ್ಮ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ದಾಖಲಾಯಕವಾದ ಮತ್ತು ಅಹಿತಕರ ಅನುಭವಗಳನ್ನು ನೆನಪುಗಳನ್ನು ಸುಪ್ತ ಮನಸ್ಸಿನೊಳಕ್ಕೆ ತಳ್ಳುವುದು. ಸಾಮಾಜಿಕ ನಿಬಂಧಗಳು, ನಿಯಮಗಳು ಮತ್ತಿತರ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ತಮ್ಮ ಆಕಾಂಕ್ಷೆಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗದ ಅನೇಕರು ಸಮಾಜಸೇವೆ, ಸಾಹಿತ್ಯ ಅಥವಾ ಕಲೆಯಲ್ಲಿ ಸಾಧನೆ ಮುಂತಾದ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಬಳಸುತ್ತಾರೆ.

ಮಕ್ಕಳ ಮಾನಸಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಕಾಪಾಡುವಲ್ಲಿ ಶಾಲೆ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಕರ ಪಾತ್ರ.

- ◆ ಶಾಲಾ ವಾತಾವರಣ
- ◆ ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ವಾತಾವರಣ
- ◆ ಸಹಪಠ್ಯ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ
- ◆ ಶಿಕ್ಷಕರ ಪಾತ್ರ
- ◆ ವೈವಿಧ್ಯಮಯ ಆಸಕ್ತಿ
- ◆ ಲೈಂಗಿಕ ಮತ್ತು ನೈತಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಅವಕಾಶ
- ◆ ಕಲೆ ಮತ್ತು ಕರಕುಶಲ ಶಿಕ್ಷಣ
- ◆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಮತ್ತು ಶಿಸ್ತು
- ◆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ

ಸ್ವಪರಿಕಲ್ಪನೆ

- ◆ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ತನ್ನನ್ನು ತಾನೆ ನೋಡುವ ದೃಷ್ಟಿ ಪರಿವರ್ತನ ಎನ್ನಬಹುದು.
- ◆ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳುವ ಸ್ವಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಿಂದ ಸ್ವ-ಬಿಂಬ ರೂಪಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.
- ◆ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಬೆಳೆಸಿಕೊಂಡಿರುವ ಸ್ವ ಪರಿಕಲ್ಪನೆಯಿಂದ ಸ್ವ ಬಿಂಬ ರೂಪಗೊಳ್ಳುತ್ತದೆ.

ಸ್ವ- ಬಿಂಬದ 2 ಅಂಕಗಳು

- ◆ ತನ್ನ ವ್ಯಯಕ್ತಿ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪರಿಸರ ದಜಿಂದ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಕಲಿತ ಮತ್ತು ತಾನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾದ ಪಾತ್ರಗಳ ಬಿಂಬ
- ◆ ತಾನು ಸಾಧಿಸಿಗಳಿಸ ಬೆಕೆಂದಿರುವ ಮಹತ್ವಕಾಂಕ್ಷೆ ಪ್ರತಿ ಮಗುವಿಗೂ ತನ್ನ ಸ್ವ- ಬಿಂಬ ವನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡಿ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸುವುದು.

**ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಸಲಹಾ ಸೇವೆ
Guidance and Counselling**

ವ್ಯಕ್ತಿಯ ತಮ್ಮ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಒದಗಿಸುವ ಸಹಾಯವೇ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ

ವ್ಯಕ್ತಿ ತನ್ನ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತು ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಒದಗಿಸುವ ವ್ಯಯಕ್ತಿಕ ಸಹಾಯವೇ “ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ”

ಜೋನ್ಸ್ ಎಂಬುವರು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನವು ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಜೀವನದ ಗುರಿಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳು, ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು , ಗುರಿ ಸಾಧನೆಯ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ಎದುರಾಗುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಮತ್ತೊಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ನೀಡುವ ವ್ಯಯಕ್ತಿಕ ಸಹಾಯ ಎಂದು ವ್ಯಾಖ್ಯಾ ನೀಡಿದ್ದಾರೆ.

ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದಲ್ಲಿನ ಲಕ್ಷಣಗಳು.

- ◆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಯಾವಾಗಲೂ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸಾಮರ್ಥ್ಯವನ್ನು ಕಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತದೆ.
- ◆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ತನ್ನ ಗಮನವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಕೇಂದ್ರಿಸುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಸಮಸ್ಯೆಯ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲ
- ◆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗೂ ಮತ್ತು ಮಿತಿಗಳ ಮೇಲೆ ಆಧಾರಿತವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ◆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಸ್ವಯಂ ವಿಕಾಸ ಮತ್ತು ಸ್ವಯಂ ನಿರ್ದೇಶನಕ್ಕೆ ದಾರಿಮಾಡಿಕೊಡುತ್ತದೆ.
- ◆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಪ್ರಸ್ತುತ ಸನ್ನಿವೇಶಕ್ಕೆ ಮತ್ತು ಭವಿಷ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ.
- ◆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ತನ್ನ ಪರಿಪರದೊಂದಿಗೆ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ◆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಯಶಸ್ಸು ಮತ್ತು ಸೋತೋಷವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶಾಲೆಗಳಲ್ಲಿಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಅವಶ್ಯಕತೆ

ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದ ಗುರಿಗಳು

ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದ ತತ್ವಗಳು

◆

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಾಲಾ ಮಕ್ಕಳ ಮುಖ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆ

- ◆ ಅಸೂರ್ಣ ಸಾಧನೆ under achivement
- ◆ ನಿಧಾನವಾಗಿ ಕಲಿಯುವರು
- ◆ ದೈಹಿಕ ದೊಷ/ ಹೊಂದಾಣಿಕೆ
- ◆ ಶಾರೀರಿಕ ಸಮಸ್ಯೆ/ ವರ್ತನಾತ್ಮಕ ಸಮಸ್ಯೆ

ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ

- ◆ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ:-
ಮಗುವಿನ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಮಸ್ಯೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅವನಿಗೆ ಅಗತ್ಯವಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯ ನೆರವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತದೆ. ಇದು ಅವನ ತನ್ನ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳ ಮತ್ತು ಮಿತಿಗಳನ್ನು ಅರ್ಥ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ತನ್ನ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ◆ ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ
- ◆ ವ್ಯಯಕ್ತಿಕ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ

“ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಶಾಲಾ ವಿಷಯ, ಪಠ್ಯಕ್ರಮ, ಅಭ್ಯಾಸಕ್ರಮ ಹಾಗೂ ಶಾಲಾ ಜೀವನ ಬಗ್ಗೆ ಆಯ್ಕೆ ಮತ್ತು ಹೊಂದಾಣಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ನೀಡುವ ಸಹಾಯವೇ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ” -ಜೋನ್ಸ್

ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದ ಉದ್ದೇಶ

- ◆ ಶಾಲೆಯ ಉದ್ದೇಶ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯ ತಮ್ಮ ಅದರ್ಶಯಕತೆಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಂತೆ ಅರ್ಥೈಸಿಕೊಳ್ಳಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು.
- ◆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸರ್ವಾಗೀಣ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಸಹಕಾರ ನೀಡುವುದು. ಶಾಲೆ ಬದಗಿಸುವ ಎಲ್ಲಾ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಪರಿಚಯ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅದನ್ನು ಸದುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವುದು.
- ◆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ತಮ್ಮ ಆಸಕ್ತಿ ಅಭಿರುಚಿ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಲಕ್ಷಣ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

- ✦ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಮತ್ತು ಮಿತಿಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತದೆ
- ✦ ಅಧ್ಯಯನದಲ್ಲಿ ಯಶಸ್ಸು ಸಾಧಿಸಲು ಉತ್ತಮ ವ್ಯಾಸಂಗದ ಕೌಶಲ್ಯಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ನೆರವಾಗುವುದು.
- ✦ ಕಲಿಕೆಯ ತೊಂದರೆ ನಿವಾರಿಸಲು, ಗುಂಪು ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮತ್ತು ಗುಂಪು ಸಲಹೆ ಮೂಲಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು.
- ✦ ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಅಪವ್ಯಯ ಮತ್ತು ನಿಲುಗಳನ್ನು ತಡೆಗಟ್ಟಲು ನೆರವಾಗುತ್ತದೆ.

ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಸೇವೆಗಳು

- ▲ ಮಾಹಿತ ಸಂಗ್ರಹಣೆ ಸೇವೆ:- ಸಾಮಾನ್ಯ ವಿವರ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮಹಿತಿ, ಮನೋವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಮಹಿತಿ, ಕೌಟಂಬಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಮುಂತಾದ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ
- ▲ ಸಲಹಾ ಸೇವೆ ಸೈನಿ ಕರಣ ಸೇವೆ placement service :- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಸೂಕ್ತವಾದ ವಿಶೇಷ ಶಿಲೆಗಳು ಅಥವಾ ಶಾಲೆಗಳು ಅಥವಾ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೆ ದಾಖಲಾತಿ ಪಡೆಯಲು ಮಾಡುವ ಸಹಾಯ ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
- ▲ ಅನುಸಾರಣ ಸೇವೆ follow up service :- ಮಕ್ಕಳು ಸಾಧಿಸಿರುವ ಪ್ರಗತಿ ಅಥವಾ ಗಳಿಕೆ ಯನ್ನು ಜಾಗರೂಕತೆಯಿಂದ ಗಮನಿಸುವುದು.

ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನಿಡುವ ಕ್ರಮ

- ▲ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ
- ▲ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಮಾಹಿತಿಯ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವಿಕೆ
- ▲ ಅನುಪಾಲನಾ ಕಾರ್ಯ
- ▲ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಣೆ
 - ಆತನ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ದೈಹಿಕ ಸ್ಥಿತಿಯ ಬಗ್ಗೆ
 - ಅವನ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕ ಸಾಮರ್ಥ್ಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ
 - ಶಾಲೆಯಲ್ಲಿನ ಅವನ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಾಧನೆ
 - ಅವನ ಆಸಕ್ತಿ, ಅಭಿರುಚಿ, ಮನೋಧೋರಣೆ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಗುಣಲಕ್ಷಣ
 - ಕೌಟಂಬಿಕ ಹಿನ್ನೆಲೆ.
 - ಸಾಮಾಜಿಕ ಹಾಗೂ ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಲಕ್ಷಣಗಳು
 - ಅವನ ಪೋಷಕರ ಹಾಗೂ ಸ್ನೇಹಿತರ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.
 - ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮತ್ತು ವೃತ್ತಿಯ ಆಶೋತ್ತರಗಳ ಬಗ್ಗೆ.
- ▲ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡುವಿಕೆ
 - ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಬೇಕಾದ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಮಾಹಿತಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ನಂತರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕ ಅದನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇದರ ಆಧಾರದ ಮೇಲೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಮತ್ತು ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ದಾರಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಈ ನಿರ್ಧಾರದ ಮೇಲೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ನೀಡಬೇಕಾದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದ ಸ್ವರೂಪವನ್ನು ತೀರ್ಮಾನಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಂತರ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಅಗತ್ಯ ಸಹಾಯ ಸಲಹೆ ನೀಡುವ ಮೂಲಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯು ಸೂಕ್ತವಾದ ಆಯ್ಕೆಗಳನ್ನು ಅಥವಾ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ.
- ▲ ಅನುಪಾಲನ ಕಾರ್ಯ
 - ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಿದಾಕ್ಷಣ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಕಾರ್ಯ ಮುಗಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅದು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಮೇಲೆ ಯಾವ ರೀತಿಯ ಪರಿಣಾಮ ಬೀರಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಪರಿಣಾಮ ಬೀರದಿದ್ದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಕಾರಣಗಳೇನು ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸೂಕ್ತ ಪರಿಹಾರ ಕ್ರಮಗಳ ಮೂಲಕ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಕಾರ್ಯ ಉಪಯುಕ್ತವಾಗುವಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮಾಡುವ ಮೂಲಕ ಅವನ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಬೇಕು. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸ್ವತಃ ತನ್ನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅವನು ತನ್ನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಿಡಿದಲು ಶಕ್ತನಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಆಗ ಮಾತ್ರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದ ಕಾರ್ಯಚರಣೆ ಫಲಕಾರಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಮಾರ್ಗದರ್ಶನದ ನಂತರ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಈ ಕಾರ್ಯಚರಣೆಯನ್ನು ಅನುಪಾಲನಾ ಕಾರ್ಯ ಎನ್ನುವರು.

ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಸೇವೆಗಳು

1. ಪರಿಚಯಾತ್ಮಕ ಸೇವೆ The Orientation Service
2. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಮಾಹಿತಿ ಸೇವೆ The student information Service
3. ಸಮಾಚಾರ ಸೇವೆ The information Service

4. ಸಲಹಾ ಸೇವೆ The counselling Service
5. ನಿಯೋಜನಾ ಸೇವೆ The placement Service
6. ಪರ್ಯಾಲೋಚನಾ ಸೇವೆ The referral Service
7. ಪರಿಹಾರಾತ್ಮಕ ಸೇವೆ The remedial Service
8. ಅನುಪಾಲನಾ ಸೇವೆ The followup Service
9. ಸಂಶೋಧನಾ ಸೇವೆ The research Service
10. ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಾ ಸೇವೆ The ecaluation Service

ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಸಾಧನಗಳು ಮತ್ತು ತಂತ್ರಗಳು

- ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು
- ಆಸಕ್ತಿ ತಪಶಿಲು ಪಟ್ಟಿಗಳು
- ಅಭಿಕ್ರಮತೆ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು
- ಮನೋಧೋರಣಾ ಮಾಪಕಗಳು
- ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು
- ಪ್ರಾಮಾಣೀಕೃತಗೊಳಿಸಿದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಸಾಧನೆಯ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು

ಪ್ರಮಾಣೀಕೃತಗೊಳಿಸಿದ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ತಂತ್ರಗಳು

- ಪ್ರತ್ಯಾವಳಿ
- ಸಂದರ್ಶನ
- ದರ್ಜಾಮಾಪನಿ
- ವೀಕ್ಷಣೆ
- ಸಮಾಜ ಮತಿ ತಂತ್ರ ಆತ್ಮ ಚರಿತ್ರ
- ಸಂಚಿತ ದಾಖಲೆ
- ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಧ್ಯಯನ
- ದೃಷ್ಟಾಂತ ದಾಖಲೆ
- ಸಾಧನೆಯ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು
- ನೈದಾನಿಕ ಪರೀಕ್ಷೆಗಳು ತಾಳೆ ಪಟ್ಟಿ ಇತ್ಯಾದಿ.

ಸಲಹೆ

ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಜೀವನದ ವಿವಿಧ ಹಂತದ ಎದುರಿಸಬಹುದಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಸಹಾಯವೇ ಸಲಹೆಯಾಗಿದೆ.

“ಸಲಹೆಯ ಪರಸ್ಪರ ಇಬ್ಬರು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ನಡುವೆ ವಿಚಾರ ವಿನಿಯುಗಳ ವೈಯಕ್ತಿಯ ಮತ್ತು ಕ್ರಿಯಾಶೀಲ ಸಂಬಂಧವಾಗಿದೆ”
-ಜೆ.ಸಿ.ರನ್.

“ಸಲಹೆಯ ಇಬ್ಬರು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ನಡುವಣ ಏರ್ಪಡುವ ಸಂಬಂಧವಾಗಿದ್ದು, ಕಷ್ಟ ಅಥವಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನೆದುರಿಸುತ್ತಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮತ್ತೊಬ್ಬನ ಸಹಾಯ ಬೇಡಿದಾಗ ನೀಡುವುದೇ ಸಲಹೆ”
- ರಾಜರ್ದನ್

ಸಲಹೆ ತಂತ್ರಗಳು

1. ನಿರ್ದೇಶಿತ ಸಲಹೆ Directive counselling
2. ಅನಿರ್ದೇಶಿತ ಸಲಹೆ Non directive counselling
3. ಸಮಿಶ್ರ ಸಲಹೆ Eclectiv Counsellings

1. ನಿರ್ದೇಶಿತ ಸಲಹೆ Directive counselling

✦ ಇದರ ಪ್ರತಿಪಾದಕರು ಇ.ಜಿ.ವಿಲಿಯಂಸನ್‌ರವರು. ನಿರ್ದೇಶಿತ ಸಲಹೆಯಲ್ಲಿ ಸಲಹೆಗಾರನೇ ಕೇಂದ್ರ ಬಿಂದು. ಅವನು ಸಲಹೆಪಡೆಯುವ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗೆ ತನ್ನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಅವಶ್ಯಕ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕುರಿತು ನಿರ್ದೇಶನ ಮತ್ತು ಸಲಹೆ ನೀಡುತ್ತಾನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸಲಹೆಗಾರನು ಸಲಹೆ ಪಡೆಯುವವನ ಆಲೋಚನೆಯನ್ನು ರಿಸಯಾದ ರೀತಿ ನಿರ್ದೇಶಿಸಲು ಮಾಹಿತಿ ನೀಡುವಿಕೆ, ವಿವರಿಸುವಿಕೆ, ಅರ್ಥೈಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಮನವೊಲಿಸುವಿಕೆಯ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸಲಹೆ ನೀಡುವಾತ ಸೂಕ್ತ ತರಬೇತಿ ಹಾಗೂ ಅನುಭವ ಹೊಂದಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿರಪ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾಗಿರುತ್ತಾನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸಹಾಯಗಾರನುಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದ ನಂತರ ಸಲಹೆ ಪಡೆಯುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ದೃಢ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಲು ಬೇಕಾದ ಎಲ್ಲಾ ಸಹಾಯವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹರಿಸುವಾಗ ಅವರ ಬೌದ್ಧಿಕ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಒತ್ತು

ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸಲಹೆಗಾರನ ಅರ್ಥೈಸುವಿಕೆ ಮತ್ತು ನಿರ್ದೇಶನಗಳಿಗೆ ಈ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಮಹತ್ವ ನೀಡುವುದರಿಂದ ಇದನ್ನು ನಿರ್ದೇಶಿತ ಸಲಹೆ ಅಥವಾ ಕೇಂದ್ರೀಕೃತ ವಿಧಾನ ಎಂದು ಕರೆಯುತ್ತಾರೆ.

2. ಅನಿರ್ದೇಶಿತ ಸಲಹೆ Non directive counselling

* ಪ್ರತಿಪಾದಕ ಕಾರ್ಲ್ ರಾಜರ್ಸ್ ಈ ಮಾದರಿ ಸಲಹೆಯಲ್ಲಿ ಸದಲಹೆ ಪಡೆಯುವ ವ್ಯಕ್ತಿಯೇ ಕೇಂದ್ರ ಬಿಂದು, ಅವನು ಸಲಹಾ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯಾತ್ಮಕವಾಗಿ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಇವನು ಸಲಹೆಗಾರನ ಸಹಾಯದೊಂದಿಗೆ ತನ್ನ ಸಮಸ್ಯೆಯ ಒಳನೋಟವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ ಮತ್ತು ಯಾವ ಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಸೂಕ್ತ ನಿರ್ದೇಶನ ಕೈಗೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ.
ಇ ಸಲಹೆಯಲ್ಲಿ ಸ್ವ-ಸಹಾಯ ಸ್ವಯಂ ಅರಿವು ಮತ್ತು ಸ್ವಯಂ ಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಪ್ರೇರೇಪಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಸಲಹೆ ಪಡೆಯುವವ ತಾನೇ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳಬೇಕು. ಸಲಹೆಗಾರನ ಮನೋಭಾವ ಸ್ನೇಹಪೂರ್ವಕ ಹಾಗೂ ಪ್ರಜ್ಞಾಸತ್ಯಾತ್ಮಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಸಲಹಾ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಸಲಹೆ ಪಡೆಯುವವನಿಗೆ ಅಧಿಕ ಮಹತ್ವ ನೀಡಲಾಗುತ್ತದೆಯೇ ಹೊರತು ಅವನ ಸಮಸ್ಯೆಗಲ್ಲ. ಅವನ ಸಮಸ್ಯಾನಿವಾರಣೆಗೆ ಬೌದ್ಧಿಕ ಅಂಶಗಳಿಗಿಂತ ಅವನ ಭಾವನಾತ್ಮಕ ಅಂಶಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬೆಲೆ ಕೊಡಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಸಲಹೆ ಪಡೆಯುವವನು ತನ್ನ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ತಾನೇ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಪರಿಹರಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಮರ್ಥನಾಗುತ್ತಾನೆ.

3. ಸಮಿಶ್ರ ಸಲಹೆ Eclectiv Counsellings

* ಪ್ರಮುಖ ಪ್ರತಿಪಾದಕರು ಎಫ್.ಓ.ಥಾರ್ನರ್‌ವರು. ಇವರು ನಿರ್ದೇಶಿತ ಮತ್ತು ಅನಿರ್ದೇಶಿತ ಸಲಹೆಯಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುವ ಉತ್ತಮ ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಈ ವಿಧಾನವನ್ನು ರೂಪಿಸಿರುತ್ತಾರೆ. ನಿರ್ದೇಶಿತ ಮತ್ತು ಅನಿರ್ದೇಶಿತ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಮಿತಿಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಆ ಮಿತಿಗಳನ್ನು ತೊಡೆದು ಹಾಕಿ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯನ್ನಾಗಿಸುವುದೇ ಸಮಿಶ್ರ ಸಲಹೆಯ ಪ್ರಮುಖ ಉದ್ದೇಶ
ಈ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಸಲಹೆಗಾರ ಮೊದಲು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅಗತ್ಯತೆಗಳು ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ನಂತರ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹರಿಸಲು ಸೂಕ್ತವಾದಯುಕ್ತ ತಂತ್ರವನ್ನು ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ. ನಂತರ ನಿರ್ದೇಶನ ತಂತ್ರದ ಮೂಲಕ ಸಲಹೆ ಪ್ರಾರಂಭಿಸುತ್ತಾನೆ. ಆದರೆ ಸನ್ನಿವೇಶದ ಬೇಡಿಕೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ಅನಿರ್ದೇಶಿತ ಸಲಹಾ ತಂತ್ರಕ್ಕೆ ಬದಲಾಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮತ್ತು ಸನ್ನಿವೇಶದ ಅಗತ್ಯತೆಗನುಗುಣವಾಗಿ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನಿಸುತ್ತಾನೆ. ಸಂದರ್ಶನ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಧ್ಯಯನದಂತಹ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಸಲಹೆಗಾರ ಬಳಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾನೆ. ಇ ಸಲಹಾ ವಿಧಾನವನ್ನು ಬಳಸುವ ಸಲಹೆಗಾರ ಎರಡೂ ವಿಧಾನಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಪರಿಣಿತ ಹೊಂದಿರಬೇಕು.

ಅಧ್ಯಾಯ-7

ಸಮೂಹನಿಜ್ಞನ ಚಲಯುವನರ ವರ್ತನೆಗಳು
ಸಮೂಹ ಗತಿ ಶಾಸ್ತ್ರ
Group Dynamics

ಅಧ್ಯಾಯ-1 | ಅಧ್ಯಾಯ-2 | ಅಧ್ಯಾಯ-3 | ಅಧ್ಯಾಯ-4 | ಅಧ್ಯಾಯ-5

ಅಧ್ಯಾಯ-6 | ಅಧ್ಯಾಯ-7 | ಅಧ್ಯಾಯ-8 | ಅಧ್ಯಾಯ-9 | Will add Soon

Psy Home | Content Tab

ಅರ್ಥ ಮತ್ತು ಸ್ವರೂಪ:-

ಸಮೂಹ ಎಂದರೆ ಪರಸ್ಪರ ಒಂದು ನಿಶ್ಚಿತ ಸ್ಥಾನ ಹಾಗೂ ಪಾತ್ರ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದು, ಸಮೂಹ ಪ್ರಮುಖವಾಗಿರುವ ವಿಷಯಗಳಲ್ಲಿಯಾದರೂ ಪ್ರತಿ ಸದಸ್ಯರು ವರ್ತನೆಯನ್ನು ನಿಯಂತ್ರಿಸುವ, ತನ್ನದೇ ಆದ ನಿಗದಿತ ಮೌಲ್ಯಗಳು ಅಥವಾ ಪ್ರಮಾನಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವ ಒಂದು ಸಾಮಾಜಿಕ ಘಟಕ

ಡೈನಾಮಿಕ್ ಎನ್ನುವ ಪದ ಗ್ರೀಕ್ ಪದದ ಅರ್ಥ ಬಲ ಎಂದಾಗಿದೆ. 'ಗ್ರೂಪ್ ಡೈನಾಮಿಕ್' ಎಂದರೆ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಕಂಡು ಬರುವ ಬಲವಾಗಿದೆ. ಸಮೂಹಗತಿ ಶಾಸ್ತ್ರದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಮೇಲೆ ಬೀರುವ ಪ್ರಭಾವ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿ ಗುಂಪಿನ ಮೇಲೆ ಬೀರುವ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲಾಗುವುದು.

'ಸಮೂಹಗತಿ ಶಾಸ್ತ್ರ ಸಮೂಹದ ವರ್ತನೆಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸುತ್ತದೆ. ಸಮೂಹ ಹೇಗೆ ಉದಯವಾಯಿತು? ಹೇಗೆ ಬದಲಾವಣೆ ಹೊಂದುತ್ತದೆ. ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಪರಿವರ್ತನೆಯ ಸಮ್ಮಿಶ್ರವಾಗಿ ಹೇಗೆ ವರ್ತಿಸುತ್ತದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಸಮೂಹ ಗತಿ ಶಾಸ್ತ್ರ ಅಧ್ಯಯಿಸುತ್ತದೆ.' - ಹ್ಯೂಬರ್ಟ್ ಜಾನ್ಸನ್

ಸಮೂಹದ ಲಕ್ಷಣಗಳು:-

- ಹಲವು ಸದಸ್ಯರು, ತನ್ನದೇ ರಚನೆ ಹೊಂದಿದೆ
- ನಿಯಮಾವಳಿಗಳು ಹೊಂದಿದೆ.
- ಸದಸ್ಯರು ಪರಸ್ಪರ ನಿಶ್ಚಿತ ಸ್ಥಾನ ಮತ್ತು ಪಾತ್ರ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿರುವವರು- ಎಂದರೆ, ಸಮೂಹವು ತನ್ನದೇ ಆದ ಸಂರಚನೆ ಹೊಂದಿರುವುದು.
- ಗುರಿ ಸಾಧಿಸಲು ಪರಿಶ್ರಮಿಸುವರು.
- ಇತರ ಸಮೂಹದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಹೊಂದಿರುವರು.
- ಮೌಲ್ಯ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ.
- ಎಲ್ಲಾ ಸದಸ್ಯರ ಅಂತರಾಕ್ರಿಯೆಗೆ ಅವಕಾಶವಿರುತ್ತದೆ.
- ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಪಾತ್ರ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

-:ಹಲವಾರು ವಿವಿಧ ಸಮೂಹಗಳು:-

ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಸಮೂಹ:- ಇಂತಹ ಸಮೂಹಗಳಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರು ವಿಶೇಷ ಆಸಕ್ತಿ ಅಥವಾ ಉದ್ದೇಶಗಳ ಸಾಧನೆಗಾಗಿ ಸಮೂಹ ರಚಿಸಿಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಉದಾ:- ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಸಾಮಾಜಿಕ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ.

ಔಪಚಾರಿಕ ಸಮೂಹ:- ಸಮೂಹವು ತನ್ನದೇ ಆದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ನಿತಿ ನಿಯಮಗಳು ಹೊಂದಿರದೇ ಅನೌಪಚಾರಿಕವಾಗಿ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತದೆ. ಉದಾ:- ಶಾಲೆ, ಕಛರಿ ಇತ್ಯಾದಿ.

ಅನೌಪಚಾರಿಕ ಸಮೂಹ:- ಸಮೂಹವು ಯಾವುದೇ ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ನಿತಿ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರದೇ ಅನೌಪಚಾರಿಕವಾಗಿ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುತ್ತದೆ. ಉದಾ:- ದೇವಸ್ಥಾನ, ಚರ್ಚು ಇತ್ಯಾದಿ.

ತರಗತಿ ಒಂದು ಸಮೂಹ

ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ ಕಾರಕಗಳು ಸಹ ತರಗತಿಯ ಸಂರಚನೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ಬೀರುತ್ತದೆ. ತರಗತಿ ಸಮೂಹದ ಸಂರಚನೆಯ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವ ನೀಡುವ ಇತರ ಅಂಶಗಳು ಎಂದರೆ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ, ಶಿಕ್ಷಕರು ಹಾಗೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳು.

ತರಗತಿ ಸಮೂಹದ ಅತಿ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯವೆಂದರೆ ಕಲಿವಿನ ಕೆಲಸ ಮುಂದುವರಿಸುವುದು.

ನೆಡ್ ಪ್ರಾಂಡರ್ ಎಂಬ ಅಮೇರಿಕನ್ ಶಿಕ್ಷಣತಜ್ಞ ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಅಂತರಕ್ರಿಯೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಿ ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಅಧ್ಯಯನವು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕರು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ನಡುವೆ ನಡೆಯುವ ಅಂತರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನೇ ಕುರಿತಾಗಿದೆ.

ಪ್ರಾಂಡರ್ ರವರ ಅಂತರಕ್ರಿಯೆ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ಪದ್ಧತಿಯು ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ಏನು ನಡೆಯುವುದೆಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿಯಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಿದೆ.

ಸಂಲಗ್ನತೆ:- ಒಂದು ಸಮೂಹದ ಸದಸ್ಯರ ನಡುವೆ ನಿರಂತರ ಅಂತರಕ್ರಿಯೆಯು ಅವರಲ್ಲಿ ಅನುಬಂಧ ಬೆಳೆದು ಒಟ್ಟಾಗಿಯೇ ಇರುವಂತೆ ಮತ್ತು ಸಾಮರಸ್ಯದಿಂದ ಬಾಳ್ವೆ ನಡೆಸುವಂತೆ ಮಾಡುತ್ತದೆ. ಈ ಸಮೂಹ ಒಟ್ಟಾಗಿ ಸಾಮರಸ್ಯದೊಡನೆ ಕೆಲಸಮಾಡಿ ಬಾಳ್ವೆ ನಡೆಸುವಂತೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯೇ ಸಂಲಗ್ನತೆ.

-:ಸಂಲಗ್ನತೆ ಕೆಲವು ಘಟಕಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ:-

- 1) ವ್ಯಯಕ್ತ ಲಾಭಕ್ಕಿಂತ ಸಮೂಹದ ಲಾಭ ಒಳಿತು ಹೆಚ್ಚು ಎಂದು ಭಾವಿಸಿದಾಗ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕತೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಲಗ್ನತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ.
- 2) ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕತೆ ಸಹಕಾರವೂ ಸಂಲಗ್ನತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ. ಸಮೂಹ ಗುರಿಸಾಧನೆಗೆ ಅಥವಾ ಉತ್ಪಾದಕತೆಗೆ ಸಹಕಾರಿ ಚಟುವಟಿಕೆ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕತೆ ಹೆಚ್ಚು ಸಹಾಯಕವೆಂಬುದನ್ನು ಹಲವು ಅಧ್ಯಯನಗಳು ತೋರಿಸಿವೆ.
- 3) ಸಮೂಹದ ಸಂಲಗ್ನತೆಯು ಒಬ್ಬ ಸದಸ್ಯನು ಸಮೂಹದಿಂದ ಪಡೆಯುವ ಅವಶ್ಯಕತೆ ಪೂರೈಕೆಯ ಪ್ರಮಾಣ ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟ ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ.

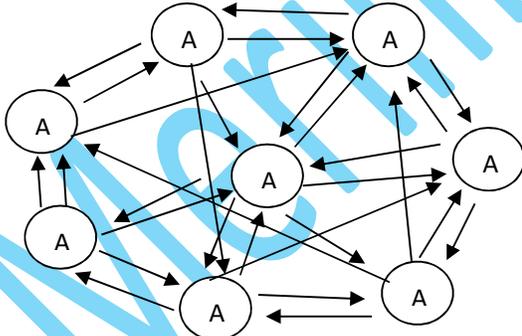
ಸಮೂಹ ವಿನ್ಯಾಸ ಅಧ್ಯಯನ

ಸಮಾಜಮಿತಿ:- ಸಮೂಹವನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡಲು ಬಳಸುವ ವಿಶಿಷ್ಟ ವಿಧಾನವೇ ಸಮಾಜಮಿತಿ. 1934ರಲ್ಲಿ ಮೋರೆನೋ ಈ ತಂತ್ರವನ್ನು ಬಳಸಿದರು.

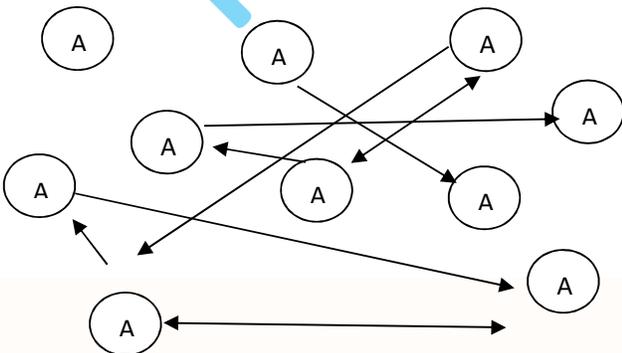
ಈ ತಂತ್ರದ ಸಹಾಯದಿಂದ ನಾವು 'ತಾರೆ, ತಿರಸ್ಕೃತರು, ಒಬ್ಬಂಟಿಗಳು, ಜೋಡಿಗಳು, ಗುಂಪುಗಳನ್ನು, ಸರಪಳಿ ಸಂಬಂಧವನ್ನು ಗುರುತಿಸಬಹುದು.

ಮಕ್ಕಳಿಂದ ಪ್ರತಿಕ್ರಿಯೆಗಳನ್ನು ಸಂಗ್ರಹಿಸಿ ನಂತರ ಆ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ವರ್ಗೀಕರಿಸಿ ಪಟ್ಟಿ ಮಾಡಬೇಕು ಪಟ್ಟಿಯ ನಮೂನೆಯನ್ನು ಮುಂದೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಮಾಟ್ರಿಕ್ಸ್ ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ.

ಸಮಾಜವಿವೇಚನೆಯ ದತ್ತಾಂಶಗಳನ್ನು ಅಲೇಖದ ರೂಪದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದೇ ಸಮಾಜ ಅಲೇಖ

ಸಮಾಜ ಅಲೇಖ -1

ಸಮಾಜಮಿತಿಯ ಉಪಯೋಗಗಳು

- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಅಂತರ ಸಂಭಂದ ತಿಳಿಯಲು
- ನಕ್ಷತ್ರಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ನಾಯಕತ್ವದ ಗುಣಗಳನ್ನು ತಿಳಿಯಲು
- ಒಬ್ಬಂಟಿ ನಾಯಕತ್ವಯುರು ಎಂದು ತಿಳಿಯಲು

ತರಗತಿ ನಾಯಕತ್ವ

ತರಗತಿಯ ನಿಜವಾದ ನಾಯಕ ಶಿಕ್ಷಕ, ಶಿಕ್ಷಕರು ಕೌಶಲ್ಯ, ಮತ್ತು ಮನಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಮಕ್ಕಳಿಗಿಂತ ಉನ್ನತ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇರುತ್ತಾರೆ.

3ವಿಧವಾದ ನಾಯಕರನ್ನು ಗುರುತಿಸಲಾಗಿದೆ.

- ಸರ್ವಾಧಿಕಾರಿ ನಾಯಕತ್ವ
- ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ನಾಯಕತ್ವ
- ತಾಟಸ್ಥ್ಯದೋರಣೆ ನಾಯಕತ್ವ

ಶಿಕ್ಷಕರ ನಮೂನೆ	ನಾಯಕತ್ವದ ಪ್ರಭುತ್ವ	ಶಿಕ್ಷಕರ ವರ್ತನೆ	ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ
1ನಿರಂತರ ಮಾದರಿ ಶಿಕ್ಷಕ	ಪ್ರಭುತ್ವ	<ul style="list-style-type: none"> ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳ ಮೇಲೆ ನಿರಂತರ ನಿಯಂತ್ರಣ ಅತಿಯಾದ ಶಿಸ್ತು ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಹೊಗಳುವುದಿಲ್ಲ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಎಂದಿಗೂ ನಂಬಬಾರದು ಎಂಬ ಭಾವನೆ ಹೊಂದಿರುತ್ತಾನೆ. ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ತಾನೇ ನಿರ್ಧರಿಸುತ್ತಾನೆ. 	<ul style="list-style-type: none"> ಅತ್ಯಪ್ಪ, ಅಸಮಧಾನ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಬೈಯುವುದು. ಶಿಕ್ಷಕರೊಂದಿಗೆ ಸಹಕರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಶಿಕ್ಷಕ ತರಗತಿಯಿಂದ ಹೊರ ಹೋದ ತಕ್ಷಣ ಅಶಿಸ್ತು ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ.
2ಪ್ರಜಾ ಮಾದರಿ ಶಿಕ್ಷಕ	ಸತ್ತಾತ್ಮಕ	<ul style="list-style-type: none"> ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯೊಂದಿಗೆ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಳ್ಳುವುದು. ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ ಗರಿಷ್ಠ ಪ್ರಮಾಣದ ಸಮೂಹದ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯನ್ನು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸುತ್ತಾನೆ. ವಸ್ತುನಿಷ್ಠವಾದ ಹೊಗಳಿಕೆ ಮತ್ತು ತೆಗಳಿಕೆ ವಸ್ತುನಿಷ್ಠ ವಿಮರ್ಶೆ ಮುಕ್ತ ವಾತಾವರಣ ಕಲ್ಪಿಸುತ್ತಾನೆ. 	<ul style="list-style-type: none"> ಪರಸ್ಪರ ಹೊಂದಾಣಿಕೆಯಿಂದ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತಾರೆ. ಕೆಲಸದ ಪ್ರಮಾಣ ಮತ್ತು ಗುಣಮಟ್ಟ ಉತ್ತಮವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಲ್ಲಿ ಪರಸ್ಪರ ಹೊಗಳಿಕೆ ಕಂಡುಬರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತೆ ತಮ್ಮ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಕೆಲವು ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಕಂಡುಬರಬಹುದು.
3ನಿರ್ಬಂಧ ಪ್ರಭುತ್ವ ಮಾದರಿ ಶಿಕ್ಷಕ	ರಹಿತ	<ul style="list-style-type: none"> ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸಮಾರ್ಥದಲ್ಲಿ ನಂಬಿಕೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ತೀರ್ಮಾನ ಕೈಗೊಳ್ಳುವಲ್ಲಿ ತೊಂದರೆ ಎದುರಿಸುತ್ತಾರೆ. ನಿರ್ದಿಷ್ಟ ಗುರಿ ಹೊಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಸಹಾಯ ಮಾಡಲಾರ, ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಲಾರ ಮತ್ತು 	<ul style="list-style-type: none"> ಕೆಳಮಟ್ಟದ ನೈತಿಕತೆ ಹಿಂದಿನಿಂದ ಬೈಯುವುದು. ಒಂದು ತಂದೆವಾಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಯಾರಿಗೂ ಏನು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬುದರ ಸ್ಪಷ್ಟನೆಯಿರುವುದಿಲ್ಲ.

ಮಕ್ಕಳನ್ನು
ಪೋಷಿಸುವ ಸಲಹೆಗಳು.

ಉತ್ತಮ ಶಿಕ್ಷಕರ ಗುಣಲಕ್ಷಣಗಳು

- ಭೌದ್ವಿಕ ಶೇಷತೆ, ಪಾಂಡಿತ್ಯ ಹೊಂದಿರಬೇಕು.
- ಸ್ನೇಹಪರ, ಸಹೋದ್ಯೋಗಿಗಳೊಂದಿಗೆ, ಪೋಷಕರೊಂದಿಗೆ ಹಾಗೂ ಸಮಾಜದ ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಉತ್ತಮ ಬಾಂಧವ್ಯ ಹೊಂದಿರಬೇಕು.
- ಆತ್ಮವಿಶ್ವಾಸ
- ನಂಬಲಪರ್
- ಆಶಾವಾದಿಗಳು, ಬಹಿಷ್ಕಾರಿ ವೈಯಕ್ತಿಕವಾಗಿರಬೇಕು.
- ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಸ್ಥಿರತೆ
- ಬಹುಮುಖ, ವಿಷಯದ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭುತ್ವ
- ಪೂರಕವಾದ ವಾತಾವರಣ ರೂಪಿಸಬೇಕು.
- ತರಗತಿ ನಿಯಂತ್ರಿಸುವಂತಿದ್ದು ಸೂಕ್ತ ನಿರ್ದೇಶನ ಕೈಗೊಳ್ಳುವಂತಿರಬೇಕು.
- ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಲು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ನೀಡಬೇಕು.

ಉತ್ತಮ ಸಾಮಾಜಿಕ ವಾತಾವರಣ ಸೃಷ್ಟಿಸುವಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಕನ ಪಾತ್ರ

- ಶಿಕ್ಷಕನ ಅವಕಾಶ.
- ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಸಂವಹನ
- ಸಮೂಹ ಸಂಸ್ಕೃತಿ
- ಸಲಹೆ
- ಪ್ರವಾಸಗಳು ಹಾಗೂ ಸಂಚಾರಗಳು

ಅಧ್ಯಾಯ-8

ಅಂಗ ಒಂದು ಸಾಸೂಚಕ

ಅಧ್ಯಾಯ-1 | ಅಧ್ಯಾಯ-2 | ಅಧ್ಯಾಯ-3 | ಅಧ್ಯಾಯ-4 | ಅಧ್ಯಾಯ-5

ಅಧ್ಯಾಯ-6 | ಅಧ್ಯಾಯ-7 | ಅಧ್ಯಾಯ-8 | ಅಧ್ಯಾಯ-9 | Will add Soon

Psy Home | Content Tab

- ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ಗಂಡು ಹೆಣ್ಣು ಎಂಬ ಎರಡು ಲಿಂಗಗಳಿವೆ ಇತಿಚಿಗ್ಗೆ ತೃತೀಯ ಲಿಂಗ ಎಂಬ ಮತ್ತೊಂದು ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಮಂಗಳಮುಖಿಯರಿಗೆ ಒದಗಿಸಲಾಗಿದೆ
- ವಿವಿಧ ನಂತರ ಮಗುವು ತಾನು ಬಾಲಕ ಇಲ್ಲವೆ ಬಾಲಕಿ ಎಂದು ಪರಿಚ್ಛಾನ ಪಡೆಯುತ್ತಾನೆ.
- ಡೆಕ್ಟರ್ ಕ್ರಿಯಾ ಚೌಕಟ್ಟು ಕಾರ್ಯ 2000, ಮತ್ತು ವಿಶ್ವಸಂಸ್ಥೆಯ ಮಿಲೇನಿಯಂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಸುರಿ 2000, ಬೀಜಿಂಗ್ ಫೋಷಣೆ 1995 ರಂತಹ ಪ್ರಮುಖ ಫೋಷಣೆಗಳು ಶಿಕ್ಷಣದ ಮೂಲಕ ಸ್ತ್ರೀಯರ ಸಬಲೀಕರಣಕ್ಕೆ ಚರ್ಚಿಸಿದೆ

ಅಧ್ಯಾಯ-9

ಕಲಿಕೆಗಾಗಿ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಮತ್ತು ಬೋಧನೆ

ಅಧ್ಯಾಯ-1 | ಅಧ್ಯಾಯ-2 | ಅಧ್ಯಾಯ-3 | ಅಧ್ಯಾಯ-4 | ಅಧ್ಯಾಯ-5

ಅಧ್ಯಾಯ-6 | ಅಧ್ಯಾಯ-7 | ಅಧ್ಯಾಯ-8 | ಅಧ್ಯಾಯ-9 | Will add Soon

Psy Home | Content Tab

ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನ ಎಂದರೆನು Meanign of Evaluation:- ನೈಜವಾದ ಬೆಲೆ ನಿರ್ಧರಿಸುವುದು. ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ = ಪರಿಮಾಣಾತ್ಮಕ + ಗುಣಾತ್ಮಕ, ಒಂದು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅಥವಾ ವಸ್ತುವಿನ ಗುಣಮಟ್ಟ, ಕಾರ್ಯದ ಫಲ, ಯೋಗ್ಯತೆ, ನಿರ್ಧರಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ವಿಧಗಳು

1. ನಿರಂತರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ Continuous Evaluation
2. ವ್ಯಾಪಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ Comprehensive Evaluation

ನಿರಂತರ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ:-

- ✓ ನಿರಂತರ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ, ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ ಸಾವಿನವರೆಗೂ ನಡೆಯುವ ಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ.
- ✓ ಅನೇಕ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ವಿಧಿ ವಿಧಾನ ತಂತ್ರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವುದರಿಂದ ಇದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ

ವ್ಯಾಪಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ:-

- ✓ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಮೌಲಿಕರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವು ವಿಶಾಲವಾದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
- ✓ ಭೌದಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ನೈತಿಕ ಭಾವನಾತ್ಮಕ, ಆಧ್ಯಾತ್ಮಿಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಮೌಲಿಕರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.
- ✓ ಅನೇಕ ಅಂಶಗಳ ಮೂಲಕ ಅನೇಕ ತಂತ್ರಗಳ ಮೂಲಕ ಮೌಲಿಕರಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ವಿಧಗಳು Types of Evaluation:-

ಸಂಕುಲನಾತ್ಮಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ	ರೂಪಣಾತ್ಮಕ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ
ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಅಂತ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ನಡೆಯುತ್ತದೆ.	ನಿರಂತರವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
ಓದಿನ ಕಲಿಕೆ ಗುರುತಿಸಿ ಮುಂದಿನ ತರಗತಿಗೆ ಕಳುಹಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ.	ಮಕ್ಕಳ ಕಲಿಕೆಯ ದೋಷಗಳನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಗುರುತಿಸಿ ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುತ್ತದೆ.
ಅಭ್ಯಾಸದ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವ ಮೌಲ್ಯ ಮಾಪನವಾಗಿದೆ.	ಅಭ್ಯಾಸದ ಪ್ರಾರಂಭದಿಂದ ಮತ್ತು ನಡುವೆ ನಡೆಯುವ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನವಾಗಿದೆ.

ಅಳತೆಗಳು Mesurment-

- ಮೌಲ್ಯಮಾಪನಕ್ಕೆ ಸಮಾನವಾದ ಅರ್ಥ ಹಾಗೂ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿಲ್ಲ. ಕವೇಲ ಅರಿಮಾಣವನ್ನು ಪತ್ತೆ ಹಚ್ಚುವ ತಂತ್ರಕ್ಕೆ ಅಳತೆ ಎನ್ನುತ್ತೇವೆ.
- ಅಳತೆಯಿಂದ ಹಾತ್ರ, ತೂಕ, ಸಂಖ್ಯೆ ಹೇಳಬಹುದೇ ಗುಣಮಟ್ಟವನ್ನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ.
- ಅಳತೆಯು ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಒಂದ ಭಾಗವಾಗಿದೆ.

ಪರಿಶೀಲನೆಗಳು	ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ
ಮೌಲ್ಯಮಾಪನದ ಒಂದು ಭಾಗವಾಗಿದೆ.	ಸಮಗ್ರವಾಗಿದೆ.
ಸಂಕುಚಿತವಾದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.	ವಿಶಾಲವಾದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.
ಇದು ಕೇವಲ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಪ್ರಗತಿ ಹಾಗೂ ಭೌದಿಕ ಮಟ್ಟವನ್ನು ಪರಿಶೀಲಿಸುವುದು	ಮಗುವಿನ ಸರ್ವತೋಮುಖ ಬೆಳವಣಿಗೆಯನ್ನು ಅಳೆಯಲು ಬಳಸುವುದು
ಜ್ಞಾನವಲಯಕ್ಕೆ ಮಾತ್ರ ಸೀಮಿತವಾಗಿದೆ.	ಜ್ಞಾನವಲಯ, ಭಾವನಾ ವಲಯ, ಮನೋಜನ್ಯವಲಯವನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.
ಅಂತ್ಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.	ನಿರಂತರ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಾಗಿದೆ.
ತರಗತಿಯಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ಸಾಧನೆ ಅಳೆಯುವುದಾಗಿದೆ.	ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಯ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವು ತರಗತಿಯ ಒಳಗೆ ಹಾಗೂ ಹೊರಗೆ ಅಳೆಯುವುದಾಗಿದೆ.
ಸಂಕುಚಿತವಾದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.	ವಿಶಾಲವಾದ ಅರ್ಥವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆ.

ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಗುರಿಗಳು

ಜ್ಞಾನಾತ್ಮಕ ವಲಯಗಳು Cognitive Domain	ಮೆಮರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ
ಭಾವನಾತ್ಮಕ ವಲಯಗಳು Affective Domain	ಹೃದಯಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ
ಮನೋಜನ್ಯ ವಲಯ Sychomotor Domain	ಅಂಗಾಂಗಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ

ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನಗಳು

ಪಾಠವೊಂದರ ಪ್ರಸ್ತುತಿ ಪಡಿಸುವಿಕೆ ನೇರವಾಗಿ ಸಂಬಂಧಿಸಿದೆ, ಇದು ವಿಷಯದ ಸ್ವರೂಪದ ಮೇಲೆ ಓರ್ವ ಶಿಕ್ಷಕನ ಅವಲಂಬನೆ ಮತ್ತು ಅವನ ಜಾಣತನವನ್ನು ವಿವರಿಸುತ್ತದೆ.

೧. ಹೇಳುವ ವಿಧಾನ
 - ✓ ಉಪನ್ಯಾಸ
 - ✓ ಚರ್ಚಾ ವಿಧಾನ
 - ✓ ಕಥೆ ಹೇಳುವುದು
೨. ಯೋಜನಾ ವಿಧಾನ
 - ✓ ಯೋಜನಾ ವಿಧಾನ
 - ✓ ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹರಿಸುವಿಕೆ
 - ✓ ಪಠ್ಯಪುಸ್ತಕ ವಿಧಾನ
೩. ದೃಶ್ಯ ವಿಧಾನ
 - ✓ ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆ ವಿಧಾನ
 - ✓ ಮೆಲ್ನಿಚಾರಣೆ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಧಾನ
೪. ಮಾನಸಿಕ ವಿಧಾನ
 - ✓ ಸಂಕಲನಾತ್ಮಕ
 - ✓ ವ್ಯವಕಲನಾತ್ಮಕ
 - ✓ ವಿಶ್ಲೇಷಣಾತ್ಮಕ
 - ✓ ಸಂಯುಕ್ತ ಅಧ್ಯಯನ ವಿಧಾನ

ಬೋಧನಾ ಕಾರ್ಯ ತಂತ್ರಗಳು

- ೧) ಪರಂಪರಾಗತ ಬೋಧನಾ ಕಾರ್ಯ ತಂತ್ರ
 - ✓ ಶಿಕ್ಷಕ ಕೇಂದ್ರಿತ ವಿಧಾನ
 - ✓ ಕಥೆ ಹೇಳುವ ವಿಧಾನಗಳು ಅನುಕೂಲಗಳು
 - ಅಸಕ್ತಿ ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತದೆ.
 - ಉತ್ತಮ ಗುಣಮಟ್ಟದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ
 - ಶಬ್ದ ಸಂಪತ್ತು ಸುಧಾರಣೆ
 - ಕಲ್ಪನಾ ಶಕ್ತಿ ವರ್ಧಿಸುತ್ತದೆ.
 - ಪರಿಸರ ಉಲ್ಲಾಸದಾಯಕವಾಗಿರುತ್ತದೆ.
- ೨) ಉಪನ್ಯಾಸ ವಿಧಾನ
- ೩) ಟ್ಯುಟೋರಿಯಲ್ ವಿಧಾನಗಳು
- ೪) ಪ್ರಾತ್ಯಕ್ಷಿಕೆ ವಿಧಾನಗಳು
- ೫) ಚಿಂತನ ಚಟುವಟಿಕೆ ವಿಧಾನಗಳು
- ೬) ಯೋಜನಾ ವಿಧಾನ
- ೭) ಪಾತ್ರ ನಿರ್ವಹಣಾ ವಿಧಾನ

ಮನೋವಿಜ್ಞಾನದ ವಿವಿಧ ಹೆಸರುಗಳು ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ಪ್ರತಿಪಾದಕರು		
೧	ಆತ್ಮ ಶಾಸ್ತ್ರ	ಪ್ಲೇಟೋ, ಅರಿಸ್ಟಾಟಲ್, ಸಾಕ್ರಟಿಸ್
೨	ಮನಸ್ಸಿನ ಶಾಸ್ತ್ರ	ಡಾಂಟಿ
೩	ಪ್ರಜ್ಞಾಶಾಸ್ತ್ರ	ವಿಲಿಯಂ ಜೇಮ್ಸ್, ಎ.ಬಿ. ಟಿಚ್ನರ್
೪	ವರ್ತನಾಶಾಸ್ತ್ರ	ವ್ಯಾಟ್ಸನ್
೫	ಮಾನವೀಯತೆ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನದ ಪಿತಮಹ	ಮಾಸ್ಲೋ
ಪ್ರಮುಖ ಪಂಥಗಳು		
೧	ರಚನಾತ್ಮಕ ಪಂಥ	ವಿಲ್ ಹೆಲ್ಮ್ ವುಂಟ್(ಸಂಸ್ಕೃತಪಕ), ಎ.ಬಿ. ಟಿಚ್ನರ್(ಪ್ರತಿಪಾದಕರು)
೨	ಕ್ರಿಯಾ ಪಂಥ	ವಿಲಿಯಂ ಜೇಮ್ಸ್, ಜಾನ್ ಡ್ಯೂಯಿ(ಸ್ಮಾರ್ತಪಕರು)
೩	ವರ್ತನಾ ಪಂಥ	ಜೆ.ಬಿ ವ್ಯಾಟ್ಸನ್(ಸ್ಮಾರ್ತಪಕ), ಪಾವ್ಲೋ, ಸ್ಕಿನರ್, ಗುತಿ(ಪ್ರತಿಪಾದಕರು)

೪	ಗೆಸ್ಡಾಲ್ ಪಂಥ	ವರ್ತಮುಯರ್(ಸ್ಮಾರ್ತಪಕ), ಕಾಟ್ ಕಾಪ್ಪ, ಕೋಹ್ಲರ್, ಲೆವಿನ್(ಪ್ರತಿಪಾದಕರು)
೫	ಮನೋವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ಪಂಥ	ಸಿಗ್ಮಂಡ್ ಫ್ರಾಯ್ಡ್(ಸ್ಮಾರ್ತಪಕರು)
೬	ಮಾನವತಾ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ	ಅಬ್ರಾಹಂ ಮಾಸ್ಲೋ (ಸ್ಮಾರ್ತಪಕ)
೭	ವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ	ಕಾಲ್ ಯಂಗ್(ಸ್ಮಾರ್ತಪಕ)
೮	ವೈಯಕ್ತಿಕ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನ	(ಆಲ್ ಫ್ರೆಡ್ ಆಡ್ಲರ್, ಸ್ಮಾರ್ತಪಕ)
ವಿಧಾನಗಳ ಪ್ರತಿಪಾದಕರು		
೧	ವಿಕ್ಷಣಿ(ಅವಲೋಕನ)	ವ್ಯಾಟ್ಸನ್
೨	ಅಂತರಾ ವಲೋಕನ	ಎ.ಬಿ. ಟಿಚ್ನರ್
೩	ವ್ಯಕ್ತಿ ಅಧ್ಯಯನ	ಡಿ.ಎಫ್.ಡಿ ಬುಕ್ಸ್
೪	ಪ್ರಾಯೋಗಿಕ ಅಧ್ಯಯನ	ವಿಲ್ ಹೆಲ್ಮ್ ವುಂಟ್
೫	ಮನೋವಿಶ್ಲೇಷಣಾ ವಿಧಾನ	ಸಿಗ್ಮಂಡ್ ಫ್ರಾಯ್ಡ್
೬	ಪಥುತ್ವ ಕಲಿಕೆ	ಬೆಂಜಮಿನ್ ಬ್ಲೂಮ್
ಪ್ರಮುಖ ಗ್ರಂಥಗಳು		
೧	ವಿವೇಚನೆ ಮತ್ತು ಭಾಷೆ	ವ್ಯಾಗೋಟಿಸ್ಕೈ
೨	ರೋಸೋ	ಎಮಿಲಿ ಆರ್ ಆನ್ ಎಜುಕೇಷನ್
೩	ಕೊಲ್ಟ್	ಮಂಗಳ ಮಾನಸಿಕತೆ
೪	ಹೋವರ್ಡ್ ಗಾರ್ಡ್	"Frames of mind" the theory of multiple intelligence
೫	ಬ್ರೂನರ್	ಬೋಧನಾ ಕಾರ್ಯಗಳು
೬	ವಿಲಿಯಂ ಜೇಮ್ಸ್	ಮನೋವಿಜ್ಞಾನದ ತತ್ವ
೭	ಜೆ.ಬಿ. ವ್ಯಾಟ್ಸನ್	ವರ್ತನವಾದ
೮	ಬಿ.ಎಫ್ ಸ್ಕಿನರ್	ವಿಜ್ಞಾನ ಮತ್ತು ಮಾನವ ವರ್ತನ
೯	ಹೋವರ್ಡ್ ಗಾರ್ಡ್ನರ್	"ಪ್ರೆವ್ನ್ ಆಫ್ ಮೈಂಡ್: ದಿ ತಿಯರಿ ಆಫ್ ಮಲ್ಟಿಪಲ್ ಇಟಲಿಜೆನ್ಸ್"
೧೦	ಡೇನಿಯಲ್ ಗೊಲ್ಮನ್ ಮತ್ತು ಸಾಲೊವೈ	ಸಂವೇಗಾತ್ಮಕ ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಮೇಯರ್
ತತ್ವಜ್ಞಾನಿಗಳ ಸ್ಥಳ		
೧	ರೋಸೋ	ಜರ್ಮನ್
೨	ಪ್ಲೋಬೇಲ್	ಜರ್ಮನ್
೩	ಫೆಸ್ತಾಲಜಿ	ಸ್ವಿಟ್ಜರ್
೪	ಜಾನ್ ಡ್ಯೂಯಿ	ಅಮೇರಿಕ
೫	ಕಾರ್ಲ್ ರೋಜರ್ಸ್	ಅಮೇರಿಕಾ
೬	ರವೀಂದ್ರನಾಥ ಟಾಗೂರ್	ಭಾರತ
೭	ಸಿಸಿರೋ	ಗ್ರೀಕ್
೮	ಬೀನೆ	ಫ್ರಾನ್ಸ್
೯	ಡೆವಿಡ್ ವೆಸ್ಟರ್	ನ್ಯೂಯಾರ್ಕ್
೧೦	ಡಾ ಸಿ.ಎಚ್ ರೈಸ್	ಬಾರತ(ಲಾಹೋರ್)
೧೧	ಡಾ ವಿ.ವಿ. ಕಾಮತ್	ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ
೧೨	ಉರಯ ಶಂಕ್ರ	ದೆಹಲಿ
೧೩	ಮನೋವಿಗಯನ್	ಉತ್ತರ ಪ್ರದೇಶ
೧೪	ವಿಲಿಯಂ ಸ್ಟೀನ್ ಸನ್	ಮಧ್ಯ ಪ್ರದೇಶ
೧೫	ಗೋಪಾಲಸ್ವಾಮಿ	ಕರ್ನಾಟಕ ಮೈಸೂರು
೧೬	ಸ್ಪಿಯರ್ ಮನ್	ಬ್ರಿಟಿಷ್
೧೭	ಜೆ.ಪಿ. ಗಿಲ್ ಫರ್ಡ್	ಅಮೇರಿಕಾ
೧೮	ಎಸ್. ಥರ್ಸ್ಡನ್	ಅಮೇರಿಕಾ
೧೯	ಹೋವರ್ಡ್ ಗಾರ್ಡ್	ಅಮೇರಿಕಾ
೨೦	ನೆಡ್ ಫ್ರಾಂಡರ್ಸ್	ಅಮೇರಿಕಾ

೨೦	ಜಿ ವಲ್ಲಾಸ್	ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್
೨೧	ಎಲಿಸ್ ಪಾಲ್ ಟಾರೆನ್ಸ್	ಅಮೇರಿಕಾ

ಮುಖ್ಯಾಂಶಗಳು:-

- ಸುಖಕ್ಕಾಗಿ ವಿನಿಯೋಗಿಸಲ್ಪಡುವುದು ಲಿಬಿಡೋ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಎಂದು ಪ್ರಾಯಿಡ್ ಕರೆದಿದ್ದಾನೆ
- ಪರಸ್ಪರಲಿಪಿ ಎಂಬ ಪದ ಲ್ಯಾಟಿನ್ ಭಾಷೆಯ ಪರಸ್ಪಾ ಎಂಬ ಪದದಿಂದ ಬಂದಿದೆ
- ಲೈಂಗಿಕ ಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ತನ್ನ ಸ್ವತಃ ಮಗಳನ್ನು ಬಯಸುವ ಪ್ರವೃತ್ತಿಗೆ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಾ ಕಾಂಪ್ಲೆಕ್ಸ್ ಎನ್ನವರು
- ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಗುರಿ ಹಾಗೂ ಗುರಿ ಸಾಧನೆಯನ್ನು ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದವರು- ಆಡ್ಲೆ
- ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಅಂತರಿಕರಣಗೊಂಡ ನೈತಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆಯನ್ನು ಅತಿ ಅಪಂ ಎನ್ನುವರು.
- ಇದ್ ಎಂಬುದು ಅವಿವೇಕ, ನೀತಿ, ನಿಯಮವಿಲ್ಲದ ಸುಖಾಪೇಕ್ಷೆ ತತ್ವವುಳ್ಳದ್ದಾಗಿದೆ.
- ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವು ಇದ್, ಸುಪರ್ ಇಗೋ ಎಂಬ ಮೂರು ವಿಭಾಗಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದೆ.
- ಮಾನವೀಯತಾ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನದ ಪಿತಾಮಹಾ - ಮಾರ್ಸೋ
- ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವ ಮಾಪನದ ಮೂರು ವಿಧಾನಗಳು:- ವಸ್ತುನಿಷ್ಠ, ಪ್ರಕ್ಷೇಪಣಾ
- ವಿಷಯ ಸಂಜ್ಞಾನ ಪರೀಕ್ಷೆ ನಿರೂಪಿಸಿದರು - ಮರೆ ಮತ್ತು ಮಾರ್ಗನ್
- ವಾಕ್ಯ ಪೂರ್ಣ ಪೂರ್ಣ ಪರೀಕ್ಷೆ ನಿರೂಪಕರು - ಪಾನ ಮತ್ತು ಟಂಡರ್
- ವಾಕ್ಯ ಪೂರ್ಣ ಪರೀಕ್ಷೆಯನ್ನು ಬುದ್ಧಿಶಕ್ತಿ ಮಾಪನ ಮಾಡಲು ರಚಿಸಿದವರು - ಎಬ್ಲಿಂಗ್ ಹಾಸ್

- ಲೈಂಗಿಕ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಅಂಶವನ್ನು ಲಿಬಿಡೋಲ್ ಎಂದು ಕರೆಯುವರು. ಇದು ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಹುಟ್ಟಿನಿಂದಲೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಲಿಬಿಡೋ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು object, cathexis ಎಂದು - ಪ್ರಾಯಿಡ್ ಹೆಸರಿಸಿದ್ದಾನೆ
- ಸೋಮಾಟೋಲಿಸಂ" ಎಂದರೆ ನಿದ್ರೆಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯುವುದು.
- ಹ್ಯಾಲೂಸಿನೇಷನ್" ಎಂದರೆ ಸತ್ಯವರೊಂದಿಗೆ ಮಾತನಾಡುವಂತೆ, ವಾಸನೆ ಇರುವಂತೆ ಕಾಣುವುದು.
- ಪ್ರಕ್ಷೇಪಣಾ ತಂತ್ರ ಎಂಬ ಪದ ಮೊದಲ ಬಾರಿಗೆ ಬಳಸಿದವರು - ಎಲ್. ಎ. ಪ್ರಾಂಕ್
- ಡೆಲುಸನ್" ಎಂದರೆ ಹುಸಿನಂಬಿಕೆ, ವಾಸ್ತವಿಕತೆಯನ್ನು ಮರೆಯುವುದು.
- ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವವನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿ ವ್ಯಾಖ್ಯಾನವನ್ನು ಸೂತ್ರವಾದ R=f(Sp) ನ್ನು ರೂಪಿಸಿದವರು - ಕೆಟಲ್

ಅಧ್ಯಾಯ-10

Psy_Will_add_Soon

ಅಧ್ಯಾಯ-1 | ಅಧ್ಯಾಯ-2 | ಅಧ್ಯಾಯ-3 | ಅಧ್ಯಾಯ-4 | ಅಧ್ಯಾಯ-5

ಅಧ್ಯಾಯ-6 | ಅಧ್ಯಾಯ-7 | ಅಧ್ಯಾಯ-8 | ಅಧ್ಯಾಯ-9 | Will add Soon

Psy Home | Content Tab

FILE IS IN PROGRESS THERE ARE SOME MISTAKE AND SOME INCOMPLETE FILE